

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉVKÖNYVE

III.

1933.

JAHRBUCH DER STADTBIBLIOTHEK BUDAPEST
YEARBOOK OF THE BUDAPEST PUBLIC LIBRARY

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉVKÖNYVE

III.

1933.

JAHRBUCH DER STADTBIBLIOTHEK BUDAPEST
YEARBOOK OF THE BUDAPEST PUBLIC LIBRARY

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS HÁZINYOMDÁJA 1934

Tartalom — Inhalt — Table of contents

Tartalomjegyzék — Inhaltsverzeichnis — Table of contents	3
Jelentés az 1933. évről — Jahresbericht über die Tätigkeit der Stadtbibliothek im Jahre 1933 — Annual report of the work in the year 1933	5
<i>Kelényi B. Ottó</i> : Budai impresszumok nyomtatványok — 1688—1708 — Zur Frage der Neuanfänge der Ofner Buchdruckerkunst nach der Rückeroberung der Stadt (1686).....	31
Deutscher Auszug	44
Aktuális nemzetpolitikai kérdések irodalma a Fővárosi Könyvtárban — Literatur nationalpolitischer Zeitfragen in der Stadtbibliothek. — I. <i>Homa Gyula és Witzmann Gyula</i> : Testületi képviselő a nemzeti államban. — Körperschaftliche Vertretungen im nationalen Staate.....	47
Deutscher Auszug	49
A központi könyvtár új szerzeményei — Ausgewählte Zugänge der Zentrale — Select list of new accessions 1933.	77
Általános munkák — Allgemeines — General works	77
Bölcsélet — Philosophie — Philosophy	81
Vallás. Egyház — Religion. Kirche — Religion. Church	89
Társadalomtudomány — Sozialwissenschaft — Sociology	95
Statisztika — Statistik — Statistics	100
Államtudomány — Staatswissenschaft — Political science	101
Társadalmi kérdés — Soziale Frage — Social question	110
Jogtudomány — Rechtswissenschaft — Law	115
Közigazgatás — Verwaltung — Administration	126
Jótékonyosság. Szegényügy — Armenwesen — Charity.....	130
Közoktatás — Unterrichtswesen — Education	130
Közgazdaság — Volkswirtschaft — Political economy	131
Gazdaságpolitika — Wirtschaftspolitik — Applied economics	134
Östermelés — Landwirtschaft — Agriculture	136
Iparpolitika — Industriepolitik — Industry	138
Közlekedés — Verkehrswesen — Communication	138
Kereskedelem — Handel — Commerce	138
Pénz- és hitelügy — Geld und Kredit — Money. Credit	139
Biztosításügy — Versicherungswesen — Insurance	141
Közpénzügyek — Finanzwesen — Public finance	142
Néprajz — Ethnographie — Ethnography	144
Nyelvészet — Philologie — Philology	145
Természettudomány — Naturwissenschaft — Science	146
Alkalmazott tudományok — Angewandte Wissenschaften — Useful arts	150
Művészet — Kunst — Fine arts	154
Irodalomtudomány — Literaturwissenschaften — Literature	161
Történelem — Geschichte — History	164
Földrajz — Geographie — Geography	169
Életrajzok. Emlékiratok — Biographien. Memoiren — Biography. Memoirs	171
A Budapesti Gyűjtemény új szerzeményei — Verzeichnis der Zugänge der Budapestiensia Sammlung — Chronological list of works added to the Budapest Collection	177
Betűrendes tárgymutató a szerzemények jegyzékéhez — Alphabetisches Sachregister der Zugänge — Alphabetical index of the accessions-list	187
Névmutató — Namensregister — Index of names	191
Kurrens folyóiratjegyzék — Verzeichniss der laufenden Zeitschriften — List of periodicals currently received in the Library	209
A Fővárosi Könyvtár kiadványa! — Verzeichnis der Veröffentlichungen der Stadtbibliothek — List of the Municipal Library.....	217
Tájékoztató a Fővárosi Könyvtárról — Wegweiser für die Benutzer der Stadtbibliothek — General remarks of the Municipal Library	220

A Fővárosi Könyvtár 27. évi jelentése az 1933. évről.
27. Jahresbericht der Budapester Stadtbibliothek über ihre Tätigkeit im Jahre 1933.
27th Annual report of the Budapest Public Library for the Year 1933.

A gazdasági válságokat rendszerint a kultúra válsága követi nyomon. A kultúra bőségből, fölöslegből táplálkozik. Anyagi gondokkal küzdő korokban a merőben szellemi síkon mozgó s anyagilag szükségkép passzív, anyagi hasznot nem hajtó kulturális intézetek felé kevés figyelem fordul. Az érdeklődést, a figyelmet lenyűgözi a válság s a gond. A közületek tornyosodó gondjai és egyre szűkülő anyagi keretei között természetesen első a kulturális kiadások apasztása. A minden háború nyomába szegődő gazdasági válság maiglan sem ült el egészen. A föllendülés rövid esztendeit, melyeknek számos kitűnő magyar kulturális intézet létét s könyvtárunk is nagyszabású újjászervezését és rohamos föllendülését köszöni, újra — az éber kulturális lelkiismeret számára oly fájdalmas — hanyatlás követi. A Fővárosi Könyvtár új korszakában, a háború után, az idei év, a jelentés éve az első, melyben a fejlődés szökésszerűen fölfelé ívelő vonala megtörik. A virágzás nagyszerű évei után megkezdődött a hanyatlás. De az előbb mondottak alapján ez nem meglepő. Előző évi jelentéseimben s több hivatalos beadványomban rámutattam e tény szükségszerű bekövetkezésére. Legyen szabad remélnem, hogy a főváros vezetősége, amely a kulturális kérdések iránt mindig nagy megértést és áldozatkészséget tanúsított, Budapest legnagyobb művelődési intézetének, az immár tizennégy könyvtárat felölelő Fővárosi Könyvtárnak ellátását nem fogja tovább csökkenteni s módot fog adni arra, hogy a kutatni, művelődni vágyók hatalmas serege a jövőben is megtalálja a Fővárosi Könyvtárban azt a jól berendezett szellemi arzenált, melyre a magyar jövő kemény harcaiban oly nagy szüksége lesz.

A Fővárosi Könyvtár összes forgalma az 1932. év forgalmával szemben 1933-ban mintegy 35.000 kötettel csökkent. Ez a csökkenés a fiókkönyvtárak és a központ forgalmára együttesen esik. Ez a csökkenés maga még oly csekély, hogy szimptomatikusnak semmi esetre sem tekinthető s következtetni belőle sem lehet a jövőre nézve. Mindenesetre azonban intő jel arra, — s ezt a könyvtáros, aki a jelenségeket belülről nézi, kétségtelenül megállapíthatja —, hogy a könyvanyag beszerzésének további korlátozása veszedelmeket jelent.

A könyvtár budapesti gyűjteményének bibliográfiai munkálatai című sorozatában 1933-ban Buda és Pest fürdőinek és gyógyforrásainak bibliográfiáját jelentette meg.

Ezévi Évkönyvünkben folytatjuk a könyvtári tisztviselők munkálatainak közlését. Ezúttal dr. Kelényi B. Ottó »Budai impresszumos nyomtatványok 1688—1708.« című cikke és dr. Homa Gyula, dr. Witzmann Gyula és dr. Németh Endre »Nemzetpolitikai kérdések« című bibliográfiai munkájának első közleményeként »Testületi képviselő a nemzeti államban« címen e kérdés szakkönyvtárját adjuk közre.

A jelentés évében elvállaltuk az International Committee of Historical Sciences (Washington) kiadásában megjelenő egyetemes szellemtudományi bibliográfia magyar anyagának összeállítását és az 1930. év munkálataival el is készültünk.

A birminghami nyilvános könyvtár felkérésére kiegészítettük annak magyar Shakespeare-bibliográfiáját.

(A könyvtár résztvett a Magyar Nemzeti Múzeumban rendezett Báthory-Sobieski-emlékkiállításon.)

Az Istituto di Studi Romani, Róma bibliográfiai központja, amely a külföldi könyvtárakban megtalálható, Rómára vonatkozó irodalmat is gyűjti, azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy dolgozzuk fel számára bibliográfiailag a könyvtárunkban meglévő Rómára vonatkozó anyagot. Az Intézet kérésének örömmel tettünk eleget, annál is inkább, mert könyvtárunkban a kívánt anyag gazdagon képviselve van. Közel 3000 címet felölölő jegyzéket sikerült összeállítanunk. Örömmel állapítjuk meg az Intézet összehasonlító statisztikája alapján, hogy az általunk beküldött anyag mennyisége az egyes előkelő külföldi könyvtárak által feldolgozott mennyiséget felülmulja.

A Szent Benedek Rend pannonhalmi főkönyvtárával csereviszonyba léptünk. A pannonhalmi könyvtár Budapesti Gyűjteményünk régi anyagát igyekszik kiegészíteni duplum raktárából, könyvtárunk pedig modern anyagot ad cserébe kettős példányiból. Nevezetesebb vételek voltak ez év folyamán: néhai dr. Csánky Dezső, az Országos Levéltár főigazgatójának hagyatéki könyvtárából vett válogatott anyagot könyvtárunk, Ernst Lajos Corvin Mátyásra vonatkozó gyűjteményének tekintélyes részét szereztük meg és Kollányi Ferenc jáki apát könyvtárhagyatékából magyar és egyetemes egyháztörténeti anyagot vásároltunk.

PÉNZÜGYEK.

Finanzen. — Finances.

A könyvtár háztartásának ügyvitelét az első és második számú függelék mutatja. A házi pénztár forgalma teljesen összezsugorodott s a főváros pénzügyi osztályával történt megállapodás alapján igen kis összegű könyvbeszerzési és dologi előleggel bonyolódott le.

SZEMÉLYZETI ÜGYEK.

Personalangelegenheiten. — Staff.

Intézetünket ebben az esztendőben jelentékeny veszteség érte dr. Ritoók Emma főkönyvtáros nyugalomba vonulásával. Az ő kitűnő munkásságára, könyvtárosi és kollégiális erényeire mindenkor szívesen és nagy elismeréssel emlékezünk vissza.

A könyvtár tisztikarában a jelentés évében a következő változások történtek: a polgármester úr elhelyezte tőlünk Anka János, dr. Szerdahelyi Elek, vitéz dr. Váczy Zoltán, Zwick János ideiglenes hivatalnokokat és Hevesi Mária polgári iskolai tanárnőt s helyettük a könyvtárhoz rendelte Gráser Lajos kezelőtisztet és Chirke Géza okleveles középiskolai tanárt, napidíjas hivatalnokot.

GYARAPODÁS.

Zuwachs. — Accession.

A könyvtár könyvállománya 1933-ban 17.405 kötettel gyarapodott. Ebből a központra 7259 s a fiókokra 10.146 kötetnyi gyarapodás esett. Könyvet a következők ajándékoztak a könyvtárnak:

Hatóságok, intézetek, egyesületek: Amsterdam, Netherlands Bank (1), Aszódi Petőfi-reálgimnázium (1), Bányai Ág. Hit. Ev. Egyházker. (1), Barcelona, Biblioteca Popular (1), Basel, Kanton Basel-Stadt, Statistisches Amt (2), Békés várm. alispánja (2), Berkeley, University of California, Library (53), Berlin, Friedrich-Wilhelms-Universität (28), Berlin, Handels-Hochschule (1), Berlin, Statistisches Amt (6), Berlin, Liebheit & Thiesen Verlag (1), Bern, Magistrat der Stadt (3), Birmingham, Treasurer of the City (2), Brooklyn, Public Library (4), Brünn, Handels- u. Gewerbekammer (2), Budapest, Állatorvosi Főiskola (16), Bp. Áru- és értéktőzsde (2), Bp. Budai Zeneakadémia Egyesület (3), Bp. Kir. Magy. Pázmány Péter Tudományegyet. (433), Bp. Kir. Magy. Pázmány Péter Tudományegyet. Közgazdasági tud. kar (2), Bp. Ernst-Múzeum (3), Budapesti iskolák: Bp. Evangélikus Gimnázium (1), Bp. Református Gimnázium (1), Bp. II. ker. m. kir. áll. Toldy Ferenc Reáliskola (1), Bp. X. ker. Tisztviselőtelepi M. Kir. Áll. Széchenyi István Reálgimnázium (1), Bp. IV. ker. Br. Eötvös József Reálisk. Igazgatóság (60), Bp. V. ker. M. Kir. Áll. Bolyai Reáliskola (1), Bp. VI. ker. M. Kir. Áll. Kölcsey Ferenc Reálgimnázium (1), Bp. Pesti Izr. Hitközség Reálgimnáziuma (1), Bp. Középisk. Tanárképző Int. Gyakorló-középiskolája (1), Bp. Angolkisasszonyok Budapesti Katolikus Sancta Maria Leánygimnázium (1), Bp. Redemptorissa Szerzetesnők Budapesti I. ker., Szent Margit Leánygimnáziuma (1), Bp. Sacré Coeur Budapesti VIII. ker., Sophianum Leánygimnázium (5), Bp. Ág. Hitv. Evangélikus Leánykollégium (1), Bp. Erzsébet Nőiskola Leányliceum (1), Bp. VI. ker., Bárány Wesselényi Miklós Fiu Felső Keresk. Isk. (1), Bp. VII. ker., Kertész-u. Közs. II. Rákóczi Ferenc Fiu Felső Keresk. Isk. (1), Bp. IX. ker., Közs. Szent István Felső Keresk. Fiuisk. (1), Bp. Szföv. IX. ker., Közs. Négyévf. Teleki Blanka grófnő Női Felső Keresk. Isk. (1), Budapesti Kávés Ipartestület (1), Bp. Keresk. és Iparkamara (3), Bp. Közmunkák Tanácsa (1), Bp. Magy. Képzőművésznők Egyesülete (2), Budapesti Mérnöki Kamara (1), Bp. Műegyetem, M. Kir. József Műegyetem (5), Bp. Nemzeti Szalon (3), Bp. Óbudai Kath. Plebánia (76), Bp. Pesti Pénzügyintézet (13), Bp. Pesti Izr. Hitközség Elöljárósága (1), Bp. Szföv. Elektromos Művei (14), Bp. Szföv. Idegenforgalmi Hivatala (4), Bp. Székesfővárosi Szociális Hivatala (15), Bp. Szföv. XIII. ü.-o. (2), Bp. Székesfővárosi Vízművek (4), Bp. Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete (2), Bp. Tamás Galléria (2), Bp. Ügyvédi Kamara (1), Bp. Pesti Lawn Tennis Club (1), Bp. Pesti Református Egyházmegye (3), Bureau International de Statistique Commerciale (1), Canada, Bureau fédéral de la Statistique (1), Chicago, Academy of Sciences (1), Colorado, University of Colorado (2), Csehszlovákia, Orsz. Keresztény Szoc. Párt és a Magy. Nemzeti Párt Elnökségei (1), Dánia, Statistike Departement (1), Debrecen, Déri Múzeum (1), Debrecen, M. Kir. Tisza István Tudomány Egyetem (2), Debrecen Szab. Kir. Város Közművelődési Könyvtára (1), Debrecen, Tanács (2), Dresden, Stadtrat (1), Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara (1), Dunántúli Ref. Egyházkerület Pápai Nőnevelő Intézete (1), Ébredő Magyarok Egyesülete (10), Egri Keresztény Sajtószövetkezet (1), Ekonomisk Tidskrift kiadóhiv. (1), Építő Munkás kiadóhiv. (1), Erdélyi Férfiak Egyesülete (2), Erdélyi Lapok kiadóhiv. (3), Erlangen, Universität Bibliothek (302), Esperanto kiadóhiv. (2), Firenze, Comune della Citta (1), Fogtechnikai Szemle kiadóhiv. (1), Franciaország, Statistique Générale de la France (1), Frankfurt a/M. Institut f. Sozialforschung (1), Frankfurt a/M. Statistisches Amt (42), Genève, Maire de la ville (4), Gesamtverband Deutscher Antikommunistischer Vereinigungen (3), Görögország, Statistique Générale de la Grèce (15), Göttingen, Universitäts-Bibliothek (377), Gyakorló Gyorsírók Társasága (1), Hamburg, Senat (1), Hamburg, Statist. Landesamt (1), Hitel kiadóhiv. (1), Ibusz (9), Ifjúság és Élet kiadóhiv. (1), L' Illustration kiadóhiv. (6), Az Irás kiadóhiv. (1), Irország, minister for Local Government and Public Health (3), Istituto Interuniversitario Italiano (2), Izr. Irod. Társ. (2), Janus Pannonius Társ. (2), Journal du Droit International (1), Kecskemét, Egy. Református Jogakadémia (2), Kéményseprő Ipartestület (1), A Kerék kiadóhiv. (1), Kjöbenhavn, Kommissionen for Danmarks Fiskerei og Havundersgelser (3), Kjöbenhavn, Statsfrkontrollen (2), Kolozsvár Erdélyi Múzeum Egyesület (1), Königsberg Pr. Albertus-Universität (1), Közigazgatási Közlöny kiadóhiv. (2), Községi Közlöny kiadóhiv. (1), Leipzig, Peters, C. F. Verl. (1), Leipzig, Theosophischer Kultur-Verlag (1), Leipzig, Universität (3), Liverpool, Libraries, Museums and Arts Comitee (2), London, British Library (4), London, Directory Company Limited (1), Lwow, University Jana Kasimierza (15), Magy. Biztosítási Szemle kiadóhiv. (1), M. Gazdaságkutató Intézet (3), M. Kir. Áll. Munkaközvetítő Hivatal (1), M. Kir. Államvasutak Igazgatósága (1), M. Kir. Állatleltani Takarmányozási Kísérleti Állomás (1), M. Kir. Dohányjövédéki Központi Igazgatóság (1), M. Kir. Ferenc József Tudományegyetem Barátai Egyesülete (2), M. Kir. Legfőbb Állami Számvevőszék (2), M. Kir.

Országos Közegészségügyi Int. (3), M. Kir. Postavezérigazgatóság (2), M. Kir. Társadalom-egészségügyi Intézet és Múzeum (2), M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet (3), Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége (1), Magyar Nemzeti Bank (2), Magyar Nemzeti Múzeum (2), Magyar Országos Torna Szövetség (92), Magy. Tud. Akad. (3), Magyar Utazó Kereskedő (1), Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete (1), Magyar Zsidó Szemle kiadóhiv. (2), Magyarország, Belügyminisztérium (1), Földművelésügyi Minisztérium (5), Honvédelmi Minisztérium (11), Képviselőház, Könyvtár (7), Közp. Statisztikai Hivatal (4), Pénzügyminisztérium (36), Magyarországi Könyvnyomdai Munkások Egyesülete (2), Magyarországi Református Egyház (2), Magyarországi Református Egyház Egyetemes Konventje (1), Magyarországi Szociáldemokrata Párt (2), Mannheim, Stadtrat (1), Marseille, Maire de la ville (1), Mezőgazdák kiadóhiv. (1), Mone, Orvostárs. Szemle kiadóhiv. (1), More Books kiadóhiv. (1), Move Szerk. (1), Municipal Engineering kiadóhiv. (1), München, Ludvig-Maximilians Universität (2), München, Magistrat (1), Nemzeti Élet kiadóhiv. (2), Népszerű Gyorsíró kiadóhiv. (1), New York, Clothing Designer Company (1), New York, J. P. Morgan & Co. (1), Numismatikai Társulat (1), Nürnberg, Germanisches Museum (1), Nürnberg, Statist. Amt (1), Omke kiadóhiv. (1), Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet (1), Orsz. Frontharcos Szövetség (1), Orsz. Iparegyesület (3), Orsz. Kereskedelmi Közöny kiadóhiv. (1), O. K. H. (2), Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat (2), Orsz. Magy. Képzőművészeti Társ. (43), Orsz. Mezőgazdasági Kamara (1), Orsz. Stefánia Szövetség (10), Orsz. Társadalombiztosító Intézet (3), Orsz. Vízépítési Igazgatóság (1), Oslo, Helsestad (1), Ottawa, Bureau Fédéral de la Statistique (1), Padova, Sindaco (1), Paris, Maire de la ville (6), Paris, Service de la statistique municipale (2), Pécs, Egyetem. Könyvtár (7), Péntizintézet Tisztviselők Lapja kiadóhiv. (1), Pestszenterzsébeti Önkéntes Tűzoltó Egyesület (1), Posen, Zwiasku Obronyi Kresow Zachodnich Poznan (1), Protestáns Szemle kiadóhiv. (1), Putnoki gr. Serényi Béla M. kir. áll. Polg. Fiú- és Leányisk. (3), Revue d. deux mondes kiadóhiv. (4), Rökkantegyéleti Értesítő kiadóhiv. (1), Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. (1), Sashalom, »Maria Immaculata« Róm. Kath. Polg. Leányisk. (1), Schweizerischer Handels u. Industrie Verein (1), Société des Nations (1), Stockholm, Statistika kontor (1), Svédország, Socialstyrelsen (3), Sveriges Offentliga Bibliotek (1), Szeged, Ferenc József Tud. Egy. (1), A Tenger kiadóhiv. (1), T. E. Sz. (1), Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara (1), Tokyo, Municipal office (1), Toscana, Reale Deputazione di Storia Patria (2), Tudományos Társulatok és Intézmények Országos Szövetsége (4), Uppsala, Universitets Bibliotek (1), Urbana, University of Illinois. Library (2), Venezia, Reale Istituto di Scienze Lettere ed Arti (2), Washington, Carnegie Endowment for International Peace (3), Washington, Hospital servise (1), Washington, Library of congress (1), Washington, Smithsonian Institution (43), Wien, Arbeiterkrankenversicherungskasse (1), Wien, Volkshochschule (1), Wilson Comp. (1), Wirtschaftliche Rundschau kiadóhiv. (1), Zürich, (Kanton), Statistisches Bureau (3).

Magánosok : Ádám László (1), Alth G. (3), dr. Andreich Jenő (1), dr. Auer Pál (1), Bácskai Béla (1), Badacsony Dezső (28), dr. Bände György (1), dr. Bánrévy György (1), Belitzky János (1), dr. Bierbauer Virgil (1), Chudovszky Mór (1), Crothers George (1), dr. Csatkai Endre (5), Cselőtei Lajos (1), dr. Csépai Károly (1), dr. Csikay Pál (3), dr. Csuday Jenő (1), dr. Dalmady Zoltán (4), dr. Dékány István (1), dr. Dornay Béla (2), dr. Drescher Pál (2), dr. Drucker György (5), Egyed István (1), dr. Erdély Sándor (22), Elek Artur (116), Enyvvári Jenő (1), dr. Exner Kornél (1), Fabinyi Andor (1), lovag Fehrentheil Gruppenberg László (1), báró Feilitzsch Berthold (1), dr. Felkai Ferenc (5), dr. Felszeghy Béla (1), Ferenczy Valér (2), Fialovszky Béla (1), dr. Finkey Ferenc (1), dr. Frank Miklós (12), Freihof Erich (1), Gálffy Ignác (1), dr. Gárdonyi Albert (46), dr. Goldziher Károly (2), dr. vitéz Guothfavy Dorner Zoltán (1), dr. Györki József (1), dr. Gyurtsik László (1), Hajnóczy Károly (1), Dabasi Halász Lajos (1), dr. Hampel Antal (1), dr. Hanskarl Erzsébet (7), Héberger Ferenc (3), dr. Heyer Karl (1), Hreblay Lajos (1), dr. Jajczay János (84), dr. Jakab Jenő (2), Jamrowski Ottó (Berlin) (1), Jób Imre (2), dr. Jordán Károly (1), Kacsári Imre (24), Udvarhelyi Kapcza Imre (1), Kárpáti Ede (1), dr. Kazy Károly (2), dr. Kelényi B. Ottó (17), dr. Kolosy Lajos (2), Kovács Rezső (8), dr. Könyves Tóth Kálmán (14), Laloy Emile (2), Lazeczky N. (2), Lesskó Béla (94), Leszik Andor (1), dr. Lippay Lajos (1), dr. Málnai Ödön (1), Major Róbert (1), Márton Béla (1), Matolay Tibor (1), Módi Mihály (1), Molnár Antal (1), Molnár Kálmán (2), dr. Nékám Lajos (1), dr. Olay Ferenc (2), Osterer Rudolf (1), özv. dr. Perleszné (85), vitéz Pesthy Müller József Leó (1), Pikler Endre (1), dr. Rác György (2), dr. ráthonyi Reusz Frigyes (150), Román Goldzieher Klára (4), dr. Rítóók Emma (1), Sági János (1), vitéz Sárvány Elek (15), dr. Schmidt Ferenc (1), Dr. Seregélyi Emma (4), dr. Siklóssy László (74), dr. Steiner Ödön (5), Strausz Ernő (2), Stux L. I. (1), Sugár Miklós (2), dr. Szalay Emil (35), dr. Szalay József (2), dr. Szántó Jenő (1), Szántó Menyhért (6), gr. Széchenyi Viktor (1), dr. Székány Béla (6), dr. Szepessy Mihály (1), Szilárd Vilmos (1), Szmrecsányi Miklós (1), Szundy Géza (1), dr. felvinczi Takács Zoltán (1), Takeshiro Nagassé (1), Tchokai-Oghli Moustapha (1), dr. Thewrewk-Pallaghy Attila (2), Tiboldi József (8), Török László (26), dr. Trócsányi Zoltán (1), Vác Elemér (1), Vadász I. (3), Wittenbarth Győző (1), dr. Witzmann Gyula (2), Zajti Ferenc (1).

Latás Anthonium

KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK.

Specialsammlungen. — Special collections.

A Keleti Gyűjtemény az idei év folyamán 271 kötetel gyarapodott, szemben a mult évben beszerzett 225 darabbal. Beszerzésünk a nehézségek ellenére is oda-irányult, hogy a gyűjtemény egy ága se sorvadjon el. E törekvés a gyűjtemény egyes területein látható eredménnyel is járt. Különösen a Balkán államok gazdasági leírására vonatkozó anyag gyarapodott jelentékenyen, kielégíteni igyekezve az érdeklődést, mely e kérdések irányában újabban megnyilvánul. A beszerzett könyvekről 1064 katalóguscédula készült a Keleti Gyűjtemény külön katalógusa számára s a központi katalógusba is került megfelelő számú cédula az A-jelzésű könyvekről.

A gyűjtemény vezetője dr. Dávid Antal egyetemi m. tanár, könyvtári aligazgató; beosztott tisztviselők: Zajti Ferenc és Iványi-Grünwaldné Korek Valéria dr.

A Budapesti Gyűjtemény gyarapodásának legértékesebbje a mult esztendőben említett Juhos Ernő (Bécs) gyűjteményének második része volt. Innen ered a gyarapodásban szereplő három ősnymtatvány: *Aeneas Silvius* Epistolae-Familiares c. munkájának 1481-iki nürnbergi kiadása, továbbá *Petrus de Natalibus* Catalogus Sanctorum-ának 1493-ik és *Michael de Hungaria* munkájának 1494-ik évi strassburgi kiadása. XVI. századi nyomtatványok közül gyűjteményünk 36 művel gyarapodott. Ezek között különös érdeklődésre tarthat számot Joannes *Dlugosch*: *Vita beatissimi Stanislai* című 1511-ben kiadott munkája. E műben a magyar szentek legendája is helyet talál. II. Ulászlónak a valdensiek ellen kiadott rendeleteit tartalmazza *Augustinus de Olomuc* (Käsenbrod) 1512. évi munkája. E kiadványban három level Budáról van keltezve. *Schaller* Jakab budai könyvtáros emlékért őrzí *Guillermus* Postillájának 1512. évi kiadása. Négy évvel a mohácsi vész előtt a magyarországi közállapotoknak hiteles képe található a *Turcken puechlein* kezdetű munkában, amelyben a szerző a törökkel mondatja el, hogy Mátyás halála után már nincs mit tartani a magyar királyoktól. *Georgius Agricola* török elleni beszédének 1538. évi, *Tranquilus Andronicus*nak 1541. évi hasonló tárgyú beszéde szintén fontos korrajzot tartalmaz a török elfoglalás küszöbén álló Budáról. Joannes *Dubravius* (Dubravsky) *Historia Boemicájának* 1552. és 1575. évi kiadását szereztük meg. Ugyancsak ez év beszerzéséhez tartozik két budai vonatkozású, rendkívül ritka magyar nyomtatványnak: *Székely* István *Chronicájának* 1559. évi és *Heltai* Gáspár *Historia inelyti Matthiae Hunnyadis* című munkájának 1565. évi kiadása. A korra nézve annyira jellemző és egyes eseményekről szóló *Neue Zeittung-okból* hat budai vonatkozású nyomtatvánnyal gyarapodott gyűjteményünk. XVII. századi irodalmunk *Bizarus*, *Abisselt*, *Meurer*, *Dilich*, *Chalcondilas*, *Toppeltinus* stb. közismert szerzők munkáival gyarapodott. A Buda visszafoglalása körül keletkezett hatalmas irodalmi termésből ez évben hét ritka munkát szereztünk meg, köztük *Rossi* híres művét: a *Theatro della guerra contro il Turco* című művet, amely Rómában 1687-ben jelent meg. A XVIII. és XIX. századi irodalomból is több művelődéstörténeti szempontból fontos mű beszerzéséről számolunk be gyarapodásjegyzékünkben.

Nálam; Törvény
Belől, 1934!

Juhos Ernő?
Nyel. nem
rja!

34 769/20

A gyűjtemény gyarapodási statisztikája :

Rendelőből átvett (kötet)	1.116
Ebből 09 (kötet)	62
Osztályozott (mű)	544
Helyszámozott (mű)	450
Sorszámozott (kötet)	1.116
Katalogizált (mű)	450
Behelyezett (kötet)	1.116

Katalógusok :

Elkészített betűrendes cédula.....	422
Elkészített szakcédula	514
Berakott betűrendes cédula	422
Berakott szakcédula	514

B és H (budapesti és történelmi) kisnyomtatványgyűjtemény gyarapodásában nem számolhatunk be ez évben nevezetesebb tételekről. De meg kell említenünk, hogy a gyűjteménynek több éven át folyó rendezése, a történelmi értékű és újabb anyagnak szétválasztása és a gyűjtemény katalógusának átdolgozása ez évben nyert befejezést. A gyűjtemény régi anyagát most kiállítási termünk szekrényeiben dobozokba rakva őrizzük.

A kisnyomtatványgyűjtemény statisztikája :

Rendelőosztályból átvett (darab)	107
Bedolgozott (darab)	107
Behelyezett cédula	124

Újságszelvénygyűjtemény. Budapest jelentősebb művelődéstörténeti eseményeivel foglalkozó újságszelvényeink gyűjteményében a bedolgozott anyag csoportosítása és a régebbi szelvényekkel való egyesítése továbbhaladt. A főváros területének egyes helyeire vonatkozó különböző tárgyú újságszelvényeknek egyesítését ez év folyamán kezdtük meg. Az ily módon való egyesítés gyakorlati értékéről sok alkalommal győződünk meg.

Statisztikai adatok :

Átvett és besorozott szelvény	261
Megírt cím	261
Osztályozott	2.147
Felragasztott	261
Behelyezett	1.555

Az új szelvények nyelvi megoszlása : magyar 211, német 25, francia 8, olasz 13, egyéb 4.

Könyvritkaságok és bibliophil-könyvek (09) E gyűjteményünk keretébe tartoznak a hazai és idegennyelvű könyv- és tipográfiatörténeti illusztrált szakmunkák és könyvritkaságok.

Statisztikai adatok :

Rendelőosztályból átvett (kötet)	62
Katalogizált (mű)	62

A Budapesti Gyűjtemény könyvforgalma és munkálatai. A gyűjtemény látogatóinak számát az előző évnek majdnem kétszeresére tehetjük. Ennek okát abban a jelenségben látjuk, hogy az utóbbi időkben Budapest történelmi és aktuális kérdései iránt az érdeklődés rohamosan emelkedett. A tudományos irodalom művelői, az újságírók és a laikus érdeklődők mind nagyobb számban keresik fel a gyűjteményt. Az állandó olvasók száma is tetemesen gyarapodott. A közigazgatás részéről budapesti problémák irodalmi és bibliográfiai összefoglalása tárgyában egyre gyakrabban fordulnak a könyvtárhoz. A gyűjteményben folyó, hosszú időn át tartó kutatások a következő tárgyakra irányultak : A főváros külföldi kapcsolatai, Budapest hírlapirodalma, a főváros régi családai,

különböző történelmi korszakok, irodalmi élet a XIX. században, a fővárosi üzemek, a főváros környékének geológiai viszonyai, település-földrajz, archeologia, kulturális intézmények multja, fürdőügy, a közigazgatás története, a régi budai nyomdászat, Fehéregyháza stb.

A Budapesti Gyűjtemény, a kisnyomtatványgyűjtemény, az újságszelvény- és könyvritkaságok gyűjteményének forgalma a következő:

Helyben használt kötet	6.277
Olvasótermi használatra kivett kötet	334
Kölcsönadott kötet	304
Újságszelvény	480
Összesen	7.395

A gyűjtemény munkálatai során elsősorban meg kell említenünk, hogy betűrendes katalógusunk átdolgozása jórészt befejezést nyert. E munkánál a tárgyi szempontokat s a kutatás megkönnyítését egyaránt szem előtt tartottuk és ezzel gyűjteményünk használhatóságát nagy mértékben emeltük. Ugyancsak ez évben készítettük el Budapest jogszabályainak és újabb szabályrendeleteinek betűrendes és szakkatalógusát. Megkezdtük a gyűjtemény műtörténeti anyagának, elsősorban a művészeti kiállítások és aukciók katalógusanyagának feldolgozását. Megemlítjük még, hogy a szellemi szükségmunkával kapcsolatban a könyvtárban dolgozó író-munkaerők felhasználásával a monografikus munkák repertoriális feldolgozása szintén előrehaladt.

E gyűjtemények vezetője dr. Kelényi B. Ottó könyvtáros. Beosztott tisztviselők: dr. Jajczay János könyvtári főtiszt, dr. Könyves Tóth Kálmán könyvtár-tiszt, dr. Gáborszabóné Kovács Mária dr., dr. Hanskarl Erzsébet, Rozgonyiné Pöschl Aranka dr. id. hivatalnokok.

AZ OSZTÁLYOK ÉVI MUNKÁSSÁGA.

Arbeitsleistungen der einzelnen Abteilungen. — The Work of the different departments.

Rendelőosztály. Az 1933. évben 1424 drb. könyvrendelést adott le az osztály. Ebből beérkezett 1141 drb., nem érkezett be 259 drb. és 24 drb. már nem volt kapható. Az 1932. évben rendelt s még nem szállított 424 drb., rendelésből az év folyamán még beérkezett 327 drb., nem érkezett be 8 drb., elfogyott 89 drb. Az előző évekből visszamaradt 37 drb., rendelésből beérkezett 9 drb., nem érkezett be 14 drb., elfogyott 14 drb.

Kérőlevelet küldöttünk 123 darabot, köszönőlevelet 264 darabot. Az év folyamán beérkezett 14.719 drb. könyv. Ezt a beérkezett könyvanyagot az osztály feldolgozás előtt 44.157 helyen nézte meg, illetve ellenőrizte. Ebből a könyvanyagból a kereskedőknek a megtekintésre beküldött könyvek közül megtartottunk 8464 darabot, visszaadtunk 6255 darabot.

Ez a szám a következőképen oszlik meg: új vétel 2735 drb., ebből rendelés 1477 drb., megtekintésből megtartott könyv 1258 drb. volt. Az antikvár vásárlás száma pedig 1602 drb. volt. A beérkezett összes ajándék 2877 drb., ebből intézetekre, hatóságokra és egyesületekre 2804 drb., magánosokra 936 drb. esik. A régi raktárból, valamint fiókokból áthelyeztünk és feldolgoztunk 1085 darabot, cserébe kaptunk 91 darabot és kötelezpéldányt 74 darabot. Összesen tehát 8464 drb. Ebből kiselejteztünk 1156 darabot, a fiókoknak átadtunk 49 darabot, az összes feldolgozott anyag tehát 7259 drb.

A rendelőosztály vezetője vitéz *Sárváry Elek* könyvtári főtiszt. Beosztott tisztviselők: *Schönviszky László* könyvtártiszt, dr. *Szöts Farkasné* polgári iskolai tanár és *Nagy Borbála* id. hiv.

Katalogizáló osztály. 1933. évi jelentés. Az 1933. évben a katalogizáló osztály 6602 drb. könyvet vett át az egyes osztályoktól feldolgozásra. És pedig:

a Reference-osztálytól	2.736	kötetet,
a Rendelőosztálytól	935	«
a Keleti-gyűjteménytől (A)	374	«
a Budapesti gyűjteménytől (B)	715	«
a magyar nyelvű röpiratgyűjteménytől (R)	773	«
az idegennyelvű gyűjteménytől (P)	507	«
a könyvészeti gyűjteménytől (01)	65	«
a könyvtartani gyűjteménytől (02)	42	«
a bibliofil-gyűjteménytől (09)	40	«
a Kézírókönyvtártól (K)	115	«

Elkészült 5244 cím. Levonatott 44.035 drb. cédula. A katalóguscédulák berakását az előző évekhez hasonlóan ez évben is a katalogizáló osztály végezte. Berakott az osztály a szakkatalógusba 15.751, a betűrendes katalógusba 21.039, a földrajzi katalógusba 7245 drb. cédulát. Könyvkártyával 5583 drb. könyvet szerelt fel az osztály.

A katalogizáló osztályt *Koch Lajos* könyvtári felügyelő vezette. Beosztott tisztviselők: *Kopcsányi Adél* könyvtári főtiszt, dr. *Jajczay Jánosné*, dr. *Friedrich Sarolta*, *Takács Elvira*, dr. *Bánrév Györgyné* ideiglenes hivatalnokok és özv. *Varga Lászlóné* főkezelőnő.

Könyvkötészet. 1933-ban három segéd és négy munkásnő volt alkalmazva. Ez évben is a Házikönyvkötészet végezte a katalóguscédulák sokszorosítását. A Szűry-gyűjtemény anyagából 352 darab antik kötést készített. A székesfőváros házinomdájára könyvkötészetében 4288 kötetet köttettünk. A Házikönyvkötészet végzett:

	A központnak	A fiókoknak	
Új kötést	132	1 darabot	
Tékát	59	—	«
Aranyozást	5.298	1.678	«
Javítást	580	7.532	«
Táskázást	1.973	7.577	«
Dobozt	51	24	«
Választólapot	311	5.496	«
Mappát	153	8	«
Feliratot	3	17	«
Antikkötést	352	—	«
Katalóguscédulasokszorosítást..	35.889	—	«
Olvasótermi helyszámot	360	—	«

Az osztály vezetője *Lesskó Béla* könyvtári felügyelő, a háziműhelyé *Varga István* ideiglenes hivatalnok.

Reference-osztály és osztályozó. Az osztály munkássága a jelentés évében is a megszokott területeken mozgott. Irányította a nyilvános szolgálatot, a kölcsönzést, az olvasó- és a folyóirattermet s végezte az új könyvek osztályozását.

Ezenkívül feldolgozta a kézikönyvtár a könyvészeti, könyvtártani gyűjtemények, valamint a röpiratgyűjtemény anyagát. A reference-osztály feladata volt a szak-katalógus céduláinak berakása és állandó revíziója, a raktárak felállítási rendjének ellenőrzése és a könyvtári szakrendszer fejlesztése.

A könyvtárban való könnyű tájékozódás céljából új útmutatót adtunk, melyet az olvasó- és folyóiratterem minden asztalán elhelyeztünk.

Kimerítőbb szakbibliográfiai tanácsokat és felvilágosításokat adtunk a következő esetekben: gazdasági munkaszerződések, hadirokkantak és hadigondozottak ellátása, a gazdasági és hitelélet rendje, az államháztartás egyensúlya, a vegyes döntőbíróóság, a közigazgatás rendezése és racionalizálása, földbirtokrendezés, ipari-mezőgazdasági kiállítások, árumintavásárok, az alkotmányosság és az állami főhatalom problémaköre.

A székesfőváros ügyosztályai és előljáróságai, valamint szakreferensei is számos esetben kértek s kaptak tájékoztatást bibliográfiai, illetve szakirodalmi kérdésekben.

Ez évben 54.642 kötet könyvet adtunk kölcsön. Az olvasóteremben használt kötetek száma 60.092 volt. Összes forgalmunk tehát 114.734 kötetre rúgott. Könyvforgalmunk az erősen megcsappant könyvbeszerzési budget ellenére megmaradt régi színvonalán.

A kézikönyvtárban 120 új kötetet helyeztünk el. A bibliográfiai különgyűjtemény 87, a könyvtártani 43 kötetrel gyarapodott. Az osztályozó dolgozta fel és látta el tudományos szakbeosztással a fentemlített különgyűjtemények 250 kötetét, valamint a raktár új könyvanyagát 3384 kötetben. Összesen tehát 3634 kötet nyert 7316 szakbeosztást.

A Nemzetközi Bibliográfiai Intézet »Classification Décimale«-ja — amely alapja tudományos szakrendszerünknek — »nyelvtudomány« és »irodalom« szakaszának teljes szövegű fordítását a jelentés évében befejeztük. Folytattuk a szak-katalógus revízióját és a szükséghez képest a szakcédulák kicserélését.

Az osztály tudományos tisztviselői kara: Dr. *Vavrincz* Dezső főkönyvtáros, dr. vitéz *Homa* Gyula könyvtáros, dr. *Witzmann* Gyula segédkönyvtáros és dr. *Németh* Endre ideiglenes hivatalnok. Az olvasóteremben, a folyóiratteremben és a kölcsönzőben a következő tisztviselők teljesítettek szolgálatot: *Soós* József, *Koletich* Sándor, *Baán* Kálmán, *Fekete* András, *Hamvas* Béla, dr. *Lamatsch* Sándor, dr. *Stark* János, vitéz *Szabó* Ernő, dr. *Szász* Károly, vitéz *Tardos* Géza és *Vértesy* József beosztott tisztviselők.

Röpiratgyűjtemény. A jelentés évében az újonnan beszerzett anyag az előző év beszerzésének két- és félszerese volt. Az új beszerzést teljesen feldolgoztuk; ezenkívül a régi gyűjtésű röpiratokból 263 füzetet.

Munkásságunk számszerű adatai a magyarnyelvű röpiratokat illetően:

Újonnan beszerzett	580	darab
Bedolgozott.....	805	«
Szakbeosztás	1.019	«
Behelyezett katalóguscédula	898	«

Az idegennyelvű röpiratok statisztikája:

Újonnan beszerzett	750	darab
Bedolgozott.....	788	«
Szakbeosztás	992	«
Behelyezett katalóguscédula	454	«

A gyűjtemény vezetője ebben az évben is dr. *Witzmann* Gyula segédkönyvtáros volt.

Folyóiratosztály. Az 1933. évben 560 folyóirat és 23 napilap járt a könyvtárba. Az előző év kimutatásával szemben jelentkező kismértű csökkenés nem a további redukciónak tudható be — amit a folyó évben a könyvtár kerülni igyekezett —, hanem csupán egyes folyóiratok megszűnésének.

Előfizetés útján járt	386	folyóirat
Tagsági járulékképen	28	«
Ajándékképen.....	123	«
Cserébe	16	«
Kötelesspéldány.....	7	«
Összesen ...	560	folyóirat

Az esztendő folyamán 25.856 alkalommal adott ki használatra az osztály folyóiratot. Tekintve, hogy esetenként átlag háromféle folyóiratot adtunk olvasásra, a forgalmat legkevesebb 77.568 példányra becsülhetjük. Ez körülbelül 10.000-rel haladja meg a multévi forgalmat, ami az érdeklődés egyre fokozódó emelkedését bizonyítja. Az olvasók száma februárban érte el a maximumot, heti 850 olvasóval, a minimumot pedig augusztusban, 255 olvasóval hetenként.

Kötésre küldött az osztály ebben az évben 829 kötetnyi folyóiratot és napilapot.

A közönség érdeklődése idén is a közgazdaság és a társadalomtudományok felé irányult.

Az 560 folyóirat a következőképen oszlott meg:

Nyelvek szerint :

Magyar	275	Többsz nyelvű	2
Német	178	Spanyol	1
Angol	44	Arab	1
Francia	45	Japán	1
Olasz	10	Eszperantó	1
Svéd	2		

Szakok szerint :

Közgazdaság	80	Technika, egyéb alkalm. tudomány	18
Általános folyóirat	67	Történelem	17
Jogtudomány	53	Irodalom.....	16
Közigazgatás	48	Filozófia, pszichológia, okkultizmus	15
Szociálpolitika, népjólét	47	Nyelvtudomány	13
Bibliográfia, könyvtárügy, bibliofília	31	Közművelődés, pedagógia	11
Művészet	29	Statisztika	11
Társadalomtudomány	26	Természettudomány	10
Orvostudomány, közegészségügy ..	25	Hittudomány	9
Politika	24	Néprajz, etnológia	5
		Földrajz, geológia	5

A folyóiratteremben ifj. Szász Károly dr. és Lamatsch Sándor dr. ideiglenes hivatalnokok teljesítették szolgálatot.

Fiókközpont. Az 1933. év folyamán 10.146 kötet könyvet szerzett be. Ebből 1427 felnőtt ismeretterjesztő, 6383 felnőtt szépirodalom, 552 ifjúsági ismeretterjesztő és 1784 ifjúsági szépirodalmi kötet volt.

A fiókközpont 8632 művet iktatott, 4320 katalóguscédulát készített, 20.092 leltárlapot, 3210 könyvkártyát írt és 1608 könyvet osztályozott.

A fiókkönyvtárak 9921 kötet könyvet kaptak a Fiókközpontból.

Kiselejteztünk 3725 kötetet és áthelyeztünk 98 kötetet.

A Fiókközpontba beküldött kötetek fiókok szerint részletezve :

	Áthelyezésre	Javításra	Selejt	
1. számú fiók beküldött	240	912	—	kötetet
2. « « «	15	1.141	—	«
3. « « «	122	839	13	«
4. « « «	—	—	—	«
5. « « «	473	221	324	«
6. « « «	—	—	237	«
7. « « «	129	1.010	9	«
8. « « «	150	1.160	30	«
9. « « «	324	490	152	»«
10. « « «	—	1.179	—	«
11. « « «	699	557	—	«
12. « « «	239	692	9	«
14. « « «	—	501	—	«
	—	690	—	
Összesen	2.391	9.392	774	kötetet.

A Fiókközpontból a fiókkönyvtárakba kiküldött kötetek fiókok szerint részletezve :

	Új	Javitott	Együtt
1. számú fiók kapott	661	506	1.167
2. « « «	896	1.134	2.030
3. « « «	1.189	822	2.021
4. « « «	18	1	19
5. « « «	175	365	530
6. « « «	1.870	699	2.569
7. « « «	1.292	908	2.200
8. « « «	1.098	355	1.453
9. « « «	875	877	1.752
10. « « «	344	440	784
11. « « «	632	1.033	1.165
12. « « «	485	182	667
14. « « «	386	517	903
Összesen	9.921	7.839	17.760

A Fiókközpont anyagából 1933-ban a következő intézményeknek ajándékoztunk selejt-könyveket :

Szent Terézia Egyházközség	264
Kispesti Vasutasok	271
Angyalföldi Ker. Munkásegylet	170
Orsz. Szociálpolitikai Intézet	603
MEFHOSz	160

MOVE Szent István Sportegyesület	200
Debreceni Egyetem.....	194
Sárbogárdi polgári iskola	231
Angyalföldi Katolikus Kör	320
Zuglói Ref. Ifjúsági Egylet	225
Mátyásföldi polgári leányiskola	140
Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége	200
MÁV Önképzőköre	690
Sashalmi polgári leányiskola	414
Bp. VIII. ker. kat. kölcsönkönyvtár	207
Balatonkenesei Iparoskör	366
Alagi Sport Club	135
Monori Frontharcos Szövetség	185
Egyéb	132
	5.107

A központi könyvtár anyagából pedig :

Erdélyi Férfiak Egyesülete	177
Debreceni Tudományegyetem	304

Összesen 5.588

A fiókkönyvtárak központi irányításának élén dr. *Drescher Pál* könyvtári felügyelő állott. A Fiókközpontot *Tuczentaller Lujza* könyvtári főtiszt vezette. Beosztott tisztviselő : *Sárváry Dezső* kezelőfőtiszt.

Az egyes fiókkönyvtárakban a következő tisztviselők teljesítettek szolgálatot :

1. sz. fiók. Vezető : dr. *Gyurkovics Tiborné* id. hiv. Beosztott tisztviselők : *Eperjessy Antalné, Kardos Ilona, Weisz Teréz* id. hivatalnokok.

2. sz. fiók. Vezető : dr. *Petress Józsefné* könyvtári főtiszt. Beosztott tisztviselők : *Romhányi Károly, Ladányi Erzsébet, Schön Lajosné* id. hivatalnokok.

3. sz. fiók. Vezető : *Zsák Wilfried* kezelőfőtiszt. Beosztott tisztviselő : *Reichel Ferenc* id. hiv.

4. sz. fiók. Vezető : *Tóth Viktória*.

5. sz. fiók. Vezető : *Francsek Júlia* id. hiv.

6. sz. fiók. Vezető : *Wesselényi Emilné* kezelőfőtiszt. Beosztott tisztviselők : *Kolozsváry Géza* kezelőtiszt, *Somlay Mária, Kovács Dánielné, Gerger Margit* id. hivatalnokok.

7. sz. fiók. Vezető : *Rózsa József* id. hiv. Beosztott tisztviselők : *Rátz Margit, Scheilling Istvánné* id. hivatalnokok.

8. sz. fiók. Vezető : *Guckler Ottó* könyvtári tiszt. Beosztott tisztviselők : *Csöppös Béla* kezelőtiszt, *Guckler Ottóné, Zachara Lajosné* id. hivatalnokok.

9. sz. fiók. Vezető : dr. *Fort Sándor* könyvtári tiszt. Beosztott tisztviselők : *Muzs Lujza, Reimann Walterné, Rados Dezső* id. hivatalnokok.

10. sz. fiók. Vezető : *Leitgib János* könyvtári főtiszt. Beosztott tisztviselők : *Szász Rezsőné, Kozmér Pálné* id. hivatalnokok, *Pettykó Erzsébet* kezelőnő, *Kovács Imre* kezelőtiszt.

11. sz. fiók. Vezető : *Dörgey Sándor* könyvtári tiszt. Beosztott tisztviselők : *Somogyi Ilona, Karl Erzsébet, Angermann Józsefné* id. hivatalnokok.

12. sz. fiók. Vezető : *Dvihally Anna* id. hiv. Beosztott tisztviselő : *Romhányi Károlyné* id. hiv.

14. sz. fiók. Vezető : *Kapossy Józsefné* könyvtári főtiszt. Beosztott tisztviselők : *Pesenyánszky Mária, dr. Witzmann Gyuláné* id. hivatalnokok.

Enyvvári Jenő
könyvtárigazgató.

1. Fűggelék

A KÖNYVTÁR KÖLTSÉGVETÉSE 1932-BEN ÉS 1933-BAN

Bibliotheksvoranschläge für die Jahre 1932 und 1933 — Library estimates for 1932 and 1933

	1933			1932		
	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Együtt Zusammen Total	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Együtt Zusammen Total
	P e n g ő			P e n g ő		
I. KIADÁSOK						
<i>Ausgaben — Expenditure</i>						
Személyi kiadások	397.298		397.298	381.861		381.861
<i>Gehälter — Salaries</i>						
Segélyek és pótlékok	5.580		5.580	4.800		4.800
<i>Unterstützungen, Reisegelder Reliefs and travelling expenses</i>						
Házbér	—	29.950	29.950	—	28.850	28.850
<i>Miete — Rent</i>						
Épületfenntart., fűtés, világításstb.	47.118		47.118	53.054		53.054
<i>Erhaltung der Gebäude, Heizung, Beleuchtung etc. — Building main- tenance, heat, light etc.</i>						
Könyvbeszerzés	—	—	141.800	—	—	152.000
<i>Bücheranschaffung — Books and periodicals</i>						
Könyvkötés	—	—	42.370	—	—	45.800
<i>Buchbinder — Binding</i>						
Katalógusok, Értesítő nyomása .	7.200	7.800	15.000	8.000	12.000	20.000
<i>Katalogdruck, Bulletin Catalogues, Bulletin</i>						
Különféle dologi kiadások	31.747		31.747	33.769		33.769
<i>Verschiedene sachliche Ausgaben Postage, stationary, supplies</i>						
Rendkívüli szükséglet	—	8.000	8.000	—	—	—
<i>Ausserordentliche Ausgaben Extraordinary expenses</i>						
Összesen	—	—	718.863	—	—	720.134
<i>Insgesamt — Total</i>						
II. BEVÉTELEK	5.450	36.100	41.550	7.250	44.300	51.550
<i>Einnahmen — Incomes</i>						

2. Függelék

A KÖNYVTÁR 1933. ÉVI ZÁRSZÁMADÁSA

Schlussrechnung 1933 — Account 1933

T á r g y	Központ és Fiókok Zentrale und Zweigstellen Central and Branches	A zárszámadás eredménye az elő- irányzatnál több (+) vagy kevesebb (—)
	P e n g ő	
I. KIADÁSOK		
<i>Ausgaben — Expenditure</i>		
Személyi kiadások	381.447	—15.851
<i>Gehälter — Salaries</i>		
Segélyek és pótlékok	5.580	—
<i>Unterstützungen, Reisegelder Reliefs and travelling expenses</i>		
Házbér	26.623	— 3.327
<i>Miete — Rent</i>		
Épületfenntartás, fűtés, világítás stb.	45.236	— 1.882
<i>Erhaltung der Gebäude, Heizung, Beleuchtung etc. Building maintenance, heat, light etc.</i>		
Könyvbeszerzés	125.374	—16.426
<i>Bücheranschaffung Books and periodicals</i>		
Könyvkötés	37.390	— 4.980
<i>Buchbinder — Binding</i>		
Katalógusok, Értesítő nyomása	14.990	— 10
<i>Katalogdruck, Bulletin Catalogues, Bulletin</i>		
Különféle dologi kiadások	37.270	+ 5.523
<i>Verschiedene sachliche Ausgaben Postage, stationery, supplies</i>		
Rendkívüli szükséglet	8.000	—
<i>Ausserordentliche Ausgaben Extraordinary expenses</i>		
Összesen.....	681.910	—36.953
<i>Insgesamt — Total</i>		
II. BEVÉTELEK	30.290	—11.260
<i>Einnahmen — Incomes</i>		

3. Függelék

KIMUTATÁS A KÖNYVTÁR 1933. ÉVI BEVÉTELEIRŐL
Ausweis über die Einnahmen d. Bibliothek 1933 — Income account 1933

	Könyvtár- használati díj	Intésdíj	Vegyesek	Összesen
	P e n g ő			
Központ	4.265·85	589·90	—	4.855·75
1. sz. fiók	4.514·20	810·52	—	5.324·72
2. « «	1.450—	211·30	—	1.661·30
3. « «	494—	119—	*) 1.044·50	1.657·50
4. « «	—	—	—	—
5. « «	—	66·50	—	66·50
6. « «	2.712·50	1.005·25	—	3.717·75
7. « «	958—	209·40	—	1.167·40
8. « «	1.852·90	388·60	—	2.241·50
9. « «	2.403—	555·40	—	2.958·40
10. « «	1.630—	188·77	—	1.818·77
11. « «	2.964—	262·80	—	3.226·80
12. « «	564—	100·70	—	664·70
14. « «	784—	144·60	—	928·60
Fiókok összesen ...	20.326·60	4.062·84	1.044·50	25.433·94
Mindösszesen	24.592·45	4.652·74	1.044·50	30.289·69

*) Százados-úti fiókkönyvtárunk helyisége bérének visszatérítése.

4. Függelék

A GYARAPODÁS KIMUTATÁSA SZÁRMAZÁS SZERINT, 1932—1933
Zuwachsstatistik nach der Herkunft der Bücher — Statistics of accession by origin of the books

Szárma- zás Herkunft — Origin	1933			1932		
	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Összesen Zusammen Total	Központ Zentrale Central	Fiókok Zweigstellen Branches	Összesen Zusammen Total
	darab — Stücke — pieces			darab — Stücke — pieces		
1. Köteles példány ..... Pflichtexemplare — Duty copies	46	—	46	162	—	162
2. Csere ..... Tausch — Exchange	86	—	86	124	—	124
3. Ajándék ..... Schenkung — Gifts	2.568	413	2.981	1.408	1.211	2.619
4. Áthelyezés ..... Umstellung — Transferred	222	195	417	442	2.821	3.263
5. Vétel ..... Kauf — Purchase	4.337	9.538	13.875	5.758	8.577	14.335
Összesen ..... Zusammen — Total	7.259	10.146	17.405	7.894	12.609	20.503

5. Függelék

A GYARAPODÁS MEGOSZLÁSA NYELVEK SZERINT, 1932—1933
 Zuwachsstatistik nach Sprachen — Statistics of accession by languages

Nyelv Sprache — Language	1933						1932					
	Központ Zentrale Central		Fiókok Zweigstellen Branches		Összesen Zusammen Total		Központ Zentrale Central		Fiókok Zweigstellen Branches		Összesen Zusammen Total	
	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%
1. Magyar ..... Ungarisch — Hungarian	2.764	38·1	7.578	74·7	10.342	59·5	2.966	37·6	9.891	78·5	12.856	62·4
2. Német ..... Deutsch — German	3.007	41·4	1.651	16·3	4.658	26·8	3.286	41·7	1.691	13·4	4.977	24·3
3. Francia ..... Französisch — French	574	7·9	480	4·7	1.054	6·1	581	7·4	513	4·1	1.094	5·4
4. Angol ..... Englisch — English	458	6·3	305	3·0	763	4·4	616	7·9	327	2·6	943	4·7
5. Olasz ..... Italienisch — Italian	94	1·3	132	1·3	226	1·3	94	1·0	157	1·2	251	1·3
6. Orosz ..... Russisch — Russian	15	0·2	—	—	15	0·0	5	0·1	—	—	5	0·0
7. Egyéb ..... Sonstiges — Other	219	2·8	—	—	219	1·2	186	2·3	31	0·2	217	1·1
8. Többnyelvű ..... Mehrsprachig — Polyglott	128	2·0	—	—	128	0·7	160	2·0	—	—	160	0·8
Összesen ..... Zusammen — Total	7.259	100·0	10.146	100·0	17.405	100·0	7.894	100·0	12.609	100·0	20.503	100·0

6. Függelék

A GYARAPODÁS MEGOSZLÁSA SZAKOK SZERINT, 1932—1933
 Zuwachsstistik nach Klassen — Statistics of accession by classes

	1933						1932					
	Központ Zentrale Central		Fiókok Zweigstellen Branches		Összesen Zusammen Total		Központ Zentrale Central		Fiókok Zweigstellen Branches		Összesen Zusammen Total	
	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%	darab	%
0 Általános művek	610	8.4	87	0.9	697	4.0	759	9.6	91	0.7	850	4.2
1 Bölcsélet	451	6.2	94	0.9	545	3.1	530	6.7	103	0.9	633	3.0
2 Vallás. Egyház	395	5.4	78	0.7	473	2.7	237	3.0	84	0.7	321	1.6
<i>Társadalmi tudományok</i>	<i>2.750</i>	<i>38.0</i>	<i>298</i>	<i>2.8</i>	<i>3.048</i>	<i>17.5</i>	<i>3.147</i>	<i>39.9</i>	<i>322</i>	<i>2.6</i>	<i>3.469</i>	<i>16.8</i>
Ebből:												
30 Szociológia	294	4.1	31	0.3	325	1.8	282	3.6	71	0.6	353	1.8
31 Statisztika, demológia	84	1.2	20	0.1	104	0.6	142	1.8	4	0.0	146	0.4
32 Politika	441	6.1	14	0.1	455	2.6	513	6.5	16	0.1	529	2.5
33 Szociálpolitika ...	109	1.5	23	0.2	132	0.7	180	2.3	30	0.2	210	1.0
34 Jog	669	9.5	31	0.3	700	4.1	506	6.4	24	0.2	530	2.6
35 Közigazgatás	201	2.8	12	0.1	213	1.3	227	2.9	32	0.3	259	1.2
36 Társadalmi tevékenység	75	1.0	12	0.1	87	0.5	89	1.1	7	0.0	96	0.5
37 Nevelés, oktatás .	123	1.7	60	0.6	183	1.1	199	2.5	59	0.5	258	1.2
38 Közgazdaság	712	9.8	72	0.7	784	4.5	960	12.2	67	0.6	1.027	5.0
39 Néprajz	42	0.6	23	0.3	65	0.3	49	0.6	12	0.1	61	0.2
4 Nyelvészet	140	1.9	65	0.7	205	1.1	102	1.3	78	0.6	180	0.7
5 Természettudomány ...	238	3.3	402	4.0	640	3.7	207	2.6	301	2.4	508	2.5
6 Alkalmazott tudományok	339	4.7	398	3.8	737	4.2	268	3.4	412	3.3	680	3.4
7 Művészet	683	9.4	102	1.1	785	4.5	803	10.2	122	1.0	925	4.6
8 Szépirodalom	177	1.7	8.166	80.5	8.283	47.5	230	3.0	10.520	81.8	10.320	50.4
809 Irodalomtörténet ...	332	4.5	72	0.7	404	2.4	590	7.4	54	0.4	874	4.2
9 Történelem. Földrajz .	678	9.3	101	1.1	779	4.5	584	7.4	212	1.6	796	3.9
91 Földrajz	204	2.8	82	0.9	286	1.7	181	2.3	131	1.0	312	1.6
92 Életrajzok	322	4.4	201	1.9	523	3.1	256	3.2	379	3.0	635	3.1
Mindössze .... Insgesamt — Grand total	7.259	100.0	10.146	100.0	17.405	100.0	7.894	100.0	12.609	100.0	20.503	100.0

7. Függelék

A KÖZPONT SZÁMÁRA AJÁNDÉKKÉPEN JÁRÓ FOLYÓIRATOK JEGYZÉKE. 1933.
Verzeichnis der geschenksweise überlassenen Zeitschriften. — List of periodicals received as gifts

Allatorvosi Lapok	Magyar Kórház
American Journal of International Law	Magyar Közgazdaság
Annals of the Entomological Soc.	Magyar Lloyd
Anyá- és Csecsemővédelem	Magyar Méh
Arbeit und Staat	Magyar Művelődés
Archivio Storico Italiano	Magyar Országos Szabványok
Athenaion Blätter	Magyar Utazó Kereskedő
Bányászati és Kohászati Lapok	Magyar Zsidó Szemle
Baromfitenyésztők Lapja	Mértékügyi Közlemények
Békésvármegye Hivatalos Lapja	Mezőgazdák
Biztosítási és Közgazdasági Lapok	Mi Lapunk, A
Boletín del Ministerio de Agricultura	Monatshefte d. Statistik d. Aussenhandels Österreichs
Bőripari Munkás	Mone
Bulletin Bibliographique	More Books
Bulletin of the British Library of Political Science	Műszaki Lap
Bulletin of the New York Public Library	Művész-Élet
Commercial Review	Nagyasszonyunk
Cultura, La	Nemzetgazdasági Napló
Deutsch-Ungarische Wirtschafts-Zeitung	Nemzeti Élet
Ég felhőiben, Az	Nemzetnevelés
Ekonomisk Tidskrift	Népszerű Gyorsírás
Építőmunkás	Numizmatikai Közlöny
Erdővárosi Napló	Nyukosz
Esperanto	Omke
Esprit International	Öntöde
Film és Művelődés	Pénzügyi Tisztviselők Lapja
Firenze	Pénzpiac
Fogorvosi Szemle	Pénzügyi Fogalmazók Lapja
Fogtechnikai Szemle	Pénzügyi Kurir
Foto Élet	Pergő Képek
Gazette de Hongrie	Pesti Városháza, A
Genova	Pestmegye
Grafológia	Polgári Jog
Ifjúság és Élet	Rajzoktatás
Illatszerész	Református Figyelő
Illustration, L'	Résumé Mensuel des Travaux de la Soc. des Nations
International Conciliation Special Bulletin	Részvényes, A
Írás, Az	Revue des Deux Mondes
Jég, A	Rokkantegyleti Értesítő
Jegyző Árvaházi Közlöny	Selbstverwaltung
Journal du Droit International	Sociale Meddelanden
Kamarai Közlöny	Szalézi Értesítő
Karpathen-Land	Szentgyörgy
Keleti Közlöny	Szövetkezeti Értesítő
Kéményseprők Orsz. Közp. Értesítője	Tägliche Praxis
Kéményseprőmunkás	Tenger, A
Kerék, A	Tenrikyo
Kereskedelmi Hírlap	Therapia
Kisiparosok Lapja	Új Élet
Könyvkötők Lapja	Új Magyarország
Közigazgatási Közlöny	Unitárius Értesítő
Közmunka	Városok Lapja
Községi Közlöny	Verhandlungen d. Ung. Ärztliche Gesellschaften
Landwirtschaftliches Weltblatt	Vizügyi Közlemények
Light, The	Wiener Wirtschafts-Woche
Magánalkalmazott	Wilson Bulletin
Magyar Biztosítástudományi Szemle	Wirtschaftliche Rundschau f. Deutschland u. Ungarn
Magyar Botanikai Lapok	Wirtschafts-Bericht ü. d. Geldinstituts-Zentrale Bp.
Magyar Front	Yach Turkestan
Magyar Gyümölcsstermelők Lapja	Zeitschrift f. Sozialforschung

KÖZPONT SZÁMÁRA CSEREKÉPEN JÁRÓ FOLYÓIRATOK JEGYZÉKE. 1933.

Verzeichnis der tauschweise überlassenen Zeitschriften. — List of periodicals received on exchange.

Archiginnasio	Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny
Belügyi Közlöny	Padova Bolletino Statistico Mensile
Hivatalos Közlöny	Proceedings of the Academy of Political Science
Kísérletügyi Közlemények	Saint Louis Public Library Monthly Bulletin
Magyar Gyárpar	Szabadalmi Közlöny
Menestrel, Le	Térképészeti Közlöny
Népegészségügy	Typographia
New York Libraries	Ügyvédi Kamarai Közlöny

KÖZPONTNAK JÁRÓ KÖTELES PÉLDÁNYOK JEGYZÉKE. 1933.

Pflichtexemplare. — List of gratis copies.

Budapest Szöv. Stat. Havi Füzetek	Hivatalos Árjegyzés
Budapest Szöv. Törv.-hat. Biz. Közgyűlésének	Jegyzőkönyv a Ker. Elöljárók Értekezletéről
Jegyzőkönyvei	Természet
Fővárosi Közlöny	Városi Szemle

8. Függelék

A GYARAPODÁS ÉS ÁLLOMÁNY KIMUTATÁSA GYŰJTEMÉNYENKÉNT

Ausweis des Zuwachses und des Bestandes nach Sammlungen — Statistics of accession and stock by divisions

A gyűjtemény jelzése és neve Bezeichnung und Name der Sammlung Signature and name of division	Gyarapodás Zuwachs — additions	
	1933	1932
	darab — Stücke — pieces	
I. KÖZPONT		
Raktár ..... <i>Magazin</i>	3.982	5.369
A Keleti és szláv gyűjtemény ..... <i>Orientalische und slaw. Sammlung</i> <i>Oriental and Slaw division</i>	271	225
B Budapesti gyűjtemény ..... <i>Budapester Sammlung — Budapest division</i>	1.116	1.122
B Kisnyomtatványgyűjtemény ..... <i>Historische Kleindrucke — Historical pamphlets</i>	107	—
K Kézikönyvtár ..... <i>Handbibliothek — Reference library</i>	120	223
P Idegen nyelvű röpiratgyűjtemény ..... <i>Ausländ. Broschüren — Foreign pamphlets</i>	750	229
R Magyar nyelvű röpiratgyűjtemény ..... <i>Ungarische Broschüren — Hungarian pamphlets</i>	580	279
T Térképek ..... <i>Landkarten — Maps</i>	24	11
01 Könyvészeti gyűjtemény ..... <i>Bibliographie — Bibliographical division</i>	87	101
02 Könyvtártani gyűjtemény ..... <i>Bibliothekswesen — Library economy division</i>	43	75
09 Bibliofília ..... <i>Bibliophilie — Bibliofily</i>	62	30
Szűry-könyvtár ..... <i>D. Szűry-Bibliothek — D. Szűry library</i>	117	230
<i>Központ összesen .....</i> <i>Zentrale zusammen — Central, total</i>	7.259	7.894
II. FIÓKOK		
Fiókok ..... <i>Zweigstellen — Branches</i>	10.146	12.609
<i>Főösszeg .....</i> <i>Insgesamt — Grand total</i>	17.405	20.503

A könyvtár ága Dienststelle Service	A használat módjai Benützungarten Modes of use	Hány napon nyitva Zahl der Öffnungstage Number of days of opening	Hetenként nyitva (óra) Wöchentliche Öffnungsstunden Weekly opening hours					
			Kölcsönzésre Für die Ausleihe For circulation			Helybenolvasásra Für Lesesaalbenützung For reading on place		
			Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Feinótt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total
Központ ..... Zentrale Central	Kölcsönzés és helybenolvasás	320	59·5	—	59·5	63	—	63
Fiókok :								
1. sz. fiók ..... 1. Zweigstelle 1st branch	Kölcsönzés	294	21	—	21	—	—	—
2. sz. fiók ..... 2. Zweigstelle 2nd branch	Kölcsönzés	298	15	8	23	—	—	—
3. sz. fiók ..... 3. Zweigstelle 3rd branch	Kölcsönzés és helybenolvasás	266	10·5	10·5	21	—	6	6
4. sz. fiók ..... 4. Zweigstelle 4th branch	Kölcsönzés és helybenolvasás	294	21	—	21	23	—	23
5. sz. fiók ..... 5. Zweigstelle 5th branch	Kölcsönzés és helybenolvasás	295	21	21	42	—	—	—
6. sz. fiók *) ..... 6. Zweigstelle 6th branch	Kölcsönzés	273	21	15	36	—	—	—
7. sz. fiók ..... 7. Zweigstelle 7th branch	Kölcsönzés és helybenolvasás	294	21	6	27	13	—	13
8. sz. fiók ..... 8. Zweigstelle 8th branch	Kölcsönzés	247	18·5	2	20·5	18·5	—	18·5
9. sz. fiók ..... 9. Zweigstelle 9th branch	Kölcsönzés és helybenolvasás	340	21	—	21	21	—	21
10. sz. fiók ..... 10. Zweigstelle 10th branch	Kölcsönzés és helybenolvasás	352	21	—	21	18	—	18
11. sz. fiók ..... 11. Zweigstelle 11th branch	Kölcsönzés	289	21	—	21	—	—	—
12. sz. fiók ..... 12. Zweigstelle 12th branch	Kölcsönzés	294	21	—	21	—	—	—
14. sz. fiók ..... 14. Zweigstellen 14th branch	Kölcsönzés	295	—	21	21	—	—	—
Fiókok együtt ..... Alle Zweigstelle Branches, total		3.831	233	83·5	316·5	93·5	6	99·5
Összesen ..... Insgesamt Grand totale		4.151	292·5	83·5	376	156·5	6	162·5

*) Május 1—28-ig költözködés miatt zárva.

SZOLGÁLAT ÁTTEKINTÉSE 1933-BAN
 Dienstes 1933 — Statistics of public service 1933

Ülőhelyek száma Sitzgelegenheiten Sitting accomodations			Kötetek szám az év elején Bändezahl zum Jahresbeginn Volumes at the beginning of year			Gyarapodás az év folyamán Zuwachs Accession			Elvesztett, áthelyezett, vagy kiselejtezett (kötet) Verloren, umgestellt, ausgeschl. Lost, transferred, worn out	Kötetek száma az év végén Bändeahl zum Schluss des Jahres Volumes on 31-th Dec.	Kurrens folyóiratok és újságok száma Aufliegende Zeitschriften u. Zeitungen Current periodicals			
Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total			Felnőtt Erwachsene Adults		Gyermek Jugendliche Juvenile	
											Cím Titel Titles	Példány Exemplar Copies	Cím Titel Titles	Példány Exemplar Copies
174	—	174	221.826	—	221.826	7.259	—	7.259	205	228.880	560	560	—	—
—	—	—	16.691	185	16.876	111	—	111	—	16.987	—	—	—	—
—	—	—	31.649	—	31.649	676	—	676	72	32.253	—	—	—	—
—	—	—	17.145	4.038	21.183	342	542	884	91	21.976	—	—	—	—
—	38	38	7.944	1.917	9.861	953	234	1.184	413	10.635	—	—	13	13
100	—	100	3.028	—	3.028	18	—	18	—	3.046	15	17	—	—
—	—	—	4.094	472	4.566	45	130	175	791	3.950	—	—	—	—
—	—	—	22.040	3.872	25.912	1.561	309	1.870	244	27.538	—	—	—	—
72	—	72	13.604	4.810	18.414	821	471	1.292	234	19.472	29	30	4	4
11	—	11	14.848	1.770	16.618	873	325	1.198	130	17.686	17	17	—	—
32	—	32	20.344	—	20.344	883	—	883	476	20.751	41	41	—	—
36	—	36	15.396	—	15.396	344	—	344	—	15.740	57	57	—	—
—	—	—	17.779	—	17.779	630	—	630	256	18.153	—	—	—	—
—	—	—	5.649	—	5.649	492	—	492	248	5.893	—	—	—	—
—	—	—	—	7.348	7.348	—	386	386	132	7.602	—	—	—	—
251	38	289	190.211	24.412	214.623	7.749	2.397	10.146	3.087	221.682	159	162	17	17
425	38	463	412.037	24.412	436.449	15.008	2.397	17.405	3.292	450.562	719	722	17	17

9. Függelék (Folytatás és vége.)

Az EGÉSZ NYILVÁNOS

Übersicht des gesamten öffentlichen

A könyvtár ága Dienststelle Service	Újonnan beírt kölcsönző Neue Entleiher New borrowers			Kölcsönzők összes száma Zahl der Ausleiher Borrowers card's holders			Olvasóteremben használt kötet Benützung im Lesesaal Volumes consulted in reading rooms						
							Szépirodalom Schöne Literatur Fiction			Ismeretterjesztő Belehrendes Nonfiction			Összesen Insgesamt Grand total
	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Összesen Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	
Központ . . . . . Centrale Central	1.272	—	1.272	2.263	—	2.263	—	—	—	60.092	—	60.092	60.092
1. sz. fiók . . . . . 1. Zweigstelle 1st branch	1.723	—	1.723	1.723	—	1.723	—	—	—	—	—	—	—
2. sz. fiók . . . . . 2. Zweigstelle 2nd branch	1.000	951	1.951	1.000	951	1.951	—	—	—	—	—	—	—
3. sz. fiók . . . . . 3. Zweigstelle 3d branch	72	119	191	331	299	630	—	2.560	2.560	—	692	692	3.252
4. sz. fiók . . . . . 4. Zweigstelle 4th branch	—	—	—	—	—	—	2.013	—	2.013	3.384	—	3.384	5.397
5. sz. fiók . . . . . 5. Zweigstelle 5th branch	227	411	638	227	411	638	—	—	—	—	—	—	—
6. sz. fiók . . . . . 6. Zweigstelle 6th branch	437	219	656	1.199	356	1.555	—	—	—	—	—	—	—
7. sz. fiók . . . . . 7. Zweigstelle 7th branch	1.142	618	1.760	1.142	618	1.760	—	—	—	18.032	—	18.032	18.032
8. sz. fiók . . . . . 8. Zweigstelle 8th branch	255	111	366	1.291	220	1.511	—	—	—	10.511	—	10.511	10.511
9. sz. fiók . . . . . 9. Zweigstelle 9th branch	1.408	—	1.408	1.408	—	1.408	—	—	—	32.350	—	32.350	32.350
10. sz. fiók . . . . . 10. Zweigstelle 10th branch	767	—	767	767	—	767	—	—	—	40.109	—	40.109	40.109
11. sz. fiók . . . . . 11. Zweigstelle 11th branch	406	—	406	1.325	—	1.325	—	—	—	—	—	—	—
12. sz. fiók . . . . . 12. Zweigstelle 12th branch	304	—	304	412	—	412	—	—	—	—	—	—	—
14. sz. fiók . . . . . 14. Zweigstelle 14th branch	806	—	806	806	—	806	—	—	—	—	—	—	—
Fiókok együtt . . . . . Alle Zweigstellen Branches, total	8.547	2.429	10.976	11.631	2.855	14.486	2.013	2.560	4.573	104.386	692	105.078	109.651
Összesen . . . . . Insgesamt Grand total	9.819	2.429	12.248	13.894	2.855	16.749	2.013	2.560	4.573	164.478	692	165.170	169.743

SZOLGÁLAT ÁTTEKINTÉSE 1933-BAN

Dienstes 1933. — Statistics of public service 1933.

Kölcsönzött kötet Ausgeliehene Bände Volumes circulated for home use							Összes forgalom (kötet) Gesamtverkehr (Bände) Total circulation (Volumes)						
Szépirodalom Schöne Literatur Fiction			Ismeretterjesztő Belehrendes Nonfiction			Összesen Insgesamt Grand total	Szépirodalom Schöne Literatur Fiction			Ismeretterjesztő Belehrendes Nonfiction			Összesen Insgesamt Grand total
Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total		Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	Felnőtt Erwachsene Adults	Gyermek Jugendliche Juvenile	Együtt Zusammen Total	
—	—	—	54.642	—	54.642	54.642	—	—	—	114.734	—	114.734	114.734
101.393	—	101.393	34.046	—	34.046	135.439	101.393	—	101.393	34.046	—	34.046	135.439
41.710	31.453	73.163	15.465	13.494	28.959	102.122	41.710	31.453	73.163	15.465	13.449	28.959	102.122
24.176	8.577	32.753	4.858	1.394	6.252	39.005	24.176	11.137	35.313	4.858	2.086	6.944	42.257
2.578	—	2.578	711	—	711	3.289	4.591	—	4.591	4.095	—	4.095	8.686
13.295	5.136	18.431	4.400	1.171	5.571	24.002	13.295	5.136	18.431	4.400	1.171	5.571	24.002
63.350	10.492	73.842	21.034	5.708	26.742	100.584	63.350	10.492	73.842	21.034	5.708	26.742	100.584
57.089	7.607	64.696	9.367	7.607	16.974	81.670	57.089	7.607	64.696	27.399	7.607	35.006	99.702
57.372	5.988	63.360	26.533	2.696	29.229	92.589	57.372	5.988	63.360	37.044	2.696	39.740	103.100
63.462	—	63.462	17.419	—	17.419	80.881	63.462	—	63.462	49.769	—	49.769	113.231
46.529	—	46.529	9.703	—	9.703	56.232	46.529	—	46.529	49.812	—	49.812	96.341
72.989	—	72.989	13.346	—	13.346	86.335	72.989	—	72.989	13.346	—	13.346	86.335
37.084	—	37.084	8.106	—	8.106	45.190	37.084	—	37.084	8.106	—	8.106	45.190
—	25.250	25.250	—	18.465	18.465	43.715	—	25.260	25.260	—	18.465	18.465	43.715
581.027	94.503	675.530	164.988	50.535	215.523	891.053	583.040	97.063	680.103	269.374	51.227	320.601	1.000.704
581.027	94.503	675.530	219.630	50.535	270.165	945.695	583.040	97.063	680.103	384.108	51.227	435.335	1.115.438

10. Függelék

AZ ÖSSZES FORGALOM KIMUTATÁSA 1921—1933

Gesamtverkehr — Total use

	Összesen Zusam. — Total kötet Bände - Volumes	Emelkedés Zunahme Increase kötet Bände - Volumes	Összesen Zusam. — Total kötet Bände - Volumes	Emelkedés Zunahme Increase kötet Bände - Volumes
Központ (Zentrale — Central)	Összes forgalom Gesamtverkehr — Total use		Ismeretterjesztő Belehendes — Nonfiction	
1921	35.559	— 29.867	35.559	— 29.867
1922	35.681	122	35.681	122
1923	36.390	609	36.390	609
1924	33.577	— 2.713	33.577	— 2.713
1925	56.111	23.534	56.111	23.536
1926	151.882	95.771	151.882	95.771
1927	204.520	52.638	204.520	52.638
1928	197.698	— 6.822	197.698	— 6.822
1929	180.706	— 16.992	180.706	— 16.992
1930	152.227	— 28.479	152.227	— 28.479
1931	100.002	— 52.225	100.002	— 52.225
1932	118.872	18.870	118.872	18.870
1933	114.734	— 4.138	114.734	— 4.138
Fiókok (Zweigstellen — Branches)				
1921	247.406	— 21.022	68.088	— 11.631
1922	201.483	— 45.083	51.330	— 16.758
1923	258.129	56.646	65.338	6.008
1924	292.127	33.998	88.475	23.137
1925	349.556	57.429	104.315	15.840
1926	515.863	166.307	157.239	52.924
1927	732.741	216.878	218.886	61.647
1928	703.433	— 29.308	205.960	— 13.926
1929	835.716	132.283	247.923	42.003
1930	972.958	137.242	285.109	37.186
1931	963.186	— 9.772	257.679	— 27.430
1932	1,031.372	68.186	294.427	36.748
1933	1,000.704	— 30.668	320.601	26.174
Együtt (Zusammen — Total)				
1921	282.965	— 50.889	103.647	— 41.498
1922	237.164	— 45.801	87.011	— 16.636
1923	307.808	70.644	115.017	28.006
1924	325.704	17.896	122.052	7.035
1925	405.667	79.963	160.426	38.374
1926	667.745	262.078	309.121	148.695
1927	937.261	269.516	423.406	114.285
1928	901.131	— 36.130	403.658	— 19.748
1929	1,016.422	115.291	428.629	—
1930	1,125.185	108.763	437.336	8.707
1931	1,063.188	— 61.997	357.681	— 79.655
1932	1,150.244	87.056	413.299	55.618
1933	1,115.438	— 34.806	435.335	22.036
Helyben (Lesesaal — Reading room)	A forgalom megoszlása Verteilung des Verkehrs — Distribution		Kölcsönzés Ausleihe — Circulation	
1921	35.845	— 11.093	1921	25.754
1922	39.569	3.724	1922	24.234
1923	49.295	9.726	1923	36.390
1924	29.543	— 19.752	1924	18.971
1925	60.638	31.095	1925	17.097
1926	158.236	97.598	1926	41.376
1927	200.483	42.247	1927	54.774
1928	192.787	— 7.696	1928	— 55.059
1929	187.503	— 5.281	1929	50.465
1930	184.809	— 2.697	1930	44.998
1931	144.470	— 40.339	1931	37.253
1932	163.560	19.090	1932	51.337
1933	169.743	6.183	1933	60.092

40. Függelék (Folytatás.)

AZ ÖSSZES FORGALOM KIMUTATÁSA 1921—1933

Gesamtverkehr — Total use

	Összesen Zusam. — Total kötet Bände - Volumes	Emelkedés Zunahme Increase kötet Bände - Volumes	Összesen Zusam. — Total kötet Bände - Volumes	Emelkedés Zunahme Increase kötet Bände - Volumes
Kölcsönzés (Ausleihe — Circulation)			Fiókok	
1921	247.120	— 39.796	1921	221.366
1922	197.595	— 49.525	1922	171.361
1923	258.513	60.918	1923	222.123
1924	296.161	37.648	1924	277.190
1925	345.029	46.868	1925	327.932
1926	509.509	164.480	1926	468.133
1927	736.778	227.269	1927	682.004
1928	708.344	— 28.434	1928	653.285
1929	828.916	120.572	1929	778.451
1930	940.376	111.460	1930	895.378
1931	918.718	— 21.658	1931	881.465
1932	986.684	67.966	1932	935.347
1933	945.695	— 40.989	1933	891.053
Központ	Napi átlagforgalom		— Täglicher Durchschnitt	
1921	97			— 82
1922	97			—
1923	136			39
1924	92			— 44
1925	189			97
1926	465			189
1927	637			172
1928	608			— 29
1929	559			— 49
1930	469			— 90
1931	338			— 131
1932	366			28
1933	358			— 8
Fiókok				
1921	678			— 157
1922	552			— 126
1923	707			155
1924	800			93
1925	1.165			365
1926	1.719			554
1927	2.442			723
1928	2.164			— 278
1929	2.804			640
1930	3.002			198
1931	3.265			263
1932	3.484			219
1933	3.403			— 81
Együtt	Napi átlagforgalom		— Täglicher Durchschnitt	
1921	775			— 139
1922	649			— 126
1923	843			194
1924	892			49
1925	1.354			462
1926	2.225			871
1927	3.124			899
1928	2.772			— 352
1929	3.363			591
1930	3.472			109
1931	3.604			132
1932	3.885			281
1933	3.793			— 92
Ebből ismeretterjesztő (Davon Belehrendes — Nonfiction)				
1921	284			— 114
1922	239			— 45
1923	315			76
1924	334			19
1925	535			201
1926	1.030			495
1927	1.411			381
1928	1.242			— 169
1929	1.327			85
1930	1.349			22
1931	1.212			— 137
1932	1.396			184
1933	1.480			84

11. Függelék

A KÖNYVTÁR KÖLCSÖNZŐINEK FOGLALKOZÁSI STATISZTIKÁJA 1933

Berufsstatistik der Bibliotheksbenützer — Profession of borrowers

	Tudományos központ	1. számú fiók	2. számú fiók	3. számú fiók	4. számú fiók	5. számú fiók	6. számú fiók	7. számú fiók	8. számú fiók	9. számú fiók	10. számú fiók	11. számú fiók	12. számú fiók	14. számú fiók	Összesen
Szabadfoglalkozású (ügyvéd, orvos, mérnök)	193	70	7	8	—	14	29	17	17	48	21	45	15	—	484
Tanszemélyzet	245	195	25	22	—	12	100	15	85	68	49	109	35	—	960
Köztisztviselő	272	215	100	45	—	43	136	31	100	133	44	168	50	—	1.337
Iparos, kereskedő	25	32	32	6	—	13	24	22	42	79	18	78	55	—	426
Magántisztviselő	279	62	136	29	—	27	81	84	244	130	113	113	46	—	1.344
Bérmunkás	58	142	77	47	—	2	16	160	344	94	52	8	11	—	1.011
Főiskolai hallgató	926	782	96	21	—	21	172	71	61	237	150	215	39	4	2.795
Középiskolai tanuló	—	—	504	56	—	208	474	408	114	394	163	193	72	500	3.089
Szakiskolai és polgári iskolai tanuló	—	—	305	250	—	117	108	380	150	31	11	78	14	221	1.665
Elemi iskolai tanuló	—	—	105	53	—	86	167	381	47	—	—	—	—	41	880
Tanonc	—	—	305	10	—	—	13	52	23	30	15	13	—	18	479
Háztartásbeli	63	147	168	56	—	40	176	93	229	123	99	215	54	10	1.473
Katonatiszt	38	31	3	4	—	1	12	2	9	10	2	41	—	—	153
Egyetemi tanár	38	3	—	—	—	—	1	—	—	1	—	5	—	—	48
Író, művész	56	25	16	8	—	1	8	8	3	9	16	13	1	—	164
Altiszt (állami, fővárosi üzemi)	6	9	15	9	—	16	12	5	30	21	7	12	7	—	149
Egyéb	64	10	54	6	—	37	26	31	13	—	7	19	13	12	292
Összesen ...	2.263	1.723	1.951	630	—	638	1.555	1.760	1.511	1.408	767	1.325	412	806	16.749

Budai impresszumos nyomtatványok. 1688—1708.

Írta: *Kelényi B. Ottó* könyvtáros.

Az első magyar összefoglaló nyomdatörténeti mű¹⁾ már megállapítja, hogy Budán a török kiűzése után az első nyomdát Landerer János Sebestyén alapította 1724-ben. A budai nyomdászat kezdeteinek adatai szakirodalmunkban azóta is változatlanul szerepelnek, mert — az egyetlen, az utóbbi években elhangzott, de kellően nem bizonyított és meg nem cáfolt állítástól eltekintve — nem került elő bizonyíték, amely a Landerer-nyomda alapítását megelőző időben egy más nyomda fennállását igazolta volna. Arról azonban van tudomásunk, hogy 1689-ben akadt vállalkozó Németországban, aki Budát alkalmas helynek tartotta nyomda alapítására. A kérdés genetikus és történeti oldalának teljes megismerése céljából ismertetjük e vállalkozást, annál is inkább, mivel tárgyalásunk folyamán többször kell reá hivatkoznunk.

Takáts Sándor már 1905-ben közölte²⁾ a bécsi közös pénzügyi levéltár iratai alapján, hogy Heyll Quirinus német birodalmi könyvnyomtató 1689-ben I. Lipóthoz intézett folyamodványában azt a tervet terjesztette elő, hogy teljesen új könyvnyomdájával és egész személyzetével Budára költözik. Folyamodványában elmondja, hogy egyházi és világi jóakarói, elsősorban pedig sógora: Frantz Bernhardin von Buchinger budai hadnagy arra buzdították, hogy újonnan vásárolt s többnyelvű nyomdáját Budán állítsa fel. Heyll folyamodványában azzal a megjegyzéssel találkozunk, hogy Budán nyomda hiányában az ifjúság tanulatlanul nő fel és így a nyomda működése az ifjúságra is nagy haszonnal járna. De az idegenek is szívesebben telepednének le az országban, ha a nyomda útján híre menne Magyarország gazdagságának. Azon az alapon, hogy a fejedelmek a nyomdákat különböző kiváltságokkal és kegyekkel szokták felruházni, vállalatához évi 200 tallér támogatást kér. E támogatás ellenében kötelezi magát, hogy latin, német és magyar nyelven Magyarország ismertetését tárgyaló munkát ad ki nagy ívrét alakban, amelyet a magyarországi várakról és városokról készült rézmetszetekkel kíván díszíteni. A folyamodványhoz csatolt indokolásban azt is olvassuk, hogy hazai könyvnyomdák hiányában Magyarországból más országokba viszik a pénzt könyvekért. Német birodalmi könyvkötők mindenüket eladva készülnek Magyarországra költözni és egy papírmalomtulajdonos is vele szándékozik menni az országba. Ezek mind szaporítanak az előfizető polgárok számát.

A javaslat az udvari kamara elé került, amely 1689 novemberében a budai kamarai igazgatóságtól kért véleményt. A kamara leiratában kijelenti, hogy Magyarország ismertetését még nem tartja időszerűnek, pénzt pedig a nagy haditerhek miatt egyáltalán nem adhat. A kamarai igazgatóság ilyen értelemben adta meg a választ, de rámutatott arra is, hogy a vállalkozás nagyon hasznos volna. A jelentés

alapján az udvari kamara 1690 januárjában értesítette Heyllt, hogy a kért évi 200 tallér segélyt nem adhatja meg, nincs azonban kifogása az ellen, hogy a nyomdát a saját kockázatára felállítsa.

Heyll vállalkozásának iratait Gárdonyi Albert is közli a Könyvtári Szemlében³⁾ és arra a következtetésre jut, hogy ez a válasz elvette Heyll kedvét és így a budai »Königliche Hofbuchdruckerei« terve nem valósult meg. Nem hiszi ugyan, hogy a terv bukása az ország közművelődésére nagy veszteséget jelentett volna, a hazai nyomdaipar technikai fejlődését azonban mindenesetre előmozdította volna egy olyan nyomda, amely udvari pártfogásban is részesül. Ezek alapján Gárdonyi a »Magyarországi könyvnyomdászat és könyvkereskedelem a 18. században«⁴⁾ című összefoglaló munkájában kimondja, hogy 1724-ben Landerer alapította Budán az első nyomdát, amely hosszú időn át Buda egyetlen könyvnyomdája volt.

A budai könyvnyomtatás kezdeteire újabban Ballagi Aladár tért ki⁵⁾ és bibliografiai gyűjteményének három budai impresszummal megjelent tételére hivatkozva azt állítja, hogy

1. »Mahometische Klag-Schrift . . . von dem Ungenanten in folgende Reimen- Art verfasst worden, im Jahr 1688. Gedruckt zu Ofen in der Teutschen Truckerey« c. nyomtatvány Budán Heyll Quirinusként jelent meg, akit a császári végzés egyáltalán nem tiltott el a budai nyomda felállításától, sőt biztatta, hogy ha saját költségén állítja azt fel, még hivatalos támogatásra is számíthat. Ballagi úgy véli, hogy ily körülmények között Heyll nem állott el feltett szándékától, hanem a gyors meggazdagodás reményében esetleg kézi sajtóval ment el Budára. Itt azt tapasztalván, hogy számításában csalódott, egy-két apróság kinyomtatása után visszatért hazájába ;

2. a »Jetzcó Könyvetske . . . Prognosticatie op't Schrikkel-Jaar 1688 . . . Gedruckt tot Buda, in de Hungerische Taale by Hans Bergstein« c. nyomtatvány, amelyben a híres kapucinus Marco d'Avianonak, a budai meridiánhoz mért számításai és az 1688. szököévre szóló javaslatai vannak, Budán Bergstein nyomdájában készült. *AP 230*

3. Ugyancsak a Bergstein-nyomda terméke a »Jetzcó Könyvetske« cím alatt megjelent magyarnyelvű nyomtatvány is, amelyre a holland nyelvű nyomtatvány impresszuma világosan utal. Ez azonban vagy elveszett, vagy lappang.

4. Molnár Gergely (a nyomtatványon hibásan Georgius) »Elementa grammaticae Latinae« c. munkája, amelynek impresszuma : »Budae 1708.« szintén Budán készült.

Mielőtt e nyomtatványok ismertetésére térnénk, lássuk Buda helyzetét a visszafoglalást követő években.

*

Buda képét az 1686. évi visszafoglalás után kútfoink egyértelműen romhalmazhoz hasonlónak mondják, amelyben az új élet meghonosítása egyértelmű volt a város újjáalapításával. A város újjáépülése az akkori zavaros viszonyok között nem ment gyors ütemben. Még az istentisztelet bemutatására szolgáló szent helyek is hosszú ideig ideiglenes jellegű szükségépületek voltak és ugyanez áll a közigazgatás épületeire, valamint a polgári otthonokra is. Werlein János, akit mindjárt a visszafoglalás után Budára kamarai adminisztrátornak neveztek ki, azt jelenti az udvari kamarának, hogy a szétrombolt házak között a helyreállításról szó sem lehet, mindent alapjaiból kell újraépíteni.⁶⁾ Nagy nehézséget okozott a mesteremberek hiánya, azért az első teendők egyike volt, hogy kőműveseket és ácsokat hoztattak Ausztriából. Az első telepések ennek következtében Ausztriából jöttek, de az újjáépítő munka nehezen indult meg. Amikor 1694-ben Palm Dávid kamarai tanácsos

a várost megszemlélte, még mindig olyan siralmas állapotokat talált, hogy a kamarának küldött jelentésében azt mondja »dass die Statt noch in dem Steinhauften und Wüsterey, in welcher sie durch mit Brand und Mord geschene erobierung geraten, liegt.«⁷⁾ Lassan indult meg a kereskedelmi és ipari élet is, mert a kezdetleges viszonyok között a gazdasági élet csak az újjáépítés szempontjából elsőrendű fontosságú iparágak terén volt elevenebb. Jellemző, hogy 1688. januárjában elsőnek a kőművesek és kőfaragók tömörülnek céhbe.

Az első telepések neveit és foglalkozását már eléggé ismerjük. A Schmall Lajos által közzétett 1688. október 6-án készült összeírás⁸⁾, a Gárdonyi Albert közléséből ismert háztulajdonosok és polgárok névsora és az 1696. évi adójegyzékek⁹⁾ arról győznek meg, hogy a lakosság túlnyomó része iparúzó volt. De ha a XVII. század utolsó évtizedétől oly gyakran fellépő pestisjárványt, a Rákóczi-felkelés alatt keletkezett végtelen nyomorúságot és ezzel a lakosság tetemes apadását a fejlődés vonalába állítjuk, nem csodálhatjuk, hogy jó fél-század múlt el, amíg a romokból oly élet fakadt, amely már említésre méltó helyi művelődést jelentett. Mindezekről eltekintve, az urbanitás kialakulása, amely a megalapozott gazdasági élet mellett a helyi tradíciók ápolását a nyelvi, irodalmi, vallási-művészeti kultúrának bizonyos fokát jelenti, nem a heterogén települő népesség tulajdonsága; ennek kezdetét rendszeresen csak a második-harmadik generáció művelődésében találjuk meg.

A visszafoglalás után Budán jelentkező kezdetleges szellemi kultúra első-sorban a vallásos életben nyilvánult meg. Ennek megszervezése a szerzetesrendek, elsősorban a Jezsuiták érdeme, akik a helyi viszonyok és a néplélekben rejtőző tradíciók megismerésével a különböző fajú és nemzetiségű lakosságot a vallás egységbeolvasztó hatásaival iparkodtak közelebb vinni.¹⁰⁾ Ebből a vallásos érzületből fakadtak lassanként az első művészeti, továbbá az irodalmi alkotások is, amelyeknek helyi nyomtatott termékeivel 1724 után már elég nagy számban találkozunk. De csak 1724 után! Ennek pedig az a magyarázata, hogy Landerer előtt nem volt Budán könyvnyomda. Az 1686—1714. évig már közzétett összeírásokban a polgárság foglalkozása ugyan nincs mindenkor megjelölve, de a polgárok törzskönyvének adatai és az adólajstromok feljegyzései alapján kétségtelennek tartjuk, hogy nem maradhatott volna nyom nélkül egy nyomda megtelepülése, nem is szólva arról, hogy a kamarai levéltár a nyomda működéséről bizonyosan egyéb adatokat is nyújtana. Ezzel a megállapítással tulajdonképpen oly fontos közvetett bizonyítékot nyújtottunk, amely a budai impresszumos nyomtatványok kérdését abban az irányban dönti el, hogy ezeket nem nyomhatták Budán. De ezenkívül ennek az állításnak az igazolására vannak egyéb történeti, továbbá a nyomtatványok tartalmi és tipografiai adottságaiból folyó más bizonyítékaink is. Vizsgáljuk meg ezért az egyes nyomtatványokat.

*

Az első nyomtatvány az ulmi városi könyvtár 9621/1—50 sz. kolligátumának tizenegyedik negyedretű kétlapos nyomtatványa. A nyomtatvány teljes címe: *Mahometische Klag-Schrifft, Mit beygefügter Auszlegung beeder als Türckisch: und Frantzösischer Ehren-Säulen, welche der Grosz-Sultan Ludovico dem Vierzehenden dieses Nahmens regierenden König in Franckreich, als seinem guten Freund, zu getreuer Wahrnehmung seines gleichmässigen Untergangs, nacher Paris übersenden lassen, und von dem Ungenanten*

in folgende Reimen-Art verfasst worden, im Jahr 1688. Gedruckt zu Ofen in der Teutschen Truckerey. 4° 2 nn. p.

A nyomtatvány más példányát nem ismerjük. Műfaja szerint ez egy igen sokféle változatban ismert gúnyvers a szultán és a francia király ellen. Az ilyenmű nyomtatványokat egylapos ívrétfarmában, csinos rézmetszetekkel ellátva is készítették.¹¹⁾ Ezek valamennyien a török és a francia, úgynevezett pfalzi háború keltette európai bonyodalmakkal foglalkoznak. Állandó szereplőik a császár és az augsburgi szövetség tagjai, a francia király, a szultán udvarával és Thököly Imre, a szultán szövetségese. A szóbanforgó nyomtatvány szerzője az európai eseményeket alaposan ismeri. Művének költői műfaja és kis terjedelme természetesen nem engedte meg, hogy részletesen foglalkozzék az európai helyzettel. De szatirájában az összes események említve vannak, a magyarországi török háború eseményeivel pedig nagyobb részletességgel is foglalkozik.

A nyomtatvány tartalmát a következőkben foglalhatjuk össze: A török figyelmezteti Lajos francia királyt, hogy ő is hamarosan rossz sorsra jut. Saját bajának főforrása Magyarország, ahol Thököly félrevezette őt azzal, hogy a felkelésnek elsősorban a vallási sérelmek az okai és hogy a hadjárat az ország érdekében van. A sérelmeket Magyarország sem tanáccsal, sem erővel orvosolni nem tudta és ezért a nagyvezérhez fordult segítségért. A nagyvezér Bécs ellen vonult, hogy a császári sas fészékét szétrontsa, de az ostromnál egész hatalmát elvesztette. Ezzel a török számára Magyarország Belgrádig elveszett és a megkötött szövetségek semmit sem használtak. Megadta magát Erdély is és a várak hosszú sora. A napfény elhomályosította a holdat, amit a kometa már évek előtt megjósolt. A török hold lealkonyodik, a császári sas magasra emelkedik; amit a francia kakas nem tudott, a sas végrehajtotta és a török hatalmát semmivé tette. Ennek jele, hogy Józsefet már az isteni kegyelem a magyar koronával is felékesítette. Magyarországon kívül Bajor- és Lengyelország is hozzájárultak a szultán romlásához, akinek a janicsárok lázongása miatt Sztambulban sem megy jól a dolga. Minden jel arra mutat, hogy a török hatalmának vége és Lajos király szerencséje is hamarosan megfordul. Hogy Lajos király kereszténysége mennyit ér, azt Lotharingia és a római szent birodalom évekkel ezelőtt tapasztalhatta. Lajos sem jobb a töröknél, akivel együtt rablással, gyilkolással, vesztegetéssel üldözte a kereszténységet. Ezért joggal nevezhetik a francia királyt második töröknek. Hiába már minden; Lajos és Thököly fondorlatai napvilágra kerültek, Lajos is tegye le a fegyvert, mielőtt a francia kakas Isten büntetéseképen a török hold sorsára jutna.

Ha a felszabadító hadjáratok korának hazai irodalmát vizsgáljuk, arra az eredményre jutunk, hogy a magyarországi török háborúk sikerei nálunk alig keltettek visszhangot. Míg az egész Nyugat százszámra gyártja a hadjárat lefolyását tárgyaló többé-kevésbé objektív politikai és hadtörténeti munkákat és amíg a német, francia, angol, olasz, spanyol és portugál költők napszámban írják a Lobgesangokat, canzonekat, szonetteket, allegóriákat, chansonokat, addig Magyarország néma maradt.¹²⁾ Nem vett részt a meggyötört magyarság az Európaszerte divatozó pazar ünnepélyekben és az ezeket követő alkalmi panegiris irodalomban sem. Jellemző, hogy Buda visszafoglalásának dicsőítésére csak egyetlen magyar beszédet ismerünk Landovics István jezsuita atyától és a nagyszombati nyomda 1686-ban kiadott termékei közül is csak az I. Józsefet megkoronázása alkalmával dicsőítő nyomtatványban van aktualitás. A nagyszombati nyomda 1687—1699. években is csak három latinnyelvű munkában foglalkozik a felszabadító hadjárat eseményeivel.¹³⁾ De ezeknek hangjában nincs semmi szatira, csak hódolat a koronás fő és a nagy hadvezérek tettei előtt. A magyar társadalom kimerülve a nagy vereségekben, nagyrészt apatikusan, sőt bizonyos aggodalommal szemlélte Thököly

kurucainak széttűllő maradékát, Erdély önállóságának megszűnését és az abszolút királyi hatalom berendezkedését. A »Mahometische Klagschrift« hangjához hasonló irodalmi termékkel nálunk nem találkozunk és így igen közeli az a feltevés, hogy e mű nálunk nem keletkezhetett.

De állításunknak főként tipografiai szempontból közvetlen alapot is tudunk adni. Hogy a nyomtatvány 1688-ban Budán nem készülhetett, arra már abból is következtethetünk, hogy a fentebb említett Heyll Quirinus állítólagos nyomdász csak 1689-ben nyújtotta be az udvari kamarához folyamodványát, amely őt 1690-ben értesítette az elutasító végzésről. Teljesen valószínűtlen tehát, hogy Heyll a császárhoz intézett folyamodványa és a működési engedély elnyerése előtt 1688-ban telepedett volna meg a szétrombolt Budán. A nyomtatvány impresszumából különben ez nem is következik. Az impresszum ugyanis nincs évszámmal ellátva és csak a szövegben látható az 1688. év. Ballagi Heyll kérvényét ismertetve, őt würzburgi nyomdásznak mondja, noha erről a Takáts és Gárdonyi által ismertetett iratokban nincs szó. Heyll származási helyének megállapítása érdekében a würzburgi egyetemi könyvtárhoz és városi levéltárhoz, továbbá a császári rendelet keltezésének helyéből kiindulva, az augsburgi Staats-, Kreis- u. Stadtbibliothekhez és a városi levéltárhoz is fordultunk. Mindeme intézetektől azonban azt a választ kaptuk, hogy Heyll nevét a würzburgi nyomdászat történetében nem ismerik.¹⁴⁾ A würtzburgi Bayerisches Staatsarchiv szíves közlése alapján azonban mégis sikerült Heyll würtzburgi működéséről néhány adatot szereznünk. A würtzburgi Ratsprotocoll az 1687. év augusztus 25-ről 54. és 359. szám alatt ugyanis a városi adószedőknek a tanácshoz intézett kérdését közli Heyll könyvkereskedő adóügye tárgyában. A kérdés úgy szólt, hogy vajjon Heyll Quirinus itteni új könyvkereskedőre vessenek-e ki adót? Heyll ugyanis 1684-ben különös fejedelmi kegy folytán (ex speciali gratia celsissimi) élvezett hároméves adómentessége a folyó év februárjában lejárt. A tanácsi határozat úgy szólt, hogy mivel Jakob Herz würtzburgi könyvkereskedőt, aki emellett nyomdát is vezet, 15 forint adóval terhelték meg, ennek alapján Heyll könyvkereskedő 10 forint adót fizessen. Ezek szerint Heyll legalább is 1687-ben könyvkereskedő volt és semmi adat nincs arra, hogy 1689-ben már nyomdája is lett volna. Ezek után Heyll folyamodványában az új, felszerelt könyvnyomdájáról közölt állítását inkább szándéknak, mint valóságnak tartjuk.

A nyomtatvány impresszumának szövege szerintünk leginkább azt bizonyítja, hogy költött nyomdahellyel van dolgunk. A »Teutsche Truckerey« kifejezés mellett feltételezhető volna, hogy volt Budának esetleg egy más nyomdája is. De ha — mint Ballagi állítja — Heyll budai könyvnyomdász lett volna, nem alkalmazta-e volna a nyomtatványon a »Hofdruckerei« díszes címet, amelyet a császári végzésben közölt erkölcsi támogatás alapján bizonyára használhatott volna.

A kétlapos nyomtatvány tipografiai sajátosságait kutatva, feltűnt, hogy az eredeti kötésben levő kolligátum impresszummal ellátott nyomtatványainak túlnyomó része augsburgi, négy nyomtatvány pedig 1681. és 1697. között Jacob Kopmayr műhelyéből került ki. A nyomtatványok címlapjai ugyan más-más típusal készültek és a budai impresszummal ellátott nyomtatvány címlapján használt betűk a többi címlapok betűtípusaitól teljesen eltérőek, viszont a szövegekben alkalmazott betűtípusok között feltűnő hasonlóságot állapíthatunk meg. Csak a nagyobb terjedelmű nyomtatványok vannak különböző típusokkal szedve, annak jeléül, hogy a nyomda nem rendelkezett nagy betűkészlettel. Ez a hasonlóság különösen a »Cometa Disparens, Das ist: Gründlicher Bericht von dem fernern

Lauff des Kome-Sterns, bis zu dessen völliger Verlöschung . . . Augspurg, gedruckt bey Jacob Koppmayr, anno 1681.« c. nyomtatvány és a budai impresszumos nyomtatvány között annyira feltűnő, hogy a típusbeli azonosság esetét kell megállapítanunk. Ha tudniillik az említett nyomtatványnak pl. C/4 oldalát egybevetjük a budai jelzésű nyomtatvány első oldalával, a fraktur t betűk kopása, az m betű középső szárának alsó vastagsága, az f karakterisztikus alakja és a szövegközi tulajdonnevek antikva típusainak azonossága arra a feltevésre vezet, hogy a két nyomtatványt egy nyomdában és egy betűtípussal nyomták. Természetesen az összehasonlításához szükséges volna a budai impresszumos nyomtatvánnyal azonos jellegű és műfajú szövegre is, amelyben a verssorok kikezdései, a sorok végén levő abreviaturák megoldása, az összehasonlításra újabb szempontokat nyujtana. Hogy a sorközök megállapítása, a nyomástükör szedésének méretei mennyire fontosak voltak e kisterjedelmű nyomtatványnál, erre mutat a címlap második oldalán a szöveg felett alkalmazott szokatlan ábra, amely minden valószínűség szerint nyomdatechnikai útmutatásul szolgálhatott. Az összehasonlításra kerülő szövegek műfaji és tartalmi eltérése nem nyújt támpontot arra nézve, hogy a két szöveget kritikailag is összehasonlíthassuk. A címlapok típusbeli eltérését szintén műfaji és formai különbséggel magyarázzuk, amelyhez még azt a körülményt is felsorolhatjuk, hogy az itt alkalmazott tertia, kettős tertia, közép- és garmond fraktur típusok annyira általánosak, hogy nagyobb összehasonlító anyag esetén talán e címlap típusaival készült egyéb nyomtatványok is feltalálhatók volnának.

Mindezek alapján bizonyosnak vehetjük, hogy nyomtatványunk nem Budán készült. Megkockáztathatjuk azt a feltevést is, hogy a nyomtatványt az augsburgi Koppmayr-nyomdában nyomtatták, amit a colligatum több impresszummal el nem látott nyomtatványáról az azonos típusok miatt hasonlóan megállapíthatunk. Ami Heyll személyét illeti, a fenti adatok alapján biztosnak vehetjük, hogy ő nem is volt nyomdász és csak a könnyű sikerek reményében akart Budán nyomdát felszerelni. Különböző számításaiban a budai nyomorúságos viszonyok miatt, az engedély elnyerése esetén is erősen csalatkozott volna. Akárki is volt a »Machometische Klagschrift« nyomdásza, igen valószínű, hogy az impresszumban költött nyomdahelyet alkalmazott, amellyel nyomtatványát érdekessé akarta tenni, de amellyel Buda jelentőségét önkénytelenül is emelte.

*

A második budai impresszummal ellátott nyomtatvány címe a következő: Jetcző Könyuetske, az Kibemindennapi dolgokat irunck; DAT IS Wonderen, en Onvervalsten, **ITALIAAN-SCHEN WAAR-SEGGER**, Of Prognosticatie, op't Schrikkel-Jaar 1688. Beschreven door den Verlichten Propheet, **PATER MARCUS d'AVIANO**, Capucyner Monik, Professor der Mathematische, dat is Magische-Konst, tot Venetien, Vermaart door Wonderdaden, Voorseggingen, ende Heyligheydt. Gecalculeert op de hoogte van Buda, op den nieuwen stijl. In Nova fert animus, mutatas dicere formas & c. Ovid. Daar, ouw' Jaaren, Pzaat nieuw' Maaren. Gedrukt tot Buda, in de Hungersche Taale, By HANS BERGSTEIN, uyt des Autheurs eygen schriften Vertaalt door TACITUS IGNORAMUS, O P. P. 4°, 48 nn. p.

A nyomtatvány ¹⁵⁾ tartalmi és tipografiai kérdései mellett a mű szerzőségét kell elsősorban tisztáznunk. A címlap szerint az 1688. évre szóló jövendölések szerzője P. Marco d'Aviano, a felszabadító hadjáratok lánglelkű kapucinus apostola, akit a nyomtatvány »a velencei matematika és mágia professzora« címével ruház fel.

A Capo d'Istria-ból származó Marco páter életrajzát és működésének jelentőségét minden részleteiben ismerjük. (Született 1630 körül.) Működésének első ideje Itália földje. 1666-tól különösen a felsőitáliai tartományokban aratta első szónoki sikereit és híre csakhamar messze földre elterjedt. Fellépésének rendkívüli hatását fokozták azok a csodák, amelyeket a kegyelem természetfeletti hatalmával ért el. Szónoklatai hatásának személyéből fakadó magyarázata pedig, az okossággal párosult határozottság, a heroikus béketűrés és az istenfélő jámborság. Ez az élet a bűnös emberiség megtérése érdekében folytatott szakadatlan apostolkodás láncolata, amelyhez a 80-as évektől a török elleni háború mellett az apostoli szentszékkel egyetértésben folytatott tanácsadói és lelkesítő tevékenység járult. 1680-ban kezdődik németországi missziós útja, majd ismét Velencében lép a szószékre, ahol bőjti prédikációival és csodatetteivel frenetikus hatást vált ki. Útjának további állomásai Franciaország, Flandria és ismét Németország. Majd 1682-ben visszatér Olaszországba és ugyanez évben a pápa parancsára Bécsbe siet, ahol I. Lipót császár, akivel már 1680 óta élénk levelezésben állott, mindjárt kegyébe fogadta. Az uralkodó és a szerzetes közötti benső viszony, amely a császár családi életének minden vonatkozásától kezdve az európai politika minden kérdésének megtárgyalására vezetett, Marco páter haláláig fennmaradt. A szerzetest 1683-ban Bécs falainál látjuk, amint a csüggedőkbe bátorságot és bizalmat önt. A török elűzése után a közhit a város felszabadítását neki tulajdonította. A győzelem utáni bécsi ünneplés, amelyen a császár és az egész nép résztvett, az Isten által küldött hősnek szólt. Ő azonban elvonul az ünnepeltek elől. Az ő érdeme abban az eszmei magaslatban talált méltó elismerést, hogy Bécs felszabadításával sikerült az európai közösség tudatába vinni az egyetemes keresztény gondolatot, amelyről a partikuláris érdekekért folyó önző viták között a nemzetek és államok megfélelkeztek. Nagyrészt az ő működésének köszönhető, hogy kialakult az a közfelfogás, hogy a török Európából kiűzhető, sőt minél előbb kiűzendő, amit a pápaságon kívül eddig csak néhány álmodozó mert vallani. Az aggodalmaskodó Lipót a török gyengeségét megismerve, most már teljes lélekkel csatlakozik a »szent háború« gondolatához, amelyet a pápa követe Buonvisi bíbornok és Marco páter fejtenek ki előtte.¹⁶⁾ A »szent ligába« szövetségre lépő országok közti ellentétek elsimításában Marco diplomáciájának nagy érdeme van, aki emellett a hadjáratok ideje alatt Kapisztrán Szent Jánoshoz hasonlóan buzdítja és példaadásával serkenti a katonaságot. Korholja és békíti a viszálykodó hadvezéreket, Lipótot pedig megóvja az ellanyhulástól, lebeszéli az időelőtti békekötésről. Marco páter 1686 elején a vicenzai püspökség területén tartott óriási hatású missziósútja után Bécsbe termett és mindjárt a hadsereghez csatlakozott. Budán az 1686 szeptember 2-i győzelmes rohamnál ott találjuk az ostromlók között és ott van azok között is, akik elsőként hatolnak a várba egy dárda nyelén magasra tartott Szent József-keppel. Még a győzelem órájában értesíti Buda elfoglalásáról az uralkodót és ő az, aki harmadnapra az ünnepélyes Te Deum alkalmával a »Cantate Domino canticum novum, quia mirabilia fecit« kezdetű zsoltár igéivel szentbeszédet mond.¹⁷⁾ Marconak a tömegekre gyakorolt közvetlen hatása sokkal nagyobb volt, mint azt ma a tények benső összefüggésének ismerete nélkül megítélhetnők. A győzelem után az érdem és a dicsőség az uralkodóra és hadvezérekre szállt és az egyszerű szerzetes megy tovább az apostoli küldetés útján, akinek Isten dicsősége mellett csak a császári ház felmagasztalása lebegett szeme előtt. Ezeket a szempontokat

tartotta maga előtt akkor is, amikor az uralkodót arra buzdította, hogy a hadjárat lendületes folytatásával űzzék ki a törököt Európából. A császár figyelme azonban Buda visszafoglalása után leginkább fiának, Józsefnek örökös királlyá való koronáztatása felé fordult. Marco levelezéseiben erről a kérdéstről is találunk utalást és noha az a véleménye, hogy a császár a magyarságnál nagy ellenkezésre és nyakasságra fog találni, mert a magyar nemzet kevéssé hű, inkább ingadozó és nagyratörő, mégis annak a reménynek ad kifejezést, hogy a koronázással és az örökös királyság kihirdetésével minden jó mederben fog haladni, ha a nemzet jogait és kívánságait is visszaállítják. A nagy nehézségekkel megindult 1687. évi hadjáratban Marco a túlerő miatt aggodalmaskodó vezéreket biztatja a harcra, amely a keresztény seregek augusztus 12-iki nagyharsányi döntő győzelmével végződött. Ott van Marco Max Emmanuel 1688-iki belgrádi győzelménél is és a császárt olyképen informálja, hogy az eddig elért győzelmek Isten csodáival határosak. Jogos önérzettel állapítja meg ezzel kapcsolatban, hogy az ő működése nélkül a hadjáratot nem koronázta volna siker.¹⁸⁾

Az 1686—1688. évek alatt az európai irodalom Buda visszafoglalásának hírtől visszhangzott. A köztudatban Marco szerepe úgy élt, mint akinek csodatetteivel oroszlánrésze van a győzelemben. Annál feltűnőbb, hogy Marco szerepével az egykorú irodalom aránylag keveset foglalkozott. Híre azonban azokra a vidékekre is elszállt, ahol ő nem fordult meg és ahol személyét természetfeletti tulajdonságokkal ruházták fel. Így lett Marco Hollandiában mágikus és jövődőlő erővel felruházott személyiség, akinek neve alatt megjelent jövődölések bizonyára nagy kelendősegre számítottak.

A párkányi győzelem alkalmával 1683-ban Sobieski lengyel királynak Marcohoz intézett levelét több kiadásból is ismerjük.¹⁹⁾ Két kiadása van, egy 1684. évből származó nyomtatványnak is, amelyet először francia nyelven Kölnben adtak ki s amely Marco egy csodáját ismerteti.²⁰⁾ Ettől kezdve azonban egy évszázadig nem foglalkoztak személyével. Első életrajza 1798-ban, Velencében jelent meg hiteles feljegyzések alapján.²¹⁾ Csodatetteit a feledés homályából P. Marcellus tárta fel 1886-ban.²²⁾ Végre 1888-ban XIII. Leó pápa papi jubileumán Onno Klopp kiadta Marconak a császárral és a császárnéval folytatott történelmi értékű levelezését; ²³⁾ újabb életrajzát pedig Norbert Stock írta meg 1899-ben. Marco d'Avianora a figyelmet legújabbban az 1891-ben megindult szenttéavatási per bizonyító eljárásának befejezése (1921) és a bécsi »Türkenjahr« 250 éves fordulójának megünneplése (1933) irányította. Maria Heyret a legújabb források feltárásával 1931-ben megírta Marco kimerítő életrajzát,^{23a)} amelyet Bécs felmentésének jubileumára készült más alkalmi nyomtatványok is követtek. Ezek között csak Marco személyével foglalkozik a nevére címzett emlékkönyv is. Ez a gazdagon illusztrált mű Marco személyéhez kapcsolódó legfontosabb események és tárgykörök szerint csoportosított Marco-bibliográfiát is nyújt.^{23b)}

Mindezekben azonban semmi nyom sincs Marco páter tanári működéséről, valamint arról sem tudunk, hogy jövődöléseket írt, vagy mágiával foglalkozott volna. Szentbeszédeit, böjti exhortációit is csak kivonatosan ismerjük. Legjobban ismert levelezésének anyaga, amely szent buzgalma mellett a reális megfigyelőt is elárulja. Életrajzi adataiban viszont csodatetteiről bő ismertetéseket találunk. A csodaváró kor, amely XI. Ince pápa kezdeményezésére megindult török háborúkból méltán az isteni gondviselés és Marcoban annak eszközt látta, kézzelfogható bizonyítékokat keresett a természetfeletti erők közvetlen működésének igazolására és Marco tetteiben ezt vélte felfedezni. Közel áll most már ehhez Marco jövődölő mondó tehetségébe vetett hit, mert hiszen a szerzetes volt az, aki előre hirdette

Bécs felszabadulását és Buda visszafoglalását. Közelfekvő az a vélemény is, hogy a Marco száján forgó jövendöléseket, parabolákat, meséket és történeti eseményeket már korábban összegyűjtötték.

Mindezek alapján az a véleményünk, hogy a »Jetcző Könyvetskének« csak annyi köze van Budához, hogy a visszafoglalt vár Marco egyik hőstettének színhelye volt. 1688-ban még friss emlékezetben volt Buda visszafoglalása, mint a keresztény összefogás legnagyobb haditette. Buda nevét, mint ennek szimbólumát méltán felhasználhatták e korban a csodával határos jövendölések közlésére. Annak, hogy a nyomtatvány címlapja kezdősoraiban a magyar nyelv szólal meg, szintén közvetlen magyarázatát látjuk. A XVI—XVII. századi prognosztikonok címlapjainak kezdősorai görög, arab stb. nyelveken szólnak, hogy ezzel is kifejezésre juttassák a közölt jövendölések misztikus voltát. Buda visszafoglalása ünnepi hangulatában így kínálkozott a misztikus vonatkozások sejtésére a magyar nyelv is, amelynek ismeretéhez Hollandiának csodaváró közönsége épp olyan távol állott, mint a keleti nyelvekhez.

A nyomtatvány tartalmi részében különösen kevés az asztrológiai prognózis. Az egyes parabolák, vagy szimbolikus mesék, itt-ott történetek a nap, a hold állása és az óra jelzésével kezdődnek. A bolygók állása a jelzett nap kozmikus karakterének megállapítására vezet, ezt pedig egy-egy kis szimbolikus történet követi. Lássunk most néhány példát :

»Január. Újhold, szombat, harmadika, déli 11 óra. Goromba szelek. Mercurius Sagittariusszal a Vízöntő felé húzódik, erre Mars is jön meglátogatni őket. Ez esőt jelent és háborús tanácskozásokat. A táborban sok különféle nemzetiségű katona és Szent d'Aviano időtöltésül hűnyós játékot játszanak egymással. Kijelölik, hogy ki vezessen (ki hunyjon először), ki rejtse a fejét először az ölébe. A francia követeli az elsőséget, de egyhangúlag leszavazták. A vezetés tiszttségét a német katonának ajánlották fel.«

Történelmi esemény nagyon kevés van e nyomtatványban. Amit itt-ott látunk, szintén inkább csak a csodás tettek háttérül szolgál. Fink hadnagy árulásának ismert történetét a következőképen adja elő :

»Magyarországon a császár táborában török kémek fogtak el, aki egy erősen lepecsételt levelet akart a nagyvezérhez Székesfehérvárra vinni. Ezt a kémek Dunewalt ezredeshez vitték, aki feltörte a levelet. Ez azonban csak egy tiszta lap volt. Egyetlen betűcskét sem láttak írva rajta. Árulást sejtettek. Péter d'Avinoért küldtek, aki szent és varázslatos szelleme által megvilágosodva így kiáltott fel: Mahomed, a sötétség hercege működik itt csalárdul, én azonban tiszta és szent lelkekkel leleplezem az ő sötétségbe rejtett titkait, tréfa nélkül. Dunewalt ezredessel egy sötét szobába mentek. Itt el lehetett olvasni a titkos levelet, amelyet napvilágnál nem lehetett látni. Az ezredes ezt csodának hitte; mindazonáltal természetes úton történt. Mert ez az áruló levél szesszel lett írva, amely tölgyfakérgen ázott és ez a művelet d'Aviano előtt ismeretes volt.«

Az anekdoták, parabolikus történetek-mesék tónusa sokszor pamflettszerű, amelyekben a tábori életben dívó, sokszor eldurvult hangra és szokásokra ismerünk. A parabolikus mesékre, amelyeket az aesopusi mesékhez hasonló verses tanítás fejez be, a következő példát hozzuk fel :

»Első negyed, szombat, 10-én, 3 óra 46 perckor reggel. A Nap a Jupiter negyedében fénylik. Mars a Lunát a Kosba csalogatja. A szomjúság hadserege megakasztja folyásában a hideg vizet. Rózsákat vetnek az oltárra, de lehullanak a levelek. Egy dicső bagoly, aki mérték felett elbizakodott, megveti társait, akikkel nem akar együtt repülni. Tegyétek őt meg a madarak királyává, kívánja az egyik,

a másik után, alázatosan meghajolva felfuvalkodottsága előtt. Ezt a baglyot török nyelven Mahometnek nevezik. Aki 25 évig pompázott a sötétségben, most előrepül a napvilágra és egy ágra telepszik, előtérbe, hogy a madarak királyává kiáltsák ki. Mindennémű szárnyas összegyűl. Elöl lépked a velencei szarka... A szarka anélkül, hogy sokat csörögne, így kiált: »Guerre, guerre« (háború, háború) és jókorát belecsíp a bagoly farkába, úgyhogy a szmirnai tollai kihullanak. Az egyik madár (mosse) leül a bagoly mellé és olyan kékre csípi, mint egy palatábla. Ez 3000 török kakastoll elvesztését jelentette. A másik madár (swaluwtje) is csipkelődést játszik és a dicsőnek úgy a vékonyába harap, hogy Moldova kiszakad. A holland madár anélkül, hogy sokat kiabálna, úgy belevág az össze-csipkedett bagoly balszárnyába, hogy az szárny nélkül maradt függve. A perza fácán is felemeli csőrét és kitépi babiloniai farktollát. A liba a francia kakassal szintén kihúzza egy csomó tollat a szárnyaiból. A sas, a madarak királya, a hattyúval és a karvallyal megtámadják az én piperkőc úrfimat és a karmaikkal oly irgalmatlanul ellátják, hogy asszonymódra sírni kezd. Széttépik szép vasárnapi ruháját. Erre Székesfehérvár, Várad és Kanizsa ostrom alá kerül. A kis bagoly fúj, amennyire csak tud, fénylő szemekkel figyel és jobb szeretne egy oduban ülni. Segítségül hívja a bőregeret és a kuvikkot (amelyeket a madárcsapatok szétűztek és elüldöztek). Végül a hatalmas számú hadsereg megostromolja a nagy baglyot. Itt egy lökést kap, ott egy rúgást, aztán csípés éri, tíz vagy húsz. Továbbá elveszti a szeméit, úgyhogy a szemüvegek ura Oculus sem segíthet többé: Anyaszült meztelenre kopaszottják, azután kizavarják, úgyhogy a magas porta elhallgat. A madarak dözsölnek, a vért kiszívják és az elnémított az ágról hirtelen a földre hull.*)

A magyar irodalomban a prognosztikonok műfaját csak a naptárirodalommal hasonlíthatjuk össze. A magyarországi naptárak azonban csak meteorológiai meghatározásokra szorítkoznak, mint amilyenek a Neubarth Kristóf és János által írt ú. n. löcsei kalendáriumok, vagy a Frölich Dávid és Debreczeni S. Gáspár által szerkesztett kalendáriumok. A Tasi Gáspár által 1626-ban Esterházy Miklósné grófnénak ajánlott »Lelki kalendárium«, amely az év minden napjára elmélkedési tételeket foglal magában, természetesen nem tartozik a jövendőmondás körébe. Már az Erfurtból Nagyszébenbe jött Hübner Izrael foglalkozott a csillagjóslással és 1666-ra megjósolta a világ végét is, de munkája tisztán asztrológikus jellegű.²⁴⁾ A »Jetczó Könyvetske« tartalmához hasonló műre azonban irodalmunkban nem találunk és így joggal kételkedhetünk annak hazai eredetében.

Térjünk most már át a nyomtatvány impresszumára. Az impresszum szövege: »Gedruckt tot Buda, in de Hungersche Taale, By Hans Bergstein, uyt des Autheurs eyigen schriften Vertaalt door Tacitus Ignoramus, O. P. P.« Ez a szöveg szerintünk csak az állítólagos magyarnyelvű nyomtatványnak mondja meg nyomdai helyét és műhelyét, a holland nyelvű nyomtatványról azonban csak azt állítja, hogy azt Tacitus Ignoramus O. P. P. fordította. Buda általános viszonyainak ismeretében, valamint a »Machometische Klag-Schrift« c. nyomtatványról mondottak alapján biztosnak vehetjük, hogy egy Bergstein nevű nyomdász nem volt soha Budán, legkevesebb az 1688-ik évben. Ami a Tacitus Ignoramus nevet illeti, ezt még álnévnek se nevezhetjük, nem is szólva arról, hogy az álnévlexikonok ily nevet nem ismernek. Az Ignoramus jelzővel véleményünk szerint a nyomdász is azt akarta jelezni, hogy állítása koholmány, amelyet így tulajdonképpen megcáfolni sem lehet.

A »Jetczó Könyvetske« címlapjának és szövegének nyomdai típusai különben nagyon ismerősek. Ha a Haarlemben kiadott »Hollandse Mercurius« címlapjának

*) A holland szövegből való fordítást Gáborszabóné Kováts Mária úrnő, könyvtári tisztviselő végezte.

duplateria, kiskanon és középantiqua, valamint a mediaeval kurzív típusait az állítólagos budai nyomtatvány típusaival hasonlítjuk össze, lehetetlen feltűnő hasonlóságot ne találunk. A »Jetczó Könyvetske« belső fraktur betűi ugyancsak felfedezhetők a holland Mercurius szövegében és a két nyomtatvány szedési tükrének méretei is megegyeznek egymással. Ezeknek az egyezéseknek az alapján lehetségesnek tartjuk, hogy a »Jetczó Könyvetske« ugyancsak Haarlemben, Abraham Casteleyn nyomdájában készült. Természetes azonban, hogy lehettek más holland nyomdák is ugyanilyen típusai.

Ami most már a nyomtatvány magyar kiadását illeti, tekintettel arra, hogy a szerző ismeretlen, a holland kiadás pedig több mint valószínű, hogy Hollandiában készült, éppen nem tartjuk lehetségesnek, hogy a nyomtatványnak magyar kiadása is lett volna, nem is szólva arról, hogy a prognosztikonoknak ilyen formáját nálunk nem ismerték.

*

A harmadik, illetve negyedik állítólagos budai nyomtatvány címe: **Elementa grammaticae Latinae**. Pro recta Scholasticae Juventutis Institutione, ex praecipuis Grammaticorum praeceptis, a **Georgio Molnár** contracta: Nunc Noviter methodo meliori emissa; Regularum, de Nominum Generibus; Verborum Praeexercitio & Supinis; Quantitate Syllabarum, metris comprehensarum, notis utilissimis, necessariis & jucundissimis, perspicue illustrata. Budae 1708. 8°, 228 p.

Molnár Gergely grammatica-jának ismertetéséhez a következőket kell előrebocsátanunk:

A Jézus Társaság a XVII. században nagyszombati és kassai akadémiákon a Ratio Studiorum rendszerében, az egyöntetűség és fegyelmezettség jegyében mintaszerű iskolatípust alkotott és nagy szolgálatot tett a filozófia, teológia és jogi tudományok fejlesztése terén is. Budán már a visszafogalmat követő évben Széchenyi György primás 100.000 forintos tőkével megalapította a jezsuita kollégiumot és még ugyanebben az évben ugyanilyen összeggel a szemináriumot is. A nemesi konviktus alapításához pedig 30.000 forinttal járult.²⁵⁾

A jezsuita nevelés rendszerét irodalmunk ismételtén tárgyalta. A budai jelzésű 1708. évi nyomtatvány, mint tankönyvnek módszeres ismertetése szintén tárgyunkon kívül esik, viszont tárgyalnunk kell, hogy a jezsuita iskolákban a latin nyelv tanítására milyen tankönyveket használtak.

A dogmatikus, zárt rendszerben felépülő jezsuita tanulmányi rendszerben a tankönyvek használata is egységes. A grammatikai osztályoknak tulajdonképpen csak egy tankönyvük volt. Ez P. Alverez Emmanuel »De institutione grammatica« c. könyve, amely három részből állott. Ehhez rendszeresen hozzákötötték P. Gretser Jakabnak »Institutiones linguae Graecae« c. könyvecskéjét és függelékül a könyvhöz csatolták még P. Canisius Péter jólismert katekizmusát.²⁶⁾ A jezsuita tanulmányi rendszer ismerete mellett bajos feltételezni, hogy akadt volna olyan vállalkozó, aki oly tankönyvet nyomtatott volna, amelynek a helyi iskolákban helye nem lehetett.

Míg a jezsuita iskolák a tananyagot saját céljaikra szabott jezsuita munkákból tanították, addig az ágostai hitvallású és református iskolákban a latin nyelv elemeit Cellarius, Langius és Castellio nyelvkönyveiből adták elő. Már Molnár Gergely grammatikája különleges református tankönyv, amely azokon a helyeken volt elterjedve, ahová Debrecen módszere elhatott.²⁷⁾

A Molnár-féle grammatika első kiadása Kolozsvárott 1556-ban jelent meg,²⁸⁾ ahol Molnár ugyanez évben az iskola vezetését átvette. A tankönyvnek Szinnyei alapján²⁹⁾ 1804-ig harmincöt kiadását ismerjük, amiből Debrecenre 1613—1772. között kilenc kiadás jut. (A tankönyv Lőcsén 4, Brassóban 3, Sárospatakon 1, Nagyszebenben 5, Kolozsvárott 6, Kassán 2, Pest—Pozsonyban 4 kiadást ért el.) Sajnos, a tankönyv meglévő kiadásainak túlnyomó része az ország megszállott területeinek városaiban található fel és így megtekintésük ma nagy nehézségbe ütközik. A mai Magyarország területén mindössze az 1674. évi kassai, az 1696. és 1702. évi lőcsei, 1703. évi brassói s az 1708. évi budai kiadás található fel.

Szabó Károly, aki a budapesti Egyetemi könyvtárban meglévő egyetlen példányban ismert budai kiadást először írta le,³⁰⁾ a könyv utolsó lapjának kéziratot bejegyzésére hivatkozva kétségtelennek tartja, hogy »a címlapon álló 1708. évszám helyes és nyomtatási hibára gondolni sem lehet.« Felveti egyszersmind a kérdést, hogy 1708-ban ki lehetett Budán nyomdász, de a kérdésre választ adni nem tud. A helyesség kedvéért megjegyezzük, hogy a könyv utolsó lapjára írt 1715. évszám nem a Szabó által említett Franciscus Vasari (a könyv más helyein Franciscus Farkas Vaszari), hanem a kézírás alatt elmosódottan is kivehető Michael Vörös kezeírása. Ez a kézírás a kötés előzéklapján is látható, tehát a kötés egykorú. A kötés előképpapírján különben elől és hátul is több erősen megrongált kézírást veszünk észre, amelyek nagyrésze ma már meg nem fejthető, de kétségtelen, hogy ezeknek tárgyunkban nincs jelentősége. Mindössze azt tartjuk érdemesnek megemlíteni, hogy az első előzéklapon »Spatak« beírás olvasható, amiből az a következtetés olvasható le, hogy a példány talán Sárospatakon volt használatban. A rendelkezésre álló példányok alapján mindössze azt a megfigyelést közölhetjük, hogy a lőcsei (1696 és 1702), debreceni (1725) és kassai (1763) kiadású grammatika a budai keltezésével feltűnő hasonlóságot mutat, anélkül azonban, hogy a teljes egyezés esete forogna fent. E hasonlóságot a címlap szövegének beosztásában és a címlapkeretben állapíthatjuk meg, de már a könyv szövegének tipográfiájában és a szövegbeosztásban nagyobb eltérések láthatók. A könyv címlapján és utolsó oldalán használt záródíszek, hasonlóképpen a szövegek közti léniák a budai jelzésű kiadványnál teljesen egyedülállóak. Sajnos, a lőcsei, debreceni, kassai stb. nyomdák betűkészletét annyira nem ismerjük, hogy ennek alapján összehasonlítsuk végezhetnénk. Megemlíthetjük még, hogy a papiros anyaga vízjel nélküli és így ebből következtetéseket nem vonhatunk. Mindazonáltal az említett címlapbéli hasonlóság alapján nem látszik valószínűtlennek, hogy a budai jelzésű nyomtatvány Debrecenben, Kassán, vagy esetleg Lőcsén készült.

Mint már Szabó Károly is megállapítja, az 1708. évi kiadás az 1661.-i elveszett sárospataki kiadás utánnomata. A címlap második oldalán »Ad studiosos grammatices« vers látható, a második levél pedig »Candido lectori salutem!« megszólítással kezdődik. A bevezetés keltezése: »Vale. S. Patachini. 1661. Mense primo J. C. D.« A címlapon itt is hibásan szerepel a szerző keresztnéve: Gregorius helyett Georgius. Hasonlóan tévedés az előszó ama állítása, hogy ezt a grammatikát Georgius (helyesen Gregorius) Molnár először 1656-ban (1556 helyett) adta ki Heltai Gáspár betűivel. Tekintettel azonban arra, hogy a sárospataki kiadást az 1664.-i szebeni, az 1671.-i kolozsvári, az 1680.-i és 1691.-i kolozsvári, az 1674.-i kassai és 1683.-i debreceni kiadásoknál is mintául használták, e kiadások pedig az 1674. évit kivéve hozzáférhetetlenek, tárgyunkban a sárospataki kiadásnak mintául való felhasználásából bizonyítékot nem szerezhethetünk.

A Molnár-féle grammatika nem tartozott a privilégium által védett tankönyvek közé, úgyhogy ennek lenyomatása nem ütközött nehézségbe. Miért

nem nevezte meg magát a nyomdász, amikor az összes kiadásokon rajta van a nyomdász neve? Erre a kérdésre, sajnos, ma még nem válaszolhatunk. Az a feltevés, hogy esetleg a budai kiadás egy vándornyomda munkája, nem állhat fenn; ehhez a nyomtatványnál felhasznált betűkészlet nagyon gazdag. Ellenben nem tartjuk lehetetlennek, hogy a budai vásárok alkalmára egyik vidéki nyomdában budai lehelteszettel nyomtatták le az általánosan ismert latin grammatikát. Buda 1694-ben kap újra vásártartási jogot és 1703-ig hosszú küzdelmet folytat a középkorban élvezett szabad királyi városi jogállásának visszaszerzéséért.³¹⁾ A XVIII. század elejétől megélenkül Buda és Pest kereskedelme és bizonyos, hogy a vásárok alkalmával a két városba helyi nyomda hiányában más helyekről hoznak be nyomtatványokat. A Molnár Gergely-féle grammatika »Budae 1708« impresszumos kiadásának magyarozatánál ezek szerint csak feltevésekre utalhatunk, amelyekkel konkrét adatok hiányában egyenlőre meg kell elégednünk.

*

Tudjuk, hogy az eddig ismert budai impresszumos nyomtatványok budai eredetűek megcáfolására ismertetett bizonyítékok nem kimerítők. Nagyobb technikai felkészültséggel bizonyára több, a kérdés részleteihez tartozó és nagyobb bizonyító erővel ható adatot lehet majd felsorakoztatni. De azt hisszük, hogy a kérdés megnyugtató megfejtéséhez megjelöltük az utakat.

Jegyzetek.

- ¹⁾ Ballagi Aladár: A magyar nyomdászat történelmi fejlődése. Bp.: Franklin 1878. p. 118.
- ²⁾ Egy budai könyvnyomda felállításának terve az 1689-ik évben. Magyar Könyvszemle 1905. p. 350—353.
- ³⁾ Az első budai nyomda terve az 1686. évi visszafoglalás után. Könyvtári Szemle 1914. p. 145—146. Bp.: Lantos 1917. p. 4—5.
- ⁴⁾ Császári kormányzat Budán és Pesten 1686—1711. Bp. 1926. p. 7—8. Különlenyom. Az Akadémiai Értesítő 432. füzetéből. — Megjelent még Ballagi Aladár: Élő tanítások. Cegléd 1934. p. 575—576.
- ⁵⁾ Gárdonyi A.: Die ersten Ansiedler der Stadt Ofen nach der Türkenherrschaft. Deutsch-Ungarische Heimatsblätter. Jahrg. III. Heft 1—2. U.-ott.
- ⁶⁾ Buda városa 1688-ban és 1714-ben. Adalékok Budapest székesfőváros történetéhez c. mű II. k. Bp. 1899. p. 199—229.
- ⁷⁾ Die ersten Ansiedler... Heft I. p. 34—39.
- ⁸⁾ Schoen Arnold: A budai Szent Anna-templom. Bp. 1930. p. 10—30.
- ⁹⁾ Ilyenek pl.: Betrübert Türkscher Sultan, oder jämmerlichen Lamentieren des Türkschen Kayzers... 1686. — Der nun mehr in letzten Zügen ligende Türkische Gross Sultan... 1686. — Türkisches Schweiss-Bad... — Krankheit des Gross-Sultans... 1686.
- ¹⁰⁾ Ballagi A.: Császári kormányzat. I. m. p. 3.
- ¹¹⁾ Zellinger, Aloysius: Pantheon Tyrnaviense. Tyrnaviae 1931. p. 24—43.
- ¹²⁾ Welzenbach, Th.: Geschichte der Buchdruckerkunst im ehemaligen Hertzogthume Franken u. in den benachbarten Städten. Archiv des historischen Vereins von Unterfranken. Bd. 14. 1858. Heft 2. p. 117—218.
- ¹³⁾ A nyomtatvány három példányát ismerjük: Apponyi: Hungarica. Bd. IV. Nr. 2310. — Knüttel, W. P. C.: Catalogus van de Pämflten-Verzameling bezustende in der Koninklijke Bibliothek. II. Deele. II. Stuk. s'Gravenhage 1895. p. 406. Nr. 12648. — A rotterdami »Gemeente Bibliothek«-ben. Ballagi kéziratban levő gyűjtemény és Császári kormányzat... c. id. m. p. 8. alapján. — V. ö. még Muller, Frederik & Cie: Catalogue de livres en vente aux prix marqués... Amsterdam (o. Jahr.) Nr. 167.
- ¹⁴⁾ Irodalmunkban Marco d'Aviano működésének jelentőségét Székfü Gyula domborította ki. V. ö. Magyar történet. V. k. p. 369—376.
- ¹⁵⁾ Stock, Norbert: P. Marcus von Aviano... Brixen 1899. p. 234—252. — L. még P. Veremund: A kapucinusrend rövid története. Bp. 1927. p. 22—26.
- ¹⁶⁾ Stock I. m. p. 252—274.
- ¹⁷⁾ Lettera, et Relatione scritta dalla Maesta del Re di Polonia al padre Marco d'Aviano Cappucino in Vienna. Venetia et Napoli 1683 — Copia di lettera scritta... Venetia 1683. V. ö. Kossányi Béla: A Báthory-Sobieski emlékkiállítás katalógusa. Bp. 1933. p. 136—137. Nr. 269—270.
- ¹⁸⁾ La marmite retablie par les miracles du P. Marc d'Aviano... Cologne, 1684. Második kiadása u. ott 1685-ben francia és német nyelven jelent meg. V. ö. Brunet, Jacques-Charles: Manuel du libraire et de l'amateur de livres. Tome 3. Paris 1862. p. 1439. és Graesse, Jean George: Trésor de livres rares et précieux. Tome 4. Berlin 1922. p. 406.
- ¹⁹⁾ Noticie storiche concernenti l'illustre servo di Dio Padre Marco d'Aviano, compilata dal P. Fedele da Zara. Venetia 1798.
- ²⁰⁾ Het leven en de wonderen van den Eerw. P. Marcus van Aviano Brügge, 1886.
- ²¹⁾ Corrispondenza epistolare tra Leopoldo T. Imperatore ed il P. Marco d'Aviano Capuccino... Graz 1888.
- ^{22a)} P. Marcus von Aviano. München 1931.
- ^{22b)} Marco d'Aviano Ord. M. Cap. Sein Werk und seine Zeit. Eine Festschrift zum 250. Jahrestag der Türkenbefreiung. Wien, 1933. — V. ö. még: Franziskus-Kalender, Linz, 1933. — Kaiser Karl Gedächtnis-Jahrbuch, Wien 1933.
- ²³⁾ V. ö. Endrey: Magyar csillagászok a XVI. és XVII. században. Természettudományi Közöny 1908. évf. p. 532—534.
- ²⁴⁾ Velics László: Vázlatok a magyar jezsuiták multjából. 3. füzet. Bp. 1914. p. 11.
- ²⁵⁾ Velics I. m. és füzet p. 104.
- ²⁶⁾ Fináczy Ernő: A magyarországi közoktatás története Mária Terézia korában. I k. Bp. 1899. p. 218.
- ²⁷⁾ Ferenczi Zoltán: A kolozsvári nyomdászat története. Kolozsvár 1896. p. 12.
- ²⁸⁾ Szinnyi József: Magyar írók élete és munkái. IX. k. Bp. 1903. p. 185—186.
- ²⁹⁾ Régi Magyar Könyvtár II. k. Bp. 1885. p. 634. Nr. 2329.
- ³⁰⁾ V. ö. Gárdonyi Albert: Buda közigazgatási és közgazdasági viszonyai a XVII. sz. végén. Századok. 1916. p. 477—502.

Zur Frage der Neuanfänge der Ofner Buchdrucker- kunst nach der Rückeroberung der Stadt (1686).

Von: Bibliothekar B. O. Kelényi.

In der Geschichte der ungarischen Buchdruckerkunst galt von jeher die Annahme, dass nach der Türkenherrschaft die erste Druckerei in Ofen von Johann Sebastian Landerer im Jahre 1724 gegründet worden ist. Allerdings ist schon seit langem bekannt, dass im Jahre 1689 der würzburger Buchdrucker Quirinus Heyll bei Kaiser Leopold I. eine Petition wegen Errichtung einer Druckerei in Ofen eingereicht hat. Da ihm jedoch die jährliche Unterstützung von 2000 Talern, um die er für den Fall seiner Niederlassung ersucht hatte, von der Hofkammer verweigert wurde, ist sein Plan unseres Wissens nicht zur Ausführung gelangt.

Letzthin behauptete ein ungarischer Forscher unter Berufung auf drei in seiner Sammlung befindlichen Drucke, die mit einem Ofner Druckvermerk versehen sind, seit dem 80-er Jahren des XVII. Jahrhunderts hätten sich Heyll und ausser ihm noch andere Drucker in Ofen niedergelassen, doch hätten sie mit Rücksicht auf die dortigen traurigen Verhältnisse nach Herstellung einiger kleineren Drucke die Stadt verlassen.

Von diesen drei Drucken — deren Facsimile wir hier anschliessen — lässt sich mit fast unbedingter Gewissheit feststellen, dass sie nicht in Ofen hergestellt worden sind und dass daher ihre Drucker in dem Druckvermerk einen fingierten Druckort angaben.

Die Namensliste der in Ofen angesiedelten Personen ist uns nämlich auf Grund der mit dem Jahre 1688 einsetzenden Zusammenschreibungen und Steuerlisten vollkommen bekannt. In den Listen begegnen wir aber keinem Buchdrucker, obwohl zumal im Material des Kammerarchives die Gründung einer Druckerei nicht ohne jede Spur hätte bleiben können.

Der erste mit einem Ofner Druckvermerk versehene Druck, der den Titel »Mohametische Klag-Schrift« führt, ist in einem einzigen Exemplar und zwar in der Ulmer Stadtbibliothek vorhanden. Es ist in einem Sammelband enthalten. Nach seiner Kunstart ist dieser Druck ein in mancherlei Variationen bekannter Spottvers auf den Sultan und den Franzosen König. Es ist bekannt, dass solche Dichtungen in Ungarn nach dem Befreiungsfeldzug nicht gedruckt wurden. Dagegen lässt sich feststellen, dass dieser Druck mit einem der beigebundenen Drucke in typografischer Hinsicht grosse Aenlichkeit aufweist. Der überwiegende Teil dieser Drucke stammt aus Augsburg und auf Grund der typographischen Übereinstimmungen hegen wir auch von dem in Frage stehenden Druck die Ansicht, dass er aus der Augsburger Buchdruckereiwerkstätte Jacob Kopmayr stammt. Hinsichtlich der Personalien Heylls kann auf Grund der freundlichen Mitteilungen des Bayerischen Staatsarchivs in Würzburg festgestellt werden, dass sich Heyll in Würzburg zumindest im Jahre 1687 nicht als Buchdrucker, sondern als Buchhändler betätigte. Mit Rücksicht ferner darauf, dass Heyll in der Druckereigeschichte Würzburgs nicht vorkommt, liegt die Annahme nahe, dass Heyll sich bloss mit den Gedanken beschäftigte, sich in Ofen niederzulassen, jedoch dann nicht nach Ofen gekommen ist.

Der zweite in drei Exemplaren bekannte Druck, dessen Anfangszeilen »Jetczö Könyvetske« ungarisch lauten, ist in holländischer Sprache erschienen und hat dem Titelblatt zufolge P. Marco d'Aviano, den begeisterten Kapuzinerapostel

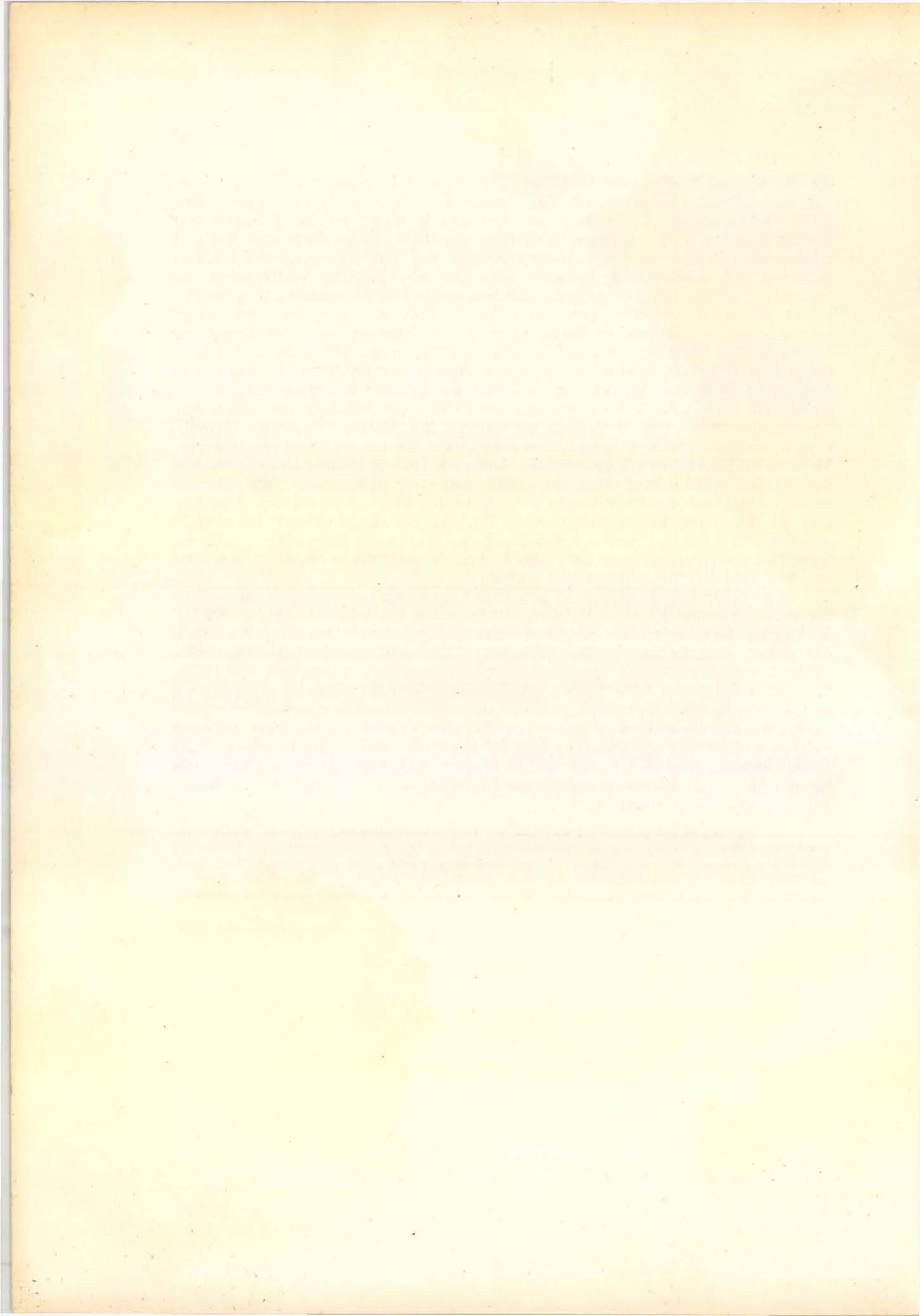
App. 2310

der Befreiungsfeldzüge zum Verfasser. Das Wirken P. Marcos kennend, wissen wir, dass er weder Professor der Magie gewesen, noch aber, dass er prognostigonartige Weissagungen geschrieben hat. Der Zweck seiner ganzen Tätigkeit war auf die Bekehrung der sündigen Menschheit gerichtet, als politiker aber hatte er erfolgreichen Anteil an dem Zustandebringen der auf Anregung des Papstes Innozenz XI. geschaffenen Heiligen Liga. An den grössten Waffentaten der Befreiungsfeldzüge hatte er auch persönlichen Anteil und die Soldaten in wirkungsvollen Prädigten aneifernd, prophezeite er die Befreiung Ungarns. Auf seinen Missionsreisen verrichtete er durch Heilung der Kranken und Bekehrung der Seelen, den ehemaligen glaubwürdigen Daten zufolge, in der Tat Wunder. Mit Ofen hat jedoch dieser Druck bloss soviel gemein, dass die wiederoberte Festung Schaulplatz einer Heldentat Marcos war, und dass das Wunder harrende Zeitalter den Namen Ofens billig zur Veröffentlichung von an Wunder grenzende Prophezeiungen verwenden durfte. Der in dem Druckvermerk des Heftes enthaltene Hinweis, es gebe auch in ungarischer Sprache eine Ausgabe des Werkes, lässt sich nicht belegen. Mit dem im Druckvermerk gebrauchten Ausdruck Tacitus Ignoramus hat vielleicht der Drucker selbst darauf hinweisen wollen, dass seine Behauptung bloss erfunden sei und somit auch gar nicht Lügen gestraft werden könne. Das auf dem Titelblatt und im Inhalt des Druckes gebrauchte Buchstabenmaterial stimmt in übrigen mit den Typen des in Haarlem herausgegebenen »Hollandse Mercurius« vollständig überein. Darum halten wir es für möglich, dass sie ebenfalls in Haarlem im Offizin des Abraham Casteleyn hergestellt wurde.

Das dritte Druckereiprodukt ist die mit dem Druckvermerk: »Budae 1708« versehene Grammatik Gregor Molnárs, welche in den Jahrhunderten XVI—XVIII. in Ungarn fünfunddreissig Ausgaben erlebte. Das einzige bekannte Exemplar der Ofner Ausgabe ist in der Budapester Universitätsbibliothek vorhanden. Dieses Lehrbuch war nur in den Schulen der Reformierten von Gebrauch. Mit Rücksicht darauf, dass in Ofen in den der Türkenherrschaft folgenden Jahrzehnten nur Jesuiten-Schulen bestanden, in denen nur aus jesuitischen Lehrbüchern unterrichtet wurde, scheint es nicht wahrscheinlich, dass sich ein Unternehmer gefunden hätte, ein Lehrbuch zu drucken, dass in den heimischen Schulen keinen Platz finden konnte. Möglich ist, dass die in Ungarn allgemein bekannte Grammatik für die Ofner Jahrmärkte in irgendeiner Provinzdruckerei mit dem Ofner Druckvermerk versehen worden ist. *)

*) Auch an dieser Stelle sprechen wir der Ulmer Stadtbibliothek und der Koninklijke Bibliothek in's Gravenhage unseren wärmsten Dank aus für die freundliche leihweise Zusendung der Drucke, ferner dem Würzburger Bayerischen Staatsarchiv und dem Stadtarchiv, sowie der Würzburger Universitätsbibliothek, nicht minder der Augsburger Staats-, Kreis- und Stadtbibliothek, sowie dem Stadtarchiv für die bereitwillige Mitteilung druckgeschichtlicher und archivarischer Daten.

Der Direktor der Stadtbibliothek Budapest.

Mahometische
Klag-Schriſſe/

Mit beygefügter Auflegung beeder als
Türkisch : und Francköſcher Ehren-Säulen / welche
der Groß-Sultan Ludovico dem Bierzehenden dieses Namens
regierenden König in Franckreich / als seinem guten Freund / zu getreuer
Wahrung seines gleichmäßigen Untergangs / nach Paris übersenden
lassen / und von dem Ungenannten in folgende Reimen
Art verfaſſet worden / im Jahr 1688.

Gedruckt zu Oſen in der Teuſchen Truckerey.

Jerzś Königsfke / az Sibemindannapi dolgotat trumel ;

D A T I S

Wonderen , en Onvervalsten ,
ITALIAANSCHEN
WAAR-SEGGER ,

Of Prognosticatie , op' t Schrikkel-Jaar 1688.

Beschreven door den Verlichten Propheet ,

PATER MARCUS d'AVIANO ,

*Capucyner Monik , Professor der Mathematische , dat is Magische-Kouft ,
tot Venetsen , Vermaart door Wonderdaden , Voorseggingen , ende
Heyligheydt.*

Gecalculeert op de hoogte van Buda , op den nieuwen-stijl.

In Nova fert animus , mutatas dicere formas &c. Ovid.

Daar / outw' Jaaren /
Draat nieuw' Maaren.

Gedrukt tot Buda , in de Hungersche Taale ,
By HANS BERGSTEIN , uyt des Autheurs eygen schriften
Vertaalt door TACITUS IGNORAMUS , O.P.P.

ELEMENTA
GRAMMATICÆ
LATINÆ.

Pro rectâ Scholasticæ Juven-
tutis Institutione ex præcipuis *Gram-
maticorum* præceptis,

a

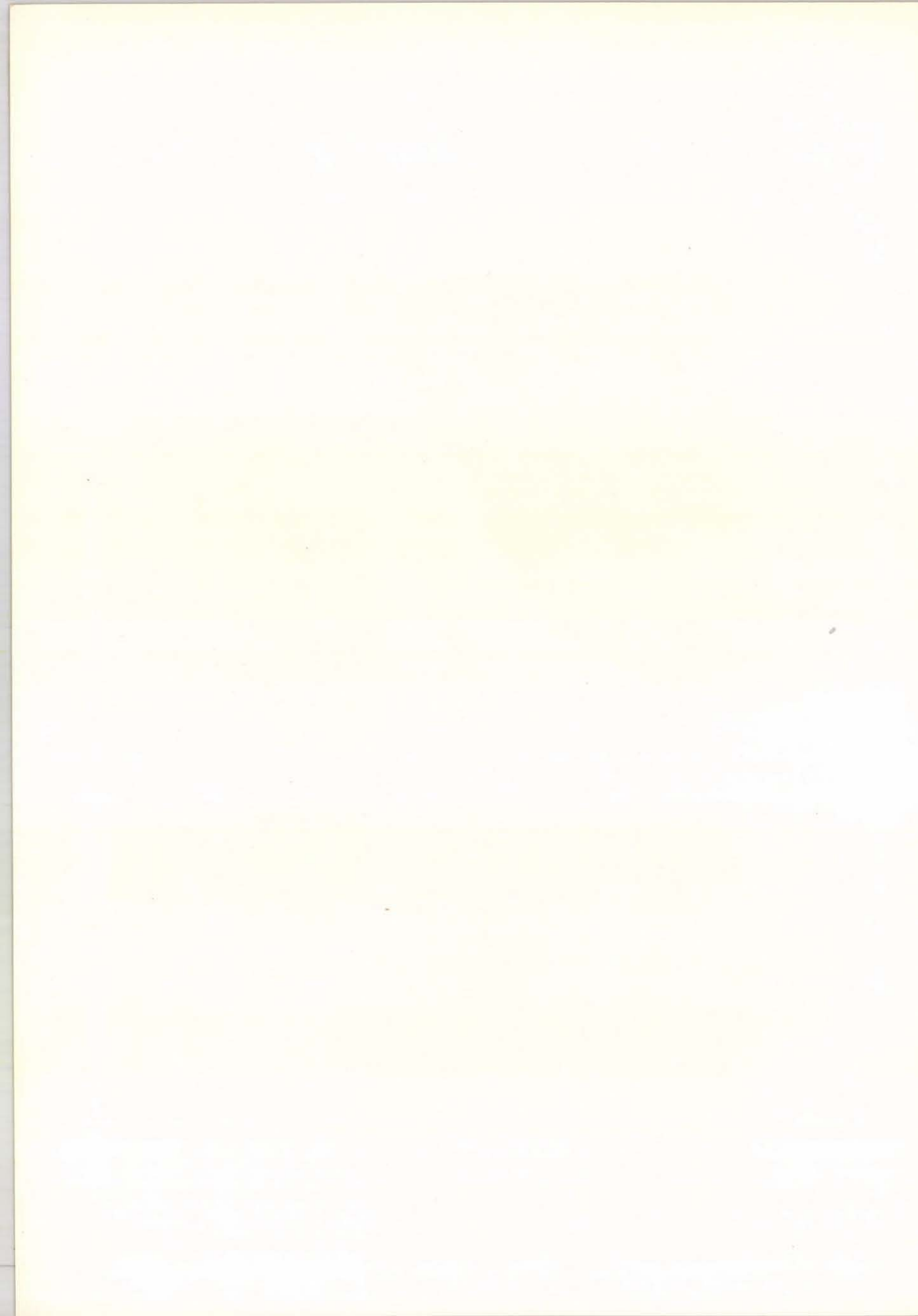
GEORGIO MOLNAR
contracta :

NUNC

Noviter methodo meliori emissa; Regula-
rum, de Nominum Generibus; Verborum Præter-
itis & Supinis; Quantitate Syllabarum, metris
comprehensarum, notis utilissimis, neces-
sariis & jucundissimis, persbi-
cûe illustrata.

BUDÆ 1708.

Aktuális nemzetpolitikai kérdések irodalma a Fővárosi Könyvtárban.

*Literatur nationalpolitischer Zeitfragen in der
Stadtbibliothek Budapest.*

I.

Testületi képviselő a nemzeti államban.

Körperschaftliche Vertretungen im nationalen Staate.

Szerkesztette — redigiert von: vitéz *Homa Gyula dr.* és *Witzmann Gyula dr.*,
unter Mitwirkung von: *Németh Endre dr.* és *Seregély Emma dr.* közreműködésével.

A világháború után keletkezett társadalmi megrázkódtatások, nagy nemzettestek mozgalmi, új alkotmányt kereső nemzeti erők egyszersmind organikus új társadalmi rend kibontakozását takarják.

A fejlődés folyamán keletkezett új tanokkal, az állami és társadalmi új berendezkedések irodalmával, az állam- és társadalombölcselet ezen időszaki problémáival foglalkozók tábora mindinkább kiszélesedik: kutatóink és olvasóink körében. Ez a körülmény készíteti a könyvtárunkat az »Aktuális nemzetpolitikai kérdések irodalmá«-nak kiadására. Ma, amikor a nemzetpolitika és az általános társadalompolitika középpontjában a társadalom szervezetét meghatározó hivatásrendi eszmék, a társadalom nagy szuperindividuális egységeinek valósága állanak, elsősorban ezt a bibliográfiát adjuk ki, amely a testületi képviselővel foglalkozik a nemzeti államban. Mi itt nem látunk és nem akarunk mást látni, mint ezen kérdés időszaki jellegét. Mi nem foglalkozunk állást sem mellette, sem ellene. Az élet nagy problémáját érezzük meg benne, amiről nem lehet tudomást nem szerezni, amivel szembe kell nézni nyugodt, higgadt, tárgyilagos kritikával és megismerési készséggel, legyünk bár laikusok, elméleti vagy gyakorlati politikusok.

Munkánk szellemtörténeti háttere, tartalma és felosztása némi magyarázatot igényel. *Fichte* már felismerte a társadalom nagy szuperindividuális egységeinek gondolati magvát, valóságát. *Spann* univerzalizmusa új társadalmi rendezőelv világát jelenti. *Fichtétől Spannig* hosszú az út s közben régi nagy birodalmak, állami és társadalmi, gazdasági és szociális berendezkedések megmozognak, összeroppannak, majd megújulnak. A szellem, az eszmei tartalom sokszor vallhatja magáénak ezen társadalmi forrongásokban, kohókban, új eddig soha nem érzékelt képletekben akár *Platont* és *Aristotelest*, épűgy *Szent Ágostont* vagy a nagy *Aquinoit*, *Cusanust* s a középkor más állambölcseleit. *Spann* büszkén tarthatja magát új romantikusnak. *Adam Müller* már járta előtte az utat. Azok közé tartozik, akiket az új német filozófiai idealizmus képviselői nagy szellemtestvérüknek tarthatnak. Univerzalizmus és új rendi állam, *Sorettől Mussoliniig* olyan távlatok, melyek előtt megtorpan az ember.

A természetjog megteremtette az újkori embert a társadalomban. Ez a fogalom most halványodik, távolodik s gigantikus méretekben jön az ember, mint rendtag, mint társadalmi tényező és mint szervezett hatalom. Ezen a ponton már igazoltuk is a keretet s a tárgykörnek abban való körülhatárolását, hogy »Testületi képviselő a nemzeti államban«. Tehát nem érdekképviselő a régi értelemben, a liberalizmus és demokrácia világában. Vannak itt persze átmeneti alakzatok is. Az elmosódott határvonalak megnehezítették az anyag kiválasztását. Nem akartunk valamely meghatározott irány síkjára helyezkedni. Hiszen az elméleteknek se szeri se száma. Az olaszok és németek gyakran hazájuk meglévő politikai viszonyaiból indulnak ki. Bennünket az anyag kiválasztásánál összefoglalóbb szempontnak kellett vezetnie: alapja lett tehát az individualizmus ellentéte, az univerzális közösség. Tudatosan használjuk a »Testületi képviselő« megjelölést, hogy az egyes irányokra jellemző kifejezésmódokat (pl. korporáció) elkerülhessük. Csak így tudtuk elérni azt, hogy a társadalombölcselet és államtan különböző irányait — az univerzalizmus, fasizmus, nemzeti szocializmus, *Quadragesimo anno* rendjét — előrebocsátva az ezek kialakulását és történetét képviselő irodalmat, indokoltan foglalhattuk össze A) fejezetünkben.

Azt az irodalmat, amely a testületi képviselő kialakulását országok szerint mutatja be, a következő B) fejezetünkben soroltuk fel. Itt figyelembe vettük mindazon képviselőket, amelyek közjogi hatáskört vállalnak vagy arrogálnak aszerint, hogy az általános nemzeti társadalmi átszervezés végtelen emeletnyi lépcsőzetén melyik fokon tartanak, illetve helyezkednek el pillanatnyilag és átmenetileg.

A testületi képviselő a rendi eszme egyik megjelenési alakzata, de lehet egész tartalma is. A rendi eszme testületi képviselője végeredményben törvényhozó testületre irányul, olyanra, aminőt tevékenységi, funkcionális képviselőnek szoktunk nevezni. Ez magában foglalja a nemzet életében szerepet vivő erkölcsi szervezeteket és az összes hivatási ágakat. Jelentőségét növeli szociális tartalma. Ennek fokmérője a nemzeti munka hozadékában, illetve a nemzeti jövedelem hányadában való igazságos és arányos részletetés, a megfelelő jövedelemelosztás.

A középkori politikai rend és céhrendszer, valamint a mai rendi eszme és hivatási rend között párhuzamot vonhatunk. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy a középkor rendszere és szervezete különböző jogképességű életköröket tételezett fel, míg a mai hivatási rend egyszersmind kiválasztó alap, szelekciós bázis az államügyek intézésére. A modern államélet feladatai igen különbözőek. Bibliográfiánk C) részében összefoglaltuk azt az anyagot, amely a testületi képviselőnek az állami élet egyes feladatkörében betöltendő, illetőleg betöltött szerepével foglalkozik. A felosztás alapjául pedig ezen feladatok természete szolgált.

Az új rendiség eszmeköre, valamint a nemzeti testületi képviselő gyakorlati megvalósulásai a megoldási kísérleteknek és megoldásoknak sokrétű skáláját mutatják. Jövőbeli alakulása ma még át sem tekinthető. Ezt meg sem kíséreljük. Válogatott bibliográfiai összeállításunk csak szerény tájékoztatást óhajt nyújtani könyvtárunk kutató és olvasó taborának s hisszük mindazoknak is, akik korunk ezen izgalmas érdekességű, mindnyájunk életébe belejátszó, sőt világpolitikai jelentőségű problémakörével megismerkedni akarnak. (Itt jegyezzük meg, hogy csupán a könyvtár monografikus anyagát dolgoztuk fel időkorlátozás nélkül; időszaki irodalmunkból csak az újabb termést, (1930 óta) használtuk fel.)

»Aktuális nemzetpolitikai kérdések irodalma a Fővárosi Könyvtárban« című kiadványsorozatunk feladata lesz, hogy irodalmi tájékoztatást adjon mindazon egyetemes érdekű és átfogó erejű nemzetpolitikai kérdésekhez, melyek napjainkban és a közeljövőben törvényhozásunkat és nemzeti életünket ki-

emelkedő súllyal és jelentőséggel foglalkoztatják. Ilyenekül pl. megemlítjük a telepítés kérdését, a tervgazdaságot, a közigazgatási, technikai és gazdasági racionalizálást.

*

Die nach dem Weltkriege aufgetretenen sozialen Erschütterungen, Bewegungen grosser Volkskörper, neue Verfassung anstrebende nationale Kräfte waren gleichzeitig Zeichen und Realisation einer in Entwicklung begriffenen neuen organischen Sozialordnung.

Die Literatur über die entwicklungsbedingten neuen Lehren, über die neu entstandenen Einrichtungen in Staat und Gesellschaft, über diese aktuellen Probleme der Staats- und Sozialphilosophie wird von unseren Lesern immer häufiger nachgefragt. Dieser Umstand veranlasst unsere Bibliothek zur Herausgabe der Bibliographie nationalpolitischer Zeitfragen. Und wo im Mittelpunkt der National- und allgemeinen Sozialpolitik die Gesellschaftsordnung bestimmende berufsständischen Ideen, die Realität der grossen überindividuellen Einheiten der Gesellschaft stehen, können wir nicht umhin in erster Reihe eine Bibliographie über die körperschaftlichen Vertretungen im nationalen Staate zu bringen. Bei der zu Tage getretenen Aktualität dieser Frage können wir in ihr nur das grosse Problem unseres Zeitalters erblicken, wobei man nicht vorüber gehen kann. Bei überlegter, unbefangener und voraussetzungsloser Kritik, beziehungsweise bei ernstem Wollen des Erkennens muss jedermann diesem Problem nachgehen: Laie oder Soziologe, Theoretiker oder Praktiker der Politik.

Geistesgeschichtlicher Hintergrund, Inhalt und Aufteilung unserer Arbeit bedarf einiger Erklärung. Schon *Fichte* hat bekanntlich den Kerngedanken, die Realität der überindividuellen Einheiten der Gesellschaft aufgedeckt. *Spanns* Universalismus bedeutet die Welt eines neuen gesellschaftlichen Ordnungsprinzips. Es ist ein weiter Weg von *Fichte* bis *Spann* und inzwischen werden alte bedeutende Reiche, staatliche und gesellschaftliche, wirtschaftliche und soziale Einrichtungen hinfällig und brechen zusammen; es werden Neue wiedergeboren. Der Geist, der Ideengehalt kann sich in diesen sozialen Umwälzungen, Schmelzhütten oft zu *Platon* oder *Aristoteles*, ebenso zu *Augustinus* oder *Thomas von Aquino*, zu *Nikolaus Cusanus* und zu den anderen Staatsphilosophen des Mittelalters in bisher ungeahnten Formeln bekennen. *Spann* kann sich stolz Neuromantiker nennen. *Adam Müller* hat schon den Weg vor ihm besritten. Er gehört zu jenen, die von den Vertretern des neuen deutschen philosophischen Idealismus als Bruder im Geiste betrachtet werden. Universalismus und neuer Ständestaat, von *Sorel* bis *Mussolini* sind Perspektiven, vor welchen die menschliche Kreatur sehr überrascht, gebannt, wenn nicht gar erschüttert wird.

Vom Naturrecht wurde die Idee des neuzeitlichen Menschen in der Gesellschaft geschaffen. Dieser Begriff ist jetzt im Erblassen, im Zerfall. An seine Stelle tritt nun der Mensch als »ständisches« Mitglied, Gesellschaftsfaktor, als organisierte Macht in gigantischem Masstabe in Erscheinung. In diesem geistesgeschichtlichen Rahmen bewegt sich unsere Sammlung »Körperschaftliche Vertretungen im nationalen Staate«. Aus ihr fehlen daher die Interessenvertretungen im Sinne des Liberalismus: aus individualistischer Betrachtungsweise entstandene Vertretungen. Freilich gibt es hier auch Übergangstypen. Die verschwommenen Grenzen bereiteten uns manche neue Schwierigkeiten in der Auswahl. Wir wollten uns nicht auf die Lehre einer einzigen Richtung verlegen. Denn der Theorien gibt es gar viele. Die in Italien und Deutschland sind teilweise stark auf die konkreten politischen Verhältnisse in diesen Ländern zugeschnitten. Wir liessen

uns von einem mehr zusammenfassenden Gesichtspunkte der Auswahl leiten und legten ihr deshalb nur die universalistische Gemeinschaft, den Gegensatz des Individualistischen zu Grunde. Wir haben bewusst die Bezeichnung »Körperschaftliche Vertretung« geprägt, um für die einzelnen Richtungen kennzeichnende Ausdrucksweisen, wie »korporativ«, »Korporation«, »berufsständisch« vermeiden zu können. Nur so konnte erreicht werden, dass die verschiedenen Richtungen der Staats- und Soziallehren des Universalismus, des Faschismus, des Nationalsozialismus und der Quadragesimo anno, eingeführt durch eine zusammenfassende Unterabteilung betreffend Geschichte und Richtungen dieser Lehren — unsere Abteilung A) — begründeterweise zu einem organischen Ganzen zusammengeschmiedet erscheinen können.

Durch Aufstellung einer weiteren Abteilung (»B«) glaubten wir die nächste Aufgabe zu lösen, die staatsrechtliche Aufgaben erfüllende oder anstrebende körperschaftlichen Vertretungen nach dem momentan oder übergangsweise erreichten Grade der nationalen gesellschaftlichen Umorganisation einzuordnen. Demgemäss haben wir hier die entsprechende Literatur — Sammelwerke vorangesetzt — nach geographischen Gesichtspunkten aufgeteilt.

Die körperschaftliche Vertretung ist eine Erscheinungsform der ständischen Ideen ; sie kann aber auch ihren ganzen Inhalt ausmachen ; ihre Tendenz, früher oder später gesetzgebende Körperschaft zu werden, kommt auch zum Vorschein. Sie ist also eine funktionelle Vertretung, in welcher die im Leben der Nation zur Bedeutung gelangenden Organisationen und sämtliche Berufszweige enthalten sind. Die Bedeutung der körperschaftlichen Vertretung wächst mit ihrem sozialen Inhalte. Der Gradmesser hierfür ist der gerechte und proportionelle Anteil am Nationaleinkommen, die richtige Einkommenverteilung.

Man kann zwischen dem mittelalterlichen politischen Aufbau und Gildensystem und zwischen dem heutigen berufsständischen System einen bestimmten Zusammenhang auffinden. Es darf aber nicht vergessen werden, dass im Mittelalter Lebenskreise verschiedener Rechtsnatur bestanden sind, die heutige berufsständische Ordnung aber gleichzeitig Selektionsbasis zur Vollendung der Staatsgeschäfte bedeutet. Im modernen Staatsleben sind diese Aufgaben sehr differenziert. Wir versuchten also in unserem Abschnitte C) unser Material je nachdem sie im Gebiete der Politik, des Rechts, der Verwaltung, oder der Wirtschaft, bzw. der Sozialpolitik erscheinen, zu sammeln.

Der Ideenkreis des neuen Ständewesens, so auch die verschiedenen praktischen Realisationen der nationalen körperschaftlichen Vertretungen weisen eine Mannigfaltigkeit der Lösungsversuche und erfolgten Lösungen auf. Der Entwicklungs- und Wellengang der Zukunft kann heute noch nicht übersehen werden. Wir versuchen es auch nicht. Unsere bibliographische Sammlung will bloß einen bescheidenen Behelf den Forschern und Lesern unserer Bibliothek, so auch all denjenigen darbieten, die sich über diesen so hochinteressanten, lebenswichtigen, weltpolitisch bedeutenden Problemkreis näher belehren wollen. (Hier sei bemerkt, dass wir bei unserer Auswahl nur die monographische Literatur der Bibliothek voll herangezogen haben ; die periodische bloß in ihrer neuesten Erscheinungen, seit 1930.)

In dieser Reihe der »Literatur nationalpolitischer Zeitfragen in der Stadtbibliothek Budapest« sollen künftighin, so weit möglich, alle nationalpolitischen Fragen von allgemeinem Interesse und umfassender Tragweite berücksichtigt werden, welche heutzutage und in naher Zukunft die heimatländische Gesetzgebung und unser Volksleben näher betreffen, z. B. das Siedlungsproblem ; die Planwirtschaft ; die Rationalisierung der Verwaltung, der Technik und der Wirtschaft.

A) A nemzeti testületi képviselői irodalma államtani és társadalomszemléleti nézőpontból.

Bibliographie der nationalen körperschaftlichen Vertretungen vom Gesichtspunkte der Sozial- und Staatslehre.

1. A nemzeti testületi eszme kialakulása, irányai és története.

Entwicklung, Richtungen und Geschichte der nationalen körperschaftlichen Ideen.

- Albrecht**, Gerhard. Geschichtliche und soziologische Begründung der berufsständischen Sozialordnung. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. 3. Folge, Bd. 83. 1933. p. 19—35.
- Bannes**, Joachim. Hitlers Kampf u. Platons Staat. Eine Studie über d. ideologischen Aufbau d. nationalsoz. Freiheitsbewegung. Berlin: Gruyter 1933. 21 p. (Studien z. Geistesgeschichte u. Kultur, 2.) **P 335.6 (43)**
- Bottai**, Giuseppe. Sviluppo dell'idea corporativa nella legislazione internazionale. Livorno: Giusti 1928. 64 p. **P 342.54**
- Brauweiler**, Heinz. Berufsstand und Staat. Betrachtungen über eine neuständische Verfassung des deutschen Staates. Berlin: Ring-Verl. 1925. 288 p. **83747**
- Breitenfeld**, Walter. Begriffserläuterungen zur ständischen Neuordnung. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 5. p. 19—22.
- Brendel**, A. C. R. Sinn und Zielsetzung des Ständestaates. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 26. 1933/34. p. 711—714.
- Brethe de la Gressaye**, Jean. Le syndicalisme. L'organisation professionnelle et l'état. Paris: Recueil Sirey 1930. 362 p. **83708**
- Brewe**, Hermann. Das Problem der berufsständischen Verfassung und Vertretung in seiner Bedeutung für unsere nationale und wirtschaftliche Not. Dresden: Kartell der Berufe 1931. 30 p. **P 302.01**
- Briefs**, Götz. Das berufsständische System zwischen Faschismus und Bolschewismus. **83709**
= Velden. Die berufsständische Ordnung p. 62—70.
- Buk** Miklós. Túl a marxismuson. Egy társadalomszemlélet alapvonalai. Budapest: Kosmos 1934. 96 p. **83416**
- Bunzel**. Der Zusammenbruch des Parlamentarismus und der Gedanke des ständischen Aufbaues. Graz: Leuschner & Lubensky 1923. 50 p. **P 302.01**
- Everling**, Friedrich. Die Stände im künftigen Staat. Berlin: Verl. Deutsche Treue [1930.] 77 p. (Reichserneuerung, 1.) **73817**
- Fest**, Hans. Staat und Gesellschaft im ständischen Aufbau. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 26. 1933/34. p. 14—16.
- Gessner**, Oskar. Der berufsständische Gedanke für Staat, Gesellschaft und Wirtschaft. Berlin: Bernard & Graefe 1932. 43 p. **P 302.01**
- Goad**, Harold E., and Muriel Currey. The working of a corporate state. A study of national cooperation. Foreword by Walter Eliot. London: Nicholson & Watson 1934. 127 p. **83706**
- Gundlach**, Gustav. Fragen um die berufsständische Ordnung. **4644**
= Stimmen d. Zeit. Bd. 125. 1933. p. 217—226.
- Hamm**, Eduard. Zum Problem des berufsständischen Aufbaus. **1234**
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 29. 1932. p. 709—716.

- Herrfahrdt, Heinrich.** Das Problem der berufsständischen Vertretung von der französischen Revolution bis zur Gegenwart. Stuttgart: Dtsche Verlagsanst. 1921. 193 p. **50851**
- Herrnritt, Rudolf.** Vom alten »Ständestaat« zum modernen »berufsständischen Staat«. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 6. p. 6—10.
- Hintze, Otto.** Wesen und Wandlung des modernen Staates. Berlin: Gruyter 1931. 23 p. **P 321.09**
- Hohenlohe, Konstantin.** Der Ständestaat vom Standpunkte der christlichen Rechtsphilosophie. Wien: Mayer & Co. 1933. 15 p. **P 321.66**
- Hupfauer, Th.** Der ständische Aufbau. **1805**
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 8. 1933. p. 191—194.
- Karpeles, Benno.** Klassenkampf, Fascismus und Ständeparlament. Ein Beitrag zur Diskussion über die berufsständische Neuordnung. Wien: Typographische Anstalt 1933. 43 p. **P 321.66**
- Kaser, Kurt.** Der deutsche Ständestaat. Graz: Leuschner & Lubensky 1923. 34 p. **P 321.09 (43)**
- Knoll, August M.** Die »Ständeidee« bei Vo g e l s a n g. Ein Beitrag zur Verfassungsfrage. **2499**
= Volkswohl. Jg. 21. 1930. p. 137—146.
- Kokas Lajos.** Korszerű rendiség. **2391**
= Külügyi Szemle. 11. évf. 1934. p. 252—257.
- Koropatnicki, Demeter.** Der Ständestaatsgedanke in der Neuzeit. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 17. p. 15—17.
- Kovrig Béla.** Fasizmus — hitlerizmus. Új államfelfogások — társadalmi szemlélet és politika. Bp.: Gergely 1934. VI, 115 p. **83722**
- Kovrig Béla.** Új rendiség felé. **2698**
= Magyar Szemle. 21. köt. 1934. p. 15—25.
- Lorenz, Jakob.** Korporativer Aufbau. Gedanken und Anregungen. Olfen: Walter 1932. 43 p. **P 302.01**
- Messner, Johannes.** Die berufsständische Ordnung. **2499**
= Volkswohl. Jg. 25. 1933. p. 1—6.
- Messner, Johannes.** Wege zur berufsständischen Ordnung. Zur 1. Katholisch-sozialen Woche des Volksvereins für das katholische Deutschland. **1912**
= Schönerer Zukunft. Jg. 8. 1932/33. p. 106—107.
- Nell-Breuning, Oswald.** Um den berufsständischen Gedanken. Zur Enzyklika »Quadragesimo anno« vom 15. Mai 1931. **4644**
= Stimmen der Zeit. Bd. 122. 1931. p. 36—52.
- Nell-Breuning, Oswald.** Stand und Klasse. **2499**
= Volkswohl. Jg. 21. 1930. p. 81—90.
- Prettenhofer, Emmerich.** Stimmen zum Ständestaat. **2499**
= Volkswohl. Jg. 22. 1930. p. 54—61.
- Prettenhofer, Emmerich.** Der Werdegang der Ständestaatsidee bei Seipel. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 6. p. 10—13.
- Rappaport, J.** Zur Soziologie der Ständebewegung. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 26. 1933/34. p. 287—289.
- Rappaport, J.** Stand und Klasse. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 26. 1933/34. p. 381—384.
- Raschofszky, Adolf.** Das Ständeproblem im Gegenwartsstaat. **2499**
= Volkswohl. Jg. 21. 1930. p. 329—335.

- Rommen, Heinrich.** Die gesellschaftliche und politische Situation und der gesellschaftliche Wille der deutschen Katholiken. **83709**
= Velden. Die berufsständische Ordnung. p. 9—26.
- Ronsieck, Ewald.** Dogmenkritische Betrachtung zum Problem Klasse und Stand. Diss. Königsberg 1929. 55 p. **77128**
- Schreiber Edwin.** A demokratikus és a rendi irányzat küzdelme az európai állami és társadalmi fejlődésben. Bp.: Budavári tud. társ. 1929. 121 p. **69413**
- Schwer, Wilhelm.** Die berufsständische Ordnung als natürliches Verhältnis von Gesellschaft und Staat. **83709**
= Velden. Die berufsständische Ordnung p. 71—88.
- Schwer, Wilhelm.** Stand und Ständeordnung im Weltbild des Mittelalters. Die geistes- und gesellschaftsgeschichtlichen Grundlagen der berufsständischen Idee. Paderborn: Schöningh 1934. 85 p. (Görres Gesellschaft, 7. Heft.) **83390**
- Steinmann-Bucher, Arnold.** Der Imperativ der Ordnung. Dem berufsständischen Staat eine Wegbereitung durch ein halbes Jahrhundert. Erfahrungen und Bekenntnisse. Berlin: Mittler 1934. 247 p. **83718**
- Strong, C. F.** Modern political constitutions. An introduction to the comparative study of their history and existing form. London: Sidgwick & Jackson 1930. XIV, 380 p. **73411**
- Tatarin-Tarnheyden, Edgar.** Die Berufsstände, ihre Stellung im Staatsrecht u. die deutsche Wirtschaftsverfassung. Berlin: Heymann 1922. XIX, 260 p. **50560**
- Tiede, Heinrich Maria.** Vom Klassenstaat zum Ständestaat. Geleitet von Julius Lippert. Berlin: Bong 1933. 53 p. **P 302.01**
- Tobler, Robert.** Vom Ständestaat der Gegenwart. Zürich: Rascher 1932. 16 p. **P 321.66**
- Tönnies, Ferdinand.** Stände und Klassen. **K 3000/1**
= Handwörterbuch der Soziologie. p. 617—638.
- Tzöbl, Josef.** Der geschichtliche Ständestaat. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. 3. Folge, Bd. 84. 1933. p. 818—832.
- Valois, Georges.** L'état syndical et la représentation corporative. Paris: Libr. Valois 1927. LXIV, 363 p. (Les écrivains de la renaissance franç.) **62449**
- Velden, Joseph van der (Hrsg.).** Die berufsständische Ordnung. Idee und praktische Möglichkeiten. Köln: Kath. Tat-Verl. 1932. 134 p. (Veröffentlichungen des Volksvereins für das Katholische Deutschland.) **83709**
- Vorwerck, Karl (Hrsg.).** Die berufsständische Wirtschafts- und Sozialordnung. Berlin: Buchholz & Weisswange 1933. 72 p. 3 t. **P 302.01**
- Weichs, Friedrich.** Wie bauen wir den Ständestaat? Zugleich 2. Aufl. von »Der Weg zum Ständestaat« [1933]. Graz: Styria 1933. 70 p. 1 t. **P 321.66**
- Weippert, Georg.** Der Ständestaat. **4647**
= Deutsche Rundschau. Bd. 236. 1933. p. 148—153.
- Weitere Stimmen zur Frage des berufsständischen Aufbaus.** **1234**
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Bd. 29. 1932. p. 1059—1060.

2. Az univerzalizmus elmélete.

Theorie des Universalismus.

- Andreae, Wilhelm.** Staatsozialismus und Ständestaat. Jena: Fischer 1931. VIII, 227 p. **77682**
- Andreae, Wilhelm.** Das Verhältnis von Staat, Gesellschaft und Wirtschaft. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 16—26.

- Brand, Walter.** Hauptpunkte einer universalistischen Organisationslehre. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 628—649.
- Dunkmann, Karl.** Der Kampf um Othmar S p a n n. Lpzg : Quelle & Meyer 1928. 104 p. 6587
- Heine, Enno.** Arbeit und Kapital im Ständestaat im Gegensatz zum Staate der Vergangenheit. 2. Aufl. Berlin : Heymann 1934. 64 p. P 380.32
- Heinrich, Walter.** Die berufsständische Wirtschaft im neuen Staate. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 409—418.
- Heinrich, Walter.** Faschistische und universalistische Staatslehre. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 97—105.
- Heinrich, Walter.** Grundlagen einer universalistischen Krisenlehre. Jena : Fischer 1928. XII, 364 p. 3 t. (Dtsche Beiträge z. Wirtschafts- u. Gesellschaftslehre, 5.) 65449 és 68034
- Heinrich, Walter.** Die Soziale Frage. Ihre Entstehung in der individualistischen und ihre Lösung in der ständischen Ordnung. Jena : Fischer 1934. VIII, 204 p. 83633
- Heinrich, Walter.** Das Ständewesen mit besonderer Berücksichtigung der Selbstverwaltung der Wirtschaft. Jena : Fischer 1932. XII, 292 p. 2 t. 79131
- Heinrich, Walter.** Die Unzulänglichkeit der Begriffe »Horizontal« u. »Vertikal« zur Erklärung des wirtschaftlichen Verbändewesens. Ein Beitrag zur Organisationslehre der ständischen Wirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 27—49, 168—187.
- Heinrich, Walter.** Das wirtschaftliche Ständehaus unter Voraussetzung berufsständischer Organisation der Volkswirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 457—477.
- Heinrich, Walter.** Zentralistischer oder organischer Staat. Eger : Literarische Adalbert Stifter Ges. 1929. 16 p. P 321.01
- Jander, Walter.** Die geistigen Grundlagen des ständischen Aufbaus. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 501—506.
- Jung, Edgar.** Die Herrschaft der Minderwertigen. Ihr Zerfall und ihre Abfösung. Berlin : Dtsche Rundschau 1927. XIV, 341 p. 63784
- Longert.** Liberale oder organische Staats- und Wirtschaftsordnung. Berlin : Verl. f. Nationalwirtschaft u. Werksgemeinschaft 1930. 32 p. P 321.93
- Radda, Siegmund M.** Einiges vom neueren Schrifttum der Frage einer organischen Gesellschafts- u. Wirtschaftsverfassung. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 4. 1934. p. 317—331.
- Riehl, Hans.** Staatssozialismus und Ständestaat. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 375—382.
- Reininghaus, Georg.** Die drei Grundformen der Wirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 170—172.
- Spann, Othmar.** Die Bedeutung des ständischen Gedankens für die Gegenwart. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 353—361.
- Spann, Othmar.** Hauptpunkte der universalistischen Staatsauffassung. Berlin : Verl. für Nationalwirtschaft und Werksgemeinschaft 1929. 10 p. P 321.01
- Spann, Othmar.** Vom Interessenverband zum Berufsstand. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 72—76.
- Spann, Othmar.** Die politische Wendung ist da — Was nun? x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 65—69.
- Spann, Othmar.** Az univerzális állam. 1950
= Korunk Szava. 2. évf. 1932. 12. sz. p. 7—8, 13—14. sz. p. 23—24, 15—16. sz. p. 27—28.

- Spann, Othmar.** Der wahre Staat. Vorlesungen über Abbruch u. Neubau d. Gesellschaft [1921]. 3. Aufl. Jena: Fischer 1931. XII, 263 p. 78320
- Spann, Othmar.** Der wahre Staat. Vorlesungen über Abbruch und Neubau der Gesellschaft. Lpzg: Quelle Meyer 1921. IV, 300 p. 49316
- Völtzer, Friedrich.** Ein neues Buch über das Ständewesen. [Walter Heinrich: Das Ständewesen. 1932.] x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 30—38.
- Wilken, Folkert.** Die sozialorganische Gesellschafts- und Wirtschaftslehre. 3046
= Zeitschrift f. d. ges. Staatswissenschaft. Bd. 94. 1933. p. 121—133.
- Wrangel, Georg.** Das universalistische System von Othmar Spann. Jena: Fischer 1929. [8], 168 p. 70828

3. A fasizmus rendszere.

System des Faschismus.

- Barnes, J. S.** Fascism. London: Butterworth 1931. 252 p. (Home univers. libr. modern knowledge.) 76351
- Beckerath, Erwin.** Fascismus. K 3000/1
= Handwörterbuch der Soziologie. p. 131—136.
- Bernhard, Ludwig.** Der Staatsgedanke des Faschismus. Berlin: Springer 1931. IV, 44 p. 75704
- Bortolotto, Guido.** Faschismus und Nation. Der Geist d. korporativen Verfassung. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1932. 260 p. 79367
- Bortolotto, Guido.** Lo stato e la dottrina corporativa. Saggio d'una teoria generale. Con una lettera di S. E. Bottai. Vol 1—2. Bologna: Zanichelli 1931. XI, 911 p. (Istituto nazionale fascista di cultura. Studi giuridici e storici.) 83716
- Bottai, Giuseppe.** L'expérience corporative. Notices de Dario Guidi. Paris: Nouv. éd. latines 1932. 298 p. 83702
- Bottai, Giuseppe.** Le perfectionnement de l'organisation syndicale et corporative. 2806
= Centre international d'études sur le fascisme. A. 3. 1930. p. 27—45.
- Costamagna, Carlo.** Umriss einer faschistischen Staatslehre. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1931. p. 566—575.
- Dechant, Hans.** Der Berufsverein als Staatsorgan. Ein Beitrag zur Lehre vom faschistischen Staatssystem. Wien: Springer 1931. 75 p. 76926
- Dechant, Hans.** Der Berufsverein als Staatsorgan. Ein Beitrag zur Lehre vom Rechte des faschistischen Staatssystems. 2397
= Zeitschrift f. öffentliches Recht. Bd. 10. 1930. p. 380—422.
- Ermarth, Fritz.** Theorie und Praxis des faschistisch-korporativen Staates. Heidelberg: Winter 1932. X, 127 p. (Heidelberger rechtswiss. Abhandl. 14.) 79206
- Fornaciari, Mario.** Fascismo è stato. Pref. di Dario Lischì. Roma: »Arte della Stampa« 1931. 174 p. 81179
- Haider, Carmen.** The meaning and significance of fascism. 3713
= Political Science Quarterly. 1933. Vol. 48. p. 556—594.
- Heinrich, Walter.** Der Faschismus. Staat u. Wirtschaft im neuen Italien. [1929.] 2. Aufl. mit d. ital. u. dtschen Text d. Carta del lavoro. München: Bruckmann 1932. VIII, 195 p. 79616
- Heinrich, Walter.** Der Faschismus auf dem Wege zum ständischen Staate. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 643—651.

- Heinrich, Walter.** Faschistische und universalistische Staatslehre. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 97—105.
- Heller, Hermann.** Europa und der Fascismus. Berlin: Gruyter 1929. 137 p. 69795
IV. 3. Der Korporative Staat p. 105—125.
- Jung, Edgar J.** Die Bedeutung des Fascismus für Europa. 4647
= Deutsche Rundschau. Bd. 57. 1931. p. 178—186.
- Lachmann, Ludwig M.** Faschistischer Staat und korporative Wirtschaft. Diss. Berlin 1930. 78568
[8], 88 p.
- Marschak, Jakob.** Der korporative und der hierarchische Gedanke im Fascismus. 3050
= Archiv f. Sozialwissenschaft u. Sozialpolitik. Bd. 52. p. 695—728.
- Mussolini, Benito.** Der Fascismus. Übers. v. Horst Wag en f ü h r. München: Beck 1933. P 321.64
XI, 41 p.
- Mussolini, Benito.** A fascizmus alapelvei. Előszó: Colonna Ascanio. Ford.: Csobán Endre. Debrecen: Olaszbarátok Monti Köre 1934. 48 p. (Monti Könyvtár, 1.) R 321.64
- Mussolini, Benito.** Die politische und soziale Doktrin des Fascismus. Lpzg: Kittler 1933. P 321.64
39 p.
- Müller, W.** Der Fascismus als soziale Wirtschaftsmacht. Berlin: Springer 1928. VII, 64 p. 76016 és P 380.8(45)
- Niederer, Werner.** Der Ständestaat des Fascismus. Der italienische Berufsverein u. seine rechtliche Struktur. Mit Anhang: Übersicht über d. Gesetzgebung z. ital. Berufsvereinsrecht München: Duncker & Humblot 1932. VIII, 190 p. 79908 és 83748.
- Pennachio, Alberto.** Lo stato corporativo fascista. Milano: Hoepli 1928. XX, 393 p. 16 t. 83711
- Petrone, Corrado.** L'essenza dello stato fascista. Pref. di Giuseppe Bottai. Roma: Libr. della sapienza 1927. 182 p. 67615
- Renzetti, Giuseppe.** Der korporative Staat. 1805
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 8. 1934. p. 805—808, 897—901.
- Renzetti, Giuseppe.** Der korporative Staat. Lpzg: Möhring [1934]. 46 p. P 321.64(45)
- Reupke, Hans.** Unternehmer und Arbeiter in der faschistischen Wirtschaftsidee. Berlin: Hobbing 1931. 60 p. 75141
- Schneider, Herbert W.** Making the fascist state. New York: Oxford Univ. pr. 1928. XI, 392 p. 68383
Chapter IV. Syndicalism and the corporate state. p. 138—215, 325—340.
- Sigismondi, Giulio.** Vita sociale ed organizzazione corporativa. Guardiagrele: Tip. Palmerio 1934. 37 p. P 321.64
- Sillani, Tomaso. (szerk.)** L'état Mussolinien et les réalisations du fascisme en Italie. Paris: Plon 1931. 379 p. 77448
- Silone, Ignazio.** Der Fascismus. Seine Entstehung und seine Entwicklung. Zürich: Europa-Verl. 1934. 294 p. 82919
- Stanka, Rud.** Fascismus und Ständestaat. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 6. p. 13—15.
- Széchenyi György.** Új fascizmus. 1950
= Korunk Szava. 4. évf 1934 p. 29—30.
- Waring, Anna.** The structure of the corporate state. Translated and abridged from »Elementi di ordinamento corporativo« by permission of the Partito Nazionale Fascista. London: British Fascists Ltd. 1933. [1], 50 p. P 321.64
- Was ist Sozialfaschismus?** Berlin: Internationaler Arbeiter-Verlag [1930.] 32 p. P 335.6
- Zaglits, Oskar.** Der Fascismus und die berufsständische Ordnung. 2499
= Volkswohl. Jg. 25. 1933. p. 41—44.

4. A nemzeti szocializmus ideológiája.

Ideologie des Nationalsozialismus.

- Bannes, Joachim.** Hitlers Kampf u. Platons Staat. Eine Studie über d. ideologischen Aufbau d. nationalsoz. Freiheitsbewegung. Berlin : Gruyter 1933. 21 p. (Studien z. Geistesgeschichte u. Kultur, 2.) P 335.6(43)
- Buchner, Hans.** Grundriss einer nationalsozialistischen Volkswirtschaftstheorie. [1930.] 2. Aufl. München : Eher 1930. 47 p. (Nationalsoz. Bibl., 16.) 74424
- Frauendorfer, Max.** Der ständische Gedanke im Nationalsozialismus. München : Eher 1933. 46 p. (Nationalsozialist. Bibl., 40.) P 302.01(43)
- Frauendorfer, Max.** Was ist ständischer Aufbau? Berlin : Propaganda-Verl. 1934. 32 p. P 302.01
- Hérisson, Charles.** Le national-socialisme et l'économie dirigée. 3476
= Revue politique et parlementaire. Tome 157. 1933. p. 34—44.
- Herrfahrdt, Heinrich.** Werden und Gestalt des Dritten Reiches. Berlin : Junker & Dönhaupt 1933. 51 p. P 335.6(43)
- Karrenbrock, Paul.** Nationaler Sozialismus ? Zur sozialen Programmatik der nationalbündischen Bewegung. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 208—228.
- Müller-Armack, Alfred.** Staatsidee und Wirtschaftsordnung im neuen Reich. Berlin : Junker & Dönhaupt 1933. 62 p. P 335.6(43)
- Roloff, J.** Kurzer Abriss der wichtigsten ständischen Gesetzgebung im Dritten Reich mit einer Übersichtstafel. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 4. 1934. p. 334—352.
- Scheunemann, W.** Der Nationalsozialismus. Quellenkritische Studie seiner Staats- u. Wirtschaftsauffassung. Berlin : Der neue Geist-Verl. 1931. 144 p. 78350
[Insbesondere :] Der nationalsozialistische Ständestaat (Stände u. Wirtschaftsrate). p. 117—120.
- Walz, G. A.** Das Ende der Zwischenverfassung. Betrachtungen zur Entstehung des nationalsozialistischen Staates. Stuttg. : Kohlhammer 1933. 52 p. P 342.4(43)
- Weippert, Georg.** Deutscher Sozialismus [findet im Ständewesen seine Form]. 4647
= Deutsche Rundschau. Bd. 236. 1933. p. 76—84.

5. A „Quadragesimo anno“ társadalmi rendje.

Gesellschaftsordnung nach der Enzyklika „Quadragesimo anno“.

- Beyer, Georg.** Die katholische Ständeidee und der Sozialismus. 2600
= Gesellschaft. Bd. 10. 1933. p. 103—123.
- Diwald, Hugo.** Staatsgestaltung im Geiste der »Quadragesimo anno«. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1933. Nr. 1. p. 15—17.
- Ferber, Ernst.** Der deutsche Kätolizismus und der ständische Gedanke. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 50—52.
- Hohenlohe, Konstantin.** Der Ständestaat vom Standpunkte der christlichen Rechtsphilosophie. Wien : Mayer & Co. 1933. 15 p. P 321.66
- Karpeles, Benno.** Klassenkampf, Fascismus und Ständeparlament. Ein Beitrag zur Diskussion über die berufsständische Neuordnung. Wien : Typographische-Anstalt 1933. 43 p. P 321.66

- Knoll, August M.** Quadragesimo anno und Verfassungsreform. Der Stand der Frage in Österreich. 2499
= Volkswohl. Jg. 25. 1933. p. 37—41.
- Knoll, Aug. M.** Ständestaatsentwürfe in Österreich 1931. Kritische Bemerkungen vom Standpunkt der »Quadragesimo anno«. 2499
= Volkswohl. Jg. 23. 1932. p. 151—153.
- Merkel, Adolf.** Der staatsrechtliche Gehalt der Enzyklika »Quadragesimo anno«. 2397
= Zeitschrift f. öffentliches Recht. Bd. 14. 1934. p. 208—239.
- Mihelics Vid.** Keresztényszocializmus. Bp.: Magyar Szemle Társ. 1933. 80 p. 82491
- Mikos Ferenc.** A Quadragesimo anno gazdasági rendje. Bp.: Pázmány Péter irod. társ. 1934. 284 p. 83586
- Nell-Breuning, Oswald.** Die soziale Enzyklika. Erläuterungen z. Weltrundschreiben Papst P i u s XI. über die gesellschaftliche Ordnung. Köln: Katholische Tat 1932. 255 p. 79182
- Nell-Breuning, Oswald.** Um den berufsständischen Gedanken. Zur Enzyklika »Quadragesimo anno« vom 15. Mai 1931. 4644
= Stimmen der Zeit. Bd. 122. 1931. p. 36—52.
- Pieper, Josef.** Die Neuordnung der menschlichen Gesellschaft. Befreiung d. Proletariats. Berufsständische Gliederung. Systemat. Einführung in d. Enzyklika Quadragesimo anno [1932.] 3. Aufl. Frankfurt a. M.: Carolus Dr. 1932. 109 p. 80926
- Pieper, Josef.** Thesen zur Gesellschaftspolitik. Die Grundgedanken der Enzyklika Quadragesimo anno. Regensburg: Pustet 1933. 48 p. 81840
- Retzbach, Anton.** Die Erneuerung der gesellschaftlichen Ordnung nach der Enzyklika Quadragesimo anno. Freiburg: Herder 1932. [8], 116 p. 79799
- Varga László.** Új társadalmi rend felé. Bp.: Magyar kultúra 1933. 80 p. R 330.1
- Wanschura, Adolf.** Die italienische Wirtschaftsverfassung im Lichte von »Quadragesimo anno«. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 21. p. 10—11.
- Weichs, Friedrich.** Wie bauen wir den Ständestaat? Zugleich 2. Aufl. von »Der Weg zum Ständestaat«. [1933.]. Graz: Styria 1933. 70 p. 1 t. P 321.66

B) A nemzeti testületi képviselőlet szerepe, illetőleg érvényrejtése a különböző országokban.

Rolle, respektive Geltungsbereich der nationalen körperschaftlichen Vertretungen in den verschiedenen Staaten.

- Guothfalvy-Dorner Zoltán.** Nemzeti gazdasági tanácsok. A gazdaságpolitika szakértő szervei. Bp.: Egyetemi-ny. 1932. 172 p. (Magy. közigazgatástud. intézet, 10.) 80242
- Internationales Arbeitsamt.** Das Recht der beruflichen Vereinigung. Bd. 1—5. Genf: Selbstverl. 1927—1930. (Studien u. Berichte, A 28—32.) 65450
- Bd. 1. Rechtsvergleichende Untersuchung. XV, 143 p.
Bd. 2. Grossbritannien, Irischer Freistaat, Frankreich, Belgien, Luxemburg, Niederlande, Schweiz XII, 443 p.
Bd. 3. Deutschland, das vormalige Österreich-Ungarn, Österreich, Ungarn, Tschechoslowakische Republik, Polen, Baltische Staaten, Dänemark, Norwegen, Schweden, Finnland. 1928. XVI, 435 p.
Bd. 4. Italien, Spanien, Portugal, Griechenland, Königreich der Serben, Kroaten und Slowenen, Bulgarien, Rumänien. XV, 440 p.
Bd. 5. Vereinigte Staaten von Amerika, Kanada, Lateinamerika, Südafrikanische Union, Australien und Neuseeland, Indien, China, Japan. 1930. XVI, 537 p.

- Lindner, Elli.** Die Wirtschaftsräte in Europa. Ein Beitrag z. Frage d. Schaffung einer europäischen Wirtschaftsunion. Berlin: Mittler 1931. 55 p. 1 t. **74879 és P 381.53(4)**
- Mihelics Vid.** Az új szociális állam. Társadalompolitikai és gazdasági rendelkezések Európa legújabb alkotmányában. Bp.: Szent István Társulat 1931. 195 p. (Szent István-könyvek, 93.) **74610**
- Mirkine-Guetzévitch, B.** Les nouvelles tendances du droit constitutionnel. Paris: Giard 1931. XII, 218 p. **76838**
- Société des nations. Section des relations économiques.** Étude sur les conseils économiques dans les différents pays du monde. Préparée par Elli Lindner. Genève: Soc. des nat. 1932. 109 p. **81089**

Ausztria. — Österreich.

- Alma, Marius.** Die Überleitung der Arbeitnehmervertretungen in die ständische Verfassung Österreichs. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 12. p. 8—9.
- Baltz-Baltzberg, Hugo.** Die österreichische Verfassung und das Konkordat vom 1. V. 1934. Graz: Styria 1934. 147 p. **83704**
- Bayer, Hans.** Gewerkschaftsbund und berufsständischer Aufbau. **2499**
= Volkswohl. Jg. 25. 1934. p. 251—255.
- Berger, Peter.** Verfassungspolitik des Solidarismus. Ein Beitrag zum Ständeproblem. **2499**
= Volkswohl. Jg. 21. 1930. p. 201—205, 261—269.
- Brendel, A. C. R.** Sinn und Zielsetzung des Ständestaates. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 26. 1933/34. p. 711—714.
- Csapody Csaba.** A keresztnyi rendi állam publicisztikája Ausztriában. **2698**
= Magyar Szemle. 21. köt. 1934. p. 26—31.
- Diwald, Hugo.** Staatsgestaltung im Geiste der »Quadragesimo anno«. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1933. Nr. 1. p. 15—17.
- Karpeles, Benno.** Klassenkampf, Fascismus und Ständeparlament. Ein Beitrag zur Diskussion über die berufsständische Neuordnung. Wien: Typographische-Anstalt 1933. 43 p. **P 321.66**
- Knoll, August M.** Quadragesimo anno und Verfassungsreform. Der Stand der Frage in Österreich. **2499**
= Volkswohl. Jg. 25. 1933. p. 37—41.
- Knoll, August M.** Ständestaatsentwürfe in Österreich 1931. Kritische Bemerkungen vom Standpunkt der »Quadragesimo anno«. **2499**
= Volkswohl. Jg. 23. 1932. p. 151—153.
- Kolnai, Aurel.** Ständeverfassung in Österreich. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 25. 1932/33. p. 907—910.
- Kovrig Béla.** Új rendiség felé. **2698**
= Magyar Szemle. 21. köt. 1934. p. 15—25.
- Lagler, Ernst.** Der berufsständische Aufbau der österreichischen Landwirtschaft. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 147—151.
- Prettenhofer, Emmerich.** Der Werdegang der Ständestaatsidee bei Seipel. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 6. p. 10—13.
- Rath, Rudolf.** Gedanken über die berufsständische Arbeitsverfassung. **1232**
= Arbeiterschutz. Jg. 45. 1934. p. 85—90, 109—114.
- Rehrl, Franz.** Praktisches und Theoretisches zum staatlichen Neuaufbau. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 9. p. 3—6.

- Reininghaus, G.** Ständestaat und Industrie. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 10. p. 7—10.
- Schmitz, Hans.** Die berufsständische Idee in der neuen Verfassung. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 35. p. 6—9.
- Schmitz, Richard.** Staat und berufsständische Gesellschaft in Österreich. 1912
= Schönerer Zukunft. Jg. 9. 1933/34. p. 982—983.
- Schmitz, Richard.** Der Weg zur berufsständischen Ordnung in Österreich. Wien: Manz 1934. 52 p. (Schriften zur berufsständischen Ordnung, 1.) P 321.66(436.01)
- Weichs, Friedrich.** Wie bauen wir den Ständestaat? Zugleich 2. Aufl. von »Der Weg zum Ständestaat«. [1933.] Graz: Styria 1933. 70 p. 1 t. P 321.66

Csehszlovákia. — Tschechoslowakei.

- Freytag, Hellmuth.** Die Organisation der wirtschaftlichen und berufsständischen Selbstverwaltung in der Tschechoslowakei. Leipzig: Noske 1934. X, 129 p. 83328 és 83572
- Fuchs, Alfred.** Berufsständischer Gedanke in der Tschechoslowakei. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 16. p. 13—14.
- Herring, E. Pendleton.** The Czechoslovak Advisory Board for economic questions. 3727
= American Political Science Review. Vol. 24. 1930. p. 439—450.
- Hilmer, Franz.** Der berufsständische Gedanke in der Landwirtschaft. Brünn: Organisation d. deutschen Landwirte Mährens 1932. 11 p. P 383.29
- Hilmer, Franz.** Der berufsständische Gedanke in der Landwirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 140—147.
- Jedelsky, Alfons.** Der berufsständische Gedanke in der Tschechoslowakei. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 20. p. 15—16.
- Mayer, Fritz.** Die Stellung der sudetendeutschen Parteien zum Ständestaat. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 9. p. 10—12.
- Meisner, Andreas.** Die geplante Neuregelung der berufsständischen Vertretung d. tschechoslow. Land- u. Forstwirtschaft. Prag: Dtsche agr. Dr. 1925. 137 p. (Schriften f. d. deutsche Landvolk, 1.) 58058
- Preibsch, Hubert.** Gebietswirtschaften und Wirtschaftsräte. Die Grundlagen für den Aufbau der heimischen Wirtschaft, mit besonderer Berücksichtigung der Landwirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 251—257.

Franciaország. — Frankreich.

- Franz, Roger.** Le perfectionnement de l'outillage national: Projet Tardieu et plan du Conseil national économique. 3672
= Revue d'économie politique. A. 44. 1930. p. 1172—1191.
- Glum, Friedrich.** Der deutsche und der französische Reichswirtschaftsrat. Berlin: Gruyter 1929. 188 p. (Beiträge z. ausländischen öffentl. Recht und Völkerrecht, 12.) 68420
- Hornig, Joachim.** Berufsständische Volksvertretung und ihre staatsrechtliche Bedeutung. (Ein Beitrag zu dem Problem der Representation der Wirtschaft im Staat insbesondere in Deutschland, Frankreich und Italien.) Breslau: Schlesische Volkszeitung 1933. 82 p. P 342.54
- Valois, Georges.** L'état syndical et la représentation corporative. Paris: Libr. Valois 1927. LXIV, 363 p. (Les écrivains de la renaissance franç.) 62449

Németország. — Deutschland.

- Andreae, Wilhelm.** Das faschistische Syndikatswesen und die Gleichschaltung der freien Gewerkschaften in Deutschland. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 257—261.
- Bernhard, George.** Enquêtes des Reichswirtschaftsrats. 1416
= Magazin der Wirtschaft. Jg. 6. 1930. p. 2150—2154.
- Brauweiler, Heinz.** Berufsstand und Staat. Betrachtungen über eine neuständische Verfassung des deutschen Staates. Berlin: Ring-Verl. 1925. 288 p. 83747
- Buchner, Hans.** Grundriss einer nationalsozialistischen Volkswirtschaftstheorie. [1930.] 2. Aufl. München: Eher 1930. 47 p. (Nationalsoz. Bibl., 16.) 74424
- Bülow, Friedrich.** Der deutsche Ständestaat. Leipzig: Kröner 1934. 63 p. P 321.66(43)
- Ehrmann.** Die Umorganisation der Beamtenberufsverbände. 1075
= Deutsche Gemeindebeamten-Zeitung. Jg. 39. 1933. p. 356—360.
- Eickstedt, C.** Die berufsständische Lösung der Landarbeiterfrage in Pommern. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 132—139.
- Everling, Friedrich.** Organischer Aufbau des Dritten Reichs. München: Lehmann 1931. VIII, 128 p. 76994
IX. Ständische Gliederung p. 111—128.
- Faller, Eduard.** Die berufsständische und wirtschaftliche Organisation des pfälzischen Handwerks. Diss. Erlangen 1926. 117 p. 61785
- Frauentorfer, Max.** Der ständische Gedanke im Nationalsozialismus. München: Eher 1933. 46 p. (Nationalsoz. Bibl., 40.) P 302.01(43)
- Frauentorfer, Max.** Was ist ständischer Aufbau? Berlin: Propaganda-Verl. 1934. 32 p. P 302.01
- Frielinghaus.** Zur Neugestaltung der Staats- und Wirtschaftsverfassung. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 29. 1932. p. 975—978.
- Gessner, Oskar.** Der berufsständische Gedanke für Staat, Gesellschaft und Wirtschaft. Berlin: Bernard & Graefe 1932. 43 p. P 302.01
- Glum, Friedrich.** Der deutsche und der französische Reichswirtschaftsrat. Berlin: Gruyter 1929. 188 p. (Beiträge z. ausländischen öffentl. Recht und Völkerrecht, 12.) 68420
- Görnandt, Rudolf.** Die berufsständische Verfassung der deutschen Wirtschaft. Entwurf eines Gesetzes betreffend die Bildung wirtschaftlicher Korporationen. (Berufstände, Wirtschaftskammern, Reichswirtschaftsrat, Kartelle.) Berlin: Erneuerungs-Verl. 1933. 40 p. 3 t. (Zeit- und Streitfragen, 2.) P 381.53(43)
- Haedenkamp, Carl.** Die deutsche Ärzteschaft im berufsständischen Aufbau. 587
= Soziale Praxis. Jg. 43. 1934. p. 502—508.
- Heinrich, Walter.** Die Gegenseitigkeit von Landwirtschaft und Industrie. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 121—128.
- Herrfahrdt, Heinrich.** Der Aufbau des neuen Staates. Berlin: Verl. f. Zeitkritik 1932. 47 p. P 342.4(43)
- Herrfahrdt, Heinrich.** Werden und Gestalt des Dritten Reiches. Berlin: Junker & Dönhaupt 1933. 51 p. P 335.6(43)
- Heyde, Ludwig.** Reform des Reichswirtschaftsrats. 2946
= Jahrbuch für Sozialpolitik. Bd. 1. 1930. p. 26—35.

- Hoch**, Ernst. Die staatsrechtliche Stellung der auf Grund der neuen Reichsverfassung geschaffenen »wirtschaftlichen Selbstverwaltungskörper« und »Räte«. Göttingen 1921. P 380.06(43)
- Hornig**, Joachim. Berufsständische Volksvertretung und ihre staatsrechtliche Bedeutung. (Ein Beitrag zu dem Problem der Representation der Wirtschaft im Staat insbesondere in Deutschland, Frankreich und Italien.) Breslau: Schlesische Volkszeitung 1933. 82 p. P 342.54
- Israël**, Gertrud. Zehn Jahre »Vorläufigkeit«. Zum Jubiläum des Reichswirtschaftsrats. 587
= Soziale Praxis. Jg. 39. 1930. p. 643—645.
- Jeschke**, Paul. Das Handwerk an Deutschlands Scheidewege. Bd. 1—2. Berlin: Widerstands-Verl. 1932/33. 82683
Bd. 1. Handwerk, Volk- u. Staat. VI, [2] 260 p.
Bd. 2. Recht u. Wirtschaft XI, 263 p.
- Jordan**, Karl. Die Industrie- und Handelskammern im berufsständischen Aufbau. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 30. 1933. p. 460—463.
- Karrenbrock**, Paul. Nationaler Sozialismus? Zur sozialen Programmatik der nationalbündischen Bewegung. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 208—228.
- Karrenbrock**, Paul. Ständische Wirtschaft auf dem Marsche. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 241—250.
- Kaser**, Kurt. Der deutsche Ständestaat. Graz: Leuschner & Lubensky 1923. 34 p. P 321.09(43)
- Kühr**, Fritz. Möglichkeiten einer berufsständischen Ordnung in Deutschland. 83709
= Velden. Die berufsständische Ordnung. p. 122—131.
- Lambach**, Walther. Faschismus in Italien und in Deutschland? Berlin: Deutschnationale Schriftenvertriebsstelle 1928. 20 p. P 321.64
- Laufenburger**, Henry. L'économie corporative en Italie et en Allemagne. 3476
= Revue politique et parlementaire. Tome 159. 1934. p. 26—39.
- Ley**, Robert. Der ständische Aufbau und die deutsche Arbeitsfront. München: Eher 1933. 15 p. P 321.65
- Lüninck**, Hermann. Die Landwirtschaft im Rahmen der gesamten Volkswirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 129—131.
- Meusch**, H. (Hg.). Berufsstandsgedanke und Berufsstandspolitik des Handwerks. Im Auftrage des Vorstandes des Deutschen Handwerks- und Gewerbe-Kammertages. Hannover: Jänecke 1931. IV, 162 p. 83745
- Müller-Armac**, Alfred. Staatsidee und Wirtschaftsordnung im neuen Reich. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1933. 62 p. P 335.6(43)
- Otte**, Bernhard. Wege der berufsständischen Ordnung in deutschen Landen. 1743
= Das Neue Reich. Jg. 14. 1932. p. 966—968.
- Otte**, Bernhard. Wege der berufsständischen Ordnung in deutschen Landen. 83709
= Velden. Die berufsständische Ordnung. p. 89—102.
- Roloff**, J. Kurzer Abriss der wichtigsten ständischen Gesetzgebung im Dritten Reich mit einer Übersichtstafel. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 4. 1934. p. 334—352.
- Spann**, Othmar. Die politische Wendung ist da. Was nun? x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 65—69.
- Tatarin-Tarnheyden**, Edgar. Die Berufsstände, ihre Stellung im Staatsrecht u. die deutsche Wirtschaftsverfassung. Berlin: Heymann 1922. XIX, 260 p. 50560

- Tatarin-Tarnheyden**, Edgar. Berufsverbände u. Wirtschaftsdemokratie. Ein Kommentar z. Art. 165 d. Reichsverfassung. Berlin: Hobbings 1930. 118 p. **73671**
- Teschemacher**, Hermann. Der Berufsstand im Lichte der Staatslehre und die Rechtsstellung der berufsständischen Organisation im Rahmen des Artikels 165 Reichsverfassung. München: Schweitzer 1933. VIII, 91 p. **P 342.54(43)**
- Velden**, Joseph van der. (Hg.). Die berufsständische Ordnung. Idee und praktische Möglichkeiten. Köln: Kath. Tat-Verl. 1932. 134 p. (Veröffentl. des Volksvereins für das katholische Deutschland.) **83709**
- Vorwerck**, Karl (Hg.). Die berufsständische Wirtschafts- und Sozialordnung. Berlin: Buchholz & Weisswange 1933. 72 p. 3 t. **P 302.01**
- Völtzer**, Friedrich. Der Weg zur organischen Wirtschaftsordnung und ihre theoretische Grundlage. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 4. 1934. p. 229—243.
- Walz**, G. A. Das Ende der Zwischenverfassung. Betrachtungen zur Entstehung des nationalsozialistischen Staates. Stuttgart: Kohlhammer 1933. 52 p. **P 342.4(43)**
- Weippert**, Georg. Deutscher Sozialismus [findet im Ständewesen seine Form]. **4647**
= Deutsche Rundschau. Bd. 236. 1933. p. 76—84.
- Wernet**, W. Berufsstandsgedanke und Berufsstandspolitik des Handwerks. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 576—593.
- Wernet**, Wilhelm. Das Handwerk in der berufsständischen Wirtschaft. Berlin: Erneuerungs-Verl. 1932. 68 p. **P 384.2(43)**

Olaszország. — Italien.

- Aimi**, Alcide. Dalla scomparsa del salariato alla corporazione. Mantova: Ed. Paladino 1934. 223 p. 18 t. **x 6381**
- Andrae**, Wilhelm. Das faschistische Syndikatswesen und die Gleichschaltung der freien Gewerkschaften in Deutschland. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 257—261.
- Arias**, Gino [etc.]. Mussolini und sein Fascismus. Von: —, Balbino Giuliano, Ernesto Codignole (etc.). Hg. v. Curt Sigmar Gutkind. Eingel. v. Benito Mussolini. Heidelberg: Merlin-Verl. 1928. XII, 410 p. **66054**
- Asquini**, Alberto. La carta del lavoro. Roma: Ed. del diritto del lavoro 1928. 23 p. (Le conferenze sul corporativismo.) **P 331(45)**
- Assante**, Arturo. Dal sindacato alla corporazione. Pref. Sergio Panunzio. Napoli: Morano 1934. 227 p. **83743**
- B., F.** Der italienische Korporativstaat. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 25. 1932/33. p. 1038—1040.
- Balabanoff**, Angelica. Wesen und Werdegang des italienischen Fascismus. Wien: Hess 1931. 289 p. **75902**
- Barnes**, J. S. Fascism. London: Butterworth 1931. 252 p. (Home univers. libr. modern knowledge.) **76351**
- Barth**, E. Die berufsständische Organisation der Ärzteschaft in Italien. **1636**
= Deutsche medizinische Wochenschrift. Jg. 59. 1933. p. 1173—1174.
- Bayer**, Hans. Berufsständische Marktwirtschaft und Fascismus. **2499**
= Volkswohl. Jg. 25. 1934. p. 188—194.
- Beckerath**, Erwin. Fascismus. **K 3000/1**
= Handwörterbuch der Soziologie. p. 131—136.

- Beckerath, Erwin.** Wesen u. Werden des fascistischen Staates. Berlin: Springer 1927. IV, 155 p. 63650
- Beckerath, Erwin.** Wirtschaftsverfassung des Faschismus. 3052
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 56. 1932. p. 1187—1202.
- Berger, Peter.** Der korporative Aufbau in Italien. 2499
= Volkswohl. Jg. 25. 1934. p. 134—141.
- Bernhard, Ludwig.** Der Staatsgedanke des Faschismus. Berlin: Springer 1931. IV, 44 p. 75704
- Bikkál Dénes.** A fasiszta Olaszország. Mit alkotott a faszizmus öt év alatt? Bp.: Stádium 1928. 126 p. 66705
- Borel, Jean.** L'expérience corporative en Italie. Lausanne: Payot 1933. IV, 129 p. 83705
- Bortolotto, Guido.** Faschismus und Nation. Der Geist d. korporativen Verfassung. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1932. 260 p. 79367
- Bortolotto, Guido.** Lo stato e la dottrina corporativa. Saggio d'una teoria generale. Con una lettera di S. E. Bottai. Vol. 1—2. Bologna: Zanichelli 1931. XI, 911 p. (Istituto nazionale fascista di cultura. Studi giuridici e storici.) 83716
- Bottai, Giuseppe.** L'expérience corporative. Notices de Dario Guidi. Paris: Nouv. éd. latines 1932. 298 p. 83702
- Bottai, Giuseppe.** Grundprinzipien des korporativen Aufbaus in Italien. (Veröffentlichungen des Petrarca Hauses 2. Reihe, 3.) Köln: Bachem 1933. 32 p. P 321.64(45)
- Bottai, Giuseppe.** A munka alkotmánya. [La carta del lavoro 1928.] Ford. Pallai Aladár. Bp.: Gondos-ny. 1929. XXVIII, 227 p. 72325
- Bottai, Giuseppe.** Az olasz korporatív államrendszer és a munkaalkotmány. Bp.: Egyet. ny. 1928. 19 p. R 321.64
- Böttiger, Theodor.** Der korporative Aufbau Italiens. 1805
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 8. 1934. p. 1593—1595.
- Carnelutti, Francesco.** Lezioni di diritto industriale. Teoria del regolamento collettivo dei rapporti di lavoro. Padova: Cedam 1930. 217 p. 83723
- Cecconi, Edgardo.** Lo stato sindacale fascista e la «carta del lavoro». Savona: Brizio 1927. 141 p. 68802
- Chapell, Heinz A.** Weltanschauung und politische Form in der italienischen Verfassung. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1934. Nr. 12. p. 9—13.
- Chiarelli, Giuseppe.** Il diritto corporativo e le sue fonti. (Facoltà di scienze politiche della regia Università di Perugia. Collana di studi fascisti, 3—4.) Perugia-Venezia: La nuova Italia 1930. VIII, 152 p. 83713
- Cigoli, Anselmo.** La natura giuridica e le funzioni del Consiglio nazionale delle corporazioni. Pavia: Treves 1930. 140 p. (Collana di scienze politiche. Serie D, vol. 3.) 83712
- Cioffi, Alfredo.** Organizzazione sindacale e rapporti collettivi di lavoro nella legislazione italiana. Pref. di Mariano d'Amelio. Milano: Hoepli 1927. XXX, 623 p. (Studi giuridici e politici.) 63033
= Titolo II. Corporazioni p. 295—355.
- Collalto, Max di.** L'Italie fasciste. Roma: Libr. du Littorio 1927. 96 p. 8 t. 67527
- Costamagna, Carlo.** Umriss einer faschistischen Staatslehre. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 566—575.
- Cristofaro, Salvatore.** Il diritto italiano del lavoro. Roma: Ed. del «Diritto del Lavoro». 1928. XI, 105 p. (Studi e documenti di diritto ed economia del lavoro, 19.) 73573
- Curcio, Carlo.** Die geistigen Grundlagen der korporativen Ordnung in Italien. 3473
= Zeitschrift für Politik. Bd. 20. 1930. p. 399—411.

- Dainelli, Amelia.** Die faschistische korporative Wirtschaftsordnung. 4394
= Weltwirtschaftliches Archiv. Bd. 38. 1933. p. 195—206.
- Dechant, Hans.** Der Berufsverein als Staatsorgan. Ein Beitrag zur Lehre vom faschistischen Staatssystem. Wien: Springer 1931. 75 p. 76926
- Dechant, Hans.** Der Berufsverein als Staatsorgan. Ein Beitrag zur Lehre vom Rechte des faschistischen Staatssystems. 2397
= Zeitschrift f. öffentliches Recht. Bd. 10. 1930. p. 380—422.
- Ermarth, Fritz.** Mussolini. Eine Verfassungsrechtliche Studie ü. d. Regierung Italiens. Tübingen: Mohr 1932. 24 p. P 342.518(45)
- Ermarth, Fritz.** Theorie und Praxis des fascistisch-korporativen Staates. Heidelberg: Winter 1932. X, 127 p. (Heidelberger rechtswiss. Abhandl., 14.) 79206
- Eschmann, Ernst Wilhelm.** Der faschistische Staat in Italien. Breslau: Hirt 1930. 144 p. (Jedermanns Bücherei.) 72350
- Fantini, Oddone.** La legislazione sociale nell'Italia corporativa e negli altri Stati. Con pref. di Benito Mussolini. 3. ed. ampl. Milano: Soc. ed. Dante Alighieri 1931. 454 p. 83715
- Ferrari, Francesco Luigi.** Le régime fasciste italien. Paris: »Édition spes« 1928. 374 p. (Univers. cath. de Louvain. Coll. de l'école des sciences pol. et soc.) 67271
VII. L'organisation corporative p. 224—286.
- Fornaciari, Mario.** Fascisme è stato. Pref. di Dario Lischì. Roma: »Arte della Stampa« 1931. 174 p. 81179
- Fucile, Edmond.** Le mouvement syndical et la réalisation de l'État corporatif en Italie. Paris: Rivière 1929. 210 p. 71456
- Giacomo, Giacomo di.** Il fascismo e i sindacati degli intellettuali. Roma: Diritto del lavoro 1928. 19 p. (Le conferenze sul corporativismo, 6.) P 321.64(45)
- Guarnieri, A.** I principii giuridici dello stato corporativo. Roma: Cremonese 1928. 142, IV p. 101149
- Guasco, Francesco.** La riforma dello Stato Italiano. Roma: Tip. del Senato 1928. 184 p. (Biblioteca de »Le forze armate«.) 70786
- Haider, Carmen.** The italian corporate state. 3713
= Political Science Quarterly. Vol. 46. 1931. p. 228—247.
- Haider, Carmen.** The meaning and significance of fascism. 3713
= Political Science Quarterly. Vol. 48. 1933. p. 556—594.
- Heinrich, Walter.** Der Faschismus. Staat u. Wirtschaft im neuen Italien. [1929.] 2. Aufl. mit d. ital. u. dtschen Text d. Carta del lavoro. München: Bruckmann 1932. VIII, 195 p. 79616
- Heinrich, Walter.** Der Faschismus auf dem Wege zum ständischen Staate. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 643—651.
- Hirschstein, Hans.** Die Entwicklung der italienischen Wirtschaftsordnung. 1196
= Die Hilfe. Jg. 40, 1934. p. 354—356.
- Hornig, Joachim.** Berufsständische Volksvertretung und ihre staatsrechtliche Bedeutung. (Ein Beitrag zu dem Problem der Representation der Wirtschaft im Staat insbesondere in Deutschland, Frankreich und Italien.) Breslau: Schlesische Volkszeitung 1933. 82 p. P 342.54
- Klein, Helmut.** Der berufsständische Gedanke im italienischen Korporationssystem. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 29. 1932. p. 716—718.
- Klein, Helmut.** Die regionalen Organisationen des Korporationswesens in Italien. 1234
= Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Jg. 30. 1933. p. 662—665.

- Labriola, Arturo.** Das Korporativ-System des faschistischen Staates Italien. 2600
= Gesellschaft. Bd. 8. 1931. p. 214—232.
- Lachmann, Ludwig M.** Faschistischer Staat und korporative Wirtschaft. Diss. Berlin 1930.
[8], 88 p. 78568
- Lambach, Walter.** Faschismus in Italien und in Deutschland? Berlin: Deutschnationale
Schriftenvertriebsstelle 1928. 20 p. P 321.64
- Laufenburger, Henry.** L'économie corporative en Italie et en Allemagne. 3476
= Revue politique et parlementaire. Tome 159. 1934. p. 26—39.
- Lo Faro, Francesco.** Il nuovo parlamento nello stato fascista. Pref. di Giuseppe B o t t a i.
Roma: A. R. E. 1928. 70 p. (Studi dell'Istituto di diritto pubbl. e legisl. soc. delle R.
Universita di Roma, 3.) 67576
- Lufft, Hermann.** Führer, körperschaftliche Organe, Bürokratie nach dem neuen italienischen
Gemeinde- und Provinzgesetz. 691
= Reichsverwaltungsblatt. Bd. 55. 1934. p. 537—541.
- Marschak, Jakob.** Der korporative und der hierarchische Gedanke im Fascismus. 3050
= Archiv f. Sozialwissenschaft u. Sozialpolitik. Bd. 52. p. 695—728.
- Mehlis, Georg.** Der Staat M u s s o l i n i s. Verwirklichung des korporativen Gemeinschafts-
gedankens. Lpzg: Haberland 1929. 206 p. 11 t. 71438
- Michels, Robert.** Zur weiteren Ausbildung des Korporativ-Systems in Italien. 587
= Soziale Praxis. Jg. 43. 1934. p. 561—565.
- Mihelics Vid.** Az olasz munkaalkotmány. Pécs: Dunántúli egyetem ny. 1927. 35 p. 62888
- Mussolini, Benito.** Der Faschismus. Übers. v. Horst W a g e n f ü h r. München: Beck 1933.
XI, 41 p. P 321.64
- Mussolini, Benito.** Die Hundertjahrfeier des Staatsrates. 83498/7
= Mussolini, Schriften u. Reden Bd. VII. 1934. p. 310—318.
- Mussolini, Benito.** Die Weltwirtschaftskrise. 83498/7
= Mussolini, Schriften u. Reden Bd. VII. 1934. p. 217—223.
- Mussolini, Benito.** Zur Eröffnung des Nationalrats der Korporationen. 83498/7
= Mussolini, Schriften u. Reden. Bd. VII. 1934. p. 193—201.
- Müller, W.** Der Faschismus als soziale Wirtschaftsmacht. Berlin: Springer 1928. VII, 64 p.
76016 és P 380.8(45)
- Nicolas, André.** L'Italie fasciste à la recherche de l'équilibre social. 3476
= Revue politique et parlementaire. Tome 155. 1933. p. 127—135.
- Niederer, Werner.** Der Ständestaat des Faschismus. Der italienische Berufsverein u. seine recht-
liche Struktur. Mit Anhang: Übersicht über d. Gesetzgebung z. ital. Berufsvereinsrecht.
München: Duncker & Humblot 1932. VIII, 190 p. 79908
- Olaszország. Partito nazionale fascista.** I gran consigli, nei primi cinque anni dell'era fascista.
Roma: Libreria del Littorio 1927. 266 p. 63587
- Olaszország. Törvények, rendeletek.** Das italienische Gesetz über die Gründung und die Aufgaben
der Korporationen vom 5. II. 1934. 1232
= Arbeiterschutz. Jg. 45. p. 157—160.
- Olaszország. Törvények, rendeletek.** Das italienische Korporationsgesetz. 587
= Soziale Praxis. Jg. 43. 1934. p. 565—568.
- Organizzazione sindacale agricola del fascismo.** Pref. di Luigi R a z z a. Nel decennale della
rivoluzione. Roma: Confederazione nazionale dei sindacati fascisti dell'agricoltura 1932.
262 p. 83719
- P., H.** Die italienischen Korporationen. 1073
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 26. 1934. p. 804—806.

- Panunzio, Sergio.** Riforma costituzionale. Le corporazioni; il consiglio delle corporazioni; il senato. Firenze: La nuova Italia 1934. 127 p. (Facolt à fascista di scienze politiche r. Università di Perugia. Collana di Studi fascisti, 28—29.) 83714
- Pennachio, Alberto.** Lo stato corporativo fascista. Milano: Hoepli 1928. XX, 393 p. 16 t. 83711
- Petrone, Corrado.** L'essenza dello stato fascista. Pref. di Giuseppe Bottai. Roma: Libr. della sapienza 1927. 182 p. 67615
- Rauecker, Bruno.** Die berufsständische Ordnung im faschistischen Italien. 952
= Reichsarbeitsblatt. N. F. Bd. 13. 1933. p. 11. 244—245.
- Renzetti, Giuseppe.** Der korporative Staat. Lpzg: Möhring [1934]. 46 p. P 321.64(45)
- Renzetti, Giuseppe.** Der korporative Staat. 1805
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 8. 1934. p. 805—808, 897—901.
- Renzetti, Giuseppe.** Wiederaufbau der Wirtschaft durch den Faschismus. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 233—244.
- Riva, L.** Die Entwicklung der ständischen Ordnung in Italien. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 471—478.
- Schmid, Emil.** Die Arbeitgeberorganisationen in Italien. Zürich: Orell Füssli 1927. 159 p. 62547
- Schneider, Herbert W.** Making the fascist state. New York: Oxford Univers pr. 1928. XI, 392 p. 68383
Chapter IV. Syndicalism and the corporate state. p. 138—215, 321—340.
- Sillani, Tomaso (szerk.).** L'état Mussolinien et les réalisations du fascisme en Italie. Paris: Plon 1931. 379 p. 77448
- Silone, Ignazio.** Der Faschismus. Seine Entstehung und seine Entwicklung. Zürich: Europa-Verl. 1934. 294 p. 82919
- Spirito, Ugo.** I fondamenti dell' economia corporativa. 4453
= Nuova Antologia. Vol. 269. 1930. p. 493—508.
- Stanka, Rud.** Faschismus und Ständestaat. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 6. p. 13—15.
- Strele, Kurt.** Parlament und Regierung im faschistischen Italien. Innsbruck: Wagner 1929. [8], 70 p. (Schriften d. Inst. f. Sozialforschung i. d. Alpenländern a. d. Univ. Innsbruck, 4.) 69768
- Széchenyi György gróf.** Új fascizmus. 1950
= Korunk Szava. 4. évf. 1934. p. 14; 29—30.
- Tempel, Wilhelm.** Aufbau der Staatsgewalt im faschistischen Italien. Anh.: Die wichtigsten faschist. Grundgesetze seit 1922. u. d. faschist. Lehre v. Berlu tti v. Verfasser übers. [1932.] 2. verm. u. verbess. Aufl. Lpzg: Hirschfeld 1933. VIII. 166 p. 82167
- Torre, Augustó.** Der italienische Korporativstaat. 3473
= Zeitschrift für Politik. Bd. 22. 1932. p. 618—622.
- Villani Lajos.** Az olasz korporációs rendszer. 2698
= Magyar Szemle. 20. köt. 1934. p. 297—304.
- Wagenführ, Horst.** Faschistische Korporation und Kartell. 3028
= Kartell-Rundschau. Jg. 32. 1934. p. 83—92.
- Wanschura, Adolf.** Die italienische Wirtschaftsverfassung im Lichte von »Quadragesimo anno«. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 21. p. 10—11.
- Zaglits, Oskar.** Der Faschismus und die berufsständische Ordnung. 2499
= Volkswohl. Jg. 25. 1933. p. 41—44.
- Zanchi, A.** Die Vollmachten der Korporationen in Italien. 1805
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 8. 1933. p. 60—62.

Spanyolország. — Spanien.

- Arias, Gino.** Die Körperschaftsordnung in Spanien. 66054
= Arias (etc.) Mussolini u. sein Faschismus, p. 265—268.
- Aunós, Eduardo.** L'organisation corporative en Espagne. 2806
= Centre international d'études sur le fascisme. A. 3. 1930. p. 191—195.
- Lindner, Elli.** Wirtschaftliche Interessenvertretung in Spanien. 587
= Soziale Praxis. Jg. 39. 1930. p. 1075—1077.

Svájc. — Schweiz.

- Burckhardt, W.** Gedanken eines Juristen über den Korporationenstaat. Bern: Stämpfli 1934.
p. 97—134. (Aus: Zeitschrift des Bernischen Juristenvereins.) P 321.66
- Hofstetter-Leu, Friedrich.** Die Schweiz und die korporative Wirtschaftsverfassung. Ein gesetzgeberischer Versuch. Hochdorf-Luzern: Selbstverl. 1933. IV, 17 p. P 381.5(494)
- Keller, Paul.** Die korporative Idee in der Schweiz. St. Gallen: Fehr 1934. 67 p. (Veröffentlichungen d. Handels-Hochschule St. Gallen, 5.) 83507
- Napolski, F.** Berufsständische und korporative Ideen in der Schweiz. 1805
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 8. 1934. p. 1310—1312.
- Piller, Josef.** Die gesetzliche Verankerung der berufsständischen Ordnung in der Schweiz. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 27. p. 3—5.
- S.** Die Züricher Studententagung über die berufsständische Neuordnung in der Schweiz. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 23. p. 15—16.
- Willi, G.** Die Verwirklichung der berufsständischen Ordnung in der Schweiz. Vorschläge zur gesetzgeberischen Regelung. Zürich: Polygraphischer Verlag 1934. 29 p. P 302.01(494)

C) A nemzeti testületi képviselőt az állami élet egyes ágazataiban.

Die nationalen körperschaftlichen Vertretungen in den einzelnen Zweigen des Staatslebens.

1. A politika, a jogalkotás és a közigazgatás terén.

Im Bereiche der Politik, des Rechtes und der Verwaltung.

- Berger, Peter.** Verfassungspolitik des Solidarismus. Ein Beitrag zum Ständeproblem. 2499
= Volkswohl. Jg. 21. 1930. p. 201—205, 261—269.
- Brauer, Theodor.** Arbeitsordnung und Sozialrecht. 83703
= Velden. Wirtschaft- u. Sozialpolitik in der berufsständischen Ordnung. p. 64—78.
- Bottai, Giuseppe.** Sviluppo dell'idea corporativa nella legislazione internazionale. Livorno: Giusti 1928. 64 p. P 342.54
- Burckhardt, W.** Gedanken eines Juristen über den Korporationenstaat. (Sonderabdruck aus der »Zeitschr. d. Bernischen Juristenvereins« Heft 3. 1934.) Bern: Stämpfli 1934. p. 97—134. P 321.66
- Dungern, Wolfram Frhr. v.** Die berufsständische Selbstverwaltung als Grundlage des kommenden Staates. Berlin: Schlieffen 1928. 63 p. P 321.04
- Düssel, Karl.** Berufsständische Verfassungspolitik. Berlin: Verlag f. Zeitkritik 1933. 60 p. P 342.54

- Ermarth, Fritz.** Theorie und Praxis des faschistisch-korporativen Staates. Heidelberg: Winter 1932. X, 127 p. (Heidelberger rechtswiss. Abhandl., 14.) **79206**
- Guarnieri, A.** I principii giuridici dello stato corporativo. Roma: Cremonese 1928. 142, IV p. **101149**
- Heinrich, Walter.** Ständische Ordnung und Diktatur. **3051**
= Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. 3. Folge. Bd. 81. 1932. p. 868—880.
- Hornig, Joachim.** Berufsständische Volksvertretung und ihre staatsrechtliche Bedeutung. (Ein Beitrag zu dem Problem der Representation der Wirtschaft im Staat insbesondere in Deutschland, Frankreich und Italien.) Breslau: Schlesische Volkszeitung 1933. 82 p. **P 342.54**
- Karrenbrock, Paul.** Recht und Wirtschaft in der ständischen Ordnung. Berlin: Erneuerungs-Verl. 1932. 65 p. (Bücherei des Ständestaates, 6.) **P 321.66**
- Koellreutter, Otto.** Grundriss der allgemeinen Staatslehre. Tübingen: Mohr 1933. XII, 284 p. § 35. Stände und Klassen. § 36. Berufsständische Formen. p. 180—192. **83099**
- Kolnai, Aurél.** Ständestaat ist Absolutismus. **1073**
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 22. 1930. p. 425—428, 455—458.
- Kosier, Ljubomir St.** Staat und Wirtschaft. Das Problem der berufsständischen Representation. Vorw. v. N. Politis. Berlin-Zürich Selbstverl. 1934. IX, 259 p. **83691**
- Lachmann, Ludwig M.** Probleme des korporativen Staates. **3046**
= Zeitschrift f. d. ges. Staatswissenschaft. Bd. 94. 1933. p. 193—212.
- Landauer, Carl.** Neuer Ständestaat? — Machtstaat u. Ständestaat. **1805**
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 7. 1933. p. 698—701, 731—734.
- List, Erich.** Gedanken zur Einführung einer ersten Kammer. [Stände-Parlament.] **3052**
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 56. 1932. p. 237—245.
- Lufft, Hermann.** Führer, körperschaftliche Organe, Bürokratie nach dem neuen italienischen Gemeinde- und Provinzgesetz. **691**
= Reichsverwaltungsblatt. Bd. 55. 1934. p. 537—541.
- Mihelics Vid.** Az új szociális állam. Társadalompolitikai és gazdasági rendelkezések Európa legújabb alkotmányában. Bp.: Szent István Társulat 1931. 195 p. (Szent István Könyvek, 93.) **74610**
- Mirkine-Guetzévitch, B.** Les nouvelles tendances du droit constitutionnel. Paris: Giard 1931. XII, 218 p. **76838**
- Nell-Breuning, Oswald v.** Wirtschaft und Recht. **83703**
= Velden. Wirtschaft- u. Sozialpolitik in der berufsständischen Ordnung. p. 48—63.
- Panunzio, Sergio.** Riforma costituzionale. Le corporazioni; il consiglio della corporazioni; il senato. Firenze: La nuova Italia 1934. 127 p. (Facoltà fascista di scienze politiche r. università di Perugia. Collana di studi fascisti, 28—29.) **83714**
- Rückert, Heinz R.** Verfassungsrechtliche Gestaltungsmöglichkeiten einer berufsständischen Vertretung im parlamentarisch-demokratischen Staate. Bochum-Langendreer: Pöppinghaus 1933. X, 53 p. **P 342.54**
- Strele, Kurt.** Parlament und Regierung im faschistischen Italien. Innsbruck: Wagner 1929. [8], 70 p. (Schriften d. Inst. f. Sozialforschung i. d. Alpenländern a. d. Univ. Innsbruck, 4.) **69768**
- Tempel, Wilhelm.** Aufbau der Staatsgewalt im faschistischen Italien. Anh.: Die wichtigsten faschist. Grundgesetze seit 1922. u. d. faschist. Lehre v. Berlutti, v. Verfasser übers. [1932.] 2. Aufl. Lpzg: Hirschfeld 1933. VIII, 166 p. **82167**
- Zaloziecky, W. R.** Gedanken zum politisch-gesellschaftlichen Ständeaufbau. **1989**
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 19. p. 12—14.

2. Gazdasági téren.

Im Gebiete der Wirtschaft.

- Adler, Max Anton.** Berufsständische Wirtschaftsgesinnung. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 34. p. 8—12.
- Ambrosio, Manlio A. d'.** Economia politica corporativa. Roma: Littorio 1930. 377 p. 1 t. 83746
- Antweiler, Bruno.** Steuerpolitik und Vermögensbildung in der berufsständischen Ordnung. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik in der Berufsständischen Ordnung. p. 167—183.
- Beckerath, Erwin v.** Wirtschaftsverfassung des Faschismus. 3052
= Schmollers Jahrbuch. Jg. 56. 1932. p. 1187—1202.
- Bernhard, George.** Enquêtes des Reichswirtschaftsrats. 1416
= Magazin der Wirtschaft. Jg. 6. 1930. p. 2150—2154.
- Bode, K.** Realisierungsfragen der berufsständischen Wirtschaftsordnung. 1073
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 26. 1934. p. 925—928.
- Bode, K.** Systemfragen der berufsständischen Wirtschaftsordnung. 1073
= Der österreichische Volkswirt. Jg. 26. 1934. p. 823—825.
- Buchner, Hans.** Grundriss einer nationalsozialistischen Volkswirtschaftstheorie [1930.] 2. Aufl. 74424
München: Eher 1930. 47 p. (Nationalsoz. Bibl., 16.)
- Carli, Filippo.** Premesse di economia corporativa. Con lettera di G. Bottai. Pisa: Nistri Lischi 1929. 60 p. P 381.5
- Dainelli, Amelia.** Die faschistische korporative Wirtschaftsordnung. 4394
= Weltwirtschaftliches Archiv. Bd. 38. 1933. p. 195—206.
- Dobretsberger, Josef.** Konzern- u. Kartellpolitik. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik in der Berufsständischen Ordnung. p. 184—195.
- Flugmacher, Ernst.** Die berufsständische Idee als Grundlage moderner Wirtschaftsgestaltung. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 229—236.
- Francz, Roger.** Le perfectionnement de l'outillage national: Projet Tardieu et plan du Conseil national économique. 3672
= Revue d'économie politique. A. 44. 1930. p. 1172—1191.
- Freytag, Hellmuth.** Die Organisation der wirtschaftlichen und berufsständischen Selbstverwaltung in der Tschechoslowakei. Lpzg: Noske 1934. X, 129 p. 83328 és 83572
- Gangemi, Lello.** Lineamenti di politica economica corporativa. Pref.: Gino Borgatta. Vol. 1. Catania: Studio ed. moderno 1932. 478 p. 83744
- Gessner, Oskar.** Der berufsständische Gedanke für Staat, Gesellschaft und Wirtschaft. Berlin: Bernard & Graefe 1932. 43 p. P 302.01
- Glum, Friedrich.** Der deutsche und der französische Reichswirtschaftsrat. Berlin: Gruyter 1929. 188 p. (Beiträge z. ausländischen öffentl. Recht und Völkerrecht, 12.) 68420
- Görnandt, Rudolf.** Die berufsständische Verfassung der deutschen Wirtschaft. Entwurf eines Gesetzes betreffend die Bildung wirtschaftlicher Korporationen (Berufsstände, Wirtschaftskammern, Reichswirtschaftsrat, Kartelle.). Berlin: Erneuerungsverl. 1933. 40 p. 3 t. P 381.53(43)
(Zeit- u. Streitfragen, 2.)
- Guothfalvy-Dorner Zoltán.** Nemzeti gazdasági tanácsok. A gazdaságpolitika szakértő szervei. Bp.: Egyetemi-ny. 1932. 172 p. (Magy. közgazgatástud. intézet, 10.) 80242
- Heine, Enno.** Arbeit und Kapital im Ständestaat im Gegensatz zum Staate der Vergangenheit. 2. Aufl. Berlin: Heymann 1934. 64 p. P 380.32
- Heinrich, Walter.** Die berufsständische Wirtschaft im neuen Staate. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 409—418.

- Heinrich, Walter.** Der Faschismus. Staat u. Wirtschaft im neuen Italien [1929.] 2. Aufl. mit d. ital. u. dtischen Text d. Carta del lavoro. München : Bruckmann 1932. VIII, 195 p. **79616**
- Heinrich, Walter.** Die Gegenseitigkeit von Landwirtschaft und Industrie. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 121—128.
- Heinrich, Walter.** Die Unzulänglichkeit der Begriffe »Horizontal« und »Vertikal« zur Erklärung des wirtschaftlichen Verbändewesens. Ein Beitrag zur Organisationslehre der ständischen Wirtschaft. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 27—49, 168—187.
- Heinrich, Walter.** Das wirtschaftliche Ständehaus unter Voraussetzung berufsständischer Organisation der Volkswirtschaft. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 457—477.
- Hérisson, Charles.** Le national-socialisme et l'économie dirigée. **3476**
= Revue politique et parlementaire. Tome 157. 1933. p. 34—44.
- Herring, E. Pendleton.** The Czechoslovak Advisory Board for economic questions. **3727**
= American Political Science Review. Vol. 24. 1930. p. 439—450.
- Heyde, Ludwig.** Reform des Reichswirtschaftsrats. **2946**
= Jahrbuch für Sozialpolitik. Bd. 1. 1930. p. 26—35.
- Hilmer, Franz.** Ständische Planwirtschaft. Eine Darstellung der heutigen Wirtschaft. — Der Plan einer Neuordnung derselben. Brünn : Organisation der deutschen Landwirte Mährens 1932. 48 p. **P 381.5**
- Hofman, Paul.** Planwirtschaft und berufsständische Ordnung. **2499**
= Volkswohl. Jg. 25. 1934. p. 175—177.
- Hornig, Joachim.** Berufsständische Volksvertretung und ihre staatsrechtliche Bedeutung. (Ein Beitrag z. d. Problem d. Representation d. Wirtschaft im Staat insbesondere in Deutschland, Frankreich u. Italien.) **P 342.54**
- Jostock, Paul.** Konjunkturpolitik u. Krisenabwehr i. d. berufsständischen Ordnung. **83703**
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 13—27.
- Kalveram, Wilh.** Die Betriebswirtschaftslehre im ständischen Staat. **1805**
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 8. p. 142—145, 195—197.
- Karrenbrock, Paul.** Recht und Wirtschaft in der ständischen Ordnung. Berlin : Erneuerungs-Verl. 1932. 65 p. (Bücherei des Ständestaates, 6.) **P 321.66**
- Karrenbrock, Paul.** Ständische Wirtschaft. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 478—489.
- Karrenbrock, Paul.** Ständische Wirtschaft auf dem Marsche. **x 2220**
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 241—250.
- Kosier, Ljubomir St.** Staat und Wirtschaft. Das Problem der berufsständischen Representation. Vorw. v. N. Politis. Berlin-Zürich Selbstverl. 1934. IX, 259 p. **83691**
- Lachmann, Ludwig M.** Faschistischer Staat und korporative Wirtschaft. Diss. Berlin 1930. [8], 88 p. **78568**
- Lammers, Clemens.** Autarkie, Planwirtschaft und Berufsständischer Staat? Berlin : Heymann 1932. 45 p. **P 381.5**
- Laufenburger, Henry.** L'économie corporative en Italie et en Allemagne. **3476**
= Revue politique et parlementaire. Tome 159. 1934. p. 26—39.
- Lindner, Elli.** Die Wirtschaftsrate in Europa. Ein Beitr. z. Frage d. Schaffung einer europ. Wirtschaftsunion. Berlin : Mittler 1931. 55 p. 1 t. **P 381.53(4) és 74879**
- Longert, W.** Liberale oder organische Staats- und Wirtschaftsordnung? Berlin : Verl. f. Nationalwirtschaft u. Werksgemeinschaft 1930. 32 p. **P 321.93**

- Melchett**, Lord. An economic Third Chamber. 1337
= Spectator. Vol. 445. 1932. p. 616—617.
- Messner**, Johannes. Wettbewerbsfreiheit und berufsständische Ordnung. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 1—12.
- Messner**, Johannes. Wettbewerbsfreiheit und berufsständische Ordnung. 2499
= Volkswohl. Jg. 24. 1932. p. 33—41.
- Mihelics** Vid. Az új szociális állam. Társadalompolitikai és gazdasági rendelkezések Európa legújabb alkotmányaiban. Bp.: Szt. István Társulat 1931. 195 p. (Szent István Könyvek, 93.) 74610
- Mikos** Ferenc. Berufsständische Ordnung und Kapitalismus. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 20. p. 10—12.
- Mikos** Ferenc. A Quadragesimo anno gazdasági rendje. Bp.: Pázmány Péter irod. társ. 1934. 284 p. 83586
- Mück**, Franz. Die Wiedergeburt der ständisch gebundenen Wirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 145—167.
- Müller-Armack**, Alfred. Staatsidee u. Wirtschaftsordnung im neuen Reich. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1933. 62 p. P 335.6(43)
- Nell-Breuning**, Oswald. Wirtschaft und Recht. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 48—63.
- Pieper**, August. Berufsgedanke u. Berufsstand im Wirtschaftsleben. München-Gladbach: Volksvereins-Verl. 1926. 134 p. 83707
- Renzetti**, G. Wiederaufbau der Wirtschaft durch den Faschismus. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 233—244.
- Société des nations. Section des relations économiques.** Étude sur les conseils économiques dans les différents pays du monde. Préparée par Elli Lindner. Genève: Soc. des Nat. 1932. 109 p. 81089
- Spirito**, Ugo. I fondamenti dell'economia corporativa. 4453
= Nuova Antologia. 1930. Vol. 269. p. 493—508.
- Strohe**, Jakob. Verschiedene Pläne einer berufsständischen Ordnung der Wirtschaftsgesellschaft. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 146—166.
- Strong**, C. F. Modern political constitutions. An introduction to the comparative study of their history and existing form. London: Sidgwick & Jackson 1930. XIV, 380 p. 73411
Chapter XV. The economic organisation of the state. p. 308—326.
- Supino**, Camillo. Lohn und Gewinn in der korporativen Wirtschaft. 4394
= Weltwirtschaftliches Archiv. Bd. 34. 1931. p. 230—249.
- Tatarin-Tarnheyden**, Edgar. Die Berufsstände, ihre Stellung im Staatsrecht u. die deutsche Wirtschaftsverfassung. Berlin: Heymann 1922. XIX, 260 p. 50560
- Velden**, Joseph van der (Hg.). Wirtschafts- und Sozialpolitik in der berufsständischen Ordnung. Erste Soziale Woche d. Volksvereins f. d. kath. Deutschland. Köln: Bachem 1933. XII, 200 p. 83703
- Völtzer**, Friedrich. Der Weg zur organischen Wirtschaftsordnung und ihre theoretische Grundlage. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 4. 1934. p. 229—243.
- Wilden**, Josef. Die berufsständische Organisation der Wirtschaft. Gedanken eines Praktikers. Köln: Gilde-Verlag 1932. 47 p. P 380.01

Mezőgazdaság. — *Landwirtschaft.*

- Degenfeld-Schomburg**, Franz-Joseph. Agrarpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 96—116.
- Hilmer**, Franz. Der berufsständische Gedanke in der Landwirtschaft. Brünn: Organisation d. deutschen Landwirte Mährens 1932. 11 p. P 383.29
- Hilmer**, Franz. Der berufsständische Gedanke in der Landwirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 140—147.
- Lagler**, Ernst. Der berufsständische Aufbau der österreichischen Landwirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 147—151.
- Meisner**, Andreas. Die geplante Neuregelung d. berufsständischen Vertretung d. tschechoslow. Land- u. Forstwirtschaft. Prag: Dtsche agr. Dr. 1925. 137 p. (Schriften f. d. deutsche Landvolk, 1.) 58058
- Organizzazione** sindacale agricola del fascismo. Pref. di Luigi R a z z a. Nel decennale della rivoluzione. Roma: Confederazione nazionale dei sindacati fascisti dell'agricoltura 1932. 262 p. 83719
- Preisbisch**, Hubert. Gebietswirtschaften und Wirtschaftsräte. Die Grundlagen für den Aufbau der heimischen Wirtschaft, mit besonderer Berücksichtigung der Landwirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 251—257.

Kereskedelem és ipar. — *Handel und Gewerbe.*

- Berger**, Alfred Viktor. Die verschiedenen Formen der Aussenhandelspolitik mit besonderer Berücksichtigung der Kräfte, die zur berufsständischen Gestaltung führen. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 303—308.
- Hackelsberger**, Albert. Gewerbe- u. Handelspolitik u. das Unternehmertum i. d. berufsständischen Ordnung. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 28—47.
- Longert**, W. Das Handwerk in der berufsständischen Wirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 222—224.
- Lübbering**, Heinrich. Handwerks- u. Mittelstandspolitik i. d. berufsständischen Ordnung. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 117—132.
- Meusch**, H. (Hg.). Berufsstandgedanke und Berufsstandspolitik des Handwerks. Im Auftrage des Vorstandes des Deutschen Handwerks- und Gewerbekammertages. Hannover: Jänecke 1931. IV, 162 p. 83745
- Reininghaus**, G. Ständestaat und Industrie. 1989
= Der christliche Ständestaat. Jg. 1. 1934. Nr. 10. p. 7—10.
- Schindler**, E. Das neue Handwerksrecht. 587
= Soziale Praxis. Jg. 43. 1934. p. 801—810.
- Sohm-Rethel**, Alfred. Ursprung und Bestimmung der ständischen Handelspolitik. 1805
= Der deutsche Volkswirt. Jg. 8. 1934. p. 1835—1839, 1883—1888.
- Wernet**, Wilhelm. Das Handwerk in der berufsständischen Wirtschaft. Berlin: Erneuerungs-Verl. 1932. 68 p. P 384.2(43)

Hitelügy. — *Kreditwesen.*

- Ottel**, Fritz. Zur ständischen Kreditverfassung. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 2. 1932. p. 577—583.

- Störck, Richard.** Die ständische Kreditverfassung. Berlin : Erneuerungs-Verl. 1931. 48 p. P 387.7
- Störck, Richard.** Die ständische Kreditverfassung. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 71—95, 187—208.
- Vogel, Emanuel Hugo.** Neue Wege einer organischen Eingliederung des Bank- und Kreditwesens in dem Bau der Volkswirtschaft. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 14—34.

3. A szociálpolitika feladatkörében.

Im Aufgabenkreise der Sozialpolitik.

- Aimi, Alcide.** Dalla scomparsa del salariato alla corporazione. Mantova : Ed. Paladino 1934. 4°. 223 p. 18 t. x 6381
- Albrecht, Gerhard.** Vom Klassenkampf zum sozialen Frieden. Jena : Fischer 1932. [8], 132 p. 81303
Dritter Abschnitt. III. Berufsstand und Werksgemeinschaft. p. 104—118.
- Andreae, Wilhelm.** Das faschistische Syndikatswesen und die Gleichschaltung der freien Gewerkschaften in Deutschland. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 257—261.
- Bayer, Hans.** Gewerkschaftsbund und berufsständischer Aufbau. 2499
= Volkswohl. Jg. 25. 1934. p. 251—255.
- Brauer, Theodor.** Arbeitsordnung und Sozialrecht. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 64—78.
- Brauer, Theodor.** Berufsständische Idee, Arbeitsordnung und Sozialrecht. 1912
= Schönere Zukunft. Jg. 8. 1932/33. p. 278—279, 306—307.
- Brauer, Theodor.** Die katholische Auffassung der Sozialpolitik im Zeitalter des deutschen Industrialismus. 83709
= Velden. Die berufsständische Ordnung. p. 45—61.
- Eickstedt, C.** Die berufsständische Lösung der Landarbeiterfrage in Pommern. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 3. 1933. p. 132—139.
- Fantini, Oddone.** La legislazione sociale nell'Italia corporativa e negli altri Stati. Con prefazione di Benito Mussolini. 3. ed. ampl. e riord. Milano : Società editrice Dante Alighieri 1931. 454 p. 83715
- Gehle, Heinrich.** Sozialversicherungswesen u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. 83703
= Velden. Wirtschafts- u. Sozialpolitik i. d. berufsständischen Ordnung. p. 79—95.
- Gickler, Johannes.** Der Arbeitnehmer i. d. berufsständischen Ordnung. 83709
= Velden. Die berufsständische Ordnung. p. 103—121.
- Heinrich, Walter.** Die soziale Frage. Ihre Entstehung in der individualistischen und ihre Lösung in der ständischen Ordnung. Jena : Fischer 1934. VIII, 204 p. 83633
- Internationales Arbeitsamt.** Das Recht der beruflichen Vereinigung. Bd 1—5. Genf : Selbstverl. 1927—1930. (Studien u. Berichte, A 28—32.) 65450
Bd. 1. Rechtsvergleichende Untersuchung. XV, 143 p.
Bd. 2. Grossbritannien, Irischer Freistaat, Frankreich, Belgien, Luxemburg, Niederlande, Schweiz. XII, 443 p.
Bd. 3. Deutschland, das vormalige Österreich-Ungarn, Österreich, Ungarn, Tschechoslowakische Republik, Polen, Baltische Staaten, Dänemark, Norwegen, Schweden, Finnland. 1928. XVI, 435 p.
Bd. 4. Italien, Spanien, Portugal, Griechenland, Königreich der Serben, Kroaten und Slowenen, Bulgarien, Rumänien. XV, 440 p.
Bd. 5. Vereinigte Staaten von Amerika, Kanada, Lateinamerika, Südafrikanische Union, Australien und Neuseeland, Indien, China, Japan. 1930. XVI, 537 p.
- Mihelics Vid.** Az új szociális állam. Társadalompolitikai és gazdasági rendelkezések Európa legújabb alkotmányában. Bp. : Szent István Társulat 1931. 195. p. (Szent István Könyvek, 93.) 74610

- Rath, Rudolf.** Gedanken über die berufsständische Arbeitsverfassung. 1232
= Arbeiterschutz. Jg. 45. 1934. p. 85—90, 109—114.
- Rauecker, Bruno.** Vom Wesen des Standes. 952
= Reichsarbeitsblatt. N. F. Jg. 13. 1933. II. 473—II. 477.
- Reupke, Hans.** Unternehmer und Arbeiter in der faschistischen Wirtschaftsideo. Berlin :
Hobbing 1931. 60 p. 75141
- Spann, Othmar.** Die Krise der Sozialpolitik und ihre Lösung in der ständischen Wirtschafts-
verfassung. x 2220
= Ständisches Leben. Jg. 1. 1931. p. 2—16.
- Velden, Joseph van der (Hg.).** Wirtschafts- und Sozialpolitik in der berufsständischen Ordnung.
Erste Soziale Woche d. Volksvereins f. d. kath. Deutschland. Köln : Bachem 1933.
XII, 200 p. 83703
-

A Fővárosi Könyvtár szerzeményeinek válogatott jegyzéke, 1933.

*Verzeichnis ausgewählter Zugänge der Stadtbibliothek, 1933.
Select list of new accessions, 1933.*

0 Általános munkák

Allgemeines — General works

001 Tudomány és tudás

*Wissenschaft und Wissen
Science and knowledge*

Année de la Coopération intellectuelle, L'. Paris :
Institut international de coopération intel-
lectuelle 1933. 143 p. X 2166

Litt, Theodor. Wissenschaft, Bildung, Welt-
anschauung. Lpzg : Teubner 1928. 136 p.
80370

Madelung, E[rwin]. Die Bedeutung der Wissen-
schaften im Rahmen unserer Kultur. Frank-
furt a. M. 1932. P 001(04)

Sullivan, J[ohn] W[illiam] N[avin]. Limitations
of science. London : Chatto & Windus 1933.
[6], 303 p. 82292

01 Könyvészet

Bibliographie — Bibliography

Aistleitner József. A győri püspöki nagyobb
papnevelő intézet könyvtárának 1500-ig ter-
jedő ősnymtatványai. Győr : Győregyház-
megyei Alapny. 1932. 67 p. 0171/187

Alter, Franz Karl. Bibliographische Nach-
richten von verschiedenen Ausgaben orien-
talischer Bibeltexte und der Kirchenväter.
Wien : Trattner 1779. 222 p. 0162/23

Assmann, Friedrich Wilhelm. Quellenkunde
der vergleichenden Anatomie als Vorläufer
einer pragmatischen Geschichte der Zoo-
tomie. Braunschweig : Vieweg 1847. VIII,
319 p. 01659/2

Beltrami, Luca. Bibliografia Vinciana. 1885—
1919. Roma : Tip. del Senato 1919. 21 p.
80550

Bibliotheca oeconomica oder Verzeichniss d. in
älterer u. neuerer Zeit bis z. Mitte d. Jahres
1840 in Deutschland u. d. angrenzenden
Ländern erschienenen Bücher über d. Haus-
u. Landwirtschaft, v. Theod. Christ. Friedr.
Enslin [1825.] 2. neubearb. Aufl. v.
Wilhelm Engelmann. Lpzg : Engel-
mann 1841. IV, 438 p. 0166/77

Breslauer, Martin. Kunsthandlung. Das deutsche
Lied geistlich und weltlich bis zum 18-ten
Jahrhundert. Berlin : Selbstverl. 1908. XI,
277—581 p. 1 t. (Katalog III.) 091/324

Catalogus bibliothecae. Joannis cardinalis
Simor principis primatis regni hungariae
archiepiscopi Strigoniensis. Tom. 1—2. Stri-
gonii : Buzárovits 1887. 0172/36

Colas, René. Bibliographie générale du costume
et de la mode. T. 1—2. Paris : Colas 1933.
01639/7

Ecsedi István. Debrecen sz. kir. város Köz-
művelődési Könyvtárának könyvjegyzéke a
közönség használatára. [1922.] 3. kiad.
Debrecen : Városi ny. 1932. 303 p. 0171/150/2

Engelmann, Wilhelm (Hg.) Bibliotheca mecha-
nico-technologica oder Verzeichniss d. in
älterer u. neuerer Zeit b. z. Anfang d. Jahres
1834 ersch. Bücher d. mechan. u. techn.
Künste. Lpzg : Engelmann 1834, VI, 320 p.
01662/4

Engelmann, Wilhelm (Hg.) Bibliotheca scrip-
torum classicorum et graecorum et latinorum.
Alphabet. Verzeichniss d. Ausgaben, Über-
setzungen u. Erläuterungsschriften d. griech.
u. latein. Schriftsteller, welche v. 1700 bis
1846 gedr. worden sind. [1817.] 6. gänzl.
umgearb. Aufl. Lpzg : Engelmann 1847.
XLVIII, 508 p. 0168/13

Fullerton, B. M. Selective bibliography of
american literature 1775—1900. Introd. by
Carl van Doren. New York : Paysen
1932. XII, 327 p. 01682/2

- Kassa.** Múzeum. Nyilvános könyvtárának címjegyzéke. Szerk. Rössler Elemér. Kassa: Werfer 1904. XIII, 728 p. **0171/185**
- Kertész János.** Az ifjabb András Gyula gróf irodalmi munkássága. 1896—1929. Bp.: Attila-ny. 1933. 10 p. **01200/81**
- Kirchsen, Friedrich.** Bibliographie Napoleons. Eine systematische Zusammenstellung in kritischer Sichtung. Berlin: Mittler 1902. VIII, 189 p. **01694/25**
- Kozocsa Sándor** (összeáll.) Az 1932-ik év irodalomtörténeti munkássága. Bp.: Pallas 1933. 53 p. (Irodalomtört. füz., 48.) **01681/2**
- Köblös Zoltán** (összeáll.) Halotti beszédek az erdélyi országos múzeum és a kolozsvári ref. kollégium könyvtárában. Kolozsvár: Gámán-ny. 1905. XIV, 103 p. **01692/9**
- Litschauer, G. Fr.** Bibliographie zur Geschichte, Landes- und Volkskunde des Burgenlandes 1800—1929. Lief. 1. Linz: Winkler 1933. (Archiv f. Bibliographie, Beiheft 8.) **01694/24**
- Magyar országgyűlés könyvtára.** Katalógus. Közgazdasági és pénzügyi irodalom (B 8 szakjelzéssel). Szerk. Nagy Miklós, Trocsányi György & Spóner Ferenc közreműködésével. Almásy László előszavával. Bp.: Athenaeum 1932. LXXXVI, 1335 p. **0171/154/2**
= Magy. országgyűlési kvtárának katalógusa, 2.
- Maizner János.** A magyar orvostudományi irodalom 1770-ig. Kolozsvár: Magyar polgárny. 1885. 32 p. **01661/18**
- Meyer, Frdr.** Katalog der Goethe-Bibliothek. Lpzg: Boerner [190?] 81 p. 4 t. **0120/79**
- Meyer, Friedrich.** Verzeichnis einer Goethe-Bibliothek. Lpzg: Dyk 1908. XII, 708 p. 1 t. **01683/13**
- Ráth György.** Nyomtatott szertartáskönyveink a római rituale behozataláig. Bp.: Hornyánszky 1891. 45 p. **0162/24**
- Rétif de la Bretonne, Nicolas.** Katalog einer Sammlung seiner Werke. Einl. v. Arthur Schurig. Berlin: Antiquariat am Lützowplatz 1922. 110 p. **0120/78**
- Reuss, Jeremias David.** Das gelehrte England oder Lexikon der jetztlebenden Schriftsteller in Grossbritannien, Irland u. Nordamerika nebst einem Verzeichnis ihrer Schriften v. Jahr 1770—90. Berlin: Nicolai 1791. XXVI, 459 p. **0130/31**
- Rosenbaum, Julius (Red.)** Additamenta ad L. Choulanti bibliothecam medico-historicam. T. 1—2. Halis Saxonum: Lippert 1842 & Schweitschke 1847. **01661/20**
- Rosenthal, Ludwig.** Bibliotheca liturgica. T. 1—2. München: Rosenthal [o. J.] (Rosenthal, Katalog, 150.) **0162/22**
- Rosenthal, Jacobus.** De imitatione Christi. Catalogus XXXVIII bibliothecae completendis codices manuscriptos, editiones traditionesque plusquam sexaginta linguarum hujus libri inter omnes medii aevi celeberrimi. Adjecta sunt opera Thomae a Kempis et Johannis Gerson atque in extremo opuscula fere omnia quae agunt de controversia illa famosissima hodie post trium seculorum disputationes obscuriore quam antea, quis sit autor illius libri. München: Rosenthal [o. J.] 92 p. (Rosenthal Catalogus, 38.) **0120/80**
- Röhrich, Reinhold (Hg.)** Bibliotheca geographica Palaestinae. Chronolog. Verzeichnis der auf die Geographie des Heiligen Landes bezügl. Literatur v. 333 bis 1878. u. Versuch einer Cartographie. Berlin: Reuther 1890. XX, 742 p. **01691/10**
- Safarik, Paul Jos.** Geschichte der südslavischen Literatur. Bd. 1—3. A. d. handschriftl. Nachlasse hg. v. Josef Jireček. Prag: Tempsky 1864—1865. **01549/4**
Bd. 1. Slowen. u. glagolit. Schrifttum. 1864. VIII, 192 p.
Bd. 2. Gesch. d. illir. u. kroat. Literatur. 1865. V, 382 p.
Bd. 3. Gesch. d. serb. Schrifttums. 1865. XIV, 480 p.
- Teisserius, Antonius.** Catalogus auctorum qui librorum catalogos, indices, bibliothecas, virorum litteratorum elogia, vitas, aut orationes funebres, scriptis consignatunt. Cum Philippi Labbaei Bibliotheca nummaria. Genevae: Tournes 1686. [8], 560+30 p. **01692/8**
- Washington. International committee of historical sciences.** International bibliography of historical sciences. 2. year 1927. Paris: Colin 1932. LXXX, 431 p. **0169/66**
- Weiss & Co. Antiquariat.** Catalogus librorum rarorum saec. XIV—XIX. München: Selbstverl. 1927. 205 p. VIII t. (Katalog IV.) **q 091/303**
- Weller, Emil.** Der Volksdichter Hans Sachs und seine Dichtungen. Eine Bibliographie. Nürnberg: Sichling 1868. XV, 136 p. **0120/76**
- Zolnai Klára.** A magyarországi olasz nyomtatványok. (1699—1918.) Bp.: Szerző 1932. 104 p. **01543/45**
Bibliográfia: p. 25—98. [magyar és olasz].

02 Könyvtárügy

Bibliothekswesen — Library economy

- Brown, Charles Harvey & H. G. Brusfield.** Circulation work in college and university libraries. Chicago: American libr. association 1933. VIII, 179 p. **0277/25**
- Comité international des bibliothèques.** Actes du 5me session Berne 9—10. VI, 1932. La Haye: Nijhoff 1932. 167 p. 1 t. (Publ., IV.) **0206/9**
- Fitz József.** Jelentés az egyetemi könyvtár működéséről az 1930—31. tanévben. Pécs: Egyetemi könyvtár 1931. 17 p. **Q 02778/3/1**
= Közlemények a Pécsi Erzsébet tud. egyetem könyvtárából, 1. [Könyvomat.]
- Guide des services nationaux** de renseignements duprêt et des échanges internationaux [1930]. 2. éd. Paris: Inst. internat. de coopération intellectuelle 1933. 74 p. **0200/97**
- Gyalui Farkas (szerk.)** Legkedvesebb könyveim. Bp.: Singer & Wolfner 1902. 160 p. 8 t. **0288/103**
- Hofmiller, Josef.** Über den Umgang mit Büchern. München: Langen [1927]. 213 p. (Bücher d. Bildung, 26.) **82030**
Bibliographie: p. 197—203.
- Horváth Margit.** Klímó püspök könyvtár-alapítása. Pécs: Egyetemi könyvtár 1932. 23 p. **Q 02778/3/12**
= Közlemények a Pécsi Erzsébet tud. egyetem könyvtárából, 12. [Könyvomat.]
- Illinois. University.** The library building. Urbana: University pr. 1929. [10 p. 3 t.] **0223/9**
- Literarischer Jahresbericht** des Dürerbundes und der Deutschen Zentralstelle für volkstümliches Büchereiwesen. Jg. 20. [1931.] Langensalza: Beltz [1931]. **0288/101**
Red. Fritz Kaphahn und Hans Hofmann 1931—.
- Löffler, Kl[emens].** Deutsche Klosterbibliotheken. [1918.] 2. stark verm. u. verbess. Aufl. Bonn: Schroeder 1922. 310 p. (Bücherei d. Kultur u. Gesch., 27.) **0276/18**
- Milano. Biblioteca Ambrosiana.** Guida sommaria per il visitatore della Biblioteca Ambrosiana e della collezioni annesse. Milano: Tip. Allegretti 1907. 159 p. 2 t. **80542**
- Ricci, Seymour de.** Le problème des Bibliothèques françaises. Petit manuel de bibliothéconomi. Paris: Giraud-Badin 1933. 88 p. **0200/96**
- Sawyer, Harriet Price.** The library as a vocation. Reprints of papers and addresses. New York: Wilson 1933. 484 p. (Classics of American librarianship.) **0207/2**
- Uhlendahl, Heinrich.** Bibliotheken gestern und heute. Berlin: VDI-Verl. 1932. 151 p. (Deutsches Museum, Abh. u. Berichte, Jg. 4., Heft 5.) **0209/4**
- Veress Endre.** B á t h o r y András b. püspök könyvtára. Bp.: Athenaeum 1905. 28 p. **0271/14**
- Wieser, Max.** Der Volksbücherbau. Anhang: Ausländische Büchereibauten v. Erwin A c k e r k n e c h t. Stettin: »Verl. Bücherei u. Bildungspflege« 1930. 146 p. (Beitr. z. »Bücherei u. Bildungspflege«.) **0220/12**
- Winis Nándorné.** A kolozsvári egyetemi könyvtár román kézre jutása. [Pécs]: Egyet. ny. 1933. 7. p. **q 02778/3/15**
= Közl. a Pécsi Erzsébet tud. egyetem könyvtárából, 15.
- Zoller, Edmund.** Die Bibliothekswissenschaft im Umriss. Stuttg.: Weise 1846. VI, 72 p. 1 t. **0204/32**

07 Ujságírás

Zeitungswesen — Journalism

- Eberle, Joseph.** Grossmacht Presse. Enthüllungen f. Zeitungsgläubige. Forderungen f. Männer. Wien: Herold 1920. VIII, 348 p. **82013**
Bibliographie: p. 340—348.
- Eichstädt, Volkmar.** Die deutsche Publizistik von 1830. Beitr. z. Entwicklungsgesch. d. konstitutionellen u. nat. Tendenzen. Berlin: Ebering 1933. 209 p. (Histor. Studien, 232.) **82506**
Bibliographie: p. 170—203.
- Fussek, Emil H.** Die Entstehung der čechoslowakischen Republik und die Presse. Zürich 1931. **P 07 : 321.09(437)**
- Kienningers, Werner.** Die Einteilung der periodischen Pressschriften. Diss. Erlangen 1932. **P 05**
- Ronco, Franz Gustav.** Zur Organisation der Presseammer. Bonn 1932. **P 07(43)(061)**
- Schanz, Joachim.** Die Entstehung eines deutschen Presse-Grossverlages. Diss. Berlin 1932. X, 197 p. 1 t. **81012**
- Stutterheim, Kurt v.** Die englische Presse. Berlin: Duncker 1933. [8], 139 p. (Zeitung u. Zeit, VI.) **82172**

090 Bibliofilia

Bibliophilie — Bibliofily

- Brassó. Gimnázium.** Katalog der von der Kronstädter Gymnasialbibliothek bei der 400jährigen Luther Feier in Kronstadt ausgestellten Druckwerke aus dem Reformationszeitalter. Von Julius Gross Bibliothekar. Kronstadt: Gött & Sohn 1883. X, 64 p. 091/315
- Braungart, Richard.** Das moderne deutsche Gebrauchs-Exlibris. München: Hanfstaengl 1922. 101 p. 12 t. 81977
- Gilhofer & Ranschburg Antiquariat.** Sammlung Franz Trau. Handschriften mit Miniaturen. Miniaturen auf Einzelblättern. Holztafeldrucke. Inkunabeln. Holzschnittwerke des 16. Jahrh. Wien: Selbstverl. 1905. 151 p. (XIX. Auktion.) 091/320
- Halle, J. Antiquariat.** Drucke des sechzehnten Jahrhunderts von 1501 bis 1530. I—II. Deutschland. München: Selbstverl. 1927. (Katalog 65.) 091/323
- Hess, G. Antiquariat.** Livres illustrés du XVIIIème siècle. Illustrierte Bücher des XVIII. Jahrhunderts. München: Selbstverl. [O. J.] 134 p. 1 t. (Katalog 24.) 091/327
- Hiersemann, Karl W. Antiquariat.** Manuscripte des Mittelalters und späterer Zeit. Einzel-Miniaturen. Reproduktionen. Lpzg: Selbstverl. 1906. 222 p. 19 t. (Katalog 330.) 091/311
- Hirsch, Emil. Antiquariat.** Incunabula rara et curiosa saeculi XVI. München: Hirsch [S. a.] 160 p. [I&] XII t. (Katalog LIII.) 091/313
- Hirsch, Emil. Antiquariat.** Sammlung Arthur Rümmer. Illustrierte Werke und Graphik des neunzehnten Jahrhunderts in Erst-Drucken. Vorw. v. Karl Voll. München: Selbstverl. 1916. 88 p. XLt. 091/312
- Hoepli, Ulrico. Libreria.** Manoscritti, miniature, incunabuli, egature, libri figurati dei secoli XVI. e XVIII. Milano: Hoepli 1927. 173 p. CX t. 091/318
- Hoepli, Ulrico. Libreria.** Vendita all'asta della preziosa collezione proveniente dalla assata Libreria de Marinis. Parte 1—2. Milano: Hoepli 1925. 091/317
- Internationale Buchkunst Ausstellung, Leipzig 1927.** Amtlicher Katalog. Lpzg: Insel-Verl. 1927. 353 p. 88 t. 81939
- James, Philip.** Children's books of yesterday. Ed. C. Geoffrey Holme. London: Studio Ltd. 1933. 128 p. (The Studio special autumn number.) 091/330
- Lanckoronska, M. & R. Oehler.** Die Buchillustration des XVIII. Jahrhunderts. Teil II.: Die deutsche und schweizerische Buchillustration des Vorklassizismus. Lpzg: Insel-Verl. 1933. 243 p. 46 t. q 091/296
- Lavedan, Henri.** Almanach chantants et galants du XVIIIème siècle composant la collection de H. L. Préf. de Albert Flament. Paris: Giraud-Badin 1928. 94 p. 091/326
- Lavedan, Henri.** Livres précieux coffrets et portefeuilles du XVIème au XVIIIème siècle provenant de la collection de H. L. Préf. de Albert Flament. Paris: Giraud-Badin 1929. 54 p. 091/325
- Millot, Stanislas.** Nouvelles méthodes pour la description et l'identification des incunables. Paris: Droz 1931. 80 p. 091/319
- Mittelalterliches Hausbuch.** Bilderhandschrift des 15. Jahrhunderts. Vorw. v. A. Essenewein. Frankfurt a. M.: Keller 1887. XII, 53 p. 36 t. 5585
- Pichon, Léon.** The new book-illustration in France. Transl. by Herbert B. Grimsditch. London: The Studio 1924. VII, 168 p. 25 t. X 6226
- Reiter László.** Magyar könyvkultúra. Felköszöntő Lerchenfeld gróf német követnek a vezető bibliofilek tiszteletére rendezett estélyén Wienben, 1928. X. 2-án. Bp.: Amicus 1928. 12 p. 8 t. 80385
- Terdecq, Sullivan de.** Collection & Album— Livres anciens. Part. I—II. Bruxelles: Deman 1907. 091/321
- Weiss & Co. Antiquariat.** Codices manuscripti incunabula typographica. München: Selbstverlag 1926. 189 p. XXIII t. (Katalog I.) q 091/302

1 Bölcsélet

Philosophie — Philosophy

- Aster**, E. Raum und Zeit in der Geschichte der Philosophie und Physik. München: Rösl 1922. 150 p. (Philos. Reihe, 45.) **81764**
- Bergfeld**, Werner. Der Begriff des Typus. Eine systematische und problemgeschichtliche Untersuchung. Bonn: Röhrscheid 1933. XII, 102 p. **82542**
Bibliographie: p. VII—IX.
- Bock**, Emil. Wiederholte Erdenleben. Die Wiederverkörperungsidee in der deutschen Geistesgeschichte. Stuttg.: Verl. d. Christengemeinschaft 1932. 174 p. **81371**
- Boethius**, Anicius Manlius Severinus. Trost der Philosophie. Übers. v. Eberhard Gothein. Berlin: Verl. Die Runde 1932. 215 p. **81409**
[Lateinisch—deutsch.]
- Böhm Károly**. Logika. [1888.] 2. kiad. Bp.: Kókai 1901. VII, 88 p. **81771**
- Bréhier**, Émile. Histoire de la philosophie. Tome 1—6. Paris: Alcan 1930—32. **80517**
Tome 1: Intr.-Période hellénique. 262 p. Bibliographie: p. 37—38+86—87+95 [etc.].
Tome 2: Période hellénistique et romaine. p. 262—525. Bibliographie: p. 283+331—332+361—62 [etc.].
Tome 3: Moyen âge et renaissance. p. 523—791. Bibliographie: p. 547—48+566—67+630—32 [etc.].
Tome 4: Le dix-septième siècle. 314 p. Bibliographie: p. 45+126—28+142—43 [etc.].
Tome 5: Le dix-huitième siècle. p. 310—576. Bibliographie: p. 320+334—35+358 [etc.].
Tome 6: Le XIX. siècle-période des systèmes (1800—1850). p. 573—911. Bibliographie: p. 597—98+613—646 [etc.].
- Brentano**, Franz. Kategorienlehre. Hg. [und] eingel. v. Alfred Kastil. Lpzg.: Meiner 1933. LI, 405 p. (Philosoph. Bibl., 203.) **82417**
- Brosch**, Hermann Josef. Der Seinsbegriff bei Boethius. Innsbruck: Rauch 1931. VIII, 121 p. (Philos. u. Grenzwissenschaften, IV, 1.) **81025**
- Brück**, Maria. Über das Verhältnis Edmund Husserls zu Franz Brentano vornehmlich mit Rücksicht auf Brentanos Psychologie. Würzburg: Triltsch 1933. VIII, 118 p. **82182**
Bibliographie: p. V—VII.
- Comte**, August. Die positive Philosophie. Im Auszuge v. Jules Rig. Übers. v. J. H. v. Kirchmann. Bd. 1—2. Heidelberg: Weiss 1883. XXVIII, 472; X, 524 p. **81782**
- Cullberg**, John. Das Du und die Wirklichkeit. Zum ontologischen Hintergrund der Gemeinschaftskategorie. Uppsala: Lundequistska bokhandeln 1932. XI, 250 p. (Uppsala univ. arsskrift, 1.) **81213**
- Cunningham**, G. Watts. The idealistic argument in recent British and American philosophy. New York: The Century co. 1933. XIII, 547 p. **81374**
- Czolbe**, Heinrich. Neue Darstellung des Sensualismus. Lpzg.: Costenoble 1855. XII, 237 p. **80493**
- Dacqué**, Edgar. Natur und Erlösung. München: Oldenbourg 1933. 145 p. **81138**
- Degener**, Alfons. Dilthey und das Problem der Metaphysik. Bonn: Röhrscheid 1933. 127 p. **81383**
- Dénes Magda**. A tárgy problémája Brentanonál és Meinongnál. Fejezetek a tárgyelmélet történetéből. Dissz. Bp.: Elek 1933. 74 p. **R 112**
Bibliográfia: p. 71—74.
- Des Cartes**, Renatus et Benedictus de Spinoza. Praecipua opera philosophica. Recogn.: Carolus Riedel. Vol. 1—2. Lipsiae: Hartung 1843. **80766**
- Dingler**, Hugo. Der Glaube an die Weltmaschine und seine Überwindung. Stuttg. 1932. **P 113**
- Diogenes Laertius**. De vitis, dogmatibus et apophthegmatibus clarorum philosophorum libri X. Gr. et lat. indic. a Paulo Daniele Longolio. [Hely n.] Puttner 1739. 1234+[112] p. **80681**
[Görög és latin.]
- Eisler**, Rudolf. Geschichte des Monismus. Lpzg.: Kröner 1910. V, 204 p. **81775**
Bibliographie: p. 193—204.
- Eucken**, Rudolf. Einführung in eine Philosophie des Geisteslebens. Lpzg.: Quelle & Meyer 1908. 197 p. **80608**
- Ettlinger**, Max. Geschichte der Philosophie von der Romantik bis zur Gegenwart. München: Kösel & Pustet 1924. VIII, 326 p. (Philos. Handbibliothek, VIII.) **81998**

- Fischer, Friedrich Carl.** Die Nullpunkt-Existenz. Dargestellt a. d. Lebensform Sören Kirkegards. München: Beck 1933. 224 p. **82392**
Bibliographie: p. 222—223.
- Fischl Klára.** Bergson tér- és időelmélete. Bp.: Sárkány-ny. 1932. 20 p. **R 114**
Bibliográfia: p. 20.
- Frank, Philipp.** Das Kausalgesetz und seine Grenzen. Wien: Springer 1932. XV, 308 p. **80925**
- Freund, Else.** Die Existenzphilosophie Franz Rosenzweigs. Ein Beitr. z. Analyse seines Werkes: »Der Stern d. Erlösung«. Lpzg: Meiner 1933. 152 p. **82157**
- Fries, Jakob Friedrich.** System der Logik. [1811.] 2. verb. Aufl. Heidelberg: Mohr & Winter 1819. XII, 650 + VI p. **80841**
- Frischeisen-Köhler, Max (Hg.).** Moderne Philosophie. Ein Lesebuch z. Einführung in ihre Standpunkte u. Probleme. Stuttg.: Enke 1907. XII, 412 p. **80828**
Bibliographie: p. 403—410.
- Fuetscher, Lorenz.** Akt und Potenz. Eine kritisch-systematische Auseinandersetzung mit dem neueren Thomismus. Innsbruck: Rauch 1933. 347 p. (Philosophie u. Grenzwissenschaften, IV/4—6.) **80637**
- Fullerton, George Stuart.** On Spinozistic immortality. Philadelphia: Univers. of Pennsylvania 1899. 154 p. (Publ. of the Univers. of Pennsylvania, 3.) **81077**
- Gehlen, Arnold.** Idealismus und Existentialphilosophie. Lpzg 1933. **P 121.2**
- Gentile, Giovanni.** Der aktuelle Idealismus. Tübingen 1931. **P 141**
- Gross, Karl.** Zur Psychologie und Metaphysik des Wert-Erlebens. Berlin 1932. **P 124**
- Gundolf, Ernst & Kurt Hildebrandt.** Nietzsche als Richter unserer Zeit. Breslau: Hirt 1923. 104 p. **82079**
- Gutberlet, [C.]** Das Unendliche metaphysisch und mathematisch betrachtet. Mainz: Faber 1878. IV, 220 p. **81312**
- Harburger, Walter.** Strahlender Raum. Die physikalischen Eigenschaften der reinen Anschauungsformen a priori. München: Duncker & Humblot 1933. 95 p. **81836**
- Hasse, Heinrich.** Das Problem des Sokrates bei Friedrich Nietzsche. Lpzg: Meiner 1918. 26 p. **P 1 Nietzsche**
- Hasse, Karl Paul.** Von Plotin zu Goethe. Die Entwicklung des neuplatonischen Einheitsgedankens zur Weltanschauung der Neuzeit. Lpzg: Haessel 1909. VIII, 327 p. **80827**
- Hegel, Georg Frdr.** Phaenomenologie des Geistes. Hg. von G. J. Bolland. Leiden: Adriani 1907. XXXVI, 751 p. **81787**
- Hensel, Paul.** Thomas Carlyle. [1900.] 2. durchges. Aufl. Stuttg.: Fromann 1902. 218 p. (Fromanns Klassiker d. Philosophie, XI.) **80826**
- Hess, Gerhard.** Französische Philosophie der Gegenwart. Berlin: Junker & Dünhaupt 1933. 95 p. (Philos. Forschungsberichte, 16.) Bibliographie: p. 86—90. **81085**
- Heyer, Karl.** Wie man gegen Rudolf Steiner kämpft. Stuttg.: Surkamp 1932. 108 p. **81563**
- Hildebrandt, Kurt.** Platon. Der Kampf des Geistes um die Macht. Berlin: Bondi 1933. 400 p. 1 t. **81404**
- Jansen, Bernhard.** Aufstiege zur Metaphysik heute und ehem. Freiburg i. Br.: Herder 1933. VIII, 537 p. **82277**
- Joel, Karl.** Philosophenwege. Ausblicke u. Rückblicke. Berlin: Heyfelder 1900. XII, 308 p. **81149**
- Keckés Pál.** A bölcelet története főbb vonásokban. Bp.: Stephaneum 1933. 646 p. **K 1090/8 & 82279**
- Kiesel, Arthur.** Wir sehen nur Schatten. Gespräche über letzte Fragen der Philosophie. Lpzg: Reclam 1933. 408 p. **81005**
- Kiesewetter, J[h.] G[f.] C[hr.].** Grundriss einer allgemeinen Logik nach Kantischen Grundsätzen. Bd. 1—2. Berlin: Lagarde 1802—06. **81209**
Bd. 1. Reine allg. Logik. [1791.] 3. verm. Aufl. 1802. 520 p.
Bd. 2. Angewandte allg. Logik. [1796.] 2. verb. Aufl. 1806. [4] + 502 p.
- Kleinpeter, H.** Die Erkenntnistheorie der Naturforschung der Gegenwart. Lpzg: Barth 1905. XII, 156 p. **81779**
- Kowalowski, Arnold.** Arthur Schopenhauer und seine Weltanschauung. Halle: Marhold 1908. 237 p. **81784**
- Köppen, Friedrich.** Schellings Lehre oder das Ganze der Philosophie des absoluten Nichts. Nebst 3 Briefen verwandten Inhalts v. Friedr. Heinz Jacobi. Hamburg: Perthes 1803. VIII, 278 p. **81314**

- Kunert, Karl.** Die Objektivität der Werte. Wertphilosophie als Deutung d. Lebenssinnes im Geiste d. Erneuerung d. deutschen Idealismus. Bd. 1. Berlin: Reuther & Reichard 1933. 82159
Bd. 1. Allgemeine Einleitung und Die Objektivität des theoretischen Wertes. XX, 592 p.
- Lazarus, M[oritz].** Ideale Fragen in Reden u. Vorträgen. [1878.] 2. Ausg. Berlin: Hofmann 1879. 362 p. 80556
- Lehmann, Gerhard.** Die Ontologie der Gegenwart in ihren Grundgestalten. Halle 1933. P 111
- Leser, Hermann.** Einführung in die Grundprobleme der Erkenntnistheorie. Lpzg: Veit 1911. VI, 284 p. 81761
- Lodge, Oliver.** My philosophy representing my views on the many functions of the ether of space. London: Benn 1933. 318 p. 81702
- Löwy-Cleve, Felix.** Die Philosophie des Anaxagoras. Versuch einer Rekonstruktion. Wien: Konegen 1917. [10], 111 p. 82133
- Ludowici, August.** Zugleich. Versuch einer Ordnungslehre. (Hochzucht der Seele.) München: Bruckmann 1933. 395 p. 81685
- Malebranche, Nicolas.** Christlich-metaphysische Betrachtungen. Aus d. Französischen. Münster: Theising 1842. XXVI, 258 p. 82032
- Mendelssohn, Moses.** Sämtliche Werke. Bd. 1—12. Ofen: Burian 1819—25. 80319
Bd. 1. Phädon. XL, 254 p. 1 t.
* 2—4. Philosophische Werke. 247; 248; 201 p.
* 5. Jerusalem. 204 p.
* 6. Morgenstunden. [17], 282+XXXV p.
* 7. Ritualgesetze d. Juden. XXXVI, 192 p.
* 8. Psalmen. XIV, 358 p.
* 9. Briefwechsel. VIII, 310 p.
* 10—11. Vermischte Schriften. X, 113+VI, 40+VIII, 35; XVI, 78+IV, 70+V, 29+153 p.
* 12. Manasseh Ben Israel: Rettung d. Juden. A. d. Englischen. 153 p. 1 t.
- Mette, Hans Joachim.** Der handschriftliche Nachlass Friedrich Nietzsches. Lpzg: Hadl 1932. (4), 85 p. 1 t. (6. Jahrgabe d. Ges. d. Freunde d. Nietzsche-Archivs.) 81420
- Metz, André.** Bergson et le bergsonisme. Paris: Vrin 1933. 253 p. 82204
- Metzger, Arnold.** Phänomenologie und Metaphysik. Das Problem d. Relativismus u. seiner Überwindung. Halle a. Saale: Niemeyer 1933. XVI, 270 p. 82549
- Mill, John Stuart.** Dissertations and discussions political, philosophical and historical. Vol. 1—2. London: Parker 1859. 80568
- Moser, Simon.** Grundbegriffe der Naturphilosophie bei Wilhelm von Ockham. Innsbruck: Rauch 1932. VIII, 176 p. (Philos. u. Grenzwissenschaften, IV, 2/3.) 81024
- Nagy Lajos.** Az élő gondolat. Bp.: Németh 1930. 407 p. 82301
- Nemesius.** Nemesii episcopi et philosophi. De natura hominis, lib. unus ed. & lat. conv. à Nicasio Ellebodio Casbetano. Antverpiae: Plantinus 1565. 142 p. 80737 [Görög és latin nyelven.]
- Neugebauer, Paul.** Schopenhauer in England mit. bes. Berücks. seines Einflusses auf d. englische Literatur. Diss. Berlin 1931. 107 p. 81016
Bibliographie: p. 95—105.
- Orel, Anton.** Das Weltantlitz. Eine gemeinverständliche Natur-, Kultur-, Religions- und Geschichtsphilosophie. Mainz: Matthias Grünewald-Verl. 1933. 589 p. 80955
- Ostler, Heinrich.** Die Realität der Aussenwelt. Mit einem Beitr. z. Theorie d. Gesichtswahrnehmung. Paderborn: Schöningh 1912. XII, 444 p.. 81504
- Palágyi [Menyhért].** Naturphilosophische Vorlesungen über die Grundprobleme des Bewusstseins und des Lebens. Charlottenburg: Günther 1908. 312 p. 81739
- Pauler Ákos.** Aristoteles. Paderborn: Schöningh 1933. 128 p. 82258
- Pauler Ákos.** Bevezetés a filozófiába. [1920.] 3. jav. & bőv. kiad. Bp.: Danubia [1933.] 268 p. (Tudományos gyűjt.) 80960
- Petersen, Julius.** Kausalität, Determinismus und Fatalismus. München: Lehmann 1909. VI, 166 p. 81752
- Petzäl, Äke.** Logistischer Positivismus. Göteborg 1931. P 144.1
- Petzoldt, Joseph.** Das Weltproblem vom Standpunkte des relativistischen Positivismus. [1906.] 2. Aufl. Lpzg: Teubner 1912. VI, 210 p. 81763
- Petzoldt, Joseph.** Einführung in die Philosophie der reinen Erfahrung. Bd. 1—2. Lpzg: Teubner 1900—1904. 81754
Bd. 1. Die Bestimmtheit der Seele. 356 p. [Csak az I. k. van meg.]
- Platon.** Gastmahl. Phaidros, Phaidon. Übertr. v. Rudolf Kassner. Jena: Diederichs 1914. 113 p. 1 t. 81027

- Platon.** Timaios. Kritias. Gesetze X. Übertr. v. Otto Kiefer. Jena: Diederichs 1909. 223 p. **81026**
- Poetter, Frdr. Christoph.** Die Geschichte der Philosophie im Grundriss. Ein übersichtlicher Blick in den Verlauf ihrer Entwicklung. [1873.] 2. Aufl. Gütersloh: Bertelsmann 1882. VIII, 372 p. **81767**
- Poirier, René.** Essai sur quelques caractères des notions d'espace et de temps. Thèse. Paris: Vrin 1932. 387 p. (Bibl. d'histoire de la philosophie.) **80902**
- Poirier, René.** Remarques sur la probabilité des inductions. Paris: Vrin 1931. 226 p. **80914**
- Ratzenhofer, Gustav.** Die Kritik des Intellects. Positive Erkenntnistheorie. Lpzg: Brockhaus 1902. 166 p. **81755**
- Reymond, Arnold.** Les principes de la logique et la critique contemporaine. Paris: Boivin 1932. 279 p. (Bibl. de la Revue des cours et conférences.) **80943**
- Richter, Gustav Theodor.** Spinozas philosophische Terminologie. Historisch u. immanent kritisch untersucht. Bd. 1. Lpzg: Barth 1913. **81886/1**
1. Abt.: Grundbegriffe der Metaphysik. 170 p.
- Santayana, George.** Some turns of thought in modern philosophy. Cambridge: Univers. pr. 1933. 121 p. **82520**
- Sauer, Wilhelm.** Philosophie der Zukunft. Eine Grundlegung der Kultur. Stuttg.: Enke 1929. XVI, 428 p. 2 t. **82137**
- Scheler, Max.** Zur Ethik und Erkenntnislehre. Tod u. Fortleben. Über Scham und Schamgefühl. Vorbilder u. Führer. Ordo Amoris. Phänomenologie u. Erkenntnistheorie. Lehre v. d. drei Tatsachen. Berlin: Neuer Geist-Verl. 1933. VIII, 468 p. (Schriften a. d. Nachlass, I.) **82210**
- Schlick, Moritz.** Allgemeine Erkenntnislehre. Berlin: Springer 1918. IX, 346 p. **81778**
- Schmidt, Alexis.** Beleuchtung der neuen Schellingschen Lehre von Seiten der Philosophie und Theologie. Nebst Darstellung u. Kritik d. früheren Schellingschen Philosophie u. einer Apologie d. Metaphysik, insbes. d. Hegelschen gegen Schelling u. Trendelenburg. Berlin: Scherk 1843. XVI, 342 p. **80492**
- Schmidt, Oscar.** Die naturwissenschaftlichen Grundlagen der Philosophie des Unbewussten. Lpzg: Brockhaus 1877. 86 p. **80771**
- Scholz, Heinrich.** Der platonische Philosoph auf der Höhe des Lebens und im Anblick des Todes. Tübingen 1931. **P 1 Platon**
- Schulz, Bernhard.** Das Bewusstseinsproblem vom psychologischen, positivistischen, erkenntnistheoretisch-logischen, metaphysischen u. biologischen Standpunkt. Wiesbaden: Bergmann 1915. [6], 86 p. **P 153.7**
- Selchow, Bogislaw.** Der Glaube in der deutschen Ich-Zeit. Lpzg: Koehler 1933. 236 p. **80956**
- Signoris, E.** Punti di vista scientifico-positivi. Torini: Tip. »Minerva« 1932. 223 p. **80277**
- Simon, Paul.** Sein und Wirklichkeit. Grundfragen einer Metaphysik. München: Hueber 1933. VIII, 179 p. **80992**
- Somogyi József.** Az ideák problémája. Bp. 1931. **R 141**
- Spann, Othmar.** Philosophenspiegel. Die Hauptlehren der Philosophie begrifflich und lehrsgeschichtlich dargestellt. Lpzg: Quelle & Meyer 1933. VIII, 310 p. (Wissenschaft u. Bildung, 286/87.) **81856**
- Spindler, Josef.** Nietzsches Persönlichkeit und Lehre im Lichte seines »Ecce homo«. Stuttg.: Cotta 1913. 101 p. **81943**
- Stein, Ludwig.** Philosophische Strömungen der Gegenwart. Stuttg.: Enke 1908. XVI, 452 p. **81776**
- Sternberg, Kurt.** Die Geburt des Etwas aus dem Nichts. Berlin 1933. **P 11**
- Vacherot, É[tienne].** Histoire critique de l'école d'Alexandrie. T. 1—3. Paris: Ladrance 1846—51. **80819**
- Verweyen, Johannes Maria.** Philosophie des Möglichen. Grundzüge einer Erkenntnis-kritik. Lpzg: Hirzel 1913. X, 240 p. **82125**
- Vidor Pál.** A görög és a zsidó gondolat találkozása Philon bölcseletében. (Első rész.) Dissz. Bp.: Gewürz 1932. 31 p. (A Magy. Zsidó Szemle XLIX. évf.-ból.) **A 50.14/1**
- Vogel, Heinrich.** Die Krisis des Schönen. Ein Umweg z. Grundfrage d. menschlichen Existenz. Berlin [193?]. **P 701**
- Wesendonk, O. G.** Das Weltbild der Iranier. München: Reinhardt 1933. 354 p. **A 55.10/1**
- Winter, Eduard.** Bernard Bolzano und sein Kreis. Dargest. mit Heranziehung d. Nachlässe Bolzanos u. seiner Freunde. Lpzg: Hegner 1933. 288 p. **81162**
Bibliographie: p. 275—282.

Wittgenstein, Ludwig. Tractatus Logico-Philosophicus. Intr. by Bertrand Russell. London: Kegan Paul, Trench, Trubner 1922. 189 p. (Internat. libr. of psychology philos. and scient. method.) 81292

Zsivanovits László. A pesszimizmus. Balassagyarmat: Hollósy-ny. 1933. 188 p. 81643

13 Okkult tudományok

Okkultismus — Occultism

Parapsychologia — Parapsychology

Boll, Franz. Stern Glaube und Sterndeutung. Die Geschichte und das Wesen der Astrologie. [1917.] 4. Aufl. Unter Mitwirkung v. Carl Bezold u. W. Gundel. Lpzg: Teubner 1931. XIV, 230 p. 24 t. 82335

Böhm, Joseph. Inneres Schauen von menschlichen und kosmischen Beziehungen der Seele. Beitr. z. Enträtselung d. »Okkulten«. Pfullingen i. Württ.: Baum [1928.] 24 p. (Wiener parapsychische Bibl., 18.) P 133

Elbé, Louis. Les postulats spiritualistes devant la science moderne. [1932.] 2. éd. Paris: Perrin 1933. 204 p. 80949

Horst, Georg Conrad. Deuteroskopie oder merkwürdige psychische und physiologische Erscheinungen und Probleme aus dem Gebiete der Pneumatologie. Bd. 1. Frankfurt a. M.: Wilmans 1830. VII, 264 p. 82510

Kemmerich, Max. Die Brücke zum Jenseits. Erweiterte Neubearbeitung v. »Gespenster u. Spuke«. München: Langen 1927. 709 p. 82304

Lawton, George. The drama of life after death. A study of the spiritualist religion. London: Constable 1933. XXVI, 668 p. 16 t. 80923
Bibliography: p. 631—653.

Martensen-Larsen, H. Am Gestade der Ewigkeit. Die Stadt der Trauer und die Welt des Lichts. Berlin: Fische-Verl. [1932.] 201 p. 81565

Martensen-Larsen, H. An der Pforte des Todes. Eine Wanderung zwischen zwei Welten. [1931.] 3. Aufl. Übers. v. Cecile Wedel. Einführung v. Karl Heim. Berlin: Fische-Verl. [1932.] 234 p. 80860

Pensa, Henri. Sorcellerie et religion. Du désorare dans les esprits et dans les moeurs aux XVIIe et XVIIIe siècles. Paris: Alcan 1933. 383 p. 81323

Siebert, Karl. Fehlleistung und Traum. Neue Wege wissenschaftlicher Traumdeutung. Wien: Braumüller 1932. VII, 179 p. 82535

Spesz Sándor. Okkultizmus és csoda. A tudomány és a hit egymáshoz való viszonyának egyik problémája. Magyar kiad. Kosice [Kassa]: Universum-ny. 1933. 196 p. (Új élet könyvei, 1.) 80986

Strauss, Heinz Artur. Der astrologische Gedanke in der deutschen Vergangenheit. München: Oldenbourg 1926. 104 p. 1 t. Bibliographie: p. 101—102. 82550

Werle, Fritz. Das All und die Lebenslinie. Eine astrologische Elementenlehre mit bes. Berücks. d. Tierkreises. München: Barth 1932. 268 p. 79859

15 Lélektan

Psychologie — Psychology

Adler, Alfred. Praxis und Theorie der Individualpsychologie f. Ärzte, Psychologen und Lehrer. [1920.] 4. Aufl. München: Bergmann 1930. VII, 245 p. 80324

Adler, Alfred. Der Sinn des Lebens. Wien: Passer 1933. 205 p. 82544

Alexy E[lza]. Szuggesztió és önszuggesztió. Bp.: Magy. könyvkiadó [1925.] 62 p. 81351

Bachelard, Gaston. L'intuition de l'instant. Étude sur la Siloë de Gaston Roupenel. Paris: Stock 1932. 128 p. 80948

Bleuler, Eugen. Naturgeschichte der Seele und ihres Bewusstwerdens. Mnemistische Biopsychologie. [1921.] 2. umgearb. Aufl. Berlin: Springer 1932. 268 p. 82609

Bühler, Charlotte. Der menschliche Lebenslauf als psychologisches Problem. Lpzg: Hirzel 1933. XVI, 328 p. 1 t. (Psycholog. Monographien, 4.) 80340

Christiansen, Broder und Eli Carnap. Neue Grundlegung der Graphologie. München: Felsen-Verl. 1933. 96 p. 2 t. 81322

Clouston, T. S. Die Gesundheitspflege des Geistes. Vorw., Anmerkungen & ein neues Kapitel v. Aug. Forel. München: Reinhardt [1908.] VIII, 319 p. 81768

Döring, W[oldemar] O[sk.]. Die Hauptströmungen in der neueren Psychologie. Lpzg: Dürr 1932. 132 p. (Ordentl. Veröff. d. »Pädagogischen Literatur-Ges. Neue Bahnen«.) 81253

- Egyedi, Henrik.** Die Irrtümer der Psychoanalyse. Eine Irrlehre mit einem genialen Kern. Wien: Braumüller 1933. [VII], 86 p. **82290**
- Ennemoser, Joseph.** Historisch-psychologische Untersuchungen über den Ursprung und das Wesen der menschlichen Seele überhaupt, und über die Beseelung des Kindes insbesondere. [1824.] 2. Aufl. Stuttg.: Cotta 1851. 164 p. **81429**
- Fabinyi Andor.** Adalékok a jellem esztetikájához. Bp. 1933. **R 156.7**
- Flugel, J. C.** A hundred years of psychology 1833—1933. [London]: Duckworth 1933. 384 p. (100 years series.) **82525**
Bibliography: p. 363—372.
- Friedmann, M.** Über die Psychologie der Eifersucht. Wiesbaden: Bergmann 1911. VII, 112 p. **80613**
- Gerling, Reinhold.** Die Gymnastik des Willens. [1905.] 3. vollst. neubearb. Aufl. Oranienburg-Berlin: Möller 1913. [8], 225 p. **81769**
- Gerling, Reinh.** Die Kunst der Konzentration. Ein Kursus in Unterrichtsbriefen f. Geistesarbeiter, Studierende [etc.] [1912.] 6. Aufl. Prien [Ob.]: Anthropos-Verl. [1920.] 169 p. **81502**
- Gerling, Reinhold (Hg.).** Praktische Menschenkenntnis. Der Weg z. Ergründung d. Veranlagung u. des Charakters durch Physiognomik, Gehirn- und Schädellehre, Handformenkunde u. Graphologie, v. —, Karl Baumbach, Hans Freimark [etc]. Berlin: Bong 1930. 47, 92, 136, 99, 144, 64 p. 5 t. **X 6143**
- Hauser, Rudolf.** Lehrbuch der Psychologie. Freiburg i. Br.: Herder 1933. VI, 135 p. Bibliographie: p. 129. **80781 & 82613**
- Heilig, G.** Die sinnliche Gefühle des Menschen. Versuch einer entwicklungsgeschichtlichen Ableitung. Jena: Fischer 1919. VI, 121 p. **81993**
- Hermann Imre.** A pszichoanalízis mint módszer. Bp.: Novák [193?] 86 p. **80778**
- Heussner, Alfred.** Einführung in die Psychologie. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1918. IV., 237 p. **81765**
Bibliographie: p. 232—235.
- Hirsch, Georg.** Die Faulheit. Charakterologische Studien. Halle a. S.: Marhold 1931. p. 71—221. (Dtsche Psychologie, VII. 2.) Bibliographie: p. 218—221. **81272**
- Honecker, Martin.** Das Denken. Versuch einer gemeinverständlichen Gesamtdarstellung. Berlin: Dümmler 1925. [8], 149 p. **82732**
Bibliographie: p. 145—146.
- Hughes, Henry.** Die Mimik des Menschen auf Grund voluntarischer Psychologie. Frankfurt a. M.: Alt 1900. XII, 423 p. **80611**
- Jahn, Ernst & Alfred Adler.** Religion und Individualpsychologie. Wien: Passer 1933. 99 p. **82280**
- Jahn, Ernst.** Menschenführung. Über Individualpsychologie u. Seelsorge. München: Müller 1932. 101 p. **81460**
Bibliographie: p. 93—99.
- Janssen, Otto.** Dasein und Bewusstsein. Eine Studie z. Problematik d. Bewusstseins. Berlin: Gruyter 1933. 51 p. **81407**
- Jung, C[arl] G[ustav].** Die Beziehung zwischen dem Ich und dem Unbewussten. Zürich: Rascher 1933. 207 p. **81436**
- Kankeleit, Otto.** Die schöpferische Macht des Unbewussten. Ihre Auswirkung in der Kunst und in der modernen Psychotherapie. Berlin: Gruyter 1933. 89 p. **81642**
- Kern, Berthold.** Das Wesen des menschlichen Seelen- und Geisteslebens. [1905.] 2. Aufl. Berlin: Hirschwald 1907. 434 p. **81749**
- Klages, Ludwig (Hg.).** Graphologisches Lesebuch. Hundert Gutachten a. d. Praxis. Unter Mitw. v. Fachgenossen. Mit 117 Handschriftproben. Lpzg: Barth 1930. V, 291 p. **80005**
- Klein, Melanie.** Die Psychoanalyse des Kindes. Wien: Internat. Psychoanalyt.-Verl. 1932. 324 p. **80698**
- Krauss, Stephan.** Der seelische Konflikt. Psychologie u. existentielle Bedeutung. Stuttg.: Enke 1933. XIII, 126 p. **82546**
- Künkel, Fritz.** Krisenbriefe. Die Beziehungen zw. Wirtschaftskrise und Charakterkrise. [193?] 2. Aufl. Schwerin i. Mecklb.: Bahn 1932. 271 p. **81378**
- Landmann, S.** Die Mehrheit geistiger Persönlichkeiten in einem Individuum. Stuttg.: Enke 1894. VI, 186 p. **80609**
- Liertz, Rhaban.** Die Naturkunde von der menschlichen Seele nach Albert dem Grossen. Köln: Bachem 1932. 140 p. (Schriften z. praktischen Erziehungskunde, 1.) **82197**

- Lindworsky, Johannes.** Experimentelle Psychologie. [1921.] 5. neubearb. Aufl. München: Kösel & Pustet 1931. XVI, 293 p. (Philosophische Handbibl., V.) **82107**
- Magyarországi pszichoanalitikai egyesület.** Lélekelemzési tanulmányok. Dolgozatok a pszichoanalízis főbb kérdéseiről. Bevezetést írta Sigmund Freud. Bp.: Somló 1933. 311 p. **81677**
- Maier, Franz.** Kennst du dich wirklich? Wege zur Selbstkenntnis u. zur Gesundung der Seele. Geleitet v. Franz Xaver Eggersdorfer. Freiburg i. Br.: Herder 1933. X, 155 p. **80622**
- Marczell Mihály.** Az ifjúság lelki világa. Bp.: Élet 1933. 272 p. (A bontakozó élet, 4.) **78087/4**
- Morgan, C. Lloyd.** The springs of conduct. London: Arnold 1892. VIII, 317 p. **81748**
- Möbius, P. J.** Die Hoffnungslosigkeit aller Psychologie. Halle 1907. **P 15**
- Muller, Maurice.** Individualité, causalité, indéterminisme. Paris: Alcan 1932. VIII, 207 p. (Bibl. de philosophie contemp.) **80921**
- Noltenius, Friedrich.** Materie, Psyche, Geist. Lpzg: Barth 1934. XIV, 522 p. **82541**
- Pauler Ákos.** A lelki élet egysége és szerkezete. (Lélektan). P. Á. egyet. előadásai után jegyezte Varga Sándor Frigyes. Bp.: Medvei 1932. 142 p. (Bölcsészettanhallgatók kvtára, 5.) **80372**
[Könyomat.]
- Prinzhorn, Hans.** Gespräch über Psychoanalyse zwischen Frau, Dichter und Arzt. Heidelberg: Kampmann 1927. 98 p. **82373**
- Rau, Albert.** Das Wesen des menschlichen Verstandes und Bewusstseins. Nach monistischer und dualistischer Auffassung. München: Reinhardt 1910. 236 p. **81759**
- Révai Erzsébet.** Stendhal akaratpszichológiája. Bp.: Sárkány-ny. 1931. 101 p. (Bibl. de l'Inst. français à l'Univ. de Budapest, 20.) **82355**
Bibliográfia: p. 98—100.
- Schmidt Ferenc.** A szellemi munka lélektanáról. Bp. 1932. **R 158.1**
- Teslery László, alsószelestei.** Egyéniség és egyéni rokonszenv. A kísérleti lélektan válogatott fejezetei új megvilágításban. Bp.: Tempo 1933. 58 p. **R 157**
- Wollnik, Hermann.** Grundfragen der Graphologie. Zur Kritik der Ausdruckskunde von Ludwig Klages. Lpzg: Barth 1933. VI, 102 p. **81482**

17 Erkölcsbölcselet. Életbölcselet

Ethik. Lebensanschauung — Ethics Practical philosophy

Beaucamp, Cola. Ruf zur Besinnung. München: Bruckmann 1932. XII, 248 p. **80892**

Beeking, J. Von Glaubensreichtum und Lebensglück. Freiburg 1932. **P 242**

Belot, Gustave. Études de morale positive. Paris: Alcan 1907. VII, 523 p. **81750**

Buch, Maganlal. Zoroastrian ethics. Introd. by Alban G. Widgery. Baroda: The College 1919. VI, 201 p. **A 55.17/1**

Diesel, Eugen. Der Weg durch das Wirrsal. Das Erlebnis unserer Zeit. [1926.] 4. umgearb. Aufl. Stuttg.: Cotta 1932. X, 280 p. **82731**

Döblin, Alfred. Unser Dasein. Berlin: Fischer 1933. 476 p. **81287**

Eucken, Rudolf. Mensch und Welt. Eine Philosophie d. Lebens. [1918.] 2. verbess. Aufl. Lpzg: Quelle & Meyer 1920. XI, 498 p. **82026**

Frick, Paul. Der weltanschauliche Hintergrund der materialen Wertethik Max Scheleers. Diss. Tübingen. Stuttg.: Adler-Dr. 1933. 104, [6] p. **82636**
Bibliographie: p. [3].

Gide, Charles. La solidarité. Cours au Collège de France (1927—1928.) Paris: Pr. univers. de France 1932. XVI, 215 p. **80945**

Grisebach, Eberhard. Gegenwart. Eine kritische Ethik. Halle: Niemeyer 1928. XIII, 608 p. **80359**

- Groos, Reinhold.** Wertethik oder religiöse Sittlichkeit? Eine Auseinandersetzung mit d. Ethik Nicolai Hartmanns u. d. neueren evangelischen Ethik. München: Kaiser 1933. VI, 148 p. (Forschungen z. Geschichte u. Lehre d. Protestantismus, II.) Bibliographie: p. 146—148. **82605**
- Heineck, Hermann (Hg.).** Die älteste Fassung von Melanchthons Ethik. Zum ersten Mal herausgegeben v. —. Berlin: Salinger 1893. [4], 55 p. **P 17 Melanchton**
- Heinrich, Amadeus.** Die Welt als Wunder. Wege z. Befreiung v. einer geistlosen mechanischen Weltanschauung. Hamburg: Christians 1932. 93 p. **81286**
- Hessen, Johannes.** Der Sinn des Lebens. Vorlesungen. Rottenburg a. N.: Bader 1933. 171 p. **82691**
Bibliographie: p. 167—171.
- Iván László.** Világnézetünk válsága és a vallási igazság. Cluj-Kolozsvár 1932. **R 177**
- Jaeger, Paul.** Vom Sinn des Lebens. Briefe über d. Evangelium. [1918.] 3. Aufl. Heilbronn: Salzer 1930. 292 p. **81399**
- Jaspers, Karl.** Die geistige Situation der Zeit. [19??] 5. neubearb. Aufl. Berlin: Gruyter 1933. 191 p. (Sammlung Göschen, 1000.) **80667**
- Kárpáti János.** Az erkölcsi megismerés határa. Dissz. Pécs: Dunántul-ny. 1932. 120 p. Bibliográfia: p. 117. **82370**
- Keyserling, Hermann.** La vie intime. (Essais proximistes). Paris: Libr. Stock 1933. 230 p. **81675**
- Koch, Gregor.** Das menschliche Leben oder die natürlichen Grundzüge der Sittlichkeit. [1915.] 3. Aufl. Einsiedeln: Benziger 1916. 577 p. **81511**
- Künkel, Hans.** Das Gesetz deines Lebens. Urformen im Menschenleben. Jena: Diederich 1933. 200 p. **81107**
- Leavitt, Sheldon.** Wege zur Höhe. Übers. v. Max Christlieb. Stuttg.: Engelhorn 1909. XVI, 296 p. **80825**
- Löwith, Karl.** Kierkegaard u. Nietzsches oder philosophische und theologische Überwindung des Nihilismus. Frankfurt a. M.: Klostermann 1933. 32 p. **Pq 335.81**
- Marden, Orison Swett.** Die Wunder des rechten Denkens. Übers. v. Max Christlieb. Stuttg.: Engelhorn 1911. 228 p. **80824**
- Marden, O. S.** Das Lebensbuch. Stuttg.: Hoffmann [1913.] VIII, 275 p. **80822**
- Mon-Hua-Liang, Esther.** Die Ethik der Schule Schopenhauers. Diss. Berlin 1932. 120 p. **81018**
Bibliographie: p. 5—6.
- Nelson, Leonard.** Vorlesungen über die Grundlagen der Ethik. Bd. 1—3. 1917—1932. **39723**
Bd. 1. Kritik d. prakt. Vernunft. Lpzg: Veit 1917. XXXIV, 710 p.
Bd. 2. System d. philosoph. Ethik u. Pädagogik. Hg. v. Grete Hermann u. Minna Specht. Göttingen: Verl. »Öffentl. Leben« 1932. XXXIII, 546 p.
Bd. 3. System d. philosoph. Rechtslehre u. Politik. Göttingen: Verl. »Öffentl. Leben« 1923. XXXV, 680 p.
- Owen, E. Geraldino.** Der Weg zum Guten. Übers. v. Marie Stahl. Heilbronn 1933. **P 177 : 21**
- Powys, John Cowper.** A philosophy of solitude. New York: Simon & Schuster 1932. VI, 233 p. **80859**
- Ross, Colin.** Der Wille der Welt. Eine Reise zu sich selbst. [1932.] 2. Aufl. Lpzg: Brockhaus 1932. 220 p. **81113**
- Schmallenbach, Herman.** Das Ethos und die Idee des Erkennens. Tübingen 1933. **P 17**
- Schmiedt Béla.** Lelket az életbe. Bp.: Szerző 1933. 238 p. **82198**
- Schuh, Wolf Chr. v.** Gib uns einen neuen, gewissen Geist. Neugeist als Notwendigkeit und Macht. Pfullingen [193?]. **P 177**
- Schwarz, Hermann.** Grundfragen der Weltanschauung. Lpzg: Dietrich 1912. IX, 298 p. **81777**
- Sebesta Ottó.** Sokan vannak a hivatottak, kevesen a választottak. Új élet alap-gondolatai. Bp.: Szerző 1933. 322 p. **80601**
- Tankó Béla.** A világnézet kérdése és más tanulmányok. Debrecen: Debreceni Bethlen Gábor Kőr 1932. 200 p. **80529**
- Weischedel, Wilhelm.** Das Wesen der Verantwortung. Ein Versuch. Frankfurt a. M.: Klostermann 1933. 110 p. **82211**
- Wilhelm, Hellmut.** Gu Ting Lin der Ethiker. Diss. Berlin. Darmstadt: Wittich 1932. 60 p. 9 t. **A 51.17/4**
- Wittmann, Michael.** Die Ethik des hl. Thomas von Aquin. In ihrem systemat. Aufbau dargest. u. in ihren geschichtl., bes. in d. antiken Quellen erforscht. München: Hueber 1933. XVI, 398 p. **80993**
Bibliographie: p. 389—392.

2 Vallás. Egyház

Religion. Kirche — Religion. Church

- Althaus, Paul.** Die letzten Dinge. [1922] 4. Aufl. Gütersloh: Bertelsmann 1933. XII, 353 p. (Studien d. apologetischen Seminars i. Göttingen, 9.) **82389**
- Bangha Béla.** Örök élet igéi. Szentbeszédék és olvasmányok. 1—2. k. Bp.: Magyar Kultúra kiad. 1934. **82718**
1. k. Az Isten arca. 215 p.
2. k. »Uram add, hogy lássak!« 211 p.
- Barth, Karl.** Die kirchliche Dogmatik. Bd. 1. München: Kaiser 1932. **81279**
Bd. 1. Die Lehre vom Wort Gottes. XIV, 528 p.
- Bertrand, Louis.** Le livre de consolation. Paris: Fayard 1933. 446 p. **82515**
- Clemen, Carl.** Der Einfluss des Christentums auf andere Religionen. Lpzg: Scholl 1933. 122 p. (Veröffentl. d. Forschungsinstituts f. vergleichende Religionsgesch. an. d. Univ. Lpzg. II. R. H. 12.) **81853**
- Fahsel, Helmut.** Der Weg zur Glückseligkeit. Berlin: Gizycki 1932. VIII, 90 p. (Kaplan Fahsel-Vortr., II.) **81316**
- Gálos László.** A Szentlélekisten. Bp.: Szt. István-társ. 1934. 235 p. (Szt. István könyvek, 110.) **82432**
Bibliográfia: p. 233.
- Jaeger, Paul.** Das Notlicht Gottes. Ein Wegweiser für Freudlose. Heilbronn: Salzer 1932. 157 p. **81359**
- Jülich, Werner.** Zur Bedeutung der religiösen Gemeinschaft im Christentum. Würzburg: Triltsch 1933. 133 p. **81400**
Bibliographie: p. 131—133.
- Keller, Adolf.** Von Geist und Liebe. Ein Bilderbuch aus dem Leben. Gotha: Klotz 1934. XII, 245 p. 15 t. **82678**
- Kempis, Thomas.** Sämtliche Werke. Bd. 1—4. Aus dem Lateinischen v. J. P. Silbert. Wien: Wallishäuser 1833. XXVI, 515; XXX, 467; LXXIX, 432; XX, 492 p. **82149**
- Kutter, Hermann.** Not und Gewissheit. Ein Briefwechsel. Basel: Kober 1927. 363 p. **81398**
- Kühnel, Joseph.** Vom Heil der Seele. Religiöse Betrachtungen. Wiesbaden: Rauch 1933. 175 p. **80624**
- Oehler, W[ilhelm] J[ohannes].** Fruchtbare Schweigen. 10 Predigten ü. d. Grundgedanken d. Gruppenbewegung. St. Gallen: Buchhandl. d. Evangel. Ges. 1933. 124 p. **82253**
- Oehler, W[ilhelm] J[ohannes].** Zwischen Hammer und Amboss! Religiöse Gedanken u. Aphorismen. München: Müller 1932. 82 p. (Christliche Wehrkraft, 22.) **82203**
- Paxson, Ruth.** Das Leben im Geist. Der Heilsplan Gottes. Bd. 1—3. Dinglingen: St. Johannis-Dr. 1932. **81344**
Bd. 1. Christus Jesus. 205 p.
« 2. Christus u. d. Gläubige. 189 p.
« 3. Der Heilige Geist i. d. Gläubigen. 238 p.
- Schümer, Wilhelm.** Tod und Leben bei Dostojewski. Ein Beitr. z. Kenntnis d. russischen Christentums. Calw: Die Brücke, Ev. Verl. [1933.] 96 p. (Studien d. Brücke-Verl. 1.) **82282**
Bibliographie: p. 93—96.
- Simándy Pál.** Az elsikkadt hegyibeszéd. Losonc: Losonczy 1932. 152 p. **82527**
- Sonnenschein, Carl.** Sonntagsevangelien. Erklärungen v.: —. Berlin: Buchverlag Germania A.-G. 1930. 120 p. **82312**
- Tamás, Aquinói Szent.** Somme théologique de Saint Thomas d'Aquin. Tom. 1—20. Ed. par J. Carmagnole. Draguignan: Impr. Gimbert 1860. **80445**
- Zinn, Elisabeth.** Die Theologie des Friedrich Christoph Oetinger. Gütersloh: Bertelsmann 1932. 441 p. (Beitr. z. Vörderung christlicher Theologie, 36/3.) **80927**

21 Vallásbölcselet. Valláslélektan

Religionsphilosophie. Religionspsychologie — Philosophy of religion. Psychology of religion

- Algermissen, Konrad.** Die Gottlosenbewegung der Gegenwart und ihre Überwindung. Hannover: Giesel 1933. XIV, 538 p. **81435**
- Andrae, Tor.** Die Frage der religiösen Anlage religionsgeschichtlich beleuchtet. Uppsala 1932. **P 291.12**

- Barry, F. R.** Christianity and psychology. Lectures towards and introduction. [1923.] 5. rev. ed. London: Student Christian movement pr. 1933. 290 p. **82495**
- Bergson, Henri.** Die beiden Quellen der Moral und der Religion. Übers. v. Eugen Lerch. Jena: Diederichs 1933. 317 p. **80584**
- Bultmann, Rudolf.** Glauben und Verstehen. Aufsätze. Tübingen: Mohr 1933. V, 336 p. **81139**
- Busson, Henri.** La pensée religieuse française de Charron à Pascal. Paris: Vrin 1933. 165 p. **81101**
- Czakó [Ambrus] Ambrosius.** A philosophy of religion. Introd. by Nathaniel Micklen. London: Allenson 1933. XIV, 157 p. **80723**
- Dahmen, Hans.** Das Gottes- und Weltbild des Aufklärungszeitalters und die Gegenwart. Düsseldorf 1932. **P 215»16:17«**
- Dibelius, Otto.** Das Wiedererwachen des Glaubens in der Gegenwart. Berlin 1933. **P 21(04)**
- Eisenhut, Heinz Erich.** Ontologie und Theologie. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1933. 86 p. (Studien z. systemat. Theologie, 13.) **82173**
- Gruehn, Werner.** Religionspsychologie. Breslau: Hirt 1926. 160 p. (Jedermanns Bücherei.) **82201**
Bibliographie: p. 151—154.
- Gruner, Paul etc.** Die Ehre Gottes. Vorträge. Von: —, Karl Heim, Gottlob Schrenk etc. Berlin: Furche-Verl. 1925. 128 p. **81137**
- Guardini, Romano.** Der Mensch und der Glaube. Versuche über d. religiöse Existenz in Dostojewskijs grossen Romanen. Lpzg: Hegner 1932. 377 p. **80382**
- Gutberlet, Constantin.** Die Theodicee. Münster: Theissing 1878. X, 218 p. **81188**
- Haecker, Theodor.** Was ist der Mensch? Lpzg: Hegner 1933. 191 p. **82508**
- Hatzfeld, Helmut.** Religiöser Aufbruch im geistigen Frankreich von heute. Freiburg i. Br. 1933. **P 215(44)»19«**
- Heim, Karl.** Bilden ungelöste Fragen ein Hindernis für den Glauben? Berlin [1932.] **P 234.2**
- Hennig, Karl.** Was ist Wahrheit? Lpzg: 1933. V, 114 p. **81564**
- Hoche, A. E.** Die Wunder der Therese Neumann von Konnersreuth. München: Lehmann 1933. 52 p. **P 231.73**
- Hynek, R. W.** Konnersreuth. A medical and psychological study of the case of Teresa Neumann. Transl. by Lancelot C. Sheppard. London: Oates & Washbourne 1932. VIII, 150 p. 1 t. **80724**
Bibliographie: p. 147—150.
- Jaeger, Paul.** Vorsehung. Beitr. z. Schicksalsfrage. Heilbronn: Boltze 1923. VII, 160 p. **81534**
- Jaquet, A.** Wissen und Glauben. Drei Essays. Basel: Schwabe 1933. XXIII, 336 p. **82679**
- Kochheim, Gustav.** Der jenseitige Mensch in der Lehre von Ursprung, Fall und Vollen dung. Hamburg 1933. **P 233**
- Köberle, Adolf.** Die Seele des Christentums. [192?] 3. Aufl. Berlin: Furche-Verl. 1932. 387 p. **80775**
- Kurz, Matthaeus.** Der gerade Aufstieg. Eine Harmonie v. Konnersreuth u. Vaticanum. Berlin: Thomas-Verl. 1932. 130 p. **81321**
Bibliographie: p. 129—130.
- Leese, Kurt.** Die Krisis und Wende des christlichen Geistes. Studien z. anthropologischen und theologischen Problem d. Lebensphilosophie. Berlin: Junker u. Dünnhaupt 1932. XV, 420 p. **80605**
- Neumann, Johannes (Hg.).** Die Entwicklung zur sittlichen Persönlichkeit. In Verbindung mit R. Allers, N. V. Arseniew etc. Hg. v.: —. Gütersloh: Bertelsmann 1931. VIII, 456 p. (Religionspsychologische Reihe, II.) **82230**
- Oldenbourg, Rose.** »Ich« ein Gottesbeweis. Freiburg i. Br. 1933. **P 211**
- Plus R.** Isten bennünk. Fordítást sajtó alá rendezte Gálffy László. Bp.: Korda 1932. 152 p. **81828**
- Raschke, Hermann.** Revolution um Gott. Thesen einer neuen Reformation. Lpzg: Lindner 1933. 101 p. **81816**
- Schmidt, Hans Wilhelm.** Zeit und Ewigkeit. Die letzten Voraussetzungen der dialektischen Theologie. Gütersloh: Bertelsmann 1927. XI, 394 p. **80368**
- Staudinger, Otto.** Der Heiland ist gut! Auffallende Gebeterhörungen u. Bekehrungen durch Konnersreuth. Salzburg: Pustet 1931. 128 p. 1 t. **81403**
- Steffes, J. F.** Religion und Religiosität als Problem im Zeitalter des Hochkapitalismus. Düsseldorf 1932. **P 217**

- Tarnóczy János.** Vallástól független életút? A modern életeszemély erkölcsi és nevelési alapelveinek vizsgálata. Tóth Tihamér előszavával. Bp.: Korda r.-t. 1932. 296 p. **82158**
- Tillich, Paul.** Religiöse Verwirklichung. Berlin: Furche-Verl. 1930. 312 p. **80358**
- Weippert, Georg.** Sündenfall und Freiheit. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1933. 109 p. **82192**
Bibliographie: p. 17.
- Werner, Martin.** Das Weltanschauungsproblem bei Karl Barth und Albert Schweitzer. Bern: Haupt 1924. 136 p. **80753**
- Winter, Eduard.** Religion und Offenbarung in der Religionsphilosophie Bernard Bolzanos, dargest. mit erstmaliger Heranziehung d. handschriftl. Nachlasses Bolzanos. Breslau: Müller & Seifert 1932. 183 p. (Breslauer Studien z. hist. Theologie, XX.) **80695**
- Witt, Leopold.** Die Leiden einer Glücklichen. Heimatblümchen aus dem Stiftland. Unt. Mitarbeit d. Aertztin Leopoldine Witt. [1928.] 3. Aufl. T. 1. Waldsassen: Angerer 1930. **82509**
T. 1: Das kleine Leben d. stigmatisierten Jungfrau Therese Konnersreuth. Nach ihren eigenen mündlichen Darstellungen. XVI, 317 p. 8 t.

22 Biblia

Bibel — Bible

- Biblia.** Szentírás a család és az iskola részére. 1—4. k. Edelstein Bertalan, Fényes Mór, Hevesi Simon [etc.] közreműködésével szerk. Frankel Bernát. Bp.: Szerkesztő 1926. **80668 & K 2210/1**
1. köt. A Tóra öt könyve. 2. kiad. 247 p.
2—3. köt. A prófétai könyvek. 254; 344 p.
4. köt. A szent iratok. XXIV, 345 p. 16 t.
- Biblia.** Az ó- és új-szövetségi szentírás a Vulgata szerint, figyelemmel az eredeti szövegre. Káldi György ford. nyomán. [1865.] 3. kiad. 1—4. k. Bp.: Szent-István-társ. 1915. **K 2200/11**
- De Raze, [Henricus] [etc.].** Concordantiarum ss. scripturae manuale. —, [Edmundus] De Lachaud, [Joan Babt.] Flandrin. [1851.] 16. ed. Paris: Gabalda 1908. VIII, 751 p. **81910**
- König, Eduard.** Ist die moderne Pentateuchkritik auf Tatsachen begründet? Stuttg. 1933. **P 222**
- Tillmann, Fritz.** Das Johannesevangelium. [1914.] 3. Aufl. und erl. v. —. Bonn: Hanstein 1923. XII, 292 p. **82130**
- Viktor János.** Boldog rabság. Vezérfonal Pál apostolnak a filippibeliekhez írott levele tanulmányozásához. Bp.: Szövétnék kiad. 1933. VII, 307 p. **82687**

232 Krisztológia

Christologie — Christology

- Guardini, Romano.** Der Kreuzweg unseres Herrn und Heilandes. Mainz: Grünewald-Verl. 1929. 47 p. **81843**
- Guignebert, Ch.** Jésus. Paris: Renaissance du livre 1933. XVII, 692 p. (L'évolution de l'humanité.) **80627**
- Hallfell, M.** Wende zu Christus. Ein Beitr. z. Verchristlichung d. Lebens. Trier: Paulinus-Dr. 1932. XVI, 190 p. 1 t. **80472**
- Lama, Friedrich Ritter v.** »Ich bin bei euch«. Christus unter uns in seinen Wundertaten d. Gegenwart durch seine übernatürliche Mitwirkung a. d. Ausbreitung d. katholischen Kirche. München: Verl. d. Salesianer 1928. 327 p. **81461**
- Müller, Johannes.** Die Bergpredigt, verdeutscht und vergegenwärtigt von —. [1906.] 8. Aufl. München: Beck 1929. VIII, 346 p. **80524**
- Schmidt-Pauli, Elisabeth.** Christus und der neue Mensch. Berlin: Verl. f. Kulturpolitik 1932. 241 p. **81326**
- Steiner, Rudolf.** Christus und die menschliche Seele. Vier Vorträge von —. Hg. v. Marie Steiner. Dornach: Philosophisch-Anthroposophischer Verl. am Goetheanum 1933. 119 p. **82265**
- Tóth Tihamér.** A szenvedő és győzedelmes Krisztus. Szentbeszéd, melyeket a Pázmány-egyetem templomában elmondott. Bp.: Saját kiad. 1933. 435 p. **82289 & 82608**
- Zündel, Friedrich.** Jesus in Bildern aus seinem Leben. [1884.] 3. Aufl. München: Kaiser 1927. VIII, 388 p. **81118**

235.3 Szentek

Heilige — Saints

- Balanyi György, [etc.].** Szentek élete. Az év minden napjára. 1. k. Írták —, Schütz Antal, Sebes Ferenc [stb.] Bp.: Szent István társ. 1932. **80982**

Blütenkranz des heiligen Franciscus von Assisi. — Fioretti di San Francesco. Übers. v. Otto Frhr. v. Taube. Einführung v. Henry Thode. Jena: Diederichs 1921. XXII, 247 p. **81957**

Johannes vom Kreuz, Der Heilige. Sämtliche Werke. Bd. 1—5. Neue dtische Ausg. v. Aloysius ab. Immac. Conceptione u. Ambrosius A. S. Theresia. München: Theatiner-Verl. 1924—1929. **73113**

Bd. 1. Aufstieg z. Berge Karmel. XXIV, 425 p. 2 t.

- 2. Dunkle Nacht. XVI, 186 p.
- 3. Lebendige Liebesflamme. 141 p.
- 4. Geistlicher Gesang. XII, 308 p.
- 5. Kleinere Schriften. [8], 379 p.

Sabatier, Paul. Leben des heiligen Franz von Assisi. (Vie de saint Francois d'Assise) Dtsch v. Margarete Lisco. [1895.] Neue Ausg. verm. durch ein neues Kapitel aus d. Leben d. hl. Franciscus u. eine kritische Studie: Die Bewilligung d. Portiuncula-Ablasses. Berlin: Reimer 1897. VI, LXVIII, 411 p. 1 t. **80646**

Stolcz Albán. Szentek élete. A ker. tökéletesség útja. Ford. Kovács István. Veszprém: Egyházmegyei könyvny. 1932. XXVIII, 170 p. **80343**

Terézia, szent, Jézusról nevezett. Összes művei. 1—3. k. Ford. szt. Teréziáról nevezett Ernő atya, karmelita. **80279**

- 1. köt. A tökéletesség útja és a belső várkastély. Bp.: Stephaneum 1923. 491 p. 1 t.
- 2. köt. Önéletrajz. Bp.: Pesti kny. 1928. 484 p.
- 3. köt. Az alapítások könyve és kisebb művek. Bp.: Pesti kny. 1928. 571 p.

Trochu, Francis. Az ars-i plébános. Vianney Szent János Mária-Baptisza 1786—1859. Ford. Árvay-Nagy Bálint. Vác: Kapisztrán-ny. 1933. 428 p. **81681**

Undset, Sigrid. Die heilige Angela Merici. Freiburg i. Br.: Herder 1933. 57 p. 1 t. **81163**

Voragine, [Jacobus] Jaques de. La légende dorée. Trad. du latin. D'après les plus anciens manuscrits. Intr. notes & index alph. par Teodor de Wyzewa. Paris: Perrin 1923. XXVIII, 748 p. 1 t. **82589**

Weil, Erwin. Flamme aus Spanien. Der Roman d. Ignatius v. Loyola. Graz: Verl. Bergland-Buch 1933. 416 p. 11 t. **80632**

Zoltán Veremund. Szent Anzelm. Bp.: Szt. István-társ. 1934. 149 p. (Szt. István-könyvek, 112.) **82431**
Bibliográfia: p. 147—148.

248.2 Misztika

Mystik — Mysticism

Anzelm, szent. A lélek párbeszéde Istennel. — proslogiona és elmélkedései. Ford. és bev. ellátta Zoltán Veremund. Bp.: Korda 1933. 96 p. **82573**

Jürgensmeier, Friedrich. Der mystische Leib Christi. Als Grundprinzip des Aszetik. Aufbau des religiösen Lebens und Sterbens aus dem Corpus Christi mysticum. [1933.] 2. Aufl. Paderborn: Schöningh 1933. 381 p. Bibliographie: p. 368—369. **82656**

Kurz, Mathäus. Pforte und Schwelle der Mystik Mödling 1926. **P 248.2**

Kühár Flóris. A lélek szemével. [Bp.:] Dom kiad. 1930. 193 p. **80628**

Nebe, Otto Henning. Gestaltwandel der Mystik. Gütersloh: Bertelsmann [1933.] 106 p. **81247**

Plus, Raul. Die Torheit des Kreuzes. Übers. v. M. Maria Paula vom Kostbaren Blut. Mödling-Wien: Missionsbuchh. St. Gabriel 1931. VII, 135 p. **81350**

Salat, J. Versuche über Supernaturalismus und Mysticismus. Sulzbach: Seidel 1823. XVI, 543 p. **81339**

266 Missziók

Missionen — Mission

Balanyi György. Montecorvinoi János. Bp.: Szt. István Akadémia 1930. 34 p. **R 92.271.3(45) Montecorvinoi János**

Bernoulli, Wilh. (Hg.). In Gottes Kraft für Gottes Reich. Worte Wicherns für unsere Zeit. Hamburg: Agentur d. Rauhen Hauses 1933. 96 p. **82497**

Ratisbonne testvérek és a Notre Dame de Sion. Előszót írta Bangha Béla. Bp. 1933. **R 92.271 Ratisbonne**

Rückert, Hanna. Die Christianisierung der Germanen. Tübingen 1932. **P 293.1**

27 Egyháztörténet

Kirchengeschichte — Church history

Balanyi György. Szerzetesrendek. Bp.: Magyar Szemle-társ. 1933. 80 p. (Kincsestár, 72.) Bibliográfia: p. 79. **82492**

- [**Bangha Béla**]. Barátainak a Jézustársaság. Bp. 1933. **R 271.5**
- Edwards, W. H.** Paul der Dritte oder die geistliche Gegenreformation. Lpzg: Hegner 1933. 282 p. **82713**
- Gemelli Ágoston.** Franziskanizmus. Ford. Takách Ince. Bp.: Ferences közlöny kiad. 1933. 488 p. **81328**
Bibliográfia: p. 465—472.
- Groot, K.** Die Erweckungsbewegung in Deutschland und ihr literarischer Niederschlag als Gegenstück zu dem holländischen Reveil. Wageningen: Veerman & Zonen [193?] 166 p. **81382**
Bibliographie: p. 162—164.
- Lippay Lajos.** A keleti egyházak. Bp.: Szt. István-társ. 1934. 225 p. (Szt. István könyvek, 111.) **82433**
Bibliográfia: p. 222—223.
- Marx Ignác.** A katolikus Egyház története. Ford.: Bilkei Ferenc. Székesfehérvár: Debreczeni-ny. 1932. XV, 839+LI p. **80010**
- Nagy Tibor, I.** Constantinus császár egyház- és valláspolitikája. I. Diocletianus, az öregező Augustus, Galerius, a fiatal Caesar és Constantinus, a trónörökös. Pécs 1932. **R 27.02:03**
- Seppelt, Franz Xaver und Klemens Löffler.** Papstgeschichte von den Anfängen bis zur Gegenwart. München: Kösel & Pustet 1933. XII, 551 p. **81488**
Bibliographie: p. VIII—XII.
- Veit, Ludwig Andreas.** Die Kirche im Zeitalter des Individualismus. 2. Hälfte: Im Zeichen des herrschenden Individualismus 1800 bis z. Gegenwart. Freiburg i. Br.: Herder 1933. XXX, 515 p. **75864/4/2**
= Kirsch: Kirchengeschichte 4/2.
- Fusshoeller, Leo.** Die Welt denkt neu! Der gesellschaftspolitische Wille d. deutschen Katholiken. Paderborn: Bonifacius-Dr. 1932. 87 p. **81281**
- Grabmann, Martin.** Die Geschichte der katholischen Theologie seit dem Ausgang der Väterzeit. Mit Benützung v. M. J. Scheebens Grundriss dargestellt von —. Freiburg i. Br.: Herder 1933. XIII, 368 p. (Herders Theologische Grundrisse.) **81876**
- Kühár Flóris & Radó Polikarp (szerk.)** Liturgikus lexikon. Komárom: Metlesichny. 1933. 456 p. **81161**
- Mahr, Franz.** Religion und Kultur. Die neueste Kulturphilosophie im Lichte katholischer Weltanschauung. Würzburg: Becker 1932. XVI, 120 p. (Abhandl. z. Philosophie u. Psychologie d. Religion, 29.) **81343**
Bibliographie: p. VII—XV.
- Németh Imre.** Lányok, asszonyok Krisztus szolgálatában. Kőszeg: Szt. Domonkosrendi nővérek tanítónőképz. kongregációja 1933. 292 p. **82572**
- Papszentelés, A—.** A pontificale romanum szövege magyar fordítással. [191?] 2. kiad. Bp.: Szt. István-társ. 1933. 89 p. (Liturgikus élet, a kath. Egyház szertartásai.) **R 264**
- Platz, Hermann & Maria Beer mann (Hg.)** Religiöse Stimmen aus dem modernen Frankreich (1880—1914). Düsseldorf 1932. **P 282(44)**
- Thrasolt, Ernst.** Carl Sonnenschein. Der Mensch und sein Werk. München: Kösel & Pustet 1932. 404 p. **81688**
- Zellinger, Johannes.** Augustin und die Volksfrömmigkeit. Blicke in d. frühchristlichen Alltag. München: Hueber 1933. [8], 113 p. **80990**
Bibliographie: p. 71—79, 100—107.

282 Katholikus egyház

Catholicismus — Catholicism

- Bangha Béla.** Katholicizmus és zsidóság. Vallástörténeti előadások. Írták: —, Iványi János és Patáky Arnold. Bp. 1933. **R 282: 296**
- Coulet, R. P.** Le Catholicisme et la Crise Mondiale. Paris: Ed. Spes 1933. 204 p. **81834**
- Eisenhofer, Ludwig.** Handbuch der katholischen Liturgik. Bd. 1—2. Freiburg i. Br.: Herder 1932. (Theolog. Bibl.) **81992**
Bd. 1. Allgemeine Liturgik. XI, 607 p.
Bd. 2. Spezielle Liturgik. X, 588 p.

284 Protestáns egyházak

Protestantismus — Protestantism

- Asmussen, Hans.** Neues Bekenntnis? Ein Beitr. z. Neubau d. Kirche. Berlin: Wichern-Verl. 1933. 40 p. **P 284(43) 193**
- Bohatec József.** Kálvin művelődéstörténeti jelentősége. Fordította Trocsányi Dezső. Pápa 1932. **R 284.2**
- Bruckner Győző.** Az 1530. évi augsburgi birodalmi gyűlés. A Confessio augustana és magyarországi variánsai. Miskolc: Ludwig & Janovits 1930. 111 p. **81626**

- Coolen, Georges.** L'Anglicanisme d'aujourd'hui. Paris: Bloud & Gay 1933. 200 p. **81833**
- Heyck, Ed[ua]rd.** Luther. [1909.] 2. bearb. Aufl. Bielefeld: Velhagen & Klasing 1933. 120 p. 3 t. **1396/29**
— Monographien z. Weltgesch. 29.
- Mahrholz, Werner (Hg.).** Der deutsche Pietismus. Eine Auswahl von Zeugnissen, Urkunden u. Bekenntnissen a. d. 17., 18. u. 19. Jh. Berlin: Furche-Verl. 1921. 456 p. **81136**
- Müller, Hans Michael.** Macht und Glaube. München: Raiser 1933. IV, 476 p. **81300**
- Pauls, Eilhard Erich.** Rings um Luther. Lübeck: Quitzow 1927. 231 p. 9 t. (Deutsches Leben, 3.) **81902**
- Piper, Otto.** Gottes Wahrheit und die Wahrheit der Kirche. Tübingen: Mohr 1933. [6], 124 p. (Beitr. z. systemat. Theologie, 4.) **80991**
- Ravasz László.** Alfa és omega. Prédikációk, beszédek, cikkek. 1—2. k. Bp.: Franklin 1933. **80614**
- Ravasz László.** Az eleveelrendelés. Bp. [193?] **R 234.9**
- Wobbermin, Georg.** Wort Gottes und evangelischer Glaube. [1930.] 2. Aufl. vermehrt um einen Bericht ü. d. Auseinandersetzung d. Verfassers mit Karl Barth. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1933. 36 p. **P 234.2**
- 291+299 Nem keresztény vallások**
- Nicht-christliche Religionen*
Non-Christian religions
- Addison, James Thayer.** Life beyond death in the beliefs of mankind. London: Allen & Unwin 1933. X, 309 p. **82438**
Bibliography: p. 285—299.
- Bhagavadgita.** Des erhabenen Sang. Übers. v. Leopold v. Schroeder. Jena: Diederichs 1922. XVI, 87 p. (Religiöse Stimmen d. Völker.) **A 54.82/9**
- Cohen, A.** Le Talmud. Exposé synthétique du Talmud et de l'enseignement des rabbins sur l'éthique, la religion les coutumes et la jurisprudence. Trad. de Jacques Marty. Paris: Payot 1933. 470 p. (Bibl. historique.) **82255**
- Daumer, G[ea]org Fr[ie]drich.** Der Feuer- und Molochdienst der alten Hebräer als urväterlicher, legaler, orthodoxer Cultus der Nation. Braunschweig: Otto 1842. VI, 320 p. **A 50.25/46**
- David-Neel, Alexandra.** With mystics and magicians in Tibet. Intr. by A. D'Arsonval. London: Lane 1931. XVI, 320 p. 24 t. **80516**
- Dufourcq, Albert.** Histoire ancienne de l'église. [1903.] 8. éd. P. 1. Paris: Plon 1933. (L'Avenir du Christianisme.) **81832**
P. 1. Les religions paiennes et la religion juive comparées. LII, 438 p.
Bibliographie: p. XXXVII—LII.
- Farkas Pál.** A buddhizmus etikája a »Negyedik nemes igazság« alapján. Debrecen 1932. **R 294.3**
- Favre, B.** Les sociétés secrètes en Chine. Origine, rôle historique, situation actuelle. Paris: Maisonneuve 1933. 222 p. **A 51.36/2**
Bibliographie: p. 217—219.
- Frazer, James George.** The fear of the dead in primitive religion. Lectures delivered on the William Wyse foundation at trinity college, Cambridge 1932—1933. London: Macmillan 1933. VIII, 204 p. **82502**
- Geheimnis der goldenen Blüte, Das—.** Ein chinesisches Lebensbuch. Übers. & erläutert v. Richard Wilhelm. Mit einem europäischen Kommentar v. C. G. Jung. München: Dornverl. 1929. 161 p. **A 51.23/5**
- Grimm, Georg.** Buddha und Christus. Lpzg: Geist 1928. XII, 258 p. **A 50.24/14**
- Hopfner, Theodorus (coll.).** Fontes historiae religionis aegyptiacae. Pars 1—5. Bonn: Marcus & Weber 1922—1925. (Fontes historiae religionum ex auctoribus graecis et latinis coll. II. 1—5.) **A 62.90/10**
- Horten, M[ax].** Die religiöse Gedankenwelt der gebildeten Muslime im heutigen Islam. Halle a. S.: Niemeyer 1916. XXIV, 184 p. **80163**
- Kittel, Rudolf.** Die Religion des Volkes Israel. [1920.] 2. Aufl. Lpzg: Quelle & Meyer 1929. VIII, 206 p. **A 50.25/47**
- Koch, Carl.** Gestirnvenerung im alten Italien. Sol Indiges u. d. Kreis d. Di Indigetes. Frankfurt a. M.: Klostermann 1933. 120 p. (Frankfurter Studien z. Religion u. Kultur d. Antike, III.) **81457**

- Lányi György.** Juszuf-al-Baszir Al-kitáb al-Muhtavi című munkájának XII. fejezete Tóbia Ben Mózes héber fordításával. A Magy. tud. akad. könyvtárában levő Kaufmann-féle arab- és a leideni codex Warner 41. sz. héber kézirat alapján. Dissz. Bp.: Klein 1932. 20, X p. **A 53.27/8**
- Messina, Giuseppe.** Der Ursprung der Magier und die Zarathustrische Religion. Roma: Pontificio ist. biblico 1930. 102 p. **A 55.20/3**
- Otto, Rudolf.** Gottheit und Gottheiten der Arier. Giessen: Töpelmann 1932. 152 p. 2 t. Bibliographie: p. 151—152. **80938**
- Rosen, Georg.** Juden und Phönizier. Das antike Judentum als Missionsreligion und die Entstehung der jüd. Diaspora. Neu bearb. v. Frdr. Rosen & Georg Bertram. Tübingen: Mohr 1929. VIII, 185 p. **A 50.94/99**
- Scharbau, Carl Anders.** Die Idee der Schöpfung in der vedischen Literatur. Eine religionsgeschichtliche Untersuchung über den frühindischen Theismus. Stuttg.: Kohlhammer 1932. X, 175 p. (Veröffentl. d. orient. Seminars d. Univ. Tübingen, 5.) **A 54.21/11**
- Schmidt, Carl & H. J. Polotsky.** Ein Mani-Fund in Ägypten. Originalschriften des Mani u. seiner Schüler. Mit Beitr. v. H. Ibscher. Berlin: Gruyter 1933. 89 p. 2 t. (A. d. Sitzungsber. d. Preuss. Akademie d. Wiss. Philos.-hist. Klasse.) **A 50.28/7**
- Sulzer, Georg.** Moderne indische Theosophie und Christentum. Lpzg: Mutze 1909. 247 p. **A 54.14/2**
- Talmud, A —.** Ford. és kiadja L u z s é n s z k y Alfonz. [1910.] Nagykőrös: Ottinger 1933. 75, IX p. **82511**
- Varga Zsigmond.** Általános vallástörténet. 1—2. k. Debrecen: Szerző 1932. **80526**
1. k. Bevezetés a vallástörténetbe. A vallásos élet jelenségvilágának átnézete. VII, 310 p.
2. k. A vallás történeti élete. 868 p.
- Waldschmidt, Ernst & Wolfgang Lentz.** Manichäische Dogmatik aus chinesischen und iranischen Texten. Berlin: Verl. d. Akademie d. Wissenschaften 1933. 130 p. 2 t. (Aus Sitzungsber. d. preuss. Akad. d. Wissenschaften.) **A 50.28/8**
- Wax, Aladár.** Jischák Lurja Askenási helye a kabbalában és terminológiája. Dissz. Bp.: Antos-ny. 1933. 30 p. **A 50.25/52**
- Wirklichkeitslehre als Hilfe.** Die Grundgedanken des Buddhismus. Berlin [1932.] **P 294.3**
- Yura, T.** Bewusstseinslehre im Buddhismus. Einführung i. d. Psychologie, Erkenntnislehre u. Metaphysik d. Mahayana-Buddhismus. Tokyo: Dtsche Ges. f. Natur- u. Völkerkunde Ostasiens 1932. XIII, 78 p. (Mitteil. d. Dtschen Ges. f. Natur- u. Völkerkunde Ostasiens, 25, A.) **A 54.23/17**

3 Társadalomtudomány

Sozialwissenschaft — Social science

30 Szociológia

Soziologie — Sociology

- Cooley, Charles Horton.** Introductory sociology. By: —, Robert Cooley Angell & Lowell Juilliard Carr. London: Scribner 1933. X, 516 p. **81376**
Bibliography: p. 490—502.
- Duprat, G. L. [etc].** Gründer der Soziologie. Eine Vortragsreihe von —, Hans Freyer, Alfred Meusel [etc]. Jena: Fischer 1932. VII, 158 p. **81307**
- Eleutheropulos, A.** Soziologie. Jena: Fischer 1904. XVI, 196 p. **81740**
- Ellwood, Charles A.** Social problems. A sociology. New York: American book co. 1932. 432 p. Bibliography: p. 423. **80946**
- Ferguson, Adam.** Abhandlung über die Geschichte der bürgerlichen Gesellschaft [1904.] 2. Aufl. Jena: Fischer 1923. XVII, 394 p. (Sammlung sozialwissenschaftl. Meister, 2.) **82035**
- Giddings, Franklin Henry.** Civilization and society. An account of the development and behaviour of human society. Ed. by Howard W. Odum. New York: Holt 1932. X, 412 p. 1 t. **80483**
- Hartmann, K[arl] J[ulius].** Soziologie. Breslau: Hirt 1933. 104 p. (Jedermanns Bücherei.) **81164**

- Heimann, Eduard.** Sozialwissenschaft und Wirklichkeit. Tübingen 1932. P 30(042)
- Leuchtgens, Heinrich.** Theorie der Gesellschaft. Friedberg i. H.: Bindernagel 1932. 432 p. 82336
- Landau, Maximilian.** Die Staats- u. Gesellschaftsanschauung Adam Mickiewicz'. Diss. Berlin 1931. 59 p. A 47.30/108
Bibliographie: p. 53—57.
- Lubienski, Z.** Die Grundlagen des ethischpolitischen Systems von H o b b e s. München: Reinhardt 1932. 303 p. 82112
Bibliographie: p. 275—303.
- Marica, Georg Em. Émile Durkheim.** Soziologie und Soziologismus. Jena: Fischer 1932. VIII, 174 p. (Sozialwissenschaftl. Bausteine, VI.) 81098
Bibliographie: p. 170—174.
- Pieper, Josef.** Grundformen sozialer Spielregeln. Eine soziologisch-ethische Untersuchung z. Grundlegung d. Sozialpädagogik. Freiburg i. Br.: Herder 1933. 124 p. 81676
Bibliographie: p. 122—124.
- Ross, E. J.** A survey of sociology. New York: Bruce 1932. XXII, 570 p. 81108
- Schilling, Otto.** Christliche Sozial- und Rechtsphilosophie. München: Hueber 1933. [8], 260 p. 82682
- Lelkes István.** A magyar-francia barátság aranykora. 1879—1889. Fejezet a magyar liberalizmus történetéből. Bp.: Szerző 1932. 322 p. (Biblioth. de l'Inst. français à l'Univers. de Budapest, 23.) 82356
- Mendelsohn, Erich.** Der schöpferische Sinn der Krise. Berlin 1932. P 301.6
- Menz, Gerhard.** Kulturwirtschaft. Lpzg: Lindner 1933. 300 p. 81815
- Mutius, Gerhard.** Zur Mythologie der Gegenwart. Gedanken ü. Wesen u. Zusammenhang d. Kulturbestrebungen. München: Reinhardt 1933. 128 p. 81254
- Renner, Paul.** Kulturbolschewismus? Erlentbach-Zürich 1932. P 301.7
- Stein, W. J.** Was ist der Westen dem Osten schuldig? Stuttg. 1932. P 301.5(—11): (—15)
- Takács [László] Ladislaus.** Der Ungar in der Welt. Bp.: Vajna 1934. 16 t. 82547
- Thieme, Hugo P.** Essais sur la civilisation française. Paris: Droz 1933. 183 p. 82200

302 Társadalmi tagozódás

Soziale Differenzierung Social structure

- Bodor Antal.** A falufejlésztés alapvetése. Bp. 1931. R 302.21(439)
- Burckhardt, Georg E.** Was ist Individualismus? Lpzg: Meiner 1913. 88 p. 81773
- Corbin, John.** The return of the middle class. New York: Scribner 1923. 353 p. 80850
Bibliography: p. 331—346.
- [Dékány István].** A társadalmi felemelkedés problémája. (Ismeretszociológia és társadalombölcselet.) [Bp.: Budapesti Szemle 1933.] p. 54—89. (Budapesti szemléből, 230 k. 1933.) R 302
- Ipsen, Gunther.** Das Landvolk. Hamburg 1933. P 302.21(43)
- Kahle, Hanns.** Der Einzelne, die Gemeinschaft und der Staat. Berlin [193?.] P 303.4
- Kurz, Edelbert.** Individuum und Gemeinschaft beim hl. Thomas von Aquin. München: Kösel & Pustet 1932. 164 p. 80983
Bibliographie: p. 9—17.
- Schaffner, Jakob.** Persönlichkeit. (Einleit. v. Werk und Leben.) Berlin 1933. P 307(43)

301.3 Civilizáció. Kultúra

Civilisation. Kultur — Civilisation. Culture

- Baur, Erwin.** Der Untergang der Kulturvölker im Lichte der Biologie. München 1932. P 301.7
- Borowan, R.** Was ist Kultur? Graz: Leykam-Verl. 1932. 178 p. 81484
- Brockelmann, Carl.** Deutschland und der Orient. Breslau 1932. P 301.5(43): (5)
- Cohen-Portheim, Paul.** Asien als Erzieher. Lpzg: Klinkhardt & Biermann 1920. VIII, 241 p. A 50.30/57
- Frank, Franz.** Vor der grossen Wende. Die Dämonie d. modernen Zivilisation u. ihre Überwindung. Geleitw. v. Joseph Eberle. Innsbruck: Tyrolia-Verl. 1933. 231 p. 81354
- Fumet, Stanislas & Georges Fedotov.** Le renouveau spirituel en France et en Russie. Paris 1932. P 301.5(44): (47)

Schulze, Konrad Werner. Stadt und Land als organischer Lebensraum. Stuttgart. 1932. P 302.2

Szabó István. A debreceni tanyarendszer kialakulása. Szeged : Városi-ny. 1929 p. 214—244. (Különlenyomat a »Föld és ember«-ből 1929.) R 302.21(439.032)Debrecen

Szalay József. A város. Szeged : A városkultúra kiad. 1933. 169 p. 80877

Vida, Imre. Das Problem des Aufstieges. Gesellschaftsphilosophische Untersuchung. München : Oldenbourg 1933. IV, 160 p. Bibliographie : p. 156—159. 82660

302.5 Család. Nemi élet

Familie. Geschlechtsleben

Family. Sexual life

Kipp, Hildegard. Die Unehelichkeit. Ihre psychologische Situation und Problematik. Untersuchungen aus Gross-Berlin. Lpzg : Barth 1933. VI, 180 p. (Beihefte z. Zeitschrift f. angewandte Psychologie, 66.) Bibliographie : p. 175—180. 81699

Koppers, P. W. Die Familie in den Primär- u. Sekundärkulturen. Paris 1931. P 392.3(12)

Neckel, Gusztav. Liebe und Ehe bei den vorchristlichen Germanen. Lpzg 1932. P 302.5(363)

Russell, Bertrand. Házasság és erkölcs. [Marriage and morals.] Ford.: B e n e d e k Marcell. Bp. : Káldor 1934. 244 p. 82517

Schütz Antal. A házasság. Tíz előadás. Bp. : Szt. István 1933. 223 p. (Szt. István könyvek, 109.) 80538

303.2 Fajsziológia

Soziologie der Rasse

Social anthropology

Ady Endre. A zsidóságról. F e h é r Dezső előszavával. Nagyvárad : Nagyváradai Naplóny. 1919. 46 p. (Zsidó renaissance-kvtár, 10.) 80734

Buber, Martin. Kampf um Israel. Reden u. Schriften (1921—1932.) Berlin : Schocken 1933. 463 p. 80623

Darré, Walther. Das Bauerntum als Lebensquell der nordischen Rasse. [1928.] 2. Aufl. München : Lehmann 1933. 475 p. 81877

Döblin, Alfred. Jüdische Erneuerung. Amsterdam : Querido-Verl. 1933. 98 p. 82664

Feder, Gottfried. Die Juden. [1933.] 2. Aufl. München : Eher 1933. 80 p. (Nationalsoz. Bibl., 45.) P 303.31
Bibliographie : p. 79.

Feder, Gottfried [etc.]. Das neue Deutschland und die Judenfrage. Des Diskussionsbuches erster Teil. Unter Mitarbeit v. —, Ferdinand Werner & Graf E. zu Reventlow [etc.] Lpzg : Rüdiger-Verl. 1933. 228 p. 81478

Fleg, Edmond. Miért vagyok zsidó? Ford. Bisseliches Mózesné. Bp. [19??]. R 303.31

Forst de Battaglia, Otto. Das Geheimnis des Blutes. Wien : Reinhold 1932. XII, 128 p. 11 t. (Kleine hist. Monographien, 36.) 81260
Bibliographie : p. 117—128.

Geiger, Theodor. Soziologische Kritik der eugenischen Bewegung. Berlin : Schoetz 1933. 52 p. (Veröffentl. aus d. Gebiete d. Medizinalverwaltung, XL. 4.) P 303.4

Gelber, N. M. Keresztények a zsidó fronton. Ford. K u p f e r Miksa. Arad : Lovrov-ny. 1932. 10 t. 80989

Gerecke, Karl. Biblischer Antisemitismus. Der Juden weltgeschichtlicher Charakter, Schuld u. Ende in des Propheten Jona Judenspiegel. München : Deutscher Volks-Verl. 1920. 80 p. P 303.31

Greuelpropaganda, Die— ist eine Lügenpropaganda sagen die deutschen Juden selbst. [Zusammengest. v.] Jakow T r a c h t e n b e r g. Berlin : Trachtenberg 1933. 142 p. 81799
[Német, angol, francia.]

Hedler. Rassenkunde und Rassenwahn. Wissenschaft gegen demagogischen Dilettantismus. Berlin 1932. P 303.2

Higger, Michael. The Jewish utopia. Baltimore : Baltimore pr. 1932. X, 160 p. 80727
Bibliography : p. 159—160.

Jud ist schuld...? Der—. Diskussionsbuch über die Judenfrage. Unter Mitarbeit von : Hermann B a h r, Franz B l e i, Hans B l ü h e r etc. Basel : Zinnen-Verl. 1932. 415 p. 81878

Kiss Arnold. A nagy per. Zsidókérdés. Írták : —, V á m b é r y Rusztem, L e v a t i c h László. Bp. : Soli dei gloria kiad. 1933. 111 p. 81410

- Leers, Johann v.** 14 Jahre Judenrepublik. Die Geschichte eines Rassenkampfes. Bd. 1—2. Berlin-Schöneberg: Brandenburgische Buchdruckerei u. Verl.-Anst. 1933. 166; 191 p. **82291**
- Leipoldt, Johannes.** Antisemitismus in der alten Welt. Lpzg: Dörffling & Franke 1933. 53 p. **P 303.31(3)**
- Merkenschlager, Friedrich.** Rassensonderung, Rassenmischung, Rassenwandlung. Berlin: Hoffmann [1933.] 64 p. 1 t. **82456**
Bibliographie: p. 61—63.
- Muckermann, Hermann.** Eugenik und Katholizismus. Berlin: Metzner 1933. 47 p. **81379**
- Myerson, Abraham & Isaac Goldberg.** The German Jew, his share in modern culture. New York: Knopf 1933. XIV, 162 + IX p. **82274**
- Osborne, W.** Die Gefahren der Kultur für die Rasse und Mittel zu deren Abwehr. Würzburg: Kabitzsch 1913. 94 p. **81766**
- Roderich-Stolthheim, F[erdinand].** Das Rätsel des jüdischen Erfolges. [1913.] 6. verm. Aufl. Lpzg: Hammer-Verl. 1928. 281 p. **81906**
Bibliographie: p. 277—281.
- Ruppin, Arthur.** Soziologie der Juden. Bd. 1—2. Berlin: Jüdischer Verl. 1930—1931. **80519**
Bd. 1. Die soziale Struktur der Juden. 522 p. 16 t.
Bd. 2. Der Kampf der Juden um ihre Zukunft. 336 p.
- Sós Endre.** Nem leszünk Európa négerjei. Bp. 1933. **R 303.31**
- Staemler, Martin.** Rassenpflege im völkischen Staat. [1932.] 2. Aufl. München: Lehmann 1933. 137 p. **82449**
- Zimmermann, Karl.** Deutsche Geschichte als Rassenschicksal. [1933.] 3. Aufl. Lpzg: Quelle & Meyer 1933. XI, 178 p. (Das dritte Reich.) **82450**
- 303.5 Nagyember. Vezető**
Genie. Führer — Genius. Leader
- Beraud, Henri.** Dictateurs d'aujourd'hui. Paris: Flammarion 1933. 127 p. 4 t. **82294**
- Boda István.** A zseni lélektanához. Bp. 1932. **R 151.1**
- Bogner, Hans.** Die Bildung der politischen Elite. Oldenburg: Stalling 1932. 71 p. **80940**
Bibliographie: p. 68—71.
- Dettelbach, Hans.** Genialisierung der Macht. Die deutsche Aufgabe in Europa. München: Langen 1933. 237 p. **81369**
- Günther, Hans F. K. Ritter, Tod und Teufel.** Der heldische Gedanke. [192?] 2. Aufl. München: Lehmann 1924. 162 p. 1 t. **82092**
- Helmersen, Harald.** Der Untergang des alten Ritterstandes. Eine neue Führerschaft muss erstehen. Neuwied a. Rh. 1932. **P 303.52(439)**
- Kuhn, Philalethes.** Die Führerfrage der Deutschen. Stuttgart. 1933. **P 303.5(43)**
- Macmurray, John.** Some makers of the modern spirit. A symposium. London: Methuen 1933. [6], 188 p. **82513**
- Révész Géza.** Das Schöpferisch-Persönliche und das Kollektive in ihrem kulturhistorischen Zusammenhang. Tübingen 1933. **P 302.1**
- Richter, Alfred.** Unsere Führer im Lichte der Rassenfrage und Charakterologie. Lpzg: Lippold 1933. 158 p. **82191**
- 305.5 Geopolitika. Emberföldrajz.**
Antropogeográfia.
Geopolitik — Geopolitics
- Grabovsky, Adolf.** Die Konstruktion des eurasischen Raums. Lpzg 1932. **P 305.5(4/5)**
- Hennig, Richard & Leo Körholz.** Einführung in die Geopolitik. Lpzg: Teubner 1933. VI, 128 p. **81373**
- Kohl, Louis v.** Ursprung und Wandlung Deutschlands. Grundlagen zu einer dtischen Geopolitik. Berlin: Dtsche Buch-Gemeinschaft 1932. 595 p. **81255**
- Langhans-Ratzeburg, Manfred.** Geopolitik und Geojurisprudenz. Jena 1932. **P 305.5**
- 307 Néplélektan**
Völkerpsychologie — Social mind
- Gattermann, Alois (Hg.).** Charakterspiegel der Deutschen in Österreich und im Reich. 150 Jahre im vergleichenden Urteil. Krems: Selbstverl. 1932. 327 p. **80178**
- Kircher, Rudolf.** Engländer. Frankfurt a. M.: Frankfurter Soc. Dr. 1926. 349 p. 32 t. **81897**
- Melamed, S[amuel] M[ax].** Psychologie des jüdischen Geistes. Zur Völker- u. Kulturpsychologie. [1912.] 2. verbess. u. verm. Aufl. Berlin: Schwetschke 1921. XV, 222 p. **81891**
- Nalpanis, Anatole.** La spiritualité nouvelle en Russie. Paris: Éd. de la Nouvelle Équipe 1932. p. 193—218 (De la Nouvelle Équipe 1932.) **P 307(47)**

307.01 Társadalmi lélektan

Sozialpsychologie — Socialpsychology

Angyal Pál. A közvélemény-büntetés. Bp.: Pallas 1933. 127 p. (M. tud. akadémia jogtudományi bizottságának kiadványsorozata, 3.) **81648**

Hellpach, Willy. Elementares Lehrbuch der Sozialpsychologie. Berlin: Springer 1933. V, 165 p. **81847**
Bibliographie: p. 156—159.

Vaerting, Mathilde. Die Macht der Massen. Berlin: Pfeiffer 1928. 290 p. **82123**

307.9 A technika társadalmi szerepe. Technokratia

Technokratie — Technocracy

Böttcher, Alfred. Das Scheinglück der Technik. Weimar: Böhlau 1932. VIII, 118 p. **81096**

Druesne, Maurice. Les problèmes économiques et la technocratie. Paris: Payot 1933. 124 p. (Bibl. politique et économique.) **82188**

Eichelberg, G. Technik und Verantwortung. Aarau 1932. **P 307.9**

Filene, Edward A. Persönliche Erfolge in unserm Maschinenzeitalter. Unter Mitarbeit. v. Charles W. Wood. Berlin: Rowohlt 1933. 308 p. **81242**

Kraemer, Erich. Was ist Technokratie? Berlin: Der neue Geist-Verl. 1933. 101 p. **81172**

Magyar Miklós. Az ember és a gép harca. Bp.: Egyet.-ny. [1933.] 224 p. **80478**

Nemcsék József. Világválság és technokrácia. Bp. 1933. **R 380.35**

Parrish, Wayne W. Technokratie — die neue Heilslehre. Übertr. v. Hans Prinz. Vorw. v. Hermann Sörgel. München: Pieper [1933.] 263 p. **81829**

Pfeiffer, Eduard. Technokratie. Wie amerikanische Techniker und Forscher sich d. Überwindung d. Maschinenherrschaft denken. Stuttgart: Franck 1933. 64 p. **81023**

Raymond, Allen. What is technocracy? New York: Mcgrav-Hill comp. 1933. VIII, 180 p. **81112**

Scott, Howard. Introduction to technocracy. New York: Day 1933. 61 p. **81170**

Witte, J. M. & Rud. L e l l e k. »Technokratie«. Ein Zeitschlagwort oder mehr? Berlin: Rudiger 1933. 117 p. **81822**
Bibliographie: p. 113—117.

308 Szociográfia

*Soziale Zustandsschilderung
Sociography*

Debre István. Trianon — Ungarn. Berlin: Hobbing 1933. 159 p. **82283**

Dreiser, Theodore. Die Tragik Amerikas. Autoris. Übers. v. Marianne Schö n. Berlin: Zsolnay 1932. 544 p. **81060**

Elek István. Szolnok város ismertetése. Szolnok 1931. **R 308(439.037) Szolnok**

Ellison, Grace. Yugoslavia. A new country and its people. London: Lane 1933. XIV, 304 p. 34 t. **A 49.97/172**

Gobron, G. La Hongrie mystérieuse. Paris: Rivière 1933. 311 p. 16 t. **81432**

Granger, Ernest. La France. Son visage — son peuple ses ressources. Présentée par Jacques B a i n v i l l e. Paris: Fayard 1932. 433 p. (Géographie pour tous.) **82412**
Bibliographie: p. 419—429.

Herrmann, Hugo. Palästina wie es wirklich ist. Wien: Fiba-Verl. 1933. 412 p. 33 t. (Fiba-Bummel Bücher.) **A 56.99/31**

Hungary yesterday and to-day. London: Richards 1932. 233 p. **81000**
Bibliography: p. 220—225.

Juhász Vilmos. Amerikai Egyesült Államok. Bp.: Pantheon [193?.] 200 p. 1 t. (A világ népei 7—8.) **81533**

Juhász Vilmos. Spanyolország és Portugália. Bp.: Pantheon 1933. 215 p. 1 t. (A világ népei, 5—6.) **81160**

Kemény Simon vitéz (szerk.). Csonka-Bácska tükre. A megye kulturális és gazdasági viszonyai. Baja: Sajat kiad. 1932. 400 p. 10 t. **80942**

Lafend, Georges & P. Desfeuilles. La Tchecoslovaquie au travail. Préf. de Paul P a i n l e v é. Paris: Roger 1932. XV, 277 p. 11 t. (Coll. »Les pays modernes«.) **80592**
Bibliographie: p. 209—271.

Müller, Friedrich. Die Siebenbürger Sachsen und ihr Land. [1912.] 5. umgearb. Aufl. Stuttgart: Dieck 1922. 164 p. 1 t. **81911**

Rein, Adolf [etc]. Die vereinigten Staaten von Amerika. V. —, Albert H e n s e l, Theodor S p i r a [etc.]. Königsberg: Gräfe 1933. 168 p. (Auslandsstudien, 8.) **80348**

Renatus, Kuno. Das neue Italien. Bilder von Axel v. G r a e f e. München: Beck 1933. 75 p. 30 t. **X 6199**

Szász Elemér. Az új Finnország. Bp.: Szerző
1933. 47 p. **A 47.30/109**

Völkermagazin. Sondernummer Rumänien. Jhg.
IV. Berlin: Selbstverl. 1929. 4°. 140 p. **5568**

Wirth, Albrecht. Der Balkan. Seine Länder u.
Völker in Geschichte, Kultur, Politik, Volks-
wirtschaft u. Weltverkehr. [1914.] 4. um-
gearb. u. verm. Aufl. Stuttg.: Union Dtsche
Verl.-Ges. [1923.] 432 p. 21 t. **82099**

309 Társadalomtörténet. Kultúrtörténet

Kulturgeschichte *History of civilization*

Adams, James Truslow. Der Aufstieg Amerikas
vom Land der Indianer zum Weltreich.
Übers. v. Hans Tietze. Wien: Seidel
1933. XIV, 482 p. 1 t. **80957**

Danzel, Theodor-Wilhelm. Handbuch der prä-
kolumbischen Kulturen in Lateinamerika.
Hamburg: Hanseatischer-Verl. 1927. 137 p.
1 t. (Bibl. d. Ibero-amerikan. Auslands-
kunde.) **81401**
Bibliographie: p. 132—133.

Huizinga, J. Holländische Kultur des sieben-
zehnten Jahrhunderts. Ihre sozialen Grund-
lagen und nationale Eigenart. Jena: Dieder-
ichs 1933. 64 p. 13 t. **80987**

Immisch, Otto. Das Nachleben der Antike.
Lpzg: Dieterich 1933. XI, 64 p. (Das Erbe
der Alten, 1.) **81572**

Kiefer, Otto. Kulturgeschichte Roms unt. bes.
Berücks. d. römischen Sitten. Berlin: Aretz
1933. 368 p. 30 t. **82612**

Kornis [Gyula]. Lo sviluppo storico della
cultura ungherese. Torino 1932. **R 309(439)**

Licht, Hans. Sittengeschichte Griechenlands.
[Bd. 1—2.] Berlin: Aretz 1925. **80072**

Mackowsky, Hans. Häuser und Menschen im
alten Berlin. Berlin: Cassirer 1923. VIII,
215 p. 32 t. **X 6242**
Bibliographie: p. 211—213.

Masson-Oursel, P. L'Inde antique et la civili-
sation indienne. Par —, H. de W i l l m a n -
G r a b o w s k a, Philippe S t e r n. Paris:
La Renaissance du Livre 1933. XXIII,
497 p. 17 t. (L'Évolution de l'humanité.
Synthèse collective.) **A 54.30/35**
Bibliographie: p. 463—477.

Meyerhof, Max. Von Alexandrien nach Bagdad.
Ein Beitrag z. Geschichte d. philosophischen
und medizinischen Unterrichts bei den
Arabern. Berlin: Gruyter 1930. 43 p.
A 53.10/2

Milleker, Felix. Kulturgeschichte der deutschen
im Banat. 1716—1918. Vrsac (Werschetz):
Kirchner 1930. 128 p. **82325**

Quanter, Rudolf. Kulturgeschichte des deut-
schen Volkes. [191?.] 2. Aufl. Stuttg.:
Union Deutsche Verlagsges. 1924. 4+763 p.
8 t. **82002**

Sahagun, Fray Bernardino de. Einige Kapitel
aus dem Geschichtswerk d. F. B. de S. A. d.
Astekischen Übers. v. Eduard S e l e r. Hg.
v. Caecilie S e l e r - S a c h s. Stuttg.:
Strecker & Schröder 1927. 4°. XVI, 574 p.
13 t. **X 6188**

Saunders, Kenneth. The heritage of Asia.
New-York: Macmillan comp. 1932. 224 p.
A 50.30/55

Sbath, Paul. Manuscrit arabe sur la pharma-
copée hippiatrice. Caire: Impr. l'inst.
français 1932. p. 80—81. 3 t. **A 53.61/2**

Tilly, Alexander Gr. v. Memoiren. Dokumente
zur Sittengesch. d. XVIII. Jahrhunderts.
Dtsche Bearb. v. Rudolf B r e t t s c h n e i -
d e r. Wien: Strache [1923.] 304 p. 10 t.
82128

Utitz, Emil. Die Kultur in der Epoche des
Weltkrieges [1921.] 2. Aufl. Stuttg.: Enke
1927. VIII, 292 p. **80431**
[Titel d. 1. Auflage: Kultur der Gegenwart.]

Wiegand, Julius. Deutsche Geistesgeschichte
im Grundriss. Unter Mitwirk. v. Hans
Joachim Moser, Karl Schaefer &
Max W u n d t. Frankfurt: Diesterweg
1932. VIII, 258 p. **80904**

Zur estnischen Kulturgeschichte. Vorzeit.
Sprache, Volksdichtung und Mythologie,
Materielle Kultur. Tartu: Akademikine
kooperativ 1932. 90+56+108+114 p. **81710**

31 Statisztika

Statistik — Statistics

Annuaire statistique de la Grèce. Année 1. 1930.
Athènes: Impr. nat. 1931. (Statistique
générale de la Grèce.) **X 2093**

Bajorország. Statistisches Landesamt. Bayern
im Lichte seiner hundertjährigen Statistik.
Jubiläumsschrift. München: Lindauer 1933.
[6], 100 p. (Beitr. z. Statistik Bayerns, 122.)
X 6144

Magyar statisztikai zsebkönyv. Szerk. és kiad. a M. kir. központi statisztikai hivatal. 1. évf. Bp.: Pátria 1933. X 2163

Thirring Gusztáv. Régi soproni statisztikusok. Bp. 1931. Rq 92.31(439.053) Sopron

Zentay Dezső (szerk.) Magyarország és a nagyvilág. Bp.: Franklin 1933. 112 p. (Beszélő számok, 1.) 80803

312 Népesedés

Bevölkerungsbewegung — Population

Gumbel, E[mil] J[ulius]. Das Zufallsgesetz des Sterbens. Lpzg: Teubner 1932. 65 p. (Ergänzungsh. z. Dtschen Statist. Zentralbl., 12.) X 6183

Hwang-Tsong. Methode und Ergebnisse der neuesten Bevölkerungstatistik Chinas. Diss. Lpzg: Teubner 1933. 77 p. 1 t. (Ergänzungsh. z. Dtschen Statist. Zentralblatt, 13.) Bibliographie: p. 76—77. A 51.31/1

Thirring Gusztáv. Népszámlálásaink a földrajzi kutatások szolgálatában. Bp. 1931. R 313(439)

Thirring Gustave. Les recensements de la population en Hongrie sous Joseph II. (1784—1787). Bp. 1931. R 313(439)»178«

Thirring Gusztáv. Sopron népességének fejlődése és összetétele. Bp. 1931. Rq 312(439.053) Sopron

Thirring Lajos. Népgyarapodás és néptömrülés Magyarország mai területén. Bp. 1931. R 312(439)

Thirring Lajos. A tanyák, puszták és egyéb külterületi lakóhelyek népessége 1930-ban. Bp. 1933. R 312.922(439)

Wolfenden, Hugh H. Population statistics and their Compilation. New York: Actuarial society of America 1925. VIII, 144 p. (Actuarial studies 3.) 81700

32 Államtudomány. Politika

Staatswissenschaft. Politik Political science. Politics

Brogan, D. W. The American political system. Foreword by Harold J. Laski. London: Hamilton 1933. 415 p. 82235

Brunetière, F. L'idée du patrie. Paris 1896. P 323.21

Corteano, André. L'évolution de l'État. Étude des lois psychologiques de la vie sociale et économique. Paris: Payot 1933. 233 p. (Bibl. politique et économique.) 82189

Dékány István. Politikai lélektan. A politikai érzületek szerepe a mai társadalomban. Bp. 1932. R 307.7

Evola, Julius. Heidnischer Imperialismus. Dtsch v. Friedrich Bauer. Lpzg: Armanen-Verl. 1933. [6], 112 p. 82684

Foerster, Erich. Unsinn und Sinn des »Christlichen Staates«. Giessen 1932. P 261.7

Gandhi, der Heilige und der Staatsmann. Ausgewählt v. B. P. L. Bedi & Freda M. Houston. Geleitwort v. Rudolf Otto. München: Reinhardt 1933. 80 p. A 54.17/2

Gerber, Hans. Freiheit und Bindung der Staatsgewalt. Tübingen 1932. P 321.04

Glunger, Wilhelm. Die Erfüllung des Staatsgedankens. München 1933. P 321.01

Gogarten, Friedrich. Politische Ethik. Versuch einer Grundlegung. Jena: Diederichs 1932. 221 p. 80717

Gronau, Karl. Der Staat der Zukunft von Platon bis Dante. Braunschweig: Westermann 1933. 304 p. 82441

Heyer, Karl. Der Machiavellismus. Berlin: Dümmler 1918. VIII, 67 p. Bibliographie: p. VII. P 321.01 Machiavelli

Hintze, Otto. Die Entstehung des modernen Staatslebens. Berlin 1932. Pq 321.08

Horneffer, Reinhold. Die Entstehung des Staates. Eine staatsrechtliche Untersuchung. Tübingen: Mohr 1933. VI, 255 p. (Beiträge z. öffentl. Recht d. Gegenwart, 4.) 82503

Hunter, Earle L. A sociological analysis of certain types of patriotism. A study of certain patriotic attitudes particularly as these appear ... in the United States. New York: Author 1932. 263 p. 80932 Bibliography: 252—263.

Jerusalem, Franz W. Über den Begriff der Nation. Jena 1932. P 321.06

Kornis Gyula. Az államférfi. A politikai lélek vizsgálata. 1—2. k. Bp.: Franklin 1933. 80997

Leibholz, Gerhard. Die Auflösung der liberalen Demokratie in Deutschland und das autoritäre Staatsbild. München 1933. P 321.82(43)

- Mann, Heinrich.** Das Bekenntnis zum Übernationalen. Berlin 1933. P 323.22
- Moeller van den Bruck, [Arthur].** Der politische Mensch. Hg. v. Hans S c h w a r z. Breslau: Korn 1933. 160 p. 82437
Bibliographie: p. 160.
- Oppenheimer, Franz.** Der Staat. [1909.] 3. Aufl. Jena: Fischer 1929. VII, 138 p. 82470
- Oppenheimer, Franz.** Weder so — noch so. Der dritte Weg. Potsdam: Protte 1933. 107 p. 81250
- Quabbe, Georg.** Das letzte Reich. Wandel und Wesen der Utopie. Lpzg: Meiner 1933. XII, 126 p. 80697
Bibliographie: p. 126.
- Rudas Béla.** Imperialismus. Bp.: [Szerző] 1933. 159 p. 70590
- Schmitz, Oscar A. H.** Brevier für Unpolitische. Wegweiser z. öffentl. Leben. München: Müller 1923. 373 p. 82068
- Schulze-Sölde, W[alther].** Der Einzelne und sein Staat. Lpzg: Teubner 1922. 196 p. 81904
- Sokolowski, Paul v.** Der Staat. Halle (Saale): Niemeyer 1932. XXII, 722 p. (Politik u. Rechtsphilosophie.) 81099
- Zeuschner, Johannes.** Grundzüge der katholischen Staatsphilosophie nach dem Rundschreiben Leos XIII. Breslau 1931. P 321.01

321.64 Fascismus

Fascismus — Fascism

- Einzig, Paul.** The economic foundations of fascism. London: Macmillan 1933. XII, 156 p. 82686
- Ermath, Fritz.** Mussolini. Eine verfassungsrechtliche Studie ü. d. Regierung Italiens. Tübingen 1932. P 342.518(45)
- Fornaciari, Mario.** Fascismo e stato. Pref. di Dario L i s c h i. Roma: »Arte della Stampa« 1931. 174 p. 81179
- Hartmann, Hans.** Der Faschismus dringt ins Volk. Eine Betrachtung über das Dopolaro. Vorw. v. G. R e n z e t t i. Berlin: Wolff 1933. 171 p. 82442
- Mussolini, Benito.** Der Faschismus. Übers. v. Horst W a g e n f ü h r. München 1933. P 321.64
- Tempel, Wilhelm.** Aufbau der Staatsgewalt im faschistischen Italien. Anh.: Die wichtigsten faschist. Grundgesetze seit 1922 u. d. faschist. Lehre v. B e r l u t t i. V. Verfasser übers. [1932.] 2. verm. u. verbess. Aufl. Lpzg: Hirschfeld 1933. VIII, 166 p. 82167
Bibliographie: p. V—VIII.

321.65 Hitlerismus

Hitlerism

- Bannes, Joachim.** Hitlers Kampf und Platons Staat. Eine Studie über d. ideologischen Aufbau d. nationalsoz. Freiheitsbewegung. Berlin: Gruyter 1933. 21 p. (Studien z. Geistesgeschichte u. Kultur, 2.) P 335.6(43)
- Benn, Gottfried.** Der neue Staat und die Intellektuellen. Stuttg.: Dtsche Verlags-Anst. 1933. 165 p. 81830
- Brown book, The** — of the Hitler terror and the burning of the world committee for the victims of german fascism. Intr. by lord Marley. London: Gollancz 1933. 352 p. 82293
- Ciller, A.** Vorläufer des Nationalsozialismus. Geschichte und Entwicklung der nationalen Arbeiterbewegung im deutschen Grenzland. Wien: Ertl-Verl. 1932. 159 p. 2 t. 81372
- Czech-Jochberg, Erich.** Hitler. Eine deutsche Bewegung. Oldenburg: Stalling 1930. 217 p. 81363
- Darré, R. Walther.** Landvolk in Not und seine Rettung durch Adolf Hitler. München 1932. P 339.55(43)
- Ein Volk steht auf.** 53 Tage nationale Revolution. Einleit. v. Wilhelm S c h e u e r m a n n. Berlin 1933. P 323(43)»193«
- Gerstenhauer, M[ax] R[obert].** Der völkische Gedanke in Vergangenheit und Zukunft. Aus d. Geschichte d. völkischen Bewegung. Lpzg: Armanen-Verl. 1933. VIII, 165 p. 82501
- Gessner, Oscar.** Der berufsständische Gedanke für Staat, Gesellschaft und Wirtschaft. Berlin 1932. P 302.41
- Haensel, Carl & Richard S t r a h l.** Politisches A B C des neuen Reichs. Schlag- und Stichwörterbuch für den deutschen Volksgenossen. Stuttg.: Engelhorn 1933. 80 p. 81865
- Heiden, Konrad.** Geschichte des Nationalsozialismus. Die Karriere einer Idee. Berlin: Rowohlt 1933. 304 p. 81571
Bibliographie: p. 296.

- Ignotus Pál.** A horogkeresztés hadjárata. Bp. 1933. **R 335.6(43)**
- Jaensch, Erich.** Die Wissenschaft und die deutsche völkische Bewegung. Marburg: Braun 1933. 75 p. (Deutsche Hochschule, 2.) **82179**
- Jungnickel, Max.** Goebbels. Lpzg: Kittler 1933. 93 p. 2 t. (Männer und Mächte.) **81826**
- Kosok, Paul.** Modern Germany. A study of conflicting loyalties. Chicago: University of Chicago pr. 1933. XX, 348 p. (Studies in the making of citizens.) **82669**
- Krumm.** Der Sozialismus der Hitlerbewegung im Lichte Spenglerscher Geschichtsforschung oder d. tiefste Ursache f. d. Aufstieg d. Nationalsozialismus in Deutschland. Geldern 1932. **P 335.6(43)**
- Lorenz, J.** Korporativer Aufbau. Gedanken u. Anregung. Olten 1932. **P 302.01**
- Magyarország. Nemzeti szociálista magyar munkáspárt.** Mit akar a nemzeti szociálista mozgalom? És kicsoda Bős z ö r m é n y Zoltán, a magyar mozgalom vezére. Bp. [1932.]. **R 335.6(439)**
- Makkai János.** Germánia új utakon. Bp.: Danubia 1932. 135 p. **80702**
- Moeller van den Bruck, [Artur].** Das dritte Reich [1923.] 3. Aufl. hg. v. Hans Sch w a r z. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1931. 248 p. **80936**
- Motz, Karl.** Grundlagen und Voraussetzungen deutscher Raumpolitik. München [1932.] **P 323(43)»193»**
- Nassen, Paul.** Kapital und Arbeit im Dritten Reich. Hitlers Mai-Programm und seine Durchführung. Berlin: Mittler 1933. VIII, 100 p. **82196**
- Pesl, Ludwig D.** Nationalsozialismus und Bodenreform. Berlin 1932. **P 335.14(43)**
- Riehl, Walter.** Geschichte des Nationalsozialismus. Mit einem Anhang: Hitler in Österreich v. Alexander Schilling. Lpzg: Forum-Verl. 1933. 381 p. 1 t. **82250**
- Rosenberg, Alfred.** Das Wesengefüge des Nationalsozialismus. München 1932. **P 335.6(43)**
- Schlegel, Werner.** Sinn und Gestaltung der grossen deutschen Revolution. Lpzg: Heling [1933.] 174 p. **81325**
- Schmahl, Eugen.** Der Aufstieg der nationalen Idee. Stuttg.: Union dtische Verl.-Ges. 1933. [6], 224 p. **81852**
Bibliographie: p. 223—224.
- Schmidt Imre.** Hitler, ein Wendpunkt in der Entwicklungsgeschichte. Bp. 1933. **P 335.6**
- Schmidt Imre.** Tanulmány az államszociális fejlődésről a német nacionalszocializmusig. Bp. 1933. **R 335.6**
- Sohns, Hansfritz.** Kampf und Aufstieg des Nationalsozialismus zum dritten Reich. Stuttg. 1933. **Pq 335.6(43)**
- Spengler, Oswald.** Jahre der Entscheidung. T. 1. München: Beck 1933. **81881**
1. Teil: Deutschland u. d. weltgeschichtliche Entwicklung. XIV, 165 p.
- Steiger, Robert.** Die welterlösende Kraft der nationalsozialistischen Idee. München 1932. **P 335.6(43)**
- Stiewe, Willy.** So sieht uns die Welt. Deutschland im Bild d. Auslandspresse. Mit Beitr. v. Fritz Klein, Max Beer [etc.]. Berlin: Dtsche Rundschau [1933.] 108 p. **81233**
- Was muss ich von der nationalen Bewegung wissen?** Königsberg Pr.: Nationaler Wille [1933.] 32 p. **P 323.11(43)»193»**

321.7 Parlamentarismus

Parlamentarism

- Dvorzsák Dezső.** A parlamentárizmus válságához. Bp. 1932. **R 321.7**
- Herczeg István.** A parlamentárizmus reformja. Parlamentárizmus és diktatúra. Bp. 1932. **Rq 321.7**
- Hermans, F[erd.] A[loys].** Demokratie und Wahlrecht. Eine wahrheitssoz. Untersuchung z. Krise d. parlamentarischen Regierungsbildung. Paderborn: Schöningh 1933. 186 p. (Görres-Gesellsch. Veröffentl. d. Sektion f. Soz.- u. Wirtschaftswissenschaft, 6.) **82680**
- Schmitt, Carl.** Die geistesgeschichtliche Lage des heutigen Parlamentarismus. München: Duncker & Humblot 1923. 65 p. **P 321.7**

322 Állam és egyház

Staat und Kirche — State and church

- Asmussen, Hans.** Politik und Christentum. Hamburg: Hanseat.-Verl. 1933. 187 p. **81291**
- Balanyi György.** A római kérdés szerepe a hármasszövetség megkötésében. Bp.: Szt. István akadémia 1928. 24 p. **R 322(405) »187 : 188»**

- Holzer, Valentin.** Der französische Kulturkampf. Warnsdorf: Opitz [1909.] 139 p. **82031**
- Jung, Hermann.** Die Beteiligung der Religionsgesellschaften an staatlichen Aufgaben. Diss. Erlangen 1931. **P 322(43)**
- Wolf, Heinrich.** Geschichte der katholischen Staatsidee. Kaiser Augustus oder Jesus Christus? Lpzg: Koehler 1933. 235 p. **82248**

323 Belpolitika

Innere Politik — Home politics

- Beckerath, Herbert v.** Spanien seit der Revolution. Lpzg: Teubner 1933. 24 p. (Vorträge d. Carnegie-Lehrstuhls für Aussenpolitik u. Geschichte a. d. deutschen Hochschule für Politik, 4.) **P 9.46»193«**
- Czech-Jochberg, Erich.** Die Politiker der Republik. Von Ebert bis Schleicher. Lpzg: Koehler 1933. 220 p. **80708**
- Diktatur in Jugoslawien.** Dokumente, Tatsachen. Berlin: Bund »Freier Balkan«-Verl. 1930. 85 p. 4 t. **A 49.32/302**
- Ehrt, Adolf.** Bewaffneter Aufstand! Enthüllungen ü. d. kommunistischen Umsturzversuch am Vorabend d. nationalen Revolution. Hg. v. Gesamtverb. dtscher antikomunistischer Vereinigungen. Berlin: Eckart-Verl. 1933. 183 p. **82565**
- Günther, Otto.** Unser Kaiser kehrt Heim! Legitimistische Arbeit in Österreich. Wien: Günther 1933. 93 p. **82618**
- Jaquin, Pierre.** L'effort Yougoslave. Préf. de Franchet d'Espèrey. Paris: Alcan 1932. 179 p. **A 49.32/300**
- Khuglmayr, Erhard Gotthard.** Achtung Europa. Gefahr von Osten. Zürich: Amalthea-Verl. 1933. 528 p. **80964**
- Lichtträger, Florian.** Immer wieder Serbien. Jugoslaviens Schicksalsstunde. Vorw. v. Friedr. Thimme. Berlin: Verl. f. Kulturpolitik 1933. 203 p. **A 49.32/303**
- Londres, Albert.** Terror auf dem Balkan. Wien: Phaidon-Verl. 1932. 209 p. **A 49.32/298**
- New York. Japanese chamber of commerce.** Manchukuo. The founding of the new state in Manchuria. New York: Japanese chamber of commerce 1933. [3]. 44 p. 1 t. **A 51.32/59**
- Rohrbach, Paul.** Erwachendes Asien. Geschautes und Gedachtes von einer Indien- und Ostasienreise 1932. München: Bruckmann 1932. 269 p. **A 54.30/33**
- Roosevelt, Franklin D.** Blick vorwärts. Berlin: Fischer 1933. 219 p. **81473**
- Roosevelt, Franklin D.** Government — not politics. New York: Covici & Friede 1932. 107 p. **80726**
- Roosevelt, Franklin D.** Looking forward. London: Heinemann 1933. 279 p. 1 t. **81411**
- Scholz, Wolfgang.** Die Lage des spanischen Staates vor der Revolution (unter Berücksichtigung ihres Verhältnisses zum italienischen Fascismus). Diss. Lpzg 1932. **P 323(46)»192 : 193«**
- Senger, Gerhard.** Die Politik der deutschen Zentrumspartei zur Frage Reich und Länder von 1918—1928. Hamburg: Lütcke & Wulff 1932. VII, 116 p. (Hamburgische Univers. Abhandl. u. Mitteil. aus d. Seminar f. öffentl. Recht, 27.) **X 6132**
Bibliographie: p. 113—116.
- Shaw, Bernard.** The political madhouse in America and nearer home. London: Constable 1933. 63 p. **82270**
- Siefken, Franz.** Die deutschen Parteien. Fiedeburg (Ostfriesland) 1932. **P 329(43)**
- Surányi Lajos.** Cseh bábok, vagy szabad népek legyenek-e a Dunavölgy lakói. Miskolc [193?]. **R 323.12(=918.6) (405)**
- Viator, Secundus.** Briefe an Masaryk. Heidelberg: Bündischer-Verl. 1933. 212 p. **81258**
- Wahrmund.** Gericht über Hugenberg. Dillingen: Manz 1932. 112 p. **81942**
- Yovanovitch, Miloutine.** Le régime absolu Yougoslave. Préf. de M. Spalaikovitich. Paris: Bossuet 1930. IV, 194 p. **A 49.34/121**

323(439) Magyar belpolitika

Innere Politik Ungarns Hungarian home politics

- Hogy lehetne megvalósítani a nemzeti munkatervet.** Bp.: Magy. nemzetpolitikai társaság 1932. 138 p. (A Magy. nemzetpolitikai társ. kiadv., 3.) **80641**
- Karinthy Frigyes [stb.].** Polgári kiáltvány a társadalom megmentéséről! Irták: —, Lengyel Menyhért, Nagy Lajos [stb.]. Bp. [193?]. **R 323(439)**

- Magyar királyság, A** — Apponyi Albert grófbeszédeiben. Bp. 1933. **R 32 Apponyi Albert**
- Nationale Arbeitsplan**, Der— der Regierung Gömbös. Bp. 1932. **R 323(439)»193«**
- Remete György.** A Habsburgrestauráció útja. Bp. 1933. **R 342.511.1(439)**

323.1 Nemzetiségi kérdés

Nationalitätenfrage — National question

- Akzin, B.** La nationalité dans la science sociale et dans le droit contemporain. Par :—, M. Ancel, S. Basdevant [etc.]. Préf. de Lévy-Ullmann et Gidel. Paris: Recueil Sirey [193?], XI, 347 p. (Inst. de droit comparé de l'Université de Paris. Série de monogr. de droit publ., III.) **81489**
- Auner Károly.** A romániai magyar telepek történeti vázlata. Temesvár: Csanádegyházmegyeyi-ny. 1908. VII, 94 p. 2 t. **81616**
- Barabás Endre.** Epizódok a románság történetéből a magyar uralom alatt. Közzéteszi Papp József. Lugos: Husvéth & Hoffer 1932. 191 p. **80510**
- Beilinson, M.** Zum jüdisch arabischen Problem. Tel-Awiw: Verl. »Dawar« 1930. III, 63 p. **A 56.32/82**
- Czuczka, Ernst.** Th. G. Masaryk und die Deutschen. Troppau-Katharein 1932. **P 323.1(437) (=3)**
- Deutschum des Südostens**, Das — im Jahre 1932. Rückblick ü. d. Schicksal d. Deutschen in Südtirol, d. Tschechoslowakei in Südslawien, Ungarn, Rumänien, sowie ü. d. Lage in d. österreichischen Grenzgebieten. Graz: Verl. d. Alpenland-Buchhandl. Südmark 1933. 80 p. (Schrift. d. dtischen Schulvereins Südmark ü. d. Grenz- u. Auslandsdeutschum.) **P 323.1(405) (=3)**
- Ethnopolitischer Almanach.** Ein Führer durch die europäische Nationalitätenbewegung. Hg. v. Otto Junghann & Max Hildebert Boehm. 3. Jhg. Wien: Braumüller 1932. VII, 118 p. **K 3231/9**
- Gagyí Jenő.** A nyugatmagyarországi kérdés. Bp.: Athenaeum 1921. 18 p. 1 t. **R 9.439.325**
- Girard, André.** Les minorités nationales ethniques et religieuses en Bulgarie. Préf. de Justin Godart. Paris: Girard 1933. IV, 5—206 p. **81800**
Bibliographie: p. 5—10.
- Grothe, Hugo** (Hg.). Kleines Handwörterbuch des Grenz- und Ausland-Deutschtums. München: Oldenbourg 1932. VIII, 400 p. 1 t. **81249**
- Hauer, J. W.** Indiens Kampf um das Reich. Stuttg.: Kohlhammer 1932. 45 p. **A 54.30/34**
- Horvátország. Croation University club association.** Appeal of the Croation academicians to the world of civilisation. How the Croation savant Milan Sufflay was murdered by the Serbian royal dictatorship. Zagreb 1931. **R 323.26(497.1)**
[Angol, német, olasz, francia.]
- Jehlicka, Francis.** Reply to mr. R. W. Seton Watson's book »Slovakia then and now« Vienna 1932. **R 323.1(437) (=918)**
- Junghann, Otto.** National minorities in Europe. New York: Covici, Friede 1931. 121 p. **81573**
- Kras, Otto.** Serben und Kroaten. Die Schicksalsfrage des südslawischen Volkes. Lpzg: Anzengruber [1922.] 35 p. **54070**
- Kutschabsky, Wassyl.** Die »ostgalizische« bzw. die ukrainische Frage in der Aussenpolitik Polens und der Ententemächte im Jahre 1919. Diss. Berlin 1932. 173 p. (A. d. Abhandlungen d. Ukrainisch-Wissenschaftl. Inst. Berlin.) **A 47.95/39**
- Küster, Rudolf.** Die polnische Irredenta in West-Oberschlesien. Berlin: Hallig-Verl. 1931. 178 p. **A 47.32/299**
- Lehmann, Emil.** Deutsche Kultur in der Tchechoslowakei. Reichenberg 1932. **P 323.1(437) (=3)**
- Mikó Imre.** Az erdélyi falu és a nemzetiségi kérdés. Cluj-Kolozsvár: Erdélyi fiatalok kiad. 1932. 135 p. (Erdélyi fiatalok falfüzetei, 4.) **80650**
- Montanus.** Die nationale Entwicklung Tirols in den letzten Jahrzehnten. Deutschum im Kampf gegen italienisches Ausbreitungsbestreben. [1918.] 2. Aufl. Wien: Verl. »Tyrolia« 1919. 69 p. 1 t. **P 323.1(436.4) »189:191.«**
- Mosolygó István.** Erdély eloláhosodása. Gróh István: A bizánci keresztény művészet első emlékei Erdélyben. Bereghy Albert: Szélfegyzetek. Bp.: Szalay-ny. 1933. 24 p. (Magy. gör. katolikusok orsz. szöv. kiadv. 1.) **R 323.1(498) (=1)**
- Olay Ferenc.** Térképek a nemzetiségi terjeszkedés szolgálatában. Bp. 1932. **R 323.12 (=918.6)(439)**

- Schäffer, Johann.** Enthüllungen aus Oberungarn. Berlin: Curtius [192?] 16 p. R 323.12(=918.6) (439.31)
- Semetkay József.** A csehszlovákiai magyar ifjúság. Sálgótarján 1932. R 371.83(439.31)
- Skultéty József.** A volt Felső-Magyarországról. Válaszul dr. Iványi Béla »Pro Hungaria Superiore. Felsőmagyarországról« c. könyvére. Turóc-Szent-Márton: [Szerző] 1929. 39 p. R 323.1(439) (=918.72)
- Stone, Julius.** International guarantees of minority rights. Procedure of the council of the League of nations in theory and practice. London: Milford 1932. XIII, 288 p. 1 t. 80931
- Weske, Gustav.** Die staatsrechtliche und politische Erfassung des Nationalitätenproblems im alten Österreich. Diss. Erlangen 1932. VI, 151 p. 81523
Bibliographie: p. 141—149.
- Wutte, Chartin** **Oskar L o b m e y r.** Die Lage der Minderheiten in Kärnten und in Slowenien. Klagenfurt: Kollitsch 1926. 79 p. 59634
- 325 Gyarmatpolitika**
Kolonialpolitik — Colonies
- Alport, Erich.** Nation und Reich in der politischen Willensbildung des Britischen Weltreichs. Berlin: Junker & Dünhaupt 1933. 116 p. (Probleme der Staats- und Kultursoziologie, 8.) 82234
- Beer, George Louis.** The origins of the British colonial system 1578—1660. New York: Smith 1933. X, 438 p. 82238
- Eckert, Christian.** Englands Aufstieg und Gefährdung in der Weltwirtschaft. Berlin 1932. P 325.36(42)
- Europäisches Centralkomitee der Indischen Nationalisten.** Amerikanische Urteile über Indien. Bern: Wyss 1917. 52 p. 80165
- Pahl, Herbert.** Die Kolonialpolitik Richeleus und ihre Beziehungen zu seiner Gesamtpolitik. Diss. Berlin 1932. 135 p. Bibliographie: p. 125—131. 81014
- Rai, Lajpat.** L'Inde malheureuse. Réputation du livre de Katharina Mayo: »Mother India«. Texte français de Marcel Girette. Avant-propos de Romain Rolland. Paris: Rieder 1930. 363 p. 1 t. (Cahiers internationaux.) A 54.32/58
- Stuhlmann, Franz.** Der Kampf um Arabien zwischen der Türkei und England. Anhang: Aktenstücke im Urtext. Hamburg: Westermann 1916. XVI, 277+72 p. 4 t. (Hamburgische Forschungen, 1.) 80162
Bibliographie: p. 70—72.
- 325.1—325.3 Kivándorlás.**
Település
Auswanderung. Siedlungswesen
Emigration. Colonisation
- Ausztria. Österreichisches Kuratorium für Wirtschaftlichkeit** (Hg.). Der Aufbau des österreichischen Siedlungswerkes. Bericht des ÖK W-Arbeitsausschusses, Innenkolonisation. Wien: Springer 1933. 191 p. 28 t. 81839
- Brown, Lawrence Guy.** Immigration. Cultural conflicts and social adjustments. New York: Longmanns, Green 1933. XII, 419 p. 81471
- Bruck, Werner Friedrich.** Binnenmarkt und Siedlung. Wege nationaler Selbsthilfe. Lpzg: Quelle & Meyer 1933. 80 p. (Weltwirtschaftliche Ges. z. Münster i. W., 7.) P 325.33(43)
- Bureau international du travail.** Les statistiques des migrations. Definitions — Méthodes — Classifications. Genève: Bureau internat. du travail 1932. 160 p. (Études et documents. Sér. N. (Statist.) No 18.) 81485
- Flörke, F.** Wege und Grundfragen für Siedler und Siedlung. Oberellen: Verl. »Bebaut die Erde« 1932. 40 p. (»Deutsche Siedlung«, 4.) P 325.332
- Gutenäcker, Eduard.** Die Landarbeiter-Siedlung in Bayern. Diss. Erlangen 1932. Pq 325.332(433)
- Kaganovitch, L. M.** L'urbanisme Soviétique. Paris: Bureau d'éditions 1932. 181 p. A 47.38/141
- Kincs Elek.** A telepítés nemzeti jelentősége. Szombathely 1933. R 325.332(439)
- Küppers-Sonnenberg, G. A.** Deutsche Siedlung. Idee und Wirklichkeit. T. 1. Berlin: Grundstücks-Warte 1933. 82462
T. 1. Gesamtdarstellung d. deutschen Siedlungswesens in allen Formen u. Spielarten. 124 p. Bibliographie: p. 113—123.
- Morini-Comby, J.** Essai sur les conséquences économiques des migrations. Paris 1932. P 325.25

- Muesmann, Adolf** (Hg.). Die Umstellung im Siedlungswesen. Vorbereitung, Durchführung u. Ertragsberechnung d. neuen vorstädtischen Kleinsiedlungen u. Kleinbauernstellen. Stuttg.: Hoffmann 1932. 144 p. X 6247
- Pirovits Aladár.** Új elmélet a nagyváros-környéki néptömörülések (agglomerációk) problémájáról. Szeged 1933. R 325.331(439) Bp
- Runge, E.** Untersuchung über die Wirtschaftlichkeit der Stadtrandsiedlung etc. Bearbeiter: —, W. Lehweß, K. L. Müller. Berlin: Selbstverl. d. Dtschen Ges. f. Bauwesen 1933. 32 p. (Dtsche Ges. f. Bauwesen, Schriften. »Siedlung«, Hft. 1.) Pq 725.095.14(43)
- Schmidt, Friedrich.** Vorstädtische Kleinsiedlung und Eigenheimbau. Bestimmungen und Erläuterungen. [1932.] 2. Aufl. [Mit Nachtrag.] Eberwalde-Berlin: Müller 1933. VIII, 232+45 p. 80710
Nachtrag: Vorstädtische Kleinsiedlung und Eigenheimbau und die Bereitstellung von Kleingärten f. Erwerbslose. Richtlinien d. Reichsarbeitsministerium vom 20. Febr. 1933. 45 p.
- Strahammer, Franz.** Das Problem der Inlands- und Auslandskolonisation. Wien: Selbstverl. 1932. 8 p. P 325.332(43)
- Thirring** [Gusztáv]. Hungarian migration of modern times. New York 1931. R 325.1(439)
- Zaborski, Bogdan.** Über Dorfformen in Polen und ihre Verbreitung. Übers. v. Frdr. Schmidbauer. Breslau: Priebatsch 1930. 112 p. 1 t. A 47.31/12
Bibliographie: p. 104—112.
- ## 327 Külpolitik
- ### Auswärtige Politik — Foreign policy
- Balla, Valentine, de.** The new balance of power in Europe. Baltimore: J. Hopkins pr. 1932. VIII, 205 p. (John Hopkins univers. studies in historical and political science, extra vol. new ser., 17.) 80715
- Bereghy Albert.** Anschluss és restauráció. Bp. 1933. R 327(439)»193«
- Bienstock, Gregor.** Deutschland und Frankreich. Eine europäische Auseinandersetzung. Berlin 1932. P 327(43): (44)
- Bickel, Otto.** Russland und die Entstehung des Balkanbundes 1912. Ein Beitrag z. Vorgeschichte d. Weltkrieges. Königsberg: Osteuropa-Verl. 1933. V, 173 p. (Osteuropäische Forschungen, Neue Folge, 14.) Bibliographie: p. 166—173. A 49.32/301
- Brockdorff-Rantzau, [Ulrich] Gr.** Dokumente und Gedanken um Versailles [1920.] 3. erw. Aufl. Berlin: Verl. f. Kulturpolitik 1925. 221 p. 1 t. 81976
Bibliographie: p. 210—211.
- Codresco, Florin.** La petite entente. Préf. de Louis Le Fur. Nouvelle éd. Tom. 1—2. Paris: Bossuet [193?]. [8], 343; VIII, 323 p. 82181
Bibliographie: Tom. 2. p. 307—315.
- Csetényi József.** A magyar kibontakozás. Bp.: Szerző 1932. 192 p. 80521
- Demblin, August.** Czernin und die Sixtus-Affaire. München: Drei Masken-Verl. 1920. 102 p. (Bücherei f. Politik u. Geschichte.) 81536
- Demorgny, G.** Danube et Adriatique. Préf. de Henry Bérenger. Paris: Domat-Montchrestien 1934. XII, 336 p. 9 t. 82161
- Eisenmann, L.** La Silésie Polonaise. Par: —, E. de Martonne, J. Ancel etc. Préf. de Alexandre Millerand. Paris: Gebethner & Wolff 1932. 407 p. 12 t. (Problèmes politiques de la Pologne contemporaine, 2.) A 47.32/297
- Federn, Karl.** Bemerkungen zu Frank H. Simon d's: Kann Europa Frieden halten? Berlin: HPV [1933.] 28 p. 81299
- Herriot, Édouard.** La France dans le monde. Paris: Hachette 1933. 249 p. 81413
- Hoetzsch, Otto.** La politique extérieure de l'Allemagne de 1871 à 1914. Berlin: Heymann 1933. 87 p. (Public. de l'Inst. univ. de hautes études internat., 8.) 81375
- Huddleston, Sisley.** War unless —. London: Gollancz 1933. 288 p. 82463
- Hugelmann, Karl Gottfried.** Österreich nach Lausanne. Wien 1932. P 327(436.01): (43)
- Hungarian question** in the British Parliament. With an introd. by Roland Vaughan Williams. London: Richards 1933. 459 p. 81694
- Kanner, Heinrich.** Kaiserliche Katastrophenpolitik. Ein Stück zeitgenöss. Geschichte. Lpzg: Tal 1922. XIV, 467 p. 81518
- Kawakami, K. K.** Japan spricht! Der chinesisich-japanische Konflikt. Mit Einführung v. Tsuyoshi Inokai. Wien: Braumüller 1933. X, 175 p. A 52.32/33
- Krüger, Karl.** Deutsches Grossraumwirtschaft. Hamburg: Hanseat. Verl. 1932. 235 p. 81290

- Martel, René.** Les frontières orientales de l'Allemagne. Paris: Rivière 1930. 195 p. (Les grands problèmes.) **A 47.32/301**
Bibliographie: p. 181—186.
- Mühlmann, Karl.** Deutschland und die Türkei 1913—1914. Berlin-Grünwald: Rothschild 1929. 104 p. (Politische Wissenschaft, 7.) **A 56.32/83**
- Nanking. International relations comitée.** The Sino-Russian crisis. The actual facts brought to light. Nanking: Internat. relations comm. [193?] [4], 105 p. 1 t. **A 51.32/51**
- Papesch, Joseph.** Fesseln um Österreich. Hamburg 1933. **P 327(436.01) : (43)**
- Peters, Bernhard.** Deutschlandwende! Europa-wende! Weltwende! Durchblick durch d. Völkerpolitik d. Gegenwart. Worms a. Rh.: Verl. Missions-Buchhandl. 1933. 119 p. **82443**
- Pezet, Ernest & Henri Simondet.** La Yougoslavie en péril? Paris: Bloud & Gay 1933. 287 p. 1 t. **A 49.32/306**
- Pollard, Robert T.** China's foreign relations. 1917—1931. New York: Macmillan comp. 1933. X, [4]+416 p. **A 51.32/58**
- Rathmann, Erich.** Die Balkanfrage 1904—1908 und das Werden der Tripelentente. (Vom Mürzsteiger Abkommen b. z. Beginn d. bosnischen Krise.) Halle (Saale): Niemayer 1932. XVI, 203 p. (Ausgew. hallische Forschungen z. mittleren u. neuen Gesch., 7.) Bibliographie: p. IX—XVI. **A 49.32/304**
- Rea, George Bronson.** The highway to hostilities in the Far East. Shanghai: Japanese assoc. 1932. 35 p. **A 52.32/34**
- Sarkotic, Erwin Frh., v.** Aufbau des Abendlandes. Ein Arbeitsplan auf Grund des Viermächtepaktes. Wien: Manz 1933. 155 p. **82536**
- Schmidt, Axel.** Ostpreussen-deutsch in Vergangenheit und Zukunft. Berlin 1933. **P 327(43) : (475)**
- Schnetzler, Hedvig.** Das Problem Wilson untersucht an der amerikanischen Aussenpolitik im bes. während des Weltkrieges. Diss. Berlin 1932. 127 p. **81015**
Bibliographie: p. 125—126.
- Seesemann, Kurt.** Hinter den Kulissen der französischen Hochfinanz. Was bringt Lausanne? Mülheim-Ruhr [193?] **P 325.36(44)**
- Senex Studens.** A közép-európai béke útja. Bp. 1933. **R 327(439)**
- Seton-Watson, R. W.** The rôle of Bosnia in international politics. (1875—1914.) London 1931. **P 323.1(439.9)**
- Storza, comte.** Les frères ennemis. (L'Europe d'après-guerre.) Paris: Gallimard [1933.] 286 p. **81115**
- Simonds, Frank H.** Kann Europa Frieden halten? Übertr. v. Karl Federl. Berlin: H. P. V. [1932.] [14], 412 p. **81298**
- Tomcsányi János.** Danzig és a danzigi korridor. Bp. 1931. **R 327(43) : (438)**
- Valentin, Veit.** Deutschlands Aussenpolitik 1890—1918. Berlin: Dtsche Verl.-Ges. für Politik u. Geschichte 1921. XV, 418 p. **82124**
- Wedel, Oswald Henry.** Austro-german diplomatic relations 1908—1914. California: Stanford univers. pr. 1932. VIII, 233 p. **81483**
Bibliography: p. 221—228.
- Weltkrieg um Ostasien.** Betrachtungen eines Staatsmannes über die Lage im Fernen Osten. München: Parcus 1932. 120 p. **A 53.32/32**
- Wirsing, Giselher.** Deutschland in der Welt-politik. Jena: Diederichs 1933. 204 p. 2 t. **82624**
- Wolgast, Ernst.** Vom Wesen Europas. Grenzen-Bewusstsein. Innere Raumgestaltung—Verhältnis zur Welt. Rede. Rostock 1933. **P 327(4)»193«**

327.3 Békemozgalom

Friedensbewegung International peace

- Angell, Norman.** The great illusion 1933. London: Heinemann 1933. XIII, 397 p. **81695**
- Coudenhove-Kalergi, Richard Nikolaus.** Pazifismus. Wien: Pan-Europa-Verl. 1924. 41 p. **P 327.3**
- Drucker György.** Adatok az internacionalizmus történetéhez. Bp. 1932. **R 327.3**
- Drucker György.** A világbéke szerződéses biztosítása az egyes államok részéről. Pécs 1932. **R 341.67**
- Einstein, Albert & Sigmund Freud.** Warum Krieg? Ein Briefwechsel. Paris 1933. **P 327.3**
- Gonsiorowski, Miroslas.** Société des nations et problème de la paix. Tome 1—2. Paris: Rousseau 1927. **80512**

- Kobler, Franz** (Hg.). *Gewalt und Gewaltlosigkeit. Handbuch des aktiven Pazifismus. Im Auftr. d. Internationale d. Kriegsgegner.* Hg. v. : —. Zürich : Rothapfel-Verl. 1928. 388 p. **80435**
- Lambert, Jacques.** *Les nations contre la paix.* Paris : Alcan 1933. 241 p. (Questions du temps présent.) **82317**
- Lange, Christian L.** *Histoire de l'internationalisme. T. 1. Jusqu'à la paix de Westphalie.* Kristiania : Aschehoug 1919. XV, 519 p. **3141/4**
= Norvégia. Institut Nobel norvégien. Publications, IV.
- London. Union of democratic control.** *Kik akarják a háborút? A hadfelszerelési váll. titkos nemzetközi együttműködése.* Ford. : P i r o s Aurél. Bp. 1933. **R 327.3**
- Nicolson, Harold.** *Peacemaking 1919.* London : Constable 1933. VII, 378 p. 10 t. **81476**
- Palais de la paix, Le —.** *Mémoire à l'occasion de l'inauguration solennelle du Palais de la paix à la Haye, le 28. VIII. 1913.* Le Haye : Belinfante 1913. 129 p. **X 6236**
- Schoenaich, Paul v.** *Zehn Jahre Kampf für Frieden und Recht 1918—1928.* Hamburg : Fackelreiter-Verl. 1929. 329 p. **80439**
- Société des nations.** Conférence pour la réduction et la limitation des armements. Résolution adoptée par la Commission générale le 23. VII. 1932. Genève : Soc. d. nat. 1932. 4 p. (Série de publ. IX, 51.) **X 6078**
- Société des nations.** Conférence pour la réduction et la limitation des armements. Commission aeriennne. Étude documentaire sur l'internationalisation de l'aéronautique civile. Genève : Soc. d. nat. 1932. 53 p. (Série de publ. IX, 43.) **X 6079**
- Société des nations.** Désarmement moral. Mémoire du gouvernement polonais. Genève : Soc. d. nat. 1931. 8 p. (Série de publ., IX, 19.) **X 6080**
- Société des nations.** Conférence pour la réduction et la limitation des armements. Rapp. présenté sur l'interdiction de la guerre chimiques et sur les violations de l'interdiction de l'emploi des armes chimiques, bactériologiques et incendiaires. Genève : Soc. d. nat. 1932. 10 p. (Série de publ., IX, 55.) **X 6099**
- Société des nations.** Conférence pour la limitation des armements. Désarmement moral. Documentation transmise par l'organisation internat. de Coopération intellectuelle. Genève : Soc. d. nat. 1932. 11 p. (Série de publ., IX, 24.) **X 6108**
- Société des nations.** Conférence pour la réduction et la limitation des armements. Deuxième rapport sur la question du contrôle. Genève : Soc. d. nat. 1932. 3 p. (Série de publ., IX, 61.) **X 6109**
- Société des nations.** Conférence pour la réduction et la limitation des armements. Tréve des armements. Genève : Soc. d. nat. 1932. 10 p. (Série de publ., IX, 57.) **X 6126**
- Société des nations.** Conférence pour la réduction et la limitation des armements. Armes chimiques, incendiaires et bactériennes. Deuxième session (17.XI.—13.XII. 1932.) Réponse questionnaire. Genève : Soc. d. nat. 1932. 25 p. (Série de publ., IX, 65.) **X 6133**
- Société des nations.** Collaboration de la presse à l'organisation de la paix. Genève : Soc. d. nat. 1932. 26 p. **X 6167**
- Société des nations.** Conférence pour la réduction et la limitation des armements. Guide officiel. Genève 1931. **P 341.67(063)**
[Francia és angol.]
- Welt in Waffen.** *Berichte, Photos, Zahlen zur Debatte über Sicherheit und Abrüstung.* Berlin : Drei Masken-Verl. 1933. 168 p. **80476**
- Woolf, Leonard** (Éd.). *The intelligent man's way to prevent war.* By Sir Norman Angell, Gilbert Murray etc. London : Gollancz 1933. 564+[12] p. **82719**

327.4 Paneuropa. Mitteleuropa

- Auer [Pál] Paul de.** *Problèmes Danubiens.* Paris 1932. **P 381(405)**
- Auer [Pál] Paul de.** *Projet d'une Entente danubienne au XIXe siècle.* Paris [193?]. **P 341.217(405)**
- Deutschlands europäische Sendung.** *Ein Gespräch.* Wien : Pan-Europa-Verl. 1924. 58 p. (Pan-Europa, Jg. 1. Heft 7/8.) **P 327.4**
- Halász Albert.** *La possibilité de constituer un plus vaste territoire douanier en Europe Centrale.* Paris 1931. **P 386.391(405)**
- Hantos Elemér.** *Der Weg zum neuen Mitteleuropa. Die wirtschaftliche Neugestaltung.* Berlin : Mitteleuropa-Verl. 1933. 270 p. Bibliographie : p. 261—270. **80776**
- Hubermann, Bronislaw.** *Vaterland Europa.* Berlin 1932. **P 327.4**

Mundorf, Michael. Vorschläge zur wirtschaftlichen Neuorganisation Europas. Darstellung und Kritik. Würzburg: Tritsch 1933. IX, 73 p. **82187**

Bibliographie: p. V—IX.

Salter, Arthur. The United States of Europe and other papers. Ed. with notes by W. Arnold-Forster. London: Allen & Unwin 1933. 303 p. **81693**

Société des nations. Commission d'été pour l'Union européenne Sous Commission d'organisation. Rapport de Motta. Genève 1931. **P 341.217(4)**

Société des nations. Commission d'été pour l'Union européenne. Rapport de la conférence du Stresa pour la reconstruction économique de l'Europe centrale et orientale. Genève: Soc. d. nat. 1932. 40 p. (Série de publ., VII.) **X 6092**

331 Munkáskérdés

Arbeiterfrage — Labor question

Andrews, John B. Labor problems and labor legislation. [1932?] 4. rev. ed. New York: Amer. assoc. f. labor legislation 1932. 135 p. **80728**

Bauer, Heinz. Die internationale Arbeitsorganisation. Diss. Erlangen 1931. **P 341.25 : 331**

Berlin. Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit. Arbeitsuntersuchungen in Büro- und Verwaltungsbetrieben. Richtlinien für Privatbetriebe u. Behörden. Stuttgart: Forkel 1933. 38 p. (R. K. W. Veröffentl., 89.) **P 331.234**

Csehszlovákia. Törvények, rendeletek. Die tschechoslowakische Gesetzgebung über die Arbeitsgerichte. Hg. v. Rudolf Horner. Prag: Mercy 1932. 188 p. **81358**

Dittwald, Christel. Möglichkeiten und Grenzen einer Lohnsteigerungspolitik. Berlin 1933. **P 331.2**

Dunkmann, Karl. Soziologie der Arbeit. Halle a. S.: Marhold 1933. 163 p. (Handb. d. Arbeitswiss., 8—9. Arbeitswirtschaft u. Arbeitsrecht, 1.) **80691**
Bibliographie: p. 160—163.

Huebner, Friedrich Markus. Schaffen und Ruhen. Darmstadt: Peschko [1933.] 91 p. **82666**

Internationales Arbeitsamt. Die Regelung der Frauenarbeit. Übersicht ü. d. gesetzlichen Frauenschutz. Genf: [Selbstverl.] 1932. IV, 288 p. (Studien u. Berichte, I., 2.) **82254**

Jordi, Hugo. Die Krise der internationalen Arbeiterbewegung. Zürich: Verl. Proletarische Einheit 1932. 134 p. **81384**

Jünger, Ernst. Der Arbeiter. Herrschaft u. Gestalt. [1932.] 3. Aufl. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1932. 300 p. **81245**

Kárpáti Ede. A munka racionalása különös tekintettel a gazdasági psychotechnikára. Bp. 1933. **R 381.211**

Le Play, F[rédéric]. L'organisation du travail selon la coutume des ateliers et la loi du décalogue. Tours: Mame 1870. XII, 561 p. **80498**

Nostitz, Hans v. Das Aufsteigen des Arbeiterstandes in England. Ein Beitr. z. sozialen Geschichte d. Gegenwart. Jena: Fischer 1900. 807 p. **81438**
Bibliographie: p. 799—807.

Magyarországi építőipari munkások orsz. szövetsége. Alapszabályai. 1932. **R 331:69(439)**

Richter, Lutz. Zur staats-theoretischen Bedeutung der sozialpolitischen Schlichtung. Lpzg 1932. **P 331.15**

Rother, Heinz. Die Rechtsstellung der Schwerbeschädigten im Arbeitskampf. Diss. Erlangen 1932. **P 331.89(43)**

Société des nations. Conférence internationale du travail. Seizième Session. Résumé des rapports annuels présentés en exécution de l'article 408. Genève: Bureau internat. travail 1932. 420 p. **X 6110**

Société des nations. Conférence internationale du travail. Genève: Soc. d. nat. 1933. 14 p. **X 6209**

Société des nations. Conférence international du travail. Genève: Soc. d. nat. 1933. 41 p. **X 6210**

Société des nations. Conférence internationale du travail. Genève: Soc. des nat. 1933. 17 p. **X 6212**

Steuer György. Emlékirat a mezőgazdasági és földmunkásnép szociális helyzetéről, munkásnépünk megmentését célzó gyakorlati feladatokról és a szükséges kormányintézkedésekről. Pécs 1932. **R 331 : 383(439)**

Völkerbund. Internationale Arbeitskonferenz. Auszug aus dem Verhandlungsbericht. Genf: Völkerbund 1932. 442 p. **X 6206**

Winnig, August. Vom Proletariat zum Arbeiter-tum. [1930.] Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. [1933.] 170 p. **81825**

331.61 Munkanélküliség

Arbeitslosigkeit — Unemployment

- Adam** [etc.]. Die Arbeitslosenhilfe auf der Grundlage der Verordnungen v. 14. u. 16. VI. 1932. u. d. Erlasses v. 17. VI. 1932. v. —, Hastler & Volmer. Mit Nachtrag. Stuttg. 1932. P 331.615(43)
- Appel**, Rudolf. Ein Weg zur Behebung der Arbeitslosennot. Bremen: Winter 1932. 63 p. 11 t. 81451
- Auerbach**, Berthold. Mehrbeschäftigung — Steuergutschein. Lohn- und Gehaltsenkung. Berlin 1932. P 331.615(43)
- Dräger**, Heinrich. Arbeitsbeschaffung durch produktive Kreditschöpfung. München 1932. P 331.6(43)
- Ein Arbeitsloser denkt ...** Von * * * Freiburg i. Br. 1933. P 177
- Erdmann & Ant h e s**. Massnahmen zur Vermehrung und Erhaltung der Arbeitsgelegenheit. Nach d. Verordn. v. 4. u. 5. IX. 1932. mit sämtl. Ausführungsvorschriften über Tarifunterschreitung u. Steuergutscheine erl. [1932.] 2. neu bearb. Aufl. Berlin: Elsner 1932. XVIII, 202 p. 80313
- Franzisket**, Wilhelm. Organische Bekämpfung der Arbeitslosigkeit. Langensalza: Beltz 1933. 82 p. P 331.61(43)
- Gerber**, Eduard. Ursachen der Erwerbslosigkeit und deren Beseitigung. Berlin-Schöneberg: N. S.-Verl. 1933. 67 p. 82671
- Halász** Elemér. Javaslatok a munkanélküliség megszüntetése és a mezőgazdasági termelés átszervezése ügyében. Bp. 1931. R 331.615(439)
- Hérel**, Geo. Le chômage en France. Préf. par Albert Dalimier. Paris: Recueil Sirey 1932. [6], 209. p. 81091
Bibliographie: p07—208.
- Internationales Arbeitsamt**. Arbeitszeit und Arbeitslosigkeit. Bericht an die vorbereitende Konferenz Januar 1933. Genf: Atar A.-G. 1933. VIII, 214 p. 82236
- Khérian**, Gregoire. Esquisse d'une théorie, du chômage transféré. Paris 1932. P 331.61
- Matolcsy** Mátyás. A mezőgazdasági munkanélküliség Magyarországon. Bp.: Magy. gazdaságkutató int. 1933. 43 p. 1874/6
[Magyar és német.]
= Magyar gazdaságkutató int. kiadv., 6.
- Mayer**, Adolf. Die Lösung des Rätsels der Arbeitslosigkeit. Heidelberg 1933. P 331.61

Mittag, Julius. Das Problem der Arbeitslosigkeit und Arbeitslosenfürsorge in der Wirtschafts- und Sozialgeschichte. Diss. Göttingen: Dr. d. Göttinger Handeldr. 1932. [8], 143 p. 82638
Bibliographie: p. 137—142.

Munkaszerzés és pénzürték. A magyar közgazdasági társaság ankétja. Előszót írta Éber Antal; szerk. Varga István. Bp.: Gergely 1933. 237 p. (Közgazdasági kvrtár, XIV.) 81874

Németország. Törvények, rendeletek. Gesetz zur Verminderung der Arbeitslosigkeit. Vom 1. VI. 1933. Hg. v. Reichsfinanzministerium. Berlin: Heymann 1933. 20 p. P 331.61(43)1936

Németország. Törvények, rendeletek. Gesetz zur Verminderung der Arbeitslosigkeit. Vom 1. VI. 1933. Erl. v. Stephan P o e r s c h k e, Walther Gase und Konrad Hasse. Berlin: Vahlen 1933. 166 p. 82199

Pigou, A[rthur] C[ecil]. The theory of unemployment. London: Macmillan 1933. XXVIII, 319 p. 82334

Plaut, Theodor. Die Arbeitslosigkeit in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. Köln 1932. P 331.61(73)

Schwichow, Walther v. Arbeitslose und Siedlung. Bremen 1932. P 331.61(43)

Spliedt, Franz & Bruno B r o e c k e r. Die Versorgung der Arbeitslosen nach dem neuesten Stande der Gesetzgebung. Berlin 1932. P 331.615(43)

Svédország. K. Socialstyrelsen. Arbestidsförhallendena inom detaljhandeln. Stockholm: Marcus 1933. 160 p. (Sveriges offic. statistik. Socialstatistik.) 82567

331.88 Szakszervezetek

Gewerkschaften — Trade unions

Assaël, Herald. Gewerkschaftliche Lohnpolitik u. Arbeitslosigkeit. Hamburg 1932. P 331.2(43)

Herzig, Johannes. Die Stellung der deutschen Arbeitergewerkschaften zum Problem der Wirtschaftsdemokratie. Jena: Fischer 1933. [10], 74 p. (Abhandlungen d. wirtschaftswissenschaftlichen Seminars zu Jena, Bd 22, Heft 2.) P 331.88(48)
Bibliographie: p. 68—72.

- Jakobson, Michael.** Die russischen Gewerkschaften, ihre Entwicklung, ihre Zielsetzung und ihre Stellung zum Staat. Berlin : Prager 1932. XII, 132 p. **A 47.33/78**
Bibliographie : p. VII—XII.
- Jouhau x, Léon.** Die Gewerkschaftsbewegungen in Frankreich. Berlin 1932. **P 331.88(44)**
- Meyer, Hans-Erich.** Sozialökonomische Anschauungen der freien Gewerkschaften über die Rationalisierung. Diss. Erlangen 1931. 147 p. **81346**
Bibliographie : p. 136—147.
- Tertoolen, Anton.** Aufbau und Wandlungen der deutschen Gewerkschaften nach dem Kriege. Diss. 1930. Göttingen : Göttinger Handelsdr. 1931. VI, 163 p. **82640**
Bibliographie : p. 159—162.
- Wiedfeld, Wilhelm.** Der deutsche Gewerkschaftsbund. Lpzg : Kittler 1933. 142 p. 2 t. (Männer u. Mächte.) **81368**
- 331.89 Sztrájk**
Streik — Strike
- Geisseler, Günter.** Arbeitsstrafrecht. Mannheim 1933. **P 343.46(43)**
- Ráczy György.** A büntetőjog szerepe a sztrájk-probléma megoldásában. Pécs : Dunántulny. 1929. 61 p. (Angyal szeminárium kiadv.) **R 343.461**
- Reuss, Hans.** Der Streik unter dem Gesichtspunkt der unerlaubten Handlung. Diss. Erlangen 1931. **P 343.461(43)**
- 331.93 Munkakötelezettség**
Arbeitsdienstpflicht — Obligatory working-service
- Grabert, Herbert.** Jugend begegnet sich. Arbeitslager und neuer Lebensraum. Stuttg. 1933. **P 331.93(43)**
- Hammer, Franz.** Der Coburger Arbeitsdienst. München 1932. **P 331.93(432.5) Coburg**
- Hille, Johann. M a h r a u n,** der Pionier des Arbeitsdienstes. Lpzg 1933. **P 331.93(43)**
- Hilscher Rezső.** A kötelező és az önkéntes munkaszolgálat. Bp. 1933. **R 331.93**
- Jaerisch, Gerhard.** Der freiwillige Arbeitsdienst im Deutschen Reiche nebst einem Anhang betr. das Siedlungswesen. [1932.] 2. Aufl. Breslau : Priebatsch 1933. 175 p. **81450**
- Jülich, Hermann.** Der freiwillige Arbeitsdienst in der Grosstadt. Stuttg. 1932. **P 331.93**
- Reichhold, Ludwig.** Arbeitsdienstpflicht. Ein Weg aus dem Chaos? Innsbruck : Kinderfreund-Anst. 1933. VII, 103 p. **82685**
- Stellrecht, Helmut.** Der deutsche Arbeitsdienst. Aufgaben, Organisation, Aufbau. Geleitwort v. Hermann Göring. [1933.] 2. Aufl. Berlin : Mittler 1933. XII, 158 p. **81449 & 82500**
- Vogl, Franz.** Neues Land durch Arbeitsdienstpflicht. Allen deutschen Brot u. Arbeit. München 1932. **P 331.93(43)**
- 333.32 Lakáskérdés**
Wohnungsfrage — Housing
- Blumenthal, Rudolf E.** Wohnungsbau und Lebensversicherung. Berlin : Mittler 1932. 152 p. (Veröffentl. d. Dtschen Vereins f. Versicherungs-Wissenschaft, 51.) **81456**
Bibliographie : p. 142—152.
- Burgschmidt, Paul.** Das Wohnungswesen in Deutschland vor dem Kriege und während des Kriege. Diss. Erlangen 1931. VIII, 263 p. **81348**
Bibliographie : p. V—VIII.
- Glücksman n, Siegmund.** Das Wohnungsproblem in Polen. Bielsko : Senkner [193?] 35 p. **A 47.34/64**
- Goldziher [Károly].** Das »gerechte« Bauspar-system. Bp. 1931. **P 333.325**
- Himmelscher, Fritz.** Die Förderung des Wohnungsbaues in Bayern nach dem Kriege durch die öffentl. Sparkassen. Diss. Erlangen 1932. XI, 227 p. **81494**
Bibliographie : p. 216—224.
- Internationaler Verband für Wohnungswesen.** Das Wohnungswesen der Stadt Wien. — Housing in Vienna. — L'habitation à Vienne. Stuttg. : Hoffmann [1933.] 51 p. **X 6200**
- Németsország. Kommunale Vereinigung für Wohnungswesen.** Die vorstädtische Kleinsiedlung — Wohnungsaufsicht und Wohnungspflege. Rechtsfragen. — Wohnungsneubauprobleme. München 1932. **P 333.32(43)**
- Türr, Hans.** Die Wohnungsprobleme Österreichs vor und nach dem Krieg. Berlin : Heymann 1933. VIII, 251 p. **82174**
Bibliographie : p. 49—51.

334 Szövetkezés

Genossenschaftswesen — Cooperation

Leseanu, Nicolas. La structure et l'organisation de la coopération de crédit en Roumanie. Paris: Les presses univ. de France 1933. 157 p. **A 49.38/216**

Magyarországi szövetkezetek szövetsége. Mi az igazság a szövetkezetellenes támadásokban? Bp. 1932. **R 334(439)**

Magyarországi szövetkezetek szövetsége. Szövetkezetellenes vádak és szövetkezeti igazságok. Bp. 1932. **R 334(439)**

Schaub, Wilhelm F. Zentrale Finanzierung des Warenumschlages landwirtschaftlicher Genossenschaften. Berlin: Heymann 1933. [4], 54 p. **P 334.63(43)**

Laski, Harold J. [etc.] Where stands socialism to-day? By—, Stafford Cripps, Hugh Dalton [etc.]. Préf. by Geo. Bernard Shaw. London: Rich & Cowan 1932. VI, 205 p. **80786**

Linden, Franz. Sozialismus und Religion. Konfessionssoziolog. Untersuch. d. Labour party 1929—1931. Lpzg: Tauchnitz 1932. 181 p. (Kölner anglist. Arbeiten, 17.) **80906**
Bibliographie: p. 174—178.

Moellendorff, Wichard. Konservativer Sozialismus. Hg. u. eingel. v. Hermann Curth. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1932. 268 p. **81109**

Musat, Pierre. De Marx à Hitler. Paris: Alcan 1933. 140 p. **80996**
Bibliographie: p. 137—140.

Nachtigall, Severin. Der Stellungswandel der deutschen Sozialdemokratie zu agrarpolitischen Problemen. Emsdetten i. W. 1932. **P 335(43): 383**

Osthold, Paul. Die Schuld der Sozialdemokratie. Die Zerstörung von Staat und Wirtschaft durch den Marxismus. Berlin: Verl. f. Zeitkritik 1932. 264 p. **81391**

Schulz, F[riedrich] O[tto] H[ermann]. Untergang des Marxismus. Stuttg.: Engelhorn 1933. 371 p. **82251**

335 Szocializmus

Sozialismus — Socialism

Albrecht, Gerhard. Vom Klassenkampf zum sozialen Frieden. Jena: Fischer 1932. [8], 132 p. **81303**
Bibliographie: p. 127—132.

Beham, Benedikt. Religiöser Sozialismus. Paderborn: Schöningh 1933. 94 p. (Görres-Gesellschaft. Veröffentl. d. Sektion f. Sozial- u. Wirtschaftswissenschaft, 5.) **82453**
Bibliographie: p. 6—7.

Berdyaev, Nicholas. Christianity and class war. London: Sheed & Ward 1933. 123 p. **82498**

Borochov, Ber. Sozialismus und Zionismus. Eine Synthese. Hg. v. Mendel Singer. Wien: Verl. Zukunft 1932. 398 p. 1 t. **82298**

Bourguin, Maurice. Les systèmes socialistes et l'évolution économique. [1904.] 2. éd. Paris: Armand 1906. X, 525 p. **81758**

De Man, Hendrik. Die sozialistische Idee. Jena: Diederichs 1932. 342 p. **80639**

Edwards, W. H. Der Zusammenbruch des internationalen Sozialismus. Lpzg: Hegner 1933. 142 p. **81408**

Eugster, Franz. Sozialismus und Katholizismus. Zürich 1933. **P 335: 282**

Gregg, Richard B. Gandhiism versus socialism. New York 1932. **P 330.1(54)**

Kautsky, Karl. Die Sozialdemokratie und die katholische Kirche. [1902.] 2. durchges. Aufl. Berlin: Singer 1919. 47 p. **P 335: 282**

335.75 Keresztényszocializmus

*Christlicher Sozialismus
Christian socialism*

Essener Richtlinien, Die., 1933 der christlich-nationalen Gewerkschaften. Berlin 1933. **P 331.883(43)**

Lenhart, Ludwig. Seelennot aus Lebensenge. Das Problem »Lebensraum u. Sittlichkeit« nach Bischof Wilhelm Emmanuel Frh. v. Ketteler. Mainz: Kirchheim 1933. XVI, 394 p. 1 t. **81100**
Bibliographie: p. 381—388.

Mihelics Vid. Keresztényszocializmus. Bp.: Magy. Szemle társ. 1933. 80 p. (Kincsestár, 123.) **82491**
Bibliográfia: p. 80.

Mumm, Reinhard. Der christlich-soziale Gedanke. Bericht über eine Lebensarbeit in schwerer Zeit. Berlin: Mittler 1933. 161 p. 1 t. **81453**

- Pfatteicher, E[rnst] P[hilip].** Christian social science. Kessler foundation lectures. Forewords by Rees Edgar Tulloss & T. A. Kantonen. New York: Falcon-pr. 1933. VI, 191 p. **81469**
- Pieper, Josef.** Die Neuordnung der menschlichen Gesellschaft. Befreiung d. Proletariats. Berufsständische Gliederung. Systemat. Einführung in d. Enzyklika »Quadragesimo anno«. [1932.] 3. bearb. Aufl. Frankfurt a. M.: Carolus-Dr. 1932. 109 p. **80926**
Bibliographie: p. 106—109.
- Pieper, Josef.** Thesen zur Gesellschaftspolitik. Die Grundgedanken der Enzyklika Quadragesimo Anno. Regensburg: Pustet 1933. 48 p. **81840**
- Riesz Lajos.** Harminc év. A magy. keresztényszoc. mozgalom harmincéves fordulója. Bp. 1933. **R 335.75(439)**
- 335.86 Kommunizmus.
Bolsevizmus**
- Kommunismus. Bolchevismus
Communism. Bolshevism*
- Asmis, Rudolf.** Als Wirtschaftspionir in Russisch-Asien. Berlin: Stilke 1924. XII, 234 p. **A 57.38/8**
- Berdyajev, Nicholas.** The end of our time, together with an essay on the general line of Soviet philosophy. London: Sheed & Ward 1933. 258 p. **82496**
- Berl, Heinrich.** Der Kampf gegen das rote Berlin oder Berlin eine Unterwelt-Residenz. Karlsruhe: Kairos-Verl. 1932. 156 p. **81569**
- Bizony, Ladislaus.** 133 Tage ungarischer Bolschewismus. Die Herrschaft Béla Kun s u. Tibor Szamuelys. Die blutige Ereignisse in Ungarn. Lpzg: Waldheim-Eberle 1920. 111 p. **81537**
- Drinck, Jakob & Felix Hardt.** Welt bolschewismus oder Weltkatholizismus? Predigt-Vorträge. Wiesbaden: Rauch 1932. 99 p. **80784**
- Durant, Will.** The tragedy of Russia. New York: Simon & Schuster 1933. IX, 164 p. **A 47.33/80**
- Foertsch, Karl.** Der Kulturbolschewismus und die deutsche Jugend. Berlin 1933. **P 335.86(43)**
- Griffin, Frederick.** Soviet scene. A newspaperman's closeups of new Russia. Toronto: Macmillan comp. 1933. X, 279 p. **A 47.33/77**
- Hindus, Maurice.** Humanity uprooted. London: Cape 1929. 369 p. **A 47.33/76**
- Hoetzsch, Otto.** Le caractère et la situation internationale de l'Union des Soviets. Genève: Kundig 1932. 105 p. (Publ. de l'Inst. univers. de hautes études internat., 5.) Bibliographie: p. 103—104. **A 47.32/300**
- Kohn, Hans.** Der Nationalismus in der Sowjetunion. Frankfurt a. M.: Societäts-Verl. 1932. 150 p. **A 47.32/302**
- Laubenheimer, A.** Die Sowjetunion am Abgrund! Berlin: Verl. Volkswirtschaftsdienst 1933. 52 p. 16 t. **A 47.38/143**
- Leitgeb Imre.** Élményeim a bolsevista Oroszországban. Bp.: Genius 1930. 142 p. **A 47.33/74**
- Marton László.** Orosz szovjet rémségei 1918-ban. Bp.: Pallas 1931. 74 p. **A 47.33/75**
- [**Nussimbaum, Leo.**] Russland am Scheidewege. Von Essad Bey. Berlin: Etthofen 1933. 51 p. **A 47.33/79**
- 339.5 Parasztkérdés
Bauernfrage — Peasantry**
- Eickstedt, Claus v.** Bauernkampf der Gegenwart. Langensalza 1932. **P 339.5(43)**
- Franz, Günther.** Der deutsche Bauernkrieg. München: Oldenbourg 1933. XIV, 494 p. 3 t. Bibliographie: p. 488. **82611**
- 339.6 Nökérdés
Frauenfrage — Women's question**
- Gaspary, Gerda.** Die Entwicklungsgrundlagen für die soziale und psychische Verselbstständigung der bürgerlichen deutschen Frau um die Jahrhundertwende. Heidelberg: Weiss 1933. 113 p. (Heidelberger Studien a. d. Inst. f. Sozial- u. Staatswiss. Bd. III. H. 5.) **82163**
Bibliographie: p. 106—113.
- Kaufmann, Georg.** Frauen-Typus und -Schicksal. Dresden: Dtscher Verl. f. Volkswohlfahrt 1931. 112 p. **81319**
- Müller, Johannes.** Beruf und Stellung der Frau. Ein Buch f. Männer, Mädchen und Mütter. [19??.] 9. Aufl. München: Beck [1929?.] VII, 241 p. **81201**

339.85 Alkalmazottak

Angestellte — Employées

Faber György. Az okleveles gazdák jelene és jövője. Kaposvár 1932. R 339.852(439)

Kramm, Arthur. Die rechtliche und die tatsächliche Gestaltung der Pension in der Privatwirtschaft und ihr Schicksal im Konkurs des Arbeitgebers. Diss. Erlangen 1932. P 347.454(43)

Németszág. Gewerkschaftsbund der Angestellten. Die kommende Angestelltengeneration. Eine Sozialstatist. Untersuchung über Herkunft, Arbeitsverhältnisse u. Berufsausbildung d. Lehrlingen in Angestelltenberufen. Berlin: Sieben-Stäbe Verl. 1933. 143 p. X 6189

34 Jogtudomány

Rechtswissenschaft — Law

Németszág. Törvények, rendeletek. Die Gesetze und Verordnungen der Reichsregierung vom 19. III. 1933. bis 13. IV. 1933. Frankfurt a. M. 1933. P 34(43)3»1933«

Németszág. Törvények, rendeletek. Die Gesetzgebung des Kabinetts Hitler. Die Gesetze im Reich u. Preussen seit d. 30. I. 1933 in systematischer Ordnung mit Sachverzeichnis. Bd. 1—3. Hg. v. Werner Hoche. Berlin: Vahlen 1933. 348; 378; 719 p. (Samml. Vahlen, 15.) 82459

Személyi Kálmán. Római jog. 1—2. k. Nyiregyháza: Jóna-ny. 1932. 82152

1. Bevezető tanok. Perjog. 250 p.
2. Dologi jog. Kötelmi jog. Családjog. Öröklési jog. 370 p.

Vie juridique des peuples, La —. Bibliothèque de droit contemporain. Sous la dir. de H. Lévy-Ulmann. IV. Roumanie. Par: G. Alexino, M. Antonesco, J. Cohen etc. Paris: Delagrave 1933. VII, 452 p. 78955/4

340.12 Jogbölcselet

Rechtsphilosophie — Philosophy of law

Brugger, Maurus. Schuld und Strafe. Ein philosophisch-theologischer Beitr. z. Strafproblem. Paderborn: Schöningh 1933. 160 p. Bibliographie: p. 157—160. 82681

Husserl, Gerhart. Der Rechtsgegenstand. Rechtssoziolog. Studien zu einer Theorie des Eigentums. Berlin: Springer 1933. XX. 194 p. 81835

Kraft, Julius. Die »Wiedergeburt« des Naturrechts. Berlin 1932. P 340.125

Laserson, Max. Die russische Rechtsphilosophie. Vorw. v. G. Radbruch. Berlin-Grünwald: Rothschild 1933. [6], 70 p. ([Aus] »Archiv f. Rechts- u. Wirtschaftsphilos.« Bd. 26. H. 3.) A 47.34/66

Marti, Otto E. Die mathematischen Elemente der exakten Rechtswissenschaft. Bern 1932. P 34(015.1)

Nicolai, Helmut. Die rassengesetzliche Rechtslehre. Grundzüge einer nationalsozialist. Rechtsphilosophie. München 1932. P 340.12

341 Nemzetközi jog

*Internationales Recht
International law*

Adorján György. Az olasz-magyar barátsági szerződés. Pécs: Pécsi irodalmi és könyvny. r.-t. 1928. 32 p. (Pécsi m. kir. Erzsébet tud. egy. nemzetközi jogi intézetének kiadv., 6.) R 341.24(45) : (439)

Amos, Hans-Egon. Staatsouveränität und Minderheitenrecht. Bonn: Röhrscheid 1932. 148 p. (Kölner rechtswiss. Abhandl., 4.) Bibliographie: p. 141—148. 81102

Auer Pál. Miért nem tagja az Egyesült Államok a Nemzetek Szövetségének? Pécs 1931. R 327(73)

Balanyi György. P á z m á n y Péter népszövetségi tervezete. Kiad. Szt. István akadémia. Bp.: Stephaneum 1933. 17 p. R 341.014

Baranyai Zoltán (összeáll.) A kisebbségi jogok védelme. Bp.: Oriens 1922. 158 p. 82327

Bing, Adolf. Die Unterhaltspflichten im deutschen internationalen Privatrecht. Diss. Erlangen 1931. 117 p. 81526

Birkás Géza. Das Staatsinteresse als Grundlage des Völkerrechts. Berlin: Heymann 1933. 103 p. (Schriften d. Inst. für internat. Recht a. d. Kön. ung. Elisabeth Univers. in Pécs. 18.) 82320

Bleiber, Fritz. Die Entdeckung im Völkerrecht. Eine Studie zum Problem d. Okkupation. Greifswald: Bamberg 1933. VI, 106 p. (Greifswalder rechtswissenschaftl. Abhandl., 3.) 82165

Blum, Adolf. Das System der verbotenen und erlaubten Kriege in Völkerbundsatzung, Locarno-Verträgen und Kellog-Pakt. Lpzg 1932. P 341.32

- Brown, Harold Lincoln.** Aircraft and the law. New York : Ballou 1933. VIII, 359 p. **82242**
Bibliographie : p. 327—330.
- Czakó István.** A külügyi képzés és konzuli szervezetünk reformja. Bp. : Egyetemi-ny. 1933. 16 p. **R 341.7(439)**
- Davies, David.** Das Problem des zwanzigsten Jahrhunderts. Eine Studie der internationalen Beziehungen. Übers. v. Elisabeth Fuchs. Berlin : Hobbing 1932. XIV, 665 p. 2 t. **80911**
- Drucker György.** A nemzetközi szervezetek. A nemzetközi organizáció kialakulása. Tanulmány a nemzetközi jog és nemzetközi vonatkozások köréből. Bp. : Magy. külügyi Társ. 1933. 215 p. (Időszerű kérdések, aktuális probl., 5.) **82263**
- Drucker György.** A Népszövetség és az Interparlamentáris unió. Miskolc 1932. **R 341.251**
- Drucker György.** A Pánamerikai unió. Bp. 1933. **R 341.25(7/8)**
- Drucker György.** Szervezetek a nemzetek együttműködése szolgálatában. Pécs 1931. **R 341.25**
- Dunn, Frederick Sherwood.** The protection of nationals. A study in the application of international law. Baltimore : John Hopkins pr. 1932. X, 228 p. (The Walter Hines page school of intern. rel. The John Hopkins university.) **81696**
- Edmunds, Sterling E.** Das Völkerrecht — ein Pseudorecht. [*The lawless law of nations 1925.*] Übers. v. Cornelia Bruns. Berlin : Gruyter 1933. VII, 465 p. **80700**
Bibliographie : p. 443—448.
- Engländer, Henrik.** Die Staatenlosen. Wien 1932. **P 342.71**
- Fragali, Michele.** Principii di diritto aeronautico. Padova : Cedam 1930. XIV, 352 p. **80453**
- Frankenberg, Helmut v.** Luftschutzrecht. Rechtsformen des Luftschutzes im In- und Auslande. Lpzg : Noske 1932. [8], 160 p. (Abhandl. d. Inst. f. Politik, ausländisches öffentl. Recht u. Völkerrecht a. d. Univers. Lpzg, 25.) **81294**
- Fuehr, Siegfried.** Die Grundzüge des mexikanischen Konsularrechts. Diss. 1930. Göttingen : Göttinger Handelsdr. 1931. [8], 109, [2] p. Bibliographie : p. [5]. **82652**
- Geimer, Alexander.** Die völkerrechtliche Stellung des Saargebietes unter besonderer Berücksichtigung der ausländischen Literatur. Diss. Erlangen. Saarbrücken : Saarbrücker Dr. 1931. 108 p. **82344**
Bibliographie : p. 7—20.
- Gichtel, Hermann.** Das internationale Strafrecht. Diss. Erlangen 1931. 111 p. **81530**
Bibliographie : p. 5—8.
- Hess, Fritz.** Die rechtliche Ordnung des internationalen Luftverkehrs in der Schweiz. Zürich 1932. **P 347.292(494)**
- Höxter, Werner.** Bevölkerungsaustausch als Institut des Völkerrechts. Lpzg 1932. **P 341.218**
- Jahrreiss, Hermann.** Die Hoover-Doktrin und die Heiligkeit der »Verträge«. Lpzg 1933. **P 341.23**
- Kaufmann, Erich.** Probleme der internationalen Gerichtsbarkeit. Lpzg 1932. **P 341.6**
- Maim, N.** Völkerbund und Staat. Ein Beitr. zur Ausarbeitung eines allgemeinen öffentl. Rechts. Tartu : Mattiesen 1932. 356 p. Bibliographie : p. 340—352. **80905**
- Mandl, Vladimir.** Das Weltraum-Recht. Ein Problem d. Raumfahrt. Mannheim 1932. **P 341.226**
- Martin, Charles E.** The permanent court of international justice and the question of american adhesion. London 1932. **P 341.6**
- Mennacher, Robert.** Das Schutzprinzip in den neueren Gesetzen und Entwürfen Italiens, Spaniens, Österreichs, Deutschlands und der Schweiz. Diss. Erlangen 1932. **P 341.4**
- Montgomery, B[o] G[abriel] de.** Versailles. A breach of agreement. London : Methuen 1932. X, 144 p. **81574**
- Nagy Elek.** Magyarország és a népszövetség. Politikai tanulmány. Bp. : Franklin 1925. 208 p. **82326**
- Nemes Frigyes.** A nemzetközi jogtudomány anyagának megalapozásáról. Pécs : Dunántúl-ny. 1929. 61 p. (Pécsi m. kir. Erzsébet tud.-egy. nemzetközi jogi intézetének kiadv., 8.) **R 341(01)**
- Pfeiffer, Christoph.** Das Problem der effektiven Staatsangehörigen im Völkerrecht. Lpzg : Noske 1933. X, 54 p. (Abhandl. d. Inst. für Politik, ausländisches öffentl. Recht u. Völkerrecht a. d. Univ. Lpzg, 28.) **P 341.012**
Bibliographie : p. VII—IX.

- Polzovics Iván.** A lateráni szerződés. A szent-szék nemzetközi jogi helyzete. Bp.: Szt. István-társ. 1934. 210 p. (Szt. István könyvek, 114.) **82429**
Bibliográfia : p. 198—202.
- Rác György.** A nemzetek szövetségének büntetőjogi érdekű tevékenysége és feladatai. Bp.: Grill 1933. 102 p. (Pécsi m. kir. Erzsébet Tud. Egyetem nemzetközi jogi intézetének kiadv., 20.) **81581 & 82322**
- Radovanovitch, Voyslav M.** Le Danube et l'application du principe de la navigation fluviale. Genève: Soc. anonyme 1925. 339 p.
Bibliographie : p. 319—329. **80397**
- Radovanovitch, Voyslav M.** Le Danube maritime et le règlement du différend relatif aux compétences de la Commission européenne sur le secteur Galatz—Braila. Paris: Pedone 1932. 72 p. (De la Revue de droit intern. et de législation comp.) **A 49.34/123**
Bibliographie : p. 71—72.
- Schilling, Karl.** Der Versailler Vertrag und die Abrüstung. Deutschlands militärische Gleichberechtigung. Berlin: Dümmler 1933. 94 p. (Völkerrechtsfragen, 38.) **81237**
- Shanghai incident, The—.** Shanghai: Press Union [1932.] 45 p. **A 51.32/55**
- Sino-Japanese conflict, The—.** The situation reviewed by American and British editors in China. Shanghai: Press union [193?.] 32 p. **A 51.32/54**
- Société des nations.** Accord signé à Genève le 28 janvier 1933 instituant une collaboration technique consultative en Roumaine. Genève: Soc. des nat. 1933. 15 p. **Aq 49.38/220**
- Société des nations.** Appel du gouvernement chinois en vertu de l'article 15 du pacte. Vol. 1—4. Genève: Soc. d. nations 1932. **Aq 51.32/53**
- Société des nations.** Appel du gouvernement chinois. Rapport de la commission d'étude. Vol. 1—3. Genève: Soc. d. nat. 1932. **Aq 51.32/52**
- Société des nations.** Commission permanente des mandats. Procès verbal de la vingt et unième session. Genève: Soc. d. nat. 1931. 225 p. (Série de Publ. VI, A. 3.) **X 6154**
- Société des nations.** Rapport de la commission chargée par le conseil de l'étude de la frontière entre la Syrie et l'Irak. Genève: Soc. des nat. 1932. 43 p. 4 t. **Aq 56.34/32**
- Société des nations.** Rapport sur l'oeuvre accomplie par la Société depuis la douzième session de l'assemblée. Genève: Soc. d. nat. 1932. XXXI, 113 p. (Série de publ. Quest. génér., 3.) **X 6077**
- Société des nations.** Secretariat et organisations spéciales. Comptes vérifiés du treizième exercice (1931). Genève: Soc. d. nations 1932. 104 p. (Série de publ., X, 1.) **X 6064**
- Szászy István.** Kiadási jog. Bp.: Franklin 1933. 219 p. **81640**
- Szászy István.** A minősítő jogszabályok összehatóközései a nemzetközi magánjogban. Bp. 1932. **R 341.5**
- Szondy Viktor.** Nemzetközi büntetőjog. 1. k. Bp.: Gergely 1933. 616 p. **81652**
- Váli F. A.** Servitudes of international law. A study of rights in foreign territory. London: King 1933. XVI, 254 p. **82499**
Bibliography : p. 247—248.
- Walz, Gustav Adolf.** Völkerrecht und staatliches Recht. Untersuchungen ü. d. Einwirkungen d. Völkerrechts auf d. innerstaatliche Recht. Stuttg.: Kohlhammer 1933. XXII, 503 p. **80693**
- Weinberg, Berthold.** Völkerbund und Nichtmitgliedsstaaten. Zugleich ein Beitr. z. allg. Rechtslehre u. d. Strukturproblemen d. Völkerrechts. Münster i. W.: Helios-Verl. 1932. VIII, 106 p. (Universitas Archiv, 57,10.) **80908**
Bibliographie : p. 105—106.
- Winkler, Carl-Heinz.** Verträge zu Gunsten und zu Lasten Dritter im Völkerrecht. Lpzg: Noske 1932. XIV, 124 p. (Frankfurter Abhandl. z. modernen Völkerrecht, 32.)
Bibliographie : p. IX—XIV. **80920**
- Wright, Quincy.** Research in international law since the war. Washington: Carnegie endowment for international peace 1930. 58 p. **81434**
- Ziegler, Wilhelm.** Versailles, die Geschichte eines missglückten Friedens. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1933. 271 p. **80295**
Bibliographie : p. 270—271.
- Zimmermann, Georg.** Internationale Hilfeleistung zur See. Diss. Erlangen 1932. **P 347.799 : 341.24**

341.31 Háborús felelősség *Kriegsschuld — Causes of war*

- Beazley**, Raymond. Einige Ursachen des Weltkrieges. Berlin 1932. P 341.31
- Brentano**, Lujo. Die Urheber des Weltkriegs. [1921.] 2. durchges. Aufl. München: Drei Masken Verl. 1922. 121 p. 81986
- Foerster**, Fr. W. Die Dominanten der Kriegsschuld. Berlin 1932. P 341.31
- Holborn**, Hajo. Kriegsschuld und Reparationen auf der Pariser Friedenskonferenz von 1919. Lpzg 1932. P 341.385(43)
- Jagow**, Kurt. Deutschland freigesprochen! Das Drama d. 13 Tage im Urteil d. Geschichte. Lpzg: Koehler 1933. 180 p. 80709
Bibliographie: p. 165—171.
- Näf**, Werner. Kriegsursachen und Kriegsschuldfrage 1914. Bern: Haupt 1932. 189 p. (Berliner Untersuch. z. allg. Geschichte, 7.) 81231
Bibliographie: p. 187—189.
- Olay** Ferenc. Háborús felelőtlenségünk. Bp. 1933. R 341.31
- Serwischer**, Paul. Kriegsschuldfrage und Kriegsverhütungsrecht. Berlin: Ebering 1932. 150 p. (Rechtswiss. Studien, 49.) 81302
Bibliographie: p. 149—150.

341.380 Revízió

Revision

- Asztalos** Miklós. Erdély és a revízió. Bp.: Erdélyi férfiak egyes. 1933. 42 p. R 341.222
- Auer** [Pál] Paul de. Revision of treaties. London [1932.] P 341.380
- Buza** László. A revízió nemzetközi jogi alapjai. Bp. 1933. R 341.380
- Dami**, Aldo. La Hongrie de demain. [1929.] Nouv. ed. Préf. de Th. Ruyssen. Paris: Oeuvres Represent. 1933. 317 p. 3 t. 80941
- Demartial**, G[eorg]. Die Mobilmachung der Gewissen. Autoris. Übers. v. Gräfin H. Harrach. Berlin: Hobbing 1926. 266 p. 81999
- Desbons**, Georges. La Hongrie après le traité de Trianon. Paris: Rivière 1933. XII, 210 p. 1 t. (Les erreurs de la paix.) 81481
- Göllner** Aladár. A nemzetközi szerződések revíziója és a népszövetség. A népszöv. paktum 19. szak. interpretációja. Bp.: Tisza 1931. 104 p. 81425
Bibliográfia: p. 99—103.

Hagemann, Walter. Die Revision marschiert. Berlin: Heymann 1933. 67 p. 81838

Lukács Géza. Fort mit den Friedensverträgen (von Versailles, Trianon, Neuilly, St. Germain, Sèvres). Unt. Mitarbeit v. W. R a d o s l a w o f f & H. Baron v. R o s e n. Berlin: Engelmann 1922. 125 p. 80565
Bibliographie: p. 125.

Radoikovitch, Miloché M. La révision des traités et le Pacte de la Société des nations. Paris: Pedone 1930. 349 p. 80389

Rudinszky, Joseph. La revision du traité de Trianon. L'article 19 du pacte de la Société des nations. Paris: Recueil Sirey 1933. 267 p. 80939

Szudy Elemér. Európa és a magyar kérdés. A revízió külső és belső feltételei. Bp.: Pallas 1933. 267 p. 82264

342 Közjog

Staatsrecht — Constitutional law

Alexiano, G. [etc.] Roumanie. Par —, M. A n t o n e s c o, J. G. C o h e n, [etc.] Paris: Delagrave 1933. VII, 452 p. (La vie juridique des peuples. Bibl. de droit contemp. 4.) A 49.34/122

Arnold, Hans Joachim. Begriff und Verfahren der Verfassungsänderung nach der Weimarer Reichsverfassung. Berlin: Heymann 1932. XII, 103 p. 80917
Bibliographie: p. VII—XII.

Barthélemy, Joseph. Précis de droit constitutionnel. [1922.] 2. éd. Paris: Dalloz 1933. 421 p. (Petits précis Dalloz.) 81842

Bloch, Kurt. Die Reichsgestaltungstendenzen in Deutschland von 1918 bis zur Gegenwart. Diss. Erlangen 1932. P 342.2(43)

Bölköny József. Királyi hatalom és kormányzói jogkör. Bp.: Gergely 1933. 109 p. 81647
Bibliográfia: p. 3—6.

Comitato internazionale di scienze storiche. La costituzione degli stati nell'età moderna. Saggi storico giuridici. Vol. 1. Milano: Treves 1933. 82548
Vol. 1. Europa. Albanie — Hongrie. XII. 557 p.

Felszeghy Béla. A közjogi önkormányzat elve és egy elfeledett régi erdélyi államjogász. [Hely és ny. n.] 1933. 15 p. (Az »Erdélyi Múzeum«-ból.) R 342.25

Gerlach, Theodor. Das Verordnungsrecht in der preussischen Verfassung v. 30. XI. 1920. Diss. Göttingen. Stuttg.: Weinbrenner Dr. 1931. 125 p. 82629
Bibliographie: p. 123—124.

- Gierl, Gustav.** Das Problem des Wertsystems der Weimarer Grundrechte. Breslau-Neukirch: Kurtze 1932. XV, 121 p. (Abhandl. d. Rechts- u. staatswiss. Fakultät d. Univers. Königsberg, 3.) **81232**
Bibliographie: p. VII—XV.
- Granichstaedten-Czerva, Rudolf.** Die staatsrechtliche Stellung Tirols. Historisch entwickelt. Innsbruck: Tyrolia 1919. VIII, 100 p. **81959**
- Herrfahrdt, Heinrich.** Der Aufbau des neuen Staates. Berlin 1932. **P 342.4(43)**
- Hoeges, Heinz.** Die Stellung des Ministerpräsidenten in Preussen und des Staatspräsidenten in Württemberg mit einem Beitrag zur Staatspräsidentenfrage. Diss. Erlangen 1932. **P 342.518(431)**
- Just, Robert.** Staats- und Wirtschaftskunde. Zürich: Verl. d. Schweiz. Kaufmännischen Vereins. 1933. VI, 96 p. **81817**
- Kaufmann, Erich.** Zur Problematik des Volkswillens. Berlin 1931. **P 342.57**
- Lengyelország. Törvények, rendeletek.** Rechte und Pflichten der Ausländer in Polen. Gesetze, Verordnungen, zwischenstaatliche Abkommen, Gerichtsentscheidungen usw. Mit einem Anhang über die bes. Bestimmungen betreffend Deutschland und Danzig. Von Armand A c k e r b e r g. Berlin: Heymann 1933. XII, 263 p. **81812**
- Linder, Max.** Freies oder gebundenes Mandat. Ein Beitr. z. Theorie d. staatsrechtlichen Stellung d. Abgeordneten. Diss. Erlangen 1932. XXI, 101 p. **81507**
Bibliographie: p. V—XXI.
- Molnár Kálmán.** Összegyűjtött kisebb tanulmányai és cikkei. 1—2. k. Pécs: Dunántúl ny. 1932—1933. **82399**
1. k.: a) Jogszabálytani problémák. Jogfolytonosság;
b) Vegyestárgyú dolgozatok. Hírlapi cikkek. 287 p.
2. k.: Hábórus emlékek. (A tábori újság.) 103 p.
- Mühlbauer, Karl.** Die rechtliche Stellung des Reichstagspräsidenten. Diss. Erlangen 1931. **P 342.536(43)**
- Németország. Staatsgerichtshof für das deutsche Reich.** Inwieweit ist die Preussische Sparverordnung vom 12. September 1931. verfassungswidrig? Berlin 1932. **P 342.562(43)**
- Schlüter, Franz.** Das verfassungsdurchbrechende Gesetz. Diss. Göttingen. Quakenbrück i. Hann: Kleinert Dr. 1931. XVIII, 147 p. Bibliographie: p. VIII—XVII. **82642**
- Schwarzenberger, Georg.** Die Verfassung der spanischen Republik. Anhang: Originaltext d. Verfassung d. spanischen Republik. Übers. v. Erich Simon. Königsberg: Gräfe & Unzer 1933. 85 p. (Öffentl.-rechtl. Vorträge u. Schriften, 14.) **81455**
- Szontagh Vilmos.** Jogtudomány és jogpolitika közjogtudományunkban. Viszonvázsl. Molnár K. »A magyar jogszemlélet...« c. tanulmányára. Miskolc: Ludvig & Janovits 1932. 145 p. **80703 & 82321**
- Treitschke, Heinrich.** Die Freiheit. Heidelberg 1933. **P 342.701.1**
- Wieckert, Hans.** Die Rechtsstellung des Braunschweigischen Staatsministeriums. Diss. Göttingen: [Selbstverl.] 1931. X, 137 p. **82639**

342.8 Választójog

Wahlrecht — Suffrage

- Battlay Dezső.** A választási eredmény kiigazításának és a törvényes eredmény megállapításának kérdése a mai jogban. Bp. 1932. **R 342.842(439)**
- Goltner Dénes.** A választási rendszer és eljárás befolyása az országgyűlési képviselőválasztások érvényességére. Szeged 1933. **R 342.84(439)**
- Graichen, Herbert.** Das Wahlrecht in der repräsentativen Demokratie unter bes. Berücks. der Wahlreformfrage. Greifswald: Bamberg 1932. XVI, 120 p. 3 t. (Greifswalder Rechtswiss. Abhandl., 2.) **81452**
Bibliographie: p. V—XV.
- Lavergne, Bernard.** Le gouvernement des démocraties modernes. La nécessité du double suffrage universel: suffrage individuel et suffrage social. Tome 1—2. Paris: Alcan 1933. **81686**
- Magyar titkos választójog, A — alapelvei.** Bp. [1932.] **R 342.843.3(439)**
- Simontsits Elemér.** A titkos választójog és a felsőház reformja. Bp. 1932. **R 342.843.3(439)**
- Tirol. Törvények, rendeletek.** Die Landtagswahlordnung für Tirol. Hg. v. Oskar Hohenbruck & Richard Fischer. Innsbruck 1933. **P 353.04(436.4)**

343 Büntetőjog

Strafrecht — Criminal law

- Aigner, Joseph.** Die Urkundenunterdrückung in der Rechtsentwicklung. Diss. Erlangen 1932. **P 343.141(43)**
- Angyal Pál.** Büntetőjogi tanulmányok. — születése 60-ik és jogtanári működése 35-ik évfordulójának emlékére. Szerk.: Heller Erik, Moór Gyula & Rácz György. Bp.: Pallas ny. 1933. 397 p. 1 t. **X 6256**
- Angyal Pál.** A lopás. Bp.: Athenaeum 1932. XXVIII, 154 p. **64301/10**
Bibliográfia: p. IX—XXI.
= A magy. büntetőjog kézikönyve, 10.
- Auer György & Mendelényi László.** A bűnvádi eljárási jog. A bűnvádi perrendtartásról szóló 1896:XXXIII. t.-c. és melléktörvényeinek magyarázata. 1. k. Bp.: Athenaeum 1930. **78450**
- Bauer, Hugo.** Das Beschwerdeverfahren der Strafprozessordnung. Diss. Erlangen 1932. **P 343.155(43)**
- Binding, Kurt.** Der strafrechtliche Staatsnotstand. Diss. Erlangen 1931. **P 343.31(43)**
- Böhm, Ludwig.** Ruhen und Unterbrechung der Verjährung im Reichsstrafgesetzbuch. Diss. Erlangen 1932. **P 343.291(43)**
- Bursics Zoltán.** A magyar bűnvádi eljárási jog vázlata. Bp.: Grill 1933. VIII, 322 p. **82273**
- Christmann, Kurt.** Der rechtswidrige Angriff bei der Notwehr. Diss. Erlangen 1931. **P 343.228(43)**
- Csekey István** A nemzetiség bevallási szabadságának büntetőjogi védelme. Lugos 1932. **R 343.4(474.2)**
- Csekey István.** A világ első büntetőtörvénykönyve, mely a nemzetiség bevallásának szabadságát védelemben részesíti. Bp. 1932. **R 343.4(474.2)**
- Dechaut, Hans.** Täterschaft und Verursachung. Diss. Erlangen 1931. **P 343.23**
- Denninger, Rudolf.** Der strafbare Verkehr mit Schusswaffen und Munition. Diss. Erlangen. Coburg: Rossteutscher 1932. 102 p. **82345**
Bibliographie: p. 5—8.
- Gradl, Johann.** Die Urteilsbekanntmachung im deutschen Strafrecht und in den Entwürfen zu einem Reichsstrafgesetzbuch. Diss. Erlangen 1932. **P 343.296(43)**
- Faltlhauser, Willi.** Die strafrechtliche Verantwortlichkeit des Kraftfahrers bei Nebentäterschaft. Diss. Erlangen 1932. **P 343.346(43)**
- Hacker Ervin.** A büntetőjogtudomány célkitűzései és taneszközei. Miskolc 1932. **R 343(01)**
- Hacker [Ervin].** Die heutigen Lehrmittel des Strafrechtsunterrichtes. Heidelberg 1932. **P 343(07)**
- Hacker Ervin.** A világháború hatása a kriminalitásra. Pécs: Dunántúl-ny. 1925. 28 p. (Miskolci ev. jogakadémia tud. értekezéseinek tára, 17.) **R 343.973.1**
- Hagen, Rudolf.** Die Entwicklung der Aberkennung der bürgerlichen Ehrenrechte bis zu den neuesten Entwürfen. Diss. Erlangen 192. **P 343.276(43)**
- Hock-pör, A —.** Részletek a Hock János ellen megtartott főtárgyalásról. Készült Márki-Zay Lajos feljegyzései felhasználásával. Bp. 1933. **R 343.919(439)**
- Knott, Adolf.** Die sogenannte tätige Reue im deutschen Reichsstrafgesetzbuch und in der Reichstagsvorlage von 1927. Diss. Erlangen 1932. **P 343.233(43)**
- Kotzschmar, Georg.** Der Landfriedensbruch. Diss. Erlangen 1931. **P 343.34(43)**
- Kramel, Erich.** Die Stellung und die Aufgaben des Reichsgerichts im Kampf um eine einheitliche Rechtsprechung in Strafsachen. Diss. Erlangen 1931. **P 343.17(43)**
- Krüger, Wolf-Dietrich.** Das Zweikampfdelikt nach deutschem, österreichischem, schweizerischem, italienischem Recht. Diss. Erlangen 1932. **P 343.613(43)**
- Longhi, Silvio.** Anticipazioni della riforma penale. Milano: Treves 1931. 286 p. (Bibl. di cultura politica, XIII.) **80800**
- Marton Géza.** A furtum, mint delictum privatum. Római jogi tanulmány. Debrecen: Hegedüs 1911. VIII, 366 p. **80873**
Bibliográfia: p. IV—VIII.
- Petrzilka, Werner.** Persönlichkeitsforschung und Differenzierung im Strafvollzug. Einl. v. M. Grünhut. Hamburg: Friederichsen 1930. 179 p. **81271**
- Potulicki, Michel.** Le régime de la presse. (Étude de législation pénale comparée) Préf. de M. Gustave Le Poittevin. Paris: Recueil Sirey 1929. 211 p. **80334**
Bibliographie: p. 207—210.

- Rác** [György]. L'evoluzione del diritto penale ungherese dopo la guerra. Padova 1933. R 343(439)
- Ritt**, Hans. Die Tötung auf Verlangen. §. 216. RStGB. Diss. Erlangen 1932. P 343.61(43)
- Rittler**, Theodor. Lehrbuch des österreichischen Strafrechts. Auf d. Grundlage d. Grundrisses v. Heinrich L a m m a s c h. Bd. 1. Wien: Österr. Staatsdr. 1933. 81846
Bd. 1. Allgemeiner Teil. XII, 302 p.
- Rottner**, Otto. Der Hochverrat seit dem Vorentwurf von 1909. Diss. Erlangen 1932. P 343.32(43)
- Rödl**, Ludwig. Die Vorsatzinheit beim fortgesetzten Delikt in zeitlicher Hinsicht. Diss. Erlangen 1931. P 343.238(43)
- Rucker**, Erich. Die nachträgliche Gesamtstrafbildung nach deutschem Recht. Diss. Erlangen 1932. 127 p. 81522
Bibliographie: p. 5—8.
- Sauer**, Wilhelm. Kriminalsoziologie. Zugleich eine systemat. Einführung in d. Weiterentwickl. u. in d. Hilfswissenschaften d. Strafrechts. Bd. 1—3. Berlin-Grünwald: Rothschild 1933. X 6271
Bd. 1. Methode u. Richtungen. — Die kriminellen Tatsachen u. ihre Behandlung im allgemeinen. XV, 177 p.
Bd. 2. Verbrechenstypen u. Verbrechertypen. (Besond. Teil d. Kriminalsoz.) XII, 181—629 p.
- Schmitt**, Heinz. Die schwere Körperverletzung in der Rechtsvergleichung unter besonderer Berücksichtigung des deutschen, dänischen u. italienischen Rechts. Diss. Erlangen 1932. P 343.615
- Schönecker**, Ludwig. Die Geldstrafe nach dem geltenden Recht und dem Entwurf eines allgemeinen deutschen Strafgesetzbuches vom 14. V. 1927. Diss. Erlangen 1931. P 343.27(43)
- Schweizer**, Hans. Der bedingte Straferlass in Bayern unter Berücks. der Strafrechtsreform. Diss. Erlangen 1931. XVI, 101 p. 81524
Bibliographie: p. III—X.
- Siebert**, Fritz. Die Gesamtstrafe. Diss. Erlangen 1932. P 343.297(43)
- Simon**, Gustav. Die allgemeinen Strafbemessungsgründe des §. 69 im Entwurf eines Allgemeinen Deutschen Strafgesetzbuches von 1927. Diss. Erlangen 1931. P 343.24(43)
- Steinkohl**, Aloys. Die Perforation im geltenden Strafrecht und in den Entwürfen. Diss. Erlangen 1932. P 343.62(43)
- Tengerics** Ernő. Az állatok elleni jogos védelem, tekintettel a támadás és a jogságtalan támadás fogalmára. Bp. 1931. R 343.228
- Ullmann**, Hermann. Das Mordkomplott, ein wissenschaftl. Versuch unter Berücks. d. Gesetzes z. Schutze d. Republik v. 25. III. 1930. Diss. Erlangen 1932. P 343.322(43)
- Unterholzner**, Walter. Das Nichterscheinen des Angeklagten in der Berufung. Diss. Erlangen 1931. P 343.125(43)
- Weber**, Otto. Die sogenannte verminderte Zurechnungsfähigkeit in einem neuen deutschen Strafgesetzbuch. Diss. Erlangen 1932. P 343.223(43)
- Weh**, Albert. Die Beweiserhebung in der Berufungsinstanz des Strafprozesses. Diss. Erlangen 1932. VIII, 115 p. 81345
Bibliographie: p. V—VIII.
- Wehrle**, Franz. Die Vertretung des Beschuldigten im Strafprozess. Diss. Erlangen 1932. P 343.12(43)
- Wieser**, Roda. Die Handschrift der Sexualverbrecher. Wien: Springer 1933. 128 p. (Kriminologische Abhandl., 9.) 75578/2
= Wieser: Verbrecherhandschrift, 2.
- Winde**, Hans. Mittäterschaft und Beihilfe nach dem Entwurfe zu einem allgemeinen deutschen Strafgesetzbuch von 1927. Diss. Erlangen 1932. P 343.237(43)
- Wolff**, Gustav. Gerichtshilfe. Diss. Erlangen 1931. P 343.14(43)
- Zehery** Lajos. A büntetőjogi perorvoslati rendszer reformja. Szeged 1932. R 343.15(439)

347 Magánjog

Privatrecht — Private law

- Boor**, Hans Otto de. Vom Wesen des Urheberrechts. Kritische Bemerkungen z. Entwurf eines Gesetzes ü. d. Urheberrecht an Werken d. Literatur, d. Kunst u. d. Photographie. Marburg i. H.: Elwert 1933. 139 p. (Arbeiten z. Handels-, Gewerbe- u. Landwirtschaftsrecht, 66.) 81239
- Brockhaus**, Erich. Wohnheimstätten. Diss. Göttingen. Essen: Janssen Dr. 1931. 119 p. Bibliographie: p. 116—118. 82643
- Casties**, Adolf. Die Verpfändung fremder Sachen. Diss. Erlangen 1932. P 347.466(43)

- Dantschow**, Wladimir. Das bürgerliche u. das kaufmännische Zurückbehaltungsrecht nach dem deutschen, französ. und bulgarischen Recht. Diss. Erlangen 1932. VIII, 112 p. **81392**
- Dnistrjanskyj**, Stanislaus. Allgemeine Bemerkungen zum neuen Entwurf eines tschechoslowakischen bürgerlichen Gesetzbuchs. Wien 1933. **P 347(437)**
- Dreibach**, Paul. Die Tilgung von Geldschulden auf bargeldlosem Wege. Diss. Erlangen 1932. **P 347.42(43)**
- Du Prel**, Maximilian Frhr. Zeitung und Zeitungsbeitrag im Urheberrecht. Diss. Erlangen 1931. **P 347.78(43)**
- Eckstein**, Felix. Geldschuld und Geldwert im materiellen und internationalen Privatrecht. Berlin: Vahlen 1932. IX, 132 p. Bibliographie: p. V. **81019**
- Fischer**, Theo. Vertragsurkunde und mündliche Abreden. Diss. Erlangen 1931. **P 347.44(43)**
- Gemeinhardt**, Heinrich. Der Kostenanschlag und seine rechtliche Bedeutung. Diss. Erlangen. Coburg: Tageblatt-Haus-Dr. 1932. X, 119 p. **82346**
Bibliographie: p. VII—X.
- Gosch**, Kurt. Die Rechtsstellung des Kapitän im geltenden deutschen Recht. Diss. Göttingen. Gandersheim: Hertel-Dr. 1931. X, 99 p. **82632**
- Harmath** Zoltán. Ideiglenes intézkedések. Pécs: Dunántúl-ny. 1932. 97 p. (Bpesti Pázmány Péter tud. egyet. magánjogi szemináriumának kiadv., 5.) **81703**
- Jessel**, Walter. Die Wirkungen der Eintragung einer Zwangshypothek auf einem dem Vollstreckungsschuldner nicht gehörigen Grundstück. Diss. Erlangen 1932. **P 347.27(43)**
- Jürgens**, Erhard. Der Begriff des Vermögensschadens nach dem B. G. B. Diss. Göttingen. Mainz: Reuter Dr. 1930. VI, 99 p. **82647**
Bibliographie: p. 96—98.
- Kaesbach**, Hans. Die rechtlichen Sicherungen für die Bestellung der Betriebsvertretung. Diss. Erlangen 1932. **P 347.462(43)**
- Klingelhöfer**, Wilhelm. Der formlose Grundstücksveräußerungsvertrag und seine Heilung. Auflastung und Eintragung. Diss. Erlangen 1932. **P 347.451.4(43)**
- Koeniger**, Hans. Der gute Glaube des Schuldners bei Abtretung und Verpfändung, des Drittschuldners bei Pfändung von Forderungen. Mit einer kurzen Darst. d. Entwicklung v. Abtretung u. Verpfändung im römischen u. gemeinen Recht. Diss. Erlangen. Schwarzenberg: Gatzert & Hahn 1932. XII, 127 p. **82350**
Bibliographie: p. IX—XI.
- Lammers**, Karl. Eigentumserwerb durch Verbindung und Vermischung. Diss. Erlangen 1932. **P 347.232**
- Leopold Bernhard Prinz z. Lippe**. Fundrechtliche Streitfragen. Diss. Göttingen: [Selbstverl.] 1931. 160 p. **82635**
Bibliographie: p. 9—13.
- Magyarország. Törvényjavaslatok**. A polgári törvénykönyv törvényjavaslata. Az országgyűlés elé terjesztett szöveg. Bp.: Grill 1914. VII, 504 p. **81516**
- Maxintsák** Gyula. A szavatosság magánjogügyekben. (Kül. tekintettel a kereskedelmi jogra.) Bp.: Eggenberger 1910. 128 p. **81038**
Bibliográfia: p. 1.
- Meyer-Collings**, Joachim Johannes. Derelictio. (Die Dereliction im römischen Recht bis z. Corpus Juris Civilis.) Diss. Erlangen. Kallmünz: Lassleben 1932. VIII, 127 p. **82342**
Bibliographie: p. 115—123.
- Michaelis**, Herbert. Haftet der Auftraggeber dem Beauftragten für Schäden, die der Beauftragte bei Ausführung des Auftrags erlitten hat? Diss. Erlangen 1931. **P 347.462(43)**
- Ochs**, Josef. Die Theorie des gemischten Vertrages unter kritischer Würdigung des heutigen Standes der Lehre. Diss. Erlangen 1932. **P 347.44(43)**
- Plangemann**, Victor. Das rechtsgeschäftliche Veräußerungsverbot. Diss. Erlangen 1931. **P 347.234.7(43)**
- Poroszország. Törvények, rendeletek**. Das preussische Bau- und Wohnungsrecht. Einl. v. Ernst Isay. Halle: Buchhandl. d. Waisenhauses 1933. LXXXIII, 207 p. (Preuss. Landesgesetzgebung, 10.) **81357**
- Pschorr**, Fritz Georg. Zur Mängelgewähr im Werkvertrag unt. bes. Berücks. des Garantieversprechens. Diss. Erlangen 1932. **P 347.454(43)**
- Rink**, Otto. Der Erbteilskauf. Diss. Erlangen 1932. **P 347.451(43)**

- Rücker, Herbert v.** Die Sachmängelhaftung beim Kauf nach dem Bürgerlichen Gesetzbuch im Vergleich zu ihrer historischen Grundlage. Diss. Erlangen 1931. **P 347.451(43)**
- Sárfy Andor.** Magánjogi alapismeretek. A mindennapi élet jogi rendje. Kiad. Zemplén várm. közönsége. Bp.: Egyetemi-ny. 1932. 260 p. 1 t. (Magy. népművelés könyvei.) **80981**
- Schmidt-Miehe, Hans Erich.** Der Vertrauensschutz des Zessionars bei Abtretung einer Scheinforderung oder bei Abtretung einer Forderung gegen Verbot. Diss. Erlangen 1931. **P 347.415(43)**
- Segger, Helmut.** Der Eigentumsvorbehalt beim Kauf. Diss. Schöningen 1931. **P 347.451(43)**
- Sonnenschein, Hermann.** Leistungsverzug im Sachenrecht. Diss. Erlangen 1931. **P 347.232(43)**
- Szladits Károly.** A magyar magánjog vázlatja. 1. rész. [1902.] 4. átdolg. kiad. Bp.: Grill 1933. **82538**
1. r. [Bevezetés. Általános tanok. Dologi jog. Személyi és eszmei javakon való jogok.] VI, [2] +370 p.
- Tausk, Herbert Ralph.** Rechtsverhältnisse bei nachbarlichen Störungen. Diss. Erlangen 1932. **P 347.241(43)**
- Triebel, Erich.** Der unregelmässige Missbrauch und der Verfügungsmisbrauch im geltenden Recht. Diss. Erlangen 1931. **P 347.253(43)**
- Vadász Lajos.** Magánjogunk zsebkönyve. 1. k. Bp.: Szerző 1933. **81862**
1. r. XII, 361 p.
- Vadász Sándor.** Pénzhaszonberek bírósági revíziója. Bp. 1931. **R 347.453.1(439)**
- Weiss, Heribert.** Ist die Grundstücksmitte ein dingliches Recht? Diss. Erlangen 1932. **P 347.453.1**
- Dassler, Adolf.** Grundregeln des ehelichen Güterrechts, ihre Würdigung und Richtlinien für ihre Reform. Diss. Erlangen 1931. **P 347.626(43)**
- Fösel, Ernst.** Das Ehehindernis der Blutsverwandschaft und der Schwägerschaft. Diss. Erlangen 1932. **P 347.622(09)**
- Házasságon kívül született gyermekek országos védőegyesülete.** Kérvény a házasságon kívül született gyermekek jogi helyzetének megfelelő törvényhozási szabályozása iránt. Bp. 1932. **Rq 347.632(439)**
- Heine, Eduard.** Wirkt die Aufhebung eines Ehescheidungsurteils im Wiederaufnahmeverfahren wenn einer der geschiedenen Ehegatten eine neue Ehe eingegangen ist? Diss. Erlangen 1932. **P 347.627(43)**
- Höltling, Hans.** Anfechtung im Erbrecht. Diss. Erlangen 1931. **P 347.66(43)**
- Kirchner, Eduard.** Schadenersatzansprüche infolge Verlöbnißbruchs. Diss. Erlangen 1931. **P 347.621(43)**
- Leptner, Emil.** Der Verlöbnißbruch und seine besonderen Folgen. Diss. Erlangen 1931. **P 347.621(43)**
- Pesl, Ludwig D.** Das Anerbenrecht. Langensalza: Beyer 1932. 106 p. (Mann's Pädagog. Magazin, 1367. Schriften z. polit. Bildung, IV/3.) **80928**
- Vehling, Ernst Günther.** Schlüsselgewalt der Ehefrau und Stellvertretungsrecht. Diss. Erlangen 1932. **P 347.625(43)**

347.7 Kereskedelmi jog

Handelsrecht — Commercial law

- Altenloh, Wilhelm.** Die Kapitalerhöhung einer Aktiengesellschaft ohne Ausgabe neuer Aktien. Diss. Erlangen 1932. **P 347.725(43)**
- Ballarin, Hans Georg.** Die Rückverwandlung der aufgelösten Genossenschaft in das werbende Stadium. Diss. Erlangen 1932. **P 347.726(43)**
- Braun, Georg.** Die Zweigniederlassung, ihre Firma und ihre Stellung im Handelsregister. Diss. Erlangen 1931. **P 347.715(43)**
- Cohen, Joseph.** Principes du projet de code de commerce roumain. Paris: Libr. gén. de droit et de jurisprudence 1931. 160 p. **A 49.34/120**

347.6 Családjog

Familienrecht — Family law

- Baumann, Alexis.** Die zivilrechtliche Bedeutung des Konkubinales in rechtsvergleichender Darstellung unt. bes. Berücks. des schweizerischen, deutschen, österreichischen und französischen Privatrechtes. Diss. Erlangen: Coburg 1932. X, 150 p. **82349**
Bibliographie: p. V—VIII.

- Csehszlovákia. Törvények, rendeletek.** Bankengesetz u. Gesetz über die Erwerbs- u. Wirtschaftsgenossenschaften nebst Nebengesetzen. T. 1. Erl. v. Oswald Doernfest. Brünn: Rohrer 1932. (Gesetze d. Tschechoslowakischen Republik, 29.) **81361**
T. 1. Das Bankengesetz vom 21. IV. 1932. IX, 219 p.
- Donnig, Arthur.** Unlauterer Wettbewerb. Kommentar z. Gesetz gegen d. unlauteren Wettbewerb v. 7. VI. 1909 [&] 9. III. 1932. Berlin: Heymann 1933. XII, 152 p. **81289**
- Hengstl, Ludwig.** Die handelsrechtlichen Bewertungsvorschriften und ihre Bedeutung für das Steuerrecht. Diss. Erlangen 1932. **P 347.728.1(43)**
- Fehérváry Jenő.** Magyar kereskedelmi jog rendszere. Bp.: Grill 1933. X, 411 p. **82260**
Bibliográfia: p. V—VI.
- Ficke, Herbert.** Die Vertretungsmacht des offenen Handelsgesellschafters. Diss. Göttingen: [Selbstverl.] 1931. X, 11 p. **82649**
Bibliographie: p. VIII—X.
- Kacsóh Bálint.** Kereskedelmi törvényünk általános határozataihoz. Kecskemét [193?]. **R 347.7(439)**
- Keresztes Gyula.** Magyar értékpapír jog. 1. k. Bp.: Tébe 1932. XII, 170 p. (Tébe kvár, 70.) **81009/1**
Bibliográfia: p. XI—XII.
- Körbitz, Fritz.** Das neue tschechoslowakische Wechselgesetz v. 13. XII. 1927. und die deutsche Wechselordnung. Diss. Erlangen 1931. 186 p. **81528**
Bibliographie: p. 6—8.
- Kuncz [Ödön].** Le récent droit commercial hongrois. Paris 1932. **R 347.7(439)**
- Kuncz Ödön.** A magyar kereskedelmi és váltó-jog vázlatja. [1927.] 1—3. k. 2. bőv. & átdolg. kiad. Bp.: Grill 1928—1933. **81458**
1. k.: A kereskedő vállalata és a kereskedelmi társaságok. 1928. XVI, 530 p.
2. k.: A kereskedelmi ügyletek. (A biztosítás és fuvarozás kivételével); váltó és csekk. 1929. XI, 632 p.
3. k.: 1. rész: A biztosítás. 1933. VIII, 487 p.
- Lundbeck, Amandus.** Öffentlichkeit und staatliche Aufsicht im Aktienrecht unter Berücksichtigung des Entwurfes eines Gesetzes über Aktiengesellschaften und Kommanditgesellschaften auf Aktien von 1930. Diss. Erlangen 1932. **P 347.725(43)**
- Meszlény Artur.** Gyógyszerek árusítása gyógyszerkereskedő részéről. Bp. 1933. **R 347.776(439)**
- Model, Artur.** Ermächtigungen der Verwaltungsorgane der Aktiengesellschaft seitens der Generalversammlung. Diss. Erlangen 1931. 147 p. **81529**
Bibliographie: p. 7—10.
- Nagy Sándor & Szarka István.** A magyar védjegy-törvények magyarázata. Bp.: Politzer 1910. 255 p. **81142**
- Nünning, Hermann.** Die Kapitalbeschaffung der Aktiengesellschaft nach geltendem Recht und dem Entwurf des Reichsjustizministeriums von 1930. Diss. Erlangen 1931. **P 347.725(43)**
- Pöllinger, Michael.** Die Unterbeteiligung. Diss. Erlangen 1932. **P 347.721(43)**
- Raff, Hans.** Erfindungsbesitz und Erfindungsvorbenutzung in vergleichender Darstellung. Diss. Erlangen 1932. **P 347.77(43)**
- Scherer, Hermann.** Die rechtliche Stellung des Leiters einer Bankfiliale. Diss. Erlangen 1931. **P 347.734(43)**
- Schlink, Karl.** Die zivilrechtliche Behandlung der Werkspionage. Diss. Erlangen 1932. **P 347.775(43)**
- Schwartz.** Kereskedelmi vétel jogszabályai. Különös tekintettel a bírói gyakorlatra. Bp.: Gergely 1932. 266 p. **82670**
- Szegő Izsó.** A tisztességtelen verseny. (1923. évi V. t.-c. magyarázata. Függlekűl: A kapcsolatos rendeletek és a védjegy-törvény.) Bp.: Politzer 1932. 388 p. **80360**
- Troetsch, Friedrich.** Die Gesellschaft mit beschränkter Haftung als Ein-Mann-Gesellschaft. Diss. Erlangen 1931. **P 347.724(43)**
- Uhlenbrock, Karl.** Die Rechtsstellung der Ehefrau als Kommanditistin einer Kommanditgesellschaft. Berlin 1931. **P 347.723(43)**
- Wagner, Paul.** Das Ineinandergreifen der aktienrechtlichen Vorschriften des HGB und der Vorschriften des Betriebsräte- und des Aufsichtsratsgesetzes. Diss. Erlangen 1932. **P 347.725(43)**

347.727 Kartelljog

Kartellrecht — Trust law

- Guder, Hellmut.** Das Problem der fristlosen Kündigung von Kartellen. Berlin: Heymann 1932. VII, 103 p. **81295**
Bibliographie: p. V—VII.

Németország. Törvények, rendeletek. Kartellgesetzgebung in Deutschland. Hg. v. Horst **Wagenführ** unter Mitw. v. **Werner Berger**. Nürnberg: Krusche 1933. VIII, 235 p. **81167**

Bibliographie: p. 228.

Stumm, Emil. Verfassung und Verfahren des Kartellgerichts. Diss. Erlangen 1932. **P 347.727(43)**

Tchernoff, J. Ententes économiques et financières. Cartels, syndicats, trusts, holdings devant les lois civiles, pénales, internationales. Organisation, fonctionnement, formules, clauses usuelles. Préf. par **Albert Buisson**. Paris: Libr. du Recueil Sirey 1933. XXIV, 819 p. **82241**

347.8 Iparjog

Gewerberecht — Trade law

Dános Árpád. Az iparszabadság a magyar ipari közigazgatási jogban. Bp.: Magy. jogászegylet 1933. 541 p. **81421**
Bibliográfia: p. 485—520.

Lanzer, Felix. Das österreichische Gewerbe-genossenschaftsrecht. Wien: Manz 1933. [4], 166 p. **82244**

Matolay Viktor. Ipari közigazgatás. Előljárá-sági kézikönyv. Összeáll. Budapest székes-főváros főtitkárviselőinek közreműködésével **M. V. [1932.]** 2. kiad. Bp.: Marelch 1932. 164 p. **K 3478/5**

Rummel, Rudolf. Entstehung und Wesen der realen Gewerberechte nach bayerischem Landrecht unter Berücksichtigung der geschichtlichen Entwicklung des realen Wirtschaftsgewerbes. Diss. Erlangen 1931. **P 347.81(433)**

347.9 Perrendtartás

Zivilprozessordnung — Civil procedure

Auer Pál. Ügyvédség külföldön. Bp. 1931. **R 347.965(4)**

Bernhard Miksa. Törvénytervezet az ügyvédi hivatás védelméről. Bp. 1932. **R 347.965(439)**

Bernhard Miksa. Az ügyvédi hivatás védelméről szóló törvénytervezet ismertetése. Bp. 1932. **R 347.965(439)**

Buchdahl, Walter. Die Rechtsnatur der Schiedsgutachterklausel und des Schiedsgutachtens. Diss. Erlangen 1931. **P 347.918(43)**

Eberhard, Otto. Die vorbeugende Unterlassungsklage. Diss. Erlangen: Coburg 1932. 105 p. **82347**
Bibliographie: p. 105.

Körössy Bertalan. A kir. közjegyzőség szervezeti reform kérdései. Bp. 1932. **R 347.961(439)**

Kraus Kálmán. Főtárgyalás a haditörvény-székek előtt. Ismertetés az új katonai büntető perrendtartás köréből. Bp.: Pátria-ny. 1913. 67 p. **R 344.2(439)**

Ribáry Ernő. Az igazságszolgáltatás racionalizálására vonatkozó javaslatok. Előterjeszt.: **Boda Ernő, Sichernann Frigyes** stb. Bp. 1932. **R 347.9(439)**

Schilling, Rudolf. Die Legitimation zur Widerspruchsklage. Diss. Erlangen 1932. **P 347.921.3(43)**

Spickschen, Johannes. Anfechtung inkorrektter Entscheidungen. Diss. Erlangen 1931. **P 347.95(43)**

Strobel, Robert. Die Notwendigkeit einheitlicher Feststellung als Voraussetzung der notwendigen Streitgenossenschaft (§. 62. Zivilprozessordnung) Diss. Erlangen 1932. **P 347.921.2(43)**

348 Egyházjog

Kirchenrecht — Canon law

Dotterweich, Georg. Die Rechtsstellung des Kardinals nach den Lateranverträgen vom 11. II. 1929. Diss. Erlangen 1932. 133 p. **81341**
Bibliographie: p. 127—133.

Fischer, Harald. Die neue Türkei und der Islam. Diss. Erlangen 1932. **P 348.97(496.1)**

Grübel, Fritz. Die Rechtslage der römisch-katholischen Kirche in Polen nach dem Konkordat vom 10. Februar 1925. Lpzg: Weicher 1930. XI, 129 p. (Leipziger rechtswissenschaftl. Studien, 59.) **A 47.34/65**

Havas Károly. Az inkvizíció története. Bp.: Rozsnyai 1927. 503 p. 22 t. **82569**

Hilling, Nikolaus. Die Bedeutung des Codex iuris canonici für das kirchliche Verfassungsrecht. Mainz: Kirchheim 1920. 34 p. **P 348.16**

Koeniger, Albert M. (Hg.) Die neuen deutschen Konkordate und Kirchenverträge mit der preuss. Zirkumskriptionsbulle. Bonn: Röhr-scheid 1932. VIII, 263 p. (Kanonist. Studien u. Texte, 7.) **80518**

Lämmle, Norbert. Das Problem des Kirchenrechts. Diss. Tübingen. Ravensburg: Ober-schwäbische Verl.-Anstalt [193?] XVII, 137, [2] p. **82633**

Bibliographie: p. V—XVII.

Mayer, Willibald. Die Inanspruchnahme von Kirchendienst und Kirchengut für öffentliche Zwecke in Bayern. Diss. Erlangen 1932. **P 348.7(433)**

Molnár Kálmán. A főkegyúri jogról. Miskolc: Ludvig & Janovits 1931. 29 p. (Miskolci jogászetek kvtára, 79.) **R 342.514(439)**

Poroszország. Törvények, rendeletek. Evangelisches Kirchenrecht in Preussen. Textausgabe v. Godehard Josef Ebers. Bd. 1—2. München: Hueber 1932. **79308**

Sipos István. Egyházi perrendtartás köteléki, felszentelés elleni és büntető ügyekben. Pécs: Haladás-ny. 1933. VIII, 100 p. **82571**

Bibliográfia: p. IV.

Szontágh Vilmos. Adalékok a magyar főkegyúri jog kérdéséhez és jogfolytonosság problémájához. Miskolc 1931. **R 342(439)**

Thewrewk-Pallaghy Attila. A főpapi vagyon sérthetetlenségéről. Bp.: Sárkány-ny. 1932. 24 p. **R 348.42(439)**

349 Jogtörténet

Rechtsgeschichte — History of law

Eckhart Ferenc. Magyar alkotmány és jogtörténet. — egyet. előadásai. I. félév. Bp.: Vörösváry 1933. 96 p. **X 6249**
[Könyvomat.]

Hadik Béla. A bosszú mint jogvédelmi eszköz. A vérbosszú fogalma és nyomai a magyar jogvédelem multjában különös tekintettel az Árpádkorra. Bp.: Attila-ny. 1932. 324 p. (Angyal szeminárium kiadv., 22.) **81697**

Illés József. Bevezetés az európai jogtörténetbe. I. J. előadásainak jegyz. Szerk. Ginyóvszky József. Bp.: Politzer 1933. 146 p. **81333**

Magyary Gyula. Büntetőjog Izraelben a XV. században Krisztus előtt. Szolnok: Roth 1929. 128 p. **A 50.34/17**

Mühl, Max. Untersuchungen zur altorientalischen und althellenischen Gesetzgebung. Lpzg: Dieterich 1933. 107 p. **A 50.34/19**

Schneider, N. Ehe und Familie in der Gesetzgebung der Sumerer, Babylonier, Assyrer und Hethiter. Extrait. Paris: Geuthner 1931. p. 200—214. (Intern. Woche f. Religions-Ethnologie.) **A 50.34/18**

Schwarz, Otto Georg. Deutsche Rechtsgeschichte. [1907.] 10—12. Aufl. Berlin: Heymann 1932. IV, 110 p. **80929**

Selchov, Bogislav. Die Not unseres Rechts. Lpzg: Koehler 1932. 502 p. 1 t. **80963**

Staiger, Max. Die Frage der Nachwirkungen der ersten Revolution in der englischen Verfassungsentwicklung bis 1688/89. Diss. Tübingen: Müller & Bass 1932. VIII, 104 p. **82637**

Bibliographie: p. VII—VIII.

35 Közigazgatás

Verwaltung — Administration

Aust, Oskar. Die Reform der öffentlichen Verwaltung in Deutschland mit dem Entwurf zu einem Reichsermächtigungsgesetz. Berlin: Kindle 1928. XXVI, 1186 p. **81248**

Berthélemy, H. Traité élémentaire de droit administratif. [1900.] 3. éd. Paris: Rousseau 1933. XIX, 1186 p. **81811**

Herrnritt, Rudolf. Das Verwaltungsverfahren. Systemat. Darstellung auf Grund d. neuen österreichischen und ausländischen Gesetzgebung. Wien: Springer 1932. XVI, 257 p. Bibliographie: p. 243—247. **80909**

Haefner, D. W. (Hg.) Leitfaden des deutschen und württembergischen Verwaltungsrechts. Stuttgart: Kohlhammer 1933. VIII, 299 p. **80696**

Heyer, F. Die heutige britische Verwaltung. Jena: Fischer 1932. XII, 124 p. **80910**

Kiss István. A magyar tanyai közigazgatás. A tanyapolitika vázlatja. Bp.: Egyetemi ny. 1932. 142 p. 3 t. (Magy. közigazgatástud. int., 9.) **80520**
Bibliográfia: p. 125—132.

Közigazgatási jogszabályok gyűjteménye. Szerk. Gallina Frigyes, Janda Károly, Sass Elemér etc. Bev. Blaha Sándor. Bp.: Stádium 1932. XXIV, 2494 p. **K 3500/23**

Ladik Gusztáv. Közigazgatásunk fejlődése 1867 óta. Bp.: Föv. könyvkiad. r.-t. 1932. 104 p. **82171**

Liefert, Ernst. Die staatlichen und kirchlichen Massnahmen zum Schutze der Denkmäler im Eigentum der Kirchen. Diss. Erlangen 1932. **P 351.853(43)**

Magyary Zoltán. A magyar közigazgatás racionalizálásának programja. Bp. 1932. **R 35 : 381.211(439)**

Márffy Ede. A legújabb (1926—1931) magyar tételek közigazgatási jogszabályok. Somogyi Sándor és Illésy István jogszigorlók által kiadott jegyzet. Debrecen: Somogyi és Illésy 1932. 4°. 174 p. X 6128 [Könyomat.]

Martonyi János. A közigazgatási bíráskodás és legújabbkori fejlődése. Bp. 1932. R 351.95

Maspétiel, Roland & Pierre Laroque. La tutelle administrative. Le contrôle des administrations départementales, communales, coloniales et des établissements publics. Paris: Recueil Sirey 1930. 402 p. 80853

Peregriny Géza & Jacobi Roland (szerk.). Magyar állampolgárság, községi illetőség és idegenrendészet. 1—2. k. Bp.: Szerzők 1933. 336+VIII, 532 p. 73935

Tomcsányi Mór. Magyar közigazgatási és pénzügyi jog. Különös (szakigazgatási) rész. Bp.: Szerző 1933. 480 p. 80900

350.8 Köztisztviselők

Öffentliche Beamte — Civil service

Bohlen, Adolf. Die Lebenshaltung der höheren Beamten. Berlin: Quelle & Meyer 1932. 61 p. X 6181

Eichler, Leo. Politische Rechte und Beamtenpflichten. Diss. Erlangen 1931. P 350.83(43)

Entwicklung der Beamtenbesoldung im Reich und in Preussen vom 1. IV. 1908. bis 1. I. 1932. Berlin: Reichsverband Dtscher Post- u. Telegraphenbeamten 1932. 238 p. 80302

Leimgruber, O[skar]. Das Personal der öffentlichen Verwaltungen und Betriebe in der Schweiz. Zürich: Orell Füssli 1933. 156 p. 81818

Németország. Törvények, rendeletek. Gesetz zur Wiederherstellung des Berufsbeamten-tums v. 7. IV. 1933. in d. Fassung v. 23. VI. 1933. mit d. Ausführungsbestimmungen des Reichs u. Preussens u. d. einschlägigen Ruhegehaltvorschriften. [1933.] 2. Aufl. Berlin: Vahlen 1933. 101 p. 82212

Wacke, Gerhard. Das Dienstrecht der Behördenangestellten. Berlin: Heymann 1933. XX, 403 p. 81236

351.7 Rendészet

Öffentliches Sicherheitswesen Public safety and order

Gramisch, Max. Der Auflauf (§ 116 R. Str. G. B.) unt. Berücks. der deutschen und ausländischen Entwürfe. Diss. Erlangen 1931. P 351.754.1(43)

Hartenstein. Einführung in Wesen und Grundzüge der Schutzpolizeiverwendung. Berlin 1932/33. P 351.74

Németország. Törvények, rendeletek. Das Polizeiverwaltungsgesetz v. 1. VII. 1931. Hg. v. Scheer & Schwarz. Dortmund 1931. P 351.74(43)

Schmitt. Presse-, Vereins-, Versammlungs- u. Vergnügungspolizei. München 1933. P 351.751(433)

351.81 Útügyi közigazgatás

Verkehrspolizei — Traffic-regulations

Assmann, Karl. Das Kraftfahrlineigesetz mit seinen Durchführungsbestimmungen. Graz 1932. P 351.811(43)

Cross, John. Streets and highways. [San Bruno, Cal.]: Author 1932. 119 p. 80596

Franciaország. Törvények, rendeletek. Verkehrsverordnung in Frankreich. (Code de la route). Dekret vom 31. XII. 1922. [etc.] Strassburg: Heitz 1933. 70 p. 1 t. 81823

Magyarország. Törvények, rendeletek. A közúti közlekedési rend és közrend egységes szabályzata. (A m. kir. belügym. és kereskedelemügyi min. 250.000/1929. B. M. sz. rend.) Bp.: Belügyminiszter 1929. 341 p. 80999

352 Községi igazgatás

Gemeindeverwaltung Local government

Bärtling, Hans Joachim. Reichsverfassung und kommunale Selbstverwaltung. (Artikel 127.) Diss. Göttingen 1931. 109 p. 81103 & 82630 Bibliographie: p. 105—108.

Budapest. Elöljáróság. A kerületi előljárók értekezleteinek jegyzőkönyvei az 1932. évről és a ker. előljárósági szolgálati utasítás 17-ik §-a értelmében kötelező használatul kiadott nyomtatványok jegyzéke. Bp.: Háziny. 1933. XII, 102 p. K 3520/15

- Clarke, John J.** Outlines of local government of the United Kingdom. (And the Irish Free State.) [1916.] 10. ed. London: Pitman 1933. VIII, 279 p. **80847**
Bibliography: p. 240—266.
- Form of government, The** — in 288 American cities. Detroit: Bureau of governm. research 1931. 19 p. **X 6194**
- Griffith, Ernest S.** Current municipal problems. Boston: Houghton Mifflin comp. 1933. 293 p. **81854**
- Harris, G. Montagu.** Local government in many lands. A comparative study. [1926.] 2. ed. London: King 1933. X, 409 p. **80851**
- Harris, Percy A.** London and its government. London: Dent 1931. X, 261 p. 15 t. **80849**
- Herz, Carl & Walter Brell** (Hg.). Berliner Stadtverfassungsrecht. Berlin: Metzner 1931. 198 p. **80725**
- Jennings, W. Ivor.** Principles of local government law. London: Univers. of London pr. 1931. 263 p. **80846**
- Loewe, G.** Die Schleswig-Holsteinische Städteordnung. Berlin 1932. **P 352(431.65)**
- Macdonald, Austin F.** A short course in American city government. New York: Cronell Comp. 1929. X, 470 p. **81288**
Bibliography: p. 25+46+47+71+73 etc.
- Merriam, Charles E.** [etc]. The government of the metropolitan region of Chicago. By: —, Spencer D. Parratt & Albert Lepawsky. Chicago: Univers. pr. 1933. XXII, 193 p. **80933**
- Mess, Friedrich.** Gemeinden-Dämmerung. Ein Beitr. z. Frage d. Reichsreform. Lpzg 1932. **P 352.02(43)**
- Robson, William A.** The development of local government. London: Allen & Unwin 1931. 362 p. **80711**
- Schneider, Gerhard.** Die Rechtsstellung und Verwaltung der englischen Grosstädte. (Stadtgrafschaften — County Boroughs.) Lpzg 1932. **P 352.018.1(42)**
- Schüle, Adolf.** Staat und Selbstverwaltung in England. Die Kommunalaufsicht d. Zentralbehörden. Berlin: Heymann 1933. XIX, 256 p. (Beitr. z. ausl. öffentl. Recht u. Völkerrecht, 20.) **81092**
- Seasongood, Murray.** Local government in the United States. A challenge and an opportunity. Cambridge: Mass. Harvard univers. pr. 1933. 145 p. **81692**
- Szászország. Törvények, rendeletek.** Die sächsische Gemeindeverordnung in neuester Fassung mit dem Gemeindebeamtenbesoldungsgesetz und der Gemeindefinanzverordnung. Nachtrag zu Heft 1. Dresden: Heinrich 1933. 31 p. **82688**
- Voss, Hellmuth.** Die Stellung des Bürgermeisters. Eine vergleichende kommunalpol. Studie, unter Berücks. Deutschlands, Englands, Frankreichs, d. Schweiz u. d. Vereinigten Staaten. Köln: Verl. d. Forschungsinst. f. Sozialwissenschaften 1933. 180 p. (Kommunalwissenschaftl. Schriften d. Forschungsinst. f. Sozialwissenschaften i. Köln, 1.) **81806**
Bibliographie: p. 160—163.
- Wells, Roger Hewes.** German cities. A study of contemporary municipal politics and administration. Princeton: Univers. pr. 1932. XII, 283 p. **81243**
Bibliography: p. 263—273.

355—359 Hadügy

Heerwesen — Military science

- Baumbach, Norbert v.** Ruhmestage der deutschen Marine. Bilddokumente d. Seekrieges. Hamburg: Broschek 1933. 168 p. **81704**
- Berkó István** [stb.]. A magyar katona. Vitézségünk ezer éve. Irták —, Gyálókay Jenő, Markó Árpád. Szerk. Pílich Jenő. 1—2 k. Bp.: Franklin 1933. **X 6131**
- Bernhardi, Friedrich.** Deutschlands Heldenkampf 1914—1918. München: Lehmann 1922. X, 544 p. **82094**
- Bochow, Martin.** Männer unter dem Stahlhelm. Vom Werden, Wollen u. Wirken d. Stahlhelm, Bund der Frontsoldaten. Stuttg.: Union dtische Verl.-Ges. 1933. 102 p. **81487**
- Bruchmüller, Georg.** Die deutsche Artillerie in den Durchbruchschlachten des Weltkrieges. [1922.] 2. Aufl. Berlin: Mittler 1922. XI, 124 p. **81981**
- Buat, [Edouard].** Die deutsche Armee im Weltkriege. Ihre Grösse u. ihr Verfall. Hg. u. übers. v. Hans Krause. München: Wieland 1921. 79 p. **P 355.48(43) »1914:1918«**
- Bujac.** Campagnes de l'armée roumaine 1916—1919. Paris: Charles-Lavauzelle 1933. 254 p. 6 t. **A 49.35/47**

- Cru, Jean Norton.** Wo ist die Wahrheit über den Krieg. Eine kritische Studie mit Berichten v. Augenzeugen. Übertr. v. T. & P. F i s c h m a n n. Potsdam: Müller & Kiepenheuer [193?]. VIII, 202 p. **80937**
- Csiby Árpád.** Katonai felderítő-, kém-, nemzetvédelmi és propaganda szolgálat. Bp.: Heinrich 1933. 181 p. **82454**
- Erdélyi Gyula.** A magyarok hadművészete. Bp.: Könyv- és lapüzem 1933. 306 p. **82480**
- Erdélyi János.** A harci gázok. Bp. 1932. **R 623.459**
- Falkenhayn, Erich v.** Die Oberste Heeresleitung 1914—1916 in ihren wichtigsten Entschliessungen. Berlin: Mittler 1920. VIII, 252 p. 7 t. **82122**
- Groos, O.** Der Krieg in der Nordsee. Bd. 1—2. Berlin: Mittler 1920—1922. (Der Krieg zur See 1914—1918.) **82117**
Bd. 1. Von Kriegsbeginn bis Anfang September 1914. X, 293 p. 35 t.
Bd. 2. Von Anfang September bis November 1914. XIV, 340 p. 14 t.
- Hampe, Erich.** Der Mensch und die Gase. Einführung in d. Gaskunde u. Anleitung z. Gasschutz. Berlin-Steglitz: Räder-Verl. 1932. 112 p. **80580**
Bibliographie: p. 110.
- Harbord, James G.** America in the world war. Boston: Houghton Mifflin comp. 1933. 111 p. **81850**
- [Herzmann, Franz & Joh. Lukesch].** Geschichte des k. u. k. 52. Linien-Infanterie-Regiments ErzHzg Franz Carl. (Ergänzungsbezirks-Station Fünfkirchen in Ungarn.) Wien: Hof- u. Staatsdr. 1871. VIII, 619+[2] p. 8 t. **80673**
- Jabutinszky Vladimir.** A zsidó légió a világháborúban. Mukacevo: Nekudah 1931. 232 p. **81274**
- Jakonzig, Guido.** Tiroler Kaiserjäger im Weltkrieg. Eine Regimentsgeschichte in Bildern. Innsbruck: Wagner 1931. XXXIX, 167 p. **82654**
- Julier Ferenc.** 1914—1918. A világháború magyar szemmel. Bp.: Magy. szemle társ. 1933. 302 p. 3 t. (Magy. szemle könyvei, VII.) **80465**
- Julier Ferenc.** A vezérkarok szervezete és működése. Bp. 1932. **R 355.333**
- Lévai Jenő.** Éhség, árulás, Przemysl. Bp.: Magyar Hétfő kiad. 1933. 319 p. 16 t. **81336**
- Liebach.** Volkstümlicher Überblick über den Weltkrieg 1914—1918. Berlin-Schöneberg: Oestergaard 1932. 218 p. **81168**
Bibliographie: p. 218.
- Ludendorff, Erich.** Urkunden der Obersten Heeresleitung über ihre Tätigkeit 1916/18. [1920.] 3. durchges. Aufl. Berlin: Mittler 1922. VI, 713 p. **80494**
- Oertzen, K. L. (Hg.).** Rüstung und Abrüstung. Eine Umschau über das Heer- und Kriegswesen aller Länder. Berlin: Mittler 1933. VIII, 216 p. **80514**
- Országos tiszti tudományos és kaszinóegyesület.** Alapszabályai. Bp. 1933. **R 369.1(439)**
- Prandt, [Wilhelm].** Gaskampfstoffe und Gasvergiftungen. Wie schützen wir uns? Von —, Gebel & Fessler [1931.] 2. neubearb. Aufl. München: Gmelin 1932. 90 p 1 t. **80586**
- Rátz Kálmán.** Az oroszországi csehszlovák légió története. Bp.: Madách kvkiadó [1930.] 126 p. **81004**
- Schwarte, M[ax] (Hg.).** Die Technik im Weltkriege. Berlin: Mittler 1920. X, 610 p. 24 t. **81980**
- Spannocchi, Lelio.** Das Ende des kaiserlichen russischen Heeres. Wien: Elbemühl-Verl. 1932. 229 p. **A 47.35/38**
- Stallings, Laurence.** The first world war. A photographic history. New York: Simon and Schuster 1933. 297 p. **X 6216**
- Stewart, Georg.** The white armies of Russia. A chronicle of counter-revolution and allied intervention. New York: Macmillan 1933. XIV, 469 p. 20 t. **A 47.35/40**
Bibliography: p. 437—449.
- Tirpitz, A.** Deutsche Ohnmachtspolitik im Weltkrieg. Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1926. XXVIII, 676 p. (Politische Dokumente.) **82101**
- Tosti, Amédée.** L'Italie dans la guerre mondiale (1915:1918). Trad. par Fernand Hayward. Paris: Payot 1933. 393 p. (Collection de mémoires études et documents pour servir à l'histoire de la guerre mondiale.) **81809**
- Vogel, Hugo.** Als ich Hindenburg malte. Berlin: Ullstein 1927. [8], 238 p. 9 t. **81985**
- Weimper Mihály.** Vádollak, Franciaország! Bp.: Szerző 1932. 102 p. **80522**

36 Jótékonyág. Szegényügy

Armenwesen — Charity

- Briefs, Joseph.** Die soziale Fürsorge der Schwerbeschädigten in der heutigen Gesetzgebung. (Ein Beitr. z. Reform d. Schwerbeschädigtengesetzes.) Diss. Göttingen 1930. Berlin: Gersbach 1931. XI, 107 p. **82645**
Bibliographie: p. VII—X.
- Budapest, Polgármesteri IX. ügyosztály.** Budapest székesfőváros gyermeknyaraltatási akciójának tíz esztendeje. 1922—1931. Bp.: Háziny. 1932. 123 p. 8 t. **81010**
- Eickenscheidt, Hedwig.** Die internationale Organisation der Wohlfahrtspflege. Diss. Erlangen 1931. **P 36(∞)**
- Fuxius, Albert.** Der Rechtsschutz der Kinderreichen in Gegenwart und Zukunft. Würzburg: Triltsch [1933.] VII, 110+4 p. **82193**
Bibliographie: p. V—VII.
- Götze, Sofie.** Grundlagen und Voraussetzungen der heutigen Wohlfahrtsarbeit. Berlin 1933. **P 36**
- Mezgár Lajos.** Az egyházi szegénygondozás módszere. Székesfehérvár 1931. **R 361.5**
- Schlaudraff, Elsa.** Ein Vergleich zwischen dem Elberfelder, dem Strassburger und dem Frankfurter System in der Armenpflege. Diss. Erlangen. Nürnberg-Zirndorf: Bollmann Dr. 1932. X, 157 p. **82343**
Bibliographie: p. 149—155.
- Schlüter, Joseph.** Die freie Wohlfahrtspflege in Deutschland. Berlin: Heymann 1933. VIII, 80 p. **80712**
- Schmidt, Carl Adolf.** Wesen, Gegenstand und Organisation der Wohlfahrtspflege in soziologischer Hinsicht. Diss. Erlangen 1932. XI, 123 p. **81497**
Bibliographie: p. 111—122.
- Templin, Karl [etc.].** Die Hilfsmittel der Jugendpflege. V. —, Erich Blö d e r n & Paula S c h e r z. Eberswalde 1932. **P 362.845**
- Budapest székesfőváros.** Közoktatási hatóságainak és intézeteinek évkönyve az 1931/1932. iskolaévről. Szerk. H e g e d ű s Sándor. Bp.: Háziny. 1932. 452 p. **K 3790/1**
- Fröschle, August.** Der Einbruch des Materialismus in die Pädagogik. Freiburg i. Br.: Herder 1933. XIV, 192 p. **82247**
Bibliographie: p. 186—192.
- Hammer, Max.** Erziehungsprobleme des grossstädtischen Kleinbürgerhauses. Zugleich ein Beitrag z. häuslichen Erziehung überhaupt. Osterwieck-Harz: Zickfeldt 1932. 99 p. **81517**
Bibliographie: p. 98—99.
- Hehlmann, Wilhelm.** Metaphysik und Phänomenologie der Erziehung. Halle 1932. **P 371(01)**
- Hermann-Cziner Alice & Lénárt Edith.** Az új rendszerű tanítás eredményei. Összehasonlító lélektani vizsgálatok. Bp.: »Jövő útjain« kiad. 1933. 106 p. **81040**
- Imre Sándor.** Az ifjúság és a mai élet nagy kérdései. Bp. 1932. **R 362.84(439)**
- Kynast, Reinhard.** Problemgeschichte der Pädagogik. Berlin: Junker & Dünhaupt 1932. X, 366 p. **82655**
- Laurentzy Vilmos.** Új magyar iskolapolitika. Bp. 1933. **R 379(439)**
- Ligety István.** A katolikus tanító eszményképe. Tanulm. a vallás-erkölcs népiskolai pedagógiájáról. Eger: Egri keresztény sajtószöv. 1932. 137 p. **82559**
- Magyar pedagógiai lexikon.** A Magyar pedagógiai társaság megbízásából F i n á c z y Ernő és K o r n i s Gyula közreműködésével szerk. K e m é n y Ferenc. I. k. Bp.: Révai 1933. **K 3700/5**
I. k. Abádi-Juventus. VII, 512 p.
- Malcomes Gyula br.** Állampolgári nevelés. Bp. 1932. **R 371.48**
- Mitrovics Gyula.** A neveléstudomány alapvonalai. Debrecen: Csáthy 1933. XII, 339 p. **80782**
Bibliográfia: p. 332—339.
- Schmidt Ferenc.** A negatív és pozitív irányú pedagógiáról. Bp. 1932. **R 371.01**
- Stuart, Dorothy Margaret.** The boy through the ages. London: Harrap 1926. 288 p. 4 t. **81474**
- Szandtner Pál.** Érettségizőink számának és pályaválasztásának fontosabb kultur- és szociálpolitikai tanulságai. Bp. 1933. **R 174(439)**
- Weszely Ödön.** Pedagógia. [1906.] 2. átdolg. kiad. Bp.: Révai 1932. 190 p. (Tud. zsebkönyvt., 171—172.) **82673**

37 Közoktatás. Közművelődés

Unterrichts- u. Bildungswesen. Kultur Education. Culture

- Bellot, Elisabeth.** Individualpsychologie und Schule. München: Bergmann 1926. 66 p. (Individuum und Gemeinschaft, Schr. d. Internat. Ges. f. Individualpsychologie, 7.) **80935**

378 Egyetemek

Universitaten — Universities

- Freyer, Hans.** Das politische Semester. Ein Vorschlag zur Universitatsreform. Jena: Diederichs 1933. 40 p. **81820**
- Petz Gedeon.** Külföldi hatasok egyetemnk trtnetben. nnepi beszéd. Bp. 1932. **R 378.12(439) Bp. Pzmny Péter tud. egyet.**
- Ruoff, Wilhelm.** Lage und Ziele der akademischen Jugend. Lpzg 1933. **P 378.27**

Schulze, Friedrich & Paul Ssymank. Das deutsche Studententum von den ltesten Zeiten bis zur Gegenwart 1931. [190?] 4. vll. neubearb. Aufl. München: Verl. f. Hochschulkunde 1932. XVI, 523 p. **80392**
Bibliographie: p. 493—523.

Strzygowski, Josef. Forschung und Erziehung. Der Neuaufbau der Universitat als Grundlage aller Schulverbesserung. Stuttg.: Strecker & Schröder 1928. 199 p. 8 t. **80599**

38 Kzgazdasg

Volkswirtschaft — Political economy

- Adler, Emil.** Der Zufall im Wirtschaftsleben. Ein Hauptbeweggrund für den Übergang von der Individualwirtschaft zur Planwirtschaft. Wien: Vernay-Verl. 1933. 159 p. **82714**
- Aftalion, Albert.** Monnaie, prix et change. Expériences récentes et théorie. Paris: Sirey 1933. VII, 353 p. **82237**
- Aftalion, Albert.** Wert, Preis. Produktion. Geld und Kredit. Von: —, Alexander Bilimovic, Charles Bodin etc. Wien: Springer 1932. 413 p. (Die Wirtschaftstheorie der Gegenwart, 2.) **63255/2**
- Allix, Edgar.** Konjunkturen und Krisen internationaler Verkehr. Hauptprobleme der Finanzwissenschaft. konomische Theorie des Sozialismus. Von: —, Attilio Cabiati, Edwin Cannan etc. Wien: Springer 1928. 375 p. (Die Wirtschaftstheorie der Gegenwart, 4.) **63255/4**
- Amonn, Alfred.** Einkommensbildung. Allgemeine Prinzipien, Lohn, Zins, Grundrente, Unternehmergeinn, Spezialprobleme. Von: —, Laurits V. Birck, James Bonar etc. Wien: Springer 1928. 341 p. (Die Wirtschaftstheorie der Gegenwart, 3.) **63255/3**
- Andreich Jen.** Az rtrvnyyszersgek statisztikai megkzltsnek tudomnyos s gyakorlati jelentsge. Bp. 1933. **R 380.36**
- Angell, Norman.** From chaos to control. London: Allen & Unwin 1933. 214 p. **81691**
- Bosenick, Alfred.** Das Gesetz der Volkswirtschaftlichkeit. Eine Wirtschaftlichkeitslehre. Berlin: Hobbings 1932. VIII, 639 p. **80912**
- Böhm, Franz.** Wettbewerb und Monopolkampf. Eine Unters. z. Frage d. wirtschaftl. Struktur d. geltenden Wirtschaftsordnung. Berlin: Heymann 1933. XIV, 383 p. **82177**
- Breuning, Walther.** Wesen und wirtschaftliche Bedeutung des »Gesetzes des abnehmenden Bodenertrages«. Stuttg.: Kohlhammer 1932. 180 p. (Tübinger wirtschaftswiss. Abhandl., 19.) **80454**
Bibliographie: p. 176—180.
- Cassel, Gustav.** Theoretische Sozialökonomie. [1918.] 5. Aufl. Lpzg: Scholl 1932. XI, 657 p. **82474**
- Christen, Th.** Das Geldwesen. Ein dynamisches System. [1920.] 2. Aufl. Bern: Genossenschaft. Verl. freiwirtschaftlicher Schriften 1932. 104 p. **81386**
- Conrad, Otto.** Die Lehre vom subjektiven Wert als Grundlage der Preistheorie. Lpzg: Deuticke 1912. 104 p. **81772**
- Csvossy Elemér.** A mai kapitalizmus s annak szelleme. Szombathely 1932. **R 380.332**
- Edie, Lionel D.** Economics: Principles and problems. [1926.] 2. rev. ed. New York: Crowell 1932. XX, 859 p. **80699**
Bibliography: p. 9, 34, 56, 75 [etc.].
- Eger, Otto.** Recht und Wirtschaftsmacht. Giessen 1931. **P 380.06**
- Engli, Karel.** Teleologische Theorie der Staatswirtschaft. Brünn: Rohrer 1933. 272 p. **81394**
- Fairschild, Henry Pratt.** Profits or prosperity? New York: Harper 1932. XII, 204 p. **81106**
- Fleissig, Andreas.** Das kapitalistische Manifest. München 1933. **P 380.332**

- Geiger**, George Raymond. The philosophy of Henry George. Intr. by John Wewey. New York: Macmillan 1933. XXII, 581 p. 1 t. **82704**
- Gemmill**, Paul Fleming [etc.]. Contemporary economic problems. By —, Raymond T. Bowman, Ralph H. Blodgett [etc.]. New York: Harper 1932. XV, 673 p. **80922**
- Goldschmidt**, R. W. Kapitalpolitik. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1933. XII, 478 p. (Veröffentl. d. Inst. f. Finanzwesen a. d. Handelshochschule Berlin, 6.) **81650**
Bibliographie: p. 461—478.
- Haber**, Franz. Untersuchungen über Irrtümer moderner Geldverbesserer. Jena: Fischer 1926. VIII, 143 p. **80284**
Bibliographie: 141—143.
- Harms**, M. Schicksal oder Rechenfehler? Eine kritische Studie über nationalökonomische Grundbegriffe. Lübeck [1933.] **P 380.35»193»**
- Heilperin**, Michel-A. Monnaie, crédit et transfer. Considération théoriques sur la monnaie. Paris: Recueil Sirey 1932. XIV, 143 p. **80486**
- Heckscher**, Eli F. Der Merkantilismus. Bd. 1—2. Übers. v. Gerhard Mackenroth. Jena: Fischer 1932. **81090**
- Höhne**, Friedrich. Geld und Ware die Gegenspieler der Verkehrswirtschaft. Jena: Fischer 1933. VIII, 232 p. **81178**
Bibliographie: p. 232.
- Kalveram**, Gertrud. Die Theorien von den Wirtschaftsstufen. Lpzg: Buske 1933. 176 p. (Frankfurter wirtschaftswissenschaftl. Studien, 1.) **81388**
- Kaulla**, Rudolf. Die geschichtliche Entwicklung der modernen Werttheorien. Tübingen: Laupp 1906. VIII, 282 p. **81780**
- Klages**, Dietrich. Reichtum und soziale Gerechtigkeit. Grundfragen einer nationalsozialist. Volkswirtschaftslehre. Lpzg: Armanen-Verl. 1932. VIII, 17 p. **81095**
- Kyrle**, Hazel. Economic problems of the family. New York: Harper & Brother 1933. XXII, 500 p. **82180**
- Laum**, Bernhard. Die geschlossene Wirtschaft. Soziologische Grundlegung des Autarkieproblems. Tübingen: Mohr 1933. XVI, 503 p. **82539**
- Leibroch**, Otto. Weltwirtschaft oder Grossraumwirtschaft? Eine kritische Studie. Lpzg: Deutsche Wissensch. Buchhandlung 1933. 153 p. **81848**
- Mund**, Vernon A. Monopoly. A history and theory. Princeton: Univers. pr. 1933. VIII, 164 p. **82176**
Bibliography: p. 155—160.
- Myrdal**, Gunnar. Das politische Element in der nationalökonomischen Doktrinbildung. Übers. v. Gerhard Mackenroth. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1932. XI, 309 p. (Sozialwiss. Studien.) **81230**
- Navratil** Ákos. Közgazdaságtan. 1. k. Bp.: Gergely 1933. 483 p. **K 3800/45 & 80616/1**
Bibliográfia: p. 14—15, 21, 31—34, [stb.].
- Newfang**, Oscar. Capitalism and communism: a reconciliation. New York: Putnam 1932. XVIII, 278 p. **80930**
- Peter**, Hans. Grundprobleme der theoretischen Nationalökonomie. Stuttg.: Kohlhammer 1933. IX, 204 p. **82452**
- Pikler** [Andor] Andrew. A short groundwork of the kinetic theory of money. Bp. 1932. **P 380.52**
- Pikler** Endre. A kinetikai pénzelmélet rövid alapvetése. Bp. 1932. **R 380.52**
- Polgár** László. Alapvető dolgozatok a közgazdaságtan tiszta, quantitativ elméletéhez. Bp. [19??] **R 38(015.1)**
- Reents**, Theodor. Die geistigen Grundlagen der Freiwirtschaft. Erfurt 1932. **P 380.21**
- Schäfer**, Erich. Organisierter Kapitalabbau. Ein Vorschlag zur Krisenbereinigung. Stuttg. 1932. **P 380.33**
- Schiff**, Erich. Kapitalbildung und Kapitalaufzehrung im Konjunkturverlauf. Wien: Springer 1933. XI, 234 p. (Beiträge z. Konjunkturforschung, 4.) **81393**
- Schilling**, Otto. Katholische Wirtschaftsethik. Nach den Richtlinien der Enzyklika quadragesimo anno des Papstes Pius XI. München: Hueber 1933. 338 p. **81649**
- Sternberg**, Fritz. Der Niedergang des deutschen Kapitalismus. Berlin: Rowohlt 1932. 400 p. **80706**
- Thurnwald**, Richard. Economics in primitive communities. Publ. for the internat. inst. of African languages and cultures. Oxford: Univers. pr. 1932. XIV, 314 p. **80924**
Bibliography: p. 299—309.
- Veblen**, Thorstein. The engineers and the price system. New York: Viking pr. 1933. [10], 169 p. **82207**
- Westphal**, Philipp. Zur Grundrenten-Theorie. Ein Vorschlag z. Lösung d. Quotenfrage auf volkswirtschaftlicher Basis. Wien: Manz 1897. V, 48 p. **82397**

Wilden, Josef. Die berufsständische Organisation der Wirtschaft. Köln 1932. P 380.01

Wirtschaftstheorie der Gegenwart. Die —. Hg. v. Hans Mayer in Verb. m. Frank A. Fetter & Richard Reisch. Bd 1—4. Wien: Springer 1927—1932. 63255

Bd. 1. Gesamtbild der Forschung in den einzelnen Ländern, 1927. X, 280 p.

Bd. 2. Wert, Preis, Produktion, Geld u. Kredit. 1932. 413 p.

Bd. 3. Einkommensbildung, Allgemeine Prinzipien, Lohn, Zins, Grundrente, Unternehmergewinn, Spezialprobleme. 1928. 341 p.

Bd. 4. Konjunkturen u. Krisen. Internationaler Verkehr, Hauptprobleme d. Finanzwissenschaft, ökonomische Theorie d. Sozialismus. 1928. V, 375 p.

380.351 Gazdasági válság

Wirtschaftliche Krise — Economic crisis

Akerman, Johann. Ökonomischer Fortschritt und ökonomische Krisen. Wien: Springer 1932. IV, 138 p. 80919
Bibliographie: p. 138.

Braunthal, Alfred. Die Wirtschaftskrise. Krisenursachen — Krisenverlauf — Krisenüberwindung. Berlin-Friedenau 1933. Pq 380.35

Cassel, Gustav. Die Krise im Weltgeldsystem. Berlin: Buchholz & Weisswange 1933. 123 p. 81824

Chappey, Joseph. La crise de la monnaie et la restauration des pays danubiens. Paris: Giard 1933. 234 p. 80913

Dessauer, Friedr. & Franz C. F e t z e r. Krisenwende? Frankfurt a. M.: Buchverl. Carolus-Dr. 1932. XII, 180 p. 81251

Einzig, Paul. The world economic crisis. 1929—1932. London: Macmillan 1932. XI, 178 p. 82185

György Ernő. A válságjog kialakulása. Bp.: Gergely 1933. 103 p. (»Polgári jog« kvtára, 18.) 80799

Jordan Károly. Kapitalizmus, szocializmus, kommunizmus és a világválság a tudomány megvilágításában. Bp. 1932. R 380.35(∞)

Márkus, Stefan. Die Lösung der Weltkrise durch mondiale Durchdringung. Zürich 1932. P 380.35

Muhs, Karl. Kartelle und Konjunkturbewegung. Ein Beitr. z. Problematik der Wirtschaftskrise. Jena: Fischer 1933. 132 p. 82545

Schröder, Paul. Die Überwindung der Wirtschaftskrise durch den Plankapitalismus. Jena: Fischer 1932. [6], 180 p. 81308

Schulz, Paul. Die Lösung des Weltwirtschaftsrätsels. Bp. 1933. P 380.35

Szepesy Mihály. A gazdasági világválság oka és megoldása. Bp. 1933. R 380.35

Vas, A. A radical remedy for the economic world crisis. Bp. 1933. P 380.35

380.8—380.9 Gazdasági leírás és gazdaságtörténet

Wirtschaftsbeschreibung und Wirtschaftsgeschichte — Economic description and economic history

Belitzky János. A magyar gabonakivitel története 1860-ig. Bp.: Kovács-ny. 1932. 151 p. (Tanulmányok a magy. mezőgazdaság történetéhez, 2.) 82351 & 81789

Beutin, Ludwig. Der deutsche Seehandel im Mittelmeergebiet bis zu den napoleonischen Kriegen. Neumünster i. H.: Wachholtz 1933. XVI, 217 p. 3 t. (Abhandlungen z. Handels- u. Seegesch., 1.) 81845
Bibliographie: p. XI—XII.

Day, Clive. Economic development in modern Europe. New York: Macmillan 1933. XVI, 447 p. 82239

Dechesne, Laurent. Histoire économique et sociale de la Belgique depuis les origines jusqu'en 1914. Paris: Recueil Sirey 1932. 519 p. 2 t. 80903
Bibliographie: p. 499—519.

Demontès, Victor. L'Algérie. Industrielle et commerçante. Paris: Larose 1930. 187 p. A 65.38/3

Dorner Zoltán, Guothfalvy —. Franciaország ipara és iparpolitikája 1870-től 1914-ig. Bp.: Stádium 1933. 322 p. (Közgazdasági kvtár, XIII.) 80988

Kalász Elek. A szentgotthárdi apátság birtokviszonyai és a ciszterci gazdálkodás a középkorban. Bp.: Szerző 1932. 181 p. 1 t. (Tanulmányok a magy. mezőgazdaság történetéhez, 5.) 82353
Bibliográfia: p. 178—181.

Komoróczy György. Nádasdi Tamás és a XVI. századi magyar nagybirtok gazdálkodása. Bp.: Kovács 1932. 148 p. (Tanulmányok a magy. mezőgazdaság történetéhez, 3.) 82352

- Kurven und Zahlen** zur Wirtschaftslage in Deutschland. Berlin 1932. P 380.8(43)
- Lawton**, Lancelot. An economic history of Soviet Russia. Vol. 1—2. London: Macmillan [1932.] 80432
- Meer**, Petrus van der. Une correspondance commerciale assyrienne. Rome: Impr. Pie X. 1931. A 50.38/14
I. De Cappadoce. XV, 124 p.
- Newman**, J. The agricultural life of the jews in Babylonia between the years 200 C. E.—500 C. E. London: Oxford univers. pr. 1932. XII, 215 p. 1 t. A 50.38/15
Bibliography: p. XI—XII.
- Oberlaender**, Moritz. Die wirtschaftliche Rekonstruktion Rumäniens. Eine national-ökonomische Studie. Cernauti: »Eminescu« 1932. 50 p. A 42.38/219
- Sinkovics** István. A magyar nagybirtok élete a XV. század elején. Bp.: Sárkány-ny. 1933. 68 p. (Tanulmányok a magy. mezőgazdaságtörténetéhez, 8.) R 383.137(439)»14«
- Société des nations**. Situation économique mondiale 1932—33. Genève: Soc. d. nat. 1933. 370 p. (Service des études économiques.) 82504
- Sólyom** Jenő. A magyar vámügy fejlődése 1519-ig. Bp.: Egyet. ny. 1933. 216 p. 80749
Bibliográfia: p. 213—216.
- Taeuber**, Walter. Geld und Kredit im Mittelalter. Berlin: Heymann 1933. XV, 361 p. Bibliographie: p. 354—359. 82278
- Vác** Elemér. Duna-Odera csatornaterv a XVII—XVIII. század fordulóján. Bp.: Sárkány-ny. 1932. 39 p. R 385.611»17«
Bibliográfia: p. 38.
- Varga** [István]. Le développement économique de la Hongrie mutilée. Bp. 1932. R 380.8(439)
- Wien**. **Österreichisches Institut für Konjunkturforschung**. Die Entwicklung der österreichischen Wirtschaft 1923—1932. Dem VII. Kongr. d. Internat. Handelskammer überreicht v. d. österr. Landesgruppe. Wien: Österr. Inst. f. Konjunkturforschung 1933. 33 p. Pq 380.9(436.01)»1923: 1932«
- Schmidt**, Peter Heinrich. Einführung in die allgemeine Geographie der Wirtschaft. Jena: Fischer 1932. XX, 308 p. 80300
- ### 381 Gazdaságpolitika
- #### *Wirtschaftspolitik — Applied economics*
- Agahd**, Ernst. Die Chancen der Privatwirtschaft. Berlin 1932. P 381(43)»193«
- Arányi** István. A kivezető út. Bp. 1931. R 381(439)»193«
- Ballauf**, Paul. Der neue deutsche Volkswille und die Neugestaltung der Wirtschaft. Hamburg: Schultz 1932. 112 p. 81261
Bibliographie: p. 111.
- Becker**, Theodor. Die Bedeutung der nationalisierung für die Kartellbildung. Diss. Erlangen. Emsdetten: Lechte 1932. X, 206 p. Bibliographie: p. 188—205. 82364
- Behm**, Richard. Ertragsgestaltung im modernen Industriestaat. Kritisches u. Positives. Jena: Fischer 1932. VIII, 94 p. 81306
- Berkenkopf**, Galina. Die Finanzierung der russischen Planwirtschaft. Rostock: Hinstorff 1932. VI, 153 p. (Hamburger wirtschafts- u. sozialwissenschaftl. Schriften, 24.) A 47.38/140
- Bierei**. Der wirtschaftliche Wendepunkt von 1932. Berlin 1932. P 381(43)»193«
- Bresky**, Georg. Die Problematik einer Wirtschaftsdemokratie. Berlin: Prager 1932. 80 p. P 381.5 & 81454
Bibliographie: p. 76—80.
- Bruppacher**, C. Rud. Investment Trusts. Zürich: Girsberger 1933. XIV, 328 p. (Zürcher volkswirtschaftl. Forschungen, 20.) Bibliographie: p. IX—XIV. 82570
- Csikay** Pál. Az irányított gazdaság programja Franciaországban. Bp. 1933. R 381.5(44)
- Diamant** Izsó. Szabad gazdasági rendszer vagy tervgazdaság? (Az öt éves terv kritikája.) Bp. 1932. R 381(47)»193«
- Éber** Antal. Emlékirat közigazdasági politikánk irányelveiről. Bp. 1932.] R 381(439)»193«
- Epstein**, Julius. Das Schicksal der Akkumulation in Deutschland oder der Irrsinn der Autarkie. Lpzg 1932. P 381.5(43)
- Ertel**, H[ermann] A[natol]. Wirtschaftsprüfer und Pflichtrevision. Die amtlichen Vorschriften f. d. Zulassungsverfahren u. die Auslegung d. Vorschriften f. d. Pflichtrevision. Berlin: Weiss 1932. 180 p. 82339
- ### 380.89 Gazdasági földrajz
- #### *Wirtschaftsgeographie* *Economic geography*
- Fodor** Ferenc. Bevezetés a gazdasági földrajzba. Bp.: Szent István-társ. 1933. 234 p. 82297
- Nevelős** Ágoston. Francia- és Németország gazdaságföldrajzi párhuzama. Dissz. Bp.: Sárkány-ny. 1932. 38 p. R 380.89(44)
Bibliográfia: p. 36—38.

- Eulenberg, Franz.** Grossraumwirtschaft und Autarkie. Jena: Fischer 1932. 74 p. (Kieler Vortr., 37.) **81097**
- Feder, Gottfried.** Kampf gegen die Hochfinanz. München: Eher 1933. 382 p. **81256**
- Finály István, kendi.** Gazdálkodás pénz nélkül. Bp. 1933. **R 380.5**
- Frieder, Otto.** Der Weg zur sozialistischen Planwirtschaft. Berlin 1932. **P 381.5**
- Georgesco, Alexandre.** Le régime juridique et financier des capitaux étrangers en Roumanie. Paris: Les presses univ. de France 1932. 133, Vp. **A 49.38/217**
- Gohr, Wilhelm.** Mensch oder Maschine. Die planmässige Wirtschaftsreform. Berlin 1932. **P 381.13**
- Guothfalvy-Dorner Zoltán & Varsányi Gyula.** A hazai iparcikkek áralakulása. Bp. 1932. **Rq 381.6(439)**
- Greenwood, Ernest.** The great delusion. Some facts about government in business. Introd. by George F. O x l e y. New York: Harper 1933. XXI, 238 p. **81470**
- Haan, Hugo.** Das amerikanische Planning. Eine Bewegung für geplante Wirtschaften in den Vereinigten Staaten dargestellt durch eine Zitatensammlung. Lpzg: Hirschfeld 1933. VII, 115 p. **81396**
Bibliographie: p. 110—115.
- Haidegger [Ernő] Ernst.** Die systematische Untersuchung der Energiewirtschaft Ungarns. Diss. München 1932. 111 p. **81171**
- Hodson, H. V.** Economics of a changing world. London: Faber 1933. 287 p. **82469**
- Horváth Kálmán (szerk.).** A szanálás az életben. Szanálási rendeletek. Bp. 1931. **R 34(439)33»1931«**
- Lammers, Clemens.** Autarkie, Planwirtschaft und berufsständischer Staat? Berlin 1932. **P 381.5**
- Lindner, Elli.** Die Wirtschaftsräthe in Europa. Ein Beitr. z. Frage d. Schaffung einer europ. Wirtschaftsunion. Berlin 1931. **P 381.53(4)**
- Lohmeyer, Edelgard.** Die schwedische Lebensmittelpolitik im Kriege. Greifswald: Bamberg 1922. VIII, 136 p. (Nordische Studien, IV.) **51727**
Bibliographie: p. 133—136.
- Loránt György.** Lichtenstein — holdingország. Közgazdasági banditizmus Európa közepében. Bp. 1933. **R 381.32(436.48)**
- Mellerowicz, Konrad.** Kosten und Kostenrechnung. Bd. 1. Berlin: Gruyter 1933. Bd. 1. Theorie d. Kosten. VIII, 431 p. **88262**
Bibliographie: p. 425—428.
- Nádas József.** Kartelek tatárjárása Magyarországon. Mi a nemzeti munkaterv igazi akadály? I. Szeszkartel. II. Élesztőkartel. Bp. 1932. **R 381.32(439)**
- Németország. Reichszentrale für Heimatsdienst.** Das Wirtschaftsprogramm vom 4. IX. 1932. Berlin 1932. **Pq 381(43)**
- Németország. Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit.** Kostenaufbau, Kostensenkung, Preisgestaltung. Referate u. Diskussionsreden d. Diskussionstagung 3—4. III. 1932. [1932.] 2. Aufl. Lpzg: Glöckner 1932. 231 p. (RKW Veröffentlich., 80.) **X 6090**
Bibliographie: p. 207—225.
- Németország. Törvények, rendeletek.** Belebung der Wirtschaft. Verordn. d. Reichspräsidenten v. 4. IX. 1932. Steuergutscheinverordn. f. Steuerzahlungen u. Mehrbeschäftigung. Verordn. z. Vermehrung u. Erhaltung d. Arbeitsgelegenheit (Tariflockerverordn.) Erläut. v. Hermann H o g. Berlin: Mittler 1932. VIII, 162 p. **81111**
- Ornig, Josef [etc.] (Hg.).** Österreichs Energiewirtschaft. Auf Veranlassung des Wasserwirtschaftsverbandes der österreichischen Industrie hg. v. —, P. Dittes, H. Grengg [etc.] Wien: Springer 1927. X, 285 p. 3 t. **X 6135**
Bibliographie: p. 278—280.
- Pfaff, Alfred.** Erlösung vom Wahn des Goldes. Die neue Wirtschaftsgestaltung. Ein Appell an alle Völker. München 1932. **P 381(∞)**
- Rieker, Karlheinrich.** Das Wirtschaftsprogramm des Nationalsozialismus. Berlin 1933. **P 381(43)»193«**
- Schiff, Walter.** Die Planwirtschaft und ihre ökonomischen Hauptprobleme. Berlin: Heymann 1932. [8], 106 p. **81296**
- Schmieder, Arno.** Wirtschafts-Neubau aus der Einheit von Volk und Raum. Halle (Saale) 1932. **P 381(43)**
- Société des nations. Section des relations économiques.** Études sur les conseils économiques dans les différents pays du monde. Préparée par Elli Lindner. Genève: Soc. des nat. 1932. 109 p. **81089**
Bibliographie: p. 101—103.

381.2 Üzemtan

*Betriebswirtschaftslehre**Business organisation*

- Auler, W.** Optimalkalkulation. Die Kostenrechnung zur Erreichung optimaler Betriebsausnutzung. Stuttg.: Poeschel 1933. VIII, 87 p. P 381.14
Bibliographie: p. 86—87.
- Beste, Theodore.** Die optimale Betriebsgröße als betriebswirtschaftliches Problem. Lpzg 1933. Pq 381.4
- Homann, Imre.** Wegweiser für Betriebsstatistik und Betriebsvergleich. Berlin: Hande & Spener 1933. XI, 77 p. (Wegweiser f. Wirtschaftsprüfer, IV.) 81259
Bibliographie: p. XI.
- Jost, Walter.** Das Sozialleben des industriellen Betriebs. Eine Analyse d. sozialen Prozesses im Betrieb. Berlin 1932. (Schriftenreihe d. Instituts f. Betriebssoziologie a. d. Technischen Hochschule z. Berlin, 2.) P 381.21 : 331
- Lehmann, M[ax] R[udolf].** Allgemeine Betriebswirtschaftslehre. Lpzg: Gloeckner 1928. XII, 227 p. (Handels-Hochschul-Bibl., 21.) 80321
Bibliographie: p. 223—227.
- Lilienthal, J.** Fabrikorganisation, Fabrikbuchführung der Ludw. Loewe & Co. A.-G. Berlin. [1907.] 3. rev. erg. Aufl. v. Wilhelm Müller. Berlin: Springer 1925. X, 200 p. 16 t. X 6102
- Popp, Ewald (Hg.).** Vom Arbeiten nach dem Prinzip der wissenschaftlichen Betriebsführung. (Taylor-Prinzip). Köln: Greven 1932. 92 p. 81381
- Schmaltz, Kurt.** Bilanz- und Betriebsanalyse in Amerika. Stuttg.: Poeschel 1927. XIV, 281 p. (Die Bücher: Organisation, VII.) Bibliographie: p. 224—277. 80485
- Györki József.** A községi gázellátás hazai szemekkel. Előadás. Bp.: Magy. kémikusok egyes. 1933. 76 p. 81882
- Luria, Issai.** Das Erdölproblem in Frankreich. Diss. Berlin 1932. 183 p. 81013
Bibliographie: p. 177—179.
- Thom, W. T.** Petroleum and coal. The keys to the future. Princeton: Univers. pr. 1929. XVIII, 223 p. 80852
Bibliography: p. 219—223.

383 Östermelés. Mezőgazdaság.
Landwirtschaft — Agriculture

- Béky Albert.** Útmutatás az Alföld fásításának munkájához. [1931.] 2. kiad. Debrecen: Városi ny. 1933. 140 p. 82316
- Berchtold Zsigmond gróf.** A magyar mezőgazdaság fogyasztói. Bp.: Vajna [1933.] 183 p. 82229
Bibliográfia: p. 182—183.
- Betriebsgrösseneinfluss, Der** — in der Bauernwirtschaft. Beiträge zur bäuerlichen Betriebsforschung. Berlin: Hobbing 1933. 36 p. X 6187
- Burgdörfer, Friedrich.** Zurück zum Agrarstaat? Stadt u. Land in volksbiologischer Betrachtung. Berlin: Vowinkel 1933. 154 p. 82162
- Chroust, L.** Die Battaglia del Grano. Ein Beitr. z. Agrarpolitik des Faschismus. Nürnberg: Krische 1933. VIII, 35 p. (Nürnberger Beitr. z. d. Wirtschafts- u. Sozialwissenschaften, 41-42.) 82240
- Csikay Pál.** A búza probléma az irányított gazdaságban. Bp. 1933. R 383.31
- Czettler Jenő.** Agrárpolitika. Bp.: Magyar Szemle Társaság 1932. 78 p. (Magyar Szemle kincsestára, 66.) R 383(439)
Bibliográfia: p. [79.]
- Damaschke, Adolf.** Bodenreform und Landwirtschaft. Berlin 1933. P 383.155(43)
- Dániel Arnold.** A mezőgazdasági válság és a magyar nép sorsa. Bp. 1931. R 380.351
- Egyévi kiméleti idő a gazdaadósnak.** A 6300/1932. M. E. sz. kormányrendelet magyarázata. Bp. 1932. R 383.105(439)
- Juhos Lajos.** Munkaracionalizálás a mezőgazdaságban. Keszthely 1932. R 383.28
- Juhos Lajos.** Üzemtervkészítés és más mezőgazdasági előszámítások. Keszthely 1933. R 383.25

382 Bányászat

Bergbau — Mining

- Benda László.** A nyugatmagyarországi őskori bányászat és kohászat. Szombathely 1932. R 571(439.02)
- Faller Jenő.** Az Unio bányászati és ipari r.-t. várpalotai szénbányászatának ismertetése. Várpalota 1931. Rq 382.2(439.070) Várpalota
- Fedák [István] Stephan v.** Die Strukturveränderung des deutschen Kohlenmarktes seit 1910. Bp.: Kertész 1933. 116 p. 81419
Bibliographie: p. 6—8.

- Kleiszner Zoltán.** A tagosítások gyakorlati kivitele és gazdasági előnyei. Bp. 1932. R 383.55(43)
- Kretschmar, Hans.** Deutsche Agrarprogramme der Nachkriegszeit. Die agrarpolitischen Forderungen d. landwirtschaftlichen Berufsverbände. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1933. 98 p. (Fachsch. z. Politik u. staatsbürgerl. Erziehung.) 81683
- Kreutzfeldt, H.** Das Schicksal der Landwirtschaft — das Schicksal Deutschlands! Berlin 1933. P 383(43)
- Krüger Aladár.** Az agráradósságok rendezése. Bp. 1932. R 383.133(439)
- Kulin Sándor.** A mezőgazdasági vagyoni leltári értékelése. Keszthely 1931. R 383.25
- Loesch, Heráld.** Die Mir-Verfassung, ihre Entstehung, Ausbildung und ihr Abbau, unter besonderer Berücksichtigung der Umteilungsgemeinde. Berlin 1932. P 383.111(47)
- London. Royal institute of international affairs.** World agriculture. An international survey. Oxford: Univers. pr. 1932. VII, 314 p. 80588
- Magyar gazdaszövetség, A** — szakértekezlete a földteherrendezés tárgyában. Bp. 1932. R 383.105(439)
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** A mezőgazdasági hitel megszerzését könnyítő egyes rendelkezésekről szóló törvény és annak végrehajtási rendelete. Magy.: Bándy Ferenc & Ridly István. Bp.: Tisza Testvérek 1925. 104 p. 82319
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** A gazdaszövetségek átmeneti rendezése. A 6300/1932. M. E. sz. rendelet szövege és magyarázata. Magy. Tunyogi Szűcs Kálmán. Bp. [1933.] R 387.71(439)
- Marquart, Benno.** Die Landwirtschaft wie sie wirklich ist. Geleitw. v. Granzow. Berlin: Parey 1933. 125 p. 82267
- Márton Béla.** A Nyírség mezőgazdasági élete. Bp.: Studium 1933. 72 p. 20 t. (Debreceni Tisza István tud. társ. honismertető bizottsága kiadv., VIII, 31-32.) 82363 [Magyar—német.]
- Morgan, O. S. (Ed.).** Agricultural Systems of Middle Europa. A Symposium. New York: Macmillan 1933. XIX, 405 p. 81486 Bibliography: p. 405.
- Müller-Einhart, Emil.** Mussolinis Getreideschlacht. Italienische Landwirtschaft im Zeichen d. Diktatur. Regensburg: Manz 1933. XVI, 188 p. 1 t. 81285 Bibliographie: p. 185—188.
- Németország. Törvények, rendeletek.** Das neue Notrecht der Landwirtschaft. Bearb. v. Fritz Koppé & Bernhard Bla u. Berlin 1932. P 383(43)
- Padberg, Kurt.** Die Soziallasten der deutschen Landwirtschaft. Berlin 1932. P 388.4 : 383(43)
- Patin, Edgard.** Le commerce des céréales dans le bassin du Bas-Danube. Préf. de Emmanuel de Martonne. Paris: Recueil Sirey 1933. II, 422 p. 82505 Bibliographie: p. 418—422.
- Pohoryles, Josef.** Ein deutsches Getreidemonopol? Lpzg: »Minerva« 1932. 157 p. Bibliographie: p. 153—157. 81297
- Purgly Emil & Nagy László.** Mezőgazdasági termelési program. Kecskemét 1931. R 383(439)
- Quante, Peter.** Die Flucht aus der Landwirtschaft. Berlin: Vowinkel 1933. VIII, 379 p. 81868
- Rothmeyer Imre.** A mezőgazdaság és a szénkérdés. Bp. 1933. R 383(439) : 662.6
- Sack, Alexander.** Die Kollektivierungsversuche in der sowjetrussischen Landwirtschaft. Diss. Zürich 1931. XII, 135 p. 80508
- Schandi [Károly].** Le rôle de l'agriculture de la Hongrie dans la reconstruction de l'Europe. Bp. 1931. R 383(439)
- Schiller, Otto.** Die Krise der sozialistischen Landwirtschaft in der Sowjetunion. Berlin: Parey 1933. 82 p. (Berichte über Landwirtschaft, N. F. Sonderh. 29.) A 47.38/142
- Schulman, Leon.** Zur türkischen Agrarfrage. Palästina u. d. Fellachenwirtschaft. Weimar: Kiepenheuer 1916. XXVIII, 182 p. 80160 Bibliographie: p. XXVI—XXVIII.
- Serényi Gusztáv & Glaser Géza (összeáll.).** Hogyan csökkenthető a földhaszonbér? Kis- és nagybérlők sürgős teendői az 1400/1932. M. E. sz. rendelettel kapcsolatban. Bp. [1933.] R 383.132(439)
- Société des nations. Organisation économique.** Le problème du bois, ses aspects internationaux. Genève: Soc. d. nat. 1932. 50 p. (Série de publ. II, B/6.) X 6142
- Szekeres Endre, zsarolyáni.** Földbirtokszanálás. Javaslat az eladósodott földbirtokok megmentéséről. Debrecen: Sajtókiadó. 1933. 176 p. 81566
- Tawney, R. H.** Land and labour in China. New York: Harcourt, Brace 1932. 207 p. A 51.38/18

Worliczek, Camillo. Die tschechoslowakische Landwirtschaft. Brünn 1932. P 383(437)

Year book of agricultural co-operation. Ed. by the Horace Plunkett foundation. Ed. 1. 1933. London: King 1933. X 2170

Zörner, Hans. Das Agrarexperiment Sowjet-russlands. Berlin 1933. P 383(47)

384 Iparpolitika

Industriepolitik — Industry

Guttman, Viktor. Industriepolitik. Kritik d. interventionistischen u. Begründung einer organischen Auffassung. Jena: Fischer 1932. VIII, 140 p. (Dtsche Beitr. z. Wirtschafts- u. Gesellschaftslehre, 10.) 81301
Bibliographie: p. 134—140.

Höttemann, Walter. Die Göttinger Tuchindustrie in Vergangenheit und Gegenwart. Diss. 1930. Göttingen: Göttinger Handelsdr. 1931. VI, 125 p. 82650
Bibliographie: p. 123—125.

Jeschke, Paul. Das Handwerk an Deutschlands Scheidewege. Bd 1—2. Berlin: Widerstands-Verl. 1932/33. 82683
Bd. 1. Handwerk, Volk u. Staat, VI, [2], 260 p.
Bd. 2. Recht u. Wirtschaft. XI, 263 p.

Lippay István. Az ipartestületekről és az ipartestületek országos központjáról. A céhszabályok jogtörténeti fejlődése, valamint az 1932. évi VIII. t.-c. magyarázata. Bp.: Pallas 1932. 432 p. K 3840/3 & 80643
Bibliográfia: p. 422—423.

Otto, Bruno. Die Entwicklung der mittlereuropäischen Bugholzmöbel-Industrie. Diss. Erlangen 1931. VII, 102 p. 81347
Bibliographie: p. 99—101.

385 Közlekedés

Verkehrswesen — Communication

Balog Emil. A Beszkárt-ról. Bp. 1932. R 385.85(439) Bp

Biró Sándor. Postaföldrajz. A m. kir. postaüzem tisztviselői és postakiadói-képző tanfolyamok számára. Bp.: Centrum 1932. 174 p 14 t. 82446

Bley, Wulf. Deutsche Nationalerziehung und Rundfunk-Neubau! Einl. v. Eugen Hadamowsky. Berlin [1933.] P 385.43(43)

Elektrifizierung, Die — der Eisenbahnlinie Budapest-Hegyeshalom nach dem Kandó'schen Phasenumformer-System. Bp.: Athenaeum 1932. 55 p. 1 t. X 6190

Fellner Frigyes ifj. A kereskedelmi tengerhajózás és problémái. Bp.: Athenaeum 1933. 144 p. (Közgazd. könyvt., XV.) 82534

Haág Dezső. A vasút válsága és a közúti közlekedés Magyarországon. Bp. 1932. R 385.5(439)

Németország. Törvények, rendeletek. Luftverkehrs-gesetz mit seinen Nebenbestimmungen. Kommentar v. Rüdiger Schlicher. [1927.] 2. Aufl. des Bredow-Müllerschen Kommentars. Berlin: Heymann 1933. XII, 350, 32 p. 82729
Bibliographie: p. IX—XII.

Ruisz Rezső. Közlekedési adottságok Budapest agglomerációjának kialakulásában. Bp. [1923.] R 385.03 : 312.9(439) Bp

Saitzew, Manuel. Die volkswirtschaftlichen Aufgaben und die wirtschaftspolitische Behandlung der Eisenbahnen. Ein Beitr. z. Beurteilung d. Wettbewerbes zw. Eisenbahn u. Automobil. Bern: Verl. Libr.-Ed. 1932. [6], 92 p. 81235

Société des nations. Organisation des communications et du transit. Rapport du comité de coopération entre aeronautiques civiles sur sa deuxième session à Genève du 9 au 12. V. 1932. Genève: Soc. d. nat. 1932. 7 p. (Série de publ. VIII. 3.) X 6063

Société des nations. Organisation des communications et du transit. Études sur la situation économique, administrative et juridique de la navigation aeriene internationale. Genève: Soc. d. nat. 1930. X, 209 p. (Série de publ. II.) 80440

Vasutasok és hajósok címtára. Bp.: Heeger Árpád kiad. 1931. X 2183 & K 3850/7
Szerk. Heeger Árpád: 1931.

Verebély László & Klein Ferenc. Kandó-féle fázisváltós villamosítási rendszer és annak alkalmazása a m. kir. államvasutak vonalain. Bp.: Révai 1933. 166 p. 34 t. 82246

386 Kereskedelem

Handel — Commerce

Baer, Kurt St. Der Kampf gegen Grossbetriebe des Einzelhandels und die Volkswirtschaft. Jena: Fischer 1932. VIII, 93 p. (Münchener volkswiss. Studien. N. F., 19.) Bibliographie: p. 91—93. 81304

Dengl János. Einleitung in die Handelswissenschaft und Handelspraxis. Bp.: Toldy 1928. 550 p. 81745

Diczig Alajos. A kereskedelem képesítéshez kötése. Debrecen 1932. R 386.13(439)

- Fiera di Milano, La** —. Milano 1931.
P 386.112(45) Milano
- Götz, Martin.** Wandlungen des deutschen Grosshandels in der Nachkriegszeit. Berlin: Spaeth & Linde 1933. [4], 97 p. (Schriftenreihe d. Forschungsstelle f. d. Handel, 17.)
Bibliographie: p. 91—97. P 386.13(43)192
- Haberler, Gottfried.** Der internationale Handel. Theorie d. weltwirtschaftl. Zusammenhänge, sowie Darst. u. Analyse d. Aussenhandelspolitik. Berlin: Springer 1933. XII, 298 p. (Enzyklopädie d. Rechts- u. Staatswiss., XLI.)
82233
- Kaltenhäuser, Hans.** Die Konsignationsware im deutschen Aussenhandel. Diss. Erlangen 1932.
P 347.762(43)
- Küster, Karl.** Die Staatsaufsicht über die preussischen Industrie- und Handelskammern. Geleitwort v. Hermann Mirbt. Berlin: Heymann 1933. XI, 151 p. 81387
Bibliographie: p. 7—14.
- Matthes, Wilhelm.** Die Verbandsbildung im deutschen Eisenhandel. Diss. Erlangen 1930. IV, 109 p. 81532
Bibliographie: p. 104—109.
- Mehring, Otto Frhr.** Theorie des Aussenhandels. Inwiefern ist das Freihandelsargument ungültig? Jena: Fischer 1933. VI, 57 p. 81837
- Milano. Fiera internazionale.** Mostra ungherese. Bp. 1932. R 386.2(439) : (45)
- Paskievic, Peroslav.** Die Handelskammern in Südslavien. Suttg.: Kohlhammer 1930. XI, 190 p. 73274
- Respondek, Erwin.** Grundzüge europäischer Handelspolitik zwischen den beiden Weltwirtschaftskonferenzen. Berlin: Heymann 1933. XII, 207 p. 81651
Bibliographie: p. 205—207.
- Wiegel, Walter.** Der Einzelhandel in der modernen deutschen Wirtschaft unter besonderer Berücks. seiner Gemeinschaftsbildungen. Diss. Göttingen. Bielefeld: Gundlach Dr. 1931. 111 p. 82644
Bibliographie: 99—102.
- Gheorghien, Anastasse Hr.** La législation douanière roumaine comparé aux législations étrangères. Préf. de Edgard Allix, Paris: Rousseau 1932. III, 441 p. A 49.38/214
Bibliographie: p. 431—434.
- Gomperz Ervin.** Vámszövetkezések gazdasági hatásai. Bp. 1932. R 386.391
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** Az autonom és szerződéses magyar vámtarifa. Összeáll. és magy. ell. Görög Staub Károly & Nagy Béla. [1924.] 6. kiad. Bp.: Magy. Geniusz 1933. 560+63 p.
K 3864/6
- Société des nations.** Application de la convention internationale pour la simplification des formalités douanières. Signée à Genève le 3. nov. 1923. Mesures prises par les gouvernements pour donner effet aux dispositions de la convention. Genève: Soc. des nations 1933. 4 p. (Série de publ., II.)
X 6264
- Société des nations. Comité économique.** Projet de nomenclature douanière. Vol. 1—2. Genève: Soc. des nat. 1931. X 6166
- Takács Gyula,** gyöngyöshalászi. Germán veszedelem. Német-osztrák közös vámterület magyar szemszögből nézve. Bp. 1931.
R 386.391(43) : (436.01)
- Walter, A[lex] & H[ans] Engel.** Die Entwicklung der landwirtschaftlichen Zölle seit 1902. (Stand vom 1. IV. 1933.) Berlin: Parey 1933. 141 p. (Berichte ü. Landwirtschaft. Neue Folge, Sonderheft, 78.)
81708

387 Pénz- és hitelügy

Geld und Kredit — Money. Credit

- Angell, Norman.** The story of money. New York: Garden City publ. co. 1929. XIV, 411 p. 81472
Bibliography: p. 387—389.
- Antos István.** A magyar nemzeti bank kamatpolitikája. Bp. 1932. R 387.81(439)
- Benham, Frédéric.** Das englische Währungs-Experiment. Übers. v. Ernst Döblin & Kurt Michalski. Hg. v. Melchior Pályi. Berlin 1933. P 387.42(42)
- Benzion, Eugen.** Grundlegende Aenderungen bei der Oesterreichischen Nationalbank. Wien 1932. P 387.11(436.01)

386.3 Vámügy

Zollwesen — Customs

- Clausnitzer, Martin.** Deutsche Zollgeschichte vom Ursprung der Zolle bis zur Gründung der Reichsfinanzverwaltung. Lpzg: Gnauck 1933. 103, [3] p. 81841
Bibliographie: p. [3].

- Bergmann, Milos J.** Kreditbanken in der Tschechoslowakei. Strakonice : Dvorak 1932. XVI, 159 p. **81385**
Bibliographie : p. XI—XVI.
- Blackett, Basil P.** Planned money. London : Constable 1932. X, 194 p. 1 t. **80848**
- Chevalier, Michel.** De la baisse probable de l'or, des conséquences commerciales et sociales. Vol. 1—2. Paris : Capelle 1859. Vol. 1. Baisse probable . . . 283 p. **81276**
Vol. 2. Pièces justificatives. 244 p.
- Delaisi, Francis.** La bataille de l'or. Paris : Payot 1933. 170 p. (Bibl. politique et économique.) **82528**
- Devisennotrecht, Das** — in Rechtspflege und Wirtschaft. Berlin 1933. **P 347.734(43)**
- Einzig, Paul.** The fight for financial supremacy. [1930.] 3. Éd. London : Macmillan 1932. XI, 180 p. **82186**
- Eisler, Robert.** Stable money the remedy for the economic world crisis. A programme of financial reconstruction for the internat. conference 1933. Préf. by Vincent C. Vichers. London : Search publ. co. 1932. XXVIII, 313 p. 9 t. **80589**
- Feder, Gottfried.** Kampf gegen die Hochfinanz. [1932.] 2. Aufl. München : Eher 1933. 382 p. **82518**
- Fekete József.** Az arany egyeduralma ellen. Mit jelent a világgazdasági konferencia aranystandard programja? Pápa : Főiskolai ny. 1933. 36 p. **R 387.42**
- Fisher, Irving.** Inflation? Assisted by Herbert W. Fisher. London : Allen & Unwin 1933. 104 p. **81866**
- Fodor Oszkár (szerk.).** Tőzsdei és pénzügyi kompasz 1932—33. Szerk. —, Kende Ernő & Pórád Aladár közreműködésével. Bp. : Szerző 1932. XVI, 836 p. **K 3876/11**
- Gegner, Fritz.** Die Kaufkraftschöpfung der Banken in dogmenhistorischer Darstellung (von Law bis Hahn.) Diss. Erlangen. Kulmbach : Schulmann 1932. VIII, 157 p. Bibliographie : p. 153—157. **82340**
- Gregory, T. E.** Das Silber-Problem. Übers. v. Robert Arzet. Vorw. v. Melchior Palyi. Berlin : Springer 1932. VI, 60 p. (Währungspolit. Zeitfragen, 1.) **81094**
Bibliographie : p. 59—60.
- Haeutler, Adolf.** Der kaufmännische Grundsatz des Geldsystems. Wien 1932. **P 387.4**
- Haeutler, Adolf.** Neues Geldsystem in Österreich. Wien 1932. **P 387.4(436.01)**
- Halasi Adalbert.** Die Goldwährung. Grundzüge der Währungstheorie. Unter Mitwirk. v. N. Leites. Berlin : Heymann 1933. 145 p. **80985**
Bibliographie : p. 142—145.
- Herpel, Ludwig.** Kredit-Autarkie schafft Arbeit und Erwerb. Hamburg 1932. **P 387.7**
- Kalveram, Wilhelm.** Organisation und Technik des bankmässigen Kontokorrentgeschäfts. Stuttg. : Poeschel 1933. VI, 107 p. **82693**
- Kehr, Wilhelm.** Theorie der Auslandsanleihen. Nürnberg 1932. **P 387.754**
- Kleinschmitt, Edmund.** Dollarsturz im Spiel der hohen Politik. Hamburg : Hanseatische Verl.-Anst. 1933. 55 p. **82183**
- Koch, Arnold.** Die allgemeine Geschäftsbedingungen der Banken, ihre rechtl. u. wirtschaftl. Bedeutung u. Entwicklung. Jena : Fischer 1933. IV, 268 p. **80299**
- Kontremin az arany ellen.** Irta »Vezér Kari« Bp. 1931. **R 387.423**
- Kováts Elemér.** Das Gold, das Wesen mit einem Körper und zwei Seelen. Eine volkswirtschaftl. Studie ü. d. »Klingrente«. Bp. : Gergely [1933.] 12+12+12+12+12 p. 4 t. [Német, francia, angol, olasz, magyar.] **81223**
- Kuczynski, Robert.** Wall Street und die deutschen Anleihen. Bankierprofite und Publikumverluste. Lpzg : Buske 1933. 174 p. **81370**
- Kuntze, Heinz A. W.** Goldgeißel über Deutschland. Lpzg 1932. **P 387.42(43)**
- Langguth, K[arl] Th[eodor].** Handwörterbuch des Finanzwesens in deutscher und englischer Sprache. Wörterbuch d. Geld-, Bank- u. Börsenwesens, sowie verwandter Fachgruppen, unt. gleichzeitiger Berücks. amerikanischer u. englischer Verhältnisse. Teil 1—2. Berlin : Siemens 1933. XII, 271 ; XII, 234 p. **K 3870/10**
- Lauer, Klara.** Die Entwicklung der italienischen Währung von 1914 bis 1927. Berlin 1932. **P 387.42(45)191 : 192a**
- Lehndorff, Artur & Emil Hofmannsthal.** Verfassungs- und Völkerrechtswidrigkeiten der österreichischen Devisenverordnung. Wien 1932. **P 387.651(436.01)**
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** Valutajogszabályok gyűjteménye. Összeáll. Huberth Gusztáv & Makra Lajos. Bp. : Tisza 1933. 203 p. **80802**

- Martin, Fritz Herm.** Erneuerung des Geldwesens. Pfullingen i. W. 1932. P 387.4(43)
- Meier, Wilhelm.** Die Emission Ausländischer Anleihen in der Schweiz. Ein Beitr. z. schweizerischen Kapitalexportholitik. Diss. Zürich 1931. 220 p. 3 t. 80509
- Münster. Universität, Zeitungs-Seminar.** Probleme der Kredit- und Währungsreform in der Weltkrise. Hg. v. Friedr. Bruck. Münster 1932. P 387.7(73)
- Németszög. Törvények, rendeletek.** Kapitalflucht und Devisenanzeige nach dem Volksverratsgesetz. (Gesetz gegen Verrat d. deutschen Volkswirtschaft v. 12. VI. 1933.) Berlin: Berliner Börsen-Courier 1933. 68 p. (Schriftenreihe z. Währungsnotrecht, 6.) P 343.359(43)
- Obst, Georg.** Das Bankgeschäft. Bd 1—2. [1914.] 9. veränd. Aufl. Stuttg.: Poeschel 1930. 80347
Bd. 1. Verkehrstechnik u. Betriebseinrichtungen. XVI, 730 p. 1 t.
Bd. 2. Bankpolitik. XIV, 618 p. 1 t.
- Ortutay Gyula.** Földtallér — földpengő. Javaslat a magyar gazdasági válság (infláció nélküli) megszüntetése tárgyában. Mátészalka 1931. R 387.4(439)
- Pikler Endre.** Transzferegység és transzfer-válság. Bp. 1933. R 380.353
- Rollitz, Horst.** Verfall und Wiederaufbau der französischen Währung seit dem Kriege (1914—1932.) Ein Beitr. z. Problem d. Kriegsschulden. Berlin: Heymann 1933. X, 293 p. 81229
Bibliographie: p. 281—287.
- Scheffer, E.** Kredit als Weltschicksal. Der Bankenkrise Sinn und Ausgang. Wien: Reinhold 1933. 430 p. 81362
- Schmalenbach, E.** Beteiligungs-Finanzierungen. Lpzg: Gloeckner 1932. VIII, 362 p. 81705
- Schmölder, Günter.** Frankreichs Aufstieg zur Weltkapitalmacht. Berlin 1933. P 325.36(44)
- Schötz, Werner.** Die Banken der Beamten, Arbeiter und Angestellten in Deutschland. Ihre geschichtl. Entwicklung, Tätigkeit u. wirtschaftl. Bedeutung. Stuttg.: Poeschel 1932. VIII, 113 p. (Bankwissenschaftl. Forsch., 7.) 81110
- Société des Nations.** Rapport de la délégation de l'or. Genève 1932. Pq 387.42(∞)
- Société des nations. Section d'information.** La conférence monétaire et économique (Londres 1933.) Genève: Soc. d. nat. 1933. 104 p. 1 t. 82448
- Société des Nations.** Mémorandum sur les banques commerciales 1913—1929. Genève: Soc. d. Nat. 1931. 456 p. X 6257
- Société des nations.** Conférence monétaire et économique. Rapports approuvés par la conférence le 27. juillet 1933. et résolutions du bureau et du comité exécutif. Londres: Soc. d. nat. 1933. 47 p. (Série de publ., II.) X 6263
- Sparling, Earl.** The primer of inflation. What it is and what it means to you. New York: Day 1933. [6], 133 p. 82243
- Tolnai, Eduard.** Reform der Weltfinanzen. Als Ausweg aus d. Wirtschaftschao. Wien: Braumüller 1933. 52 p. 1 t. P 380.353
- Tuczentaller Aurél.** Takarékoság, pénzérték és földhitel. Bp.: Tébe 1933. 123 p. (Tébe-könyvtár, 73.) 81670
- Vogel, Emanuel Hugo.** Nationale Goldkernwährungen und öffentliches Kreditmonopol als Grundlage eines Weltgoldsystems. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1933. XII, 400 p. 81684
Bibliographie: p. 396—400.
- Wissmann, Hellmuth.** Organische Währungsreform, Indexwährung und Arbeitsbeschaffung. Stuttg.: Kohlhammer 1933. VIII, 110 p. 82543
- Wolff, S.** Frankreich und sein Gold. Der Anteil der franz. Finanzmacht an der Weltkrise. Frankfurt a. M.: Societäts-Verl. 1933. 249 p. 81364
- Young, Owen D. [etc.]** The movement for a sounder money. By: —, Norman Lombard, Frederic A. Delano etc. New York: Stable money assoc. 1929. 55 p. 80291

388 Biztosításügy

Versicherungswesen — Insurance

- Bände, Georg.** Versicherungs-Staatsaufsicht in Mitteleuropa. Bp. 1933. P 388.06(405)
- Géber Rezső Ádám.** A biztosítási ügynök jogállása. Bp.: Biztosítási ügynökök ipartárs. kiadv. 1933. 39 p. R 347.716(439)
- Miller, Fritz.** Die Entwicklung des öffentlichen Feuerversicherungswesens in Bayern unt. bes. Berücks. Oberfrankens. Diss. Erlangen: Junge 1932. 144 p. 82365
Bibliographie: p. 138—143.

388.4 Társadalombiztosítás

Sozialversicherung
Social insurances

- Balzer, Albrecht.** Die private Krankenversicherung in Deutschland. Diss. Erlangen 1931. VIII, 153 p. 3 t. **81525**
Bibliographie: p. 147—152.
- Csehszlovákia. Törvények, rendeletek.** Führer durch das Gesetz über die Pensionsversicherung der Privatangestellten in der Tschechoslowakei. [1929] 4. Aufl. Reichenberg: Verl. Zentralgewerkschaftskommission d. deutschen Gewerkschaftsbundes i. d. Tschechoslowakei. 1932. 217 p. **81355**
- Gabrovitz József.** A kötelező betegségi biztosítás szolgáltatásai és a bírói gyakorlat. Vályi Sándor előszavával. Bp.: Grill 1932. 284 p. **K 3884/4**
- Gütling, Alois.** Die Unfallverhütung in der Tschechoslowakischen Republik. Prag 1932. **P 331.823.1(437)**
- Jung, Heinz-Wernher.** Die Schadenersatzpflicht des Arbeitgebers, der die Entrichtung von Beiträgen zur Invalidenversicherung unterlässt. Diss. Erlangen 1932. **P 347.764(43)**
- Koch, Alfred.** Die Haftung von Unternehmer und Angestellten in der Gewerbe-Unfallversicherung. Diss. Erlangen 1932. **P 347.764(43)**
- Magánalkalmazottak biztosító intézete.** Jelentés 1930. évi működéséről. Bp.: Saját kiad. 1932. **X 2150**
- Magyarország. Országos Társadalombiztosító Intézet.** Munkaadók tanácsadója, A—M. A. B. I. és az Orsz. gazd. munkáspénztár törv. és rend. alapján kialakult gyakorlati szabályok ismertetése. Bp.: Társadalombizt. évkönyv kiad. 1933. 188 p. (Társadalombiztosítási évkönyv.) **81318**
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** A betegségi és baleseti biztosítási törvény [1927: XXI. t.-c.] módosított és kiegészített szövege joggyakorlattal és magyarázattal. Összeáll.: Pfisterer Lajos és Szalay Kálmán. Bp.: Athenaeum 1933. XI, 469 p. **82266**
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** Társadalombiztosítási bíráskodás szabályai. Írták: Szabó Miklós és Vincze Gyula. Előszót írta Knoll Béla. Bp.: Centrum r.-t 1933. 190 p. (Jogi Hirlap könyvtára, 2.) **82311**
- Molenaar, Hans.** Volksruin durch Wohlfahrtsbürokratismus oder praktische Sozialversicherung? Regensburg: Manz 1932. 78 p. **P 388.4**
- Országos társadalombiztosító intézet.** Költségvetés. Bp.: Athenaeum 1932. **1963**
- Prange, Otto.** Die Sozialisierung des Versicherungswesens. Jena: Fischer 1920. 82 p. **81994**
- Ronau, Curt.** Die roten Hochburgen. Die Schuld d. roten Sozialversicherung an Deutschlands Niedergang. Berlin: Schmidt 1933. 175 p. 16 t. **81810**
- Svájc. Törvények, rendeletek.** Das Recht der privaten Versicherung. Sammlung der Erlasse des Bundes über die private Versicherung. Mit Verweisungen [etc.] v. V. Stäheli. Zürich: Schulthesz 1933. 225 p. **81448**
- Szabó Miklós & Vincze Gyula.** Bányanyugbérbiztosítás és a bányanyugbérések betegségi biztosítása. Előszóval ell.: Vincze István Gusztáv. Bp.: Centrum 1932. 366 p. 9 t. (Jogi Hirlap kvtára, 1.) **81698**
- Vértés József.** Új adatok a magyar biztosítási intézmény történetéhez. Bp. 1932. **R 388.09(439)**

389 Állami pénzügyek

Finanzwesen — Public finance

- Balás Károly.** Pénzügytan. A közjövödelmek jövedelemeloszlási helyzete. Általános adótan. Egyenesadók. Bp.: Egyetemi ny. [1932.] 402 p. **82245**
Bibliográfia: Minden fejezet előtt.
- Becker, Walter.** Haushaltsrechtliche Grundfragen in den Vereinigten Staaten von Amerika. Berlin 1932. **P 389.1(73)**
- Brecht, Arnold.** Internationaler Vergleich der öffentlichen Ausgaben. Lpzg 1932. **P 389.12(∞)**
- Hahndorff, Eva geb. Stielow.** Das Budgetrecht in den Verhandlungen des Preussischen Landtags. Ein Beitr. z. preussischen Verfassungsgesch. 1848—1866. Diss. Berlin 1931. 128 p. **81021**
Bibliographie: p. 5—7.
- Hochleitner, Max J.** Reich, Länder und Gemeinden und ihre finanzrechtlichen Wechselbeziehungen. Diss. Erlangen 1931. VIII, 217 p. 2 t. **81527**
Bibliographie: p. VII—VIII.

- Kéri József.** Magyar pénzügyi jog. Revizorok számára. Bp.: Vörösváry [1933.] 55, II p. [Könyomat.] **X 6220**
- League of Nations.** Financial position of Hungary in the first-fourth quarter of 1933. Report by Royal Tyler. Genève: League of Nations 1933. **1973**
- Meister, M[ichael].** Das deutsche und englische Budget. München: Bayer. Kommunal-schrift-Verl. 1933. XVI, 269 p. **82175**
Bibliographie: p. VII—XIV.
- Moleux, Robert.** Le régime fiscal des valeurs étrangères. Paris: Domat-Montchrestien 1932. 125 p. **81802**
Bibliographie: p. 122—123.
- Société des nations.** Organisation des communications et du transit. Comité d'étude des questions de travaux publics et d'outillage national. Genève: Soc. d. nat. 1932. 5 p. (Série de publ., VIII.) **X 6098**
- Takács György.** Az olasz állampénzügyek vázlata a fascizmus nyolcadik évében. Bp. 1931. **R 389(45)**
- Vikár P. Arthur.** Az államháztartás megsegítése. Bp. 1931. **R 389.1(439)»1936**
- Withers, William.** The retirement of national debts. The theory and history since the world war. New York: Columbia Univ. Pr. 1932. 344 p. **82169**
- ## 389.2 Adók és illetékek
- ### *Steuern und Gebühren — Taxation*
- Baden. Törvények, rendeletek.** Badisches Gebäudesondersteuergesetz mit Reichsgesetz hierfür und Vollzugsvorschriften. [Mit] Ergänzungsb. Hg. v. Richard Köhler. Mannheim: Bensheimer 1931—32. VII, 112+54 p. (Samml. dtscher Gesetze, 143.) **81579**
- Bräuer, Karl.** Die Belastung der Adjacenten mit Trottoirbeiträgen nach pfälzischem Recht u. nach d. System einzelner Partikularrechte. Tübingen: Mohr 1907. VII, 66 p. (Aus Archiv f. öffentl. Recht.) **26278**
- Diczig Alajos.** Az általános forgalmiadó kifejlődése néhány külföldi államban. Bp. 1932. **R 389.3(∞)**
- Erdély Sándor.** Az általános kereseti adó és a társulati adó adómérlege. Az adóköteles nyereség megállapítása és bevallásának gyakorlati módja. Bp.: Grill 1933. 182 p. **82427**
- Halom Dezső.** Telekértékkadó és betterment a Dr. Harrer-féle városfejlesztési programmban. Bp. 1932. **R 389.725(439)Bp**
- Kálmán Ödön.** A háztulajdon adókéde. Miskolc: Ludwig-ny. 1933. 182 p. **K 3892/6**
- Klug Emil.** Az egyenesadók legújabb érvényükben. Bp. 1933. **R 389.21(439)**
- Koch, Walter.** Die Kirchensteuer in Preussen nach dem Stande von 1933. Mitwirkung v. Kurt Grunbaum & Georg Banasch [1924.] 3. Aufl. Berlin: Heymann 1933. VII, 426 p. **82184**
- Magyarország. Törvények, rendeletek.** A magy. kir. ministeriumnak 1931. évi 5.500/M. E. sz. rendelete a konzuli illetékek újabb megállapításáról. Bp. 1931. **Rq 389.374(439)**
- Major Róbert.** Közgazdaság és közteher. Kecskemét 1933. **R 389.2(439)**
- Németország. Deutscher Anwaltverein.** Die wirtschaftliche Betrachtungsweise in der Rechtsprechung. Lpzg 1932. **P 389.201**
- Németország. Statistisches Reichsamt.** Internationaler Steuerbelastungsvergleich. Die Steuer- u. Soziallasten d. gewerbl. u. kaufmännischen Betriebe in Deutschland, Frankreich u. d. Vereinigten Staaten v. Amerika. Berlin: Hobbing 1933. XXI, 779 p. **1865/23**
= Einzelschriften z. Statistik d. Dtschen Reichs, 23.
- Ringelmann, Richard (Hg.).** Verordnung über Wohlfahrtsabgabe in Bayern. München 1932. **P 389.29(433)**
- Röttlinger, Karl.** Vorschläge zur Vereinfachung des Steuersystems. Mannheim 1932. **P 389.201**
- Sultan, Herbert.** Art und Mass der Prognose der Steuerwirkungen. Tübingen 1931. **P 389.201**
- Takács György.** Az olasz adórendszer és a fasiszta adóreform. Bp. 1932. **R 389.2(45)**
- Weizsmann Károly [stb.].** A házadó jogszabályai. A házadóra vonatkozó összes hatályos törv. és rend. gyűjteménye, a végrehajtási utasítás teljes szövegével, részletes magyarázattal a joggyakorlat feldolgozásával. Füg. : A M. K. minisztérium 1390/1933. M. E. sz. rendelete. Összeáll. és magy. ell. —, Vas Imre & Kerecsy Jenő. Bp.: Győző 1933. 248 p. VII p. **K 3892/1**
- Weizsmann Károly [stb.].** Rendkívüli ideiglenes adómentesség különös tekintettel az átalakítási és tatarozási adókedvezményre. Irták: —, Vas Imre & Kerecsy Jenő. Bp.: Győző 1933. 70 p. **R 389.225(439)**

389.5 Községi pénzügyek

Gemeindefinanzen — Common finance

Bajorország. Törvények, rendeletek. Das Gemeindesteuerecht in der Notverordnung des Jahres 1930. Mit einer einleit. Übersicht u. d. Finanzausgleichgesetz i. d. neuesten Fassung. [1928.] 3. Aufl. v. Joseph Bleyer. Ansbach: Brügel 1931. VIII, 109 p. (Ergänzungsband z. »Das Steuerrecht«.) **80951**

Berlini, Benedetto. La riforma delle finanze locali con particolare riferimento al »Dazio consumo«. Modena: Bassi 1930. 169 p. (Collana di monografie giuridiche e storiche, 7.) **82484**
Bibliografia: p. 167—169.

Finke, F. Das Haushaltsrecht der Gemeinden und Gemeindeverbände (Gemeindefinanzverordnung). Berlin 1933. **P 389.6(43)**

Homolyai Rezső & T a k á c s György (szerk.) A székesfővárosi községi közterhek jogszabályai. Községi adók, illetékek és díjak. Előszóval ell. L a m o t t e Károly. Bp.: Fővárosi ny. 1933. 539 p. **82465**

Jessen, Arnd. Die Gemeindegetränksteuer im Licht der P o p i t z schen Grundforderungen für ein Gemeindesteuersystem. Berlin: Heymann 1933. VIII, 82 p. **81821**

Németország. Törvények, rendeletek. Die Gemeindefinanzsteuern nach dem Stand v. I. IV. 1933. Stuttgart: Kohlhammer 1933. 14 p. **P 389.83(43)**

Németország. Törvények, rendeletek. Die Bürgersteuer 1933. Nebst Erläuterungen von Otto Steinmüller. Freiberg i. Sa. 1933. **P 389.7(43)**

Németország. Törvények, rendeletek. Verordnung über die Haushaltsführung der Gemeinden und Gemeindeverbände (Gemeindefinanzverordnung), vom 2. XI. 1932. Bielefeld 1932. **P 389.6(43)**

Olaszország. Commissione di studio per la riforma della finanza locale. Relazione-schema di disegno di legge-allegati. Roma: Istituto poligrafico dello stato 1930. VIII, 175 p. **X 6259**

Poroszország. Törvények, rendeletek. Kommunalabgabengesetz vom 14. VII. 1893. Einl. v. Gotthold H a e c k e l. Halle: Buchhandl. des Waisenhauses 1933. 8+XCV+38 p. (Preuss. Landesgesetzgebung, 5.) **81356**

Schulze, Heinrich. Grundriss des Haushalts-, Kassen- und Rechnungswesens der Stadt Berlin mit einem Anhang u. Anleihewesen, Geld- u. Geldverkehr, Sparkassen-, Bank- u. Börsenwesen. Berlin: Vahlen 1929. 89 p. 1 t. **80566**

Seidel, Johannes. Die Haushaltspläne der deutschen Gemeinden. Jena: Fischer 1933. XVIII, 202 p. (Finanzwiss. u. volkswirtschaftl. Studien, 27.) **81305**
Bibliographie: p. 188—196.

Steiner, Edgar. Die Finanzen der Selbstverwaltungskörper Siebenbürgens einst und jetzt. Diss. Erlangen [1931.] VI, 102 p. **82341**
Bibliographie: p. 98—101.

389.65 Községi üzemek

Kommunal-Betriebe — Communal works

Felsch, Hermann. Was muss man vom Gas- und Elektrizitätswerk wissen? Lauenburg 1932. **P 389.65 : 621.3**

Görner, Alexander. Die Elektrizitätswirtschaft der Stadt Wien. Wien 1932. **P 389.65 : 621.3 (436.01) Wien**

Leyden, V. Kommunale Wirtschaftsbetriebe und ihr Verhältnis zur öffentlichen und privaten Wirtschaft. Berlin 1933. **P 389.65(43)**

Lücke, Friedrich. Die Gasfernversorgung. Berlin: Ebering 1933. XII, 157 p. (Volkswirtschaftl. Studien, 38.) **81234**
Bibliographie: p. IX—XI.

Novy, Alois. Průmyslové pránikáni (Vyroba stovebních hmot). Prazské obce. S doplukem: K otázce obecního lesního statku. Praha: Hlav. města Praha 1928. 25 p. **X 2124/4**
= Samosprávná knihovna hlav. města Prahy, 4.

Staten, Francis A. State control of public utilities. [H. n.] 1931. **P 389.65(775)**

Will, Hellmut. Gemeinde (=Verband) und Gemeindebetrieb in privater Rechtsform. Eberswalde 1932. **P 347.193(43)**

39 Néprajz

Ethnographie — Ethnography

Bálint Sándor. Szeged népe. Új gyűjtés I. Szeged: Prometheus-ny. 1933. 87 p. **80801**

Durham, M. E. Some tribal origins, laws and customs of the Balkans. London: Allen & Unwin 1928. 318 p. **A 49.39/74**

- Essad bey.** [Nussimbaum, Leo.] Zwölf Geheimnisse im Kaukasus. Berlin: Eigenbrödler-Verl. 1930. 271 p. **A 47.99/33**
- Gréb, Julius.** Zipser Volkskunde. Késmárk: Verl. f. Sudetendeutsche Heimatforschung 1932. XII, 342 p. 37 t. **81240**
- Jordans, Wilhelm.** Der germanische Volksglaube von den Toten und Dämonen im Berg und ihrer Beschwichtigung. Die Spuren in England. Bonn 1933. **P 398.4(42)**
- Klingbeil, Waldemar.** Kopf- und Maskenzauber in der Vorgeschichte und bei den Primitiven. Berlin: Collignon 1933. XII, 144 p. **81402**
Bibliographie: p. IX—XII.
- Kraushaar, Karl.** Sitten und Bräuche der Deutschen in Ungarn, Rumänien und Jugoslawien. Wien: Bartelt 1932. 135 p. **81575**
- Leinbock, F.** Die materielle Kultur der Esten. Tartu: Akadeemiline kooperativ 1932. 112 p. **A 47.39/34**
- Loorits, Oscar.** Estnische Volksdichtung und Mythologie. Tartu: Akadeemiline kooperativ 1932. 107 p. **A 47.39/35**
- Schneeweis, Edmund.** Die Weihnachtsbräuche der Serbokroaten. Wien: Verl. d. Vereines f. Volkskunde 1925. VIII, 232 p. 1 t. **A 49.39/75**
- Segers, Arthur.** La Chine. Le peuple, sa vie quotidienne et ses cérémonies. Préf. par F. Beelaerts Van Blokland. Anvers: Éd. »De Sikkel« 1932. [4], 242 p. 79 t. **A 51.39/10**
- Spence, Lewis.** The myths of Mexico & Peru. [1913.] 5. ed. London: Harrap 1927. XIV, 367 p. 50 t. **81430**
Bibliography: p. 335—339.
- Vosáhlo, F. Lipót.** Mosonmegyei német lakodalmas szokások. Összehasonlító ethnográfiai tanulmány. Független ismeretlen mosonmegyei német néprajzi emlékek a mesterdalmokok korából. Dombóvár: Moosz 1931. 100 p. **82371**
Bibliográfia: p. 97—99.

4 Nyelvészet

Philologie — Philology

- Barenton, Hilaire.** Les radicaux primitifs des langues, conservés dans le sumérien ou lexique sumérien-français. Paris: Maisonneuve 1932. 116 p. (L'origine des langues, des religions et des peuples I. Études orientales, 7.) **A 50.42/54/1**
- Bauer, Hans.** Das Alphabet von Ras Schamra. Seine Entzifferung und seine Gestalt. Halle: Niemeyer 1932. 76 p. **A 50.42/56**
- Bauer, Theo.** Das Inschriftenwerk Assurbanipal. T. I. Lpzg: Hinrichs 1933. **A 50.42/53/1**
T. 1. Keilschrifttexte. 64 t.
- Calabro, Paolo.** Grammatica italiana per gli stranieri con esercizi di lettura e conversazione. Perugia: Università italiana per stranieri 1932. 83 p. **P 45—5**
- Erman, Adolf.** Neuaegyptische Grammatik. [1880.] 2. völlig umgest. Aufl. Geschrieben v. W. Erichsen. Lpzg: Engelmann 1933. XV, 461 p. **Aq 62.40/10**
- Etienne, Lucien.** Une découverte dans l'alphabet. Paris: Éd. Alpha-Bêta 1932. 15 p. 2 t. **A 50.40/22**
- Fincziczky István.** A vogul névmások. Bp.: Hornyánszky-ny. 1930. 30 p. (Nyelvtud. Közl.-böl.) **A 47.49/21**
- Glathe, A.** Die chinesischen Zahlen. Tokyo: Dtsche Ges. f. Natur- u. Völkerkunde Ostasiens 1932. 47 p. (Mitteil. d. Dtschen Ges. f. Natur- u. Völkerkunde Ostasiens, 26, B.) **A 51.41/3**
- Goldschmidt, Victor.** Unser Alphabet. Heidelberg: Winter 1932. 164 p. (Heidelberger Akten d. v. Portheim-Stiftung, 20.) **81397**
- Heigl László.** A szentföldi ferencesek olasz nyelvének nyelvészeti sajátosságai. Bp. 1932. **R 450(569)**
- Heimeran, Ernst (Hg.).** Namens-Büchlein. 400 Vornahmen für Deutsche nach ihren Schicksalen erzählt u. erläutert. München: Selbstverl. [193?] 124 p. **82514**
- Heusler, Andreas.** Altisländisches Elementarbuch. [1913.] 3. Aufl. Heidelberg: Winter 1932. XVI, 240 p. (Germanische Bibl., I. 1/3.) **81284**
- Hevesy [Vilmos] Wilhelm v.** Finnisch-ugrisches aus Indien. Wien: Manz 1932. VIII, 383 p. **A 50.40/24**

- Honorat, Michel.** Démonstration de la parenté des langues indo-européennes et sémitiques. Paris: Geuthner 1933. 398 p. **A 50.40/23**
- Hrozny, Bedrich.** Les inscriptions hittites hieroglyphiques. Essai de déchiffrement suivi d'une grammaire hittite hieroglyphique en paradigmes et d'une d'hiéroglyphes. Praha: Orientalní ustav 1933. 119 p. 2 t. **A 50.42/58**
= Monografie archivu orientálního, I.
- Hvozdík János (szerk.).** Zovrubny slovník. Slovensko-madarský — madarsko-slovenský. 2. Magyar-szlovák rész. — Cast madarsko-slovenska. Kosice: Saj. kiad. 1933. VI, 977 p. **82494/2**
- Jarring, Gunnar.** Studien zu einer osttürkischen Lautlehre. Lund: Borelius 1933. XV, 53+[3] p. 1 t. **A 50.46/22**
Bibliographie: p. VII—XV.
- Kluge, Friedrich.** Deutsche Sprachgeschichte. Werden u. Wachsen unserer Muttersprache v. ihren Anfängen b. z. Gegenwart. [1920.] 2. durchges. Aufl. Lpzg: Quelle & Meyer 1924. VIII, 346 p. **81972**
- Königes Celta.** Veglia mai olasz nyelvjárása. Bp.: Stephaneum-ny. 1933. 43 p. (Bpesti tudományegyetemi romanisztikai dolg., 3.) Bibliográfia: p. 40—41. **R 450(436.8) Veglia**
- Körmöczy László.** A világnyelv kérdése és Kalmár György. Nagykörös: Dajka 1933. 98 p. **R 408.9**
- Lovas Borbála.** Mots d'origine hongroise dans la langue et la littérature françaises. Szeged: Városi ny. 1932. 212 p. (Études françaises publ. par l'Inst. fr. de l'Univers. de Szeged, 7.) **80602**
Bibliographie: p. 194—204.
- Lux Gyula.** Modern nyelvoktatás. Előszót írta Koszó János. Bp.: Egyet. ny. 1932. 174 p. **80583**
- Marouzeau, J.** Lexique de la terminologie linguistique. Paris: Geuthner 1933. 205 p. **81582**
- Matthias, Theodor.** Das neue deutsche Wörterbuch. Unt. bes. Berücks. d. Rechtschreibung, sowie d. Herkunft, Bedeutung u. Fügung d. Wörter, auch d. Lehn- u. Fremdwörter [19??] 6. neubearb. Aufl. Bearbeitet v. Joseph Lammertz & Karl Quenzel. Lpzg: Hesse & Becker 1932. XXIV, 432 p. **80593**
- Nakahara, Yomokuro.** The Sumerian tablets in the Imperial university of Kyoto. Tokyo: Toyo Bunko 1928. 22 p. XIV t. (Memoirs of the research dept. of the oriental library, 3.) **A 50.42/57**
- Rifki, Ragib.** Grosses deutsch-türkisches Wörterbuch. Istanbul: Verl. Buchhandlung »Kanaat« 1931. 795 p. **A 56.43/7**
- Saareste, Albert.** Die estnische Sprache. Tartu: Akadeemiline kooperative 1932. 56 p. **A 47.49/20**
- Sachs, Georg.** Die germanischen Ortsnamen in Spanien und Portugal. Berlin 1932. **P 439(46)**
- Schwidetzky, Georg.** Schimpansisch. Urmongolisch. Indogermanisch. Lpzg: Dtscher Verl. 1932. 94 p. 1 t. (Schriften d. dtschen Ges. f. Tier- u. Ursprachenforsch. z. Lpzg, 2.) Bibliographie: p. 74—85. **81246**
- Somogyi Ferenc, vitéz.** A vogul kettősszámképző eredete. Szeged: Városi ny. 1932. 18 p. (Nyelvészeti tanulmányok a Szegedi F. J. tud. egyet. magyar és finnugor nyelvészeti int., 1.) **A 47.49/19**
- Szidarovszky János.** A görög és latin nyelv hang- és alaktana. 1. k. Bp.: Akadémia 1932. (A classica philologia kézikönyve, II. 1. a.) **79535**
- Weisgerber, Leo.** Die Stellung der Sprache im Aufbau der Gesamtkultur. Teil I. Heidelberg: Winter 1933. 96 p. (Aus »Wörter u. Sachen«, Bd 15.) **X 6185**

5 Természettudomány

Naturwissenschaft — Science

- Becher, Erich.** Weltgebäude, Weltgesetze, Weltentwicklung. Ein Bild der un belebten Natur. Berlin: Reimer 1915. VI, 315 p. **81760**
- Bindel, Ernst.** Die ägyptischen Pyramiden als Zeugen vergangener Mysterienweisheit. Stuttg.: Verl. Freie Waldorf-Schule 1932. 316 p. 12 t. **A 62.51/2**
- Dennert, E.** Die Weltanschauung des modernen Naturforschers. Stuttg.: Kiehlmann 1907. 344 p. **81756**
- Händler, Paul.** Theoretische Forschungen über Licht, Materie und den Weltraum. Rio de Janeiro 1932. **P 502**

Jankovits Miklós. W. Ostwald természet-
bölcsélete. Dissz. Bp.: Budai-ny. 1932.
80 p. **R 50 Ostwald W.**
Bibliográfia : p. 79—80.

Leschke, Erich. Goethe als Lebensforscher.
Lpzg: Barth 1932. 78 p. **82100**

Marsili, Luigi Ferdinando. Scritti inediti.
Raccolti e pubblicati nel II. centenario dalla
morte a cura del comitato Marsiliano.
Bologna: Zanichelli 1930. VIII, 275 p. 22 t.
(R. Accademia delle scienze dell'istituto di
Bologna.) **82425**

51 Matematika

Mathematik — Mathematics

Carnot, [Lazare Nicolas]. Réflexions sur la
métaphysique du calcul infinitésimal. [1797.]
4. éd. Paris: Mallet-Bachelier 1860. 239 p.
80497

Geissler, Kurt. Philosophie der Mathematik
als Zusammenschluss meiner diesbezüglichen
Schriften. Interlaken: Ringgenberg 1933.
180 p. **81803**

Goldschmidt, Victor. Die Entstehung unserer
Ziffern. Heidelberg 1932. **Pq 003**

Grosschmid Lajos. Másodfokú alakok algebraja.
Matrixok és elemi-osztók. Bp.: Stephaneum
1933. XVI, 741 p. **81880**

Jordan [Károly] Charles. Approximation and
graduation according to the principle of
least squares by orthogonal polynomials.
Ann-Arbor: Edwards 1932. p. 257—357.
(From the Annals of mathematical statis-
tics.) **81225**

Kovács Imre. Másodrendű haladványsorok.
Bp. 1932. **R 511**

Kürschák József. Matematikai versenytételek.
Szeged: Városi ny. 1929. VII, 133 p.
(Középisk. matem. és fizikai lapok kvrtára,
3-5.) **81570**

Manning, Henry Parker. Geometry of four
dimensions. New York: Macmillan comp.
1914. X, 348 p. 3 t. **81124**

Neyman, J. & E. S. Pearson. On the pro-
blem of k samples. Cracovie 1931. **P 519**

Rademacher, Hans & Otto Toeplitz. Von
Zahlen und Figuren. Proben mathemati-
schen Denkens für Liebhaber d. Mathe-
matik. [1930.] 2. Aufl. Berlin: Springer 1933.
VIII, 173 p. **80704**

Speiser, Andreas. Die mathematische Denk-
weise. Zürich: Rascher 1932. 137+[7] p.
80705

Stachó Tibor. Felsőbb mennyiségtan. Bp.:
Wodianer 1933. 623 p. **82372 & 82677**

Thureau-Dangin, F. Esquisse d'une histoire
du système sexagésimal. Paris: Geuthner
1932. 81 p. **81104**

52 Csillagászat

Astronomie — Astronomy

Chant, Clarence Augustus. Die Wunder des
Weltalls. Eine leichte Einführung in d.
Studium d. Himmelserscheinungen. Übertr.
v. W. Kruse. Berlin: Springer 1929.
VIII, 184 p. (Verständliche Wissenschaft,
9.) **82439**

Eddington, Arthur. The expanding universe.
Cambridge: Univers. pr. 1933. X, 128 p.
2 t. **80979**

Flammarion, Camille. Spaziergänge in der
Sternenwelt. Übers. v. Elisabeth Mosengel.
Braunschweig: Westermann 1922. 102 p.
5 t. (Wissenschaftl. Volksbücher f. Schule
u. Haus.) **81941**

Hartweck, Jakob. Werden und Vergehen im
ewigen Kreislauf des Weltgeschehens. Lam-
brecht 1932. **P 523.1**

Heckmann, O. Die Ausdehnung der Welt
in ihrer Abhängigkeit von der Zeit. Berlin
1932. **P 523.1**

Jeans, James H. A világegyetem. Ford.
Percczell György. Bp.: Kir. magy.
term.-tud. társ. 1933. XV, 374 p. 24 t. **82284**

Kiss, Edmund. Die oft verlästerte, von vielen
gepriesene, von manchen schon vernichtete,
aber zäh und kampfbereit weiterlebende
Welt-Eis-Lehre allen Gelehrten und Un-
gelehrten, vorzüglich aber allen unbefange-
nen und jugendlichen Gemüthen, so diesen
Wahnsinn selbst verdammen wollen, oder
aber diese neue Offenbarung ehrfürchtig u.
dankbar in sich aufzunehmen trachten, nach
Hanns Hörbigers Lehre dargestellt.
Lpzg: Koehler & Amelang 1933. 117 p. **82256**
Bibliographie: p. 117.

Macpherson, Hector. Makers of astronomy.
Oxford: Clarendon pr. 1933. [6], 244 p. 8 t.
82421

Rosseland, Svein. Astrophysik auf atom-
theoretischer Grundlage. Berlin: Springer
1931. VI, 252 p. (Struktur d. Materie in
Einzeldarstellungen, XI.) **80719**

- Stucker, P.** Sonne, Mond und die Planeten. Hg. v. Emil Schaefer. Zürich: Orell Füssli 1930. 16 p. 25 t. (Schaubücher, 19.)
80507
- Tibor [Mátyás].** Die Bestimmung der Sonnen- geschwindigkeit d. Sterne schwacher Hellig- keit auf Grund gepaarter Gruppierung. [Szeged] 1932. P 523.7
- Ule, Otto.** Die Wunder der Sternenwelt. [1860.] 7. Aufl. Hg. v. Hans Hermann Kritzinger. Berlin: Neufeld & Henius 1923. XII, 367 p. 82096
- Vajk Raul.** A regionális gradiens problémája. Dissz. Bp.: Pallas-ny. 1932. 19 p. Rq 526
Bibliográfia: p. 18.

53 Mechanika. Fizika

Mechanik. Physik—Mechanics. Physics

- Graetz, Leo.** Die Atomtheorie in ihrer neuesten Entwicklung. Vorträge. [1918.] 4. verm. Aufl. Stuttg.: Engelhorn 1922. VIII, 100 p. 81969
- Lodge, Oliver J.** Modern views of electricity [1888.] 2. ed. London: Macmillan 1892. XVI, 480 p. (Nature ser.) 81121
- Nimführ, Raimund.** Mechanische und tech- nische Grundlagen des Segelfluges. Berlin: Schmidt 1919. 142 p. (Bibl. für Luftschif- fahrt u. Flugtechnik, 22.) 82396
- Poincaré, H[enri].** Die Maxwell'sche Theorie und die Hertz'schen Schwingun- gen. Die Telegraphie ohne Draht. Übers. v. Max Klé. Lpzg: Barth 1909. 199 p. 81126
- Reichenbach, Hans.** Atom und Kosmos. Das physikalische Weltbild der Gegenwart. Ber- lin: Dtsche Buchgemeinschaft 1930. 325 p. 3 t. 80118
- Rimington, A. Wallace.** Colour-Music. The art of mobile colour. Préf. by Hubert von Her- komer & W. Brown. London: Hut- chinson 1912. XX, 184 p. 81125
- Russel, Bertrand.** The abc of relativity. [1925.] 3. ed. London: Kegan Paul, Trench, Trubner 1927. [4], 231 p. 81123
- Schrödinger, E[rwin].** Abhandlungen zur Wel- lenmechanik. [1926.] 2. Aufl. Lpzg: Barth 1928. X, 198 p. 82313
- Schütt, K[arl].** Einführung in die Physik des Fliegens. Berlin-Charlottenburg: Volck- mann 1931. 128 p. (Luftfahrt u. Schule, 1.)
Bibliographie: p. 124. 81956
- Szalay Sándor.** Gázkeverékek dielektromos viselkedése. Dissz. Bp. Szeged: Városi ny. 1932. 30 p. R 533.2
- Tyndall, John.** Vorträge über Elektrizität. Übertr. v. Joseph Rosthorn. Wien: Hartleben 1884. VIII, 143 p. 80677

54 Vegytan

Chemie — Chemistry

- Bachelard, Gaston.** Le pluralisme cohérent de la chimie moderne. Paris: Vrin 1932. 237 p. 80916
- Balassa Erich Szighart.** A cukorsavamidok és fontosabb átalakításai. Dissz. Bp.: Egye- temi ny. 1933. 31 p. R 547(04)
- Barna János.** Ásványi kenőolajok kénsavval reagáló szénhidrogén vegyület-csoportja. Bp. 1932. R 665.4
- Diels, Otto.** Einführung in die organische Chemie. [1907.] 7. Aufl. Lpzg: Weber 1932. XV, 333 p. 81858
- Györki József.** A hazai szenek kén tartalma és a kénmentesítés kérdése. Bp. 1932. R 553.9(439)
- Kendall, James.** Az atomok világában. Beve- zetés a józan ésszel megérthető kémiába. Ford. Csűrös Zoltán. Bp.: Természet- tud.-társ. 1932. XII, 268 p. 16 t. (Természet- tud.-könyvkiadóváll., 100.) 81244
- Klein Katalin.** Néhány só dielektromos állan- dójának meghatározása. Dissz. Bp.: Sárkány- ny. 1931. 22 p. R 541.1
- Krocsák Magda.** Káliumgőz és halogének reakciója alacsony nyomásokon. Dissz. Bp.: Egyetemi ny. 1932. 32 p. R 546.12
- Lassar-Cohn.** Die Chemie im täglichen Leben. [1896.] 11. Aufl. v. M. Mechlign. Lpzg: Voss 1925. VIII, 352 p. 82086
- Noyes, William Albert.** Modern alchemy. Springfield: Thomas 1932. VIII, 207 p. 81175
- Scherman, Henry C.** Chemistry of food and nutrition. [1911.] 3. ed. New York: Mac- millan 1931. XII, 636 p. 82690
Bibliography: [minden fejezet után].
- Szabó Zoltán.** A réz anódikus viselkedése Na Cl, K Cl, Ca Cl és H Cl oldatban. Dissz. Bp.: [ny. n.] 1933. 19 p. R 546.56

Szerényi Magda. Hydrogélek belső szerkezetét meghatározó tényezők vizsgálata az »emánáló-módszer« segítségével. Dissz. Bp.: Propper 1931. 16 p. **R 541.1**

Szilágyi Margit. Vizsgálatok néhány sónak higánnyal szemben való elektromos feltöltődéséről. Dissz. Bp.: Sárkány-ny. 1932. 20 p. **R 541.1**

Thyssen-Bornemissza István br. Az adrenalin elektrolitikus oxidatioja és elektroosmotikus viselkedése. Dissz. Bp.: Egyetemi-ny. 1932. 31 p. **R 577.1**

Zechmeister László. Organikus chemia. 1—2. k. Bp.: Sylvester-ny. 1930-32. **82226**
1. k. Alapismertek. Nyílt szénláncú vegyületek. VIII, 254+8 p.
2. k. Gyűrűs és ismeretlen szerkezetű anyagok. p. IX—XII, 255—578.

55—56 Geológia. Paleontológia

Geologie. Paläontologie
Geology. Paleontology

Kober, L. Das Weltbild der Erdgeschichte. Jena: Fischer 1932. VIII, 160 p. 1 t. **81309**

Kubacska András. Paleobiológiai vizsgálatok Magyarországon. Bp.: Stádium-ny. 1932. 65 p. 8 t. **X 6165**
= Geologica hungarica. Series palaeontologica, 10.

Majzon László. Leányfalu és környéke harmadkori üledékeinek geológiai és paleontológiai leírása. Dissz. Bp. Cegléd: Sárík 1933. 67 p. 3 t. **R 55(439.049) Leányfalu**
Bibliográfia: p. 57—66.

551 Fizikai földrajz

Physiogeographie
Physical geography

Jänecke, Ernst. Ist das Erdinnere fest? Berlin 1932. **P 551.16**

Piccard, August. Auf 16.000 Meter. Meine Fahrten in die Stratosphäre. Vorw. v. Giuseppe M o t t a, Richard Byrd u. Italo B a l b o. Zürich: Schweizer Aero-Revue A.-G. 1933. 277 p. 64 t. **82168**

Simon Béla. Várpalota és környékének földrendései. Bp. 1931. **Rq 551.22(439.070)Várpalota**

57 Antropológia. Biológia

Anthropologie. Biologie
Antropology. Biology

André, Hans. Urbild und Ursache in der Biologie. München: Oldenbourg 1931. XI, 360 p. 3 t. **81967**
Bibliographie: p. 345—360.

Apor László. Az éksont röpnuyjtványainak nemi és faji jelentősége. Dissz. Bp.: Stádium-ny. 1932. 19 p. (Budapesti kir. magy. Pázmány Péter tud.-egy. anthropologiai intézetéből.) **R 573.7**

Bertalanffy, Ludwig v. Modern theories of development. An introduction to theoretical biology. Transl. by J. H. Woodges. London: Milford 1933. X, 204 p. **81166**
Bibliography: p. 191—200.

Eichler, Paul. Menschenkunde. Ein biologisches Praktikum für Übungen und Unterricht. Lpzg: Dieterich 1933. XXII, 601 p. 9 t. (Die Praxis d. Naturkunde, Teil B.) Bibliographie: p. 549—558. **81804**

Fehér, D. Untersuchungen über die Mikrobiologie des Waldbodens. Erste Untersuchungsreihe d. elementaren Lebenserscheinung d. Mikroflora u. Mikrofauna d. Waldbodens. Mit Beitr. v. R. B o k o r u. L. V a r g a. Berlin: Springer 1933. VI, 272 p. **80607**
Bibliographie: p. 259—272.

Graf, Jakob. Vererbungslehre und Erbgesundheitspflege. Einführung nach method. Grundsätzen. München: Lehmann 1930. 263 p. 4 t. **81968**
Bibliographie: p. 256—258.

Haecker, Valentin. Entwicklungsgeschichtliche Eigenschaftsanalyse. (Phänogenetik). Gemeinsame Aufgaben d. Entwicklungsgesch., Vererbungs- u. Rassenlehre. Jena: Fischer 1918. X, 344 p. **82139**

Lebzelter, Viktor. Rassengeschichte der Menschheit. Salzburg: Kiesel 1932. 82 p. (Die Welt, 4.) **81367**

Lehmann, Ernst. Biologie im Leben der Gegenwart. München: Lehmann 1933. 266 p. **82271**

Lodge, Oliver. Evolution. [1926.] 2. ed. London: Hodder & Stoughton 1930. 164 p. **80337**

Oppenheimer, Carl. Chemische Grundlagen der Lebensvorgänge. Eine Einführung in biologische Lehrbücher. Lpzg: Thieme 1933. VII, 298 p. **82314**

Samberger, Fr. Über Entstehung und Entwicklung des Lebens. Lpzg 1933. P 577.6

Sautel, J. Abbé. Préhisteire et protohistoire. Par —, Sylvain Gagnière & Léon Germand. Lyon: Rey 1933. VIII, 200 p. 2 t. (Essais historiques sur le département de Vaucluse.) 82507

Schupiter Elemér. Neolithikus telepek Szentes környékén. Szeged 1932. Rq 571(123.2)(439.026) Szentes

Zalotay Elemér. Csongrád vármegye őskori települése. Szeged: Városi ny. 1933. 56 p. 1 t. 81191

58 Növénytan

Botanik — Botany

Boros Ádám. A Nyírség flórája és növényföldrajza. Bp.: Studium-ny. 1932. 208 p. (Debreceni Tisza István tud. társ. honismeretű biz. kiadv., VII, 25—26.) 82489 [Magyar—német.]

Greguss Pál. A növények csodálatos élete. Előszót írta: Móra Ferenc. Bp.: Franklin 1932. 536 p. 80345

Horváth Károly (szerk.). A növények élete. (Megfigyelések és kísérletek.) Összeáll.: —, Polgár Sándor, Vargha György. Bp.: Franklin 1933. 95 p. (Természetkutatás, 1.) 81827

Hueck, Kurt. Die Pflanzenwelt der deutschen Heimat und der angrenzenden Gebiete. Bd 1. Hg. v. d. staatl. Stelle f. Naturdenkmalpflege in Preussen. Berlin: Bergmühler 1929. X 6095

Kárpáti Zoltán. A Börzsönyi hegység növényföldrajzi jellemzése. Dissz. Bp. Sopron: Röttig-Romwalter 1932. p. 29—59. (Index Horti Universitatis Budapestensis, I-ből.) R 581.9(439)(234) Börzsöny

Kolkwitz, R[ichard]. Pflanzenphysiologie. Versuche u. Beobachtungen an höheren u. niederen Pflanzen einschl. Bakteriologie u. Hydrobiologie mit Planktonkunde. [1914.] 2. umgearb. Aufl. Jena: Fischer 1922. VI, 304 p. 12 t. 81884
Bibliographie: p. 272—288.

Schilberszky Károly. Növénykórtan. Urbányi Jenő irányításával és ellenőrzésével összeáll.: —, Krausz Ferenc és Balla Miklós. Bp.: [ny. n.] 1931. 208 p. 80553 [Könyomat.]

Szabó Zoltán. A növények szervezete [1922.] 3. kiad. Pécs: Dunántul-ny. 1933. XVI, 507 p. 81654

59 Állattan

Zoologie — Zoology

Állatélettani és takarmányozási kísérleti állomás, M. kir. — évi működése. Bp.: Pátria 1932. X 2142

[Szerk.] Weiser István: 1927/31.

Demoll, Reinhard. Über den Instinkt. München 1932. P 591.51

Guenther, Konrad. Die Welt der Urtierchen. Aus dem Reich der Einzelligen. Berlin: Ullstein 1927. 117 p. 82045

Koch, Fr. J. und J. W. Koch. Vogelsprache und Vogelleben. Essen: Fredebeul & Koenen [é. n.] 36 p. 2 t. (Wanderbücher f. Naturfreunde, 3.) P 598.2

London. Zoological Society. Reports of the council and auditors. Year 1928. London: Waterlow 1929. X 2005

Lucanus, Friedrich. Das Leben der Vögel. Berlin: Scherl [1924.] 429 p. 19 t. 82108

Solymosy László br. A madárlép szövettani szerkezete. Dissz. Bp.: Bethlen Gábor irodalmi ny. 1933. 60 p. 2 t. R 598.2
Bibliográfia: p. 55—56.

Székány Béla. Adatok Kecskemét biológiai földrajzához. [Kecskemét] [19??]. R 591.9(439.049)

61 Orvostudomány

Medizin — Medicine

Audiffrent, M. Georges. Appel aux médecins. Paris: Dunod 1862. XII, 200 p. 80501
Ad: Comte, Appel aux conservateurs.

Bodon Károly. A szív és a vérkeringés betegségei és azok gyógyítása. Bp.: Novák 1933. 288 p. 81680

Buday Kálmán. Kórboncolástan. [1925.] 3. kiad. 1—2. k. Bp.: Universitas 1928. 82261
1. k. Általános rész. 332 p.
2. k. Részletes rész. 338 p.

Buddenbrock, W[olfgang]. Die Welt der Sinne. Eine gemeinverständliche Einführung in d. Sinnesphysiologie. Berlin: Springer 1932. VI, 182 p. (Verständliche Wissenschaft, 19.) 82419

Ciaburri, Gennaro. Die Vivisektion. Geleitwort v. Hans M u c h. Dresden: Reissner 1933. 327 p. 5 t. 80629
Bibliographie: p. 320—324.

- Dinand, A[ugust Paul].** Taschenbuch der Heilpflanzen. [1910.] 33. Aufl. Esslingen: Schreiber 1931. VIII, 136 p. **82046**
- Ebermayer, Ludwig.** Der Arzt im Recht. Rechtliches Handbuch f. Ärzte. Lpzg: Thieme 1930. 288 p. **82337**
- Fahrenkamp, Karl.** Leid und Gefahr. Leben und Streben. Kampen: Kampman 1933. 166 p. **80713**
- Frichet, Henry.** La médecine et l'occultisme en Chine. Préf. de Foveau de Courmelles. Paris: Libr. »Astra« [1933.] 218 p. **A 51.61/1**
- Gáspár Ferenc.** Sebészeti jegyzetek Verébély Tibor előadásai nyomán. [1920.] 2. kiad. Bp.: Mai 1925. 281 p. **82151**
- Gerlóczy Géza.** A nyelőcső-, gyomor- és bélbetegségek klinikája. Bp.: Eggenberger 1932. 280 p. (Magy. orvosi könyvkiadó társ. kvttára, CXXXI.) **80994**
- Goldner Viktor.** A prostatamegnagyobbodás lényege, jelei és gyógyítása. Bp. 1933. **R 616.65**
- Golen, Henry de.** Scandales médicaux pendant la guerre. Paris: D'Hatory 1933. 236 p. (Enquêtes et pamphlets.) **82434**
- Gruber, Georg B.** Einführung in Geist und Studium der Medizin. 12 Vorlesungen. Lpzg: Thieme 1934. 271 p. **82615**
- Guszmann József & Angel Károly (szerk.).** A syphilis. Bp.: Franklin 1928. XV, 715 p. **82700**
- Hansen, Hans.** Pflanzen-Heil-Kuren. Pfullingen i. W. 1932. **P 615.32**
- Henderson, Lawrence Jos.** Blut. Seine Pathologie u. Physiologie. Mit e. Nachtr.: Die Eigenschaften d. menschlichen Blutes im Allg. Für d. dtische Ausg. neu verfasst von—. Dtsch. hg. v. Michael Tennenaum. Mit einer Einführung v. Friedrich Kraus. Dresden: Steinkopff 1932. VIII, 287 p. **81996**
- Jaksics Lajos.** Ötvenéves orvosi praxisból sarjadó új eszmék és új elgondolások. Szolnok: Varga-ny. 1931. 126 p. **81857**
- Kopelowitsch, L.** Heilen durch Erkenntnis. Zwölf Gespräche über Erkenntnistherapie. Kirchhain N.-L.: Schmiersow 1933. 94 p. **82178**
- Landois, L[eonard].** Lehrbuch der Physiologie des Menschen m. bes. Berücks. d. praktischen Medizin. [1879.] 20. Aufl. Bearb. v. R. Rosemann. Berlin: Urban&Schwarzenberg 1932. XVI, 850 p. 3 t. **80855**
Bibliographie: p. 27—28, 89—92, 130—132 [etc].
- Liek, Erwin.** Die Welt des Arztes. Aus 30 Jahren Praxis. Dresden: Reissner 1933. 242 p. **82662**
- Medizinal-Kalender.** Ärztliches Taschenbuch. Jg. 75. 1933. Red. v. Adolf Kronfeld. Wien: Perles [1933.] [6], 284 p. 2 t. **K 6100/6**
- Mittag Margit.** A diétás könyv a mindennapos gyakorlatban. I. k. Ángyán János egyet. tanár jóváhagyásával írta: —. Bp.: Singer & Wolfner 1933. **81049**
1. A szív, a vérkeringés és a vese megbetegedéseinek étrendje. 88 p.
- Nachmansohn, Max.** Die Hauptströmungen der Psychotherapie der Gegenwart. Zürich: Rascher 1933. VIII, 250 p. **81011 & 80473**
- Nékám Lajos.** Drámák az orvostudományban. Bp. 1933. **R 61(09)**
- Schultz, J. H.** Das autogene Training. (Konzentratív Selbstentspannung). Lpzg: Thieme 1932. XVI, 305 p. **81745**
- Sigerist, Henry E.** Amerika und die Medizin. Lpzg: Thieme 1933. 352 p. 15 t. **82447**
Bibliographie: p. 326—340.
- Simon Béla.** Foggyógyászat [1929.] 2. kiad. Bp.: Mai 1932. 140 p. **81673**
- Stoeckel, W[alter] (szerk.).** A szülészet tankönyve. Irták: —, Bessau G., Döderlein A., Franqué C. [etc.] [1920.] 3. bőv. és jav. kiad. után ford. Batisweiler János. Bp.: Magy. orvosi könyvkiadó társ. 1930. XX, 1060 p. (Magy. orvosi könyvkiadó társ. kvtt., CXXVI. k.) **82232**
Bibliográfia: [az egyes fejezetek után].
- Szüle Dénes & Jobbágy Andor.** Sebészeti jegyzet. Verébély Tibor előadásai nyomán. Bp.: Centrum 1925. 219 p. **X 6243**
- Tüdős Endre.** A járványos gyermekbénulásról. (Gyermekparalys.) Előszóval ell. Bókay János. Bp.: Kisakadémia kiad. 1933. 31 p. (Kisakadémia kvttára, IV.) **R 618.9**
Bibliográfia: p. 29.
- Venzmer, Gerhard.** Deine Hormone. Dein Schicksal! Was jeder v. d. Triebstoffen unseres Lebens wissen muss. [193?] 2. Aufl. Stuttg.: Franckh 1933. 171 p. **82288**
Bibliographie: p. 168—169.
- Völgyesi Ferenc.** Mesmer és a gyógydelekezés. Bp. 1933. **R 615.857**

613 Közegészségügy

Gesundheitswesen — Public health

- Bergweiler, Zacharias.** Das Weingesetz v. 7. IV. 1909. u. seine Abänderung in d. Entwürfen sowie die endgült. Fassung v. 25. VII. 1930. Diss. Erlangen 1931. 115 p. **81531**
Bibliographie: p. 5—6.
- Chudovszky Móric.** 130 esztendő az ember-szeretet szolgálatában. Zemplénnvármegye első közkórházának története 1803—1833—1933. Sátoraljaujhely: Zemplén-ny. 1933. 544 p. **82400**
- Dénes József & Schächter Antal.** A ma gyermeke. Bp.: Dénes könyvterj. v. 1933. 487 p. **82468**
- Egészség enciklopédiája, Az —.** Tanácsadó egészséges és beteg emberek számára. Irták: B u c s á n y i Gyula, B r ó d Miksa, D é c s i Imre [etc.] Szerk. M a d z s a r József. Bp.: Enciklopédia r.-t. [1926.] [8]+448, VII p. 17 t. **100341**
- Egyesült Államok. Public health service.** The work of the United States public health service. Washington 1931. **P 614.2(73)**
- Hiscock, Ira V. (Ed.)** Community health organisation. A manual of administration and procedure for cities of 100.000. New York: Commonwealth Fund 1932. XIV, 261 p. 1 t. **80701**
- Jordán János.** Az asztalosok egészségügye. Bp. 1932. **R 613.612**
- Országos Balneológiai Egyesület.** Magyarország fürdőinek, ásványvizeinek, üdülőhelyeinek ismertetése. Bp. 1933. **R 613.12(439)**
- Société des nations.** Commission consultative du trafic de l'opium et autres drogues nuisibles. Procès-verbal de la quinsième session à Genève 15. IV—4. V. 1932. Genève: Soc. d. nat. 1932. 125 p. (Série de publ., XI. 4.) **X 6127**
- Wallenstein Árpád.** Hogyan éljen a mai ifjúság? A szekszuális függetlenség haszna, kára és tanulsága. Bp.: Novák 1933. 84 p. **80779**
- Williams, J. H. Harley.** A century of public health in Britain 1832—1929. Foreword by W. W. Jameson. London: Black 1932. XV, 314 p. **81169**

62 Technika. Technológia

Technik. Technologie — Engineering

- Adorján József.** A malomipar kémiai vonatkozásai. (Malomkémia.) Debrecen: Szerző 1933. 61 p. **81263**
- Boksan, Slavko.** Nikola Tesla und sein Werk u. d. Entwicklung d. Elektrotechnik, d. Hochfrequenz u. Hochspannungstechnik u. d. Radiotechnik. Geleitw. v. F. K i e b i t z. Lpzg: Dtscher Verl. f. Jugend u. Volk 1932. XVI, 344 p. 1 t. **80292**
- Borus Ferenc.** A villamos árszabásképzés elemei. Bp. 1932. **R 621.3 : 389.65**
- Brandes, Erwin.** Die deutsche Superphosphat-industrie. Diss. Berlin 1932. 186 p. **81020**
Bibliographie: p. 9—15.
- Enyedi Béla.** Vasbetonoszlopok merev vasbetétekkel. A vas- és vasbetonszerkezetek egyesítése. Bp.: Tér és forma kiad. 1932. 128 p. (Tér és forma könyvei, II.) **81875**
- Feyér Gyula.** A hazai és külföldi szenek használhatósága a házi tüzelésben. Bp. 1931. **R 662.6**
- Fintor Zoltán.** Hazai kis vizierőtelepeink. Bp. 1932. **R 621.2(439)**
- Guillet, L.** A mérnöknevelés Franciaországban. Bp. 1931. **Rq 62(071.1)(44)**
- Joachim, H.** Die kinematographische Projektion. [1907.] 8. Aufl. Umgearb. v. F. Paul L i s e g a n g. Halle: Knapp 1928. XIV, 393 p. (Handbuch d. praktischen Kinematographie, III. 1.) **82126**
- Jób Imre.** Adatok a magyar vagónyártás történetéhez. Bp.: József-műegyetem 1932. 12 t. (»Technika« 1933. 13. számából.) **Rq 684.2(439)(09)**
- Jób Imre.** Könnyűfémek alkalmazása vasúti járműveknél. Bp.: József-műegyetem 1933. 8 p. (»Technika« 1933. 3-4. számából.) **Rq 625.2**
- Kerber Áron.** Soffőriskola. 1—2. k. Bp.: Fleischmann-ny. [1933]. **81459**
1. k. Motorkerékpár és a benzinmotor. 103+17 p.
2. k. Személy- és teherautók 103+25 p. 4 t.
- Kopasz Mátyás.** A rádióellenállásokról. Kiad. H a v a s Rezső. Bp.: Hungaria-ny. [1933.] 40 p. **82526**
- Linhardt, Adolf.** Papierkunde. Kurze Darstellung d. Geschichte u. Fabrikation v. Papier. B. Leipa [1933.] **P 676**

- Moseley, Sydney A. & H. J. Barton C h a p p l e.** Television to-day and to-morrow. Foreword by John L. Baird. [1930.] 3. ed. London: Pitman 1933. XVII, 198 p. 78 t. **80984**
- Magyar vegyészeti gyárosok orsz. egyesülete.** Mit termel a magyar ipar? Bp. 1932. **R 66(439)**
- Möller Károly.** Szigetelés. Hőszigetelés, hangszigetelés, rezgésszigetelés, nedvesség elleni szigetelés, légátbocsátás elleni szigetelés. Bp.: Szerző 1933. 225 p. **82116**
Bibliográfia: p. 71—73, 138—139, 194—195.
- Perl Sándor.** A textilipar. 4. k. Az állati és növényi anyagokból készült szövetek kikészítése, festése és fehéritése. Bp.: Népszava 1932. 199 p. (Műszaki könyvtár, 64.) **59418/4**
- Rádiónaplár.** Szerk.: Király Pál. Bp.: Merkantil-ny. 1933. 304 p. **K 6546/1**
- Schleicher Aladár.** Vízvezetési cső anyagának megválasztásáról. A Magyar mérnök- és építészegyletben tartott előadássorozat és vita tanulságai. Bp. 1932. **R 628.1**
- Varga József.** Chemiai technologia. Bp.: Németh 1926. 132 p. **X 6114**
[Könyvomat.]
- Willheim Gusztáv.** Gyarak, pályaúdvarkok és villamos erőközpontok világítása. Bp.: Kellner-könyvny. 1932. 55 p. **R 628.9**
- 63 Agronómia**
Agronomie — Agriculture
- Babo, A[ugust] Frhr. & E[rnst] M a c h.** Handbuch des Weinbaues und die Kellerwirtschaft. Bd 1—2. Berlin: Parey 1921—1924. **82120**
Bd. 1.: Handbuch des Weinbaues [1881] 4. Aufl. XIV, 626 p.
• 1.: Handbuch des Weinbaues [1881] 4. Aufl. XII, 734 p.
Bd. 2.: Kellerwirtschaft [187?] 5. Aufl. XII, 541 p.
• 2.: Kellerwirtschaft [187?] 5. Aufl. p. 545—1098.
- Ballenegger Róbert.** A rög fizikája. Bp.: A Kis akadémia kiad. 1933. 30 p. (A Kis akadémia könyvt., VII.) **R 631.4**
- Ballenegger Róbert.** A termőföld hibái. Bp.: Természettud. társ. 1933. 192 p. (Népszerű természettud. kvtár, 14.) **82275**
- Becker, Josef.** Grundlagen und Technik der gärtnerischen Pflanzenzüchtung. Berlin: Parey 1922. XVI, 400 p. 17 t. **82010**
- Christ-Lucas.** Gartenbuch [186?] 23. Aufl. Bearb. v. Fr. Lucas. Stuttg.: Ulmer 1923. XII, 467 p. **82014**
- Gaucher, Nicolas.** Obstbaukunde. Der moderne Obstbau auf natürlicher und künstlicher Grundlage dargestellt für Jedermann von —. [1905.] 2. Aufl. Neubearb. v. Max Hesdörffer. Berlin: Parey 1912. VI, 196 p. **82016**
- Gerstung, F.** Der Bien und seine Zucht. [189?] 6. Aufl. Berlin: Pfennigstorff 1921. VIII, 626 p. **82063**
- Günther, J.** Allgemeine Tierzuchtlehre. Hannover: Schaper 1920. VII, 179 p. **82028**
- Hell Lajos.** Ézszerű termelés, célszerű közéletmezés és helyes értékesítés. 1. köt. Bp.: »Közéletmezés« szerk. 1933. 330 p. **82329**
- Krafft, Guido.** Lehrbuch der Landwirtschaft auf wissenschaftlicher und praktischer Grundlage. [1875—77.] 14. Aufl. Bd 1—5. Hg. v. C. Frühwirth. Berlin: Parey 1920—1922. **82091**
- Krafft, Guido.** Die Ackerbaulehre. [1875.] Neubearbeitet v. C. Frühwirth. Berlin: Parey 1921. 372 p. (Lehrbuch d. Landwirtschaft, 1.) **82091/1**
- Krafft, Guido.** Die Pflanzenbaulehre [1875.] 12. Aufl. Neubearbeitet v. C. Frühwirth. Berlin: Parey 1920. 314 p. 8 t. (Lehrbuch d. Landwirtschaft, 2.) **82091/2**
- Krafft, Guido.** Die Tierzuchtlehre [1876.] 13. Aufl. Neubearbeitet v. Friedrich F a l k e. Berlin: Parey 1921. XII, 360 p. (Lehrbuch d. Landwirtschaft, 3.) **82091/3**
- Krafft, Guido.** Die Betriebslehre. [1877.] 12. Aufl. Neubearbeitet v. Friedrich F a l k e. Berlin: Parey 1920. XI, 392 p. (Lehrbuch d. Landwirtschaft, 4.) **82091/4**
- Kucsera Kálmán.** Gyümölcsstermelés. Bp.: Stephaneum 1933. 99 p. 1 t. (V. O. G. E. kvtár, 11.) **81264**
- Lucas, Edmund.** Handbuch der Obstkultur [1881.] 6. Aufl. Bearb. v. Friedr. Lucas. Stuttg.: Ulmer 1921. VIII, 496 p. **82095**
- Lukács [Károly].** Le lac Balaton, sa pêche et sa pisciculture. Neuchâtel 1932. **Rq 639.2(439) Balaton**
- Mátyás [Sándor].** Fortschritte in der Bienenwohnungsfrage. Studie auf Grund verschiedener Behelfe u. Quellen. Bp.: Stádium 1932. 320 p. **80482**

- Petrinyi S.** A csiperkegomba tenyésztése. (Champignon.) A különböző gyakorlati módszerek ismertetése P. S., Van der Linden s mások nyomán Bp. [19??] R 635.8
- Polonyi Manó.** A kisgazda jövedelmező baromfi-tenyésztése. Kecskemét 1932. R 636.5
- Rázsó Lajos,** nádudvari & bánáti Nagy László. Vad és vadászat. 1—2. k. Bp.: Bethlen Gábor r.-t. 1930. 197 p. 80818
- Sajó Elemér & Trummer Árpád.** Újabb tanulmányok az öntözésről. [Térképmelléklettel.] Bp.: Stádium 1933. XXVIII, 539 p. 101+3 t. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium kiadv.) 80688
Bibliográfia: p. 537—539.
- Schindler, Franz.** Handbuch des Getreidebaus auf wissenschaftlicher und praktischer Grundlage. [1908.] 3. Aufl. Berlin: Parey 1923. XVI, 530 p. 82119
- Seiler, Franz.** Der Wein. Sein Werdegang von der Traube bis zur Flasche. München: Kösel & Pustet 1924. X, 225 p. (Lebende Bücher.) 81916
- Someren Brand, Van (Red.).** Les grandes cultures du monde. Trad. du Hollandais par F. Rode. Paris: Flammarion [191?] VIII, 378 p. X 6237
- Strecker, W[ilhelm].** Geräte- und Maschinenlehre [187?] 12. Aufl. Berlin: Parey 1922. VIII, 318 p. (Krafft: Lehrbuch d. Landwirtschaft, 5.) 82091/5
- Stremme, Hermann.** Grundzüge der praktischen Bodenkunde. Berlin: Borntraeger 1926. VIII, 332 p. 10 t. 80829
- Szabó Lajos.** Az alföldi futóhomoktalajok feljavítása. A nyers-szalmatrágyázás költsége és jövedelmezősége. Kecskemét [1932.] R 631.5(439.41)
- Török Mihály.** A gróf Károlyi László-féle fői uradalom sikátorpusztai gazdaságának talajtani viszonyai. Dissz. Bp.: Egyetemi ny. 1932. p. 139—162. (Mezőgazdasági kutatásokból V. 1932.) R 631.4(439.049)
Bibliográfia: p. 162. Fóth Sikátorpuszta.

65 Kereskedelmi ismeretek

Handelskunde — Commerce

- Grosse, [Günther.]** Bilanz und Kredit, Prüfung, Beurteilung und Überwachung. Berlin: Heymann 1932. VIII, 60 p. P 657.372
- Hofferik István (szerk.).** Bankok üzemtana és számvitele. Karch Kristóf egyet. tanár előadásai alapján szerk. — Bp.: Centrum 1931. 91 p. X 6218
- Ipari vállalatok üzemtana és számvitele.** Bp.: Centrum 1930. 68 p. X 6219
[Könyomat.]
- Mayer, Fritz.** Das Publizitätsproblem in der Wirtschaft. Lpzg: Noske 1930. XVI, 441 p. (Abhandl. a. d. Staatswissenschaftl. Seminar a. d. Univers. Erlangen, 9.) 80720
Bibliographie: p. 385—441.
- Radnai Béla.** Az egységes magyar gyorsírás tanításának módszere. Jegyzet. Bp.: »Gyorsírástudomány« kiad. [193?] 271 p. 80361
[Könyomat.]
- Radnai Béla.** Lehrbuch der deutschen Stenographie. Übertragung d. ungarischen Einheitskurzschrift. [192?] 2. Aufl. Bp.: Pester Buchdruckerei A.-G. 1928. VIII, 52 p. 82224
- Schöpfliin-Pogány Károly & Jancsár József.** Az ipari normál-számla tervezet kérdése a német számviteli irodalomban. Bp. [193?] R 658.8

7 Művészet

Kunst — Fine arts

701 Esztetika

Ästhetik — Aesthetics

- Anand, Mulk Raj.** The Hindu view of art. Intr. essay on art and reality by Eric Gill. London: Allen & Unwin 1933. 245 p. 14 t. Bibliography: p. 233—240. A 54.70/4
- Dietrich, Ulf.** Was uns Bildwerke sagen. Stuttg.: Union dtische Verl.-Ges. [193?] VIII, 136 p. 81406
- Gleichen-Russwurm, Alexander v.** Sieg der Freude. Eine Aesthetik d. praktischen Lebens. Stuttg.: Hoffmann [192?] XI, 387 p. 80823
- Odebrecht, Rudolf.** Ästhetik der Gegenwart. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1932. 94 p. (Philos. Forschungsberichte, 15.) 81252
Bibliographie: p. 90—94.
- Odebrecht, Rudolf.** Schleiermachers System der Ästhetik. Grundlegung und problemgeschichtliche Sendung. Berlin: Junker & Dünnhaupt 1932. 202 p. 81714

Rodin, Auguste. Die Kunst. Gespräche d. Meisters gesamm. v. Paul Gsell. Berlin: Wolff 1933. 184 p. 57 t. **81177**

Rouveyre, Édouard. Analyse et compréhension des oeuvres et objets d'art. Paris: Rey 1924. 302 p. **81562**

Stahl, Fritz. Weg zur Kunst. Einführung in Kunst u. Kunstgeschichte. Berlin: Mosse 1933. 496 p. 4 t. **80998**

708 Muzeografia. Műgyűjtés

Museographie — Museography

Eger. Érseki liceum múzeum. Tárgymutatója. Eger 1931. **R 708.081(439.034)**
Eger. Érseki liceum.

Szegedi Városi Múzeum kiadványai, A — I. [füzet.] 1931. Szeged: Somogyi-ktár és Városi Múzeum 1931. **X 2009**
I.: Szerk. Móra Ferenc.

709 Művészettörténet

Kunstgeschichte — History of arts

Biró József. Nagyvárad barok és neoklasszikus művészeti emlékei. Dissz. Bp.: Centrumny. 1932. 154 p. 10 t. **82354**

Cardauns, Hermann. Die ewige Stadt. Roma aeterna. Berlin: Voegel 1925. 170 p. **81982**

Cingria, Alexander. Der Verfall der kirchlichen Kunst. Übers. v. Linus Birchler. Vorw. v. Paul Claudel. Einl. v. d. Übersetzer. Augsburg: Filser 1927. V, 77 p. **80804**

Deri, Max. Die Stilarten der bildenden Kunst. Im Wandel von zwei Jahrtausenden. Berlin: Bong 1933. 244 p. 25 t. **80135**

Guenne, Jacques. Prague ville d'art. Paris: Larousse 1930. 186 p. **81988**

Hekler [Antal]. Budapest als Kunststadt. Küssnacht am Rigi: Lindner 1933. 159 p. 1 t. **81717**

Hekler Antal. Az újkor művészete. Bp.: Magy. Könyvbarátok kiad. 1932. 251 p. Bibliográfia: p. 246—251. **81709**

Karabacek, Josef. Abendländische Künstler zu Konstantinopel im XV. und XVI. Jahrhundert. Wien: Hölder 1918. VI, 89 p. 9 t. (Kais. Akad. d. Wissenschaften in Wien, Bd 62, 1.) **X 6202**

Kirschstein, Max. Siena. München: Müller 1923. 580 p. 32 t. **81979**
Bibliographie: p. 559—568.

Kühn, Herbert. Die Kunst der Primitiven. München: Delphin-Verl. 1923. 246 p. 128 t. **X 6163**
Bibliographie: p. 178—246.

Landsberger, Franz. Die Kunst der Goethezeit. Kunst u. Kunstanschauung v. 1750—1830. Lpzg: Insel-Verl. 1931. 320 p. **80694**
Bibliographie: p. 304—15.

Martin, Camille & Camille Enlart. L'art gothique en France, l'architecture et la décoration. Vol. 1—2. Paris: Morancé 1913—1925. Fol. **5561**
Vol. 1. p. Camille Martin. 1913. 15 p. 62 t.
Vol. 1. p. Camille Enlart. 1925. 14 p. 60 t.

Öhquist, Johannes. Neuere bildende Kunst in Finnland. Helsingfors: Akademische Buchhandlung 1930. 192 p. **A 47.70/5**

Wonders of Italy. The monuments of antiquity. The churches, the palaces, the treasures of art. A handbook for students and travellers. [1925.] 6. enl. & rev. ed. Florence: Fattorusso 1930. 569+[2] p. 11 t. (The Medici art series.) **80513**

72 Építészet

Baukunst — Architecture

Architectura. Anthologie de l'architecture. Red. Rákossy Gyula & Szentmiklósi József. Bp.: Budapesti Hirlap 1932. 4° 54 p. **X 6124**

Csatkai Endre. Sopron környékének műemlékei. Sopron: Székely 1932. XVI, 112 p. 4 t. **80952**
[Magyar—német.]

Distel, Walter. Protestantischer Kirchenbau seit 1900 in Deutschland. Zürich: Orell-Füssli 1933. XV, 128 p. 29 t. **X 6198**
Bibliographie: p. 123—127.

Herrmann, Wolfgang. Deutsche Baukunst des 19. Jahrhunderts. Teil I. Breslau: Hirt 1932. (Jedermanns Bücherei.) **80944**
T. 1. Von 1770 bis 1840. 112 p.

Jajczay János. Az új Fővárosi Könyvtár palotája. Bp.: Képzőművészet 1931. p. 108—112. (A Képzőművészetből.) **X 6107**

Körmendy László. A jáki templom rövid ismertetése. Szombathely 1932. **R 726.5(439.069) Ják**

Missong, Alfred. Heiliges Wien. Ein Führer durch Wiens Kirchen u. Kapellen. Wien: Gsur 1933. 303 p. 28 t. (Österreich. Religion u. Kultur.) **82531**

Bibliographie: p. 287—303.

Molnár Farkas. Munkái 1923—1933. Előszót írta Moholy-Nagy László. Bp. 1933. **R728**

725 Városépítés. Városesztetika Städtebau — Town planning

Bardon Alfréd. A mai Róma építőtevékenysége. Bp.: József-műegy. 1932. 14 p. (A »Technikák-ból.) **X 6123 & Rq 725.09(45) Róma**

Barelli, M. Mailand und die Certosa von Pavia. Zürich: Amalthea-Verl. 1929. 128 p. (Italien: Städte u. Landschaften.) **X 6196**

Bucaresti. Bucaresti: Lit. cartea romaneasca 1929. 31 t. **A 49.72/8**

Clunn, Harold P. The face of London. The record of a century's changes and development. [1932.] 4. ed. London: Simpkin 1932. XVI, 547 p. 108 t. **80959**

Danger, M. René. Cours d'urbanisme. Préf. de Risler. Paris: Eyrolles 1933. 358 p. (Encyclopedia industrielle et commerciale.) Bibliographie: p. 311—312. **X 6184**

Grifeo, Aniello. Neapel und seine Umgebung. Zürich: Amalthea-Verl. 1929. 128 p. (Italien: Städte u. Landschaften.) **X 6197**

Hegemann, Werner (Hg.). Amerikanische Architektur & Stadtbaukunst. Ein Überblick ü. d. heutigen Stand d. amerikanischen Baukunst in ihrer Beziehung z. Städtebau. Berlin: Wasmuth 1925. 152 p. (Der Städtebau, 1.) **5586**

Lederer, Franz. Schönes altes Berlin. Berlin: Germania 1933. 216 p. **81855**

Minvielle, Geo. L'aménagement de la région parisienne. Paris 1932. **P 725.091.2(44) Paris**

Stodieck, Karl. Der wirtschaftliche Aufbau der Grosstadt. Berlin: V. D. I.-Verl. 1933. IV, 59 p. 2 t. **P 725.091**

Szegedi templomter, A— [képekben.] [Tervezte:] Régi-Rerrich Béla. [Szöveget írták:] Ybl Ervin & Móra Ferenc. Bp.: Egyetemi ny. [1933.] 93 p. **X 6136**

Unwin, Raymond. Town planning in practice. [1909.] 8. ed. London: Benn 1932. XXIII, 415 p. 7 t. **81798**

Vorobeichic, M. Ein Ghetto im Osten (Wilna), Einl. v. S. Chneour. Zürich: Orell Füssl 1931. 7 p. 64 t. (Schaubücher, 27.) **A 47.72/2**

73 Szobrászat

Bildhauerkunst — Sculpture

Binding, Rudolf G. Vom Leben der Plastik. Inhalt und Schönheit des Werkes von Georg Kolbe. Berlin: Rembrandt-Verl. 1933. 105, [3] p. **82653**
Bibliographie: p. [2].

Diepolder, Hans. Die attischen Grabreliefs des 5. und 4. Jahrhunderts v. Chr. Berlin: Keller 1931. 64 p. 54 t. **X 6266**

Horn, Otto. Die Münzen und Medaillen aus der staatlichen Porzellan-Manufactur zu Meissen. Lpzg: Hiersemann 1923. X, 39 p. 24 t. **X 6224**

Horn, Rudolf. Stehende weibliche Gewandstatuen in der hellenistischen Plastik. München: Bruckmann 1931. [8], 110 p. 22 t. (Mitteil. d. Dtschen archeol. Instituts. Roemische Abt. Ergh., 2.) **X 6207**

Huszár Lajos & Béla Procopius. Medaillen- und Plaketenkunst in Ungarn. Bp.: Verein der Medaillenfreunde 1932. 503 p. 60 t. **X 6245**

Justi, Carl. Michelangelo. Bd 1—2. Berlin: Grote 1900—1922. **82591**
Bd. 1. Beitr. z. Erklärung d. Werke u. d. Menschen. [1900] 2. Aufl. 1922. VIII, 424 p. 15 t.
Bd. 2. Neue Beitr. z. Erklärung seiner Werke. 1909. VI, [4], 448 p. 41 t.

Lill, Georg. Deutsche Plastik. Berlin: Volksverband der Bücherfreunde 1925. 248 p. **82074**

L'Orange, H. P. Studien zur Geschichte des spätantiken Porträts. Oslo: Aschehoug 1933. [6]+157 p. 53 t. (Institutet for samlingende kulturforskning, XXII.) **X 6267**

Meyer-Weinschel, A[dy]. Renaissance und Antike. Beobachtungen über d. Aufkommen der antikisier. Gewandgebung in d. Kunst d. ital. Renaissance. Reutlingen: Gryphius-Verl. 1933. 95 p. (Tübingen Forschgn z. Archäol. u. Kunstgesch., 12.) **X 6268**

Weiss, Georg. Renaissance und Frühbarock in Altkastilien. Bd 1—2. Reutlingen: Gryphius-Verl. [1929—1930.] **100250/3**
Bd. 1. Die Spätgotik in Altkastilien u. d. Renaissanceplastik d. Schule v. Burgos XIV, [2]+182 p. 135 t.
Bd. 2. Die Renaissanceplastik d. Schulen v. Palencia u. Valladolid. p. 183—360+XII. 127 t.
= Weise: Spanische Plastik aus sieben Jahrhunderten, 3.

Weiss, Georg. Spanische Plastik aus sieben Jahrhunderten. Bd 1. Reutlingen: Gryphius-Verl. 1925. (Tübinger Forschungen z. Archäologie u. Kunstgeschichte, 3.) **100250**

- West, Robert.** Römische Porträt-Plastik. München: Bruckmann 1933. XIII, 204 p. 70 t. X 6130
- Wick Béla.** Kassa régi síremlékei. XIV—XVIII. század. Kosice [Kassa]: »Szent Erzsébet-ny.« 1933. 160 p. 81544

745 Iparművészet

Kunstgewerbe — Decorative art

- Arthur, Leo.** Der echte Teppich. Praktische Anleitung z. Heimerzeugung von Teppichen. Wien: Manz 1926. 159 p. 1 t. 82672
- Auscher, E[rnst] S[imon].** Comment reconnaître les porcelaines et les faïences d'après leurs marques et leurs caractères. [1908.] 2. éd. Paris: Garnier [1914.] VIII, 494 p. 82587
- Berlin. Schule Reimann..** Private Kunst- und Kunstgewerbeshule. Berlin: Selbstverl. 1927. 150 p. X 6121
- Boerschmann, Ernst.** Chinesische Baukeramik. Berlin: Lüdtke 1927. [4], 160 p. 4 t. X 6161
- Lederer, Charlotte.** Made in Hungary. Bp.: Vajna 1933. 92 p. 10 t. 81871
- Marangoni, Guido (red.).** Il mobile contemporaneo. Milano: Ceschina 1925. 52 p. 196 t. X 6238
- Rochowanski, L[eopold] W[olfgang].** Wiener Keramik. Lpzg: Thyrsos-Verl. 1923. 183 p. 1 t. 81893
- Csókássy István (szerk.).** A mű és alkotója. A magyar festészet és szobrászat írásban és képen. Pittori e scultori d'Ungheria. Trad. ital. e di Antonio Widmar. Bp.: Saját kiad. 1933. 104 p. 45 t. 80817
- De Toni, Giambattista.** Le piante e gli animali in Leonardo da Vinci. Bologna: Zanichelli 1922. XIX, 283 p. 40 t. (Publ. dell'Ist. Vinciano in Roma, 4.) 80546
Bibliográfia: p. XIII—XIX.
- Fischer, Otto.** Schwäbische Malerei des neunzehnten Jahrhunderts. Stuttg.: Deutsche Verl.-Anst. 1925. 175 p. X 6233
- Holländer, Eugen.** Die Medizin in der klassischen Malerei. [1903.] 3. Aufl. Stuttg.: Enke 1923. XIV, 488 p. X 6229
- Iványi-Grünwald Béla.** Tizenkilenc kép. Gyoma: Kner 1932. [12] p. 16 t. X 6118
- Jaenicke, Friedrich.** Handbuch der Ölmalerei [1788.] 10. Aufl. Bd 1—2. Bearb. v. Franz Schmid-Breitenbach. Esslingen: Naeff 1923. 236; 102 p. 82056
- Kopp Jenő.** Borsos József 1821—1883. Dissz. Bp. Pécs: Dunántul egyet.-ny. 1931. 62 p. R 75 Borsos József
Bibliográfia: p. 62.
- Leonardo da Vinci.** Le carton Plettenberg-Esterházy de Leonardo da Vinci pour »La vierge, l'enfant Jésus et sainte Anne« sera vendu le 25. III. 1922. au Musée Ernst. Bp.: Légrády 1922. 7 p. 4 t. X 6125
Bibliographie: p. 7.
- Löwy, Emanuel.** Polygnot. Ein Buch von griechischer Malerei. Bd. 1—2. Wien: Schroll 1929. 81330
- Mauclair, Camille.** Les maitres de l'impressionnisme. Leur esthétique, leurs oeuvres. Paris: Ollendorff [1924.] 260 p. 31 t. (Bibliothèque d'art.) 82025
- Pfuhl, Ernst.** Meisterwerke griechischer Zeichnung und Malerei. München: Bruckmann 1924. VII, 90 p. 126 t. X 6162
- Puskás Lajos.** A magyar falfestés árpádkori emlékei. Dissz. Bp.: Pestvidéki ny. 1932. 32 p. 5 t. R 750.52(439)889:1301
- Siren, Oswald.** Toskanische Maler im XIII. Jahrhundert. Berlin: Cassirer 1922. 340+ [11] p. 65 t. X 6111
- Szőnyi István.** Tizenhat kép. Bp.: Korvin, Corona 1932. [10] p. 16 t. X 6119

75 Festészet

Malerei — Painting

- Aba-Novák Vilmos.** Huszonnégy kép. Gyoma: Kner 1932. [12] p. 16 t. X 6117
- Balás Piri László.** A magyar történeti festészet a XIX. században. Dissz. Bp. 1932. 76 p. 6 t. 81623
- [Beltrami, Luca].** Leonardo e i disfattisti suoi Per Polifilo. Append. »Leonardo architetto«. Milano: Treves 1919. XV, 214 p. 28 t. 80548
- Beltrami, Luca.** Documenti inediti per la storia della »Vergine delle Rocce« di Leonardo da Vinci. Milano: Allegretti 1918. 30 p. 80540
- Costantini, Vincenzo.** La pittura in Milano. Milano: Podrecca 1921. 215 p. 40 t. 80552

Trubetzkoy, Eugen N. Fürst. Die religiöse Weltanschauung der altrussischen Ikonmalerei. Übers. v. Georg v. Arseniew. Hg. & eingeleit. v. Nikolaus v. Arseniew. Paderborn: Schöningh 1927. XI, 99 p. **80617**

Venturi, Adolfo. Leonardo da Vinci pittore. Bologna: Zanichelli 1920. 197 p. 69 t. (Publ. dell'Ist. Vinciano in Roma, 2.) **80547**

76 Grafika

Graphik — Graphics

Boerner, C. G. Kunsthändler. Kupferstichsammlung Dr. ing. h. c. C. G. A. M. A. N. n. h. e. i. m. Lpzg: Selbstverl. 1926. 107 p. [1 &] XXXII t. (Versteigerungskatalog, CL.) **q 091/304**

Geiger, Joh. Nep. Historische Handzeichnungen. Texte von Gustav Adolf S c h i m m e r. Wien: Staatsdr. 1861. [2], 130 p. 90 t. **q 09/281**

Glaser, Curt. Die Graphik der Neuzeit. Vom Anfang des XIX. Jahrhunderts bis zur Gegenwart. Berlin: Cassirer 1922. IX, 585 p. **X 6097**

Gusmann, Pierre. Gravure sur bois et taille d'épargne. Historique et technique. Paris: Floury 1933. 232 p. (L'art de la gravure.) **81180**

Ligeron, René. La gravure originale en couleurs. Préf. de H. R i c h e. [1923.] 2. ed. revue et corrigée. Paris: Lefranc 1924. V, 173 p. 5 t. **82003**

Singer, Hans W. Handbuch der Kupferstichsammler. Technische Erklärungen, Ratschläge für das Sammeln und das Aufbewahren. [1916.] 2. Aufl. Lpzg: Hiersemann 1922. XIII, 201 p. 11 t. **82105**

Struck, Hermann. Die Kunst des Radierens. Berlin: Cassirer 1923. 331 p. **X 6164**

Thireau, Maurice. L'art moderne et la graphique, suivi de considérations sur l'art et la technique typographique. Paris: Émile-Gilbert 1930. 131+[6] p. **80383**

77. Fénykép. Film

Photographie. Film — Photography. Film

Mendel, G[eorg] Victor. Ins Zaubereich des Films. Berlin: Bong 1930. 326 p. (Bongs Jugendbücherei.) **81927**

Miethe, A[dolf]. Künstlerische Landschaftsphotographie. Zwölf Kapitel z. Ästhetik photographischer Freilichtaufnahmen. Neu bearb. v. O[tto] M e n t e [1897.] 6—7. Aufl. Halle (Saale): Knapp 1928. VII, 142 p. **X 6231**

Recht, Camille. Die alte Photographie. Vorw. v. Iwan G o l l. Paris: Jonquières 1931. XV, 144+19 p. **X 6261**

78 Zene

Musik — Music

Abert, Hermann. Goethe und die Musik. Stuttg.: Engelhorn 1922. 127 p. **81935**

Adler, Guido. Richard Wagner. Vorlesungen. [1904.] 2. Aufl. München: Drei Masken-Verl. 1923. X, 382 p. **81960**

Bie, Oscar. Die neuere Musik bis Richard Strauss. [1906.] 3. Aufl. Lpzg: Kistner & Siegel 1925. 120 p. 31 t. (Die Musik, 33-34.) **82051**

Cassirer, Fritz. Beethoven und die Gestalt. Ein Kommentar. Stuttg.: Deutsche Verl.-Anst. 1925. XII, 258 p. **X 6230**

Combarieu, J[ules]. Histoire de la musique. Des origines au début du 20e siècle. T. 1—3. Paris: Colin 1919—1920. **80190**

1. Des origines à la fin du 16e siècle. 1920. X, 651 p. Bibliographie: p. 651.

2. Du 17e siècle à la mort de Beethoven. 1920. 699 p.

3. De la mort de Beethoven au début du 20e siècle. 1919. 667 p.

Bibliographie: p. 642.

Csatkai [Andor] André. Beiträge zur Geschichte der Musikkultur in Eisenstadt. Eisenstadt 1931. **R 78(439.053) Kismarton**

Csatkai [Andor] André. Die Haydnreliquien der Wolf-Sammlung. Eisenstadt 1932. **R 78(074)(439.053) Kismarton, Wolf.**

Dobey, Herbert. Die Klaviertechnik des jungen Franz Liszt. Berlin 1932. **R 780.712 Liszt**

Friedländer, Max. Brahms' Lieder. Einführung in seine Gesänge für eine und zwei Stimmen. Berlin: Simrock 1922. XI, 208 p. **80414**

Grünberg, Max. Meister der Violine. Stuttg.: Dtsche Verl.-Anst. 1925. 257 p. **82065**

Haas, Robert. Aufführungspraxis der Musik. Wildpark-Potsdam: Athenaeon 1931. 298 p. 17 t. **X 6120/6**

= Handbuch d. Musikwissenschaft, 6.

- Handbuch der Musikwissenschaft.** Hg. v. Ernst Bücken. [Bd 1.] Wildpark-Potsdam: Athenaion 1927. X 6120
- Haraszti [Emil].** Fétis fondateur de la musicologie comparée. 1932. P 780.711 Fétis
- Haraszti Emil.** Két tanulmány. A vezérmotívum problémája. Jean Benjamin Laborde és a magyar zene. Bp.: Budapesti Hirlap 1924. 103 p. R 781.4
Bibliográfia: p. 98—102.
- Haydn, Joseph.** Katalog der Gedächtnis-ausstellung in Eisenstadt. Eisenstadt 1932. R 78(074)(439.053) Kismarton.
- Huneker, James.** Franz Liszt. Ein Leben in Bildern. München: Rösl 1922. 331 p. 82113
- Huschke, Konrad.** Beethoven als Pianist und Dirigent. Schuster & Loeffler [1919.] 102 p. 82057
- Klebs, Paul.** Von der Melodie und dem Aufbau der musikalischen Formen. Kassel: Oncken 1927. 141 p. 81912
- Leichtentritt, Hugo.** Händel. Stuttg.: Dtsche Verl.-Anst. 1924. 871 p. 82102
- Major Ervin.** Brahms és a magyar zene. A »Magyar táncok« forrásai. Bp.: Arany J. ny. 1933. 11 p. 80579 & R 780.711 Brahms
- Meyer, Fritz.** Berühmte Geigen und ihre Schicksale. Musikalische Plauderei. [1918.] 3. erw. u. verbess. Aufl. Köln a. Rh.: Tonger 1920. 153 p. 25 t. (Tonger's Musikbücherei, 10.) 81926
- Meyer, Kathi.** Das Konzert. Ein Führer durch d. Gesch. des Musizierens in Bildern u. Melodien. Stuttg.: Engelhorn 1925. 166 p. (Musikalische Volksbücher. Sonderreihe.) 82111
Bibliographie: p. 160—163.
- Mies, Paul.** Stilmomente und Ausdrucksstilenformen im Brahms'schen Lied. Lpzg: Breitkopf & Härtel 1923. 147 p. 80457
- Niemann, Walter.** Meister des Klaviers. Die Pianisten d. Gegenwart u. d. letzten Vergangenheit. [1919.] 14. umgearb. Aufl. Berlin: Schuster & Loeffler 1921. 284 p. 81914
- Palestrina, Pierluigi.** Missa papae Marcelli. Eingeleitet v. Alfred Einstein. München: Drei Masken-Verl. 1921. XVII, 47 p. 81938
- Pfordten, Hermann von den.** Deutsche Musik auf geschichtlicher und nationaler Grundlage dargestellt. [1917.] 2. durchges. Aufl. Lpzg: Quelle & Meyer 1920. VIII, 342 p. 15 t. 81890
- Reimann, Heinrich.** Johannes Brahms. [1897.] 6. Aufl. Berlin: Schlesische Verl.-Anst. 1922. 124 p. 80346
- Riemann, Hugo.** Handbuch der Orchestrierung. (Anleitung z. Instrumentieren.) [1902.] 4. Aufl. Berlin: Hesse 1921. 118 p. (Max Hesses Illustr. Handb.) 81931
- Rolland, Romain.** Musiciens d'aujourd'hui. [1908.] 10. éd. Paris: Hachette 1922. 278, [4] p. (Biblioth. d'histoire.) 82585
- Roth, Hermann.** Heinr. Kaspar Schmidt. München: Drei Masken-Verl. 1921. 129 p. (Zeitgenössische Komponisten, 6.) 81915
- Rychnovsky, Ernst.** Smetana. Stuttg.: Dtsche Verl.-Anst. 1924. 359 p. 82104
- Stein, Palma.** Fly my swallow. A merry guide through Hungarian songs and Gipsy music. Bp.: Vajna 1933. 111 p. 81668
- Trocsányi Zoltán.** A nyenyere Magyarországon. Bp. 1933. R 786.1(439)
- Ungarischer Künstler Almanach.** Das Kunstleben Ungarns in Wort und Bild. Chefred. Béla Diósy. Verantw. Red. Julius Vásárhelyi. Bp.: Univers.-Dr. 1929. 399 p. 81003
- Wasielewski, Wilh. Jos.** Die Violine und ihre Meister [1868.] 6. Aufl. von Waldemar von Wasielewski. Lpzg: Breitkopf & Härtel. 1920. XVI, 700 p. 82076
- Weingartner, Felix.** Die Symphonie nach Beethoven. [1898.] 4. Aufl. Lpzg: Breitkopf & Härtel 1926. 100 p. (Breitkopf & Härtels Musikbücher.) 80563
- Wichmann, Heinz.** Der neue Opernführer. Geleitwort v. Max Schillings. Berlin: Franke 1930. 582 p. 12 t. 82067
- Widmann, J. V.** Johannes Brahms in Erinnerungen [1898.] 4. Aufl. Berlin: Paetel 1921. 176 p. 80496
- Wolff, Erich & Carl Petersen.** Das Schicksal der Musik. Von der Antike zur Gegenwart. Breslau: Hirt 1923. 260 p. 81961
- Wörner, Karl.** Beiträge zur Geschichte des Leitmotivs in der Oper. Berlin 1932. P 782(04)

792 Színház

Theater — Theatre

- Bab, Julius.** Der Mensch auf der Bühne. Eine Dramaturgie f. Schauspieler. Bd. 1—2. Berlin: Osterheld 1920. 81492
Bd. 1. Text-Teil. 415 p.
Bd. 2. Szenen-Anthologie. 312 p.

- Bárdos Artúr.** Az új színpad. Bp.: Nyugat 1911. 112 p. **80329**
- Benyovszky Károly.** A szlovenszkói magyar színészet vázlatos története. Bratislava-Pozsony 1933. **R 792(439.31)(09)**
- Bergholz, Harry.** Die Neugestaltung des modernen englischen Theaters 1870—1930. Berlin: Bergholz 1933. XVI, 314 p. **82195**
- Blass, Ernst.** Das Wesen der neuen Tanzkunst. Weimar: Lichtenstein 1921. 48 p. **82072**
- Böhm, Hans (Hg.).** Die wiener Reinhardt-Bühne im Lichtbild. Erstes Spieljahr 1924/1925. Zürich: Amalthea-Verl. 1926. 20 p. 51 t. **82097**
- Feldmann, Walther.** Die Theaterbesucherorganisationen und ihre wirtschaftliche und soziale Bedeutung für das Theater. Diss. Göttingen 1930. Lübeck: Schmidt-Römhild-Dr. 1931. 136 p. **82651**
Bibliographie: p. 9—12.
- Goldschmit, Rudolf K.** Die Schauspielerin. Ihr Weg, ihre Gestalt und ihre Wirkung. Stuttg.: Hädecke 1922. 112 p. 12 t. **82073**
- Gregor, Joseph.** Weltgeschichte des Theaters. Zürich: Phaidon-Verl. 1933. 829 p. 78 t. **82616**
- Jacob, Georg & Hans Jensen.** Das chinesische Schattentheater. Stuttg.: Kohlhammer 1933. XV, 150 p. **A 51.79/1**
- Kerr, Alfred.** Was wird aus Deutschlands Theater? Dramaturgie der späten Zeit. Berlin: Fischer 1932. 18 p. **P 792(43)193***
- Komisajevsky Theodore & Lee Simonsen.** Settings & costumes of the modern stage. London: Reisch 1933. 132 p. (From The Studio.) **X 6270**
- Kranich, Friedrich.** Bühnentechnik der Gegenwart. Bd. 1—2. München: Oldenbourg 1929—1933. **101256**
- Lang, Paul.** Bühne und Drama der deutschen Schweiz im XIX. und beginnenden XX. Jahrhundert. Zürich: Orell Füssli 1924. 223 p. **82083**
- Loewy, Siegfried.** Deutsche Theaterkunst von Goethe bis Reinhardt. Mit einem Anhang: Das alte Wiener Volkstheater. Wien: Knepler 1922. XX, 215 p. **82054**
- Paldamus, F. C.** Das deutsche Theater der Gegenwart. Ein Beitr. z. Würdigung d. Zustände. Bd 1—2. Mainz: Kunze 1857. **80830**
- Richter, Helene.** Unser Burgtheater. Zürich: Amalthea-Verl. 1918. 61 p. **P 792(436.01) Wien**
- Stern, Ernst & Heinz Herald.** Reinhardt und seine Bühne. Eingeleitet v. Hugo v. Hofmannsthal. Berlin: Eysler 1919. 207 p. **81964**
- Widmann, Wilhelm.** Theater und Revolution. Ihre gegenseitigen Beziehungen u. Wirkungen im achtzehnten, neunzehnten u. zwanzigsten Jahrhundert. Berlin: Oesterheld 1920. 190 p. 16 t. **82007**
Bibliographie: p. 181—190.
- Winds, Adolf.** Drama und Bühne. Im Wandel der Auffassung von Aristoteles bis Wedekind. Berlin: Dtsche Verl.-Anst. 1923. 390 p. **82037**
- Witzenetz, Julia.** Le théâtre français de Vienne. (1752—1772.) Szeged: Városi-ny. 1932. X, 138 p. 1 t. (Études françaises, 6.) Bibliographie: p. 129—133. **82348**
[Magyar—francia.]

796 Sport

- Doros György.** A sport szociális és kulturális vonatkozásai. Bp.: Orsz. Testnevelési Tanács 1932. 137, [5] p. (Orsz. testnev. tanács könyvt. LI.) **82627**
Bibliográfia: p. [4].
- Gerhárd Lajos (szerk.)** A magyar sport reneszánszának története 1896-tól napjainkig. 1—4. k. Bp.: Magyar sport pantheonja 1932. (A magy. sport pantheonja, I—IV.) **82118**
1—2. k. Embersportok; Gép- és lovassportok. 430 p.
3—4. k. Ember- és gépsportok; A sport társadalma. 299 p.
- Hye, Käthe.** »Auf und Nieder«. Turnen mit Freude und Humor. Wien: Verl. f. Jugend u. Volk 1933. 175 p. **81548**
- Lehner, Wilhelm.** Die Eroberung der Alpen. Lpzg: Grethlein 1924. XI, 727 p. 52 t. **82136**
- Magyar országos tornaszövetség.** Előírt gyakorlatanyag 1933. évre. Tervezte: Krizmanovich János. Bp. 1932. **R 796.4(439)**
- Neuendorff, Edmund (Hg.).** Die deutschen Leibesübungen. Grosses Handbuch f. Turnen, Spiel u. Sport. Berlin: Andermann 1927. 687 p. 104 t. **81885**
- Pettkó-Szandtner Tibor.** A magyar kocsizás. Bp.: Biró-ny. 1931. 287 p. **81547**
- Trenker, Luis.** Kameraden der Berge. Berlin: Rowohlt 1932. 103 p. 16 t. **79346**

8 Irodalomtudomány

Literaturwissenschaft — Literature

- Grolman, Adolf v.** Literarische Betrachtung. Beitr. z. Praxis d. Anschauung v. Künstler-schicksal u. Kunstform. Berlin: Junker & Dünhaupt 1930. X, 138 p. (Neue Forschung, 6.) **80858**
- Linden, Walther.** Aufgabe einer nationalen Literaturwissenschaft. München: Beck 1933. 65 p. **81814**
- Weltstimmen.** Die schönsten Weltbücher in Umrissen. Stuttg.: Franckh 1927. 200 p. **82138**
- Magyar irodalom**
- Baróti Dezső. Juhász Gyula.** Szeged: Prometheus-ny. 1933. 80 p. (Szegedi fiatalok műv. kollégiuma, 7.) **82257**
- Berczik Árpád. Berczik Árpád.** Bp.: Mérnökök-ny. 1933. 76 p. **R 92.81**
Bibliográfia: p. 71—75.
- Bessenyei György.** A törvények útja. — Tudós társaság. Bp.: Egyet. ny. 1930. 84 p. (Magy. irod. ritkaságok, 1.) **80082**
- Császár Elemér.** A magyar regény története. Bp.: Pantheon 1922. 336 p. (Pantheon ismerettára.) **82227**
Bibliográfia: p. 23—24.
- Czeiner Géza.** Szigligeti társadalmi vígjátékai. Bp.: Sárkány-ny. 1932. 36 p. **R 81 Szigligeti**
- Dedinszky Gizella. Petőfi és Burns.** Dissz. Bp.: Sárkány-ny. 1932. 64 p. (Kir. magy. P. P. tud. egy. angol philológiai int. kiadv., VIII.) **R 81 Petőfi**
- Dézi Lajos.** Magyar történeti tárgyú szép-irodalom. Bp.: Magy. történelmi társ. 1927. 164 p. (A magy. történettud. kézikönyve, I. 4/b.) **82231**
- Dombi Béla.** A drámairás kísérletei Magyarországon a XVI—XVII. században. Pécs: »Dunántul«-ny. 1932. 196 p. **80481**
- Fóti J. Lajos.** A d y Endre világirodalmi jelentősége. Bp. 1931. **R 81 Ady**
- Imre, Szent — Legendája.** Ford. Szegedy János. Magyaráz. ell. Erdélyi László. Bp.: Athenaeum 1930. 47 p. **80235**
- Jeney János. Garay János.** Dissz. Bp. 1932. 111 p. 1 t. (Palaestra Calasantiana, 1.) **81479**
Bibliográfia: p. 104—105.
- Kirkconnell, Watson.** The Magyar muse. An anthology of Hungarian poetry 1400—1932. Ed. and transl. together with specimens from ostiak and vogul. Foreword by Francis Her cz e g. Winnipeg: Kanadai Magyar Ujság Press 1933. 226 p. 1 t. **82467**
- László Irma.** Arany János angol irodalmi kapcsolatai. Pécs: Dunántul-ny. 1932. 102 p. **82358**
- Melich János (szerk.).** A két legrégebb magyar nyelvű nyomtatvány. I. Hegendorff-Sylvester: Rudimenta grammatices donati. Cracoviae 1527. II. Heyden-Sylvester: Puerilium colloq. formulae. Cracoviae 1527. — Adalék Sylvester János működéséhez. Bp.: Magy. nyelvtud. társ. 1912. VII, 64+92 p. **81611**
- Nobl Ilona.** Shakespeare hatása Szigligeti tragédiáira. Pécs: Dunántul-ny. 1932. 76 p. **R 81 Szigligeti**
- Olasz Péter.** A serdülő fiú a magyar regényben. Dissz. Bp.: Korda 1932. 102 p. **82333**
- Perényi József. Pécsi Mária** elbeszélő művei. Bp. 1933. **R 81 Pécsi Mária**
- Pornai Gyula.** Garay János költészetének forrásai. Bp.: Sárkány-ny. 1933. 119 p. **82367**
- Régi magyar folyóiratok szemelvényekben.** (Athenaeum, Életképek, Hölygfutár.) Bp.: Egyet. ny. 1933. 87 p. (Magy. irod. ritkaságok, XXIV.) **80978 & 82490**
- Rexa Dezső. Kazinczy: Napoleon és Mária Lu j z a menyegzőjére. A nagyság és szépség diadalma.** Gyoma: Kner 1932. 4°. 26 p. 4 t. **5564**
- Skala István.** Gróf Széchenyi István és a magyar romanticizmus. Bp.: Egyetemi ny. 1932. 108 p. (Bécsi Collegium Hungaricum füzetei, XI.) **82369**
- Speneder Andor. Kisfaludy Károly.** Bp.: Egyet. ny. 1930. 123 p. (Bécsi Coll. Hung. füzetei, IX.) **82324**
- Szabó Dezső.** Egyenes úton. Bp.: Genius 1933. 215 p. (Szabó D. művei.) **82223**
- Szimon Béla. Kisfaludy Sándor** írói köre. Dissz. Bp.: Juventus-ny. 1933. 131 p. (Palaestra Calasantiana, 2.) **82368 & 81480**
Bibliográfia: p. 127—128.

- Tolnai Gábor.** Erdély magyar irodalmi élete. Szeged: Szegedi fiatalok művészeti kollégiumának kiad. 1933. 143 p. **81869**
- Tormay Cecile (ford.).** Kis magyar legendárium és Szent István királyunk intelmei. Vác: Kapisztrán-ny. 1930. 174 p. **80685**
- Vértessy Miklós.** A magyar dráma 1867—71. Bp.: Kovács 1932. 55 p. **R 81-2 »1867: 1871«**
- Waldapfel Imre.** Gyöngyös-i-dolgozatok. Bp.: Pallas-ny. 1932. 32 p. (Irodalomtörténeti füzetek, 42.) **R 81 Gyöngyösi**
- Fürst Ilona.** Dóczy Lajos mint német író. Egy zsidó írói nemzedék típusa. Bp.: Pfeifer 1932. 108 p. (Német philol. dolg., 50.) Bibliographie: p. 106—107. **82362**
- Goethe und seine Welt.** Samml. Kippenberg. Berlin 1932. **P 83 Goethe (074)**
- Goethe-Feier,** Die — der ungarischen Akademie der Wissenschaften und des ungarischen nationalen Ausschusses für internationale geistige Zusammenarbeit. Bp. 1932. **R 83 Goethe**

Gundolf, Friedrich. Heinrich von Kleist. Berlin: Bondi 1922. 172 p. **82098**

Haenisch, Konrad. Gerhardt Hauptmann und das deutsche Volk. Berlin: Dietz 1922. 191 p. **82080**

Herg, E. Deutsche Sprichwörter im Spiegel fremder Sprachen unt. Berücks. d. Englischen, Französischen, Italienischen, Lateinischen u. Spanischen. Berlin: Gruyter 1933. 130 p. **82519**

Herwig, Franz. Die Zukunft des katholischen Elementes in der deutschen Literatur. Freiburg i. Br.: Herder 1922. [2] p. 24 t. **P 83-4**

Kawerau, Siegfried. Stefan George und Rainer Maria Rilke. Berlin: Curtius 1914. 150 p. **82011**
Bibliographie: p. 150.

Kippenberg, Anton. Eröffnung der Ausstellung »Goethe und seine Welt«. Berlin 1932. **P 83 Goethe**

Landau, Paul. Frauenbriefe der Romantik. Berlin: Bard 1923. 312 p. **82047**

Leitgeb Pál. Az 1848/49-iki szabadságharc a német politikai lírában. Sopron: Soproni sajtóvállalat ny. 1926. 41 p. **R 83-14 : 323.25(439) »1848: 1849«**

Lorenz, Felix. Deutsche Dichter, die unsere Jugend kennen sollte. Berlin: Bong 1922. 434 p. **82062**

Mann, Thomas. Goethes Laufbahn als Schriftsteller. München 1933. **P 83 Goethe**

Muschg, Walter und Rudolf Hunziker (Hg.). Dichtung und Forschung. Festschrift für Emil Ermatinger. Frauenfeld: Huber 1933. XII, 299 p. 1 t. **81377**

Németh Antal. Goethe »Faust«-ja a színpadon. Bp. 1932. **R 83 Goethe 7 Faust: 792**

Poritzky, J. E[lias]. Phantasten und Denker. München: Rössl 1922. 440 p. (Probleme & Porträts.) **81925**

Angol irodalom

Chesterton, G. K. Robert Louis Stevenson. London: Hodder & Stoughton 1929. 259 p. **80336**

Gauger, Rudolf. Amerikanergestalten in der englischen Literatur der Gegenwart. Diss. Tübingen 1932. Bochum-Langendreer: Pöppinghaus-Dr. [4], 141 p. **82634**
Bibliographie: p. 139—140.

Knight, Grant C. American literature and culture. New York: Long & Smith 1932. X, 532 p. **80721**
Bibliography: p. 493—497.

Schmidt Miklós. Webster tragikus művésze. Bp.: Kovács 1932. 56 p. (Kir. magy. P. P. tud.-egy. angol philológiai intézetének kiadv., IX.) **R 82 Webster**
Bibliográfia: p. 54—55.

Német irodalom

Bartels, Adolf. Einführung in das deutsche Schrifttum für deutsche Menschen. Lpzg: Koehler & Amelang 1933. [8], 604 p. **82414**

Bergmann, Alfred. Das Welt-Echo des Goethejahres. Weimar: Böhlau 1932. 156 p. **81389**

Beyer-Fröhlich, Marianne. Pietismus und Rationalismus. Lpzg: Reclam 1933. 303 p. 1 t. **75871/7**
= Deutsche Literatur. Reihe 25. Dtsche Selbstzeugnisse. Bd. 7.

Brand, Guido K. Werden und Wandlung. Eine Geschichte der deutschen Literatur von 1880 bis heute. Berlin: Wolff 1933. [4], 572 p. 48 t. **K 8300/14**

Chapiro, Joseph. Gespräche mit Gerhart Hauptmann. Berlin: Fischer 1932. 231 p. **80484**

Specht, Richard. Arthur Schnitzler. Der Dichter und sein Werk. Berlin: Fischer 1922. 349 p. 4 t. **81953**

Sternheim, Carl. Lutetia. Berichte über europäische Politik, Kunst und Volksleben 1926. Berlin: Zsolnay 1926. 129 p. **82017**

Trostler József. Goethe und die neuere ungarische Literatur. Bp. 1932. **R 83 Goethe:81**

Vogel, Theodor. Gott, Gemüt und Welt. Goethes Selbstzeugnisse über seine Stellung z. Religion u. z. religiös-kirchlichen Fragen. [1888.] 5. Aufl. Lpzg: Teubner 1922. VI, 256 p. **81948**

Wagner, Albert Malte. Lessing. Das Erwachen des deutschen Geistes. Lpzg: Horen-Verl. 1931. 276 p. **81176**

Wassermann, Jakob. Deutsche Charaktere und Begebenheiten. Bd 1—2. Wien: Rikola-Verl. 1924. **81950**

Francia irodalom

Bédier, Joseph. Les légendes épiques. Recherches sur la formation des chansons de geste. Tom. 1—4. [1907.] 3. éd. Paris: Champion 1926. X, 465; 471; 481; 512. p. **82512**

Horváth Károly Antal. Étienne Jodelle. Bp.: Szerző 1932. 191+22 p. (Biblioth. de l'Institut français à l'univers. de Budapest, 22.) **82357**
Bibliográfia: p. 182—186.

Kozma Antal. Fénelon Télémaque-jának egy XVIII. századi magyar verses feldolgozása. Pécs 1932. **R 84 Fénelon**

Morent Regina. A lélekanalízis a XVII. század hősi regényeiben és a társaséletben. Bp.: Sárkány-ny. 1933. 91 p. (Bibl. de l'Inst. français à l'Univers. de Budapest, 24.) **R 84—31»16**
Bibliográfia: p. 90—91.

Raabstern Béla. A szerelem lélektana Marcel Proust művében. Bp.: Sárkány-ny. 1932. 80 p. (Bibliothèque de l'Institut français à l'Univers. de Budapest, 21.) **R 84 Proust**
Bibliográfia: p. 79.

Rabelais, [François]. Oeuvres. Éd. conforme aux derniers textes, revus par l'auteur avec les variantes de toutes les éditions originales. Notice et glossaire par Pierre Jannet. T. 1—7. Paris: Flammarion [1868.] (Nouv. coll. Picard-Jannet.) **81491**
Tom. 1. Gargantua. VIII, 200 p.
2—5. Pantagruel. 183; 245; 272; 183 p.
6. Pantagruel in prognostication [etc.] 250 p.
7. Notices Document biogr. Glossaire. LXXIV, 228 p.

Stendhal, Friedrich v. [Henri Beyle]. Gedanken, Meinungen, Geschichten a. d. Büchern über Mozart, Rossini, Bonaparte. Literatur, Länder und Leute. Ausgew. u. übers. v. Arthur Schurig. Lpzg: Insel-Verl. 1928. 706 p. 1 t. **80953**

Egyéb irodalmak

Adler, [Paul] & [Michael] Revon. Japanische Literatur. [1919.] [Dtsche Ausg. übers. u. verm. v. Paul Adler. Bd 1—2.] Frankfurt a. M.: Frankfurter Verl.-Anst. [1925.] **80169**

Bd. 1. Geschichte u. Auswahl. 430 p.
Bd. 2. Adler: Sachwörterbuch. 138 p.

Alt-Mexikanische Hymnen. Nachdichtungen v. Justus Wolfram Schottelius u. Richard Freund. Jena: Diederichs 1928. 110 p. 1 t. **81426**

Barthos Imre. A hazai latinnyelvű irodalom Bessenyei és Kazinczy korában. Székesfehérvár: Deutsch-ny. 1932. 48 p. **R 87(439)**

Bibliográfia: p. 45—46.

Calabro, Paolo. Compendio di letteratura italiana. Ad uso degli stranieri. Bp.: Stádium 1930. 151 p. **82426**

Calabro, Paolo. Profili di scrittori contemporanei. Bp.: Franklin 1933. 47 p. **P 85»19**

Croce, Benedetto. Ariost, Shakespeare, Corneille. Übertr. v. Julius Schlosser. Zürich: Amalthea-Verl. 1922. 396 p. 3 t. (Amalthea-Bücherei, 26.) **81940**

Dostojewskij, Fjedor. Ein russisches Evangelium. Aufzeichnungen, Gespräche und Predigten des Staretz Sossima. Berlin: Furche-Verl. 1922. 78 p. **81134**

Dörfler M. Sándor. Quintilián és a magyar nyelvújítás. Bp.: Sárkány-ny. 1931. 225 p. **82360**
Bibliográfia: p. 219—224.

Fülöp-Miller, René & Friedrich Eckstein (Hg.). Der unbekannte Dostojewski. München: Piper 1926. XV, 536 p. **59383**

Garsin, Vsevolod. Nadezda Nikolajevna. Berlin: Berger 1920. 111 p. **A 47.81/178**

Gilgamish éposz. The epic of Gilgamish. Text, transl. and notes by R. Campbell Thompson. Oxford: Clarendon pr. 1930. 94 p. 30 t. **Aq 50.82/7**

Grellmann, Hans. Finnische Literatur. Breslau: Hirt 1932. 88 p. (Jedermanns Bücherei.) **81165**

Heimeran, Ernst. Antike Weisheit für moderne Menschen. Lateinisch-griechisch-deutsch. München: Heimeran 1932. 146 p. **81463**

Mereschkowskij, Dimitrij. G o g o l. Sein Werk, sein Leben und seine Religion. Übers. v. Alexander E l i a s b e r g. München: Müller 1914. 215 p. **80732**

Módi Mihály. K a l l i m a c h o s első himnuszának kelte. Győr: Szabó & Uzsaly 1933. 9 p. (Győri m. kir. áll. leánygimn. értesítőjéből.) **R 88 Kallimachos**

Thurneysen, Eduard. D o s t o j e w s k i. [192?] 4. Aufl. München: Kaiser 1930. 77 p. **80525**

9 Történelem

Geschichte — History

Astholz, Hildegard. Das Problem »Geschichte« untersucht bei Johann Gustav D r o y s e n. Berlin: Ebering 1933. 217 p. (Hist. Studien 231.) **81805**

Breysig, Kurt. Naturgeschichte u. Menschen-geschichte. Breslau: Marcus 1933. XXXII, 675 p. **81678**

Csuday Jenő. Nemzeti történetírásunk téves útjai. Bp. 1932. **R 9.439(04)**

Fehling, Maria. B i s m a r c k s Geschichtskennntnis. Stuttg.: Cotta 1922. 126 p. **81965**

Harsin, Paul. Comment on écrit l'histoire. Paris: Droz 1933. 152 p. (Bibl. scientifique belge.) **82206**

Heussi, Karl. Die Krisis des Historismus. Tübingen: Mohr 1932. IV, 104 p. **80918**

Landsberg, Paul Ludwig. Die Welt des Mittelalters und wir. Geschichtphil. Versuch über d. Sinn eines Zeitalters. [1922.] 3. Aufl. Bonn: Cohen 1925. 125 p. **82082**

Menghin, Oswald. Die Fortschritte der prae-historischen Kulturkreislehre. Extrait. Paris 1931. **P 309(12)**

Marcuse, Alexander. Die Geschichtsphilosophie Auguste C o m t e s. Stuttg. 1932. **P 901 Comte**

Nemzetközi kongresszusok. L'histoire polonaise du XIXe et du XXe siècle. VIIe congrès international des sciences historiques. Varsovie 1933. Varsovie: Société polonaise d'histoire 1933. 37 p. **A 47.95/45**

Nitzschke, Heinz. Die Geschichtsphilosophie Lorenz von S t e i n s. München: Oldenbourg 1932. 145 p. (Beiheft d. Historischen Zeitschrift, 26.) **81899**

Olay [Ferenc], François. Un maître français de l'histoire hongroise: Edouard S a y o u s. Bp.: Fédération nat. hongr. 1933. 98 p. Bibliographie: p. 87—95. **80878**

Palmblad, Harry V. E. S t r i n d b e r g's conception of history. New York: Columbia univers. pr. 1927. [12], 196 p. **82394**
Bibliography: p. 194—196.

Pethő Sándor. S z e k f ű Gyula történetírása. 1933. **R 901 Szekfü**

Világtörténet

Brandt, Rolf. So sieht die Weltgeschichte aus... Hamburg: Hanseatische Verl.-Anst. 1926. 233 p. **81974**

Freytag-Loringhoven, [Hugo]. Angewandte Geschichte. Berlin: Gruyter 1920. VIII, 233 p. **81971**

Goetz, Walter. Die Entstehung des Weltstaatensystems. Bearb. v. —, Felix S a l o m o n, Hermann W ä t j e n [etc.]. Berlin: Propyläen-Verl. 1933. XXIV, 623 p. 32 t. = Propyläen Weltgeschichte, 9. **101295/9**

Koch, Julius. Geschichte der neuesten Zeit vom Westfälischen Frieden bis zur Gegenwart. [1905.] 3. Aufl. Lpzg: Teubner 1915. X, 346 p. **81905**

Langsam, Walter Cosuelo. The world since 1914. New York: Macmillan comp. 1933. XIV, 723 p. 15 t. **81701**
Bibliography: p. 661—693.

Schilling, Heinar. Weltgeschichte. Ereignisse und Daten v. d. Eiszeit bis heute. Berlin: Kiepenheuer 1933. VIII, 824 p. 16 t. **82734**

Swain, Joseph Ward. Beginning the twentieth century. A history of the generation that made the war. New York: Norton 1933. XI, 631 p. 14 t. **82160**

Wells, H. G. Die Weltgeschichte in 580 Bildern. Berlin: Zsolnay 1930. 112 p. 575 t. **82444**

Ókori történet

- Auerbach, Elias.** Wüste und gelobtes Land. Geschichte Israels von den Anfängen bis zum Tode Salomo s. Berlin: Wolf 1932. XII, 307 p. 18 t. **A 50.94/102**
- Boulton, W. H.** Assyria. London: Low, Marston [1933.] VII, 183 p. 9 t. (The ancient lands and bible ser., 4.) **A 50.94/103**
- Boulton, W. H.** Babylonia. London: Sampson [193?] 186 p. **A 50.94/98**
- Breloer, Bernhard.** Alexanders Kampf gegen Poros. Ein Beitr. z. indischen Geschichte. Stuttg.: Kohlhammer 1933. XII, 208 p. 2 t. (Bonner orientalist. Studien, 3.) Bibliographie: p. XI—XII. **A 54.90/23**
- Hirschberg, Hans.** Studien zur Geschichte Esarhadons, König von Assyrien (681—669). Diss. Berlin. Ohlau i. Schl.: Eschenhagen 1932. 72 p. 6 t. **A 50.94/101**
- Lamer, Hans.** Wörterbuch der Antike. Mit Berücksichtigung ihres Fortwirkens. Von: —, Ernst Bux & Wilhelm Schöne. Lpzg: Kröner 1933. XI, 784+32 p. **81861**
- Rogers, Robert William.** A history of ancient Persia. New York: Scribner 1929. XV, 393 p. 37 t. **A 55.93/3**
- Rose, J. Holland.** The Mediterranean in the ancient world. Cambridge: Univers. pr. 1933. XI, 184 p. 2 t. **81468**
- Sellin, Ernst.** Geschichte des israelitisch-jüdischen Volkes. Bd 1—2. Lpzg: Quelle & Meyer 1924. **81887**
1. Von den Anfängen b. z. babylonischen Exil. [4], 327 p.
2. Vom babylonischen Exil bis zu Alexander d. Grossen. 1932. [8] 197 p.
- Weigall, Arthur.** Marc-Antoine. Sa vie et son temps. Paris: Payot 1933. 543 p. **81645**
- Weigall, Arthur.** Nero emperor of Rome. London: Butterworth 1933. 319 p. (Keystone library.) **82658**
- Wölcken, Ulrich.** Alexander d. Grosse. Lpzg: Quelle & Meyer 1931. VIII, 315 p. **A 49.99/91**

Európa története

- Bainville, Jacques.** Histoire de deux peuples continuée jusqu'à Hitler. Paris: Fayard 1933. 252 p. **81863**
- Bartoniék Emma.** A középkor. Bp.: Magy. Szemle társ. 1933. 80 p. (Kincstár, 14.) **82493**

- Boor, Helmut de.** Das Attila bild in Geschichte, Legende und heroischer Dichtung. Bern: Francke 1932. 51 p. (Neujahrsblatt d. Literarischen Gesellsch. Bern, Neue Folge, 4.) **78419**
- Brackmann, Albert.** Die Anfänge der Slavenmission und die Renovatio Imperii des Jahres 800. Berlin 1931. **Pq 9.4»08***
- Fromme, Franz.** Irlands Kampf um die Freiheit. Berlin: Siemens 1933. 179 p. 2 t. **82269**
Bibliographie: p. 169—170.
- Jackson, J. Hampden.** Europe since the war. Sketch of political development 1918—1932. London: Gollancz 1933. 144 p. 1 t. **80947**
Bibliography: p. 143—144.
- Krofta, Kamil.** Geschichte der Tschechoslowakei. Übers. v. Camill Hoffmann. Berlin: Reiss 1932. 168 p. 4 t. **81257**
Bibliographie: p. 165—168.
- May, Arthur.** The age of Metternich 1814—1848. New York: Holt 1933. X, 126 p. **81687**
Bibliography: p. 113—119.
- Nowak, Karl Friedrich.** Chaos. München: Verlag f. Kulturpolitik 1923. 353 p. 1 t. **81521**
- Tschuppik, Walter.** Die tschechische Revolution. Lpzg: Tal 1920. 98 p. **81535**

Német történet

- Brandi, Karl.** Deutsche Geschichte. [1918.] 2. Aufl. Berlin: Mittler 1919. XIV, 297 p. Bibliographie: p. 239—262. **81966**
- Haller, Johannes.** Die Aera Bülow. Eine historisch-politische Studie. Stuttg.: Cotta 1922. IX, 152 p. **82090**
- Hegemann, Werner.** Entlarvte Geschichte. Lpzg: Hegner 1933. 262 p. **81867**
- Hürlimann, Martin (Hg.).** Die Residenzstadt Potsdam. Berichte und Bilder. Unter Mitarb. v. Paul Ortwin Rave. Berlin: Atlantis-Verl. 1933. 336 p. **81173**
- Kloeber, Wilhelm v.** Vom Weltkrieg zur nationalen Revolution. Deutsche Geschichte 1914—1933. München: Oldenbourg 1933. 142 p. 1 t. **81819**
- Kürenberg, Joachim v.** 14 Jahre — 14 Köpfe. Betrachtung der kleinen Vergangenheit. Berlin: Universitas-Verl. 1933. 223 p. **81870**
Bibliographie: p. 221—223.

- Pastenaci, Kurt.** Das viertausendjährige Reich der Deutschen. Ein Geschichtsbild d. nationalen Revolution. Berlin: Kemmesies 1933. 264 p. **82457**
Bibliographie: p. 259—261.
- Radezun, Willi.** Das englische Urteil über die Deutschen bis zur Mitte des 17. Jahrhunderts. Berlin: Ebering 1933. 220 p. (Germ. Studien, 136.) **81808**
- Schüssler, Wilhelm.** Bismarcks Sturz. [19??] 2. Aufl. Lpzg: Quelle & Meyer 1922. XII, 327 p. **81898**
- Siegel, Alfons.** Gustav III. von Schweden und die preussische Politik nach dem Tode Friedrichs des Grossen. Erlangen: Palm & Enke 1933. [6], 193 p. 1 t. (Erlanger Abhandl. z. mittleren u. neueren Gesch., 18.) **81984**
Bibliographie: p. 189—190.
- Sobieski, Waclaw.** Der Kampf um die Ostsee von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart. Lpzg: Market & Petters 1933. VI, 268 p. (Schriften d. Baltischen Instituts, 13.) **81422**
- Voigt, H. G.** Heinrichs I. Ungarnsieg im Jahre 933. Querfurt: Jaeckel 1933. 110 p. 3 t. (Zwischen Saale und Unstrut, 2.) **82202**

Osztrák történet

- Bibl, Viktor.** Geschichte Österreichs im XX. Jahrhundert. Lpzg: Steyrermühl Verl. [1933.] 110 p. **82420**
Bibliographie: p. 109—110.
- Cecil, Algernon.** Metternich 1773—1859. A study of his period and personality. London: Eyre & Spottiswoode 1933. X, 344 p. 5 t. **80714**
Bibliography: p. 333—334.
- Gopcevic, Spiridion.** Österreichs Untergang. Die Folge v. Franz Josefs Missregierung. Berlin: Siegismund 1920. 343 p. **81541**
- Grauer, Karl Johannes (Hg.).** Marco d'Aviano, sein Werk und seine Zeit. Festschrift z. 250. Jahrestag d. Türkenbefreiung. Hg. v. —, Ernst Karl Winter, H. K. Zessner-Spitzenberg. Wien: Gsur 1933. 184 p. 15 t. **82689**
Bibliographie: p. 173—180.
- Lorenz, Reinhold.** Türkenjahr 1683. Das Reich im Kampf um d. Ostraum. [1933.] 2. Aufl. Wien: Braumüller 1934. XII, 272 p. 8 t. **82194**
Bibliographie: p. 269—272.
- Prüger, Josef.** Wien im Türkensturm 1683. Wien: Österr. Bundesverl. f. Unterricht, Wiss. u. Kunst 1933. 112 p. **82303**
- Robert, André.** L'idée nationale autrichienne et les guerres de Napoléon. L'apostolat du baron de Hormayr et le salon de Caroline Pichler. Paris: Alcan 1933. XIX, 603 p. **81707**
- Schaeffer, Fr. B. Metternich.** Bielefeld: Velhagen & Klasing 1933. 131 p. (Monographien z. Weltgeschichte, 35.) **82458**
- Weihstihanyi v. Mainprugg, Franz Ritter.** Belagerung und Entsatz von Wien 1683. Graz: Leykam 1933. [4], 80 p. 7 t. **82190**

Lengyel történet

- Halecki, O[skar].** La Pologne de 963 à 1914. Essai de synthèse historique. Préf. de Alfred Coville. Paris: Alcan 1933. XV, 348 p. 1 t. (Bibl. d'histoire contemporaine.) **A 47.95/43**
- Morton, J. B.** Sobieski, roi de Pologne. 1629—1696. Paris: Payot 1933. 296 p. **A 47.95/41**
- Nemzetközi kongresszusok.** La Pologne au VIIIe congrès international des sciences historiques. Varsovie 1933. Vol. 1—2. Varsovie: Soc. Polonaise d'Histoire 1933. 446 p. 10 t.; 311 p. 2 t. **A 47.95/44**

Magyar történet

- Balogh József.** A magyar királyság megalapításának világpolitikai háttere. Bp. 1932. **R 321.09(439)**
- Breznay Imre.** Eger a XVIII. században. 1. k. Eger: Egri-ny. 1933. **81641**
- Darkó [Jenő].** Byzantisch-ungarische Beziehungen in der zweiten Hälfte des XIII. Jahrhunderts. Weimar 1933. **Rq 9.439»12»**
- Eckhart Ferenc.** Magyarország története. Bp.: Káldor 1933. 325 p. **81412**
Bibliográfia: p. 317—324.
- Erdélyi László.** Anonymus, III. Béla jegyzője. Szeged 1933. **R 92.901(439) Anonymus**
- Erdélyi László.** Krónikáink atyja Kézai. Szeged 1933. **R 9.439(003)**
- Erdélyi László.** Praktikus magyar történelem. Szeged: Szerző 1931. 161 p. **80480**

Győry János. A kereszténység védőbástyája. Magyarország képe a XVI. századi francia irodalomban. Bp.: Dunántúl egyet. ny. 1933. 62 p. (Minerva kvttár, XLII.)

R 9.439»15«

Hajdu János. E ö t v ö s József báró első minisztersége (1848.). Bp.: Akadémia 1933. VIII, 283 p.

81417

Hodinka Antal. Négy egykorú jelentés az 1704-i pécsi rácz dúlásról. A Magy. Tört. Társ. 1932. dec. 4-i pécsi kirándulása alkalmából. Pécs: Pécsi irod. r.-t. [1932.] 59 p. [Magyar, német és latin.] R 9.439.016Pécs»1704«

Hunyadi Ferenc. Cegléd 1870-től napjainkig. Cegléd 1931.

Rq 9.439.049 Cegléd

Iványi Béla. Eperjes szabad királyi város levéltára. 1245—1526. Szeged: Városi ny. 1931. 240 p. (Acta litt. ac scient. reg. univ. hung. Francesco Josephinae, 2.)

81637

Krasztina Lajos. Csákvár története. Csákvár: [Szerző] 1932. 168 p.

80907

Pásztor József. Hevesmegye várai. 1. k. Gyöngyös: Hangya-ny. 1933.

82323

1. k. [Ágasvár — Tarnaszentmária.] 135 p.

Paumès, [Eugène]. Arpad blessé ou la Hongrie nouvelle. Préf. de Wladimir D'O m m e r s s o n. Paris: D'Hartoy 1932. XIV, 158 p. (Les problèmes contemporains.)

80595

Rapp, J. Jánoshalma története. Bp.: Pátria-ny. 1927. 107 p. 2 t.

80259

Réthey [Ferencné]. La Hongrie. Rempart de l'Occident et clef de l'Orient. [193?] Rq 9.439

Szabó Dezső (szerk.). A magyarországi úrbérendezés története M á r i a T e r é z i a korában. 1. k. Bp.: Magyar történelmi társulat 1933. (Magyarország újkori történetének forrásai.)

81706

Szende Zoltán. A magyar katasztrófa 1918—19. Fejezet a nagy világegészből. Bp.: Madách kvkiadó 1933. 179 p.

81266

Tokay Lajos. Magyarország kormányzata a Jagellókorban. Békés: Petőfi-ny. 1932. 191 p.

82455

Bibliográfia: p. 188—191.

Wedding, Georg. Die Ungarnschlacht bei Riade-Merseburg im Jahre 933. Merseburg: Selbstverl. 1933. 27 p. 2 t.

R 9.43»09«

Francia történet

Kaiser, Karl. Napoleon III. und der polnische Aufstand von 1863. Beitr. z. Gesch. d. öffentl. Meinung in Frankreich. Diss. Berlin-Charlottenburg: Hoffmann 1932. XVI, 165 p.

A 47.95/38

Bibliographie: p. VIII—XVI.

Marcks, Erich. England und Frankreich während der letzten Jahrhunderte. Stuttg.: Deutsche Verl.-Anst. 1923. 47 p.

P 327(42): (44) »15:19«

Mornet, Daniel. Les origines intellectuelles de la révolution française (1715—1787.) Paris: Colin 1933. 552 p.

81682

Bibliographie: p. 505—548.

Seignobos, Charles. Histoire sincère de la nation française. Essai d'une histoire de l'évolution du peuple français. [19??] 10. éd. Paris: Rieder 1933. XII, 520 p.

80950

Olasz történet

Berri, Gino. La gesta di Fiume. La gloriosa entrata D'A n n u n z i o governatore. Firenze: Bemporad 1920. 220 p. 10 t. (I libri d'oggi.)

63994

Marriott, J. A. R. The makers of modern Italy. Napoleon-Mussolini. Oxford: Clarendon pr. 1931. XII, 228 p.

80591

Bibliography: p. 223—224.

Rodocanachi, E. Histoire de Rome. Les pontificats d'A d r i a n VI. et de Cl é m e n t VII. Paris: Hachette 1933. 292 p. 32 t.

X 6193

Sandonà, Augusto. L'irredentismo nelle lotte politiche e nelle contese diplomatiche italo-austriache. Vol. 1. Bologna: Zanichelli 1932. (Collana del Museo Trentino del risorgimento.)

81093

Vol. 1. 1866—1882. XII, 289 p.

Orosz történet

Fleischhacker, Hedwig. Russland zwischen zwei Dynastien (1598—1613). Eine Untersuchung ü. d. Krise i. d. obersten Gewalt. Baden: Rohrer 1933. 207 p. (Studien z. osteurop. Gesch.)

A 47.90/118

Bibliographie: p. 204—207.

Graham, Stephen. I v a n the Terrible. Life of I v a n IV of Russia called the Terrible. London: Benn 1932. XII, 13—319 p.

A 47.92/87

- Milioukov, Paul.** Histoire de Russie. T. 1—2. Par: —, Ch. Seignobos & L. Eisenmann. Paris: Leroux 1932. A 47.90/117
Tom. 1. Des origines à la mort de Pierre le Grand. VII, 435 p.
Tom. 2. Les successeurs de Pierre le Grand. p. 440—825.

- Vassilyev, A. T.** The Ochrana. The Russian secret police. Intr. by René Fülöp-Miller. London: Harrap 1930. 320 p. A 47.32/298

Balkán történet

- Giesche, Richard.** Der serbische Zugang zum Meer und die europäische Krise 1912. Stuttgart: Kohlhammer 1932. X, 84 p. (Beitr. z. Gesch. d. nachbismarck. Zeit u. d. Weltkriegs, 16.) A 49.97/167

- Haumant, Emile.** La formation de la Yougoslavie. (XV—XIXe siècles.) Paris: Bossard 1930. XI, 752 p. (Inst. d'études slaves de l'Univers. de Paris, Coll. hist., V.) A 49.97/169

- Madol, Hans Roger.** Ferdinand de Bulgarie. Préf. de Maurice Paléologue. Paris: Libr. Plon 1933. 311 p. A 49.96/41

- Read, James Morgan.** Das Problem der deutschen Vermittlung beim Ausgang der bosnischen Krise. Berlin: Ebering 1933. 90 p. (Histor. Studien, 229.) 81807
Bibliographie: p. 3—4.

- Tibal, André.** La Roumanie. Préf. de Auguste Gauvani. Paris: Rieder 1930. 154 p. A 49.98/74

- Veress, Andrei (ed.).** Documente privi oare la istoria ardealului, moldovei si tarii-romanesti. Vol. 1—2. Bucuresti: Cartea romaneasca 1929—1930. A 49.98/75

Keleti történet

- Balet, I. C.** Die Mandchurei. Geschichte, Politik, Volkswirtschaft. Ihre Zukunft. Übers. v. Nora Sinnreich. Vorw. v. François de Tesson. Wien: Österr. Journal A.-G. 1932. 207 p. A 51.98/5

- Bernard, Augustin.** Le Maroc. [1922] 7. éd. Paris: Alcan 1931. VIII, 481 p. 1 t. A 64.90/1

- Cumming, John (ed.).** Political India 1832—1932. A cooperative survey of century. Oxford: Univ. press. 1932. VIII, 324 p. A 54.32/57

- David, Heinrich.** Zur Politik der Grossmächte im fernen Osten 1894—1902. Eine Studie z. Erklärung d. Vorgänge d. Gegenwart. Zürich: Rascher 1932. 75 p. A 51.32/56
Bibliographie: p. 75.

- Kruus, Hans.** Grundriss der Geschichte des estnischen Volkes. Tartu: Akadeemiline kooperativ 1932. 247 p. A 47.94/19

- Plano Carpini, Johann de.** Geschichte der Mongolen und Reisebericht 1245—1247. Übers. v. Frdr. Risch. Lpzg: Pfeiffer 1930. XVI, 405 p. (Veröff. d. Forschungsinstituts f. vergl. Religionsgeschichte a. d. Univ. Lpzg, II. 1.) A 50.90/52

- Scheel, Helmuth.** Preussens Diplomatie in der Türkei 1721—1774. Berlin: Gruyter 1931. 82 p. 8 t. A 56.90/74

902.6 Archeológia

Archäologie — Archaeology

- Baikie, James.** Egyptian antiquities in the Nile valley. New York: Macmillan comp. 1932. XXVI, 874 p. 31 t. A 62.90/43

- Capart, Jean & Marcelle Werbrouck.** Memphis. A l'ombre des pyramides. Paris: Vromant 1930. XVII, 415 p. Aq 62.90/44

- Csallány Dezső.** A kunszentmártoni avarkori ötvössír. Szentes: [Szerző] 1933. 56 p. 9 t. [Magyar és német.] 81041

- Dobó Árpád.** Inscriptiones ad res Pannonicas pertinentes extra provinciae fines repertae. Pannoniai vonatkozású külföldi feliratok. Bp.: Egyetemi-ny. 1932. 27 p. (Dissertationes Pannonicae, I. 1.) 80460

- Fettich Nándor.** A szilágysomlyói második kincs. Bp.: Magy. Nemz. Múzeum régészeti osztálya 1932. 72+2] p. 32 t. (Archeologia hungarica, VIII.) X 6116
[Magyar—német.]

- Germania Romana.** Ein Bilder-Atlas. Hg. v. der Römisch-germanischen Kommission des Deutschen archäolog. Instituts. [Bd 1—2.] [1922.] 2. erw. Aufl. Bamberg: Buchner 1924. X 6269

Bd. 1. Text:

I. Die Bauten d. röm. Heeres. Mit Erläuterungen v. Friedrich Koepf. 52 p.

II. Bürgerliche Siedlungen. Erläuterungen v. Friedrich Drexel. 34 p.

III. Die Grabdenkmäler. Erläuterungen v. Friedrich Koepf. 56 p.

IV. Die Weihedenkmäler. Erläuterungen v. Friedrich Koepf. 66 p.

V. Kunstgewerbe u. Handwerk. Erläuterungen nach d. 1. Aufl. v. Friedrich Drexel, bearb. v. Maria Bersu. 34 p.

Bd. 2. Tafeln. 209 p.

Hölscher, Uvo. Medinet Habu. Ausgrabungen des Oriental Institutes d. Universität Chicago. Lpzg: Hinrichs 1933. 58 p. 29 t. = Morgenland, 24. **A 50.08/11/24**

Judeich, Walther. Topographie von Athen. [1905.] 2. neubearb. Aufl. München: Beck 1931. XII, 473 p. 28 t. (Handbuch d. Altertumswissenschaft, III, 2. 2.) **81431**

Keil, Josef. Ephesos. Ein Führer durch die Ruinenstätte und ihre Geschichte. [1915.] 2. Aufl. Wien: Filser 1930. VI, 110 p. 2 t. (Österr. Archeolog. Inst.) **80166**

Khun de Prorok, B. Graf. Göttersuche in Afrikas Erde. Fünf Jahre Ausgrabung in Karthago, Utica und der Sahara. Lpzg: Brockhaus 1928. 259 p. 44 t. **A 61.90/5**

Lamer, Hans. Römische Kultur im Bilde. Lpzg: Quelle & Meyer 1933. 4+96+63 p. (Wissenschaft u. Bildung, 81.) **81797**

Moora, H. Die Vorzeit Estlands. Tartu: Akadeemiline kooperativ 1932. 90 p. **A 47.94/20**

Párducz Mihály. A nagy magyar Alföld római-kori leletei. Szeged: Városi ny. 1932. 90 p. 5 t. **82366**

Pernice, Erich. Deutsche Ausgrabungen in den Ländern des klassischen Altertums. [1922.] 2. verbess. Aufl. Karlsruhe: Moninger 1932. 80 p. 10 t. (Dtsche Samml. Kunstgeschichte, 1.) **82668**

Petzsch, W[ilh.]. Deutsche Ausgrabungen auf deutschem Boden. Karlsruhe i. B.: Moninger 1933. 93 p. 6 t. (Dtsche Samml. Reihe: Kunstgesch., 2.) **82667**
Bibliographie: p. 89—90.

Rodenwaldt, Gerhart. Die Akropolis. Aufgenommen v. Walter Hege. Berlin: Dtscher Kunstverl. 1930. [8]+58+104 p. 1 t. **X 6260**

Szalay Ákos. A dunabogdányi római castellumról. Jelentés az 1930. évi júl.—aug.-i dunabogdányi ásatásról. Bp.: Magy. Nemz. Múzeum régészeti oszt. kiad. 1933. 36 p. 8 t. **1759/10**

[Magyar és német.]

= Archaeologia Hungarica, 10.

Szilágyi János. Inscriptiones tegularum Pannoniarum. — A pannoniái bélyeges téglák. Bp.: Sárkány 1933. 110 p. 16 t. (Dissertationes Pannonicae ex instituto numismatico et archaeologico universitatis de Petro Pázmány nominatae Budapestinensis provenientes. Ser. 2. No. 1.) **X 6250**

91 Földrajz

Geographie — Geography

Baedeker, Karl. Italien von den Alpen bis Neapel. Kurzes Reisehandbuch. [1888.] 8. Aufl. Lpzg: Baedeker 1931. XL, 492 p. 34 t. **81639**

Baedeker, Karl. Schweden, Finnland und die Hauptreisewege durch Dänemark. 14. Aufl. Lpzg: Baedeker 1929. LXVIII, 404 p. 84 t. **81792**

Balbo, Italo. Fliegerschwärme über dem Ozean. Deutsch v. Theodor Lücke. Berlin: Rowohlt 1933. 219 p. 14 t. **81735**

Baldass, Alfred. Wien. Ein Führer durch die Stadt. [1926.] 8. Aufl. Wien: Compassverl. 1931. 460 p. **81349**

Bársony Oszkár. Idegenforgalom és itthoni nyaralás. Bp. 1933. **R 910.2**

Bauer, Paul. Um den Kantsch! Der zweite deutsche Angriff auf den Kangchendzönga 1931. München: Knorr & Hirth 1933. 191 p. **A 50.98/21**

Borbély Andor & Nagy Júlia. Magyarország I. katonai felvétele II. József korában. Bp.: M. kir. áll. térképészet 1932. 64 p. 17 t. (A Térképészeti Közlöny II. k. 1-2. füz.-ből.) **82164**

Czenner Jenő. Idegenforgalmi politika. 1. k. Bp.: Palladis-kiad. 1933. **81646**
1. k. Idegenforgalmi gazdaságpolitika. 151 p.

Czibulka, Alfons. Berühmte Weltfahrer. Von Marco Polo bis Sven Hedin. München: Drei Masken-Verl. 1933. 329 p. **81689**

Dalman, Gustaf. Jerusalem und sein Gelände. Gütersloh: Bertelsmann 1930. X, 390 p. 1 t. **A 56.99/28**

De Gubernatis, A[ngelo]. Peregrinazioni Indianae. Bengala, Pengiab e Cashmir. Firenze: Tip. Nicolai 1887. 352 p. **A 54.91/35**

Egger, Carl. Die Eroberung des Kaukasus. Basel: Schwabe 1932. 311 p. 25 t. **A 47.99/31**

Fanck, Arnold. S. O. S. Eisberg. Mit. Dr. Fanck und Ernst Udet in Grönland. München: Bruckmann 1933. 68 p. 64 t. **81860**

Farkas Sándor. Irák királyság. Aiud-Nagyenyed: Keresztes-ny. 1931. 45 p. **A 53.91/10**

Früchtl Ede. A szentévi magyar zarándok útmutatója Rómában. Bp.: Szt. István 1925. XIII, 130 p. 1 t. **81088**

- Grieben.** Prag und Umgebung. Berlin: Grieben 1930. 146 p. 2 t. (Griebens Reiseführer, 26.) **80555**
- Hausenstein, Wilhelm.** Europäische Hauptstädte. Erlenbach-Zürich: Rentsch 1932. 421 p. **81238**
- Haushofer, Karl.** Japan und die Japaner. Eine Landes- und Volkskunde. [1923.] 2. Aufl. Lpzg: Teubner 1933. VIII, 240 p. 15 t. **A 52.30/29**
- Hefty Gy. Andor & Vigyázó János.** Magas Tátra. 1—5. füzet. Bp.: Turistaság és Alpinizmus 1931. **81711**
- Hettner, Alfred.** Vergleichende Länderkunde. Bd 1. Lpzg: Teubner 1933. **81849**
Bd. 1. Die Erde, Land u. Meer. Bau u. Hauptformen des Festlandes. VIII, 221 p.
- Holland, Clive.** Denmark. The land and its people. New York: Dodd & Mead 1932. XII, 180 p. 34 t. **80954**
- Honti Rezső.** Itália. Trieszttől Rómáig. Bp.: Lingua könyvkiad. r.-t. [1930.] 320 p. (Lingua idegenvezető tolmácsok, I.) **81428**
- Honti Rezső.** Roma. Bp.: Lingua kiad. [193?] 96 p. 1 t. **81086**
- Leslie, Henrietta.** Where East is West. Life in Bulgaria. Intr. Henry W. Nevins on. London: Jarrolds 1933. 320 p. 22 t. **A 49.96/43**
- Leyden, Friedrich.** Gross-Berlin. Geographie der Weltstadt. Breslau: Hirt 1933. 221 p. 1 t. **81490**
- Lippay Lajos.** Krisztus szülőföldjén. A Megváltó halálának 1900 éves jubileumára. Bp.: Szt. István-társ. 1933. 202 p. 14 t. **A 56.99/29 & 81265**
- Luttor Ignác.** Roma. Bp.: Szerző 1929. 103 p. **81087**
- Maister, Karl & Josef Walder.** Führer durch Osttirol. Glockner-, Venediger-Schobergruppe, Lienzer Dolomiten. Innsbruck: Verl.-Anst. Tyrolia 1932. 167+37 p. 1 t. **81859**
- Nansen, Fridtjof.** Durch den Kaukasus zur Wolga. Lpzg: Brockhaus 1930. 183 p. **A 47.99/32**
- Németh Andor [szerk.].** Ausztria. Képekkel és térképekkel. Bp.: Lloyd-könyvek kiadóváll. 1930. 448 p. 30 t. (Lloyd-útikönyvek.) **81332**
- Németh Andor (szerk.).** Felső Olaszország. Képekkel és térképekkel. Bp.: Lloyd-könyvek kiadóváll. 1929. 482 p. 21 t. (Lloyd-útikönyvek.) **81331**
- Österreichischer Faltbootführer auf der Donau.** Wien: Artaria 1933. 16 p. **81561**
- Perthes, Justus (Hg.).** Atlas antiquus. Taschenatlas d. alten Welt. 24 Karten in Kupferstich mit Namenverzeichnis u. einem Abriss d. alten Geschichte. Bearb. v. Alb. v. K a m p e n. [1892.] 9. Aufl. Gotha: Selbstverl. [1933.] 32+60 p. 24 t. **T 673**
- Ponten, Josef.** Griechische Landschaften. Ein Versuch künstlerischen Erdbeschreibens. Bd. 1—2. Stuttgart: Deutsche Verl.-Anst. 1914. **81796**
- Rutter, Eldon.** The holy cities of Arabia. London: Putnam 1930. XV, 593 p. 33 t. **A 53.91/9**
- Spence, Lewis.** The problem of Lemuria. The sunken continent of the Pacific. London: Rider 1933. 249 p. **81690**
- Stein, Aurel.** On ancient Central-Asian tracks. Brief narrative of three expeditions in Innermost Asia and North-Western China. London: Macmillan 1933. XXIV, 342 p. 80 t. **A 51.96/13**
- Székely László.** Óserdöktől — ültetvényekig. Tíz év Sumatra őserdeiben. Bp.: Dante kiad. [1933.] 222 p. **82537**
- Székesfehérvár.** Ismertetés és program a városba érkezők számára. Székesfehérvár [193?]. **R 91.02(439.028) Székesfehérvár**
- Thirring Gusztáv & Heimler Károly.** Sopron és környékének részletes kalauza. Bp. 1932. **R 91.02(439.053) Sopron**
- Thirring Gusztáv.** Felső Dunántul. Irta és szerk. T. G., C s á n y i Károly, G r a f Samu [stb.] közreműködésével. Bp.: Turistaság és alpinizmus kiad. 1933. 294 p. (Részletes magy. útikalauzok, 6.) **K 91439/9 & 82461**
- Touristen- und Reisebibliothek.** Ungarn und seine Bäder. Bp. 1932. **R 91.02(439)**
- Van Loon, Hendrik Willem.** Geography. The story of the world we live in. New York: Simon & Schuster 1932. XX, 525 p. **80587**
- Wehrli.** Neue Karte der Völker und Sprachen Europas. Bern: Kümmerly & Frey [1932.] 70x55 cm. **T 670**
- Westermann, [Georg].** Taschen Welt-Atlas. Braunschweig: Selbstverl. 1932. XXIV p. 30 t. **K 9120/3**

Zdravec István. Zarándok a Szentföldön.
Bp.: Szentföld magyarországi biztosi hiv.
1933. 327 p. A 56.99/30

Zander, Fritz. Adatok a Tiszántúl tájrajzához.
Bp.: [Magy. földrajzi társ.] 1931. 14 p.
(Földrajzi Közlemények«-ből 1931. LIX,
9—10.) R 91.439.35

92 Életrajzok. Emlékiratok

Biographien. Memoiren Biography. Memoirs

Agar, Herbert. The American presidents from
Washington to Harding. A study
in democracy. London: Eyre & Spottis-
woode 1933. XIX, 335 p. 15 t. 81873
Bibliography: p. 317—324.

Alotta de la Fuye, M[arguerite]. Jules Verne,
sa vie, son oeuvre. Paris: Kra 1928.
22 p. 3 t. 81278

Arany János emlékkönyv. A m. tud. Akadémia
tagjainak tanulmányai, előadásai és beszédei
Arany János halála félszázados évfordu-
lója alkalmából. I. k. Bp.: Magy. Tud.
Akadémia 1932. 80687

Armstrong H. C. Grey Wolf. Mustafa
Kemal. An intimate study of a dictator.
London: Barker 1932. 352 p. A 56.92/15
Bibliography: p. 343—345.

Atzenbeck Carl. Pauline Wiesel. Die Ge-
liebte des Prinzen Louis Ferdinand
von Preussen. Lpzg: Klinkhardt &
Biermann [1925.] 291 p. 82042

Bainville, Jaques. Bismarck. Paris: Éd.
du Siècle 1932. XII, 270 p. (L'histoire
vivante.) 80410

Balbo, Italo. Der Marsch auf Rom. (Tagebuch
der Revolution 1922.) Aus d. Italienischen
v. L. Sels-Geviba. Geleitwort v. Her-
mann Göring. Lpzg: Kittler 1933.
239 p. 21 t. 81733

Bandholtz, Harry Hill. An undiplomatic diary.
By the American membre of the Interallied
military mission to Hungary 1919—1920.
New York: Columbia univers. pr. 1933.
XXXII, 394 p. 4 t. 80958

Baskircsev Mária. Naplója. [192?] 4. kiad.
Ford. Nyireő Éva. 1—2. k. Bp.: Világ-
irodalom kiad. [193?]. 80689

Beer, Rüdiger Robert. Heinrich Brüning.
Berlin 1931. P 92.32(43) Brüning

Berdrow, Wilhelm. Alfred Krupp. Berlin
1932. P 92.384(43) Krupp Alfred

Berger, Karl. Schiller. Sein Leben u.
seine Werke. Bd 1—2. München: Beck
1922/23. 82070

Bd. 1. [1905] 14. Aufl. VII, 633 p.
Bd. 2. [1905] 13. Aufl. VII, 824 p.

Bibesco, [Émilie] princesse. [Émilie de Pellapra].
Lettres d'une fille de Napoléon. (Fon-
tainebleau et Windsor.) 1853—1859. Paris:
Flammarion 1933. 249 p. 82259

Biedermann, Flodoard Frh. v. (Hg.). Chronik
von Goethes Leben. Lpzg: Insel-Verl.
1931. 85 p. (Insel-Bücherei, 415.) 80729

Bischofshausen, Sigismund Frh. v. 1282—1932.
Sechshundertfünfzig Jahre Habsburg
und Österreich. Bd 1. Wien: Tyrolia 1932.
80707/1

Bd. 1: Die habsburgischen Herrscher im Mittelalter.
200 p.

Birk, Bernhard. Dr. Ignaz Seipel. Ein
österreichisches und europäisches Schicksal.
Regensburg: Manz 1932. 280 p. 1 t. 80934
Bibliographie: p. 257—291.

Blüml, Rudolf. Prälat Dr. Ignaz Seipel.
Ein grosses Leben in kleinen Bildern.
Klagenfurt: Verl. d. St. Josef-Bücher-
bruderschaft 1933. 288 p. 82272

Buchheit, Gert. Franz v. Papen. Eine
politische Biographie. Breslau: Bergstadt-
verlag 1933. 116 p. 82205

Carls, Carl Dietrich. Ernst Barlach. Das
plastische, graphische u. dichterische Werk.
Berlin: Rembrandt-Verl. 1931. 81 p. 80576

Clémenceau, Georges. Claude Monet. Be-
trachtungen u. Erinnerungen eines Freundes.
Übertr. v. Hannah Szász. Freiburg i. B.:
Urban-Verl. [1929.] 180 p. 1 t. 81465

Corder, Frederick. Ferencz (François) Liszt.
[1925.] 2. ed. London: Kegan, Paul,
Trensch, Trubner 1933. XII, 170 p. 1 t. 81114

Corti, Egon Cäsar. Leopold I. von Belgien.
Sein Weltgebäude koburger Familienmacht.
Wien: Rikola 1922. XV, 280 p. 8 t. 81995
Bibliographie: p. 270—271.

Cselőtei Lajos. Görgey. Jellemrajz. Bp.
1933. R 92.355(439) Görgey

Czibulka, Alfons v. Die grossen Kapitäne.
Ihr Leben — ihre Fahrten. Berlin: Drei
Masken-Verl. 1933. 303 p. 1 t. 82521

Delbrück, Hans. Ludendorffs Selbst-
porträt mit einer Widerlegung der Foeer-
ster'schen Gegenschrift. Berlin: Verl. für
Politik und Wirtschaft 1922. 80 p.
P 92.355(43) Ludendorff

- Deme Gyula.** Aquarellek gróf Apponyi Albertől és az ő Eberhardjáról. Előszóval ellátta gr. Apponyi György. Dombóvár: Bagó 1933. 191 p. **82625**
- Doiteau, V[ictor] & E[dgard] Leroy.** Vincent van Goghs Leidensweg. Neue Dokumente, Klärung. Übers. v. H. J. Ken-Floory. Freiburg i. B.: Urban-Verl. [1930.] 206 p. 12 t. **81467**
Bibliographie: p. 202—204.
- Dornyay Béla.** Kazinczy Ferenc és Tata-Tóváros. Tata 1931. **R 92.81 Kazinczy Ferenc**
- Dorsenne, Jean.** Paul Gauguins Lebenskampf. Übertr. v. Hannah Szász. Freiburg i. B.: Urban-Verl. [1928.] 181 p. **81466**
- Dőry Ferenc.** Gróf Buttler János házassága. Pécs: Dunántul-ny. 1931. 148 p. 2 t. **82401**
- Dunkel Norbert.** A világ urai. Visszaemlékezések és intimítások világhírű művészek életéből, számos ismeretlen levéllel. D. N. emlékiratai. Bp.: Egyet. ny. [1933.] 295 p. **82675**
- Dwinger, Edwin Erich.** Mon journal de Sibérie 1915—18 dans les camps de prisonniers. Trad. par M. de La Condamine. Paris: Payot 1930. 320 p. (Coll. de mémoires, études et documents pour servir à l'hist. de la guerre mondiale.) **A 57.35/8**
- Eggert, Hans.** Ludendorff als Mensch und Politiker. Berlin: Mittler 1922. 60 p. **P 92.355(43) Ludendorff**
- Einem, [Karl, von Rothmalen].** Erinnerungen eines Soldaten 1853—1933. Lpzg: Koehler 1933. 191 p. 1 t. **82281**
- Engel-Jánosi, Friedrich.** Der Freiherr von Hübner 1811—1892. Eine Gestalt aus d. Österreich Kaiser Franz Josephs. Innsbruck: Univers-Verl. 1933. 231 p. 2 t. **82428**
- Erdély [Jenő] Eugen.** Bata. Ein Schuster erobert die Welt. Eingel. v. Hugo Vavrecka. Lpzg: Kahler 1932. 191 p. 7 t. **81283**
- Faller Jenő.** Adatok Mikoviny Sámuel udvari-kamarai mérnök és építész életéhez. Bp. 1932. **R 92.62(439) Mikoviny**
- Farkas Olga.** Rákosi Viktor. Bp.: Nagy 1929. 16 p. **R 92.81 Rákosi V.**
- Faure, Gabriel.** Les rendez-vous italiens. La mort de Wagner à Venise. Paris: Fasquelle 1933. 190 p. **80787**
- Feilitzsch Berthold br.** Emlékeimből! Bp. 1933. **R 92.32(439)**
- Feszty Árpádné.** Akik elmentek. Bp.: Athenaeum [1923.] 110 p. 2 t. **81001**
- Fialovszky Béla.** Almási Balogh Pál dr. élet- és jellemrajza. Bp.: Hangya-Ujság kiad. 1933. 47 p. 1 t. (Hangya Ujság kvttára.) **R 92.61(439) Balogh Pál**
- Fleming, Maureen.** A caged bird. The romantic biography of empress Elizabeth of Austria. London: Selwyn & Blount [193?] 255 p. 12 t. **82268**
- Foerster, Wolfgang.** Hans Delbrück — ein Porträtmaler ????. Antwort auf die Schrift »Ludendorffs Selbstporträt«. Berlin: Mittler 1922. 39 p. **92.355(43) Ludendorff**
- Forster Gyula.** Utóhang gróf Berchényi László Franciaország marsallja történetéhez. Bp.: Egyet.-ny. 1929. 122 p. 1 t. **81633**
- Frankfurt a. M. Freies deutsches Hochstift.** Festgabe zum Goethejahr 1932. Hg. v. Ernst Beutler. Halle: Niemeyer 1932. LII, 88 p. **80506**
- Frischauer, Paul.** Prinz Eugen. Ein Mensch u. hundert Jahre Geschichte. Berlin: Zsolnay 1933. 471 p. 28 t. **80783**
Bibliographie: p. 465—471.
- Gartenberg, Ignaz.** Das Geheimnis des Horoskops. Kaiser Karl von Österreich und sein Schicksal im Lichte astrologischer Forschung. Wien: Halm & Goldmann 1932. 68 p. **81214**
- Gedenblätter an Dr. Ladislaus Fürst Batthyány,** 1870—1931. Wien 1931. **R 92.61(439) Batthyány László**
- Gerő, Katharina.** Erfülltes Leben. Lpzg: Koehler & Amelang 1933. 386 p. 1 t. **82285**
- Giering, Karl.** Lavater und der junge Pestalozzi. Berlin 1932. **P 92.83(494) Lavater**
- Glockner, Hermann.** Wilhelm Busch. Der Mensch, der Zeichner, der Humorist. Tübingen 1932. **P 92.74(43) Busch Wilhelm**
- Gogh, Vincent van.** Briefe an Emile Bernard, Paul Gauguin, Paul Signac u. andere. Hg. übertr. v. Hans Graber. [1921.] 2. Bericht. u. erw. Ausg. Basel: Schwabe 1929. 124 p. 13 t. **80408**
- Goncourt, J[ules] & E[dmund] de.** Frau von Pompadour. Ein Lebensbild. Nach Briefen u. Dokumenten. München: Rösl 1922. 338 p. 1 t. **81958**
- Gregorovius, Ferdinand.** Wanderjahre in Italien. [1856—77.] Neue Ausg. in einer Auswahl. Hg. u. mit Nachwort vers. v. Fritz Schillmann. Dresden: Jess 1932. 340 p. 13 t. **80459**

- Grimm, Herman.** *Leben Michel angelos.* Wien: Phaidon-Verl. [1933.] 752+4 p. 74 t. **81174**
- Haeckel, Ernst.** *Entwicklungsgeschichte einer Jugend. Briefe an die Eltern 1852/1856.* Lpzg: Koehler 1921. VIII, 216 p. **82089**
- Halmay Elemér.** *Emlékezés Apponyi Albertről.* Bp.: Szerző 1933. 83 p. **80527**
- Hegedüs Lóránt.** *Gróf Széchenyi István regénye és éjszakája.* Bp.: Athenaeum [1933.] 325 p. 15 t. **80356**
Bibliográfia: p. 321—324.
- Heilborn, Adolf.** *Käthe Kollwitz.* Berlin-Zehlendorf: Rembrandt-Verl. [1929.] 67 p. (Zeichner des Volks, 1.) **80474**
- Herczeg Árpád.** *Johannes Manardus, Hofarzt in Ungarn und Ferrara im Zeitalter der Renaissance.* Leyden: Brill 1929. 74 p. 2 t. (De »Janus«, XXXIII.) **R 92.61(45) Manardus**
- Herczeg Ferenc emlékezései.** Bp.: Singer & Wolfner 1933. 264 p. **82286 & 82694**
- Hertling, Karl Graf v.** *Ein Jahr in der Reichskanzlei. Erinnerungen an d. Kanzlerschaft meines Vaters.* Freiburg i. Br.: Herder 1919. VII, 192 p. 2 t. **82008**
- Hettler, Hermann.** *Karoline von Humboldt.* Das Lebensbild einer dtschen Frau. Aus ihren Briefen gestaltet. Lpzg: Koehler & Amelang 1933. 287 p. 8 t. **82532**
- Hill, Geo.** *Ma vie d'espion (J. K. 8).* Trad. par Lucien Thomas. Paris: Payot 1933. 264 p. (Coll. de mémoires, études et documents pour servir à l'hist. de la guerre mondiale.) **81105**
- Hoff, August.** *Wilhelm Lehmbruck.* Berlin: Klinkhardt & Biermann 1933. [6], 20 p. 25 t. (Junge Kunst, 61/62.) **80570**
- Jaspers, Karl.** *Max Weber. Deutsches Wesen im politischen Denken, im Forschen und Philosophieren.* Oldenburg: Stalling 1932. 77 p. **81365**
- Kallenikow, Josef.** *Leo Tolstoj. Die Tragödie seiner Ehe.* Übers. u. bearb. v. Wolfg. E. Groeger. Lpzg: Haessel 1931. 271 p. **80578**
Bibliographie: p. 270—271.
- Karpath, Ludwig.** *Lachende Musiker. Anekdotisches von Richard Wagner, Richard Strauss, Liszt, Brahms, Bruckner, Goldmark, Hugo Wolf, Gustav Mahler und anderen Musikern.* München: Knorr & Hirth 1929. 130 p. **80351**
- Kantorowicz, Ernst.** *Kaiser Friedrich der Zweite.* [1927.] 3. Aufl. Berlin: Bondi 1931. 651 p. (Werke a. d. Kreis d. Blätter f. d. Kunst. Gesch. Reihe.) **82296**
- Key, Pierre V. R.** *Caruso.* Deutsch v. Curt Thesing. München: Buchenau & Reichert 1924. 392 p. 20 t. **82084**
- Keynes, John Maynard.** *Essays in biography.* London: Macmillan 1933. X, 318 p. 8 t. **80785**
- Kircheisen, Friedrich M. Nelson.** *Die Begründung von Englands Weltmachtstellung.* Stuttg.: Hoffmann 1926. XII, 222 p. 15 t. **81919**
- Kornis Gyula.** *Gr. Klebelsberg Kunó.* Bp. 1932. **R 92.32(439) Klebelsberg**
- Kruif, Paul de.** *Kämpfer für das Leben. Ruhmestaten grosser Naturforscher u. Ärzte. »Men against death«.* Aus d. amerikanischen v. Max Moszkowski. Berlin: Ullstein [1933.] 355 p. 8 t. **82533**
- Krück von Poturzyn, Maria Josepha.** *Kaiser Joseph der Deutsche.* Stuttg.: Dtsche Verl.-Anst. 1933. 332 p. 12 t. **80980**
Bibliographie: p. 321—325.
- Kürenberg, Joachim v.** *Der letzte Vertraute Friedrichs des Grossen.* Marchese Girolamo Lucchesini. Berlin: Universitäts-Verl. 1933. 240 p. 7 t. (Preussische Geschichte in Einzeldarst., II.) **82622**
Bibliographie: p. 238—240.
- Lajos II. bajor király [1845—1886].** *Tagebuch-Aufzeichnungen von Ludwig II. König von Bayern.* Hg. v. Edir Grein. Schaan (Lichtenstein): Quaderer 1925. XVI, 163 p. **81975**
- Lawnik, Lore.** *Franz Herwig. Nach persönlichen Erinnerungen, Briefen und seinen Werken.* München: Kösel & Pustet 1932. 63 p. **P 92.83 Herwig Franz**
Bibliographie: p. 62—63.
- Lepold Antal.** *Emlékbeszéd P. Rosty Kálmánról.* Pécs 1932. **R 92.81 Rosty Kálmán**
- Liszt [Ferenc].** *Correspondance de Liszt et de la comtesse d'Agoult 1833—1840.* Publ. par Daniel Ollivier [1927.] 3. éd. Paris: Grasset 1933. 453 p. **80718**
- Litványi László.** *Császár Ferenc élete és irodalmi munkássága.* Bp.: Forum-ny. 1931. 63 p. **R 92.81 Császár Ferenc**
Bibliográfia: p. 61—63.
- Lloyd George, David.** *War memoirs. I.* — London: Nickolson & Watson 1933. XXII, 529 p. 11 t. **82338**

- Lockhart, [James] G. Cecil Rhodes.** London: Duckworth 1933. 136 p. (Great lives.) **80390**
Bibliography: p. 136.
- Lockhart, R. & H. Bruce.** Vom Wirbel erfaßt. Bekenntnisse eines britischen Diplomaten. Übers. v. A. Dombrowsky. Stuttgart: Dtsche Verl.-Anst. 1933. 335 p. **81578**
- Ludendorff, Erich.** Mein militärischer Werdegang. Blätter d. Erinnerung an unser stolzes Heer. München: Ludendorff 1933. 189 p. 5 t. **82445**
- Mahan, Alexandre. Marie-Louise.** La némésis de Napoléon. Trad. du G. Cros. Paris: Payot 1933. 303 p. (Bibliothèque historique.) **81577**
- Mahan, J. Alexander.** Maria Theresia of Austria. New York: Crowell comp. 1932. XIII, 366 p. 20 t. **81241**
- Mahrholz, Werner.** Deutsche Selbstbekenntnisse. Ein Beitr. z. Geschichte d. Selbstbiographie v. d. Mystik b. z. Pietismus. Berlin: Furche-Verl. 1919. VII, 254 p. **81135**
Bibliographie: p. 244—254.
- Maison, Albert.** Erasme. Paris: Libr. Gallimard 1933. 252 p. **81674**
- Málnási Ödön.** Gróf Csáky Imre bibornok élete és kora. (1672—1732.) Kalocsa: Csáky 1933. 331 p. 1 t. **82228**
- Manet, Edouard.** Briefe. Übertr. u. hg. v. Hans Graber. Basel: Schwabe 1933. 119 p. **82276**
- Marsili, Luigi Ferdinando.** Autobiografia. Messa in luce nel II. centenario dalla morte di lui dal Comitato Marsiliano a cura di Emilio Lovarini. Bologna: Zanichelli 1930. XII, 263 p. 2 t. (R. Accademia delle scienze dell'istituto di Bologna.) **82424**
- Marsili, Luigi Ferdinando.** Memoire. Publi- cate nel secondo centenario dalla morte per cura del Comitato Marsiliano. Bologna: Zanichelli 1930. VIII, 511 p. 5 t. (R. Accademia delle scienze dell'istituto di Bologna.) Bibliografia: p. 503—509. **82423**
- Maurois, André.** Édouard VII et son temps. Paris: Éditions de France 1933. 287 p. **82486**
- Milano. Archivio storico del Comune.** Raccolta Vinciana. Fasc. 1—12. 1905—1925. Milano: Archivio stor. civico 1905—1926. **80543**
- Molnár Béla.** Arany János Karlsbadban. Bp. [1932.] **R 92.81 Arany János**
- Monts, Anton Gr.** Erinnerungen und Gedanken des Botschafters A. M. Hg. v. Karl Friedrich Nowak & Friedrich Thimme. Berlin: Verl. f. Kulturpolitik 1932. 606 p. 6 t. **80777**
- Móra Ferenc.** Emlékkönyv M. F. 30 éves iróí jubileumára. Bp.: Kunossy-ny. 1932. 64 p. **80487**
- Much, Hans.** Vermächtnis. Bekenntnisse v. einem Arzt u. Menschen. Dresden: Reissner 1933. 559 p. 1 t. **82661**
- Mutius, Albert v. (Hg.) Graf Albert Pourta- lès.** Ein preussisch-deutscher Staatsmann. Einführung v. Hermann Oncken. Berlin: Propyläen-Verl. 1933. 191 p. 4 t. **82249**
- Müller-Blatau, Joseph.** Johannes Brahms. Potsdam [193?]. **P 92.78(43) Brahms**
- [Nau, Adolph].** Ivar Kreuger und seine Zeit. Von Uan. Berlin: Neue Verlagsges. 1933. 256 p. **82209**
- Neumair, Josef.** Wilhelm Miklas, der öster- reichische Bundespräsident. Wien: Szabo 1933. 63 p. **X 6204**
- Niemann, Alfred.** Hindenburg im deut- schen Schicksal. [1926.] 2. Aufl. Stuttg.: Union dtsche Verl.-Ges. 1933. 109 p. **81182**
- Nostitz, Helene.** Aus dem alten Europa. Menschen und Städte. Berlin: Wolff 1933. 203 p. 1 t. **82522**
- Novák Lajos.** Rajner Lajos emlékezete. Bp.: Stephaneum 1932. 11 p. (Szt. István- akadémia emlékbeszédei, II. 2.) **92.262.1(439) Rajner Lajos**
- Ortvay Rudolf.** Farkas Gyula rendes tag emlékezete. Bp.: Akadémia 1933. 41 p. **4053**
= Magy. tud. akad. elhunyt tagjai fölött tartott emlékbeszédek, 21/15.
- Papini, Giovanni.** Dante vivo. Fiorentina: Liberia editrice 1933. 443 p. **81324**
- Philippi, Felix.** Alt-Berlin. Erinnerungen aus der Jugendzeit [1913.] 13. Aufl. Berlin: Mittler 1926. XI, 146 p. 15 t. **81917**
- Porché, François.** Verlaine tel qu'il fut. Paris: Flammarion 1933. XIII, 440 p. **81320**
- Portalès, Guy.** Richard Wagner. Mensch und Meister. A. d. Französischen. v. Anton Mayer. Berlin: Knauer 1933. 599 p. **80391 & 81909**
- Powell, Lyman.** Mary Baker Eddy. Ein lebenswahres Bild. Berlin: Kallmeyer 1933. 370 p. **81653**

- Radziwill** [Marie]. Lettres de la princesse Radziwill au général de Robilant 1889—1914. Vol. 1. Bologna: Zanichelli 1933. Vol. 1. 1889—1895. VIII, 286 p. 1 t. **80780/1**
- Reinhold**, C. F. Heinrich Heine. Berlin: Ullstein 1920. 426 p. (Menschen in Selbstzeugnissen u. zeitgenöss. Berichten.) **81924**
Bibliographie: p. 423—426.
- Reischach**, Hugo Frhr. v. Unter drei Kaisern. Berlin: Verl. f. Kulturpolitik. 1925. 287 p. 20 t. **81920**
- Reitman**, Erwin. Horst Wessel. Leben und Sterben. Berlin: Steuben 1933. 95 p. 7 t. **82472**
- Reumont**, Alfred. Frauenschicksale in der Renaissance. Bd 1—2. Dresden: Jess 1927. **82053**
- Révész** Béla. Ady Endre életéről, verseiről, jelleméről. [1922.] 2. kiad. Bp.: Athenaeum 1933. 202 p. **81327**
- Rosegger**, Peter. Mein Weltleben. Erinnerungen eines Siebzigjährigen. Bd 1—2. Lpzg: Staachmann 1924. 372 p. **80427**
- Schaffer**, Reinhold. Veit Stoss. Ein Lebensbild. Nürnberg 1933. **P 92.73(43)**
- Schneider**, Eduard. Eleonora Duse. Erinnerungen, Betrachtungen und Briefe. Lpzg: Insel-Verl. 1927. 249 p. 7 t. **81280**
- Schneider**, Heinrich. Das Buch Lessing. Briefe, Schriften, Berichte. Ebenhause bei München: Langewiesche-Brandt 1929. 309 p.
- Schneider**, Reinhold. Die Hohenzollern. Tragik u. Königtum. Lpzg: Hegner 1933. 311 p. **81872**
Bibliographie: p. 305—307.
- Schröer**, Arnold [etc.] (Hg.). Chr. Oeser's — Tobias Gottfried Schröer's Lebenserinnerungen. V. —, Rudolf Schröer & Robert Zilchert. Stuttg.: Ausland u. Heimat Verl.-Aktienges. 1933. 266 p. (Schriften d. Deutschen Ausland-Inst. Stuttg., 6.) **82170**
- Schweitzer**, Albert. Aus meinem Leben und Denken. Lpzg: Meiner 1932. [8], 211 p. 8 t. **82657**
- Seeholzer**, H. Raymond Poincaré. Eine Skizze. Zürich: Orell Füssli 1922. 66 p. **P 92.32(44) Poincaré**
- Silber**, Käte. Anna Pestalozzi-Schulthess und der Frauenkreis um Pestalozzi. Berlin 1932. **P 92.339.6(494) Pestalozzi-Schulthess Anna**
- Simon**, Heinrich. Max Beckmann. Berlin: Klinkhardt & Biermann 1930. 20 p. 17 t. (Junge Kunst, 56.) **80571**
- Smith**, Henry J. John Pierpont Morgan, der Weltbankier. Die Geschichte seines Hauses. Dresden: Reissner 1928. 310 p. **82020**
- Stein**, [Heinrich Frdr.] Frhr. v. Briefwechsel. Denkschriften und Aufzeichnungen. Bearb. v. Erich Botzenhart. Bd. 1. Berlin: Heymann 1931. **80901**
- Stoffa** Paul. Round the world to freedom. Ed. and transl. by L. Harta. London: Lane 1933. XIV, 286 p. 8 t. **A 51.35/5**
- Suarès**, André. Vues sur Napoléon. Paris: Grasset 1933. 278 p. **82487**
- Széchenyi** György, gróf. — levelei báró Ebergenyi Lászlóhoz 1697—1724. Bevezetést írta bártfai Szabó László. 1—2. köt. Karcag: Kertész 1929. VIII, 544 p. 1 t; p. 545—1217. **82376**
- Tass**, A. Erinnerung an Baron Béla von Harkányi. Lpzg 1932. **R 92.52(439) Harkányi Béla**
- Tschuppik**, Karl. François-Joseph et Madame Schrott. D'après les carnets du comte Lonyay, chambellan de s. m. François-Joseph. Paris: Payot 1933. 206 p. 8 t. (Bibliothèque historique.) **82524**
- Thewrewk-Pallaghy** Attila. Az egyedüljáró. (Ifjabb Andrássy Gyula gróf.) Bp.: Sárkány-ny. 1932. 29 p. **R 92.32(439) ifj. Andrássy Gyula**
- Unger**, Hellmuth. Helfer der Menschheit. Der Lebensroman Robert Kochs. [1929.] 3. Aufl. Lpzg: Buchhandl. d. Verb. d. Ärzte Deutschlands. [193?] 350 p. 1 t. **80309**
- Vargha** Zoltán. Bárá Podmaniczky János (1786—1883.) életrajza. Bp.: Akadémia 1933. 220 p. 5 t. **81418**
- Vendl** Aladár. Pálffy Móric 1. tag emlékezete. Bp.: Akadémia 1933. 34 p. **4053**
= Magy. tud. akad. elhunyt tagjai fölött tartott emlékezésedek, 21/14.
- Weckbecker**, Wilhelm (Hg.). Von Maria Theresia zu Franz Joseph. Zwei Lebensbilder aus d. alten Österreich. T. 1. Der Lebenslauf d. Rates in d. Hof- u. Staatskanzlei Joh. Georg Obermayer (1733—1801), erz. v. s. Tochter Emilie verheh. v. Weckbecker. T. 2. Aus d. Selbstbiogr. d. Feldmarschalleutn. Hugo Frhr. v. Weckbecker (1820—1866). Eingel. v. Oswald Redlich. Berlin: Verl. f. Kulturpolitik 1929. XVI, 300 p. 11 t. **70413**

Wessel, Horst. Sein Lebensgang. Hg. v. Ingeborg Wessel. Geleitwort v. Fischer-Kautz. München: Eher 1933. 127 p. **82451**

Wiegler, Paul. Wilhelm der Erste. Sein Leben und seine Zeit. Hellerau bei Dresden: Avalun-Verl. 1927. 637 p. **82085**

Williams, Charles. Bacon. London: Barker 1933. 318 p. 1 t. **82413**

Woyciechowsky József. Sipos Pál élete és matematikai munkássága. Bp.: Athenaeum [1932.] 124 p. (Közlemények a debreceni tud. egyet. matematikai szemináriumából, VI.) **82529**
[Magyar és német.]

Wychgram, Jakob. Schiller. Dem deutschen Volke dargestellt. [1895.] 7. Aufl. Bielefeld: Velhagen & Klasing 1922. VII, 542 p. **82135**

929 Genealógia

Genealogie — Genealogy

Forster Gyula. Hunyadi János származása és a Vajdahunyadi freskók. Bp.: Franklin 1918. p. 150—244. (kl.) **5582**

Sebestyén József, keöpeczi. A Becse-Gergely nemzetség, az Apafi és a bethleni gróf Bethlen család címere. Cluj-Kolozsvár: Lapkiadó-ny. 1928. 19 p. 3 t. (Erdélyi tud. füzetek, 13.)

R 929.61(439) Becse Gergely

Széchenyi Viktor gróf. Töredékek a sárvár-felsővidéki gróf Széchenyi-nemzetség történetéből. Székesfehérvár: Pannónia-ny. 1933. 253 p. **82404**

Závodszy Levente. A Grasalkovichok. Bp. 1931. **Rq 929.2(439) Grassalkovich**

A. Budapesti Gyűjtemény 1933. évi szerzeményeinek
válogatott jegyzéke. Időrendben.

Chronologisches Verzeichnis

ausgewählter Zugänge der Budapestiensia-Sammlung, 1933.

Select chronological list of works added to the Budapest Collection, 1933.

Aeneas Silvius Piccolomineus [Epistolae familiares]. Colophon: Pij ij. pötificie maximi cui ante sümü epatü pñmü qdē impiali secretario: tādē epo deīde cardinale seneñ. Eneas silui⁹ nomē erat. familiares eple ad diuersos in q̄druplici vite eius statu trāsmissē: impensis Antonij Koburger Nurēberge imp̄sse. finiūt xvj. kl's octobris. Anno salutis christiane & c. M. CCCC. Ixxxj. 4° Char. Goth. 246 nn. p. **B 0930/22**
Ballagi: 12.

Petrus de Natalibus. Omnipotenti Deo: Immacvlatae Semper Virgini Mariae: Vniversaeque Caelesti Cvriae Splendori: Et Animabus Nostris Vtilitati. Catalogvs Sanctorvm Et Gestorvm Eorvm Ex Diversis Volvminibvs Collectvs Editvs A Reverendissimo In Christo Patre Domino Petro de Natalibvs De Venetiis Dei Gratia Episcopo Equilino. [Colophon:] Catalogi sanctor² per reuerendissimv³ dominum petrum de natalibus venetū episcopuz equilinū editi opus finit: Vicentiae per henricū de sancto ursio librariū solerti cura ipressuz: Augustino Barbadico iclyto venetiariū Duce. Anno Salutis. MCCCCLXXXIII. p̄die id' decēbris. Lavs Deo. 8°. a—y₅, A—S₈=326 nn. p. **Bq 0930/23**
Ballagi: 40.

Michael de Hungaria Sermonos Michaelis de vngaria predicabiles por totū annum licet breues. [Colophon:] Impressum Argentine Anno dñi. M.CCCC.XCIIIJ. 4° Char. Goth. 2 col. 5n. p. 5&a—q6=112 nn p. Hain-Copinger 9049, **B 0930/21**
Proctor 738.

Dlugosch, Joannes. Uita beatissimi Stanislai Cracouiensis episcopi. Necnō legende sancto² Polonia Hungarie Bohemie Moraue Prussie et Slesie patrono². In lombardica historia nō tēte. [Colophon:] Finit feliciter vita beatissimi Stanislai Cracovien⁹ episcopi et polono² prothomartyris mirifici: edita per egregiū virū dñm Joannem Dlugosch canonicū cathedralis eccl'ei Cracoujen. Anno dñi 1465. Et alie legende sc̄to²: polonie: bohemie moraue: prussie: et slesie patrono². Impressum Cracouie in edibus prouidi viri Joannis Haller. Anno partus virginalis. Millesime quingētesimoundecimo. die Mercurij. vegesimaquarta (!) mensis Decembris. 4° Char. Goth. 131 n., 4 nn. p. **B 0941/241**
Ballagi: 132.

Augustinus de Olomucz [Käsenbrod] & Zigler, Jacobus. In Hoy Volvmine continentvr, Duplex Cōfessio Valdensiū ad Regem Vngarie missa, Augustini de Olomucz Arciū & Decretorū Doctoris Prepositi Olomucensis Ecclesie Regijq³ Secretarij Epistole cōtra pfidiām Valdensium, Excusacio Valdensium cōtra binas litteras Doctoris Augustini, Jacobi Zigleri ex Landau Bauarie contra Heresim Valdensium Libri quinq³. [Colophon:] Coeptū est institui hoc opus Anno a Nata. Salute Christiana M, D, X, quinto idus Nouembris... Heinrichus Kuna de Chunstat sua pecunia impressoriā officina redemit. Melchiorq³ Loterus ciuis Lypsenis excussi Anno. M.C.XII, Mense Octobri Die ipsius vltimo. 6°. A—Z₆, Aa—Ee₆+2=164 nn. p. **Bq 0941/261**
Ballagi: 137.

Guillermus. Postilla Guillermi super Epistolas & Euangelia: per totius anni circulum: De tempore: Sactis: & pro defunctis ere & arte noua impressa: solerti diligentia: cuiusdam viri religiosi pro scholasticis exarata. [Colophon:] Explicit Concordantia quattuor euangelista²: in passionem domini nostri Jesu Christi cum diligentia reuisa: ac Impensis domini Jacobi scaller librarii Budeñ, per magistr² Petrum de quarengiis: In florentissima Vānetia² urbe Imp̄ssa sub annis domini. M.D.XIJ. Kal. Julij. Regnante Inclito Principe Leonardo Lauredano. 8°. Char. Goth 2 nn., 68, 31 n. p. **B 0941/238**
Ballagi: 140.

Plutarchus. Plvtarchi Cheronei Philosophi Libellvs, Qvibus Modis Ab. Inimicis Ivvari Possimus Joanne Pannonio Episcopo Qvinque Ecclesiensi Interprete. Eivsdem De Negotiositate Libellus, Io. Pan. Interprete. Oratio Demosthenis, Contra Regem Philippvm, Io. Pan. Interprete. Fabvla ex Homero, De Glavci Et Diomedis Armorvm Permytatione, Per Io. Pannoniūm Latinitate Dvnata. [Colophon:] Bononiae, Hieronymus de Benedictis impimebat Quarto Idus Decemb. Anno Domini M.D.XXII. Adriano. VI. Pont. Max. 4° Char. Rom. 30 nnp. **B 0941/239**
Ballagi: 260.

- Turcken puechlein.** Ein Nutzlich Gespreech, oder vnderrede etlicher personen zu besse- rung Cristlicher ordenung vñ lebens gedich- tet. In die schweren leüff dieser vnser zeyt dienstlich. [Am Ende:] Geendet im Mertzen als man zalt, Tusent funff hundert zwentzig vnd zwey jar. 4° Goth. Char. 1—G₄=28 nn. p. Ballagi: 261. **B 0941/240**
- Cordatus, Conradus.** Vrsach, warumb Vngern verstöret ist vnd ytz Österreich bekriget wird. Mit anzeigung, Wie man widder den Türcken kriegem, Vnd das felde behalten soll, an das kriegsvolck vnser Genedigsten Herren, Herr Jo. Churfürsten zu Sachssen & c. widder die Thurken mit sampt einen gepet. ... 1529. [Am Ende:] Geben zu Zwickaw c̄c Am 26. tag Octobris. 8°. A₁—B₂=12 nn. p. **B 0941/259**
Ofen: p. B.
Ballagi nem emlfti.
- Cortesius, Alexandrus.** T. Alexandri Cortesii Liber unus, de Virtutibus Bellicis Matthiae Coruini, Hungariae Regis inuictissimi. Vincentij Obsopaei opera in lucem aeditus Haganvae per Johan. Secerium. M.D.XXXI. [In fine signum typographicum]. 8° Char. Rom. A—D₄=28 nn. p. **B 0941/260**
Apponyi: I. 232.
- Eckius, Johannes.** Sperandam Esse In Brevi Victoriam aduersus Turcam, Johan. Eckij Homiliae V. ex Byblia desumptae. Ad Reuerendiss. patrē & dominum D. Bernhardum, S. R. E. Cardinalem, ac Episcopū Tridentinum. [In fine:] Augustae Vindelicorum, per Alexandrum Vuissenhorn. M.D.XXXII. 4° Char. Rom. A—G₃=27 nn. p. **B 0941/246**
Ballagi: 414.
- Agricola, Georgius.** Georgii Agricolae Oratio De Bello Adversus Turcam Svsci- piendo, Ad Ferdinandum Vngariae Boemiaeqz regem, & Principes Germaniae. [Signum typ. Frobenii] Basileae Anno M. D. XXXVIII. 4°. A—D₆=18 nn. p. Ballagi: 450. **B 0941/250**
- Andronicus, Tranquillus.** Oratio Tranquilli Andronici Dalmatae Ad Germanos De Bello Svsci- piendo Contra Thvrcos Eivsdem Tranquilli De Caesaribus Romanorum Inuictissimis, Carolo & Ferdinando. (In fine:] Excusum Viennae Pannoniae per Jo. Singvenium quinta Decemb. Anno domini 1541. 4° A—G₃=25 nn. p. **B 0941/247**
Ballagi: 468.
- Frangepán, Franc. Gr. v.** Eyn Oration vnd Rede des hochwürdigstē in Got vaters herrñ Franciscen Grafen vñ Frangepán, Ertzbischof zu Calitschon, vnnd bischoff zū Erla, des Hungerischen Khünigreichs Orators, an Röm. Kays. Maiest. Churfürsten, Fürsten & c. Lateynisch gestettet, hernach zū gemainem nutz verteutschet. 1541. [S. l. & typ.] 4° A—B₄=8 nn. p. **B 0941/249**
Ballagi: 479. variansa.
- Chronica.** Darinn auff das kürtzest begriffen, die namhaftigsten geschichten, so sich von der geburt Christi vnder allen Römischen Kaisern, sonderlich inn Teütscher Nation, biss auf diss gegenwürtig M. D. vnd XLII. Jar verlauffen haben. Gemert und gebessert. [Am Ende:] Gedruckt in der Kaiserlichen Statt Augspurg, durch Philippen Vihart. 4° Goth. Char. A—Z₃, a—d₄=107 nn. p. Ofen: Anno 1541. **B 0941/242**
- Anzeigung.** Gründliche vnd warhafftige —, wie das Königlich Schloss Gran, in Hungarn, von den Türcken belegt, beschossen, vnd eingenommen ist. 1543. [S. l. & typ.] 4° 4 nn. p. **B 0941/251**
Ballagi: 330.
- Gemma Phrysius [Reinerus].** De principiis Astronomiae Et Cosmographiae, Deque vsu Globi Cosmografici de eodem editi. De Orbis diuisione & Insulis, rebusqz nuper inuentis. Eivsdem De Annuli Astronomici vsu. Antverpiae, In aedibus Ioan. Stelsii. Anno M.D.XLVIII. 8° 87 n., i nn. p. **B 523/1**
Ballagi: 548, 567 Apianus Cosmographia-jának Frisius által átdolgozott kiadásait emlfti.
- Ryd, Anselmus.** Catalogvs Annorvm Et Principvm Sive Monarchorvm Mvndi Geminos Plerisque In Locis obscrvrioribvs illustratus ... ab Homine condito usqz in praesentem, à nato Christo millesimum quingentesimum & quinquagesimum annum deductus & continuatus, per D. Valerium Anselmum Ryd. Ex magnificentia Helvetiorum Vrbe Berna, Anno Domini M.D.L. 6° 6 nn., 99 n. p. Buda obsessa: p. 89. **Bq 0941/236**
- Aeneas Sylvius Piccolomineus Aeneae Syl- vii Piccolominei Senensis,** qui post adeptum Pontificatum Pius eius nominis Secundus appellatus est, opera quae extant omnia, nunc demum post corruptissimas editiones summa diligentia castigata & in unum corpus redacta, ... His quoque accessit Gnomologia ex omnibus Syliij operibus collecta ... Basileae. [In fine:] Basileae per Henrichvm Petri Mense Augusto Anno M.D.LI. 4° 1034 n., 32 nn. p. **Bq 0941/235**
De ortu et historia Bohemorum p. 81.
Europa, in qua sui temporis varias historias com- plectitur p. 387.
Epistolarum opus p. 500.
De liberorum educatione ad Ladislaum Ungariae & Bohemie regem p. 965.

- Secundinus**, N. Otthomanorum Familia, seu De Tvrcarvm Imperio Historia. N. S. e. c. v. n. d. i. n. o. A. v. t. o. r. e. , a. d. d. i. t. o. c. o. m. p. l. e. m. e. n. t. o. I. o. R. a. m. i. , à. c. a. p. t. a. C. o. n. s. t. a. n. t. i. n. o. p. o. l. i. v. s. q. u. e. a. d. n. o. s. t. r. a. t. e. m. p. o. r. a. . . . V. i. e. n. n. a. e. A. u. s. t. r. i. a. e. e. x. c. u. d. e. b. a. t. E. g. i. d. i. u. s. A. q. u. i. l. a. , A. n. n. o. M. D. L. I. 4°. A—F₄—24 nn. p. **B 0941/248**
Ballagi : 582.
- [**Dubravius** (Dubravsky), Johannes]. Historia Regni Boimiae, De Rebus Memoria Dignis, In Illa Gestis, Ab Initio Boiemorum... Libri XXXIII, ex fide tandem narrationeque historica scripti . . . Anno M. D. L. I. [In fine :] Impressum Et Finitum Prostantiae, in Officina Ioannis Guntheri, vigesimo sexto die Martij, Anno post natiuitatem Christi M. D. L. I. 4° 4 nn. & 208 n. p. **Bq 0941/237**
Ballagi : 585.
- Wolder**, Simon. New Türckenbüchlin dergleichen vor diser zeit nie getruckt worden. Ratschlag vnd Christliches bedencken, wie one sonderliche beschwerde der Obrigkeit, auch der Vnderthanen, der Christenheit Erbfeind der Türck, zu Wasser vnnnd Land zuüberziehen, vnd mit hilff das Allmechtigen zu überwinden were . . . Dabei auch die vrsach vnsers verderbens, vnnnd wie dem furzukommen . . . durch Johaⁿ N e w d o r f f e r Rechenmeister zu Nürnberg . . . [Am Ende :] Getruckt zu Franckfurt, Im Jar M. D. LVIII. [S. e.] 4°, 4 nn, 44 n. p. **B 355/114**
Ballagi : 626.
- Szekely István**. Chronica Ez Vilagnac Jeles Dolgairol. Szekel' Estvan Craccoba Niomatot : S t r i y k o u i a i Lázár Által, Christus szwletesenec M. D. L. IX. esztendeibe. [Colophon :] Ezör ött száz öttuen kilencz esztendőbe niomatot szent Görg huanak tizedic napian. *τέλος* 4°. 4 nn., 237 n. p. Coll. : p. nn. 1—4. p. n. 1., 93., 94., 128., 146., 147., 234—237. vac. **B 0941/243**
Ballagi : 633.
- Georgievics**, Bartholomaeus. De Origine Imperii Tvrcorum, Eorumque Administratione & disciplina, breuia quaedam capita notationis loco collecta. Cui Libellus De Tvrcorum moribus collectus à Bartholomaeo Georgievicz, adiectus est. Cum praefatione . . . Philippi M e l a n t h o n i s. Vitebergae : [s. ed.] Anno M. D. L. X. I. I. 8° A—M₈—96 nn. p. **B 949/38**
Apponyi : 357 az 1560. évi kiadást írja le.
Solymanus Budam . . . suo imperio adiectic p. 12.
- Platina**, Battista. La historia di Battista Platina delle vite de' pontefici, del Salvatore nostro sino a P a o l o I I. . . . Con le vite de gli altri pontefici sequenti sino a P i o I I I I. scritte dal P. F. Honofrio Panvinio da Verona . . . [In fine :] In Venetia per Michelem Tramerino MDLXIII. 8° [18], 374 [& 12] p. **B 262/18**
Matthia re diUngaria : p. 289.
- Heltus**, Caspar. Historia Inclyti M a t t h i a e Hvnnyadis, Regis Hungariae augustissimi. Ex Antonije B o n f i n i j. Historici disertis, libris, Decadis primum Tertiae, deinde Quarte (quae latuit hactenus, nullibiq; impressa fuit) in vnum congesta, ac disposita A Caspare H e l t o . . . Clavdiopoli in Transylvania, Anno post datum & natum Messiam 1565. 6° [12], A—X₄—136 nn. p. **Bq 0941/262**
Ballagi : 657.
- Zeitungen**, Auszug etlicher —. Was sich zum Anfang, das yetzigen Türckengriegs, an etlichen ortten, inn Vngern, verlossen vnd zugetragen hat, Mit samdt Eroberung der Veste, vnd Schoss, Dotes genant. 1566. Getruckt zu Augspurg, Durch Hans Zimmermann. 4°, A—A₄—4 nn. p. **B 0941/258**
Ballagi : 665.
- Newer Zeittuñgen**, auss der Römischen Kayserlichen Maystat Feldläger in Hungern, Jetz bey Gamorren, von dem 4. tag September Anno 1566. Getruckt zu Augspurg, durch Hans Zimmerman. 4°. A—A₄—4 nn. p. **B 0941/244**
Ballagi : 688.
- Neuwe Zeittungen**, Auss der Röm. Kai. Mai. Feldleger, Inn Vngeren, an Jetz bey Gamorren, von dem 4. tag September. Anno 1566. Getruckt zu Augspurg, Durch Hans Zimmerman. 4° A—A₄—nn. p. **B 0941/257**
Ballagi : 688 variánsa.
- Newe Zeytungen**. Von des Türgkischen Keyser, Soldan Solimanus, tödtlichem abgang, vnd aufsatzung seins Sons Selins. M. D. LXVI. 4° [O. O. u. Dr.] A—A₄—4 nn. p. Ofen, Pest : p. 3b. Ballagi nem említ. **B 0941/245**
- Beutherus**, Michael. Commentariorum de rebus in Europa et aliis quibusdam Orbis terrarum illustrioribus regnis, eodem Carolo V. imperatore gestis libri VIII . . . Accessit rerum memorabilium, Ferdinando patre, et Maximiliano filio imperatoribus ad hanc usque nostram aetatem gestorum appendix Matthaeo Delio . . . interprete. Argentinae : Rihelius 1568. [7], 115 p. **Bq 943/370**
Buda et Pest : p. 35, 65—66, 69.
Ballagi nem említ.
- Dubravius**, Joannes. Jo. D v b r a v i i Olomvzensis Episcopi Historia Boiemia. A. CL. V. Thoma Jordano Medico nouis Genealogiarum, Episcoporum, Regum, Ducum Catalogis, necessariis quinetiam Annotationibus sic ornata & illustrata, vt nunc demum edita dici possit. Basileae Apvd

- Petrvm Pernam MDLXXV. 2° 28 nn. 327 n., 1 nn. & 24 nn. p. Index. [Hozzákötvé:] Aeneae Sylvii Senensis S. Rom. Ecclesiae Cardinalis... De Bohemorum, Et Ex His Imperatorvm Aliqvot origine ac gestis... Basiliae Per Petrvm Pernam Anno MDLXXV. 81 p. **Bq 943/377**
Dubravius = Ballagi : 750.
- Reusnerus, Nic.** Hodoeporicorū siue Itinerum totius fere Orbis Lib. VII. Opus Historicum, Ethicum, Physicum, Geographicum... Jeremiae Revsneri Fratris cura ac studio editum. Basiliae Ad Perneam Lecythvm MDXXC. 8° 24 nn., 671 n & 32 nn. p. Ballagi : 781. **B 910/278**
- Reusnerus, Nicolaus.** Itinerarium Totius Orbis : siue Opvs Peregrinationvm Variarvm, ... Cum Avctario Et Orbis totius diuisione : Ex recensione Nicolai Revsneri... Secunda Editio [1580.] Basiliae Per Conradvm Vvaldkirch CIO. IO XC. I. 8° 22 nn., 671 n. & 80 nn. p. [Beigeb. :] Αποβύματα Operis Apodemici sev Hodoeporici, de varijs variorum Auctorum Peregrinationibus totius Orbis Avctarium... Basiliae, per Conradvm Vvaldkirch CIO. IO XCII. 82 n. p. **B 910/277**
Ballagi : 838.
- Dresserus, Matthaeus.** Millenarius Sextus Isagoges Historiae Matthaei Dresseri, Complectens Res Praecipvas, Maximeqve memorabiles in Ecclesia & Politica ab Othone III. usq; ad annum 1591. Addita est Oratio de bello Turcico, scripto anno 1593. Lipsiae 1594. [In fine:] Lipsiae Ex Officina Abrahami Lambergi Anno M.D.XCVIII. Impensis Jacobi Apelij 8° 15 nn., 728 n. & 40 nn. p. **B 900/11**
Ballagi : 1594. jegyzetében említé e kiadást.
- Zeittungen, Fünfferley warhaftige** — Die Erste auss Vngern, ... Die ander, wie Graff Carl von Mansfeldt, das Türkische Veltlager ... auff's Haupt erlegt ... Die dritdt, auss Sibenbürgen, ... zum vierdten ... wie starck der Türckische Kayser ... zum fünfften ... , wie ein grosses Wetter vmb Wartein in Vngern ist gewest ... Erstlich Gedruckt zu Prag, vnd Nachgedruckt zu Coburg bey Valentin Kröner, 8° 1595. [7 p]. Ofen : p. 7. **B 0941/252**
Ballagi nem emliti.
- Kriegshändel Vngerischer vnd Sibenbürgischer** — Ausführliche Beschreibung, Was sich vom Friling Anno 1592. ... biss den Friling dieses jetzlaufenden 1596. Jars ... in ober als vnder Vngarn, Sibenbürgen, Wallachey, Moldaw, Poln &c. In Schlachten, Scharmützeln ... gedenkwürdigs verlossen vnd zugetragen ... Getruckt zu Franckfurt am Mayn bey Christian Egenolphs Erben. 1596. 4° 16 nn., 326.n. p. [Beigeb. :] Vng. u. Sibenbürg. Kriegshändel ... Beschreibung, was sich vom Friling bis auff den Herbst dieses 1596. Jars ... begeben. Franckfurt, bey Christian Egenolffs Erben 1596. 44 n., 6 nn. p. **B 355/111**
Ballagi : 991.
- Zeyttung, Warhaftte, glückliche** — vnd Victorien, so jüngsten in Vngern fürgehoffen. Das ist : Kurtze vnd eygentliche Beschreybung, welcher massen die Graner, Blindenburger, Canischer vñ Warasiner Soldaten, zu fünffmalln auff den Ertzfeind gestraiffvt vñ aussgefallen ... Auch wie der Wolgeborne Herr, Herr Nicolaus Palfi Freyherr &c. die alt Ofner vnd Götz Megirer Christen ... auss des Türcken dienstbarkeit erlöset, vñ frey sicher auff Gran gebracht ... Auch wie Synam Bassa 15000 Tartaren auff Ofen schicken werde ... [Am Ende:] Gedruckt zu Nürnberg, durch Leonhard Heussler, in verlag Joachim Lochners. 1596. [7 p.] **B 0941/253**
Ballagi : 994.
- Beschreibung, Gründliche vnd warhaftige** — von Dotis der Vestung, welche vor Jahren der König in Vngern Lustgarten genandt worden, mit gestürmter Hand erobert vnd gewonnen. Dergleichen auch die Vestung Gestes, Tschokokui, Vall, Pallate, Vesprim vnd Tahan eingenommen ... Gedruckt zu Nürnberg, Im Jar 1598. [7 p.] **B 0941/254**
Ofen u. Pest : p. 4.
Ballagi nem emliti.
- Bizarus, Petrus.** Rerum Persicarum historia, initia gentis, mores, instituta, resque gestas ad haec usque tempore complectens ... Francofurti : Wechel 1601. [6], 644, [32] p. Matthias Hungariae rex p. 264. **Bq 955/1**
Buda capitur a Solymano p. 288.
- Abisselt, Michael.** Sui temporis historia, in qua res in toto orbe terrarum gestae ... describuntur. Coloniae : Quentelius 1602. [78], 916 p. **B 900/17**
Buda : p. 34. 51—55, 98, 169.
- Meurer, Theodorus.** Relationis historicae continuatio. Oder Warhaftige Beschreibunge (!) aller furnemen und gedenkwürdigen Historien, so sich hin und wider, in hoch und nider Teutschland, auch in Franckreich, Engelandt ... Hungarn, Polen, Sibenbürgen ... verlaufen und zugetragen ... Alles zum theil aus eigener Erfahrung ... verfasst und continuirt auch mit etlichen ... Kupferstücken vor augen gestellt durch Sigism. Latomum. Getruckt im Jahr nach Christi Geburt [s. l. & typ.] 1602. 76, [3] p. 4 t. **B 355/113**
Ofen : p. 38, 62, 69.

- Dilichius, Wilhelmus.** Kurze Beschreibung vnd eigentliche Abrisse dero Länder vnd Festungen, so der Türcke biss dahero in Europa, besonders aber in Vngern, Sclavonia, Dacia... zum theil mit krieg angefochten, zum theil aber gantz vnder sein joch bracht, sampt der Vngarischen Chronica... An der Theil von Rumelia oder Griechenlandt. Cassel: Wessel 1609. 381, 76 p. 6 t. **B 911/25**
Ofen und Pest: p. 40—41.
- Chalcondilas, [Laonicus].** L'histoire de la decadence de l'empire Grec et establissement de celvy des Turcs... De la traduction de B. de Vigenere Bourbonnois... Tom. 1—2. Paris: Sonnium & Bechet 1650. — Baudier, Mich. Histoire generale du serrail, et de la cour du grand seigneur. 89, [3] p. — Plusieurs descriptions des accoustremens tant des magistrats et officiers de la porte de l'empereur des turcs, que des peuples assujee tis à son empire. 116, [4] p. — Illustrations de Blaise de Vigenere Bourbonnois, sur l'histoire de Chalcondile... 273 p. **Bq 949/33**
Solyman entre dans Bude: I. p. 567—68.
Dessains des Turcs sur la ville de Pesth: I. p. 864.
- Mercurius, Seriniano-Hohenloho-Turcicus.** Das ist: hoechst Ruhm- und denckwuerdiger Verlauff Weltkuendiger Geschichten... [O. O. u, Dr.] 1664. 20 p. Ofen: p. 5, 7. **B 943/371**
- Relation** oder aussführlicher Bericht, wie die kais: nach Constantinopel abgefertigte grosse Botschafft zu Comorn angelanget, auch wie die herauff beschehene Abwechslung mit der türkischen grossen Botschafft erfolgt. Sambt einer Specification, was der türkische Botschafft von Ihre Kays: May:... gefordert und begehrt haben. [O. O. & Dr.] 1665. [8 p.] **B 0941/255**
Ofen: p. 2.
- Stauffenberg, Joh. v.** Gründliche warhaftige und unparheyische Relation des heutigen Treffens, zwischen dem Erbfeinde christlichen Nahmens und Butes auff einer, und dem christlichen Kriegsheer auf anderer Seiten, gehalten den 1. Augusti An: 1664 bey S. Gotthard in Ungarn... Regensburg: Fischer 1665. [6], 95 p. **B 355/115**
Ofen: p. 83.
- Toppeltinus, Laurentius.** Origines et Occasus Transylvanorum seu erutae nationes Transylvaniae, earumque ultimi temporis revolutiones, historica narratione breviter comprehensae. Lugduni: Boissat & Remeus 1667. [20], 242 p. 10 t. **B 943/380**
Uladislaus Buda rex inauguratur p. 144.
- Czernovicus, Johannes.** De bello Pannonico libri sex, ad aeternam felicissimae coronationis memoriam... Friderici Bohemiae regis. et Elisabethae... reginae Bohemiae in aede cathedrali Pragensis... anno 1619... editi... [Praguae 1669?] 4°. A₁—Z₄ & Aa₁—Ff₄=118 nn. p. 1 t. **B 355/116**
Buda obsessa initii octobris anno 1596. p. P.
anno 1602. p. V₄.
- Weingarten, Joh. Jakob.** Fürsten-Spiegel, oder Monarchia des hochlöblichen Ertzhauses Oesterreich. Teil 1—2. Prag: Dobrowslawina 1673. **Bq 929/69**
Ofen u. Pest: I. p. 107, 111.
- Behamb, Jo. Ferdinandus.** Notitia Hungariae antiquo-modernae Berneggeriana. [&] Observationes Hungaricarum rerum Bernegeri et Schoedelii. Disquisitiones regno Hungarico annexae. Argentorati: Delhopff 1678. [14.] 252, [26 &] 232 p. **B 943/374**
Buda bibliotheca M. 324.
Buda arx M. 341.
Buda amissa F. 139.
- Cara Mustapha, grand vizir.** Histoire. Cologne: Foppen 1684. [2], 252 p. 1 t. **B 923/112**
Bude: p. 194, 216, 229, 232, etc.
- Bremundan, Francesco Fabro.** Floro historico de la guerra sagrada contre turcos. Secunda parte, que contiene los sucessos de los años M.DC.LXXXIV. y M.DC.LXXXV. Madrid: Roman 1686. [14.] 231 p. **B 355/112**
Buda a Pest: p. 10, 46, 55, 57, 142, etc.
- Buda** desself ghelegentheynt in verscheyde belagheringhen Anno 1542. by de Turcken in — genommen. Nu door de victorieuse keyserlycke waepenen on der de bestieringhe der alderdoorluchtigste vorsten van L o t h r i n g h e n en Beyeren... verovert op den 2. Sept. 1686. Antwerpen: Dunwalt [1686.] 33 p. **B 943/379**
- Hirlinger, Joh. Mart.** Pentdesmosis, sive quintuplex foedus potentatibus eiusdem... Innocentio... Papae XI... Joanni Poloniae Regi... Maximiliano Emmanueli... Bavarie... Duci... atque... Reipublicae Venetae... contra praedonem gentium, orientis tyrannum... Viennae: Cosmerovius [1686.] 2°. A—G₂=30 nn. p. i. t. **Bq 355/110**
A címképen 5 cimerpajzs között Buda rézkarcolatú képevel.
- Pizarro de Oliveros, Ant.** Cesareo carro triumphal en que gloriosamente campean par el orbe las invencibles armas del maximo emperador Leopoldo... per la feliz restauracion de la real fortaleza de Buda, conquistada en 2. de Sept. de 1686... Amsterdam: Jacomo de Cordova 1687. 4°. [28.] 201 p. **B 355/117**

Rossi, Gio. Giacomo. Teatro della guerra contro il Turco. Dove sono le piante, e le vedute delle principali città, e fortezze dell'Ungheria, Morea, e d'altre provincie, con gl' assedii, e conquiste fatte dall'armi cristiane sotto in felice pontificato di nostro Signore Papa Innocenzo XI. Dato in luce da Gio. Giacomo Rossi in Roma alla Pace . . . l'anno 1687. 40 t. Fol. **Bq 769/439**
T. 16. : Pianta delle real città e fortezza di Buda assediata 1686.
T. 17. : Pianta et elevatione delle citte di Bude . . . presa li 2. Sett. 1686.

Vaticinium Historico-Poeticum dess triumphierenden Reichs-Adlers . . . mit Beyfügung des Türkischen Gross-Veziers, an Ihr. Duchl. H. Markgraffen von Baaden . . . abgelassenen Schreibens . . . Wien : [O. Dr.] 1687. [22] p. **B 943/363**
Ofen : p. 13, 19.

Staats-Zimmer, Neueröffnete — worinnen alles Potentaten und Republicken in Europa, theils auch in Asia . . . vorgestellt werden. 1—3. Teil. [O. O. u. Dr.] 1691—1692. Ofen : I. 443, 448. **B 943/369**

[Le Clerc, Jean]. Memoirs of Emeric count Teckely. In four books. Translated out of French. London : Goodwin 1693.
Apponyi : II. 1444. **B 923/118**
Seige of Buda : III. p. 10—16.

Pethő Gergely. Az magyar krónikának veleje, és summája mellyet elsőben meg írt, s kibocsátott Horvát, Thot, és Dalmatia országok vitéz bannya Groff Zrini Miklós Pethő Gergely, neve alatt Bécsben ezer hat száz hatvan esztendőben, mostan pedig azon historiát continuálván ujonnan ki nyomtattatta, és . . . szaporította Kálnoki Sámuel gr. Bécs : Fiscohis 1702. 4° A—Z₄, Aa—Ee₄ = 224 nn. p. **B 943/378**
Szabó K. : I. 1645.

Idea principum in sapientia coronata Matthiae Corvini regis Hungariae XXXIV. Tyrnaviae : Typ. Acad. 1713. 190 [& 4] p. **B 171/2**

Biró Márton. Lelket őriző látogatás. Buda : Nottensteinné 1747. 104 p. **B 252/155**

Csizi István. Királyi Buda vára mennyi ideig sinlett a török igája alatt és az alol lett kedves felszabadulhatásával s azután melly nagy kíváltképen való örömei voltak, igen rövid, s csak mint katonától ki telhető vala, együgyű versekben foglaltatott . . . Kolosvárot [ny. n.] 1767. [14 p.] **B 811/39**

Mádi János, literáti. Gyermeki elméhez intézetett erköltsi rhythmusok. [1754.] 2. nyomtatás. Budán : Landerer 1769. 43 p. **B 371/215**

Schaffrath, Leopoldus. De electricitate coelesti atque Ratione Aedificia ab icto folminio praeservandi Diss. Pestini : Lit. Royerianis 1778. [38] p. **B 551/44**

Bajtay, Antonius. Oratio habita Bvd a e ad amplissimos Hvgariae ordines 3. idus maii 1749. Curante Michaelae Tertina. Pestini : Trattner 1787. [14], 54 p. **B 875/10**

Janus Pannonius Poëmata. Ad Manuscriptum Codicem Regium Corvini an un exacta, recognita . . . Pars I. Traiecti ad Rhenum : Wild 1787. XVI, 691 p. **B 870/3**

Buberlee, Terentian. Rede bei öffentlicher Lob- und Dankfeyer wegen erhaltenen Siegen über den Erbfeind, und Eroberung der Stadt und Festung Belgrads. Ofen : Landerinn 1789. 30, 7 p. **B 252/145**

Beschreibung der königl. hungarischen Krönung als Seine Apostolische Majestät Leopold der Zweyte zu Pressburg zum Hungarischen Könige gekrönt wurde. Wien : Löschenkohl 1790. 22 p. 3 t. Fol. **B 394/77**

Bárdosy, Joannos. Animadversiones historico-critico-diplomaticae in opus de insurrectione nobilium auctore Josepho Keresztury. Budae : Landerer 1792. [8], 229 [& 19] p. **B 355/106**

Gabelhofer, Joh. Julius. Predigt von den schrecklichen Verirrungen eines verderbten Volkes bey Gelegenheit des Dankfestes für die göttlichen Segnungen der k. k. Waffen . . . am 29. Wintermondes 1793. Pest : Trattner 1794. 44 p. **B 252/146**

Förderer, Berthold. Predigt, bei der feierlichen Uibertragung der gnadenreiche Bildniss Maria von Blut, in das neu erbaute Gotteshaus zu Ofen in der Kristinastadt. Ofen : Univ. 1797. 32 p. **B 252/140**

Förderer, Berthold. Sermones sacri, ad juventutem scholasticam in oratorio regii archi-gymnasii Budensis . . . dicti. Budae : Univ. 1802. 48 p. **B 252/132**

Szemes Imre. Szabad királyi Pesth városának hál'adatos örvendező ünneplésén midőn . . . fels. I. Leopold tsászártól és királytól, ujonan megengedetett szabadságának első századját jelesen üllötte, tartatott prédikációját —. Pesth : Trattner 1803. 30 p. **B 252/130**

Buda. Ecclesia ad S. Annam. Synopsis parochialis domus et ecclesiae ad St. Annam Buda e in Aquatica cum quibusdam miscellaneis. Budae die 7. Maii 1804. 14 p. [Manuscriptum.] **B 0910/49**

- Stummer, Marian.** Rede von der Würde und Nutzen des h. Messopfers bey Gelegenheit da der Wohlerwürdige Herr Johann Becker, des Hochlöblichen Grauer Erzbisthums das erstmal selbes in der könihl. Freystadt Pesth, . . . den 17. Juni 1804. in der Hauptstadtpfarrkirche zu Maria Himmelfahrt den Herrn der Herrschaaren feyerlichst dargebracht hat. Pesth: Patzko 1804. 19 p. **B 252/144**
- Alexovics Basilius.** Vasárnap i prédikáziók, melyeket a' pesti fő plébánia templomában élő nyelvel mondott —. 2. kiad. Posony: Belnay 1808. [6], 424 p. **B 252/127**
- Fahnenenthal, Franz Luprecht.** Lob-Rede am Festtage der heil. Elisabeth. Ofen: Univ. 1808. 39 p. **B 252/139**
- Simonidesz János.** A' pesti 's budai evangyélika szent ekklesia által épített Isten házának fel-szenteltetésekor tartott prédikázió, melyet mondott —. Pest: Patzkó 1811. 31 p. **B 252/136**
- Münz, Moises.** Predigt zur Sieges- und Friedens feyer, bey Gelegenheit, als . . . Franz der Erste Kaiser v. Oesterreich u. u. u. . . am 31. May 1814. in Paris uns den erwünschten Frieden schenkten. Übers.: Marcus Bresnitz. Ofen: Univ. 1814. 30 p. **B 252/143**
- Missae in agenda defunctorum tantum deservientes . . .** Budae: Typ. Univ. 1817. 40 p. **Bq 264/9**
- Missale Romanum ex decreto sacrosancti concilii Tridentini restitutum . . .** Budae: Univ. 1817. XLIV, 744 p. 3 t. — Commune Sanctorum CCXVI p. **Bq 264/5**
- Glatz, Jakob.** Nachrichten über die Feyer des dritten Jubelfestes der Reformation in den sämmtl. Kaiserl. Königl. Oesterreichischen Staaten im Jahre 1817. — Nebst einigen allgemeinen Bemerkungen über den gegenwärtigen kirchlichen Zustand der Protestanten in gedachten Staaten. Wien: Gerold 1818. VI, XXVIII, 254 p. **B 284/55**
Die evangelische Gemeinde in Pesth u. Ofen: p. 188—192.
- Reichard, [Hnr. Aug. Otto].** Guide des voyageurs en Allemagne, en Hongrie et en Constantinople. Weimar: Bureau d'Industrie 1821. XIV, 536 p. 1 t. **B 914/218**
Bude: p. 512—518.
Pesth: p. 512.
- Kitaibel, Paulus.** Hydrographica Hungariae. Praemissa auctoris vita edidit Joannes Schuster. Tom. 1—2. Pestini: Trattner 1829. **B 551/38**
Bp.: T. 1. p. 115—184.
- Seiz, Joh. Christ.** Geographisch-statistisches Handwörterbuch nach den neuesten Bestimmungen. Band II. K—Q. Pesth: Wigand 1830. 604 p. **B 910/267**
Ofen: p. 427—428.
Pesth: p. 508—509.
- Wigand, Otto.** Verzeichniss der Verlags- und Commissions-Bücher des Buchhändlers — in Pesth 1830. [O. O., Dr. & J.] 16 p. **B 017/90**
- Hevánszky, Leopold.** Dank-Rede, gehalten als die Cholera-Seuche in der Stadt Pesth nachgelassen hatte . . . Pesth: Beimel 1831. 15 p. **B 614/480**
- Brunner, Johann Bapt.** Feier-Rede zur Verherrlichung des nach der glorreich abgelaufenen 40 j. hrigen Regierung Sr k. k. apost. Majestät Franz I. Kaisers v. Oesterreich, Königs v. Ungarn u. u. . . Pesth: Beimel 1832. 18 p. **B 252/132**
- Szaniszló Ferentz.** Szent István első és apostoli magyar király tisztelete és követése. Pest: Trattner-Károlyi 1835. 22 p. **B 252/142**
- Gersdorf, Wilhelmine.** Leben des Königs Mathias Corvinus von Ungarn in historisch-romantischen Erzählungen. 1—2. Th. Leipzig: Engelmann 1836. **B 929/73**
- Gyarmathy János.** Vezércsillag . . . a szerzetes rende helyes megítélésére Calazantzi Sz József . . . évfordulati tisztelet ünnepén . . . Pesten: Trattner-Károlyi 1836. 20 p. **B 252/151**
- Roder, Aloys.** Der christliche Bürger in einer Kanzelrede am Festtage des Hl. Stephán' ersten König von Ungarn. Ofen: Univ. 1839. 16 p. **B 252/135**
- Osvald, Franciscus Xav.** Oratio in anniversaria solennitate instauratae Regiae Scientiarum Universitatis Hungaricae die VII. calendas Julii MDCCCXL. Pesthini . . . dicta —. Buda: Typ. Univers. 1840. 31 p. **B 378/117**
- Pesti vakintézet, A** — tisztviselői és tanítói számára kidolgozott nevelési, tanítási és kezelési szabályok. Pest: Trattner-Károlyi 1843. 38 p. **B 362/360**
- Casagrande, Márk.** Ajánlat a Magyar országon Hunyadi Mátyás király emlékének felállítására czélzó egyesülethez. Eger: Érseki lyc. 1844. 8 p. — Project an den zur Errichtung des König Mathias-Denkmal zusammengetretenen Verein. [O. O., Dr. & J.] 4 p. [Mellékelve 3 szobor-terv.] **B 730/25**

- Hahn-Hahn, Ida.** Orientalistische Briefe. Bd. I. Berlin : Duncker 1844. VIII, 383 p. **B 910/272**
Ofen u. Pesth : p. 62—76.
- Thouvenel, Édouard.** La Hongrie et la Valachie. (Souvenirs de voyage et notices historiques.) Paris : Bortrand 1849. 381, [2] p. **B 910/276**
Buda et Pesth : p. 17—102.
- Hackländer, F. W.** Tagebuch-Blätter. Bd. 1—2. Stuttgart : Krabbe 1861. **B 394/72**
Budapest : II. p. 91—145.
- Szalay József.** A pesti vakintézet keletkezésének s mikép s mi alappól felállításának rövid előterjesztése. Pest : Engel & Mandello 1861. 9 p. **B 362/359**
- Fekete János.** Szent István Magyarország első apostoli királyának érdemei. A nemzet nagy ünnepe alkalmával Budán a vártemplomban hirdette — Szombathely : Bertalanffy ny. 1862. 20 p. **B 252/148**
- Szabó József.** Egyházi beszéd, melyet Szent István első apostoli magyar király nemzeti ünnepén Budán a Nagyboldogasszony tiszteletére emelt vártemplomban mondott. Pest : Emich 1863. 16 p. **B 252/149**
- Rapos József.** Brunswick Teréz grófhölgynek, a legnagyobb magyar honleánynek élete és műve; vagyis a közalapnevelésügy multja és jelene hazánkban. Pest : Kunosi & Réthy ny. 1868. 8, IV, 470 p. **B 923/113**
- Zádori János.** Egyházi beszéd, melyet Szent István apostoli magyar király ünnepén Budán 1869, a Nagy-Boldogasszony templomában mondott. Pest : Rudnyánszky 1869. 14 p. **B 252/129**
- Bacsák Imre.** Szent István első magyar király a 19. században. Egyházi beszédben fejtegette B. I. Pest : »Hunyadi Mátyás« ny. 1870. 14 p. **B 252/128**
- Ipolyi Arnold.** Gr. Prokesch-Orten Antal emlékezete és Mátyás király könyvtára maradványainak fölfedezése. Bp. : Akadémia 1878. 67 p. **B 0910/50**
- Budapest főváros sokszorosított távlati nagy térképe 1 : 10.000.** Bp. & Eperjes : Divald 1882. 7 t. **Bq T 161**
- Thewrewk Árpád.** A Petőfi-szobor leleplezésének emlékére. Bp. : Bagó 1882. 20 p. **B 730/24**
- Bruck, J.** Kurorte und Heilquellen Ungarns. Nebst einer balneologischen Karte von Ungarn [28 × 20 cm]. Bp. : Pester Buchdr. 1883. VIII, 79 p. 1 t. **B 551/39**
Budapest : p. 9—20.
- Neményi Ambrus.** A budapesti lakáskérdés. A fővárosi lakbizottság megbízásából. Bp. : Grill 1883. 112, [7] p. **Bq 333/98**
- Hamard, M.** Une course aux capitales. Paris : Haton 1885. III, 462 p. **B 914/219**
Buda-Pesth : p. 97—110.
- Reden, gehalten in der aus Anlass der an 2. Sept. 1686. erfolgten Rückeroberung Ofen's und Pest's am 1. Sept. 1886 stattgehabten Festsitzung.** (Aus dem Ung. übers.) Bp. : Athenaeum 1886. 44 p. **B 355/101**
- Bartalus István.** Széchenyi-Hymnusz. Gr. Széchenyi István szobra leleplezésének ünnepére ének- és zenekarra írta Bertha István, zongorára s magán énekre alkalmazta B. I. Bp. : Rózsavölgyi [1887.] 7 p. **B 784/76**
- Budapest főváros dunabalparti részének csatornahálózata 1 : 5000.** Bp. : Föv. mérnöki hivatal 1887. 2 t. **Bq T 162**
- Tschebull, Anton.** Quellwasser für Budapest. Wien : Genossenschafts-Buchdr. 1889. 27 p. **B 614/482**
- Semmelweis Ignác.** Lettre du Prof. I. Semmelweis en 1860. Traduction et Facsimile. Bp. : Franklin 1894. 7 p. 1 t. **614/483**
- Budapest fő- és székváros összes területének térképe. 1 : 5000.** Bp. : Klösz 1895. 8 t. **Bf T 160**
- Adler Illés.** Székefoglaló beszéd az óbudai rabbiállás elfoglalásakor. Bp. : Bichler 1897. 24 p. **B 815/11**
- Geisenhof, Georg.** Bibliotheca Corviniana. Eine bibliographische Studie. Braunschweig : Neumeyer 1900. 223 p. 4 t. (Sonder-Abdruck aus d. Ztschr. d. Gesellsch. für niedersächsische Kirchengeschichte.) **B 0910/51**
- Swoboda, Heinrich.** Groszstadtseelsorge. Eine pastoraltheologische Studie. 2. Aufl. Regensburg : Purzt 1911. X, 485 p. 1 t. **B 253/2**
Status animarum in Budapest : p. 184.
- Schréter Zoltán.** Harmadkori és pleisztocén hévforrások tevékenységének nyomai a budai hegyekben. Bp. : Franklin 1912. p. 181—231. 1 t. (A Magyar Kir. Földtani Intézet Évkönyve XIX. k. 5. füzet. 1911. nov.) **B 551/41**
- Dubosco, André.** Budapest et les hongrois. — Le pays. — Les moeurs. — La politique. Avec préface de M. René Millet. Paris : Rivière 1913. [2 &] 103 p. **B 308/127**

- Szatmári, E.** Im roten Budapest. Berlin : Kulturliga 1919. 22 p. (Beiträge zu den Problemen der Zeit. H. 10.) **B 335/2**
- Gárdonyi Albert.** Régi pesti könyvkereskedők. Bp. : Stephaneum 1930. 115 [1] p. (Az Orsz. Széchenyi Könyvtár kiadványai, 2.) **B 655/44**
- Pfeifer Gyula.** Nagyasszonyunk szentgellérthegyi sziklatemplomának története. Bp. : Pallas 1931. 39 p. **B 726/48**
- Sacelláry Pál.** Pest - Budai mozaik. Bp. : Rózsavölgyi [1931.] 82 p. **B 394/76**
- Benyó János.** Budapest fürdőváros és az idegenforgalom. Ripka Ferenc előszá-
val. Bp. : Magy. Idegenforg. Érdekeltségek Szöv. 1932. 113 p. (Idegenforg. kvt.) **B 613/190**
- Bodor Antal.** Budapest mezőgazdasága. Bp. : Háziny. 1932. 120 p. 1 t. (Statistikai Közlemények, 65. k. 2. sz.) **B 310/10/65/2**
- Budapest. Egyetem.** Index horti botanici Universitatis Budapestinensis. Bp. : Typ. Univers. 1932. 147 p. 6 t. **B 378/30/2**
- Halász Lajos, Dabasi.** Az Országos Kaszinó ötvenéves története 1883—1932. Bp. : Hellas 1932. 141 p. 1 t. **B 367/80**
- Melly József.** A budapesti orvosok szociális és gazdasági viszonyai. Bp. : Háziny. 1932. 128 p. (Statistikai Közlemények, 65. k. 3. sz.) **B 310/10/65/3**
- Schwartz Elemér.** Szent Kristóf és az első budapesti gépjárműszentelés. Bp. : KMAC 1932. 26 p. 1 t. **B 235/8**
- Siklóssy László [összeáll.].** Képek a Hunnia ötvenéves múltjából. 1882—1932. Bp. : Hunnia csónakázó egyes. 1932. 167 [& 1] p. 1 t. **B 797/20**
- Sugár Viktor.** Nagyboldogasszonyról nevezett budavári koronázó főtemplom (Mátyás templom) épülete, egyházi zenéje és orgonái a múltban és jelenben. Bp. : Egri-ny. 1932. 30 [& 1] p. 11 t. **B 726/49**
- Székelyné Somogyi Sára.** Adatok a káposztásmegyeri Duna-meder geológiai viszonyainak ismeretéhez. Bp. : M. kir. József-műegyet. 1932. 16 p. 1 t. **B 550/28**
- Barsay-Amant Zoltán.** Hozzászólásaim a Ludoviceum történetéhez. Különböző helyeken megjelent cikkek gyűjteménye. Kézirat 175 számozott példányban. Bp. : Madách-ny. 1933. 28, [7], [9], [3], 3, 3, [7], [2], 7, 18 p. **B 355/100**
- Budó Jusztin.** Budapest főpolgármesterei és polgármesterei 1873 óta. Bp. : Háziny. 1933. 48 p. 4 t. (FR Sz kiadványok, 1. sz.) **B 923/117**
- Exner Kornél.** Budapest és csodavizei. Összehasonlítás Badgasteinnal. — Fejlesszük Budapestet világfürdővé. Bp. : Budapest fürdőváros egyes. [1933.] 32 p. **B 614/485**
- Frank, Nicolas.** Budapest la ville balnéaire. Bp. : Athenaeum 1933. 13 p. (Tirage spécial du « Guides illustrés Budapest Reine du Danube ».) **B 613/192**
- Greene, Graham.** Orient express. New York : Doubleday, Doran & Co. 1933. [4], 310 p. Budapest : p. 191—197. **B 308/126**
- Harrer Ferenc.** Budapest városfejlesztési programja. Bp. : Háziny. 1933. 62 p. (Különlenyom. a Városi Szemle XIX. évf.-ból.) **B 725/220**
- Hekler, A.** Budapest als Kunststadt. Küssnacht am Rigi : Linder 1933. 159 p. 1 t. **B 720/10**
- Illyefalvi I. Lajos.** A hatvanéves Budapest. Bp. : Bp. Szfv. Statiszt. Hiv. 1933. 386 p. 1 t. **B 310/21**
- Ripka Ferenc.** Budapest a Közép-Duna idegenforgalmának központja. (Budapest fürdőváros). Bp. : M. Idegenforg. Érdekeltségek Szövetsége [1933.] 23 [& 1] p. (Idegenforgalmi kvt.) **B 910/266**
- Wittenbarth Győző.** Budapest nagyvasúti pályaudvarainak végleges elhelyezése. Bp. : Háziny. 1933. 56 p. 8 t. (Különlenyom. a Városi Szemle XIX. évf.-ból.) **B 725/222**
- Smith, Lovina Steward.** Hungary land and people. Bp. : Athenaeum 1933. 423 p. 16 t. Budapest : p. 10, 22, 37, 82—83, 115. **B 910/270**
- Starkie, Walter.** Raggle-taggle. Adventures with a Fiddle in Hungary and Roumania. London : Murray 1933. XVI, 399 p. **B 394/73**
Budapest : p. 48—89.
- Szigeti János.** Budapest (Buda, Óbuda és Pest) a XIX. század első harmadában. Bp. : Csáthy 1933. 68 [& 1] p. **B 308/128**
- Sztrókay Kálmán.** A budai márga közettani vizsgálata. Pécs : Dunántul pécsi egyet. könyvkiadó és nyomda 1933. 43 p. 2 t. (Különlenyom. a »Földtani Közl.« 1932. évi LXII-ik köt.-ből.) **B 550/30**

Betűrendes tárgymutató a szerzemények jegyzékéhez

Sachregister — Subject index

Administration	126	Causes of war	118	Fizikai földrajz	149
Adók és illetékek	143	Charity	130	Foreign policy	107
Aesthetics	154	Chemie	148	Földrajz	169
Agriculture	136	Chemistry	148	Francia irodalom	163
Agricoltura	153	Christian socialism	113	Francia történet	167
Agronomia	153	Christlicher Sozialismus	113	Frauenfrage	114
Agronomie	153	Christologie	91	Friedensbewegung	108
Álkalmozottak	115	Christology	91	Führer	98
Állam és egyház	103	Church	89		
Állami pénzügyek	142	Church history	92	Gazdasági földrajz	134
Államtudomány	101	Civil procedure	125	Gazdasági leírás	133
Állattan	150	Civil service	127	Gazdasági válság	133
Allgemeines	77	Civilisation	96	Gazdaságpolitika	134
Általános munkák	77	Civilizáció	96	Gazdaságtörténet	133
Angestellte	115	Colonies	106	Geld und Kredit	139
Angol irodalom	162	Colonisation	106	Gemeindefinanzen	144
Anthropologie	149	Commerce	138	Gemeindeverwaltung	127
Anthropology	149	Commercial law	123	Geneologia	176
Antropogeográfia	98	Common finance	144	Genealogie	176
Antropológia	149	Communal works	144	Genealogy	176
Applied economics	134	Communication	138	General works	77
Arbeiterfrage	110	Communism	114	Genie	98
Arbeitsdienstpflicht	112	Constitutional law	118	Genius	98
Arbeitslosigkeit	111	Cooperation	112	Genossenschaftswesen	112
Archaeology	168	Család	97	Geographie	169
Archäologie	168	Családjog	123	Geography	169
Archeológia	168	Csilagászat	147	Geologia	149
Architecture	155	Culture	96	Geologie	149
Armenwesen	130	Culture	130	Geology	149
Astronomie	147	Customs	139	Geopolitics	98
Astronomy	147			Geopolitik	98
Auswanderung	106	Decorative Art	157	Geopolitika	98
Auswärtige Politik	107			Geschichte	164
Ästhetik	154	Economic crisis	133	Geschlechtsleben	97
		Economic description	133	Gesundheitswesen	152
Balkán történet	168	Economic geography	134	Gewerberecht	125
Bányászat	136	Economic history	133	Gewerkschaften	111
Bauernfrage	114	Egyéb irodalmak	163	Grafika	158
Baukunst	155	Egyetemek	131	Graphics	158
Bekemozgalom	108	Egyház	89	Graphik	158
Belpolitika	104	Egyházjog	125	Gyarmatpolitika	106
Bergbau	136	Egyháztörténet	92		
Betriebswirtschaftslehre	136	Életbölcsélet	87	Háborús felelősség	118
Bevölkerungsbewegung	101	Életrajzok	171	Hadügy	128
Bibel	91	Emberföldrajz	98	Handel	138
Bible	91	Emigration	106	Handelsrecht	123
Biblia	91	Emlékiratok	171	Heerwesen	128
Bibliofilia	80	Employees	115	Heilige	91
Bibliofily	80	Engineering	152	History	164
Bibliographie	77	Építészet	155	History of arts	155
Bibliography	77	Erkölcsbölcsélet	87	History of civilization	100
Bibliophilie	80	Esztétika	154	History of law	126
Bibliothekswesen	79	Ethics	87	Hitlerism	102
Bildhauerkunst	156	Ethik	87	Hitlerizmus	102
Biographien	171	Ethnography	144	Home politics	104
Biography	171	Európa története	165	Housing	112
Biológia	149			Hungarian home politics	104
Biologie	149	Fajszociológia	97		
Biology	149	Famille	97	Industriepolitik	138
Biztosításügy	141	Familienrecht	123	Industry	138
Bolsevizmus	114	Family	97	Innere Politik	104
Bolshevism	114	Family law	123	Innere Politik Ungarns	104
Botanik	150	Fascism	102	Insurance	141
Botany	150	Fascizmus	102	International law	115
Bölcsélet	81	Fénykép	158	International peace	108
Business organisation	136	Festészet	157	Internationales Recht	115
		Film	158	Iparjog	125
Canon law	125	Finanzwesen	142	Iparművészet	157
Catholicism	93	Fine arts	154	Iparpolitika	138
Catholicismus	93	Fizika	148	Irodalomtudomány	161

Jogbölcselet	115	Munkanélküliség	111	Psychologie	85
Jogtörténet	126	Munkáskérdés	110	Psychology	85
Jogtudomány	115	Museographie	155	Psychology of religion	89
Jótékonyág	130	Museography	155	Public health	152
Journalism	79	Music	158	Public finance	142
Kartelljog	124	Musik	158	Public safety and order	127
Kartellrecht	124	Muzeográfia	155	Rechtsgeschichte	126
Katholikus egyház	93	Műgyűjtés	155	Rechtsphilosophy	115
Keleti történet	168	Művészet	154	Rechtswissenschaft	115
Kereskedelem	138	Művészettörténet	155	Religion	89
Kereskedelmi jog	123	Mysticism	92	Religionspsychologie	89
Keresztényszocializmus	113	Mystik	92	Religionsphilosophie	89
Kirche	89	Nagyember	98	Rechtszét	127
Kirchengeschichte	92	National question	105	Revizió	118
Kirchenrecht	125	Nationalitätenfrage	105	Revision	118
Kivándorlás	106	Naturwissenschaft	146	Saints	91
Kolonialpolitik	106	Nem keresztény vallások	94	Science	146
Kommunal-Betriebe	144	Német irodalom	162	Sculpture	156
Kommunizmus	114	Német történet	165	Sexual life	97
Könyvészet	77	Nemi élet	97	Siedlungswesen	106
Könyvtárügy	79	Nemzetiségi kérdés	105	Social anthropology	97
Közegészségügy	152	Nemzetközi jog	115	Social insurance	142
Közgazdaság	131	Népesedés	101	Social mind	98
Közgazgatás	126	Néplektan	98	Social science	95
Közjog	118	Néprajz	144	Social structure	96
Közlekedés	138	Nicht-christliche Religionen	94	Socialism	113
Közművelődés	130	Non-Christian religions	94	Socialpsychology	99
Közoktatás	130	Nőkérdés	114	Sociography	99
Községi igazgatás	127	Növénytan	150	Sociology	95
Községi pénzügyek	144	Nyelvészet	145	Soziale Differenzierung	96
Községi üzemek	144	Obbligatory working-service	112	Soziale Zustandsschilderung	99
Köztisztviselők	127	Occultism	85	Sozialpsychologie	99
Kriegsschuld	118	Okkult tudományok	85	Sozialversicherung	142
Krisztológia	91	Okkultizmus	85	Sozialwissenschaft	95
Kultur	96	Ókori történet	165	Soziologie	95
Kultur Education	130	Olasz történet	167	Soziologie der Rasse	97
Kultúra	96	Orosz történet	167	Sport	160
Kulturgeschichte	100	Orvostudomány	150	Staat und Kirche	103
Kultúrtörténet	100	Oszták történet	166	Staatsrecht	118
Kunst	154	Öffentliche Beamte	127	Staatswissenschaft	101
Kunstgeschichte	155	Öffentliches Sicherheitswesen	127	State and church	103
Kunstgewerbe	157	Östermelés	136	Statistics	100
Külpolitika	107	Painting	157	Statistik	100
Labor question	110	Paläontologie	149	Statistika	100
Lakáskérdés	112	Paleontologia	149	Städtebau	156
Landwirtschaft	136	Paleontology	149	Steuern und Gebühren	143
Law	115	Paleontology	149	Streik	112
Leader	98	Paneuropa	109	Strike	112
Lebensanschauung	87	Parapsychologia	85	Suffrage	119
Lélektan	85	Parapsychology	85	Szakszervezetek	111
Lengyel történet	166	Parasztkérdés	114	Szegényügy	130
Library economy	79	Parlamentarism	103	Szentház	91
Literature	161	Parlamentarizmus	103	Színház	159
Literaturwissenschaft	161	Peasantry	114	Szobrászet	156
Local government	127	Pénz- és hitelügy	139	Szocializmus	113
Magánjog	121	Perrendtartás	125	Szociográfia	99
Magyar belpolitika	104	Philologie	145	Szociológia	95
Magyar irodalom	161	Philology	145	Szövetkezés	112
Magyar történet	166	Philosophie	81	Sztrájk	112
Malerei	157	Philosophy	81	Társadalmi lélektan	99
Mathematics	147	Philosophy of law	115	Társadalmi tagozódás	96
Mathematik	147	Philosophy of religion	89	Társadalombiztosítás	142
Mathematika	147	Photographie	158	Társadalomtörténet	100
Mechanika	148	Photography	158	Társadalomtudomány	95
Mechanics	148	Physical geography	149	Taxation	143
Mechanik	148	Physics	148	Technik	152
Medicine	150	Physik	148	Technika	152
Medizin	150	Physiographie	149	Technika társadalmi szerepe	99
Memoiren	171	Political economy	131	Technocracy	99
Memoirs	171	Political science	101	Technokratia	99
Mezőgazdaság	136	Politics	101	Technokratie	99
Military science	128	Politik	101	Technologia	152
Mining	136	Politika	101	Technologie	152
Mission	92	Populatio	101	Település	106
Missionen	92	Practical philosophy	87	Természettudomány	146
Missziók	92	Private law	121	Theater	159
Misztika	92	Privatrecht	121	Theatre	159
Mitteleuropa	109	Protestáns egyházak	93	Town planning	156
Money, Credit	139	Protestantism	93	Történelem	164
Munkakötelezettség	112	Protestantismus	93		

Trade law	125	Vallásbölcselet	89	Wirtschaftliche Krise	133
Trade unions	111	Valláslélektan	89	Wirtschaftsbeschreibung	133
Traffic-regulations	127	Vámügy	139	Wirtschaftsgeographie	134
Trust law	124	Városepítés	156	Wirtschaftsgeschichte	133
Ujságírás	79	Városethika	156	Wirtschaftspolitik	134
Unemployment	111	Vegytan	148	Wohnungsfrage	112
Universitäten	131	Verkehrspolizei	127	Women's question	114
Universities	131	Verkehrswesen	138	Zeitungswesen	79
Unterrichts- u. Bildungswesen	130	Versicherungswesen	141	Zene	158
Ütügyi közigazgatás	127	Verwaltung	126	Zivilprozessordnung	125
Üzemtan	136	Vezető	98	Zollwesen	139
Választójog	119	Világtörténet	164	Zoologie	150
Vallás	89	Volkswirtschaft	131	Zoology	150
		Völkerpsychologie	98		
		Wahlrecht	119		

Névmutató — Index

Aba Novák	157	Anthes: Erdmann	111	Bainville: Granger	99
Abert	158	Antonnesco	115	Baird: Moseley	153
Ackerberg	119	Antonnesco: Alexiano	118	Baker-Eddy: Powell	174
Ackerknecht: Wieser	79	Antos	139	Balanyi 91, 92 (2), 103,	115
Adam	111	Anzelm, Szent	92	Balás	142
Adams	100	Anzelm, Szent: Zoltán	92	Balás Piri	157
Addison	94	Apafi: Sebestyén	176	Balassa	148
Adler	85 (2)	Apor	149	Balbo	169, 171
Adler: Jahn	86	Appel	111	Balbo: Piccard	149
Adler, Emil	131	Apponyi Albert	105	Baldass	169
Adler, Guido	158	Apponyi Albert: Deme	172	Balet	168
Adler, Paul	163	Apponyi Albert: Halmay	173	Bálint	144
Adorján György	115	Apponyi György: Deme	172	Balla Miklós: Schilberszky	150
Adorján József	152	Arany	171	Balla, Valentine	107
Ady	97	Arany: László	161	Ballarin	123
Ady: Fóti	161	Arany: Molnár	174	Ballauf	134
Ady: Révész	175	Arányi	134	Ballenger	153 (2)
Aftalion	87 (2)	Aristoteles: Pauler	83	Balog	138
Agahd	134	Aristoteles: Winds.	160	Balogh József	166
Agar	171	Armstrong	171	Balogh Pál: Fialovszky	172
Ágoston, Szent: Zellinger ..	93	Arnold	118	Balzer	142
Aigner	120	Arnold-Forster: Salter	110	Banasch: Koch	143
Aistleitner	77	Árpád, fejedelem: Paumès ..	167	Bánde	141
Akerman	133	Arseniew, Georg: Trubetzkof ..	158	Bandholtz	171
Akzin	105	Arseniew, N. W.: Neumann ..	90	Bándy	137
Albrecht	113	Arthur	157	Bangha	89, 93 (2)
Alexander lásd Sándor		Árvay-Nagy: Trochu	92	Bangha: Ratisbonne	92
Alexiano	118	Arzet: Gregory	140	Bannes	102
Alexino	115	Asmis	114	Barabás	105
Alexy	85	Asmussen	93, 103	Baranyai	115
Algermissen	89	Assaël	111	Bárdos	160
Allers: Neumann	90	Assmann, Frdr. Carl	77	Barelli	156
Allix	131	Assmann, Karl	127	Barenton	145
Almásy	78	Aster	81	Barlach: Carls	171
Alotta de la Fuye	171	Astholz	164	Barna	148
Alport	106	Asztalos	118	Baron	156
Altenloh	123	Attila: Boor	165	Baróti	161
Alter	77	Atzenbeck	171	Barry	90
Althaus	89	Audiffrent	150	Bársony	169
Amonn	131	Auer György	120	Bartels	162
Amos	115	Auer Pál 109 (2), 115, 118,	125	Barth	89
Anand	154	Auerbach, Berthold	111	Barth: Werner	91
Anaxagoras: Löwy—Cleve ..	83	Auerbach, Elias	165	Barth: Wobbermin	94
Ancel: Akzin	105	Augustus: Wolf	104	Barthélemy, H.	126
Ancel: Eisenmann	107	Auler	136	Barthélemy, Joseph	118
Andrae	89	Auner	105	Barthos	163
Andrássy: Kertész	78	Auscher	157	Bartoniek	165
Andrássy: Thewrewk—		Aust	126	Basdevant: Akzin	105
Pallaghy	175			Baskircsev	171
André, Hans	149	Bab	159	Bata: Erdély	172
Andreich	131	Babo	153	Báthory: Veress	79
Andrews	110	Bachelard	85, 148	Batisweiler: Stoeckel	151
Angel: Guszmann	151	Bacon: Williams	176	Batthyány	172
Angell, Norman 108, 131,	139	Baedeker	169 (2)	Battlay	119
Angell, Robert: Cooley	95	Baer	138	Bauer, Frdr.: Evola	101
Angyal Pál	99, 120 (2)	Bahr	97	Bauer, Hans	145
Ángyán: Mittag	151	Baikie	168	Bauer, Heinz	110
Anonymus: Erdélyi	166	Bainville	165, 171	Bauer, Hugo	120

Bauer, Paul	169	Berkó	128	Blüml	171
Bauer, Theo	145	Berl	114	Bochow	128
Baumann	123	Berlini	144	Bock	81
Baumbach	128	Berlutti : Tempel	102	Boda	98
Baumbach : Gerling	86	Bernard	168	Boda : Ribáry	125
Baur	96	Bernhard	125	Bodin : Aftalion	131
Bärtling	127	Bernhardi	128	Bodon	150
Beaucamp	87	Bernoulli	92	Bodor	96
Beazley	118	Berri	167	Boehm	105
Becher	146	Bersu	168	Boerner	158
Becker, Josef	153	Bertalanffy	149	Boerschmann	157
Becker, Theodor	134	Bertram : Rosen	95	Boethius	81
Becker, Walter	142	Bertrand	89	Boethius : Brosch	81
Beckerath	104	Bessan : Stoeckel	151	Bogner	98
Beckmann : Simon	175	Bessenyel	161	Bohatec	93
Becse-Gergely : Sebestyén ..	176	Bessenyei : Barthos	163	Bohlen	127
Bedi : Gandhi	101	Beste	136	Bókay : Tüdös	151
Bédier	163	Bethlen : Sebestyén	176	Bokor : Fehér	149
Beeking	87	Beutin	133	Boksan	152
Beelaerts van Blockland : Segers	145	Beutler	172	Boll	85
Beer, George	106	Beyer-Fröhlich	162	Bolland : Hegel	82
Beer, Max : Stiewe	103	Beyle	163	Bolzano : Winter	84
Beer, Rüdiger Robert	171	Bezold : Boll	85	Bonaparte lásd Napoleon ..	
Beer mann : Platz	93	Bibesco	171	Bonar : Amonn	131
Beethoven : Cassirer	158	Bibl	166	Boor, Hans	121
Beethoven : Combarieu	158	Bickel	107	Boor, Helmut	165
Beethoven : Huneker	159	Bie	158	Borbély	169
Beethoven : Weingartner ..	159	Biedermann	171	Borochov	113
Beham	113	Bienstock	107	Boros	150
Behm	134	Bierei	134	Borowan	96
Beilinson	105	Bilimovic : Aftalion	131	Borsos : Kopp	157
Béky	136	Bilkei : Marx	93	Borus	152
Béla III. : Erdélyi	166	Bindel	146	Bosenick	131
Belitzky	133	Binding, Kurt	120	Botzenhart : Stein	175
Bellot	130	Binding, Rudolf	156	Boulton	165 (2)
Belot	87	Bing	115	Bourguin	113
Beltrami	77, 157 (2)	Birchler : Cingria	155	Bowman : Gemmill	132
Benda	136	Birck : Amonn	131	Böhm, Franz	131
Benedek : Russell	97	Birk	171	Böhm, Hans	160
Benham	139	Birkás	115	Böhm, Joseph	85
Benn	102	Biró József	155	Böhm Károly	81
Benyovszky	160	Biró Sándor	138	Böhm, Ludwig	120
Benzion	139	Bischofshausen	171	Bölöny	118
Beraud	98	Bismarck : Bainville	171	Böszörmény	103
Berchényi : Forster	172	Bismarck : Fehling	164	Böttcher	99
Berchtold	136	Bismarck : Schüssler	166	Brackmann	165
Berczik	161	Bisseliches : Fleg	97	Brahms : Friedländer	158
Berdrow	171	Bizony	114	Brahms : Karpath	173
Berdyaev	113, 114	Blackett	140	Brahms : Major	159
Bereghy	107	Blaha	126	Brahms : Mies	159
Bereghy : Mosolygó	105	Blass	160	Brahms : Müller-Blatau ..	174
Bérenger : Demorgny	107	Blau	137	Brahms : Reimann	159
Berger, Karl	171	Blei	97	Brahms : Widmann	159
Berger, Werner	125	Bleiber	115	Brand	162
Bergfeld	81	Bleuler	85	Brandes	152
Bergholz	160	Bley	138	Brandi	165
Bergmann, Alfred	162	Bleyer	144	Braun	123
Bergmann, Milos I.	140	Bloch	118	Braungart	80
Bergson	90	Blodgett : Gemmill	132	Braunthal	133
Bergson : Fischl	82	Blödern : Templin	130	Bräuer	143
Bergson : Metz	83	Blum	115	Brecht	142
Bergweiler	152	Blumenthal	112	Bredow-Müller	138
Berkenkopf	134	Blüher	97	Bréhier	81

Brell : Herz	128	Cannan : Allix	131	Cripps : Laski	113
Breloer	165	Capart	168	Cross	127
Brentano, Franz	81	Cardauns	155	Cru	129
Brentano, Franz : Brück ..	81	Carls	171	Csáky : Málnási	174
Brentano, Franz : Dénes ..	81	Carlyle : Hensel	82	Csallány	168
Brentano, Lujo	118	Carmagnole : Tamás, Szent,		Csányi : Thirring	170
Bresky	134	Aquinói	89	Császár Elemér	161
Brettschneider : Tilly	100	Carnap : Christiansen	85	Császár Ferenc : Litványi ..	173
Breuning	131	Carnot	147	Csatkai	155, 158 (2)
Breysing	164	Carr : Cooley	95	Csávossy	131
Breznay	166	Caruso : Key	173	Csekey	120 (2)
Briefs	130	Casbetano : Nemesius	83	Cselötei	171
Brockdorff-Rantzau	107	Cassel	131, 133	Csetényi	107
Brockelmann	96	Cassirer	158	Csiby	129
Brockhaus	121	Casties	121	Csikay	134, 136
Bród	152	Cecil	166	Csókássy	157
Broecker : Spliedt	111	Chant	147	Csuday	164
Brogan	101	Chapiro	162	Csürös : Kendall	148
Brosch	81	Chappey	133	Cullberg	81
Brown, Charles Harvey	79	Chapple : Moseley	153	Cumming	168
Brown, Harold	116	Chesterton	162	Cunningham	81
Brown, Lawrence	106	Chevalier	140	Czakó Ambrus	90
Brown, W. : Rimington	148	Chneour : Vorobeichic	156	Czakó István	116
Bruce : Lockhart	174	Christ-Lucas	153	Czech-Jochberg	102, 104
Bruchmüller	128	Christen	131	Czeiner	161
Bruck, Friedrich	141	Christiansen	85	Czenner	169
Bruck, Werner	106	Christlieb : Marden	88	Czernin : Demblin	107
Bruckner, Anton : Karpath ..	173	Christmann	120	Czettler	136
Bruckner Győző	93	Chroust	136	Czibulka	169, 171
Brugger	115	Chudovszky	152	Czolbe	81
Brunetière	101	Ciaburri	150	Czuczka	105
Bruppacher	134	Ciller	102		
Brusfield : Brown	79	Cingria	155	Dacqué	81
Brück	81	Clarke	128	D'Agoult : Liszt	173
Brüning : Beer	171	Claudé : Cingria	155	Dahmen	90
Buat	128	Clausnitzer	139	Dalman	169
Buber	97	Clemen	89	Dalton : Laski	113
Buch	87	Clémenceau	171	Damaschke	136
Buchdahl	125	Clouston	85	Dami	118
Buchheit	171	Clunn	156	Dániel	136
Bucsányi	152	Codresco	107	D'Annunzio : Berri	167
Buday	150	Cohen, A.	94	Dános	125
Buddenbrock	150	Cohen, I.	115	Dante : Gronau	101
Buisson : Tchernoff	125	Cohen, I. G. : Alexiano	118	Dante : Papini	174
Bujac	128	Cohen, Joseph	123	Dantschow	122
Bultmann	90	Cohen-Portheim	96	Danzel	100
Burckhardt	96	Colas	77	Darkó	116
Burgdörfer	136	Combarieu	158	Darré	97, 102
Burgschmidt	112	Comte	81	D'Arsonval : David-Neel ..	94
Burns : Dedinszky	161	Comte : Maraise	164	Dassler	123
Bursics	120	Condamine : Dwinger	172	Daumer	94
Busch : Glockner	172	Conrad	131	David	168
Busson	90	Constantinus : Nagy	93	David-Neel	94
Buttler : Döry	172	Coolen	94	Davies	116
Bux : Lamer	165	Cooley	95	Day	133
Buza	118	Corbin	96	Debre	99
Bücken	159	Corder	171	Dechaut	120
Bühler	85	Corteano	101	Dechesne	133
Bülow : Hauer	165	Corti	171	Décsi	152
Byrd : Piccard	149	Costantini	157	Dedinszky	161
		Coudenhove-Kalergi	108	Degener	81
Cabiati : Allix	131	Coulet	93	De Gubernatis	169
Calabro	145, 163 (2)	Coville : Halecki	166	Dékány	96, 101

Delaisi	140	Döblin, Alfred	87, 97	Eisenmann: Milioukov	168
Delano: Young	141	Döblin, Ernst: Benham	139	Eisler, Robert	140
Delbrück	171	Döderlein: Stoeckel	151	Eisler, Rudolf	81
Delbrück: Foerster	172	Dörfler	163	Elbé	85
De Man	113	Döring	85	Elek	99
Demartial	118	Döry	172	Eleutheropulos	95
Demblin	107	Dräger	111	Eliasberg: Mereschkowskij ..	164
Deme	172	Dreiser	99	Elisabeth, lásd Erzsébet	
Demoll	150	Drexel	168	Ellison	99
Demontès	133	Drinck	114	Ellwood	95
Demorgny	107	Droysen: Astholz	164	Engel: Walter	139
Dénes József	152	Drucker	108 (2), 116 (4)	Engel-Jánosi	172
Dénes Magda	81	Druesne	99	Engelmann	77 (2)
Denger	156	Dufourcq	94	Engländer	116
Dengl	138	Dunkel	172	Engliš	131
Dennert	146	Dunkmann	110	Enlart: Martin	755
Denninger	120	Dunn	116	Ennemoser	86
De Raze	91	Duprat	95	Enslin	77
Deri	155	Du Prel	122	Enyedí	152
Desbons	118	Durant	114	Eötvös: Hajdú	167
Des Cartes	81	Durham	144	Epstein	134
Desfeuilles: Lafend	99	Durkheim: Marica	96	Erasmus: Maison	174
Dessauer	133	Duse: Schneider	175	Erdély Jenő	172
De Toni	157	Dvorzsák	103	Erdély Sándor	143
Dettelbach	98	Dwinger	172	Erdélyi Gyula	129
Dézi	161			Erdélyi János	129
Diamant	134	Éber	111, 134	Erdélyi László	166 (3)
Dibelius	90	Ebergényi: Széchenyi	175	Erdélyi László: Imre, Szent	161
Diczig	138, 143	Eberhard	125	Erdmann	111
Diels	148	Eberle	79	Erichsen	145
Diepolder	156	Ebermayer	151	Ermann	145
Diesel	87	Ebers	126	Ermath	102
Dietrich	154	Ebert: Czech-Jochberg	104	Ermatinger: Muschg	162
Dilthey: Degener	81	Eckert	106	Ertel	134
Dinand	151	Eckhart	126, 166	Erzsébet királyné: Fleming	172
Dingler	81	Eckstein	122	Eserhaddon: Hirschberg	165
Diocletianus: Nagy	93	Eckstein: Fülöp-Miller	163	Essad bey lásd Nussimbaum	
Diogenes Laertius	81	Ecsedi	77	Essenwein	80
Diósy	159	Eddington	147	Etienne	145
Distel	155	Edelstein	91	Ettlinger	81
Dittes: Ormig	135	Edie	131	Eucken	81, 87
Dittwald	110	Edmunds	116	Eugster	113
Dnistrjanskij	122	Edouard VII.: Maurois	174	Eulenberg	135
Dobey	158	Edwards	93, 113	Evola	101
Dobó	168	Eger	131		
Dóczi: Fürst	162	Egger	169	Faber	115
Doernfest	124	Eggersdorfer: Maier	87	Fabinyi	86
Doiteau	172	Eggert	172	Fahrenkamp	151
Dombi	161	Egyedi	86	Fahsel	89
Dombrowsky: Lockhart	174	Ehrt	104	Fairschild	131
D'Ommersson: Paumès	167	Eichelberg	99	Falke: Krafft	153
Donnig	124	Eichler, Leo	127	Falkenhayn	129
Doren: Fallerton	77	Eichler, Paul	149	Faller	136, 172
Dorner, Guothfalvy	133, 135	Eichstädt	79	Faltlhauser	120
Dornyay	172	Eickenscheidt	130	Fanck	169
Doros	160	Eickstedt	114	Farkas Gyula: Ortway	174
Dorsenne	172	Einem	172	Farkas Olga	172
Dostojewskij	163	Einstein	108	Farkas Pál	94
Dostojewskij: Fülöp-Miller ..	163	Einstein: Palestrina	159	Farkas Sándor	169
Dostojewskij: Gruner	90	Einzig	102, 133, 140	Faure	172
Dostojewskij: Schümer	89	Eisenhofer	93	Favre	94
Dostojewskij: Thurneysen ..	164	Eisenhut	90	Fedák	136
Dotterweich	125	Eisenmann	107	Feder	97 (2), 135, 140

Federn	107	Forel : Clouston	85	Gálos	89
Federn : Simonds	108	Fornaciari	102	Gandhi	101
Fedořow : Fumet	96	Forst de Battaglia	97	Garay : Jeney	161
Fehér : Ady	97	Forster	172, 176	Garay : Pornal	161
Fehér, D.	149	Fóti	161	Garsin	163
Fehérváry	124	Fovaeu de Courmelles :		Gartenberg	172
Fehling	164	Frichet	151	Gase	111
Feilitzsch	172	Fösel	123	Gáspár	151
Fekete	140	Fragali	116	Gasparý	114
Feldmann	160	Franchet d'Espèrey: Jaquin .	104	Gattermann	98
Fellner	138	Frank, Franz	96	Gaucher	153
Felsch	144	Frank, Philipp	82	Gauger	162
Felszeghy	118	Frankel	91	Gaugin : Gogh	172
Fénelon : Kozma	163	Frankenburg	116	Gauguin : Dorsenne	172
Fényes	91	Franqué : Stoelkel	151	Gauvani : Tibal	168
Ferenc, Szent, Assisi	92	Franz	114	Gebele : Prandt	129
Ferenc, Szent, Assisi : Sabatier	92	Franz Josef lásd Ferenc		Géber	141
Ferenc József I. : Engel-		József I.		Gegner	140
Jánosí	172	Franzisket	111	Gehlen	82
Ferenc József I. : Gopcevic	166	Frazier	94	Geiger, George Raymond	132
Ferenc József I. : Tschuppik	175	Freimark : Gerling	86	Geiger, Joh. Nep.	158
Ferenc József I. : Weckbecker	175	Freud	87	Geiger, Thdr.	97
Ferguson	95	Freud : Einstein	108	Geimer	116
Fessler : Prandt	129	Freund, Else	82	Geisseler	112
Festy	172	Freund, Richard	163	Geissler	147
Fétis : Haraszti	159	Freyer	131	Gelber	97
Fetter	133	Freyer : Duprat	95	Gemeinhardt	122
Fettich	168	Freytag-Loringhoven	164	Gemelli	93
Feyér	152	Frichet	151	Gemmill	132
Fialovszky	172	Frick	87	Gentile	82
Ficke	124	Frieder	135	George : Geiger	132
Filene	99	Friedländer	158	George : Kaverau	162
Fináczy	130	Friedmann	86	Georgesco	135
Finály	135	Fries	82	Gerber, Eduard	111
Finciczky	145	Frigyes II. : Kantorowitz	173	Gerber, Hans	101
Finke	144	Frigyes, Nagy : Kürenberg	173	Gerecke	97
Fintor	152	Frigyes, Nagy : Siegel	166	Gerhárd	160
Fischer, Frdr. Carl	82	Frischauer	172	Gerlach	118
Fischer, Harald	125	Frischeisen-Köhler	82	Gerling	86 (3)
Fischer, Otto	157	Fromme	165	Gerlóczy	151
Fischer, Richard	119	Frösche	130	Germand : Sautel	150
Fischer, Theo	122	Früchtl	169	Gerő	172
Fischer-Kautz : Wessel	176	Frühwirth : Krafft	153	Gerson : Rosenthal	78
Fischl	82	Fuchs : Davies	116	Gerstenhauer	102
Fischmann : Cru	129	Fuehr	116	Gerstung	153
Fisher	140	Fuetscher	82	Gessner	102
Fitz	79	Fullerton, B. M.	77	Gheorghien	139
Flament : Lavedan	80	Fullerton, George Stuart	82	Gichtel	116
Flammarion	147	Fumet	96	Giddings	95
Flandrin : De Raze	91	Fusseck	79	Gide	87
Fleg	97	Fusshoeller	93	Gidel : Akzin	105
Fleischhacker	107	Fuxius	130	Giering	172
Fleissig	131	Fülöp-Miller	163	Gierl	118
Fleming	172	Fülöp-Miller : Vassilyev	168	Giesche	168
Flörke	106	Fürst	162	Gill : Anand	154
Flugel	86			Ginyovszky : Illés	126
Fodor Ferenc	134			Girard	105
Fodor Oszkár	140	Gabrovitz	142	Girette : Rai	106
Foerster : Delbrück	171	Gagnière	150	Glaser	158
Foerster, Erich	101	Gagyí	105	Glaser : Serényi	137
Foerster, Fr. W.	118	Galerianus : Nagy	93	Glathe	145
Foerster, Wolfgang	172	Gálffy : Plus	80	Gleichen-Russwurm	154
Foertsch	114	Gallina	126	Glockner	172

Glungler	101	Grasalkovich: Závodszy ..	176	György	133
Glücksman	112	Grauer	166	Györki	136, 148
Gobron	99	Gréb	145	Györy	167
Godart: Girard	105	Greenwood	135		
Goebbels: Jungnickel	103	Gregg	113	Haág	138
Goethe	162 (2), 172	Gregor	160	Haan	135
Goethe: Abert	158	Gregorovius	172	Haas	158
Goethe: Biedermann	171	Gregory	140	Haber	132
Goethe: Hasse	82	Greguss	150	Haberler	139
Goethe: Kippenberg	162	Grein: Lajos II. bajor		Hacker	120 (3)
Goethe: Leschke	147	király	173	Hadamowsky: Bley	138
Goethe: Mann	162	Grellmann	163	Hadik	126
Goethe: Meyer	78 (2)	Grengg: Ornig	135	Hadrian VI.: Rodocanachi ..	167
Goethe: Németh	162	Grieben	170	Haeckel, Ernst	173
Goethe: Trostler	163	Griffith	114	Haeckel, Gotthold	144
Goethe: Vogel	163	Griffith	128	Haecker, Thdr.	90
Goetz	164	Grimm, Georg	94	Haecker, Valentin	149
Gogarten	101	Grimm, Hermann	173	Haeffner	126
Gogh	172	Grimsditch: Pichon	80	Haemisch	162
Gogh: Doiteau	172	Grisebach	87	Haensel	102
Gogol: Mereschkovskij	164	Groege: Kallenikow	173	Haeutler	140 (2)
Gohr	135	Grolman	161	Hagemann	118
Goldberg: Myerson	98	Gronau	101	Hagen	120
Goldmark: Karpath	173	Groos, O.	129	Hahn: Gegner	140
Goldner	151	Groos, Reinhold	88	Hahndorff	142
Goldschmidt, R. W.	132	Groot	93	Haidegger	135
Goldschmidt, Victor	145, 147	Gross	82	Hajdu	167
Goldschmit	160	Grosschmidt	147	Halasi	140
Goldziher	112	Grosse	154	Halász Albert	109
Golen	151	Grothe	105	Halász Elemér	111
Goll: Recht	158	Gruber	151	Halecki	166
Goltner	119	Gruehn	90	Haller	165
Gomperz	139	Gruner	90	Hallfell	91
Goncourt, Edmund	172	Grübel	125	Halmay	173
Goncourt, Jules	172	Grünbaum: Koch	143	Halom	143
Gonsiorowski	108	Grünberg	158	Hammer, Franz	112
Gopcevic	166	Grünhut: Petrzilka	120	Hammer, Max	130
Gosch	122	Gsell: Rodin	155	Hampe	129
Gothein: Boethius	81	Gu Ting Lin: Wilhelm	88	Hansen	151
Göllner	118	Guardini	90, 91	Hantos	109
Gömbös	105	Guder	124	Haraszi	159 (2)
Görgey: Cselótei	171	Guenne	155	Harbord	129
Göring: Balbo	171	Guenther	150	Harburger	82
Göring: Stellrecht	112	Guignebert	91	Harding: Agar	171
Görner	144	Guillet	152	Hardt: Drinck	114
Görög Staub	139	Gumbel	101	Harkányi: Tass	175
Götz	139	Gundel: Boll	85	Harmath	122
Götze	130	Gundolf, Ernst	82	Harms	132
Graber: Gogh	172	Gundolf, Frdr.	162	Harrach: Demartial	118
Graber: Manet	174	Gusmann	158	Harrer: Halom	143
Grabert	112	Gustav III.: Siegel	166	Harris, G. Montagu	128
Grabmann	93	Guszmán	151	Harris, Percy	128
Grabovsky	98	Gutberlet, C.	82	Harsin	164
Gradl	120	Gutberlet, Const.	90	Harta: Stoffa	175
Graefe: Renatus	99	Gutenäcker	106	Hartenstein	127
Graetz	148	Guttman	138	Hartmann, Hans	102
Graf	149	Günther Hans	98	Hartmann, Karl Julius	95
Graf Samu: Thirring	170	Günther, J.	153	Hartmann, Nicolai: Groos ..	88
Graham	167	Günther, Otto	104	Hartweck	147
Graichen	119	Gütling	142	Hasse, Heinrich	82
Gramisch	127	Gyalokay: Berkó	128	Hasse, Konrad	111
Granger	99	Gyalui	79	Hastler: Adam	111
Granichstaeden-Czerva	119	Gyöngyösi: Waldapfel	162	Hatzfeld	90

Hauer	105	Herpel	140	Hofmiller	79
Haumant	168	Herrfahrdt	119	Hog	135
Hauptmann: Chapiro	162	Herriot	107	Hohenbruck	119
Hausenstein	170	Herrmann, Wolfgang	155	Holborn	118
Hauser	86	Herrnritt	126	Holland	170
Haushofer	170	Hertling	173	Holländer	157
Havas Károly	125	Hertz: Poincaré	148	Holzer	104
Havas Rezső: Kopasz	152	Herwig	162	Homann	136
Haydn	159	Herwig: Lawnik	173	Homolyai	144
Haydn: Csatkai	158	Herz	128	Honecker	86
Hayward: Tosti	129	Herzig	111	Honnorat	146
Händel: Leichtentritt	159	Herzmann	129	Honti	170 (2)
Händler	146	Hesdörffer: Gaucher	153	Hoover: Jahrreis	116
Heckmann	147	Hess, Fritz	116	Hopfner	94
Heckscher	132	Hess, Gerhard	82	Hormayr: Robert	166
Hedin: Czibulka	169	Hessen	88	Horn, Otto	156
Hedler	97	Hettler	173	Horn, Rudolf	156
Heeger	138	Hettner	170	Horneffer	101
Hefty	170	Heusler	145	Horner	110
Hegedüs Lóránt	173	Heussi	164	Horst	85
Hegedüs Sándor	130	Heussner	86	Horten	94
Hegel	82	Hevesi	91	Horváth Kálmán	135
Hegemann, Werner	156, 165	Hevesy	145	Horváth Károly	150
Hegendorf-Sylvester: Melich	161	Heyck	94	Horváth Károly Antal	163
Hehlmann	130	Heyden-Sylvester: Melich	161	Horváth Margit	79
Heiden	102	Heyer, F.	126	Houlston: Gandhi	101
Heigl	145	Heyer, Karl	82, 101	Höhne	132
Heilborn	173	Higger	97	Hölscher	169
Heilig	86	Hildebrandt	82	Höltling	123
Heilperin	132	Hildebrandt: Gundolf	82	Hörbiger: Kiss	147
Heim	90	Hill	173	Höttemann	138
Heim: Gruner	90	Hille	112	Höxter	116
Heim: Martensen-Larsen	85	Hilling	125	Hrozny	146
Heimann	96	Hilscher	112	Hubermann	109
Heimeran	145, 164	Himmelscher	112	Huberth	140
Heimler: Thirring	170	Hindenburg: Niemann	174	Huddleston	107
Heine, Eduard	123	Hindus	124	Huebner	110
Heine, Heinrich: Reinhold	175	Hintze	101	Hueck	150
Heineck	88	Hirsch	86	Hugelmann	107
Heinrich	88	Hirschberg	165	Hugenberg: Wahrmund	104
Hekler	155 (2)	Hiscock	152	Hughes	86
Hell	153	Hitler	102	Huizinga	100
Heller: Angyal	120	Hitler: Bainville	165	Humboldt: Hettler	173
Hellpach	99	Hitler: Bannes	102	Hunecker	159
Helmerson	98	Hitler: Czech-Jochberg	102	Hunter	101
Henderson	151	Hitler: Darré	102	Hunyadi Ferenc	167
Hengstl	124	Hitler: Musat	113	Hunyadi János: Forster	176
Hennig, Karl	90	Hitler: Nassen	103	Hunziker: Muschg	162
Hennig, Richard	98	Hitler: Schmidt	103	Huschke	159
Henrik I.: Voigt	166	Hobbes: Lubienski	96	Husserl: Brück	81
Hensel, Albert: Rein	99	Hoche, A. E.	90	Husserl, Gerhart	115
Hensel, Paul	82	Hoche, Werner	115	Huszár	156
Herald: Stern	160	Hochleitner	142	Hübner: Engel-Jánosi	172
Herczeg: Kirkconnell	161	Hock	120	Hürlimann	165
Herczeg Árpád	173	Hodinka	167	Hvozdzik	146
Herczeg Ferenc	173	Hodson	135	Hwang-Tsong	101
Herczeg István	103	Hoeges	119	Hye	160
Hérel	111	Hoetzsch, Otto	107, 114	Hynek	90
Herg	162	Hoff	173		
Herkomer: Rimington	148	Hofferik	154	Ibscher: Schmidt	95
Hermann	86	Hoffmann: Krofta	165	Ignác, Szent, Loyola: Weil	92
Hermann-Cziner	130	Hofmannsthal: Lehndorff	140	Ignotus	103
Hermans	103	Hofmannsthal: Reinhardt	160	Iklé: Poincaré	148

Illés.....	126	Jordans.....	145	Kawakami.....	107
Illésy: Márffy.....	127	Jordi.....	110	Kawerau.....	162
Immisch.....	100	Jost.....	136	Kazinczy: Barthos.....	163
Imre, Szent.....	161	Jouhaux.....	112	Kazinczy: Dornyai.....	172
Imre.....	130	József II.:.....		Kazinczy: Rexa.....	161
Inokai: Kawakami.....	107	Krück von Poturzyn.....	173	Kecskés.....	82
Ipsen.....	96	Judeich.....	169	Keir.....	140
Isay.....	122	Juhász Gyula: Baróti.....	161	Keil.....	169
István, Szent: Tormay.....	162	Juhász Vilmos.....	99 (2)	Kelenen VII.: Rodocanachi.....	167
Ivan IV. cár: Graham.....	167	Juhos.....	136 (2)	Keller.....	89
Iván László.....	88	Julier.....	129 (2)	Kemai: Armstrong.....	171
Iványi Béla.....	167	Jung, Heinz-Wernher.....	142	Kemény Ferenc.....	130
Iványi Béla: Skultéty.....	106	Jung, Hermann.....	104	Kemény Simon.....	99
Iványi János: Bangha.....	93	Jung, Karl.....	86	Kemmerich.....	85
Iványi-Grünwald.....	157	Junghann.....	105	Kempis.....	89
Jabutinszky.....	129	Jungnickel.....	103	Kempis: Rosenthal.....	78
Jackson.....	165	Just.....	119	Ken-Flory: Doiteau.....	172
Jacob.....	160	Justi.....	156	Kendall.....	148
Jacobi, Heinz: Köppen.....	82	Juszuf-al-Baszir: Lányi.....	95	Kende: Fodor.....	140
Jacobi Roland: Peregriny.....	127	Jülich, Hermann.....	112	Kerber.....	152
Jaeger.....	88, 89, 90	Jülich, Werner.....	99	Keresztes.....	124
Jaennicke.....	157	Jünger.....	110	Kerezsy: Weismann.....	143 (2)
Jaensch.....	103	Jürgens.....	122	Kéri.....	143
Jaerisch.....	112	Jürgensmeier.....	92	Kern.....	86
Jagow.....	118	Kacsóh.....	124	Kerr.....	160
Jahn.....	86 (2)	Kaesbach.....	122	Kertész.....	78
Jahrreis.....	116	Kaganovitch.....	106	Ketteler: Lenhart.....	113
Jajczay.....	155	Kahle.....	96	Key.....	173
Jakobsen.....	112	Kaiser.....	167	Keynes.....	173
Jakonzig.....	124	Kalász.....	133	Keyserling.....	88
Jaksics.....	151	Káldi.....	91	Kézai: Erdélyi.....	166
James.....	80	Kallenikow.....	173	Khérian.....	111
Jameson: Williams.....	152	Kallimachos: Modi.....	164	Khugemayr.....	104
Jancsár: Schöpflin-Pogány.....	154	Kállmán.....	143	Khun de Prorok.....	169
Janda.....	126	Kalmár.....	146	Kiebitz: Boksan.....	152
Jankovits.....	147	Kaltenhäuser.....	139	Kiefer.....	100
Jansen.....	82	Kalveram, Gertrud.....	132	Kiefer: Platon.....	84
Janssen.....	86	Kalveram, Wilhelm.....	140	Kienningers.....	79
Jaquet.....	90	Kálmán: Bohatec.....	93	Kierkegaard: Fischer.....	82
Jaquin.....	104	Kámpen: Perthes.....	170	Kierkegaard: Löwith.....	88
Jarring.....	146	Kandó: Verebély.....	138	Kiesel.....	82
Jaspers.....	88, 173	Kankeleit.....	86	Kiesewetter.....	82
Jänecke.....	149	Kanner.....	107	Kincs.....	106
Jeans.....	147	Kantonen: Pfatteicher.....	114	Kipp.....	97
Jehlicka.....	105	Kantorowitz.....	173	Kippenberg.....	162
Jeney.....	161	Karabacek.....	155	Király.....	153
Jennings.....	128	Karch: Hofferik.....	154	Kirchaisen.....	78, 173
Jensen: Jacob.....	160	Karinthy.....	104	Kircher.....	98
Jerusalem.....	100	Károly, IV. magyar király: Gartenberg.....	172	Kirchmann: Comte.....	81
Jeschke.....	138	Károlyi: Török.....	154	Kirchner.....	123
Jessel.....	122	Karpath.....	173	Kirkconnell.....	161
Jessen.....	144	Kárpáti Ede.....	110	Kirschstein.....	155
Jirecek: Safarik.....	78	Kárpáti János.....	88	Kisfaludy: Speneder.....	161
Joachim.....	152	Kárpáti Zoltán.....	150	Kisfaludy: Szimon.....	161
Jób.....	152	Kassner: Platon.....	83	Kiss Arnold.....	97
Jobbágy: Szüle.....	151	Kastil: Brentano.....	81	Kiss, Edmund.....	147
Jodelle: Horváth.....	163	Kaufmann: Lányi.....	95	Kiss István.....	126
Joel.....	82	Kaufmann, Erich.....	116, 119	Kittel.....	94
Johannes vom Kreuz.....	92	Kaufmann, Georg.....	114	Klages.....	86
Jona: Gerecke.....	97	Kaulla.....	132	Klages: Wolnik.....	87
Jordán János.....	152	Kautsky.....	113	Klages: Kornis.....	132
Jordan Károly.....	133, 147			Kleblsberg: Kornis.....	173
				Klebs.....	159

Klein Ferenc: Verebély	138	Kraemer	99	Lamer	165, 169
Klein, Fritz: Stiewe	103	Krafft	(5) 153	Lammasch: Rittler	121
Klein Katalin	148	Kraft	115	Lammers, Clemens	135
Klein, Melanie	86	Kramel	120	Lammers, Karl	122
Kleinpeter	82	Kramm	115	Lammertz: Mathias	146
Kleinschmitt	140	Kranich	160	Lamotte: Homolyai	144
Kleist: Gundolf	162	Kras	105	Lanckoronska	80
Kleiszner	137	Krasztina	167	Landau, Maximilian	96
Klimó: Horváth	79	Kraus, Frdr.: Henderson	151	Landau, Paul	162
Klingbeil	145	Kraus Kálmán	125	Landmann	86
Klingelhöfer	122	Kraushaar	145	Landois	151
Kloeber	165	Krauss	86	Landsberg	164
Klug	143	Krausz: Schilberszky	150	Landsberger	155
Kluge	146	Kreuger: Nau	174	Lang	160
Knight	162	Kretschmar	137	Lange	109
Knott	120	Kreutzfeldt	137	Langguth	140
Kober	149	Kritzinger: Ule	148	Langhans-Ratzburg	98
Kobler	109	Krizmanovich	160	Langsam	164
Koch, Alfred	142	Krocsák	148	Lányi	95
Koch, Arnold	140	Krofta	165	Lanzer	125
Koch, Fr. J.	150	Kronfeld	151	Laroque: Maspétiel	127
Koch, Gregor	88	Kruif	173	Laserson	115
Koch, Julius	164	Krumm	103	Laski, Harold	113
Koch, Karl	94	Krupp: Berdrow	171	Laski, J.: Brogan	101
Koch, Robert: Unger	175	Kruise: Chant	147	Lassar-Cohn	148
Koch, Walter	143	Kruus	168	László	161
Kochheim	90	Krück von Poturzyn	173	Laubenheimer	114
Koeniger, Albert	125	Krüger Aladár	137	Lauffer	140
Koeniger, Hans	122	Krüger, Karl	107	Laum	132
Koepf	168	Krüger, Wolf-Dietrich	120	Laurentzy	130
Kohl	98	Kubacska	149	Lavater: Giering	172
Kohler	143	Kucsera	153	Lavedan	80 (2)
Kohn	114	Kuczynski	140	Lavergne	119
Kolbe: Binting	156	Kuhn	98	Law: Gegner	140
Kolkwitz, Richard	150	Kulin	137	Lawnik	173
Kollwitz, Käthe: Heilborn	173	Kun: Bizony	114	Lawton, George	85
Komisajevsky	160	Kuncz	124	Lawton, Lancelot	134
Komoróczy	133	Kunert	83	Lazarus	83
Kopasz	152	Kuntze	140	Lämmle	126
Kopelowitsch	151	Kupfer: Gelber	97	Leavitt	88
Kopp	157	Kurz, Edelbert	96	Lebzelter	149
Koppe	137	Kurz, Matthaeus	90, 92	Lederer, Charlotte	157
Koppers	97	Kutter	89	Lederer, Franz	156
Kornis	100, 101, 130, 173	Kutschabsky	105	Leers	97
Kosok	103	Kühár	92, 93	Leese	90
Koszó: Lux	146	Kühn	155	Lefert	126
Kotzschmar	120	Kühnel	89	Le Fur: Codresco	107
Kovács: Stolcz	92	Künkel	86, 88	Lehmann, Emil	105
Kovács Imre	147	Küppers-Sonnenberg	106	Lehmann, Ernst	149
Kováts Elemér	140	Kürenberg	165, 173	Lehmann, Gerhard	83
Kowalowski	82	Kürschák	147	Lehmann, Max Rudolf	136
Kozma	163	Küster, Karl	139	Lehmbruck: Hoff	173
Kozoca	78	Küster, Rudolf	105	Lehndorff	140
Köberle	90	Kynast	130	Lehner	160
Köblös	78	Kyrle	132	Lehwess: Runge	107
König	91	Laborde: Haraszi	159	Leibholz	101
Königes	146	Lachaud: De Raze	91	Leibrock	132
Köppen	82	Ladik	126	Leichtentritt	159
Körbitz	124	Lafend	99	Leimgruber	127
Körholz: Hennig	98	Lajos II. bajor király	173	Leinbock	145
Körmendy	155	Lama	91	Leipoldt	98
Körmöczy	146	Lambert	109	Leites: Halasi	140
Körössy	125			Leitgeb Imre	114

Leitgeb Pál	162	Lobmeyr: Wutte	106	Mahan	174 (2)
Lelkes	96	Lockhart, James	174	Mahler: Karpath	173
Lellek: Witte	99	Lockhart, R.	174	Mahr	93
Lénárt: Hermann-Cziner ..	130	Lodge	83, 148, 149	Mahraun: Hille	112
Lengyel: Karinthy	104	Loesch	137	Mahrholz	94, 174
Lenhart	113	Loewe	128	Maier	87
Lentz: Waldschmidt	95	Loewy	160	Maim	116
Leo XIII.: Zeuschner	102	Lohmeyer	135	Maison	174
Leonardo da Vinci	157	Lombard: Young	141	Maister	170
Leonardo da Vinci: Beltrami	157 (2)	Londres	104	Maizner	78
Leonardo da Vinci: De Toni	157	Longhi	120	Major Ervin	159
Leopold Bernhard Prinz z.		Longolius: Diogenes Laertius	81	Major Robert	143
Lippe	122	Lónyay: Tschupplik	175	Majzon	149
Lepawsky: Merriam	128	Loorits	145	Makkai	103
Le Play	110	L'Orange	156	Makra	140
Lepold	173	Loránt	135	Malcomes	130
Lepter	123	Lorenz, Felix	162	Malebranche	83
Lerch: Bergson	90	Lorenz, I.	103	Málnási	174
Lerchenfeld: Reiter	80	Lorenz, Reinhold	166	Manardus: Herczeg	173
Leroy: Doiteau	172	Louis Ferdinand von Preussen:		Manal	116
Leschke	147	Atzenbeck	171	Manet	174
Leseanu	113	Lovarini: Marsili	174	Mann, Heinrich	102
Leser	83	Lovas	146	Mann, Thomas	162
Leslie	170	Löffler	79	Mannheim: Boerner	158
Lessing: Schneider	175	Löffler: Seppelt	93	Manning	147
Lessing: Wagner	163	Löwith	88	Marangoni	157
Leuchtgens	96	Löwy	157	Marc—Antoine: Weigall	165
Lévai	129	Löwy—Cleve	83	Marcks	167
Levatich: Kiss	97	Lubienski	96	Marco d'Aviano: Grauer	166
Lévy-Ullmann	115	Lucanus	150	Marco Polo: Czibulka	169
Lévy-Ullmann: Akzin	105	Lucas: Christ—Lucas	153	Marcuse	164
Leyden, Frdr.	170	Lucas, Edmund	153	Marcell	87
Leyden, V.	144	Lucchesini: Kürenberg	173	Marden	88 (2)
Licht	100	Ludendorff: Delbrück	171	Márffy	127
Lichtträger	104	Ludendorff: Eggert	172	Mária Lujza: Mahan	174
Liebach	129	Ludendorff, Erich	129	Mária Lujza: Rexa	161
Liek	151	Ludovici	83	Mária Terézia: Mahan	174
Liertz	86	Lukács Géza	118	Mária Terézia: Szabó	167
Ligeron	158	Lukács Károly	153	Mária Terézia: Weckbecker	175
Ligety	130	Lukesch: Herzmann	129	Marica	96
Lilienthal	136	Lundbeck	124	Márki—Zay: Hock	120
Lill	156	Luria	136	Markó: Berkó	128
Linden, Franz	113	Lurja Askenási: Wax	95	Márkus	133
Linden, Walther	161	Luther	80	Marley	102
Linder	119	Luther: Heyck	94	Marouzeau	146
Lindner	135 (2)	Luttor	170	Marquart	137
Lindworsky	87	Lux	146	Marriott	167
Linhardt	152	Luzsénszky	95	Marsili, Luigi	147, 174, (2)
Lipót I. belga király: Corti.	171	Lücke	144	Martel	108
Lippay István	138	Macdonald	128	Martensen—Larsen	85 (2)
Lippay Lajos	93, 170	Mach: Babo	153	Marti	115
Lischi: Fornaciari	102	Mackenroth: Heckscher	132	Martin, Camille	155
Lisegang: Joachim	152	Mackenroth: Myrdal	132	Martin, Charles	116
Liszt	173	Mackowsky	100	Martin, Fritz Hermann	141
Liszt: Corder	171	Macmurray	98	Márton	137
Liszt: Doble	158	Macpherson	147	Marton Géza	120
Liszt: Huneker	159	Madelung	77	Marton László	114
Liszt: Karpath	173	Madol	168	Martonne: Eisenmann	107
Litschauer	78	Madzar	152	Martonne: Padberg	137
Litt	77	Magyar	99	Martonyi	127
Litványi	173	Magyary Gyula	126	Marty: Cohen	94
Lloyd George	173	Magyary Zoltán	126	Marx: Musat	113
				Marx Ignác	93

Masaryk : Czuczka	105	Michelangelo : Grimm	173	Muhs	133
Masaryk : Viator	104	Micklen : Czako	90	Muller	87
Maspétiel	127	Miczekiewicz : Landau	96	Mumm	113
Masson-Oursel	100	Mies	159	Mund	132
Matolay	125	Miethe	158	Mundorf	110
Matolcsy	111	Mihelics	113	Musat	113
Matthes	139	Miklas : Neumair	174	Muschg	102
Matthias	146	Mikó	105	Mussolini	102
Mátyás	153	Mikoviny : Faller	172	Mussolini : Ermath	102
Mauclair	157	Milioukov	168	Mussolini : Marriott	167
Maurois	174	Mill	83	Mussolini : Müller-Einhart ..	137
Maxintsák	122	Milleker	100	Mutius, Albert	174
Maxwell : Poincaré	148	Miller	141	Mutius, Gerhard	96
May	165	Millerand : Eisenmann	107	Mühl	126
Mayer, Adolf	111	Millot	80	Mühlbauer	119
Mayer, Anton : Purталés ..	174	Missong	156	Mühlbaum	108
Mayer, Fritz	154	Mitrovics	130	Müller : Lilienthal	136
Mayer, Hans	133	Mittag, Julius	111	Müller : Runge	107
Mayer, Willibald	126	Mittag Margit	151	Müller, Frdr.	99
Mayo : Rai	106	Model	124	Müller, Hans Michael	94
Mechling : Lassar-Cohn	148	Módi	164	Müller, Johannes	91, 114
Meer	134	Moellendorff	113	Müller-Blatau	174
Mehring	139	Moeller van den Bruck ..	102, 103	Müller-Einhart	137
Meier	141	Moholy-Nagy : Molnár	156	Myerson	98
Meinong : Dénes	81	Molenaar	142	Myrdal	132
Meister	143	Moleux	143	Nachmansohn	151
Melamed	98	Molnár Béla	174	Nachtigall	113
Melanchton : Heineck	88	Molnár Farkas	156	Nádas	135
Melich	161	Molnár K. : Szontagh	119	Nádasdi : Komoróczy	133
Mellerovicz	135	Molnár Kálmán	119, 129	Nagy Béla	139
Mendel	158	Monet : Clémenceau	171	Nagy Elek	116
Mendelényi : Auer	120	Mon-Hua-Liang	88	Nagy Júlia : Borbély	169
Mendelsohn, Erich	96	Montanus	105	Nagy Lajos	83
Mendelssohn, Moses	83	Montecorvinoi János : Balanyi	92	Nagy Lajos : Karinthy	104
Menghin	164	Montgomery	116	Nagy László : Purgly	137
Mennacher	116	Monts	174	Nagy László : Rázsó	154
Mente : Miethe	158	Moór : Angyal	120	Nagy Miklós	78
Menz	96	Moora	169	Nagy Sándor	124
Mereschkowskij	164	Móra : Greguss	150	Nagy Tibor	93
Merici Angela, Szent : Undset	92	Móra	156, 174	Nakahara	146
Merkenschlager	98	Morent	163	Nalpanis	98
Merriam	128	Morgan, C. Lloyd	87	Nansen	170
Mesmer : Völgyesi	151	Morgan, John : Smith	175	Napoleon I. : Beyle	163
Mess	128	Morgan, O. S.	137	Napoleon I. : Bibesco	171
Messina	95	Morini-Comby	106	Napoleon I. : Kircheisen ..	78
Meszlény	124	Mornet	167	Napoleon I. : Marriott	167
Mette	83	Morton	166	Napoleon I. : Rexa	161
Metternich : Cecil	166	Moseley	153	Napoleon I. : Róbert	166
Metternich : May	165	Mosengel : Flammarion	147	Napoleon I. : Suarès	175
Metternich : Schaeffer	166	Moser, Joachim : Wiegand ..	100	Napoleon III. : Kaiser	167
Metz	83	Moser, Simon	83	Nassen	103
Metzger	83	Mosolygó	105	Nau	174
Meusel : Duprat	95	Moszkowski : Kruif	173	Navratil	132
Meyer Friedrich	78 (2)	Motta	110	Näf	118
Meyer, Fritz	159	Motta : Piccard	149	Nebe	92
Meyer, Hans-Erich	112	Motz	103	Neckel	97
Meyer, Kathi	159	Mozart : Beyle	163	Nékám	151
Meyer-Collings	122	Möbius	87	Nelson : Kircheisen	173
Meyer-Weinschel	156	Möller	153	Nelson, Leonard	88
Meyerhof	100	Much	174	Nemcsek	99
Mezgar	130	Much : Ciaburri	150	Nemes	116
Michaelis	122	Muckermann	98	Nemsius	83
Michalski : Benham	139	Muesmann	107		

Németh Andor	170 (2)	Otto, Bruno	138	Pfeiffer, Eduard	99
Németh Antal	162	Otto, Rudolf	95	Pfisterer	142
Németh Imre	93	Otto, Rudolf : Gandhi	101	Pfordten	159
Nero : Weigall	165	Owen	88	Pfuhl	157
Neugebauer	83	Oxley : Greenwood	135	Philippi	174
Neumair	174	Öhquist	155	Philon : Vidor	84
Neumann : Hoche	90			Piccard	149
Neumann, Johannes	90			Pichler : Robert	166
Neuendorff	160	Padberg	137	Pichon	80
Nevelös	134	Pahl	106	Pieper	96, 114 (2)
Newfang	132	Painlevé : Lafend	99	Pigou	111
Newman	134	Palágyi	83	Pikler	132 (2), 141
Neyman	147	Paldamus	160	Pilch : Berkó	128
Nicolai	115	Paléologue : Madol	168	Piper	94
Nicolson	109	Palestrina	159	Pirovits	107
Niemann, Alfred	174	Pályfy : Vendl	175	Pius XI. : Schilling	132
Niemann, Walter	159	Palmbiad	164	Plangemann	122
Nimführ	148	Pályi : Benham	139	Plano Carpini	168
Nietzsche : Gundolf	82	Pályi : Gregory	140	Platon	83, 84
Nietzsche : Harburger	82	Papen : Buchheit	171	Platon : Bannes	102
Nietzsche : Löwith	88	Papesch	108	Platon : Gronau	101
Nietzsche : Mette	83	Papini	174	Platon : Hildebrandt	82
Nietzsche : Spindler	84	Papp : Barabás	105	Platz	93
Nitzschke	164	Paratt : Merriam	128	Plaut	111
Nobl	161	Párducz	169	Plettenberg-Esterházy :	
Noftenius	87	Parrish	99	Leonardo da Vinci	157
Nostitz, Hans	110	Paskievic	139	Plotin : Hase	82
Nostitz, Helene	174	Pastenaci	166	Plunkett	138
Novák	174	Pásztor	167	Plus	90, 92
Novy	144	Pataky : Bangha	93	Podmaniczky : Vargha	175
Nowak	165	Pauler	83, 87	Poerschke	111
Nowak : Monts	174	Pauls	94	Poetter	84
Noyes	148	Paumès	167	Pohoryles	137
Nussimbaum	145, 148	Paxson	89	Poincaré, Henri	148
Nünning	124	Pázmány : Balanyi	115	Poincaré, Raymond : Seeholzer	175
Nyireö : Baskircsev	171	Pécsi : Perényi	161	Poirier	84 (2)
		Pensa	85	Poittevin : Potulicki	120
		Perczel : Jeans	147	Polgár : Horváth	150
Oberlaender	134	Peregriny	127	Polgár László	132
Obermeyer : Weckbecker	175	Perényi	161	Pollard	108
Obst	141	Perl	153	Polonyi	154
Ochs	122	Pernice	169	Polotsky : Schmidt	95
Ockham : Moser	83	Perthes	170	Polzovics	117
Odebrecht	154 (2)	Pesl	103	Ponten	170
Odum : Giddings	95	Pestallozzi : Giering	172	Popitz : Jessen	144
Oehler : Lanckoronska	80	Pestallozzi—Schulthess : Silber	175	Popp	136
Oehler, Wilhelm	89	Peter	132	Pór : Fodor	140
Oertzen	129	Péter, Nagy cár : Milloukov	168	Porché	174
Oetinger : Zinn	89	Peters	108	Poritzky	162
Olasz	161	Petersen	83	Pornai	161
Olay	105, 118, 164	Petersen : Wolff	159	Poros : Breloer	165
Oldenbourg	90	Petőfi : Dedinszky	161	Potulicki	120
Ollivier : Liszt	173	Petrinyi	154	Pourtalés : Mutius	174
Oppenheimer, Franz	102 (2)	Petrzilka	120	Powell	174
Oppenheimer, Karl	149	Pettko-Szandtner	160	Powys	88
Orel	83	Petz	131	Pöllinger	124
Ornig	135	Petzäll	83	Prandt	129
Ortutay	141	Petzoldt	83	Prange	142
Ortvay	174	Petzsch	169	Prinz : Parrish	99
Osborne	98	Pezet	108	Prinzhorn	87
Osthold	113	Pfaff	135	Procopius	156
Ostler	83	Pfatteicher	114	Proust : Raabstern	163
Ostwald : Jankovits	147	Pfeiffer, Christoph	116	Prüger	166

Pschorr.....	122	Rétif de la Bretonne	78	Ross, E. J.....	96
Purgly	137	Reumont	175	Rosseland	147
Purtalés	174	Reuss, Hans	112	Rossini: Beyle	163
Puskás	157	Reuss, Jeremias David	78	Rosthorn: Tyndall	148
Quabbe	102	Révai	87	Rosty: Lepold	173
Quante	137	Reventlow: Feder	97	Rother	110
Quanter	100	Révész Béla	175	Rothmeyer	137
Quenzel: Mathias	146	Révész Géza	98	Rott	159
Quintilián: Dörfler	163	Revon: Adler	163	Rottner	121
Raabstern	163	Rexa	161	Roupnel: Bachelard	85
Rabelais	163	Reymond	84	Rouveyre	155
Rácz	112, 117, 121	Rhodes: Lockhart	174	Rödl	121
Rácz: Angyal.....	120	Ribáry	125	Röhricht	78
Radbruch: Laserson	115	Ricci	79	Rössler	78
Rademacher	147	Riche: Ligeron	158	Röttlinger	143
Radezun.....	166	Richelieu: Pahl	106	Rucker	121
Radnai	154 (2)	Richter, Alfred	98	Rudas	102
Radó: Kúhár	93	Richter, Gustav Thdr.....	84	Rudinszky	118
Radoikovitch	118	Richter, Helene	160	Rummel	125
Radoslawoff: Lukács	118	Richter, Lutz	110	Runge	107
Radovanovitch	117 (2)	Ridly	137	Ruoff	131
Radzivil	175	Riedel: Des Cartes	81	Ruppin	98
Raff	124	Riehl	103	Russel	97, 148
Rai	106	Rieker	135	Russel: Wittgenstein	85
Rajner: Novák	174	Riemann	159	Rutter	170
Rákosi Gyula	155	Riesz	114	Ruyssen: Dami	118
Rákosi Viktor: Farkas	172	Rifki	146	Rücker	123
Rapp	167	Rig: Comte	81	Rückert	92
Raschke	90	Rilke: Kawerau	162	Rychnovsky	159
Ráth	78	Rimington	148	Saareste	146
Rathmann	108	Ringelmann	143	Sabatier	92
Ratisbonne	92	Rink	122	Sachs	146
Rátz	129	Risch: Plano Carpini	168	Sack	137
Ratzenhofer	84	Risler: Denger	156	Safarik	78
Rau	87	Ritt	121	Sahagun	100
Ravasz	94 (2)	Rittler	121	Sajó	154
Rave: Hürlimann	165	Robert	166	Salat	92
Raymond	99	Robson	128	Salomon: Goetz	164
Rázsó	154	Rochowanski	157	Salter	110
Rea	108	Rode: Someren Brand	154	Samberger	150
Read	168	Rodenwaldt	169	Sandonà	167
Recht	158	Roderich-Stoltheim	98	Sándor, Nagy: Breloer	165
Redlich: Weckbecker	175	Rodin	155	Sándor, Nagy: Wölcken	165
Reents	132	Rodocanachi	167	Santayana	84
Régi-Rerrich	156	Rogers	165	Sárffy	123
Reichenbach	148	Rohrbach	104	Sarkotic	108
Reichhold	112	Rolland	159	Sass	126
Reimann	159	Rolland: Rai	106	Sauer	84, 121
Rein	99	Rollitz	141	Saunders	100
Reinhardt: Stern	160	Ronau	142	Sautel	150
Reinhold	175	Ronco	79	Sawyer	79
Reisch	133	Roosevelt	104 (3)	Sayous: Olay	164
Reischach	175	Rose	165	Sbath	100
Reiter	80	Rosegger	175	Schaefer: Stucker	148
Reitman	175	Rosemann: Landois	151	Schaeffer	166
Remete	105	Rosen, Georg	95	Schaffer	175
Renatus	99	Rosen, H.: Lukács	118	Schaffner	96
Renner	96	Rosenbaum	78	Schandl	137
Renzetti: Hartmann	102	Rosenberg	103	Schanz	79
Respondek	139	Rosenthal, Jacob	78	Scharbau	95
Réthey	167	Rosenthal, Ludwig	78	Schaub	113
		Rosenzweig: Frank	82	Schächter: Dénes	152
		Ross, Colin	88		

Schäfer	132	Schmitt, Carl	103	Sebes : Balanyi.....	91
Schäffer	106	Schmitt, Heinz	121	Sebesta	88
Scheeben : Grabmann	93	Schmitz	102	Sebestyén	176
Scheel	168	Schmölder	141	Seeholzer	175
Scheer	127	Schneider, Eduard	175	Seesemann	108
Scheffer	141	Schneider, Gerhard	128	Segers	145
Scheler	84	Schneider, Heinrich	175	Segger	123
Scheler : Frick	87	Schneider, N.	126	Seidel	144
Schelling : Köppen	82	Schneider, Reinhold	175	Seignobos	167
Schelling : Schmidt	84	Schnetzler	108	Seignobos : Milioukov	168
Scherer	124	Schnitzler : Specht	163	Seiler.....	154
Scherman	148	Schoenaich	109	Seipel : Birk	171
Scherz : Templin	130	Scholz, Heinrich	84	Seipel : Blüml	171
Scheuermann	102	Scholz, Wolfgang	104	Selchow, Bogislav	84, 126
Schiff, Erich	132	Schopenhauer : Kowalowski .	82	Seler : Sahagun.....	100
Schiff, Walter	135	Schopenhauer : Mon-Hua-Liang	88	Seler—Sachs : Sahagun	100
Schillerszky	150	Schopenhauer : Neugebauer .	83	Sellin.....	165
Schiller, Frdr. : Berger	171	Schottelius	163	Sels-Geviba : Balbo	171
Schiller, Frdr. : Wychgram .	176	Schön : Dreiser	99	Semetkay	106
Schiller, Otto	137	Schöne : Lamer	165	Senger.....	104
Schilling, Alexander : Riehl.	103	Schönecker, Ludwig	121	Seppelt	93
Schilling, Heinar	164	Schöpflin—Pogány	154	Serényi	137
Schilling, Karl	117	Schötzt.....	141	Serwischer	118
Schilling, Otto	96, 132	Schratt : Tschuppik.....	175	Seton-Watson	108
Schilling, Rudolf	125	Schrenk : Gruner	90	Seton Watson : Jehlicka	105
Schillings : Wichmann	159	Schroeder	94	Sforza	108
Schillmann : Gregorovius	172	Schröder	133	Shakespeare : Nobl	161
Schimmer : Geiger	158	Schrödinger	148	Shaw	104
Schindler	154	Schröer	175	Shaw : Laski	113
Schlaudraff	130	Schuh	88	Sheppard : Neumann	90
Schlegel	103	Schulmann	137	Sichermann : Ribáry	125
Schleicher : Czeh—Jochberg .	104	Schultz	151	Siebert, Fritz	121
Schleicher Aladár	153	Schulz, Bernhard	84	Siebert, Karl	85
Schleicher, Rüdiger	138	Schulz, Frdr.....	113	Siefken	104
Schleiermacher : Odebrecht..	154	Schulz, Paul	133	Siegel	166
Schlick	84	Schulze, Frdr.	131	Sigerist	151
Schlink	124	Schulze, Heinrich	144	Signac : Gogh	172
Schlüter, Franz	119	Schulze, Konrad Werner	97	Signoris	84
Schlüter, Joseph	130	Schulze—Sölde	102	Silber	175
Schmahl	103	Schupiter	150	Silbert : Kempis	89
Schmalenbach	141	Schurig : Beyle	163	Simándy	89
Schmallenbach	88	Schurig : Rétif de la Bretonne	78	Simon Béla	149, 151
Schmaltz	136	Schüle	128	Simon ,Erich :	
Schmidbauer : Zaborski	107	Schümer	89	Schwarzenberger	119
Schmieder	135	Schüssler	166	Simon, Gustav	121
Schmiedt	88	Schütt.....	148	Simon, Heinrich	175
Schmid : Rott	159	Schütz	97	Simon, Paul	84
Schmidt, Alexis	84	Schütz : Balanyi	91	Simondet	108
Schmidt, Axel.....	108	Schwarte	129	Simonds	108
Schmidt, Carl	95	Schwartz	124	Simonds : Federn	107
Schmidt, Carl Adolf	130	Schwarz	127	Simonson : Komisajevsky ...	160
Schmidt Ferenc	87, 130	Schwarz : Moeller van den		Simontsits	119
Schmidt, Frdr.	107	Bruck	102, 103	Simor	77
Schmidt, Hans Wilh.	90	Schwarz, Hermann	88	Singer	158
Schmidt Imre	103 (2)	Schwarz, Otto	126	Sinkovics	134
Schmidt Miklós	162	Schwarzenberger	119	Sinnreich : Balet	168
Schmidt, Oscar	84	Schweitzer	175	Sipos István	126
Schmidt, Peter Heinrich	134	Schweitzer : Werner	91	Sipos Pál : Woyciechowsky .	176
Schmidt—Breitenbach :		Schweizer	121	Siren	157
Jaennicke	157	Schwichow	111	Sixtus : Demblin	107
Schmidt—Miehe	123	Schwidetzky	146	Skala.....	161
Schmidt—Pauli.....	91	Scott	99	Skultéty	106
Schmitt	127	Seasongood	128	Smetana : Rychnovsky	159

Smith	175	Stern : Masson-Oursel	100	Szende	167
Sobieski : Morton	166	Sternberg, Fritz	132	Szentmiklósi	155
Sobieski, Waçlaw	166	Sternberg, Kurt	84	Szepesy	133
Sohns	103	Sternheim	163	Szerényi	149
Sokolowski	102	Steuer	110	Szidarovszky	146
Sokrates : Harburger	82	Stevenson : Chesterton	162	Szigligeti : Czeiner	161
Solymossy	150	Stewart	129	Szigligeti : Nobl.	161
Sólyom	134	Stiewe	103	Szilágyi János	169
Someren Brand	154	Stodieck	156	Szilágyi Margit	149
Somogyi Ferenc	146	Stoeckel	151	Szimon	161
Somogyi József	84	Stoffa	175	Szladits	123
Somogyi Sándor : Márffy ..	127	Stolcz	92	Szondy	117
Sonnenschein Carl	89	Stone	106	Szontagh	119, 126
Sonnenschein Carl : Thrasolt	93	Stoss : Schaffer	175	Szönyi	157
Sonnenschein, Hermann ..	123	Strahammer	107	Szudy	118
Sós	98	Strahl : Haensel	102	Szüle	151
Sörgel : Parrish	99	Strauss	85	Taeuber	134
Spalaikovitch : Yovanovitch	104	Strauss : Bie	158	Takách Ince : Gemelli ..	93
Spann	84	Strauss : Karpath	173	Takács György	143
Spannocchi	129	Strecker	154	Takács György : Homolyai	144
Sparling	141	Stremme	154	Takács Gyula, gyöngyöshalázi	139
Specht, Minna : Nelson ..	88	Strindberg : Palmblad ..	164	Takács László	96
Specht, Richard	163	Strobel	125	Tamás, Szent, Aquinói ..	89
Speiser	147	Struck	158	Tankó	88
Spence	145, 170	Strzygowski	131	Tarnóczi	91
Speneder	161	Stuart	130	Tass	175
Spengler	103	Stucker	148	Taube : Ferenc, Szent, Assisi	92
Spesz	85	Stuhlmann	106	Tausk	123
Spickschen	125	Stumm	125	Tawney	137
Spindler	84	Stutterheim	79	Tchernoff	125
Spinoza : Des Cartes	81	Suarès	175	Teisserius	78
Spinoza : Richter	84	Sufflay	105	Tempel	102
Spira : Rein	99	Sullivan	77	Templin	130
Spliedt	111	Sultan	143	Tengerics	121
Spóner	78	Sulzer	95	Tennenbaum : Henderson ..	151
Ssymank : Schulze	131	Surányi	104	Terdecq	80
Stacho	147	Swain	164	Teréz, Szent	92
Staemler	98	Sylvester : Melich	161	Tertoolen	112
Stahl : Owen	88	Szabó Dezső	167	Tesla : Boksen	152
Stahl, Fritz	155	Szabó István	97	Tesléry	87
Staiger	126	Szabó Lajos	154	Tessan : Balet	168
Stallings	129	Szabó László : Széchenyi ..	175	Thesing : Key	173
Staten	144	Szabó Miklós	142 (2)	Thewrewk-Pallaghy ..	126, 175
Staudinger	90	Szabó Zoltán	148, 150	Thieme	96
Stäheli	142	Szalay József	97	Thimme : Monts	174
Steffes	90	Szalay Kálmán	142	Thireau	158
Steiger	103	Szalay Sándor	148	Thirring Gusztáv	101 (4), 107, 170 (2)
Stein, Aurel	170	Szamuely : Bizony	114	Thirring Lajos	101 (2)
Stein, Heinrich	175	Szandtner	130	Thode : Ferenc, Szent, Assisi	92
Stein, Lorenz : Nitzschke ..	164	Szarka : Nagy	124	Thom	136
Stein, Ludvig	84	Szász Elemér	100	Thomas von Aquin :	88
Stein, Palma	159	Szász, Hannah : Dorsenne ..	172	Wittmann	173
Stein, W. J.	96	Szászy	117 (2)	Thomas : Hill	163
Steiner : Heyer	82	Széchenyi György	175	Thrasolt	93
Steiner, Edgar	144	Széchenyi István : Hegedüs	173	Thureau-Dangin	147
Steiner, Marie	91	Széchenyi István : Skala ..	161	Thurneysen	164
Steiner, Rudolf	91	Széchenyi Viktor	176	Thurnwald	132
Steinkohl	121	Szegedy : Imre, Szent	161	Thyssen-Bornemissza	149
Steinmüller	144	Szegő	124	Tibal	168
Stellrecht	112	Székány	150	Tibor	148
Stendhal : Révai	87	Székely	170		
Stendhal, Frdr. l. Beyle, Henri		Szekeres, zsarolyáni	137		
Stern	160	Személyi	115		

Wiedfeld	112	Withers	143	Ybl Ervin	156
Wiegand	100	Witt	91	Young	141
Wiegel	139	Witte	99	Yovanovitch	104
Wiegler	176	Wittgenstein	85	Yura	95
Wiesel : Atzenbeck	171	Wittmann	88	Zaborski	107
Wieser, Max	79	Witzenetz	160	Zadravetz	171
Wieser, Roda	121	Wobbermin	94	Zalotay	150
Wilden	133	Wolf : Csatkai	158	Zander	171
Wilhelm, Hellmut	88	Wolf, Hugo : Karpath	173	Závodszy	176
Wilhelm, Richard	94	Wolfenden	101	Zechmeister	149
Will	144	Wolff Erich	159	Zehery	121
Willheim	153	Wolff, Gustav	121	Zellinger	93
Williams, Charles	176	Wolff, S.	141	Zentay	101
Williams, J. H. Harley	152	Wolgast	108	Zessner-Spitzenberg : Grauer	166
Williams, Roland Vaughan ..	107	Wollnik	87	Zeuschner	102
Willmann-Grabovska :		Wood : Filene	99	Ziegler	117
Masson-Oursel	100	Woodges : Bertalanffy	149	Zilchert : Schröer	175
Wilson : Schnetzler	108	Woolf	109	Zimmermann, Georg	117
Winde, Hans	121	Worliczek	138	Zimmermann, Karl	98
Winds, Adolf	160	Woyciechowsky	176	Zinn	89
Winis	79	Wölcken	165	Zoller	79
Winkler, Carl-Heinz	117	Wörner	159	Zolnai	78
Winnig	110	Wright	117	Zoltán	92
Winter, Eduard	84, 91	Wundt : Wiegand	100	Zoltán : Anzelm, Szent	92
Winter, Ernst Karl : Grauer	166	Wutte	106	Zörner	138
Wirsing	108	Wychgram	176	Zsivanovits	85
Wirth	100	Wyzewa : Voragine	92	Zündel	91
Wissmann	141				

A Fővárosi Nyilv. Könyvtár kurrens folyóiratainak és napilapjainak jegyzéke. 1933.

*Alphabetisches Verzeichnis der laufenden Zeitschriften u. Zeitungen der Stadtbibliothek. 1933. —
Alphabetical list of periodicals and newspapers currently received in the Library. 1933.*

I. Központi könyvtár. — Zentrale. — Central.

A cím utáni zárójelben levő szám, pl. (10) azt jelenti, hogy a folyóirat hányszor jelenik meg évente. A jobboldali oszlopban levő szám, pl. 2024 jelzi a raktári helyszámot.

Administration Locale, L'. Bruxelles (szbtl.)	X 2223	Baromfityenyésztők Lapja. Bp. (24)	
Adó, Az (10)	2024	Békés Vármegye Hivatalos Lapja. Gyula (26—30)	562
Akadémiai Értesítő. Bp. (12)	3453	Belügyi Közlöny. Bp. (52)	1003
Allatorvosi Lapok. Bp. (24)	1662	Berliner Tageblatt	87
Allgemeines Statistisches Archiv. München (2)	3919	Betriebswirtschaft. Stuttg. (12)	1113
Amatőr, Az. Bp. (12) (Azelőtt: Rádió- és fotoamatőr)	X 2107	Bibliofilia, La. Firenze (12)	1682
American City, The. New York (12)	4020	Bibliographie de Belgique. Bruxelles (12)	01504/7
American Journal of International Law. Washington (4)	2734	Bibliographie de la France. Paris (52)	01504/4
American Journal of Sociology, The. Chicago (6)	3337	Bibliographie d. Sozialwissenschaften. Berlin (12)	01630/4
American Political Science Review. New York (4)	3727	Biometrika. Cambridge (4)	752
Amtliche Nachrichten d. Österr. Bundesminis- teriums f. Soziale Verwaltung. Wien (12)	1488	Biztosítási és Közgazdasági Lapok. Bp. (26)	
Amtsblatt d. Stadt Berlin. Berlin (52)	1244	Boletín d. Ministerio d. Agricultura. Buenos Aires (4)	924
Amtsblatt d. Stadt Wien. Wien (104)	690	Bőripari Munkás. Bp. (26)	
Annalen d. Gemeinwirtschaft. Genf (4)	2725	Budai Napló. Bp. (52)	071/21
Annals of the American Academy of Political and Social Science. Philadelphia (6)	3057	Budapesti Déli Kerületi Közlöny. Bp. (52)	Bq 330/7
Annals of the Entomological Society of America. Columbus (4)	2662	Budapest Székesfőváros Statisztikai Havifüzetel. Bp. (12)	B 310/6
Anthropologie, L'. Paris (6)	2669	Budapest Székesfőváros Törvényhatósági Bizott- sága Közgyűléseinek Jegyzőkönyvei Bp. (szbtl.)	Bq 352/85 Bq 352/4 és 757
Anthropos. Wien (6)	1218	Budapesti Hírlap	72
Anyá- és Csecsemővédelem. Bp. (12)	X 2062	Budapesti Közlöny. Bp. (naponként)	74
Arbeit u. Staat. Berlin (52)	672	Budapesti Szemle. Bp. (12)	3440 és 3441
Arbeit u. Wirtschaft. Wien (24)	1645	Bulletin Bibliographie. Paris (12)	0105/1
Arbeiterschutz. Wien (24)	1232	Bulletin of the British Library of Political Science. London (4)	
Archeologiai Értesítő. Bp. (szbtl.)	531	Bulletin Intern. de la Protection de l'Enfance. Bruxelles (11)	2535
Archiginnasio, L. Bologna (6)	0200/34	Bulletin of the New York Public Library. New York (12)	0274/27
Archiv f. Anthropologie. Braunschweig (4)	1296	Bulletin de la Société Francaise d'Habitations à Bon Marché. Paris (4)	3333
Archiv f. Buchgewerbe. Lpzg (4)	0204/25	Bundesgesetzblatt. Wien (szbtl.)	823
Archiv f. d. Gesamte Psychologie. Lpzg (4)	4895	Bücherei und Bildungspflege. Lpzg. (4)	0205/3
Archiv f. Kriminologie. Lpzg (16)	4924	Büntetőjog Tára (Magy. Jogi Szemle mellék- lete). Bp. (10)	4835
Archiv f. Kulturgeschichte. Lpzg (4)	4718	Büntetőjogi Döntvénytár (Jogtud. Közl. mell.). Bp. (10)	K 3400/29
Archiv f. Orientforschung. Berlin (6)	A 50.05/31	Byzantinische Zeitschrift. Lpzg (4)	A 49.05/2
Archiv d. Öffentl. Rechts. Tübingen (3)	3448	Cahiers d'Art. Paris (12)	1985
Archiv f. Rassen- u. Gesellschaftsbiologie. Lpzg (4)	3339	Cél, A. Bp. (12)	4467
Archiv f. Rechts- u. Wirtschaftsphilosophie. Berlin (4)	3765	Christliche Kunst, Die. München (12)	1951
Archiv f. Religionswissenschaft. Lpzg (4)	2168	Commercial Review, The. London (12)	
Archiv f. Sozialwissenschaft u. Sozialpolitik. Tübingen (12)	3050	Connoisseur, The. London (12)	1770
Archivio Storico Italiano. Firenze (4)	2573	Corvina. Bp. (2)	1653
Asiatic Review, The. London (4)	50.05/9	Cultura, La. Milano (4)	1479
Athenaeum. Bp. (6)	3900	Daily Mail	100
Athenaion Blätter. Lpzg (szbtl.)		Debreceni Szemle. Debrecen (12)	2737
Atlantis. Berlin (12)	1892	Deutsch-Ungarische Wirtschaftszeitung. Bp. (12)	
Auslese, Die. Berlin (12)	X 2202		
Babyloniaca. Paris (4)	A 50.05/30		
Bank-Archiv. Berlin (24)	1132		
Bányászati és Kohászati Lapok. Bp. (24)	4447		

Deutsche Gemeindebeamten-Zeitung (Azelőtt: Rundschau f. Kommunalbeamte). Berlin (52)	1075	Frankfurter Zeitung	92
Deutsche Juristen-Zeitung. Berlin (24)	1231	Frau, Die. Berlin (12)	1211
Deutsche Literatur-Zeitung. Berlin (52)	01543/18	Freie Donau, Die. Regensburg (24)	1055
Deutsche Medizinische Wochenschrift. Berlin-Lpzg (52)	1636	Funk. Berlin (52)	1782
Deutsche Rundschau. Berlin (12)	4647	Furche, Die. Berlin (4)	X 2201
Deutsche Volkswirt, Der. Berlin (52)	1805	Független Budapest. Bp. (52)	352/61
Deutsche Wirtschafts-Zeitung. Berlin (24)	1234	Gazdasági Szemle. Bp. (24)	
Deutsche Zeitschrift f. Wohlfahrtspflege. Berlin (12)	2957	Gazette de Hongrie. Bp. (52)	226
Deutscher Geschichtskalender. Lpzg (12)		Geisteskultur. (Azelőtt: Monatschriften d. Comenius-Gesellschaft.) Berlin (12)	4698
	K 9000/1 és	Genova. Genova (12)	1933
Deutsches Statistisches Zentralblatt. Lpzg (10)	749	Geographische Zeitschrift. Lpzg (6)	4796
Deutschlands Erneuerung. München (12)	2031	Gesundheits-Ingenieur. München (52)	1750
Diarium. Bp. (8)		Gnomon. Berlin (12)	2586
Dolgozatok. Szeged (2)	2654	Grafológia. Bp. (12)	X 2218
Dolgozó Asszonyok Lápja. Bp. (24)	X 2221	Gyermekvédelem, A. Bp. (12)	1911
		Gyógyászat. Bp. (52)	1320
Economist, The. London (52)	611	Hadirokkantak Lapja. Bp. (52)	
Economiste Francais, L. Paris (52)	553	Hadtörténelmi Közlemények. Bp. (4)	3462
Ég Felhőiben, Az. Bp. (7)		Hammer, Der. Lpzg (24)	2013
Egészség. Bp. (12)	3047	Hefte f. Bücherwesen. Lpzg (szbt.)	0205/14
Egyenlőség. Bp. (52)	1063	Hibbert Journal. London (4)	4942
Egyetemes Philologiai Közöny. Bp. (10)	4442	Hilfe. Die. Berlin (24)	1196
EkonomiskTidskrift. Uppsala (12)	4561	Historische Vierteljahrschrift. Dresden (4)	2343
Elektrotechnika. Bp. (24)	1660	Historische Zeitschrift. München (6)	4756
Elektrotechnische Zeitschrift. Berlin (52)	1669	Hitel. Bp. (48)	
Élet. Bp. (26)	1694	Hiteljog Tára. (Magyar Jogi Szemle mell.) Bp. (10)	2395
Ellenzék	105	Hiteljogi Döntvénytár. (Jogtud. Közl. mell.) Bp. (12)	K 3400/28
Építőipari Szemle. (Vállalkozók Lapja mell.) Bp. (12)	2912	Hivatalos Árjegyzés. Bp. (52) Bq 381/16 és Bq 381/29	
Építőmunkás. Bp. (24)	51	Hivatalos Közöny. (Vallás- és közoktatásügyi min.) Bp. (24—30)	1116
Erdélyi Helikon. Kolozsvár (12)	2854	Hochland. München (12)	4702
Erdélyi Lapok	223	Honi Ipar. Bp. (24)	
Erdélyi Múzeum. Kolozsvár (12)	2659	Honvédségi Közöny. Bp. (20)	1156
Erdővárosi Napló. Bp. (10)		Ifjúság és Élet. Bp. (26)	
Erkenntnis. Lpzg (10)	2548	Ifjúsági Vezető. Bp. (12)	2709
Esperanto. Genève (12)	1775	Igazság. Bp. (52)	
Esprit International, L. Paris (4)	2993	Igazságügyi Közöny. Bp. (12)	628
Est, Az	20	Illatszerész, Az. Bp. (24)	
Esti Kurír	192	Illustration, L'. Paris (52)	182
Ethnographia. — Népélet. Bp. (4)	4364 és	Illustrierte Zeitung. Lpzg (52)	120
Europäische Revue. Lpzg (12)	2575	International Affairs. London (6)	X 2011
		International Conciliation Special Bulletin. New York (12)	3105
Film és Művelődés. Bp. (12)	X 2073	International Labour Review. London (12)	X 2028
Finanz-Archiv. Stuttg. (2)	3668	Iparoshírlap. Bp. (12)	
Firenze. Firenze (12)	1968	Írás, Az. Bp. (12)	X 2169
Fischers Zeitschrift f. Verwaltungsrecht. Lpzg (6)	3646	Irodalomtörténet. Bp. (8)	4478
Fogorvosi Szemle. Bp. (12)	2399	Irodalomtörténeti Közlemények. Bp. (4)	3302
Fogtechnikai Szemle. Bp. (12)	2687	Islam, Der. Berlin (4)	A 50.27/3
Forschungen und Fortschritte. Berlin (36)	1861	Jahrbuch d. Bodenreform. Jena (4)	3410
Fotóélet. Bp. (12)		Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik. Jena (6)	3051
Fotóművészeti Hírek. Bp. (12)	2873	Jég, A. Bp. (szbt.)	
Földrajzi Közlemények Bp. (10)	3922	Jegyző Árvaházi Közöny. Bp. (24)	
Főváros és Környéke. Rákospalota (12)		Jegyzőkönyv a Kerületi Elüljárók Értekezleteiről. Bp. (szbt.)	Bq 352/56
Fővárosi Hírlap. Bp. (52)	Bq 352.68		
Fővárosi Közöny. Bp. (52)	Bq 352/3 és K 3520/58		
Fővárosi Ujság. (Azelőtt: Városfejlesztés.) Bp. (24)	1958		

Jogállam. Bp. (10)	3745	Library World. London (12)	0200/25
Jogtudományi Közlöny. Bp. (24)	62	Light, The. Lahore (52)	
Journal of the American Medical Association. Chicago (52)	1866	Literarisches Zentralblatt. Lpzg (24)	q 01504/37
Journal du Droit International. Paris (12)	2730	Literatur. Stuttg. (12)	1217
Journal des Economistes. Paris (12)	3916	Literatura. Bp. (12)	1767
Journal of Political Economy. Chicago (6)	3709	Logos. Tübingen (3)	4722
Journal de la Société Hongroise de Statistique. Bp. (4)	2855	Magánalkalmazott, A. Bp. (12)	1042
Journal de la Société de Statistique de Paris. Paris (12)	4848	Magánjog Tára. (Magy. Jogi Szemle mell.) Bp. (10)	2396
Jövő Útjain, A. Bp. (4)	2663	Magánjogi Döntvénytár. (Jogtud. Közl. mell.) Bp. (szbt.)	K 3400/31
Jövönk. Bp. (52)	1951	Magyar Biztosítástudományi Szemle. Bp. (4)	X 2227
Juristische Wochenschrift. Lpzg (24)	1415	Magyar Botanikai Lapok. Bp. (1)	2095
Kamarai Közlöny. Bp. (24)	B 386/200	Magyar Detektív. Bp. (24)	B 351/97
Kant Studien. Berlin (4)	4661	Magyar Építőművészet. Bp. (12)	1002
Karpathenland. Reichenberg (4)	2890	Magyar Figyelő. Pozsony (4)	X 2229
Kartelljog Tára. (Magy. Jogi Szemle mell.) Bp. X	2072	Magyar Front. Bp. (52)	X 2178
Katolikus Szemle. Bp. (10)	3891	Magyar Gazdaságkutató Intézet Gazdasági Helyzetjelentései, A. Bp. (szbtl.)	X 2004
Kávésok Lapja. Bp. (24)		Magyar Gyáripar. Bp. (24)	508
Keleti Közlöny. Bp. (20—24)	A 49.05/25	Magyar Gyümölcsstermelők Lapja. Bp. (36)	
Keleti Szemle. Bp. (szbtl.)	A 50.05/2	Magyar Hírlap	134
Keleti Ujság	208	Magyar Ipar. Bp. (24) (1870—78: Anyagi Érdekeink.)	1158
Kéményseprők Orsz. Közp. Értesítője. Bp. (12)		Magyar Iparművészet. Bp. (10)	511
Kéményseprőmunkás. Bp. (12)		Magyar Jogi Szemle. Bp. (10)	2344
Képzőművészet. Bp. (10)	1862	Magyar Kereskedelem és Pénzügy. Bp. (52)	1880
Kerék, A. Bp. (12)	2177	Magyar Kereskedők Lapja. Bp. (52)	1016
Kereskedelmi Hírlap. Bp. (szbt.)		Magyar Kir. Közig. Biróság Közigazg. Osztályának Döntvényei. Bp.	1403
Kereskedelmi Jog. Bp. (12)	1023	Magyar Kir. Közig. Biróság Pénzügyi Osztályának Döntvényei. Bp.	1402
Kertészet. Bp. (12)	2811	Magyar Kisebbség. Lugos (24)	2617
Kísérletügyi Közlemények. Bp. (6)	4638	Magyar Kórház. Bp. (12)	X 2200
Kisiparosok Lapja. Bp. (24)		Magyar Könyvviteli Folyóirat. Bp. (12)	2460
Kommende Gemeinde. Lpzg (6)		Magyar Közélet. Bp. (szbtl.)	1432
Kommunalpolitische Blätter. Köln (24)	687	Magyar Közélet. Bp. (24)	
Kommune, Die. Bp. (12)	1922	Magyar Középiskola. Bp. (10)	4675
Korrespondenzblatt d. Gesamtvereins d. Dtschen Geschichts- u. Altertumsvereine. Berlin (szbtl.)	1969	Magyar Közgazdaság. Bp. (52)	
Korunk Szava. Bp. (24)	1950	Magyar Közigazgatás. Bp. (52)	42
Kölner Vierteljahrshefte f. Soziologie. Lpzg (4)	2710	Magyar Kultúra. Bp. (24)	4694
Könyvkötők Lapja. Bp. (26)		Magyar Külpolitika. Bp. (24)	1838
Közgazda, A. Bp. (12)	X 2069	Magyar Lloyd. Bp. (12)	232
Közgazdasági Szemle. Bp. (12)	3041	Magyar Méh. Bp. (12)	
Közgazgatási Döntvénytár. (Jogtud. Közl. mell.) Bp. (szbt.)	K 3400/27	Magyar Mérnök- és Építészegylet Közlönye. Bp. (52)	532
Közgazgatási Közlöny. Bp. (12)	1329	Magyar Művelődés. Bp. (6)	2799
Közlekedés. Bp. (12)	530	Magyar Művészet. Bp. (12)	1700
Közmunka. Bp. (26)	1019	Magyar Nemzetgazda. Bp. (52)	1153
Központi Értesítő. Bp. (52)		Magyar Nyelv. Bp. (10)	4298
Köztségfejlesztés. Bp. (12)	1793	Magyar Nyelvőr. Bp. (10)	4635
Községi Közlöny. Bp. (52)	1127	Magyar Országos Szabványok. Bp. (szbt.)	1984
Köztelek. Bp. (104)	39	Magyar Paedagógia. Bp. (10)	3171
Kunst, Die. München (12)	1681	Magyar Pénzügy. Bp. (52)	1006
Kühn-Archiv. Berlin (szbt.)	4777	Magyar Statisztikai Szemle. Bp. (12)	2487
Külügyi Szemle. Bp. (4)	2391	Magyar Szemle. Bp. (12)	2698
Landwirtschaftliche Jahrbücher. Berlin (3)	1393	Magyar Szövetkezés. (Azelőtt: Országos Központi Hitelszövetkezeti Értesítő.) Bp. (26)	1498
Landwirtschaftliches Weltblatt. Bp. (12)		Magyar Törvénykezés. Bp. (24)	2786
Levéltári Közlemények. Bp. (4)	2470	Magyar Utazó Kereskedő. Bp. (12)	1
Levente. Bp. (24)	1860	Magyar Zsidó Szemle. Bp. (4)	2173
Library Journal, The. New York (22)	0200/31		

Magyarországi Rend. Tára. Bp. (12)	K 3400/9	Neugeist. (Azelőtt: Weisse Fahne, Die.) Pfullingen (12)	2943
Magyarosan. (Magyar Nyelv mell.) Bp. (10)	1959	New Statesman. London (52)	1098
Magyarország	173	New York Libraries. New York (4)	0200/69
Mathematikai és Természettudományi Értesítő. Bp. (1)	2656	Niemeyers Zeitschrift f. Internationales Recht. München (6)	2037
Medizinische Klinik. Wien (52)	1328	Nineteenth Century and After. London (12)	4449
Menestrel, Le. Paris (52)	1687	North American Review, The. New York (12)	4490
Mercure de France. Paris (24)	4456	Nouvelle Revue Française, La. Paris (12)	2636
Mértékügyi Közlemények. Bp. (szbtl.)	X 2205	Nouvelle Revue de Hongrie. (Azelőtt: Revue —) Bp. (12)	4255
Mezőgazdák. Bp. (12)	1238	Növényvédelem. Bp. (12)	2816
Mezőgazdasági Közöny. Bp. (12)	2872	Numizmatikai Közöny. Bp. (szbt.)	739
Mezőgazdasági Kutatások. Bp. (12)	2891	Nuova Antologia. Róma (24)	4453
Mi Lapunk, A. Bp. (52)		Nyelvtudományi Közlemények. Bp. (szbtl.)	4428
Mind. London (4)	4251	Nyugat. Bp. (24)	4452
Minerva. Bp. (10)	2459	Nyukosz. Bp. (szbt.)	1497
Minerva-Zeitschrift. Berlin (6)	2583	Omke. Bp. (52)	140
Mitteilungen aus der Historischen Literatur. Berlin (4)	2251	Orient u. Occident. Lpzg (12)	A 47.05/25
Mitteilungen d. Österr. Institutes f. Geschichts- forschung. Innsbruck (4)	4329	Orientalische Literaturzeitung. Lpzg (12)	A q 01694/10
Monatshefte f. Baukunst. Berlin (12) (Azelőtt: Wasmuths —)	1225	Országos Kereskedelmi Közöny. Bp. (szbt.)	
Monatshefte d. Statistik d. Aussenhandels Österreichs. Wien (12)	1910	Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közöny. Bp. (10)	4429
Monatsschrift f. Kriminalpsychologie u. Straf- rechtsreform. Heidelberg (12)	2115	Országos Törvénytár. Bp. (24—30)	655
Monde Slave, Le. Paris (12)	2623	Orvosi Hetilap. Bp. (52)	1388
Mone. Bp. (12)	1658	Orvostudományi Szemle. Bp. (12)	2652
More Books. Boston (12)	0205/17	Ostasiatische Rundschau. Berlin. (Azelőtt: Asien) (12)	A 50.05/13
Move. Bp. (24)	179	Ostasiatische Zeitschrift. Berlin (4)	A 50.05/16
Municipal Engineering and the Sanitary Record. London (52)	1754	Öntöde. Bp. (24)	
Municipal Journal and Public Werks Engineer. London (52)	34	Österreichische Gemeinde-Ztg. Wien (24)	1685
Munkásifjú. Pécs (24)	2941	Österreichische Volkswirt, Der. Wien (52)	1073
Munkaügyi Közöny. Bp. (24)	1690	Padova. Padova (12)	1873
Munkaügyi Szemle. Bp. (12)	2716	Pannonhalmi Szemle. Pannonhalma (4)	2649
Musik, Die. Stuttgart. (12)	1683	Pantheon. München (12)	1823
Münchener Medizin. Wochenschrift. München (52)	1188	Páztortúz. Kolozsvár (26)	1699
Műszaki Lap. Bp. (12)		Pénzügyi Tisztviselő Lapja. Bp. (12)	1361
Művészélet. Bp. (24)		Pénzügyi Hirlap. Bp. (24)	1954
Nagyasszonyunk. Bp. (12)		Pénzügyi Hirlap. Bp. (24)	1953
Nagy-Magyarország. Bp. (12)	1879	Pénzügyi Közöny. Bp. (30—36)	3517
Napkelet. Bp. (10)	2223	Pénzügyi Kurir. Bp. (52)	1976
Nation, The, New York (52)	1258	Pénzügyi és Közigazgatási Jog Tára. (Magy. Jogi Szemle mell.) (10)	2341
Nation u. Staat. Wien (52)	2749	Pénzügyvilág. Bp. (36)	3661 és 177
Naturwissenschaften, Die. Berlin (52)	1637	Pergő Képek. Bp. (12)	
Nemzetgazdasági Napló. Bp. (12)		Perjogi Döntvénytár. (Jogtud. Közl. mell.) (szbt.)	K 3400/38
Nemzeti Élet. Bp. (52)	1651	Pester Lloyd	75
Nemzeti Ujság	167	Pesti Hirlap	73
Nemzetközi Jog Tára. (Magy. Jogi Szemle mell.) Bp. (10)	2902	Pesti Napló	128
Nemzetnevelés. Bp. (24)	1748	Pesti Tözsde. Bp. (52)	200
Népegészségügy. Bp. (24)	2580	Pesti Városháza, A. Bp. (12)	
Népszava	38	Pestmegye. Bp. (52)	Bq 071/66
Népszerű Gyorsírás. Bp. (6)	2563	Petermanns Mitteilungen aus Justus Perthes Geographischer Anstalt. Gotha (12)	1033
Néptanítók Lapja. Bp. (48)	1128	Philobiblon. Wien (12)	2955
Népünk és Nyelvünk. Bp. (12)	2878	Philosophisches Jahrbuch d. Görres-Gesellsch. Fulda (4)	0161/3
Neue Freie Presse	77	Pilishegyvidéki Hírek. Budakalász (52)	Bq 071/65
Neue Literatur. Lpzg (12)	0168/3	Polgári Jog. Bp. (12)	2821
Neue Rundschau, Die. Berlin (12)	4455		

Polgári Törvénykezési Jog Tára. (Magy. Jogi Szemle mell.) Bp. (10)	2342	Secolo XX, Il. Milano (12)	1752
Political Science Quarterly. New York (4)	3713	Social Forces. Baltimore (4)	2815
Prágai Magyar Hirlap	201	Social Science Abstracts. Monaska, Wisconsin (12)	1889
Prager Rundschau. Prága (6)	X 2084	Sociala Meddelanden. Stockholm (12)	4556
Preussische Jahrbücher. Berlin (12)	4691	Société des Nations. Bern (12)	2384
Preussisches Archiv. Berlin (szbt.)	2250	Sociologus. (Azelőtt: Zeitschrift f. Völkerpsychologie.) Lpzg (4)	2588
Proceedings of the Academy of Political Science. New York (2)	2849	Soziale Praxis u. Archiv. f. Volkswohlfahrt. München (52)	587
Protestáns Szemle. Bp. (12)	4432	Spectator, The. London (52)	1337
Psychoanalytische Bewegung, Die. Wien (4)	2877	Speculum. (4)	2784
Psychotechnische Zeitschrift. München (6)	1756	Statistische Nachrichten. Wien (12)	1786
		Statisztikai Havi Közlemények. Bp. (12)	4444
Rádióélet. Bp. (52)	1881	Städtetag. Berlin (12)	1089
Rádióújság. Bp. (52)	1762	Stimmen der Zeit. Freiburg (12)	4644
Radiowelt. Wien (52)	1820	Sudhoffs Archiv für die Geschichte der Medizin. Lpzg (61)	4955
Rajzoktatás. Bp. (12)	2401	Survey, The. London (24)	3588
Református Figyelő. Bp. (52)		Süddeutsche Monatshefte. München (12)	4709
Reichs-Arbeitsblatt. Berlin (48)	952	Szabadalmi Közlöny. Bp. (24)	579
Reichsgesetzblatt. Berlin (szbt.)	3643	Szabadság. (Azelőtt: Előrs.) Bp. (52)	1830
Reichsgesundheitsblatt. Berlin (52)	1751	Szakszervezeti Értesítő. Bp. (12)	6533
Reichspost	216	Szalézi Értesítő. Rákospalota (10)	X 2203
Reichsverwaltungsblatt. (Azelőtt: Preussisches Verwaltungsblatt.) Berlin (52)	691	Századok. Bp. (4)	3049
Reklámélet. Bp. (12)	1975	Századunk. Bp. (6)	2668
Résumé Mensuel d. Travaux de la Société d. Nations. Genève (12)	1640	Szent György. Bp. (24)	1875
Részvényes, A. Bp. (52)	227	Széphalom. Szeged (12)	1784
Review of Reviews. London (12)	4786	Színházi Élet. Bp. (52)	B 792/48
Revue des Arts Asiatiques. Paris (4)	A 50.05/36	Szocializmus. Bp. (12)	3359
Revue Communale. Paris (12)	3968	Szombat. Bp. (52)	
Revue des Deux Mondes. Paris (24)	3298	Szövetkezeti Értesítő. Bp. (52)	1266
Revue de Droit International. Genève (4)	2736		
Revue d'Économie Politique. Paris (6)	3672	Tanú, A. Bp. (6)	X 2199
Revue d'Économie Sociale & Rurale. (Azelőtt: Reforme Sociale.) Paris (6)	4460	Társadalombiztosítási Közlöny. Bp. (24)	4362
Revue des Établissements de Bienfaisance et d'Assistance. Paris (6)	3888	Társadalompolitikai Füzetek. Bp.	2553
Revue des Études Hongroises. Paris (4)	2685	Társadalomtudomány. Bp. (6)	2450
Revue Générale du Droit, de la Législation et de la Jurisprudence en France et à l'Étranger. Paris (4)	2596	Tägliche Praxis. Wien (12)	X 2078
Revue Hebdomadaire. Paris (52)	4929	Technik und Wirtschaft. Berlin (12)	2662 és 1665
Revue Historique. Paris. (6)	4927	Technisches Gemeindeblatt. Berlin (24)	695
Revue de l'Institut du Sociologie. Bruxelles (4)	2755	Temps, Le	109
Revue Internationale de Sociologie. Paris (12)	4846	Tenger, A. Bp. (12)	1260
Revue Internationale du Travail. Genève (12)	2537	Teurikyo. Teuri, Nara. (Japán) (24)	
Revue Municipale. Paris (12)	698	Tér és Forma. Bp. (12)	1801
Revue de Paris. Paris (24)	4814	Térképészeti Közlöny. Bp. (szbtl.)	X 2230
Revue Politique et Parlementaire. Paris (12)	3476	Természet, A. Bp. (24)	Bq 727/14
Revue des Sciences Politiques. Paris (4)	3725	Természetudományi Közlöny. Bp. (12)	4992
Revue des Sciences Religieuses. Strassbourg (4)	2572	Testnevelés. Bp. (12)	2648
Revue Universelle. Paris (12)	2704	Theologiai Szemle. Debrecen (6)	2673
Rokkantegyleti Értesítő. Bp. (12)		Theologische Revue. Münster (20)	1638
Rumänischer Lloyd. Kolozsvár (52)	184	Therapia. Bp. (12)	1689
		Times, The	79
Saint Louis Public Library. St. Louis (12)	02512/8	Times Literary Supplement. London (52)	113
Sajtó. Bp. (12)	2787	Toll, A. Bp. (szbt.)	X 2198
Schmollers Jahrbuch f. Gesetzgebung, Verwaltung u. Volkswirtschaft im Deutschen Reiche. München (4)	3052	Town & Country Planning. (Azelőtt: Garden Cities.) London (4)	3893
Schönere Zukunft. Wien (52)	1912	Tőke. Bp. (24)	1896
Scientia. Milano (12)	3872	Tözsdei Kurir. Bp. (52)	Bq 387/52
		Tuberkulózis. Bp. (12)	X 2196
		Turán. Bp. (4)	A 50.05/7
		Turisták Lapja. Bp. (12)	2726
		Turul. Bp. (szbt.)	557
		Tüdőbetegdozítás és Tuberkulózis. Bp. (24)	743
		Typographia. Bp. (52)	36

Új Budapest. Bp. (52)	189	Zeitschrift f. Assyriologie. Berlin u. Lpzg (2)	A 50.05/18
Új Élet. Kassa (11)		Zeitschrift f. Ästhetik z. Allg. Kunstwissensch. Stuttg. (4)	2980
Új Gazdaság. (Azelőtt: Magyar Külkereskedelem.) Bp. (24)	162	Zeitschrift f. Bücherfreunde. Lpzg (6)	q 0900/9
Új Idők. Bp. (52)	1790	Zeitschrift d. Deutschen Morgenländischen Gesellschaft. Lpzg (4)	A 50.05/1
Új Magyarország. Bp. (12)		Zeitschrift f. Ethnologie. Berlin (6)	4961
Új Nemzedék	164	Zeitschrift f. Geopolitik. Berlin (12)	2552
Ujság	224	Zeitschrift f. d. Gesamte Staatswissenschaft. Tübingen (6)	3046
Umschau, Die. Frankfurt a. M. (52)	734	Zeitschrift f. Handelswissenschaftliche Forschung. Lpzg (12)	2582
Ungarische Jahrbücher. Berlin (4)	2085	Zeitschrift f. Indologie u. Iranistik. Lpzg (2)	A 50.05/19
Ungarische Rundschau. Bp. (12)	1957	Zeitschrift f. Kommunalwirtschaft. Berlin—Friedenau (24)	1242
Unitárius Értesítő. Bp. (12)	1980	Zeitschrift f. Kunstgeschichte. (Azelőtt: — Bildende Kunst.) Lpzg (12)	1760
University of California Chronicle. Berkeley (4)	3901	Zeitschrift f. Menschenkunde. Heidelberg (6)	2953
Ügyvédek Lapja. Bp. (12)	81	Zeitschrift f. Musik. Lpzg (12)	2578
Ügyvédi Kamarai Közlöny. Bp. (szbt.)	B 347/9	Zeitschrift f. Nationalökonomie. Wien (5)	X 2041
Üzlet, Az. Bp. (52)		Zeitschrift f. Organisation. Berlin (24)	1837
Vállalkozók Lapja. Bp. (52)	70	Zeitschrift f. Öffentliches Recht. Wien (4)	2397
Vallee du Danube, La. Bp. (10)		Zeitschrift f. Parapsychologie. Lpzg (12)	2868
Vármegye. Bp. (36)	55	Zeitschrift f. Politik. Berlin (4)	3473
Város, A. Bp. (52)	228	Zeitschrift d. Savigny-Stiftung f. Rechtsgeschichte. Weimar (1)	3537
Városi Szemle. Bp. (6)	3720 és K 3520/35	Germanistische Abteilung	
Városi Ujság. Bp. (5)	203	Kanonistische Abteilung	
Városok Lapja. Bp. (12)	998	Romanistische Abteilung	
Verhandlungen d. Ung. Ärztl. Gesellschaften. Bp. (24)	X 2130	Zeitschrift f. Semiotik u. Verwandte Gebiete. Lpzg (2)	A 50.05/20
Verkehrstechnik. Berlin (52)	1330	Zeitschrift f. Sozialforschung. Lpzg (3)	X 2159
Vie Communale et Départementale, La. Paris (12)	2705	Zeitschrift f. Vergleichende Rechtswissenschaft. Stuttg. (3)	4009
Vierteljahrsschrift f. Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte. Stuttg. (4)	3518	Zeitschrift f. Volksernährung. Berlin (24)	1794
Vierteljahrsshefte zur Konjunkturforschung. Berlin (4)	1769	Zeitschrift f. Völkerrecht. Breslau (4)	3547
Vierteljahrsshefte zur Statistik d. Deutschen Reichs. Berlin (4)	940	Zeitschrift f. Wohnungswesen. Berlin (24)	619
Vizügyi Közlemények. Bp.	3360	Zene, A. Bp. (24)	2757
Volkswirte, Die. München (24)	2054	Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Lpzg (12)	0200/33
Volkswohl. Wien (12)	2499	Zentralblatt d. Christlichen Gewerkschaften Deutschlands. Berlin (26)	1625
Welt d. Islams, Die. Berlin	A 50.05/8	Zentralblatt f. d. Ges. Medizin. Lpzg (52)	2900
Weltkunst. Berlin (52)	219	Zentralblatt f. Gewerbehygiene u. Unfallverhütung. Lpzg (12)	1198
Weltwirtschaftliches Archiv. Jena (4)	4394	Zentralblatt f. Jugendrecht u. Jugendwohlfahrt. Berlin (12)	2954
Wiener Medizinische Wochenschrift. Wien (52)	1686	Zsidó Szemle. Bp. (24)	1229
Wiener Wirtschafts-Woche. Wien (52)	229	Yacht Turkestan. Berlin (12)	
Wiener Zeitschrift f. d. Kunde d. Morgenlandes. Wien (4)	A 50.05/12		
Wilson Bulletin. New York (10)	0205/19		
Wirtschaft u. Statistik. Berlin (24)	1649		
Wirtschaftliche Rundschau f. Deutschland u. Ungarn. Bp. (12)	X 2187		
Wirtschafts-Berichte der Geldinstituts-Zentrale. Bp. (4)	2732		

II. Fiókkönyvtárak. — Filialen. — Branches.

A római számok a fiókkönyvtárak számát jelzik.

Budapesti Hírlap I., VII., IX., X.
 Egészség. Bp. (12) IV., VII., IX.
 Elektrotechnika. Bp. (24) VII.
 Élet. Bp. (26) IX.
 Én Ujságom. Bp. (52) III.
 Est, Az IV., VII., IX., X.
 Esti Kurir X.
 Fotóművészeti Hírek. Bp. (12) IV., VII., VIII., IX., X.

Földrajzi Közlemények. Bp. (10) X.
 Fővárosi Hírlap. Bp. (52) IV., VII., IX., X.
 Fővárosi Közlöny. Bp. (52) III., VII., IX., X.
 Független Budapest. Bp. (52) X.
 Ifjúság és Élet. Bp. (26) III., VII., IX., X.
 Ifjúsági Vezető. Bp. (12) III., IX., X.
 Irodalomtörténet. Bp. (8) X.
 Katolikus Szemle. Bp. (10) X.

- Képes Krónika. Bp. (52) VII., IX.
 Képzőművészet. Bp. (10) IX., X.
 Koralle, Die., Berlin. (52) III., VII., IX., X.
 Külügyi Szemle. Bp. (4) X.
 Literatura. Bp. (24) I., III., VI., VII., IX., X.
 Magyar Hírlap X.
 Magyar Közélet. Bp. (24) X.
 Magyar Kultúra. Bp. (24) IX., X.
 Magyar Lányok. Bp. (52) III., VII.
 Magyar Művészet. Bp. (12) VIII., X.
 Magyarság IV., VII., VIII., IX.
 Magyarország X.
 Magyar Szemle. Bp. (12) X.
 Nagyasszonyunk Bp. (52) III.
 Nagy-Magyarország. Bp. (12) VII., X.
 Napkelet. Bp. (10) IX., X.
 Nemzeti Sport. Bp. (52) VII., VIII., IX., X.
 Nemzeti Ujság IV., VII.
 Népelet. Bp. X.
 Népszava VII., IX.
 Népünk és Nyelvünk. Bp. (12) VII., IX., X.
 Nyolcórái Ujság IX., X.
 Nyugat. Bp. (24) VII., VIII., X.
 Orvosi Hetilap. Bp. (52) IX.
 Pester Lloyd IX., X.
 Pesti Hírlap VIII., IX., X.
 Pesti Napló IV., VII., X.
 Radioamatőr. Bp. (12) VIII.
 Rádió Ujság. Bp. (52) VII., VIII., IX., X.
 Sporthírlap. Bp. (52) VII., IX., X.
 Teleia. Bp. (12) X.
 Természet. Bp. (12) VIII.
 Természettudományi Közlöny. Bp. (12) IV., VII., VIII., IX., X.
 Tolnai Világlapja. Bp. (52) VII.
 Turisták Lapja. Bp. (12) III., VII., VIII., IX., X.
 Turistaság és Alpinizmus. Bp. (12) VIII.
 Új Idők. Bp. (52) IV., VII., IX., X.
 Új Nemzedék IV., VII., IX., X.
 Ujság VII., IX., X.
 Vármegye. Bp. (36) IX., X.
 Zászlónk. Bp. (52) IX.
 Zene. Bp. (24) VII., VIII., IX., X.

A Fővárosi Nyilvános Könyvtár kiadványai.

*Verzeichnis der Veröffentlichungen der — List of publications of the Budapest
Budapester Stadtbibliothek Public Library*

- A Fővárosi Nyilvános Könyvtár Értesítője. (Bulletin der Hauptstädtischen Öffentlichen Bibliothek. — Bulletin of the Municipal Public Library.) I—XII. 1907—1918. — Új folyam. (Neue Folge — New series.) I—X. 1921—1930. Ára (Preis — Price) 2 P. Megszűnt — Erscheint nicht weiter — This series is closed.)**
- A Fővárosi Könyvtár Évkönyve. (Jahrbuch der Hauptstädtischen Bibliothek. — Yearbook of the Municipal Library.) I. — 1931—. Ára (Preis — Price) 5 P.**
- Közlemények. — (Mitteilungen. — Communications):** 1. Szakkatalógus. 1. füzet: A lakáskérdés és a városépítés kapcsolatos kérdései. (Fachkatalog. Heft 1.: Wohnungsfrage und anschließende Probleme des Städtebaus. — Catalogue of subjects. Number 1.: Housing and other questions of town planning.) 1907.* Pótlék 1907-ről és 1908-ról. (Ergänzung vom Jahre 1907 und 1908. — Supplement of the year 1907 and 1908.)* — 2. Szakkatalógus. 2. füzet: A községi pénzügy. (Fachkatalog. Heft 2.: Kommunale Finanzen. — Catalogue of subjects. Number 2.: Municipal finances.) 1908.* — 3. A választóreform. Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog és a parlamentarizmus irodalmából. (Die Reform des Wahlrechts. Auswahl aus der Literatur des Reichstags- und Kommunalwahlrechts und des Parlamentarismus. — Selected list of literature on parliamentary and municipal suffrage and parliamentarism.) 1909.* — 4. Szakkatalógus. 3. füzet: Községi szocializmus. Függlékül: Munkaviszonyok községi vállalatokban. (Fachkatalog. Heft 3. Munizipalszocialismus. Im Anhang: Arbeitsverhältnisse in den städtischen Unternehmungen. — Catalogue of subjects. Number 3. Municipal socialism. Annex: Conditions of work in the municipal undertakings.) 1909.* — 5. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1909-ről. (Ungarische sozialwissenschaftliche Bibliographie vom Jahre 1909. — Bibliography of social sciences from 1909.)* — 6. Emlékirat községi nyilvános könyvtár létesítéséről Budapesten. (Denkschrift über die Errichtung einer Städtischen Öffentlichen Bibliothek in Budapest. — Memorial on the foundation of a Public Municipal Library in Budapest.) 1910.* — 7. Községi Nyilvános Könyvtár létesítése ügyében tartott szakértekezlet jegyzőkönyve. (Protokoll der Enquête über die Errichtung einer Städtischen Öffentlichen Bibliothek. — Protocol of the enquête on the foundation of a Municipal Public Library.) 1910.* — 8. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1910-ről. (Ungarische sozialwissenschaftliche Bibliographie vom Jahre 1910. — Bibliography of social sciences from 1910.) 1911.* — 9. A Fővárosi Könyvtár osztályozása. (Klassifikationsschemen der Hauptstädtischen Bibliothek. — Classification in the Municipal Library.) — 1. Bevezetések. Rövidített osztályozás. Közös alosztások. (Einleitungen. Verkürzte Klassifikation. Gemeinsame Subdivisionen. — Introductions. Abbreviated classifications. Common subdivisions.) 1912.* — 2. Általános munkák. Bölcsélet. Vallás. Egyház. (Allgemeine Werke. Philosophie. Religion. Kirche. — General questions. Philosophy. Religion. Church.) 1912.* — 10. Magyar társadalomtudományi bibliográfia. 1911—1912-ről. (Ungarische sozialwissenschaftliche Bibliographie vom Jahre 1911 und 1912. — Bibliography of social sciences from 1911—1912.) 1914.* — 11. Mintajegyzék városi nyilvános könyvtárak számára. (Musterkatalog für Städtische Öffentliche Bibliotheken. — Model-list for Municipal Public Libraries.) 1913.*
- A Budapesti Gyűjtemény bibliográfiai munkálatai. — (Bibliographische Arbeiten der Budapestensia Sammlung. Bibliographical works of the Budapestensia Collection.)** — 1. Buda és Pest a szabadságharc idejében. (Ofen und Pest zur Zeit des Freiheitskampfes. — Buda and Pest at the time of the war of independence. Ára (Preis — Price) 2 P.) 1929. — 2. Buda és Pest fürdőinek és gyógyforrásainak irodalma. (Literatur der Ofner und Pester Bäder und Heilquellen. — Literature of the baths and mineral springs of Buda and Pest.) 1933. Ára (Preis — Price) 2 P.
- Aktuális kérdések irodalma. — (Literatur aktueller Zeitfragen. — Bibliography of questions bearing actuality.)** — 1. Drágaság. (Teuerung. — High cost of living.) 1910.* — 2. Jéghiány. 1. kiad. (Eismangel. 1. Aufl. — Lack of ice. 1. st. ed.) 1910.* — 3. Kiütéses tifusz. (Flecktyphus. — Jail fever.) 1910.* — 4. Jéghiány. 2. kiad. (Eismangel. 2. Aufl. — Lack of ice. 2. ed.) 1910.* — 5. Városi Nyilvános Könyvtárak. (Städtische Öffentliche Bibliotheken. — Municipal Public Libraries.) 1910.* — 6. Ázsiai kolera. (Asiatische Kolera. — Asiatic

* Elfogyott. (Vergriffen. — Out of print.)

cholera.) 1910.* — 7. Tejhiány. (Milchmangel. — Lack of milk.) 1910.* — 8. Földgáz. (Erdgas. — Natural gas.) 1911.* — 9. Kétéves katonai szolgálat. (Zweijähriger Militärdienst. — Two years military service.) 1911.* — 10. Közigazgatási tisztviselők képesítése. (Qualifikation der Verwaltungsbeamten. — Qualification of administrative employees.) 1911.* — 11. A munkabérek törvényes védelme. (Rechtsschutz des Arbeitslohns. — Legal protection of wages.) 1911.* — 12. Választási bírászkodás. (Wahlgerichtsbarkeit. — Electoral jurisdiction.) 1911.* — 13. Szociálpolitika. (Sozialpolitik. — Social policy.) 1912.* — 14. Szociális magánjog. (Soziales Privatrecht. — Social civil law.) 1912.* — 15. Munkaviszony. (Arbeitsverhältniss. — Labour relation.) 1912.* — 16. Szociális bérpolitika. (Soziale Lohnpolitik. — Social policy of wages.) 1912.* — 17. Munkásvédelem. (Arbeiterschutz. — Protection of labour.) 1912.* — 18. Munkásbiztosítás. (Arbeiterversicherung. — Workers insurance.) 1912.* — 19. Szociális egészségügy. (Soziale Hygiene. — Social hygienics.) 1912.* — 20. Munkásjóléti intézmények. — Wohlfahrtseinrichtungen. — Instituts for workers welfare.) 1912.* — 21. Munkanélküliség. (Arbeitslosigkeit. — Unemployment.) 1912.* — 22. Szociális büntetőjog. (Soziales Strafrecht. — Social criminal law.) 1912.* — 23. Szociális községi közigazgatás. (Soziale Gemeindeverwaltung. — Social local government.) 1912.* — 24. Szociálpedagógia. (Sozialpädagogie. — Social pedagogics.) 1912.* — 25. Balkán kérdés. (Die Balkanfrage. — The Balcan question.) 1912.* — 26. A munkanélküliség elleni községi biztosítás. — Gemeindeversicherung gegen Arbeitslosigkeit. — Municipal insurance against unemployment.) 1912.* — 27. Balkánkérdés. 2. kiad. (Die Balkanfrage. 2. Aufl. — The Balcan question. 2. ed.) 1913.* — 28. Politikai tömegsztrájk. (Politischer Massenstreik. — Political general strike.) 1913.* — 29. Vasúti pályaudvarok. (Bahnhöfe. — Railwaystations.) 1913.* — 30. Az esperanto és a kiadói érdekek. (Das Esperanto und die Interessen der Verleger. — Esperanto and publishers rights.) 1913.* — 31. Erkölcstelen irodalom elleni küzdelem. (Kampf gegen Schundliteratur. — Fight against pornography.) 1913.* — 32. A nők választójoga. (Wahlrecht der Frauen. — Womens suffrage.) 1913.* — 33. Háború. (Der Krieg. — War.) 1914.* — 34. A Duna. (Die Donau. — The Danube.) 1916.* — 35. A monarchia és nemzetiségek. (Die Monarchie und die Nationalitäten. — Austria-Hungary and the nationalities.) 1918.* — 36. Rákosi Jenő. — 1927. Ára (Preis — Price) 20 fillér. — 37. Beethoven. — 1927. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 38. Olasz-magyar kapcsolatok. (Italienisch-ungarische Beziehungen. — Italo-hungarian connections. 1927.) — Ára (Preis — Price) 60 fillér. — 39. Békerevizió. (Revision der Friedensverträge. — Revision of the peace-treaty.) 1927. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 40. Lakbérleti jog. (Mietrecht. — Law of house tenancy.) 1927. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 41. Valorizáció. (Valorisation.) 1928. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 42. Albrecht Dürer. 1928. Ára (Preis — Price) 3 P. — 43. Sport és testnevelés. (Sport und Körperkultur. — Sports and Physical training.) 1928. Ára (Preis — Price) 80 fillér. — 44. Franz Schubert. 1928. Ára (Preis — Price) 2 P. — 46. A sajtó. (Die Presse. — The Press.) 1929. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 47. Kartell és tröszt. (Kartelle und Trösts. — Cartels and Trusts.) 1929. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 48. Munkaidő. (Arbeitszeit. — Hours of labour.) 1930. Ára (Preis — Price) 40 fillér. — 49. Goldmark Károly. (Karl Goldmark.) 1930. Ára (Preis — Price) 40 fillér.

Fiókkönyvtárak katalógusai. — (Kataloge der Zweigbibliotheken. — Catalogues of the branch libraries.) A fiókkönyvtárak magyar nyelvű szépirodalmi könyveinek jegyzéke. (Verzeichnis der in ungarischer Sprache erschienenen Belletristik. — List of belletristic works in hungarian.) 1929. Ára (Preis — Price) 1 P.

1. sz. fiókkönyvtár. (Zweigbibliothek Nr. 1. — Branch library Nr. 1.) — 1. Gyermek könyvei. (Bücher für Kinder. — Books for children.) 1916.* — 2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. (Bücher für Jugendliche. 1. Folge. — Books for the youth. 1. Series.) 1916.* — 3. Magyar nyelvű szépirodalom. (Belletristik in ungarischer Sprache. — Belletristic works in hungarian.) 1916.* — 4. Német szépirodalom. Regények, elbeszélések. (Deutsche Belletristik. Romane, Erzählungen. — German belletristic works. Novels, short stories.) 1916.* — 5. Német szépirodalom. Pótlás. (Deutsche Belletristik. Ergänzung. — German belletristic works. Supplement.) 1917.*
2. sz. fiókkönyvtár. (Zweigbibliothek Nr. 2. — Branch library Nr. 2.) — 1. Gyermek könyvei. (Bücher für Kinder. April. — Books for children.) 1916.* — 2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. (Bücher für Jugendliche. 1. Folge. — Books for the youth. 1. Series.) 1916.* — 3. Magyar nyelvű szépirodalom. (Belletristik in ungarischer Sprache. — Belletristic works in hungarian.) 1916.*

* Elfogyott. (Vergriffen. — Out of print.)

3. sz. *fiókkönyvtár.* (*Zweigbibliothek Nr. 3. — Branch library Nr. 3.* — 1. Gyermekek könyvei. (Bücher für Kinder. — Books for children.) 1916.* — 2. Ifjúsági könyvek. 1. sorozat. (Bücher für Jugendliche. 1. Folge. — Books for the youth. 1. Series.) 1916.* — 3. Magyar nyelvű szépirodalom. (Belletristik in ungarischer Sprache. — Belletristic works in hungarian.) 1916.*

8. sz. *fiókkönyvtár.* (*Zweigbibliothek Nr. 8. — Branch library Nr. 8.*) — 1. Magyar nyelvű szépirodalmi könyvek és ismeretterjesztő művek. (Belletristik in ungarischer Sprache und populärwissenschaftliche Werke. — Belletristic works in hungarian and popular science.) 1927. Ára (Preis — Price) 1'60 P.

Tanulmányok. (Studien. — Studys.) 1. *Kelényi B. Ottó*: Erhard Schön magyar vonatkozású metszetei különös tekintettel Buda 1541. évi ábrázolására. (Erhard Schöns Ungarn betreffende Holzschnitte mit besonderer Rücksicht auf die Darstellung Ofens 1541.) 1933, 1'50 P. — 2. *Koch Lajos*: Brahms Magyarországon. (Brahms in Ungarn.) 1933, 1'50 P.

Egyéb kiadványok. (Sonstige Veröffentlichungen. — Other publications.) — Évi jelentés 8—15. évf. (Jahresbericht, Jg. 8—15. Sonderabdrucke — Yearly bulletin. Year 8—15 Reprint.) 1914—1921. — A világháború újabb irodalma. (Neuere Literatur des Weltkrieges. — New bibliography on the world war.) Budapest: Benkő 1915—17.* — Útmutató a Fővárosi Könyvtár látogatói számára. 3. kiadás. (Wegweiser für die Besucher der Stadtbibliothek. 3. Ausgabe. — Guide for visitors of the Municipal Library. 3. edition.) 1918.* — »Emericus« egy dilingeni iskoladráma 1626-ból. (»Emericus«. Ein Dilingener Schuldrama aus d. Jahre 1626. — »Emericus«. A college play of Dilingen from 1626.) 1930. Ára (Preis — Price) 2 P. — Goethe. (Bibliográfia. — Bibliographie. — Bibliography.) 1932. Ára (Preis — Price) 2 P. — Haydn. (Bibliográfia. — Bibliographie. — Bibliography.) 1932. Ára (Preis — Price) 3 P.

* Elfogyott. (Vergriffen. — Out of print.)

TÁJÉKOZÁSUL

A Fővárosi Nyilvános Könyvtár központja VIII., Reviczky-utca 1. nyitva van minden hétköznap d. e. 9-től esti 7-ig, vasár- és ünnepnapon 10-től 1-ig; normanapokon zárva van.

Normanapok: Újév. — Március 15. — Nagypéntek. — Húsvét vasárnapja. — Pünkösöd vasárnapja. — Úrnapja. — Augusztus 20. — December 25.

Központi könyvtár.

A könyvtár könyvei kétféleképpen használhatók: 1. helyben és 2. otthon.

1. A helybenolvasás az olvasó- és folyóírat-teremben olvasójegyhez van kötve. Ez a jegy díjtalan. Válthatja minden felnőtt. Elvesztett jegy pótlásáért 20 fillér fizetendő.

2. A könyvek otthoni használatra elvitele (kikölcsönzése) kölcsönzójegyvel történik. Kölcsönzójegyet válthat félre 2:50 pengőért minden budapesti lakos, aki személyazonosságát és főbérleti lakása címét elfogadható módon igazolja. A kölcsönzés határideje egy hónap. Késedelem esetén kötetenként és naponként 10 fillér bírság fizetendő. A könyvtár könyvanyagáról katalógus tájékoztat.

Háromféle katalógus van: betűrendes szerzői, tárgyi és földrajzi katalógus.

A katalógusban megtalálja az olvasó a keresett mű szerzőjét, címét és helyszámát. (A cédula bal sarkán!) Ezeket az adatokat kell felírnia a kéréslapra, amikor könyvet kér.

Kétféle kéréslap van: egy a kölcsönzőben és egy az olvasó- és folyóírat-teremben.

Felvilágosítást az ügyeletes tisztviselő ad; irodalmi tanácsot, bibliográfiai felvilágosítást a reference-könyvtáros.

A könyvtár írásban és telefonon is szívesen válaszol a hozzá intézett kérdésekre. (Telefonszám: 462—56, 57).

A látogatónak ingyen áll rendelkezésére a ruhatár, ahol felső kabátját, esernyőjét és aktatáskáját köteles letenni.

*

Fiókkönyvtárak.

1. sz. fiók. Felnöttek kölcsönzője, (IV., Királyi Pál-utca 11.) Nyitva hétfő, szerda és péntek 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig.

2. sz. fiók. (Deák Ferenc-könyvtár). VII., Almásy-tér. Nyitva felnötteknek hétfő, szerda, péntek 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig, gyermekeknek kedd, csütörtök, szombat 12— $\frac{1}{2}$ 2-ig.

3. sz. fiók. (X., Százados-út 10.). (Fővárosi kislakástelep.) Nyitva felnötteknek hétfő, szerda, péntek 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig, gyermekeknek hétfő, szerda, péntek 2— $\frac{1}{2}$ 4-ig.

4. sz. fiók. (Aréna-úti Fővárosi Népszálló). Mindennap d. u. 3—7, szombat d. e. 10— $\frac{1}{2}$ 1-ig.

5. sz. fiók. (Állatkert). Nyitva hétfő, szerda, péntek 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig.

6. sz. fiók. (Budai Vigadó). II., Szilágyi Dezső-tér 5. Nyitva hétfő, szerda, péntek 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig.

7. sz. fiók. (Népház). V., Vág-utca 12. Nyitva felnöttek részére hétfő, szerda 3— $\frac{1}{2}$ 7-ig, péntek 4— $\frac{1}{2}$ 8-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig. Gyermekeknek naponként 4—5-ig.

8. sz. fiók. (III., Fő-tér 2.). Nyitva felnötteknek hétfő, szerda, péntek 3— $\frac{1}{2}$ 8-ig, kedd, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 1-ig. Gyermekeknek hétfőn és pénteken 2—4-ig.

9. sz. fiók. (IX., Bakáts-tér 3.) Nyitva hétfő, szerda 2— $\frac{1}{2}$ 6 péntek 4— $\frac{1}{2}$ 8-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig.

10. sz. fiók. (VI., Andrássy-út 52. I. emelet). Nyitva hétfő, szerda 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig, péntek 4— $\frac{1}{2}$ 8-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig.

11. sz. fiók. (I., Döbrentei-utca 24.) Nyitva hétfő, szerda, péntek 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig, kedd, csütörtök szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig.

12. sz. fiók. (X., Harmat-u. 1/3.) Nyitva hétfő, péntek 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig, szerda 4— $\frac{1}{2}$ 8-ig, kedd, csütörtök, szombat 10— $\frac{1}{2}$ 2-ig.

14. sz. fiók. (IV., Királyi Pál-utca 11., I. em.). A volt 1. sz. ifj. kölcsönző. Nyitva kedd, szombat d. e. 11— $\frac{1}{2}$ 2-ig, a többi napokon d. u. 2— $\frac{1}{2}$ 6-ig.

